

YAŞER

FƏSİL 1

1 Allah dedi: «Gəlin Öz surətimizə, Öz bənzərimizə görə insanı yaradaq». Allah insanı Öz surətində yaratdı.

2 Allah insanı torpaqdan yaratdı və onun burnuna həyat nəfəsi üfördü. Beləliklə, insan danışa bilən canlı bir varlıq oldu.

3 Rəbb dedi: «İnsanın tək olması yaxşı deyil, ona köməkçi yaradacağam».

4 Rəbb Adəmə dərin yuxu göndərdi və o, yuxuya getdi. Qabırğalarından birini götürüb üzərinə ət düzəltdi, forma verib Adəmə gətirdi. Adəm yuxudan oyandı və budur, bir qadın onun qarşısında dayanmışdı.

5 O dedi: «Bu, mənim sümüklərimdən bir sümüyüdür və ona qadın deyiləcək, çünki bu, insandan götürülüb». Adəm onun adını Həvva qoydu, çünki o, bütün canlıların anası idi.

6 Allah onları yaratdığı gün onlara xeyir-dua verdi və adlarını Adəm və Həvva qoydu. Rəbb Allah dedi: «Törəyib çoxalın və yer üzünü doldurun».

7 Rəbb Allah Adəmi və arvadını götürüb Eden bağına yerləşdirdi ki, oranı becərsinlər və qorusunlar; və onlara əmr edib dedi: «Bağdakı hər ağacdan yeyə bilərsiniz, amma xeyirlə şəri bilmə ağacından yeməyin, çünki ondan yediğiniz gün hökmən öləcəksiniz».

8 Allah onlara xeyir-dua verib əmr etdikdən sonra onlardan ayrıldı və Adəm və arvadı Rəbbin onlara əmr etdiyi əmrə uyğun olaraq bağda yaşadılar.

9 Allahın onlarla birlikdə yer üzündə yaratdığı ilan, onları Allahın əmrini pozmağa təhrik etmək üçün yanlarına gəldi.

10 İlan qadını aldadıb bilik ağacından yeməyə inandırıldı. Qadın ilanın səsinə qulaq asdı və Allahın sözünə zidd getdi, xeyirlə şəri bilik ağacından götürdü və yedi, ondan götürüb ərinə də verdi, o da yedi.

11 Adəm və arvadı Allahın əmrini pozdular, Allah da bunu bildi və onlara qarşı qəzəbi alovlandı və onları lənətlədi.

12 Rəbb Allah onları o gün Eden bağından qovdu ki, götürüldükləri torpağı becərsinlər və onlar gedib Eden bağının şərqində məskunlaşdılar; Adəm arvadı Həvva ilə yaxınlıq etdi və o, iki oğul və üç qız doğdu.

13 O, ilk doğulan uşağın adını Qabil qoydu və dedi: «Rəbbdən bir kişi seçdim». O birisinin adını isə Habil qoydu, çünki dedi: «Biz yer üzünə boş yerə gəldik, boş yerə oradan götürüləcəyik».

14 Oğlanlar böyüdü və ataları onlara torpaq sahəsində mülk verdi; Qabil əkinçi, Habil isə qoyun otaran oldu.

15 Bir neçə il sonra onlar Rəbbə təxminən bir qurban gətirdilər. Qabil torpağın bəhrəsindən, Habil isə sürüsünün ilk doğulanlarından piyindən gətirdi. Allah Habilə və onun qurbanına üz tutdu və Rəbbdən göydən od yağaraq onu yandırdı.

16 Rəbb Qabilə və onun təqdiminə qarşı üz çevirmədi və ona meyl etmədi, çünki o, Rəbbin hüsuruna torpağın keyfiyyətsiz meyvələrindən gətirmişdi. Qabil buna görə qardaşı Habilə qarşı paxıllıq etdi və onu öldürmək üçün bəhanə axtardı.

17 Bir müddət sonra Qabil və qardaşı Habil bir gün işlərini görmək üçün tarlaya getdilər; hər ikisi tarlada idilər. Qabil torpağını şumlayır və şumlayırdı, Habil isə sürüsünü otarırdı; sürü Qabilin torpağı şumladığı yerdən keçdi və bu, Qabili çox kədərləndirdi.

18 Qabil qəzəblə qardaşı Habilə yaxınlaşdı və ona dedi: «Səninlə mənim aramda nə var ki, gəlib mənim torpağımda yaşayıb sürülərini otarmağa gətirirsən?»

19 Habil qardaşı Qabilə cavab verib dedi: «Səninlə mənim aramda nə var ki, mənim sürülərimin ətinə yeyib yunlarını geyinəcəksən?»

20 İndi isə geyindirdiyin qoyunlarımdan yununu soyun, yediğin meyvə və ətin əvəzini mənə ver. Bunu edəndən sonra dediyin kimi torpağımdan çıxacağam.

21 Qabil qardaşı Habilə dedi: «Əgər bu gün səni öldürsəm, qanını kim məndən tələb edər?»

22 Habil Qabilə cavab verdi: «Bizi yer üzündə yaradan Allah mənim üçün qisas alacaq və səni öldürsən, qanımı səndən tələb edəcək. Çünki Rəbb hakim və hakimdir. İnsana pisliliyinə görə, pis adama isə yer üzündə etdiyi pisliliyə görə cəza verəcək».

23 İndi isə, əgər səni burada öldürsən, şübhəsiz ki, Allah sənin gizli fikirlərini bilir və bu gün mənə etdiyin pisliliyə görə səni mühakimə edəcək.

24 Qabil qardaşı Habilin dediklərini eşidəndə bu sözləri dediyi üçün qardaşı Habilə qarşı qəzəbləndi.

25 Qabil tələsik qalxıb şum alətinin dəmir hissəsini götürdü və qəfildən qardaşını vurdu və o, onu öldürdü. Qabil qardaşı Habilin qanını yerə tökdü və Habilin qanı sürün qabağında yerə axdı.

26 Bundan sonra Qabil qardaşını öldürdüyünə görə peşman oldu və kədərləndi, onun üçün ağladı və bu, onu çox incitdi.

27 Qabil qalxıb tarlada bir çuxur qazdı və qardaşının cəsədini orada basdırdı, üstünü isə torpağa çevirdi.

28 Rəbb Qabilin qardaşına nə etdiyini gördü. Rəbb Qabilə görünüb dedi: «Səninlə olan qardaşın Habil haradadır?»

29 Qabil riyakarlıq edib dedi: «Bilmirəm, mən qardaşımın keşikçisiyəmmi?» Rəbb ona dedi: «Sən nə etdin? Qardaşının qanının səsi onu öldürdüyün torpaqdan Mənə fəryad edir».

30 Çünki qardaşını öldürdün və qarşımda riyakarlıq etdin. Ürəyində elə düşündün ki, Mən səni görmürəm və bütün əməllərini bilmirəm.

31 Amma sən bunu etdin və qardaşını nahaq yerə, sənə doğru danışdığı üçün öldürdün. İndi isə qardaşının qanını əlindən almaq üçün ağzını açan və onu basdırdığın torpaqdan lənətlənəcəyəm».

32 Onu becərəndə o, sənə əvvəlki kimi güc verməyəcək, çünki torpaq tikan və qanqal yetişdirəcək və sən ölənə qədər yerdə gəzib dolaşacaqsan.

33 O vaxt Qabil Rəbbin hüsurundan, olduğu yerdən çıxdı və özü və ona məxsus olanların hamısı Eden bağının şərqindəki torpaqda gəzib dolaşdı.

34 O günlərdə Qabil arvadı ilə yaxınlıq etdi və qadın hamilə qalıb bir oğul doğdu. O, uşağın adını Xanok qoyub dedi: «O vaxt Rəbb ona yer üzündə rahatlıq və dinclik verməyə başladı».

35 O vaxt Qabil də bir şəhər tikməyə başladı. O, şəhəri tikdi və şəhərin adını oğlunun adına görə Xanok qoydu, çünki o günlərdə Rəbb ona yer üzündə rahatlıq vermişdi və o, əvvəlki kimi gəzib dolaşmadı.

36 İrad Xanokdan doğuldu. İraddan Mexuyael, Mexuyaeldən isə Methusael törədi.

FƏSİL 2

1 Adəmin yer üzündə ömrünün 130-cu ilində o, arvadı Həvvanı yenidən tanıdı. Həvva hamilə qalıb onun surətində və bənzərində bir oğul doğdu. Onun adını Şet qoyub dedi: «Çünki Allah mənə Habilin yerinə başqa bir övlad verdi, çünki Qabil onu öldürdü».

2 Şet yüz beş yaşında olanda bir oğul doğdu və oğlunun adını Enoş qoydu və dedi: «Çünki o dövrdə insan oğulları çoxalmağa, Allaha qarşı üsyankarlıq edərək ruhlarını və ürəklərini əzablandırmağa başladılar».

3 Enoşun dövründə bəşər oğulları Allaha qarşı üsyankarlıq və günahkarlıq etdilər ki, Rəbbin qəzəbi bəşər oğullarına qarşı alovlansın.

4 Bəşər oğulları gedib başqa allahlara sitayiş etdilər və onları yer üzündə yaradan Rəbbi unutdular. O günlərdə bəşər oğulları tuncdan, dəmirdən, ağacdan və daşdan bütlər düzəldib onlara səcdə qıldılar.

5 Hər kəs öz allahını düzəltdi və onlara səcdə etdi. Enoşun və onun övladlarının bütün ömrü boyu bəşər oğulları Rəbbi tərk etdilər; və yer üzündə etdikləri əməllərə və iyrəncliklərə görə Rəbbin qəzəbi alovlandı.

6 Rəbb Gihon çayının sularını onları basdırdı, onları məhv edib məhv etdi və yer üzünün üçdə birini məhv etdi. Buna baxmayaraq, bəşər oğulları pis yollarından dönmədilər və əlləri yenə də Rəbbin gözündə pislik etmək üçün açılmışdı.

7 O günlərdə torpaqda nə əkin, nə də biçin var idi; bəşər övladları üçün yemək yox idi və o günlərdə aclıq çox böyük idi.

8 O günlərdə torpağa əkdikləri toxum tikan, qanqal və kol oldu; çünki Adəmin günlərindən bəri yer üzünə dair bu bəyanat, Allahın lənəti var idi, çünki Adəmin Rəbbin qarşısında günah işlədiyi üçün yer üzünə lənət yağdırdı.

9 İnsanlar Allaha qarşı üsyankarlıq etməyə və günah işlətməyə, yollarını pozmağa davam etdikcə yer üzü də pozğunlaşdı.

10 Enoş doxsan yaşında olanda oğlu Keynan doğuldu.

11 Qenan böyüyüb qırx yaşında oldu. O, müdrikləşdi, bütün hikmətdə bilik və bacarıq qazandı. O, bütün bəşər övladlarına hökmranlıq etdi və bəşər övladlarını hikmətə və biliyə yönəltdi. Çünki Qenan çox müdrik bir insan idi və bütün hikmətdə anlayışa malik idi və öz müdrikliyi ilə ruhlara və cinlərə hökmranlıq edirdi.

12 Qenan öz müdrikliyi ilə bilirdi ki, Allah yer üzündə günah işlədən insanları məhv edəcək və Rəbb axırxamanda onların üzərinə daşqın suları göndərəcək.

13 O günlərdə Keynan gələcəkdə baş verəcək hadisələri daş lövhələrə yazdı və onları xəzinəsinə qoydu.

14 Keynan bütün yer üzünə hökmranlıq etdi və bəzi insanları Allaha xidmətə yönəltdi.

15 Qenan yetmiş yaşında olanda üç oğul və iki qız atası oldu.

16 Qenanın oğullarının adları bunlardır: ilk oğlunun adı Mahlalel, ikincisinin adı Enan, üçüncüsünün adı Mered, bacıları isə Ada və Sillay idi; bunlar Qenanın ondan doğulan beş oğludur.

17 Metuşaelin oğlu Lemek Keynanla qohum oldu və iki qızını arvad aldı. Ada hamilə qalıb Lemekə bir oğul doğdu və adını Yaval qoydu.

18 Qadın yenə hamilə olub bir oğul doğdu və adını Yubal qoydu. Bacısı Silla isə o günlərdə sonsuz idi və övladı olmurdu.

19 Çünki o günlərdə bəşər oğulları Allaha qarşı günah etməyə və Onun Adəmə yer üzündə törəyib çoxalmaq əmrini pozmağa başladılar.

20 Bəzi insanlar arvadlarına bədən quruluşlarını qorumaq və gözəl görünüşlərinin solmaması üçün onları sonsuz edəcək bir içki içirdilər.

21 İnsan oğulları arvadlarından bəzilərinə su verəndə Zilla onlarla birlikdə su içdi.

22 Uşaq doğan qadınlar ərləri sağ ikən dul qadınlar kimi ərlərinin gözündə iyrənc görünürdülər, çünki onlar yalnız sonsuz qadınlara bağlı idilər.

23 Günlər və illər keçdikdən sonra Zilla qocaldı və Rəbb onun bətnini açdı.

24 Qadın hamilə olub bir oğul doğdu və onun adını Tuval-Qabil qoyub dedi: «Solduqdan sonra onu Külli-İxtiyar Allahdan aldım».

25 O, yenə hamilə olub bir qız doğdu və adını Naama qoydu, çünki dedi: «Solduqdan sonra zövq və səadət tapdım».

26 Lamek qocalıb yaşlanmışdı, gözləri zəifləmişdi və görə bilmirdi. Oğlu Tubal-Qabil onu aparırdı. Bir gün Lamek tarlaya getdi və oğlu Tubal-Qabil də onunla idi. Onlar tarlada gəzərkən Adəm oğlu Qabil onlara tərəf gəldi, çünki Lamek çox qocalmışdı və çox şey görə bilmirdi, oğlu Tubal-Qabil isə çox gənc idi.

27 Tubal-Qabil atasına ox çəkməsini dedi və oxlarla hələ uzaqda olan Qabili vurdu və Qabil onu öldürdü, çünki onlara heyvan kimi görünürdü.

28 Oxlar Qabildən uzaqda olsa da, onun bədənində dəydi və o, yerə yığılıb öldü.

29 Rəbb Qabilin pisliliyini qardaşı Habilə etdiyi pisliliyin əvəzini Rəbbin dediyi sözə görə verdi.

30 Qabil öldəndən sonra Lemek və Tubal kəsdikləri heyvanı görməyə getdilər və gördülər ki, babaları Qabil yerə yığılıb ölüb.

31 Lemek bunu etdiyinə görə çox kədərləndi və əllərini bir-birinə vuraraq oğlunu vurub öldürdü.

32 Lemekin arvadları Lemekin etdiklərini eşidib onu öldürmək istədilər.

33 Lemekin arvadları o gündən etibarən ona nifrət edirdilər, çünki o, Qabil və Tubal-Qabili öldürmüşdü. Lemekin arvadları isə ondan ayrılıb o günlərdə ona qulaq asmamışdılar.

34 Lemek arvadlarının yanına gəldi və onları bu məsələdə ona qulaq asmağa təşviq etdi.

35 O, arvadları Adah və Sillaya dedi: «Ey Lemekin arvadları, səsimi eşidin, sözlərimə qulaq asın. İndi siz təsəvvür edib dediniz ki, mən yaralarım ilə bir kişini, yaralarım ilə bir uşağı öldürdüm, çünki onlar zorakılıq etmədilər. Amma bilin ki, mən qocalmışam və saçım ağarıb, gözlərim yaşdan ağırlaşmış və bu işi bilmədən etmişəm».

36 Lemekin arvadları bu məsələdə ona qulaq asdılar və ataları Adəmin məsləhəti ilə onun yanına qayıtdılar, amma o vaxtdan bəri ona övladı olmadı. Çünki bilirdilər ki, Allahın qəzəbi o günlərdə bəşər övladlarına qarşı artmaqda və onları pis əməllərinə görə daşqın suları ilə məhv etməkdə idi.

37 Qenan oğlu Mahlalel altmış beş yaşında oğlu Yared doğuldu; Yared altmış iki yaşında oğlu Xanok doğuldu.

FƏSİL 3

1 Xanok altmış beş yaşında yaşadı və Metuşelah doğuldu; Metuşelah doğulduqdan sonra Xanok Allahla bir yol getdi və Rəbbə xidmət etdi və insanların pis əməllərindən ikrah etdi.

2 Xanokun ruhu Rəbbin təliminə, bilik və anlayışa bürünmüşdü; o, müdrikliklə insan oğullarından uzaqlaşdı və uzun müddət onlardan gizləndi.

3 İllər keçdikdən sonra, Rəbbə xidmət edib evində Onun qarşısında dua edərkən, Rəbbin bir mələyi göydən onu çağırırdı və o dedi: «Mən buradayam».

4 O dedi: «Qalx, evindən və gizləndiyin yerdən çıx və bəşər övladlarına görün ki, onlara hansı yolu və Allahın yoluna girmək üçün yerinə yetirməli olduqları işi öyrət.»

5 Xanok Rəbbin sözünə görə ayağa qalxdı, evindən, yerindən və gizləndiyi otaqdan çıxdı; bəşər övladlarının yanına getdi və onlara Rəbbin yollarını öyrətdi. O vaxt bəşər övladlarını toplayıb onlara Rəbbin təlimini öyrətdi.

6 O, əmr etdi ki, bəşər övladlarının yaşadığı bütün yerlərdə bu elan edilsin və deyilsin: «Rəbbin yollarını və xeyirxah işləri bilmək istəyən adam haradadır?» Qoy Xanokun yanına gəlsin.

7 Bütün bəşər övladları onun yanına toplaşdılar, çünki bu işi istəyənlərin hamısı Xanokun yanına getdi. Xanok Rəbbin sözünə görə bəşər övladları üzərində hökmranlıq etdi və gəlib ona səcdə etdilər və onun sözünü eşitdilər.

8 Allahın Ruhu Xanokun üzərinə endi və o, bütün xalqına Allahın müdrikliyini və yollarını öyrətdi. Bəşər oğulları Xanokun bütün günləri Rəbbə xidmət etdi və onun müdrikliyini eşitməyə gəldilər.

9 Bütün bəşər padşahları, həm ilk, həm də sonuncu padşahlar, şahzadələri və hakimləri ilə birlikdə Xanokun hikmətini eşidəndə onun yanına gəldilər və ona səcdə etdilər, həmçinin Xanokun onlar üzərində hökmranlıq etməsini istədilər və Xanok da razı oldu.

10 Onlar cəmi yüz otuz padşah və şahzadə toplaşdılar və Xanoku özləri üzərində padşah etdilər və hamısı onun hakimiyyəti və əmri altında idi.

11 Xanok onlara müdrikliyi, biliyi və Rəbbin yollarını öyrətdi və aralarında sülh yaratdı. Xanokun həyatı boyu bütün yer üzündə sülh hökm sürdü.

12 Xanok iki yüz qırx üç il bəşər övladları üzərində hökmranlıq etdi. O, bütün xalqına ədalət və salehlik göstərdi və onları Rəbbin yolları ilə apardı.

13 Xanok, Metuşelah, Elişə və Elimelekin nəsil tarixçəsi belədir: üç oğlu, onların bacıları isə Melka və Nahma idi. Metuşelah səksən yeddi il yaşadı və ondan Lemek doğuldu.

14 Adəm öləndə Lemekin əlli altıncı ilində, doqquz yüz otuz yaşında ikən öldü. İki oğlu, Xanok və Metuşelah onu Allahın ona dediyi mağarada, padşahların dəfn mərasimi kimi böyük təmtəraqla dəfn etdilər.

15 Bütün bəşər övladları orada Adəm üçün böyük bir yas tutub ağladılar; buna görə də bu, bəşər övladları arasında bu günə qədər bir adət halını almışdır.

16 Adəm və ondan sonrakı nəsilləri Rəbb Allahın dediyi kimi bilik ağacından yediyi üçün öldülər.

17 Adəmin ölüm ilində, yəni Xanokun hakimiyyətinin iki yüz qırx üçüncü ilində, Xanok özünü insan oğullarından ayırmaq və Rəbbə xidmət etmək üçün ilk başda olduğu kimi gizlənmək qərarına gəldi.

18 Xanok belə də etdi, amma özünü onlardan tamamilə gizlətmədi, üç gün insan oğullarından uzaq durdu və sonra bir gün onların yanına getdi.

19 O, otağında qaldığı üç gün ərzində Allahı Rəbbə dua etdi və Onu təriflədi. Gedib öz tayfasına göründüyü gün onlara Rəbbin yollarını öyrətdi və Rəbb haqqında soruşduqları hər şeyi onlara danışdı.

20 O, uzun illər bu şəkildə davam etdi və sonra altı gün gizləndi və yeddi gündən bir gün xalqına göründü; bundan sonra ayda bir dəfə, sonra isə ildə bir dəfə, bütün padşahlar, şahzadələr və insan oğulları onu axtarıb yenidən Xanokun üzünü görmək və sözünü eşitmək istəyəne qədər; lakin onlar bunu edə bilmədilər, çünki bütün insan oğulları Xanokun üzündəki Tanrı qorxusu üzündən ona yaxınlaşmaqdan qorxurdular; buna görə də heç kim ona baxa bilmədi, cəzalandırılıb öləcəyindən qorxurdu.

21 Bütün padşahlar və şahzadələr insan oğullarını toplayıb Xanokun yanına gəlməyə qərar verdilər. Onlar düşündülər ki, Xanokun aralarına çıxacağı vaxt onunla danışa bilərlər və onlar da belə etdilər.

22 Bir gün Xanok çıxıb hamısı onun yanına gəldi. Xanok onlara Rəbbin sözlərini danışdı, onlara hikmət və bilik öyrətdi. Onlar onun qarşısında əyilib dedilər: «Padşah sağ olsun! Padşah sağ olsun!»

23 Bir müddət sonra padşahlar, şahzadələr və insan oğulları Xanoka danışdı onlara Allahın yollarını öyrədəndə Rəbbin bir mələyi göydən Xanoka səsləndi və onu göyə qaldırmaq və yer üzündə insan oğulları üzərində hökmranlıq etdiyi kimi, orada da Allah oğulları üzərində hökmranlıq etmək istədi.

24 O vaxt Xanok bunu eşidəndə gedib yer üzünün bütün sakinlərini topladı, onlara hikmət və bilik öyrətdi, ilahi təlimatlar verdi və onlara dedi: «Mən göyə qalxmalıyam, ona görə də hansı günə gedəcəyimi bilmirəm».

25 İndi isə səni tərk etməzdən əvvəl sənə hikmət və bilik öyrədəcəyəm və yer üzündə necə yaşayacağını öyrədəcəyəm; və o belə də etdi.

26 O, onlara hikmət və bilik öyrətdi, təlim verdi və onları danladı, yer üzündə etmələri üçün onlara qanunlar və hökmlər verdi, aralarında sülh yaratdı və onlara əbədi həyat öyrətdi. Bir müddət onlarla birlikdə yaşayaraq bütün bu şeyləri onlara öyrətdi.

27 O vaxt bəşər oğulları Xanokla birlikdə idilər və Xanok onlarla danışdı. Onlar başlarını qaldırdılar və göydən böyük bir atın endiyini və at havada gəzdiyini gördülər.

28 Onlar gördüklərini Xanoka danışdılar. Xanoka dedi: «Bu at mənim xətrimə yerə enir; artıq sizin yanınızdan getməli olduğum vaxt gəldi və bir daha sizin yanınızda görünməyəcəyəm».

29 O vaxt at enib Xanokun qarşısında dayandı. Xanokun yanında olan bütün bəşər övladları onu gördülər.

30 Xanok yenə bir səsin elan edilməsini əmr etdi və dedi: «Allahı Rəbbin yollarını bilməkdən zövq alan adam haradadır? Qoy o, aramızdan götürülməzdən əvvəl bu gün Xanokun yanına gəlsin».

31 Bütün insan oğulları həmin gün toplaşdı Xanokun yanına gəldilər; yer üzünün bütün padşahları, şahzadələri və məsləhətçiləri ilə birlikdə həmin gün onun yanında qaldılar; Xanok insan oğullarına hikmət və bilik öyrətdi və onlara ilahi təlim verdi; onlara Rəbbə xidmət etməyi və

ömürləri boyu Onun yolları ilə getməyi əmr etdi və onların arasında sülh yaratmağa davam etdi.

32 Bundan sonra o, ayağa qalxıb ata mindi; yola düşdü və bütün insan oğulları, təxminən səkkiz yüz min nəfər onun ardınca getdi; və onlar onunla bir günlük yol getdilər.

33 İkinci gün isə onlara dedi: «Çadırlarınıza qayıdın, niyə gedəcəksiniz? Bəlkə ölə bilərsiniz». Bəziləri onu tərk etdi, qalanları isə onunla altı günlük yol getdi. Xanok hər gün onlara deyirdi: «Çadırlarınıza qayıdın, yoxsa öləsiniz». Lakin onlar qayıtmaq istəmədilər və onunla getdilər.

34 Altıncı gün bəzi kişilər qaldı və ona yapışdı və dedilər: «Getdiyən yerə sənənlə gedəcəyik. Var olan Rəbbə and olsun ki, bizi yalnız ölüm ayıracaq».

35 Onlar onunla getmək üçün o qədər çox təkid etdilər ki, o, onlarla danışmağı dayandırdı. Onlar da onun ardınca getdilər və geri qayıtmadılar.

36 Padşahlar geri qayıdanda Xanokla birlikdə qalan adamların sayını bilmək üçün siyahıyaalma apardılar; və yeddinci gün Xanok odlu atlar və arabalarla qasırğa içində göyə qalxdı.

37 Səkkizinci gün Xanokla birlikdə olan bütün padşahlar onun göyə qalxdığı yerdə onunla birlikdə olanların sayını geri qaytarmaq üçün adam göndərdilər.

38 Bütün bu padşahlar oraya getdilər və oradakı yerin qarlı dolu olduğunu və qarın üzərində böyük qar daşları olduğunu gördülər. Biri digərinə dedi: «Gəlin qarı deşib görək, bəlkə də Xanokla qalan adamlar ölüb və indi qar daşları altındadırlar». Onlar axtardılar, amma onu tapa bilmədilər, çünki o, göyə qalxmışdı.

FƏSİL 4

1 Xanok yer üzündə üç yüz altmış beş il yaşadı.

2 Xanok göyə qalxanda yer üzünün bütün padşahları qalxıb oğlu Metuşelanı götürüb məsh etdilər və atasının yerinə onu özləri üzərində padşah etdilər.

3 Metuşelah atası Xanokun öyrətdiyi kimi Allahın gözündə doğru davrandı. O, bütün həyatı boyu bəşər övladlarına müdrikliyi, biliyi və Allah qorxusunu öyrətdi və yaxşı yoldan nə sağa, nə də sola döndü.

4 Lakin Metuşelanın son günlərində insan oğulları Rəbdən üz döndərdi, yer üzünü pozdu, bir-birini soyub talan etdi, Allaha qarşı üsyan etdi, günah işlədi, yollarını pozdu və Metuşelanın səsinə qulaq asmaq istəmədi, ona qarşı üsyan etdi.

5 Rəbb onlara qarşı çox qəzəbləndi və o günlərdə toxumu məhv etməyə davam etdi. Yer üzündə nə əkin, nə də biçin qalmadı.

6 Çünki onlar özləri üçün qida tapmaq üçün torpağı əkəndə əkmədikləri tikanlar və qanqallar yetişdi.

7 Bəşər oğulları yenə də pis yollarından dönmədilər və Allahın gözündə pis işlər görmək üçün əllərini açdılar və pis yolları ilə Rəbbi qəzəbləndirdilər. Rəbb çox qəzəbləndi və insanı yaratdığına görə peşman oldu.

8 O, onları məhv edib məhv etməyi düşündü və bunu da etdi.

9 Metuşelah oğlu Lemek yüz altmış yaşında olanda Adəm oğlu Şet öldü.

10 Şet doqquz yüz on iki il ömür sürüb öldü.

11 Lemek əmisi Xanokun oğlu Elişaanın qızı Aşmuanı arvad alanda yüz səksən yaşında idi və o, hamilə qaldı.

12 O vaxt bəşər oğulları torpağı əkdilər və az miqdarda məhsul əldə etdilər, amma bəşər oğulları pis yollarından dönmədilər, Allaha qarşı üsyankarlıq etdilər və günah işlətdilər.

13 Lemekin arvadı hamilə qalıb ona bir oğul doğdu.

14 Metuşelah onun adını Nuh qoydu və dedi: «Onun dövründə yer üzünü dinc və çürümədən azad idi». Atası Lemek isə onun adını Menaxem qoydu və dedi: «Bu, Allahın lənətlədiyi torpaqda çəkdiyimiz əziyyətlərdə və işlərimizdə bizə təsəlli verəcək».

15 Uşaq böyüdü, süddən kəsildi və atası Metuşelanın yolu ilə getdi. O, kamil və Allah qarşısında saleh idi.

16 O günlərdə bütün bəşər övladları Rəbbin yolundan döndülər, yer üzündə çoxalıb oğullar və qızlar törədilər, bir-birlərinə pis əməllərini öyrətdilər və Rəbbə qarşı günah etməyə davam etdilər.

17 Hər kəs özünə bir allah düzəltdi və hər kəs qonşusunu və qohumunu soyub talan etdi, yer üzünü pozdu və yer üzünü zorakılıqla doldu.

18 Hakimləri və hökmdarları insan qızlarının yanına gedib istədikləri arvadları ərlərindən zorla alırdılar. O günlərdə insan oğulları yer üzünün mal-qarasından, çöl heyvanlarından və hava quşlarından heyvan götürür, Rəbbi qəzəbləndirmək üçün bir növ heyvanları digəri ilə qarışdırmağı öyrədirdilər. Allah bütün yer üzünü gördü və yer üzünün pozğunlaşdığını gördü, çünki yer üzündəki bütün bəşəriyyət, bütün insanlar və bütün heyvanlar öz yollarını pozmuşdu.

19 Rəbb dedi: «Yaratdığım insanları yer üzündən siləcəyəm, hətta insanlardan göydəki quşlara, mal-qaraya və çöl heyvanlarına qədər, çünki onları yaratdığımı peşmanam».

20 Rəbbin yolları ilə gedən bütün insanlar o günlərdə öldülər. Rəbb insanlara bəyan etdiyi bəlanı göndərməmişdi. Çünki bu, Rəbbin insanlara dediyi bəlanı görməmələri üçün idi.

21 Nuh Rəbbin gözündə lütf tapdı və Rəbb onu və övladlarını seçdi ki, bütün yer üzündə onlardan nəsil yetişdirlsinlər.

FƏSİL 5

1 Nuhun ömrünün səksən dördüncü ilində Şet oğlu Xanok doqquz yüz beş yaşında öldü.

2 Nuhun ömrünün yüz yetmiş doqquzuncu ilində Enoş oğlu Qenan öldü. Qenan doqquz yüz on il ömür sürüb öldü.

3 Nuhun ömrünün iki yüz otuz dördüncü ilində Qenan oğlu Mahlalel öldü. Mahlalel səkkiz yüz doxsan beş il ömür sürüb öldü.

4 Mahlalel oğlu Yared o günlərdə, Nuhun ömrünün üç yüz otuz altıncı ilində öldü; Yared doqquz yüz altmış iki il ömür sürüb öldü.

5 Rəbbin ardınca gedənlərin hamısı o günlərdə, Allahın yer üzünə göndərəcəyi bəlanı görməzdən əvvəl öldü.

6 Uzun illər keçdikdən sonra, Nuhun ömrünün dörd yüz səksəncinci ilində, Rəbbin ardınca gedən bütün insanlar insan oğulları arasından yox olduğdan və yalnız Metuşelah sağ qaldıqdan sonra Allah Nuha və Metuşelahaya dedi:

7 Bəşər övladlarına deyir və elan edin ki, Rəbb belə deyir: “Pis yollarınızdan dönmün və əməllərinizi tərk edin. Onda

Rəbb sizə edəcəyini söylədiyi bələdən tövbə edəcək və bu baş verməyəcək”.

8 Çünki Rəbb belə deyir: “Budur, sizə yüz iyirmi illik bir müddət verirəm; əgər Mənə tərəf dönüb pis yollarınızdan əl çəksəniz, sizə dediyim şərdən də üz döndərəcəyəm və o, olmayacaq” deyir Rəbb.

9 Nuh və Metuşelah Rəbbin bütün sözlərini insan oğullarına hər gün danışır durmadan danışdılar.

10 Lakin bəşər oğulları onlara qulaq asmaq istəmədi, sözlərinə qulaq asmadı və inadkarlıq göstərdilər.

11 Rəbb onlara yüz iyirmi illik müddət verərək dedi: «Əgər qayıtsalar, Allah yer üzünü məhv etməmək üçün bələdən tövbə edəcək».

12 Lemek oğlu Nuh o dövrdə uşaq sahibi olmaq üçün arvad almaqdan çəkindi, çünki dedi: «Allah yeri məhv edəcək, bəs mən niyə uşaq sahibi olmalıyam?»

13 Nuh saleh və öz nəsində kamil bir insan idi və Rəbb onu yer üzündə onun nəsindən nəsil yetişdirmək üçün seçdi.

14 Rəbb Nuha dedi: «Özünə bir arvad al və övlad sahibi ol, çünki bu nəsildə səni qarşımda saleh gördüm».

15 Sən yer üzündə nəsil böyüdəcəksən və səninlə birlikdə övladlarını da artıracaqsan; Nuh gedib özünə bir arvad aldı və Xanokun qızı Naamanı seçdi. Naamanın beş yüz səksən yaşı var idi.

16 Nuh Naamanı arvad alanda dörd yüz doxsan səkkiz yaşında idi.

17 Naama hamilə olub bir oğul doğdu və onun adını Yafəs qoyub dedi: «Allah məni yer üzündə böyütdü». Naama yenə hamilə olub bir oğul doğdu. Naama onun adını Sam qoyub dedi: «Allah məni yer üzündə toxum yetişdirmək üçün sağ qoydu».

18 Naama Samı dünyaya gətirəndə Nuhun beş yüz iki yaşı var idi. Uşaqlar böyüyüb ataları Metuşelah və Nuhun öyrətdikləri hər şeyə əməl edərək Rəbbin yolu ilə getdilər.

19 Nuhun atası Lemek o günlərdə öldü, amma atasının yolu ilə getmədi və Nuhun ömrünün 195-ci ilində öldü.

20 Lemek yeddi yüz yetmiş il ömür sürüb öldü.

21 Rəbbi tanıyan bütün bəşər övladları Rəbbin onlara belə göndərməsindən əvvəl həmin il öldülər; çünki Rəbb onların ölməsini istədi ki, Allahın onların qardaşlarına və qohumlarına göndərəcəyi bəlanı görməsinlər, çünki bunu etmək üçün əvvəlcədən demişdi.

22 O vaxt Rəbb Nuha və Metuşelaha dedi: «Qalxın və o günlərdə sizə dediyim bütün sözləri bəşər övladlarına bəyan edin. Bəlkə onlar pis yollarından dönərlər və Mən də bəlanı tövbə edib onu gətirməyəcəyəm».

23 Nuh və Metuşelah ayağa qalxıb Allahın onlar haqqında dediyi bütün sözləri bəşər oğullarına danışdılar.

24 Lakin bəşər övladları qulaq asmaq istəmədi, bütün açıqlamalarına qulaq asmadı.

25 Bundan sonra Rəbb Nuha dedi: «Bütün bəşəriyyətin sonu gəlib çatdı, çünki onların pis əməlləri üzündən Mən onu məhv edəcəyəm».

26 Özün üçün qofer ağacı götür və müəyyən bir yerə get, böyük bir gəmi düzəldib onu oraya qoy.

27 Onu belə düzəlt: uzunluğu üç yüz qulac, eni əlli qulac, hündürlüyü isə otuz qulac olsun.

28 Özünə yan tərəfdən bir qapı düzəlt, yuxarıdan bir qulac qədər aç, içəridən və bayırdan qatran çək.

29 Budur, Mən yer üzünə daşqın göndərəcəyəm və bütün canlılar məhv olacaq, göylərin altından yer üzündə olan hər şey məhv olacaq.

30 Sən və ailən gedib bütün canlılardan, erkək və dişilərdən iki cüt götürüb gəmiyə gətirəcəksən ki, onlardan torpaqda toxum yetişdirəsən.

31 Bütün heyvanların yediyi bütün qidanı öz yanına yığ ki, həm sənin, həm də onlar üçün yemək olsun.

32 Oğullarına kişi qızlarından üç bakirə qız seç ki, onlar sənin oğullarına arvad olsunlar.

33 Nuh qalxıb Allahın ona əmr etdiyi yerdə gəmini düzəltdi. Nuh Allahın ona əmr etdiyi kimi etdi.

34 Nuh beş yüz doxsan beşinci yaşında gəmini düzəltməyə başladı və Rəbbin əmr etdiyi kimi gəmini beş ilə düzəltdi.

35 Rəbb Nuha əmr etdiyi kimi, Nuh Metuşelahın oğlu Elyaqimin üç qızını oğullarına arvad olaraq aldı.

36 Elə o vaxt Xanokun oğlu Metuşelah öldü, doqquz yüz altmış yaşında idi.

FƏSİL 6

1 Metuşelahın ölümündən sonra Rəbb Nuha dedi: «Sən ailənlə birlikdə gəmiyə gir. Budur, Mən yer üzünün bütün heyvanlarını, çöl heyvanlarını və göy quşlarını yanına toplayacağam və hamısı gəlib gəmini əhatə edəcək».

2 Sən gedib gəminin qapılarında oturacaqsan. Bütün heyvanlar, heyvanlar və quşlar toplaşır sənin qarşında duracaqlar. Gəlib sənin qarşında əyləşənləri götürüb oğullarının əlinə verəcəksən. Onlar da onları gəmiyə aparacaqlar. Qarşında duranların hamısını oradan çıxaracaqsan.

3 Rəbb bunu ertəsi gün etdi və heyvanlar, vəhşi heyvanlar və quşlar çoxlu sayda gəlib gəminin ətrafına toplaşdılar.

4 Nuh gedib gəminin qapısında oturdu və qarşısında əyləşən bütün canlıları gəmiyə gətirdi və qarşısında duranların hamısını yer üzündə qoydu.

5 Dişi bir aslan iki bala – erkək və dişi ilə gəldi. Üçü də Nuhun qarşısında əyildi. İki bala da dişi aslanın üstünə qalxıb onu vurdular və onu yerindən qaçmağa məcbur etdilər. Aslan getdi və onlar yerlərinə qayıdıb Nuhun qarşısında yerə əyildilər.

6 Dişi aslan qaçıb şirlərin yerində dayandı.

7 Nuh bunu görüb çox təəccübləndi və qalxıb iki bala balasını götürüb gəmiyə saldı.

8 Nuh yer üzündə olan bütün canlı məxluqları gəmiyə gətirdi və Nuhun gəmiyə gətirdiyi canlılardan başqa heç kim qalmadı.

9 Nuhun gəmiyə iki-ikisi girdi, amma Allahın ona əmr etdiyi kimi, o, təmiz heyvanlardan və təmiz quşlardan yeddi cüt götürdü.

10 Bütün heyvanlar, heyvanlar və quşlar hələ də orada idilər və gəmini hər tərəfdən əhatəyə almışdılar. Yağış yeddi gündən sonra yağmamışdı.

11 O gün Rəbb bütün yer üzünü silkələdi, günəş qaraldı, dünyanın təməlləri qızıxdı, bütün yer üzü şiddətlə silkələndi, ildırım çaxdı, göy guruladı və yer üzündəki bütün bulaqlar əvvəllər sakinlərin bilmədiyi qədər partladı; Allah bu qüdrətli işi insan oğullarını qorxutmaq və yer üzündə artıq pislilik olmaması üçün etdi.

12 Bəşər oğulları yenə də pis yollarından dönmək istəmədilər və o vaxt Rəbbin qəzəbini artırdılar və bütün bunlara ürəklərini belə yönəltmədilər.

13 Nuhun ömrünün altı yüzüncü ilində, yeddi gündən sonra yer üzünü daşqın basdı.

14 Dərinlikdəki bütün su mənbələri açıldı, göylərin pəncərələri açıldı və yer üzünə qırx gün-qırx gecə yağış yağdı.

15 Nuh, ailəsi və onunla birlikdə olan bütün canlı məxluqlar daşqın sularından qorxaraq gəmiyə girdilər və Rəbb onun qapısını bağladı.

16 Yer üzündə qalan bütün bəşər övladları yağışdan yorğun oldular, çünki sular yer üzünə daha da şiddətlə gəlirdi və heyvanlar və vəhşi heyvanlar hələ də gəminin ətrafında idilər.

17 İnsan oğulları təxminən yeddi yüz min kişi və qadın toplaşdı Nuhun gəmisinə gəldilər.

18 Onlar Nuhu çağıraraq dedilər: «Bizim üçün gəmini aç ki, sənin yanına gəmi ilə gələk, bəs niyə öləcəyik?»

19 Nuh gəmidən ucadan onlara cavab verdi: «Hamınız Rəbbə qarşı üsyankarlıq göstərib Onun mövcud olmadığını demədinizmi? Buna görə də Rəbb sizi yer üzündən silib atmaq üçün bu bəlani sizə göndərdi».

20 Yüz iyirmi il əvvəl sizə dediyim şey bu deyildimi? Siz Rəbbin səsinə qulaq asmadınız, indi isə yer üzündə yaşamaq istəyirsiniz?

21 Onlar Nuha dedilər: «Biz Rəbbin hüsuruna qayıtmağa hazırıq, yalnız bizim üçün qapını aç ki, ölməyək, yaşayaq».

22 Nuh onlara cavab verdi: «Baxın, indi ruhunuzun əziyyətini görürsünüz. Rəbbə qayıtmaq istəyirsiniz; Rəbbin sizə müəyyən bir müddət təyin etdiyi bu yüz iyirmi il ərzində niyə qayıtmadınız?»

23 İndi isə ruhunuzun dərdinə görə gəlib mənə bunu deyirsiniz. Rəbb bu gün sizi dinləməyəcək və sizə qulaq asmayacaq, ona görə də arzularınıza çatma bilməyəcəksiniz.

24 Bəşər oğulları yağış yağdığı üçün gəmiyə girmək üçün yaxınlaşdılar, çünki yağışa dözə bilmirdilər.

25 Rəbb gəminin ətrafında duran bütün heyvanları və heyvanları göndərdi. Heyvanlar onları məğlub edib oradan qovdular. Hər kəs öz yolu ilə getdi və yenidən yer üzünə səpələndi.

26 Yağış hələ də yer üzünə yağdırdı və qırx gün-qırx gecə yağdırdı. Su yer üzündə çoxaldı. Yer üzündə və sulara olan bütün canlılar, insanlar, heyvanlar, sürünənlər və ya hava quşları öldü. Yalnız Nuh və onunla birlikdə gəmidə olanlar qaldı.

27 Sular çoxaldı və yer üzündə çoxaldı. Gəmini qaldırdılar və o, yerdən qalxdı.

28 Gəmi suların üzərində üzdü və suların üzərinə elə atıldı ki, içindəki bütün canlılar qazanda şorba kimi fırlandı.

29 Gəmidəki bütün canlı məxluqlar böyük bir narahatçılıq içində qaldılar və sandıq sanki qırılmaq üzrə idi.

30 Gəmidəki bütün canlı məxluqlar dəhşətə gəldilər, aslanlar nərildədi, öküzlər böyürdü, canavarlar uladı. Gəmidəki hər canlı öz dilində danışmaq istəyirdi. Səsləri uzaqlara çatdı. Nuh və oğulları dərdlərinə görə ağlayıb ağladılar; ölüm qapılarına çatdıqlarına görə çox qorxdular.

31 Nuh Rəbbə dua etdi və bu barədə Ona yalvardı. O dedi: «Ya Rəbb, bizə kömək et, çünki bizi bürüyən bu bəlaya dözə bilmirik, çünki su dalğaları bizi bürüdü, nadinc sellər bizi qorxutdu, ölüm tələləri qarşımıza çıxdı. Bizə cavab ver,

ya Rəbb, cavab ver, üzünü bizə nurlandır və bizə lütf et, bizi xilas et və xilas et».

32 Rəbb Nuhun səsinə eşitdi və onu yada saldı.

33 Yer üzünə külək əsdi, sular sakitləşdi və gəmi dayandı.

34 Dərinlikdəki su mənbələri və göylərin pəncərələri bağlandı və göydən yağan yağış dayandı.

35 O günlərdə sular azaldı və gəmi Ararat dağlarının üzərində dayandı.

36 Nuh gəminin pəncərələrini açdı. Nuh o vaxt hələ də Rəbbə yalvarıb dedi: «Ey yeri, göyləri və orada olan hər şeyi yaradan Rəbb, canlarımızı bu həbsdən və bizi yerləşdirdiyin zindandan çıxar, çünki ah çəkməkdən çox bezmişəm».

37 Rəbb Nuhun səsinə eşitdi və ona dedi: «Bir ili tamamladıqdan sonra yola düşəcəksən».

38 İlin əvvəlində, Nuhun gəmidə qaldığı vaxtdan bir il keçəndə yer üzündəki su qurudu və Nuh gəminin örtüyünü açdı.

39 O vaxt, ikinci ayın iyirmi yeddinci günündə yer quru idi. Lakin Nuh, oğulları və onunla birlikdə olanlar Rəbb onlara xəbər verənə qədər gəmidən çıxmədılar.

40 Rəbbin onlara çıxmağı əmr etdiyi gün hamısı sandıqdan çıxdı.

41 Onlar gedib hər kəs öz yoluna və öz yerinə qayıtdı. Nuh və oğulları Allahın onlara verdiyi torpaqda yaşadılar və ömürləri boyu Rəbbə qulluq etdilər. Rəbb Nuha və oğullarına gəmidən çıxdıqları üçün xeyir-dua verdi.

42 O, onlara dedi: «Törəyib-bərəkətli olun və bütün yer üzünü bürüyün, qüvvətlənin və yer üzündə bol-bol törəyin və orada çoxalın».

FƏSİL 7

1 Nuhun oğullarının adları bunlardır: Yafəs, Ham və Sam; daşqından sonra onların oğulları oldu, çünki daşqından əvvəl arvad almışdılar.

2 Yafəsin oğulları bunlardır: Qomer, Maqoq, Maday, Yavan, Tubal, Meşek və Tiras – yeddi oğul.

3 Qomerin oğulları: Aşkinaz, Refat və Teqarma.

4 Maqoqun oğulları Elixanaf və Lubal idi.

5 Madayın oğulları: Axon, Seelo, Xazoni və Lut.

6 Yavanın oğulları Eliş, Tarşış, Kittim və Dudonim idi.

7 Tubalın oğulları Arip, Kesed və Taari idi.

8 Meşekin oğulları Dedon, Zaron və Şebaşni idi.

9 Tirasın oğulları Benib, Gera, Lupirion və Gilak idi; bunlar nəsilərinə görə Yafəsin oğullarıdır və o günlərdə onların sayı təxminən dörd yüz altmış kişi idi.

10 Hamın oğulları bunlardır: Kuş, Misraim, Fut və Kənan – dörd oğlu; Kuşun oğulları Seba, Havila, Sabta, Raama və Sateka, Raamanın oğulları isə Şeba və Dedan idi.

11 Misrayimin oğulları: Lud, Anom, Patros, Xaslot və Xaftor.

12 Futun oğulları Gebul, Hadan, Benah və Adan idi.

13 Kənanın oğulları: Sidon, Xet, Amori, Gerqəşi, Xivi, Arkee, Seni, Arodi, Simodi və Xamoti.

14 Bunlar nəsilərinə görə Ham oğullarıdır və o günlərdə onların sayı təxminən yeddi yüz otuz nəfər idi.

15 Samın oğulları bunlardır: Elam, Aşşur, Arpaksad, Lud və Aram – beş oğlu; Elamın oğulları Şuşan, Maxul və Harmon idi.

16 Aşarın oğulları Mirus və Mokil, Arpakşadın oğulları isə Şelah, Anar və Aşkol idi.

17 Ludun oğulları Petor və Bizayon, Aramın oğulları isə Uz, Xul, Geter və Maş idi.

18 Bunlar nəsilərinə görə Samın oğullarıdır və o günlərdə onların sayı təxminən üç yüz nəfər idi.

19 Samın nəsil tarixçəsi belədir; Samdan Arpakşad, Arpakşaddan Şelah törədi. Şelahdan Ever törədi. Everin iki oğlu oldu. Birinin adı Peleq idi, çünki onun dövründə insanlar bölündü, son günlərdə isə yer üzü bölündü.

20 İkincisinin adı Yoktan idi, yəni onun dövründə insan oğullarının həyatı getdikcə azalırdı.

21 Yoktanın oğulları bunlardır: Almodad, Şelaf, Xazarmovet, Yerah, Hadurom, Özel, Diqla, Obal, Abimael, Şeba, Ofir, Xavila və Yovab; bunların hamısı Yoktanın oğullarıdır.

22 Onun qardaşı Peleq Yen, Yen Seruq, Seruq Naxor, Naxor isə Terahı törədi. Terah otuz səkkiz yaşında olanda Haran və Naxoru törədi.

23 O dövrdə Nuhun oğlu Ham oğlu Kuş qocalıq çağında bir arvad aldı və qadın bir oğul doğdu. Onun adını Nəmrud qoyub dedilər: «O vaxtlar bəşər oğulları yenə də Allaha qarşı üsyankarlıq etməyə və günah etməyə başladılar. Uşaq böyüdü və atası onu çox sevirdi, çünki o, onun qocalıq çağının oğlu idi».

24 Adəm və arvadı bağdan çıxdıqları zaman Allahın onlara hazırladığı dəri paltarlar Kuşa verildi.

25 Adəm və arvadı öldükdən sonra paltarlar Yared oğlu Xanoka verildi və Xanok Allahın hüzuruna aparılanda onları oğlu Metuşelaha verdi.

26 Metuşelah öləndə Nuh onları götürüb gəmiyə gətirdi və o, gəmidən çıxana qədər Nuhla birlikdə qaldılar.

27 Onlar çıxıb gedəndə Ham atası Nuhun paltarlarını oğurladı və onları götürüb qardaşlarından gizlətdi.

28 Ham ilk oğlu Kuş olanda ona gizlicə paltar verdi və onlar Kuşun yanında uzun müddət qaldılar.

29 Kuş onları oğullarından və qardaşlarından gizlətdi. Kuş Nəmrudu dünyaya gətirəndə ona olan sevgisi sayəsində həmin paltarları ona verdi. Nəmrud böyüdü və iyirmi yaşında olanda həmin paltarları geyindi.

30 Nəmrud paltarlarını geyinəndə gücləndi və Allah ona güc və qüdrət verdi. O, yer üzündə qüdrətli bir ovçu idi. Bəli, o, çöldə qüdrətli bir ovçu idi. O, heyvanları ovlayır, qurbangahlar tikir və Rəbbin hüzurunda onların üzərində qurban gətirirdi.

31 Nəmrud özünü möhkəmləndirdi və qardaşları arasından qalxdı və qardaşlarının ətrafındakı bütün düşmənlərə qarşı döyüşdü.

32 Rəbb qardaşlarının bütün düşmənlərini onun əlinə verdi və Allah onu döyüşlərdə zaman-zaman uğur qazandırır və o, yer üzündə padşahlıq etdi.

33 Buna görə də o günlərdə bir adam döyüşə hazırladığı adamları döyüşə çıxaranda onlara deyirdi: «Allah yer üzündə qüdrətli ovçu olan və qardaşlarına qarşı döyüşlərdə qalib gələn Nəmruda etdiyi kimi, onları düşmənlərinin əlindən qurtardı. Qoy Allah bizi bu gün də qüvvətləndirsin və xilas etsin».

34 Nəmrud qırx yaşında olanda onun qardaşları ilə Yafəs övladları arasında müharibə oldu və onlar düşmənlərinin əlində idilər.

35 Nəmrud o vaxt yola düşdü və Kuşun bütün oğullarını və onların ailələrini, təxminən dörd yüz altmış nəfəri topladı. O, dostlarından və tanışlarından səksən nəfəri muzzla tutdu və onlara muzz verdi. O, onlarla birlikdə döyüşə getdi. Yolda ikən Nəmrud onunla gedən xalqın qəlbini möhkəmləndirdi.

36 O, onlara dedi: «Qorxmayın və təlaşa düşməyin, çünki bütün düşmənlərimiz əlimizə təslim ediləcək və siz onlarla istədiyiniz kimi davrana bilərsiniz».

37 Gedənlərin hamısı təxminən beş yüz nəfər idi və onlar düşmənləri ilə vuruşdular, onları məhv edib məğlub etdilər. Nəmrud onların üzərinə yerlərinə daimi sərkərdələr qoydu.

38 O, onların bəzi övladlarını girov götürdü və hamısı Nəmruda və onun qardaşlarına qulluq etdi. Nəmrud və onunla birlikdə olan bütün xalq evlərinə qayıtdı.

39 Nəmrud düşmənlərini məğlub etdikdən sonra döyüşdən sevinclə qayıdanda bütün qardaşları və onu əvvəllər tanıyanlar onu özləri üzərində padşah etmək üçün toplaşdılar və başına padşahlıq tacını qoydular.

40 O, padşahlar arasında adət olduğu kimi, öz təbəələrini və xalqını, şahzadələri, hakimləri və hökmdarları üzərinə təyin etdi.

41 O, Naxor oğlu Terahı ordu başçısı təyin etdi, onu bütün şahzadələrindən üstün tutdu və şərəfləndirdi.

42 O, ürəyinin istədiyi kimi hökmranlıq edərkən, ətrafdakı bütün düşmənlərini məğlub etdikdən sonra, məsləhətçiləri ilə birlikdə sarayı üçün bir şəhər tikməyi məsləhət gördü və onlar bunu etdilər.

43 Şərq tərəfində böyük bir vadi tapdılar və ona böyük və geniş bir şəhər tikdilər. Nəmrud tikdiyi şəhərə Şinar adını verdi, çünki Rəbb düşmənlərini şiddətlə sarsıtmışdı və onları məhv etmişdi.

44 Nəmrud Şinarda yaşayırdı və əmin-amanlıqla padşahlıq edirdi, düşmənləri ilə vuruşub onları məğlub etdi, bütün döyüşlərində uğur qazandı və padşahlığı çox böyüdü.

45 Bütün millətlər və dillər Onun şöhrətini eşidib Onun hüzuruna toplaşdılar, yerə qədər səcdə etdilər və Ona qurbanlar gətirdilər. O, onların ağası və padşahı oldu və hamısı Şinar şəhərində onunla birlikdə yaşadı. Nəmrud yer üzündə Nuhun bütün oğulları üzərində padşahlıq etdi və hamısı onun hakimiyyəti və məsləhəti altında idi.

46 Bütün yer üzündə bir dil və bir söz var idi, amma Nəmrud Rəbbin yolu ilə getmədi və daşqından o günlərə qədər özündən əvvəlki bütün insanlardan daha pis idi.

47 O, ağacdən və daşdan allahlar düzəltdi və onlara səcdə etdi, Rəbbə qarşı üsyan etdi və bütün təbəələrinə və yer üzünün xalqına Onun pis əməllərini öyrətdi; oğlu Mardon isə atasından daha pis idi.

48 Nəmrud oğlu Mərdonun işlərini eşidən hər kəs onun haqqında deyirdi: «Pisdən pislik çıxar». Buna görə də bütün dünyada bir məsəl yayıldı: «Pisdən pislik çıxar». Bu məsəl o vaxtdan bu günə qədər insanların dilində gəzirdi.

49 Nəmrudun ordusunun başçısı Naxor oğlu Terah o dövrdə padşahın və onun təbəələrinin gözündə çox böyük idi. Padşah və bəylər onu sevir və çox yüksəldirdilər.

50 Terah Kornebo qızı Amtelo adlı bir arvad aldı; Terahın arvadı o günlərdə hamilə qalib ona bir oğul doğdu.

51 Terah yetmiş yaşında olanda oğlunu dünyaya gətirdi. Terah doğulan oğluna İbrahim adını verdi, çünki o dövrdə padşah onu böyütmüş və yanında olan bütün şahzadələrindən üstün tutmuşdu.

FƏSİL 8

1 İbrahim doğulduğu gecə Terahın bütün əyanları, Nəmrudun bütün müdrikləri və sehrbazları gəlib Terahın evində yeyib-ıçdılar və o gecə onunla birlikdə sevindilər.

2 Bütün müdriklər və sehrbazlar Terahın evindən çıxanda o gecə ulduzlara baxmaq üçün gözlərini göyə qaldırdılar və gördülər ki, şərqdən çox böyük bir ulduz gəlir və göylərdə uçur. O, göylərin dörd tərəfindən dörd ulduzu uddu.

3 Padşahın bütün müdrikləri və sehrbazları bu mənzərəyə heyrləndilər və müdriklər bu məsələni başa düşdülər və onun əhəmiyyətini bildilər.

4 Onlar bir-birlərinə dedilər: «Bu, yalnız bu gecə Terahın doğulan uşağın əlamətidir. O, böyüyəcək, törəyəcək, çoxalacaq və bütün yer üzünü əbədi olaraq mülk edəcək, özü və övladları böyük padşahları öldürəcək və onların torpaqlarını miras alacaq».

5 Müdriklər və sehrbazlar həmin gecə evlərinə getdilər. Səhər tezdən bütün bu müdriklər və sehrbazlar tezdən durub təyin olunmuş evdə toplandılar.

6 Onlar danışib bir-birlərinə dedilər: «Baxın, dünən gecə gördüyümüz mənzərə padşahdan gizlidir, ona bildirilməyib».

7 Əgər bu hadisə son günlərdə padşaha məlum olsa, o bizə deyəcək: «Niyə bu məsələni məndən gizlətdiniz ki, hamımız ölək; indi gedək padşaha gördüyümüz mənzərəni və onun yozumunu danışaq, onda aydın qalacağıq».

8 Onlar belə də etdilər. Hamı padşahın yanına gedib yerə qədər əyilib dedilər: «Padşah sağ olsun, padşah sağ olsun».

9 Ordularının başçısı Naxorun oğlu Terahın bir oğlu olduğunu eşitdik və dünən gecə onun evinə gəldik və o gecə onunla birlikdə yeyib-ıçdik və sevindik.

10 Sənin qulların Terahın evindən gecələmək üçün evlərimizə getdikləri zaman gözlərimizi göyə qaldırdıq və şərqdən gələn böyük bir ulduz gördük. Həmin ulduz böyük sürətlə uçub göylərin dörd tərəfindən dörd böyük ulduzu uddu.

11 Sənin qulların gördüyümüz mənzərəyə heyrləndilər və çox qorxdular. Biz də bu mənzərəyə dair mühakimə yürütdük və müdrikliyimizlə onun düzgün yozulmasını bildik ki, bu şey Terahdan doğulan uşağa aiddir. O, böyüyüb çoxalacaq, güclü olacaq, yer üzünün bütün padşahlarını öldürəcək və bütün torpaqlarını əbədi olaraq özü və nəslilə miras alacaq.

12 İndi isə, ağamız və padşahımız, bu uşaq haqqında gördüklərimizi sənə həqiqətən də bildirdik.

13 Əgər padşah bu uşağa görə atasına dəyər vermək istəyirsə, o, böyüyüb ölkədə çoxalmamış və bizə qarşı pisliliyi artmamış, biz də, övladlarımız da onun pisliliyi ucbatından həlak olmamış onu öldürəcəyik.

14 Padşah onların sözlərini eşidəndə bu sözlər onun gözündə xoş göründü. O, adam göndərüb Terahı çağırırdı və Terah padşahın hüzuruna gəldi.

15 Padşah Terah-a dedi: «Mənə xəbər gəlib ki, dünən gecə sənin bir oğlun dünyaya gəlib və o, doğrularkən göylərdə də belə bir şey müşahidə olunub».

16 İndi uşağı mənə ver ki, şəhər əməlləri bizə qarşı çıxmazdan əvvəl onu öldürək. Mən də onun əvəzində sənə qızıl-gümüşlə dolu evini verəcəyəm.

17 Terah padşaha cavab verib dedi: «Ağam və padşahım, sözlərini eşitdim və qulun padşahının istədiyi hər şeyi edəcək».

18 Amma ağam və padşahım, dünən gecə başıma gələnləri sənə danışacağam ki, görək padşah quluna nə məsləhət verəcək və sonra padşaha dediklərini cavablandıracağam.

19 Terah padşaha dedi: «Mored oğlu Ayon dünən gecə yanıma gəlib dedi:

20 Padşahın sənə verdiyi böyük və gözəl atı mənə ver, mən də sənə onun dəyərinə gümüş, qızıl, saman və yem verəcəyəm. Mən də ona dedim: “Sözlərin barədə padşahla görüşənə qədər gözlə və gör padşah nə desə, onu edəcəyəm”.

21 İndi isə, ağam və padşahım, bu işi sənə bildirdim və padşahımın quluna verəcəyi məsləhətə əməl edəcəyəm.

22 Padşah Terahın sözlərini eşidəndə qəzəbi alovlandı və onu axmaq hesab etdi.

23 Padşah Terahın yanına gəlib dedi: «Sən bu qədər axmaq, cahil və ya ağılsızsan ki, bu işi görürsən? Gözəl atını gümüşə, qızıla, hətta samanla yemə verirənsən?»

24 Sənin qızıl-gümüşün çatışmır ki, bunu etmisən, çünki atını yemləmək üçün saman və yem tapa bilmirsən? Bəs sənin üçün gümüş, qızıl, saman və yem nədir ki, sənə verdim o gözəl atı, bütün dünyada misli olmayan atı verəsən?

25 Padşah danışmağı dayandıranda Terah padşaha cavab verib dedi: «Padşah quluna belə dedi;

26 Ey ağam və padşahım, yalvarıram, mənə “Oğlunu ver, onu öldürək, mən də onun dəyərinə sənə gümüş və qızıl verim” deməyin nə mənası var? Oğlumun ölümündən sonra gümüş və qızılla nə edim? Məni kim varis edəcək? Onda mən öləndə gümüş və qızıl onu verən padşaha qayıdacaq” dedin.

27 Padşah Terahın sözlərini və onun haqqında danışdığı məsələ eşidəndə çox kədərləndi və bu hadisədən qəzəbləndi və içində qəzəb alovlandı.

28 Terah padşahın ona qarşı qəzəbləndiyini görüb ona cavab verdi: «Mənim hər şeyim padşahın ixtiyarındadır. Padşah quluna nə etmək istəyirsə, qoy o etsin. Bəli, oğlum da padşahın ixtiyarındadır, özü və ondan böyük iki qardaşı heç bir şeyə dəyər verməsinlər».

29 Padşah Terah-a dedi: «Xeyr, kiçik oğlunu qiymətinə alacağam».

30 Terah padşaha cavab verib dedi: «Ağam və padşahım, yalvarıram, qulun sənin qarşısında bir söz deməsinə icazə verəsən və padşah qulun sözünü eşitsin». Terah dedi: «Qoy padşahım mənə üç gün vaxt versin ki, bu məsələni özümdə araşdırım və padşahımın sözləri barədə ailəmlə məsləhətləşim». O, padşahı buna razı salmaq üçün çox təkid etdi.

31 Padşah Terahın sözünə qulaq asdı və belə də etdi. Terah ona üç gün vaxt verdi. Terah padşahın hüzurundan çıxıb ailəsinin yanına qayıtdı və padşahın bütün sözlərini onlara danışdı. Xalq çox qorxdı.

32 Üçüncü gün padşah Terahın yanına xəbər göndərüb dedi: «Sənə dediyimə görə oğlunu mənə bir qiymətə göndər. Əgər bunu etməsən, adam göndərüb evindəki hər şeyi öldürəcəyəm, sənin bir iti belə qalmayacaq».

33 Terah tələsik hərəkət etdi, çünki padşah bu işi təcili görmüşdü. O gün qulluqçusu ona doğmuş bir uşağı oğul

kimi götürdü. Terah uşağı padşahın yanına gətirdi və onun əvəzində qiymətli hədiyyə aldı.

34 Rəbb bu işdə Terahla idi ki, Nəmrud İbrahimın ölümünə səbəb olmasın. Padşah uşağı Terahdan götürüb bütün gücü ilə başını yerə yıxdı, çünki o, bunun İbrahim olduğunu düşündü; və bu, o gündən bəri ondan gizlədildi və padşah tərəfindən unuduldu, çünki İbrahimın ölümünə dözməmək Allahın iradəsi idi.

35 Terah oğlu İbramı, anası və dayəsi ilə birlikdə gizlicə götürüb onları mağarada gizlətdi və onlara hər ay azuqə apardı.

36 Rəbb mağarada İbramla birlikdə idi və o böyüdü. İbram mağarada on il qaldı. Padşah və onun şahzadələri, kahinləri və müdrikləri padşahın İbramı öldürdüyünü düşündülər.

FƏSİL 9

1 O dövrdə İbrahimın böyük qardaşı Terahın oğlu Haran bir arvad aldı.

2 Haran onu alanda otuz doqquz yaşında idi; Haranın arvadı hamilə qalıb bir oğul doğdu və adını Lut qoydu.

3 O, yenə hamilə olub bir qız doğdu və adını Milka qoydu. Yenə hamilə olub bir qız doğdu və adını Saray qoydu.

4 Haran qırx iki yaşında olanda Saray doğuldu. Bu, İbrahimın ömrünün onuncu ilində baş verdi. O günlərdə İbram, anası və dayəsi mağaradan çıxdılar, çünki padşah və onun təbəələri İbrahimın işini unutmuşdular.

5 İbram mağaradan çıxıb Nuhla oğlu Samın yanına getdi və Rəbbin təlimini və yollarını öyrənmək üçün onlarla qaldı. İbrahimın harada olduğunu heç kim bilmirdi. İbram uzun müddət Nuha və oğlu Sama xidmət etdi.

6 İbram Nuhun evində otuz doqquz il qaldı və İbram üç yaşından Rəbbi tanıdı və Nuh və oğlu Samın öyrətdiyi kimi, ölüm gününə qədər Rəbbin yolu ilə getdi; o dövrdə yer üzünün bütün oğulları Rəbbə qarşı çox üsyan etdilər, Ona qarşı üsyan etdilər və başqa allahlara ibadət etdilər və onları yer üzündə yaradan Rəbbi unuttular; yer üzündə yaşayanlar o vaxt özlərinə tanrı düzəldilər; danışa, eşidə və xilas edə bilməyən taxta və daşdan tanrılar. İnsan oğulları onlara ibadət etdilər və onlar onların tanrıları oldular.

7 Padşah və onun bütün əyanları, eləcə də Terah və onun bütün ailəsi ağacdan və daşdan düzəldilmiş allahlara ibadət edənlərin ilk nümayəndəsi oldular.

8 Terahın on iki ay ərzində ağacdan və daşdan düzəldilmiş on iki böyük tanrısı var idi və o, hər birinə aylıq xidmət edirdi və Terah hər ay öz allahlarına taxıl və içki təqdimlərini gətirirdi; Terah bütün günləri belə edirdi.

9 Bütün o nəsil Rəbbin gözündə pis idi və hər kəsi öz allahı etdi, lakin onları yaradan Rəbbi tərk etdi.

10 O dövrdə bütün yer üzündə Rəbbi tanıyan bir nəfər yox idi (çünki hər kəs öz Allahına qulluq edirdi), Nuhdan və onun ailəsindən başqa. O dövrdə onun məsləhəti altında olanların hamısı Rəbbi tanıyırdı.

11 Terah oğlu İbram o günlərdə Nuhun evində böyük bir uğur qazanırdı və bunu heç kim bilmirdi. Rəbb onunla idi.

12 Rəbb İbrama dərrakəli bir ürək verdi və o bilirdi ki, o nəslin bütün əməlləri puçdur və bütün allahları puçdur və heç bir faydası yoxdur.

13 İbram günəşin yer üzünə parladığını gördü və öz-özünə dedi: «Doğrudan da, yer üzünə parlayan bu günəş Allahdır və mən Ona qulluq edəcəyəm».

14 İbram o gün günəşə ibadət etdi və ona dua etdi. Axşam düşəndə həmişəki kimi günəş batdı və İbram öz-özünə dedi: «Bu, Allah ola bilməzmi?»

15 İbram hələ də öz-özünə deyirdi: «Göyləri və yeri yaradan, yer üzünü yaradan kimdir? O haradadır?»

16 Gecə onun üstünə qaranlıq çökdü. O, gözlərini qərbə, şimala, cənuba və şərqə qaldırdı və günəşin yer üzündən yoxa çıxdığını və gündüzün qaranlığa qər q olduğunu gördü.

17 İbram qarşısındakı ulduzları və ayı görüb dedi: «Doğrudan da, bütün yeri və insanları yaradan Allah budur və budur, Onun qulları onun ətrafındakı allahlardır». İbram bütün gecəni Aya ibadət etdi və ona dua etdi.

18 Səhər işıq düşəndə və günəş həmişəki kimi yer üzünə işıq saçanda İbram Rəbb Allahın yer üzündə yaratdığı hər şeyi gördü.

19 İbram öz-özünə dedi: «Doğrudan da, bunlar yeri və bütün bəşəriyyəti yaradan allahlar deyil, bunlar Allahın qullarıdır». İbram Nuhun evində qaldı və orada Rəbbi və Onun yollarını tanıdı. O, ömrü boyu Rəbbə xidmət etdi. Bütün bu nəsil Rəbbi unuttu, taxta və daşdan olan başqa allahlara xidmət etdi və onların ömrü boyu üsyan etdi.

20 Padşah Nəmrud əmin-amanlıqla hökmranlıq edirdi və bütün yer üzünü onun hakimiyyəti altında idi. Bütün yer üzünü bir dildə danışır və birləşmişdi.

21 Nəmrudun bütün başçıları və onun böyük adamları, Futu, Misraim, Kuş və Kənan ailələri ilə məsləhətləşib bir-birlərinə dedilər: «Gəlin özümüzə bir şəhər tikək, içində möhkəm bir qüllə tikək, başı göylərə çatsın. Bütün dünyaya hökmranlıq edək, düşmənlərimizin şəridən qurtulaq, onlara qüdrətli şəkildə hökmranlıq edək və müharibələrinə görə yer üzünə səpələnməyək».

22 Hamısı padşahın hüzuruna getdi və bu sözləri padşaha çatdırdılar. Padşah da bu məsələdə onlarla razılaşdı və belə də etdi.

23 Bütün ailələr təxminən altı yüz min nəfərdən ibarət toplaşdılar və şəhər və qüllə tikmək üçün geniş bir torpaq sahəsi axtarmağa getdilər. Bütün yer üzündə axtarış apardılar, amma Şinar torpağının şərqində, təxminən iki günlük yolda bir dərəyə bənzər bir yer tapmadılar və orada yaşamağa başladılar.

24 Onlar tamamlamağı düşündükləri şəhəri və qülləni tikmək üçün kərpic düzəltməyə və od yandırmağa başladılar.

25 Qüllənin tikilməsi onlar üçün günah və asilik idi. Onlar onu tikməyə başladılar. Göylərin Allahı Rəbbə qarşı tikilərkən ürəklərində Ona qarşı müharibə etməyi və göylərə qalxmağı düşündülər.

26 Bütün bu insanlar və bütün ailələr üç hissəyə bölündü; birincisi dedi: “Göylərə qalxıb ona qarşı vuruşacağıq”, ikincisi dedi: “Göylərə qalxıb öz allahlarımızı orada yerləşdirib onlara ibadət edəcəyik”, üçüncüsü isə dedi: “Göylərə qalxıb onu ox-kaman və nizə ilə vuracağıq”. Allah onların bütün əməllərini və bütün pis fikirlərini bilirdi və tikdikləri şəhəri və qülləni gördü.

27 Onlar tikərkən özlərinə böyük bir şəhər və çox hündür və möhkəm bir qüllə tikdilər; və onun hündürlüyünə görə tikintiçilərə ora qalxarkən məhlul və kərpic çatmırdı, ta ki yuxarı qalxanlar bir ili tamamlayana qədər. Bundan sonra tikintiçilərə əl uzadıb onlara məhlul və kərpic verdilər; bu, hər gün belə edilirdi.

28 Budur, bunlar bütün günü qalxdı, bəziləri isə endi; əgər əllərindən bir kərpic düşüb sınsa, hamısı ağlayardı, əgər bir nəfər yıxılıb ölsəydi, onlardan heç biri ona baxmazdı.

29 Rəbb onların fikirlərini gördü və onlar tikinti işləri apararkən oxları göyə atdılar və bütün oxlar qanla dolu onların üstünə düşdü. Onları görəndə bir-birlərinə dedilər: «Doğrudan da, biz göydəkilərin hamısını öldürmüşük».

30 Çünki bu, onları azdırmaq və yer üzündən yox etmək üçün Rəbdən idi.

31 Onlar qülləni və şəhəri tikdilər və günlər və illər keçənə qədər bunu hər gün etdilər.

32 Allah qarşısında duran yetmiş mələyə, ona yaxın olanlara dedi: «Gəlin enib onların dillərini qarışdıraraq ki, heç kim qonşusunun dilini başa düşməsin». Onlar da onlara belə etdilər.

33 Ertəsi gündən etibarən hər kəs qonşusunun dilini unudub bir dildə danışa bilmədi. Bənnə qonşusunun əlindən sifariş etmədiyi əhəng və ya daşı götürəndə, bənnə onu atıb qonşusunun üstünə atırdı ki, o ölsün.

34 Onlar uzun müddət belə etdilər və bir çoxunu bu şəkildə öldürdülər.

35 Rəbb orada olan üç dəstəni vurdu və onları əməllərinə və niyyətlərinə görə cəzalandırdı; “Göylərə qalxıb tanrılarımıza ibadət edəcəyik” deyənlər meymun və fil kimi oldular; “Göylərə oxlarla vuracağıq” deyənləri isə Rəbb öldürdü, birini qonşusunun əli ilə; üçüncü dəstəni isə “Göylərə qalxıb ona qarşı vuruşacağıq” deyənləri isə Rəbb yer üzünə səpələdi.

36 Aralarında qalanlar isə başlarına gələcək bəlanı bilib başa düşdükdə binanı tərk etdilər və bütün yer üzünə səpələndilər.

37 Onlar şəhəri və qülləni tikməyi dayandırdılar, buna görə də o yerə Babil adını verdilər, çünki Rəbb orada bütün dünyanın dilini qarışdırdı; budur, o, Şinar torpağının şərqində idi.

38 Bəşər övladlarının tikdiyi qülləyə gəldikdə isə, yer ağzını açıb onun üçdə birini uddu. Göydən od enib digər üçdə birini yandırdı. Digər üçdə biri bu günə qədər qalıb və o, yuxarıda olan hissədənir və ətrafı üç günlük yoldur.

39 O qüllədə saysız-hesabsız insan oğulları öldü.

FƏSİL 10

1 Ever oğlu Peleq o günlərdə, Terah oğlu İbramin ömrünün qırx səkkizinci ilində öldü. Peleq iki yüz otuz doqquz il ömür sürdü.

2 Rəbb qüllədəki günahlarına görə insan oğullarını pərən-pərən salanda onlar çoxlu sayda bölündülər və bütün insan oğulları yer üzünün dörd tərəfinə səpələndi.

3 Bütün ailələr öz dilinə, torpağına və şəhərinə görə ayrıldı.

4 Bəşər oğulları getdikləri hər yerdə və Rəbbin onları səpələdiyi bütün yerlərdə ailələrinə görə çoxlu şəhərlər tikdilər.

5 Bəziləri sonradan məhv olduqları yerlərdə şəhərlər tikdilər və bu şəhərləri öz adları və ya övladlarının adları və ya hadisələrin xüsusi təzahürləri ilə çağırdılar.

6 Nuh oğlu Yafəsin oğulları gedib səpələndikləri yerlərdə özlərinə şəhərlər tikdilər və bütün şəhərlərini adları ilə çağırdılar. Yafəsin oğulları yer üzündə çoxlu qruplara və dillərə bölündülər.

7 Nəsillərinə görə Yafəsin oğulları bunlardır: Qomer, Maqoq, Meday, Yavan, Tubal, Meşək və Tiras; bunlar nəsillərinə görə Yafəsin oğullarıdır.

8 Şəhərlərinə görə Qomer oğulları Senah çayı kənarındakı Fransa torpağında, Fransa çayında yaşayan franklar idi.

9 Refat oğulları Bartoniya torpağında, Leda çayının kənarında yaşayırlar. Leda çayı öz sularını böyük Gihon dənizinə, yəni okeana axıdır.

10 Tuqarmanın oğulları on nəsildir və onların adları bunlardır: Buzar, Parzunak, Balqar, Elikanum, Raqbib, Tarki, Bid, Zebuk, Onqal və Tilmaz; bunların hamısı şimala yayılıb məskunlaşdı və özlərinə şəhərlər tikdi.

11 Onlar şəhərlərini öz adları ilə çağırdılar. Bunlar bu günə qədər Xitlah və İtalax çaylarının sahillərində yaşayırlar.

12 Lakin Anqoli, Balqar və Parzunak nəsilləri böyük Dubnee çayının kənarında yaşayırlar; şəhərlərinin adları da öz adlarına uyğundur.

13 Yavan oğulları Makdoniya torpağında yaşayan Yavan oğulları, Medayar oğulları Kurson torpağında yaşayan Orelum oğulları, Tubal oğulları isə Paşia çayı kənarındakı Tuskana torpağında yaşayanlardır.

14 Meşək oğulları Şibaşni, Tiras oğulları isə Ruşaş, Kuşni və Onqolidir; bunların hamısı gedib özlərinə şəhərlər tikdilər; bunlar Traqan çayına tökülən Kura çayının kənarındakı Yabus dənizinin kənarında yerləşən şəhərlərdir.

15 Elişa oğulları Almanimlərdir və onlar da gedib özlərinə şəhərlər tikdilər; bunlar Əyyub və Şibatmo dağları arasında yerləşən şəhərlərdir; və onlardan Əyyub və Şibatmo dağlarının qarşısında yaşayan Lumbardi xalqı da var idi və onlar İtaliya torpağını fəth etdilər və bu günə qədər orada qaldılar.

16 Kittim oğulları Tibreu çayı kənarındakı Kanopiya vadisində yaşayan Romlulardır.

17 Dudonim övladları Bordna torpağında, Gihon dənizi sahilindəki şəhərlərdə yaşayırlar.

18 Bunlar Yafəs övladlarının şəhərlərinə və dillərinə görə ailələridir, qüllənin ardınca səpələnib şəhərlərini adlarına və yerləşdiyi yerlərə görə adlandırındılar; bunlar qüllənin ardınca o dövrdə tikdikləri bütün şəhərlərinin ailələrinə görə adlarıdır.

19 Hamın oğulları nəsillərinə və şəhərlərinə görə Kuş, Misraim, Fut və Kənan idi.

20 Bunların hamısı gedib özləri üçün münasib yer tapdıqları yerdə şəhərlər tikdilər və şəhərlərinə atalarının Kuş, Misraim, Put və Kənan adlarını verdilər.

21 Misraimin oğulları: Ludlular, Anamlılar, Lehablılar, Naftuhlular, Patruşlular, Kasluhlular və Kafturlular; yeddi nəsil.

22 Bunların hamısı Misir çayı olan Sihor çayının kənarında yaşayır və özlərinə şəhərlər tikib onları öz adları ilə çağırırlar.

23 Patros və Kasloxun oğulları bir-biri ilə nikaha girdilər və onlardan beş nəsildə Peliştim, Azatim, Gerarim, Gitim və Ekronim törədi; onlar da özlərinə şəhərlər tikdilər və bu günə qədər şəhərlərini atalarının adları ilə çağırdılar.

24 Kənan övladları da özlərinə şəhərlər tikdilər və şəhərlərini adları ilə çağırdılar: on bir şəhər və saysız-hesabsız başqa şəhərlər.

25 Ham nəslindən dörd kişi düzənliyə getdi; dörd kişinin adları bunlardır: Sodom, Homorra, Adma və Seboyim.

26 Bu adamlar düzənlikdə özlərinə dörd şəhər tikdilər və şəhərlərinin adlarını öz adları ilə qoydular.

27 Onlar, övladları və bütün nəsilləri o şəhərlərdə yaşayırdılar. Onlar çoxalib çoxaldılar və dinc yaşadılar.

28 Kənan oğlu Xivi oğlu Xur oğlu Seir gedib Paran dağının qarşısında bir vadi tapdı və orada bir şəhər tikdi. Özü, yeddi oğlu və ailəsi ilə birlikdə orada yaşadı. Tikdiyi şəhərə öz adı ilə Seir adını verdi: bu günə qədər Seir torpağı belədir.

29 Bunlar qüllənin ardınca öz ölkələrinə səpələndikləri zaman dillərinə və şəhərlərinə görə Ham oğullarının nəsilləridir.

30 Bütün Ever övladlarının atası olan Nuh oğlu Samın övladlarından bəziləri də gedib səpələndikləri yerlərdə özlərinə şəhərlər tikdilər və şəhərlərinə adlarını verdilər.

31 Samın oğulları Elam, Aşşur, Arpaxşad, Lud və Aram idi. Onlar özlərinə şəhərlər tikdilər və bütün şəhərlərinə öz adlarını verdilər.

32 O vaxt Sam oğlu Aşşur, oğulları və ev əhli, çoxlu sayda insanla yola düşdülər. Onlar uzaq bir diyara getdilər. Getdikləri torpaqda çox geniş bir vadi ilə qarşılaşdılar. Özlərinə dörd şəhər tikdilər və onları öz adları və hadisələri ilə çağırdılar.

33 Aşşur övladlarının tikdiyi şəhərlərin adları bunlardır: Nineva, Resen, Kalah və Rehoboter; Aşşur övladları bu günə qədər orada yaşayırlar.

34 Aram övladları da gedib özlərinə bir şəhər saldılar və şəhərə böyük qardaşlarının adını Uz qoydular və orada yaşadılar; bu günə qədər Uz torpağıdır.

35 Qüllənin ikinci ilində Aşşur nəsindən olan Bela adlı bir kişi Nineva torpağından ailəsi ilə birlikdə harada yer tapa bilsə, orada yaşamağa getdi; onlar Sodomun qarşısındakı düzənlik şəhərlərinin qarşısına qədər gəlib orada yaşadılar.

36 Həmin adam ayağa qalxıb orada kiçik bir şəhər tikdi və adını öz adı ilə Bela qoydu; bu günə qədər Soar torpağı belədir.

37 Qüllədən sonra yer üzünə səpələndikdən sonra dillərinə və şəhərlərinə görə Sam oğullarının nəsilləri bunlardır.

38 Bundan sonra hər bir krallıq, şəhər və Nuh oğullarının nəsilləri özlərinə çoxlu şəhərlər tikdilər.

39 Onlar öz əmrləri ilə idarə olunmaq üçün bütün şəhərlərində hökumətlər qurdular; Nuh övladlarının bütün ailələri əbədi olaraq belə etdilər.

FƏSİL 11

1 Kuş oğlu Nəmrud hələ də Şinar torpağında idi. O, oranın padşahı idi və orada yaşadı, Şinar torpağında şəhərlər tikdi.

2 Onun tikdiyi dörd şəhərin adları bunlardır və o, qüllənin tikintisi zamanı baş verən hadisələrə görə onlara ad verdi.

3 O, birincisinə Babil adını qoydu və dedi: «Çünki Rəbb orada bütün yer üzünün dilini qarışdırdı», ikincisinə isə Ereğ adını verdi, çünki Allah onları oradan yaydı.

4 Üçüncüsünü isə Exedi çağırıb dedi ki, orada böyük bir döyüş olub; dördüncüsünü isə Kalnamı çağırırdı, çünki onun rəisləri və igidləri orada məhv olmuşdu və Rəbbi qəzəbləndirmişdilər, Ona qarşı üsyankarlıq edib günah işlətmişdilər.

5 Nəmrud Şinar torpağında bu şəhərləri tikdikdən sonra öz xalqının qalan hissəsini, əmirlərini və padşahlığında qalan igidlərini orada yerləşdirdi.

6 Nəmrud Babilə yaşadı və orada qalan təbəələri üzərində hakimiyyətini bərpa etdi və əmin-amanlıqla hökmranlıq etdi. Nəmrudun təbəələri və şahzadələri onun adını Amrafel qoydular və dedilər ki, qüllədə şahzadələri və adamları onun əlinə keçib yıxılıblar.

7 Buna baxmayaraq, Nəmrud Rəbbə tərəf dönmədi və pislik etməyə və insan oğullarına pislik öyrətməyə davam etdi; oğlu Mardon isə atasından daha betər idi və atasının iyrəncliklərini artırmağa davam etdi.

8 O, bəşər övladlarını günaha batırırdı, buna görə də deyilir: «Pislik pisdən çıxır».

9 O vaxt Ham övladlarının nəsilləri arasında müharibə gedirdi, çünki onlar tikdikləri şəhərlərdə yaşayırdılar.

10 Elam padşahı Kedorlaomer Ham övladlarının nəsillərindən ayrıldı, onlarla vuruşub onları məğlub etdi. Düzənliyin beş şəhərinə gedib onlarla vuruşub onları məğlub etdi və onlar onun hakimiyyəti altında qaldı.

11 Onlar ona on iki il xidmət etdilər və ona illik vergi verdilər.

12 O vaxt Seruq oğlu Naxor Terah oğlu İbrahimin ömrünün qırx doqquzuncu ilində öldü.

13 Terah oğlu İbrahimin ömrünün əllinci ilində İbrahim Nuhun evindən çıxıb atasının evinə getdi.

14 İbrahim Rəbbi tanıyırdı, Onun yolları və göstərişləri ilə gedirdi və Allahı Rəbb onunla idi.

15 Atasını Terah o dövrə hələ də padşah Nəmrudun ordusunun başçısı idi və hələ də yad allahlara ibadət edirdi.

16 İbrahim atasının evinə gəldi və onların məbədlərində on iki allahın durduğunu gördü. İbrahim atasının evində bu bütlləri görəndə qəzəbləndi.

17 İbrahim dedi: «Var olan Rəbbə and olsun ki, bu bütllər atamın evində qalmayacaq; əgər üç gün ərzində hamısını sındırmısam, mənə yaradan Rəbb mənə elə edəcək».

18 İbrahim onları tərk etdi və qəzəbi içində alovlandı. İbrahim tələsik otaqdan atasının həyətinə getdi və atasını və bütün qullarını həyətdə oturmuş halda tapdı. İbrahim gəlib onun qarşısında oturdu.

19 İbrahim atasından soruşdu: «Ata, mənə de görüm, göyü, yeri, yer üzündəki bütün insan oğullarını yaradan, səni və mənə yaradan Allah haradadır?» Terah oğlu İbrama cavab verib dedi: «Bax bizi yaradanlar hamımız evdə bizimlədir».

20 İbrahim atasına dedi: «Ağam, xahiş edirəm onları mənə göstər». Terah İbramı içəri həyətin otağına apardı. İbrahim gördü ki, bütün otaq taxta və daşdan düzəldilmiş allahlarla doludur, on iki böyük büt və saysız-hesabsız başqa bütllər var.

21 Terah oğluna dedi: «Bax bunlar yer üzündə gördüyü hər şeyi yaradanlar, mənə, səni və bütün bəşəriyyəti yaradanlardır».

22 Terah allahlarına səcdə etdi və onları tərk edərək getdi. Oğlu İbrahim də onunla getdi.

23 İbrahim onları tərk edəndən sonra anasının yanına getdi və anasının qarşısında oturdu. O, anasına dedi: «Bax atam mənə göyləri və yeri yaradanları, bütün bəşər övladlarını göstərdi».

24 İndi tez sürüdə bir oğlaq gətir və ondan ləzzətli bir ət hazırla ki, atamın tanrılarına yedirtmək üçün təqdim olaraq gətirim; bəlkə bununla onlar mənə qəbul edərlər».

25 Anası belə də etdi: bir oğlaq götürüb ondan ləzzətli yemək bişirib İbrama gətirdi. İbrahim ləzzətli yeməyi anasından götürüb atasının allahlarının qarşısına qoydu və

yemək üçün onlara yaxınlaşdı, atası Terah isə bundan xəbərsiz idi.

26 İbrahim onların arasında oturduğu gün gördü ki, nə səsləri, nə eşitmələri, nə də hərəkətləri var, heç biri əlini yeməyə uzada bilmir.

27 İbrahim onları lağa qoyub dedi: «Hazırladığım ləzzətli ət onları razı salmayıb, bəlkə də az idi və buna görə də yemədilər; buna görə də sabah bundan daha yaxşı və bol təzə ləzzətli ət hazırlayacağam ki, nəticəsini görə bilim».

28 Ertəsi gün İbrahim anasına ləzzətli yemək barədə göstəriş verdi. Anası qalxıb sürüdən üç yaxşı oğlaq götürdü və onlardan oğlunun xoşladığı ləzzətli yeməklər bişirib oğlu İbrahima verdi; atası Terah isə bundan xəbərsiz idi.

29 İbrahim anasının əlindən ləzzətli yeməyi götürüb atasının allahlarının qarşısına, otağa apardı və yemək yesinlər deyərək onlara yaxınlaşdı. İbrahim isə bütün günü onların qarşısında oturdu, bəlkə yeyəcəklərini düşündü.

30 İbrahim onlara baxdı və gördü ki, nə səsləri var, nə də eşidirlər, heç biri əti yemək üçün əlini uzatmır.

31 O günün axşamı İbrahim Allahın Ruhu ilə o evdə idi.

32 O, qışqırdı və dedi: «Vay atama və ürəkləri boş şeylərə meyilli olan bu pis nəslə! Onlar nə yeyə, nə qoxuya, nə eşidə, nə də danışa bilən, danışa bilməyən ağızları, görməyən gözləri, eşitməyən qulaqları, hiss etməyən əlləri və hərəkət edə bilməyən ayaqları olan taxta və daş bütələrə ibadət edirlər. Onları yaradanlar və onlara güvənənlər də onlar kimidir.

33 İbrahim bütün bunları görəndə atasına qarşı qəzəbi alovlandı və tələsik əlinə balta götürüb allahların otağına getdi və atasının bütün allahlarını sındırdı.

34 Bütələri qırıb qurtarandan sonra baltanı onların qarşısında olan böyük allahın əlinə verdi və bayıra çıxdı; atası Terah qapıda baltanın vurulma səsinə eşitdiyi üçün evə qayıtdı; Terah bunun nə olduğunu öyrənmək üçün evə girdi.

35 Terah büt otağından balta səsinə eşidəndə bütələrin yanına qaçdı və çölə çıxan İbrahima rast gəldi.

36 Terah otağa girəndə bütün bütələrin yıxılıb qırıldığını, ən böyüyünün əlindəki baltanın isə sınımadığını, oğlu İbrahimın bişirdiyi ləzzətli yeməyin isə hələ də onların qarşısında olduğunu gördü.

37 Terah bunu görəndə çox qəzəbləndi və tələsik otaqdan İbrahimın yanına getdi.

38 O, oğlu İbrahimı hələ də evdə oturmuş vəziyyətdə tapdı və ona dedi: «Tanrılarıma bu nə işdir etdin?»

39 İbrahim atası Terahın yanına gəldi və o dedi: «Yox, ağam, mən onların qabağına ləzzətli yemək gətirmişdim. Yemək üçün ətlə onlara yaxınlaşanda böyük adam əlini uzatmamışdan əvvəl hamısı birdən əllərini yeməyə uzatdılar».

40 Böyük ağa onların qarşısında etdiklərini gördü və onlara qarşı qəzəbi alovlandı. Gedib evdə olan baltanı götürdü və onların yanına gəlib hamısını sındırdı. Gördüyün kimi, balta hələ də onun əlindədir.

41 Terah bunu deyəndə oğlu İbrahima qarşı qəzəbləndi və Terah qəzəblə oğlu İbrahima dedi: «Bu nə hekayədir danışırısan? Mənə yalan danışırısan».

42 Mənə dediyin hər şeyi etmək üçün bu allahlarda ruh, can və ya güc varmı? Onlar ağac və daş deyilmi? Mən onları düzəltmədimmi? Sən də yalan danışib onların yanında olan böyük allahın onları vurduğunu deyər

bilərsənmi? Baltanı onun əlinə verib hamısını vurduğunu sən dedin.

43 İbrahim atasına cavab verib dedi: «Bəs onda heç bir gücü olmayan bu bütələrə necə ibadət edə bilərsən? Etibar etdiyin bütələr səni xilas edə bilərmidi? Onlara yalvaranda dualarını eşidə bilərlərmidi? Səni düşmənlərinin əlindən xilas edə bilərlərmidi? Yaxud danışa və eşidə bilməyən taxta və daşa ibadət etmək üçün sənin üçün düşmənlərinə qarşı döyüşəcəklərmidi?»

44 İndi isə, şübhəsiz ki, bunları etmək nə sənin, nə də səninlə əlaqəli olan bəşər övladlarının xeyrinə deyil; sən o qədər axmaqsan, o qədər axmaqsan, yaxud o qədər dərkətsizsən ki, taxta və daşa qulluq edib bu cür davranırsan?

45 Göyləri və yeri yaradan, sizi yerdə yaradan Rəbb Allahı unudub daşa və taxtaya sitayiş etməklə ruhlarınıza böyük bir bəla gətirdinizmi?

46 Məgər atalarımız keçmişdə bu işdə günah işlətməmişdilərmi? Kainatın Allahı Rəbb onların üzərinə daşqın suları göndərüb bütün yer üzünü məhv etməmişdimi?

47 Bunu necə etməyə davam edə, eşitməyən, danışa bilməyən və sizi zülmədən qurtara bilməyən taxta və daş allahlara qulluq edə və bununla da kainatın Allahının qəzəbini üzərinizə gətirə bilərsiniz?

48 Atam, indi bundan əl çək və özünə və ailənə sər gətirmə.

49 İbrahim tələsik atasının qarşısından qaçdı və atasının ən böyük bütünün baltasını götürdü. İbrahim baltanı sındırıb qaçdı.

50 Terah İbrahimın etdiyi hər şeyi görüb evindən tələsik çıxdı və padşahın yanına getdi. Nəmrud Nəmrudun hüzuruna gəlib onun qarşısında durdu və padşaha təzim etdi. Padşah dedi: «Nə istəyirsən?»

51 O dedi: «Ağam, xahiş edirəm məni eşit. Əlli il əvvəl mənim üçün bir uşaq doğuldu və o, mənim tanrılarıma belə davrandı və belə dedi; indi isə, ağam və padşahım, onu çağırırdır ki, sənin hüzuruna gəlsin və qanuna uyğun olaraq onu mühakimə etsin ki, biz onun şərindən xilas olaq».

52 Padşah üç nəfər qulunu göndərdi və onlar gedib İbrahimı padşahın hüzuruna gətirdilər. Nəmrud, bütün əyanları və qulları həmin gün onun qarşısında, Terah da onların qarşısında oturmuşdu.

53 Padşah İbrahima dedi: «Atanla onun allahlarına bu nə işdir etdin?» İbrahim atasına dediyi sözlərlə padşaha cavab verdi: «Evlərimdə olan böyük allah onlara eşitdiyin şeyi etdi».

54 Padşah İbrahima dedi: «Onların danışmaq, yemək yemək və sənin dediyin kimi etmək səlahiyyəti var idimi?» İbrahim padşaha cavab verdi: «Əgər onlarda güc yoxdursa, niyə onlara qulluq edirsən və öz axmaqlığınla bəşər övladlarını azdırırısan?»

55 Səni xilas edə biləcəklərini, yaxud kiçik və ya böyük bir iş görə biləcəklərini düşünürsənmi ki, sən onlara xidmət edəsən? Bəs niyə səni yaradan və öldürüb yaşatmaq Onun ixtiyarında olan bütün kainatın Tanrısını hiss etmirsən?

56 O axmaq, sadələvh və cahil padşah, sənə əbədi vay olsun.

57 Sən qullarına doğru yolu öyrədəcəyini düşünürdüm, amma bunu etmədin, bütün yer üzünü öz günahlarınla və Sənin yolunla gedən xalqının günahları ilə doldurdun.

58 Məgər sən bilmirsənmi, eşitməmişsənmi ki, əcdadlarımız qədim zamanlarda orada günah işlətməmişdilər və əzəli Tanrı onların üzərinə daşqın suları göndərüb hamısını məhv etmiş,

bütün yer üzünü məhv etmişdi? İndi sən və xalqın qalxıb bu işi görəcəksənmi ki, kainatın Rəbb Allahının qəzəbini yatırıb sənin və bütün yer üzünün üzünə belə gətirəsən?

59 İndi etdiyin bu pis əməldən əl çək və kainatın Allahına canın Onun əlində olduğu kimi ibadət et, onda sənin üçün yaxşı olacaq.

60 Əgər pis ürəyin səni pis yollarından döndərüb əbədi Tanrıya xidmət etməyə vadar etmək üçün sözlərimə qulaq asmasa, sən, xalqın və səninlə əlaqəli olanların hamısı sənin sözlərini eşidib və ya sənin pis yollarında gedərək son günlərdə rüsvayçılıq içində oləcəksən.

61 İbrahim padşahın və rəislərin qarşısında danışmağı bitirəndən sonra gözlərini göyə qaldırıb dedi: «Rəbb bütün pisləri görür və onları mühakimə edəcək».

FƏSİL 12

1 Padşah İbrahimin sözlərini eşidəndə onu zindana atmağı əmr etdi; İbrahim on gün zindanda qaldı.

2 O günlərin sonunda padşah əmr etdi ki, bütün padşahlar, şahzadələr, müxtəlif vilayətlərin valiləri və müdrikləri onun hüzuruna gəlsinlər. Onlar onun hüzurunda oturdular. İbrahim isə hələ də həbsxanada idi.

3 Padşah şahzadələrə və müdriklərə dedi: «Terahın oğlu İbrahimin atasına nə etdiyini eşitdinizmi? O, ona belə etdi. Mən də onu hüzuruma gətirməyi əmr etdim və o, belə dedi. Ürəyi onu aldatmadı, mənim qarşımda tərpənmədi və indi o, zindandadır».

4 Buna görə də padşahı söyən, eşitdiyiniz hər şeyi danışan və edən bu adama qarşı hansı hökmün çıxarılacağına qərar verin.

5 Hamısı padşaha cavab verdi: «Padşaha söyən adam ağacdən asılmalıdır; amma dediyi bütün şeyləri etdiyinə və tanrılarımıza xor baxdığına görə yandırılaraq öldürülməlidir, çünki bu məsələdə qanun belədir».

6 Əgər padşah bunu etmək istəyirsə, qoy xidmətçilərinə əmr etsin ki, kərpic sobanızda gecə-gündüz od qalasınlar, sonra bu adamı ora ataq. Padşah belə də etdi və xidmətçilərinə əmr etdi ki, Kasdimdə olan padşah sobasında üç gün-üç gecə od hazırlasınlar; və padşah onlara İbramı zindandan çıxarıb yandırmaq üçün çıxarmağı əmr etdi.

7 Padşahın bütün əyanları, rəislər, ağalar, valilər, hakimlər və ölkənin bütün əhalisi – təxminən doqquz yüz min nəfər İbramı görmək üçün sobanın qarşısında dayandı.

8 Bütün qadınlar və uşaqlar İbramla nə baş verdiyini görmək üçün damların və qüllələrin üstünə toplaşdılar və hamısı bir yerdə uzaqda dayandılar; həmin gün mənzərəni görməyə gəlməmiş bir kişi qalmadı.

9 İbrahim gələndə padşahın sehrbazları və müdrikləri İbramı görüb padşaha fəryad etdilər: «Ey hökmdarımız, doğrudan da, bu, böyük ulduzun doğulduğu anda dörd ulduzu udduğu uşaq olduğunu bildiyimiz adamdır. Əlli ildir ki, bu barədə padşaha məlumat veririk».

10 Bax, onun atası da sənin əmrlərini pozub və sənin üçün başqa bir uşaq gətirməklə səni lağa qoyub, sən isə onu öldürübsən.

11 Padşah onların sözlərini eşidəndə çox qəzəbləndi və Terahın hüzuruna gətirilməsini əmr etdi.

12 Padşah dedi: «Sehrbazların nə dediyini eşitdinmi? İndi mənə doğrusunu söylə, necə etdin? Əgər doğru danışsan, bəraət qazanacaqsan».

13 Padşahın qəzəbinin bu qədər alovlandığını görən Terah padşaha dedi: «Ağam və padşahım, həqiqəti eşitmisən və müdriklərin dedikləri doğrudur». Padşah dedi: «Sən necə etdin ki, əmrlərimi pozub mənə doğmadığın bir uşağı verib onun üçün dəyər qazanasan?»

14 Terah padşaha cavab verdi: «Çünki o vaxt oğluma görə çox həyəcanlanmışdım və kənizimdən bir oğlu götürüb padşahın hüzuruna gətirdim».

15 Padşah dedi: «Bunu sənə kim məsləhət verib? Mənə de, məndən heç nəyi gizlətmə, yoxsa ölməyəcəksən».

16 Terah padşahın qarşısında çox qorxdı və padşaha dedi: «Bunu mənə böyük oğlum Haran məsləhət verdi; Haran o günlərdə İbrahimin otuz iki yaşında doğulduğu gün idi».

17 Lakin Haran atasına heç nə məsləhət vermədi, çünki Terah padşahdan canını qurtarmaq üçün bunu padşaha dedi, çünki o, çox qorxurdu. Padşah Terahaya dedi: «Sənə bunu məsləhət görən oğlun Haran İbramla birlikdə odda oləcək, çünki padşahın bu işi görmək istəyinə qarşı çıxdığı üçün ölüm hökmünə məhkumdur».

18 Haran o vaxt İbrahimin yolunu tutmaq istədi, amma bunu özündə saxladı.

19 Haran ürəyində dedi: «Bax indi padşah İbrahimin etdiyi bu işlərə görə onu yaxalayıb. Əgər İbrahim padşaha qalib gəlsə, mən də onun ardınca gedəcəyəm, əgər padşah qalib gəlsə, mən də padşahın ardınca düşəcəyəm».

20 Terah bunu padşaha oğlu Haran barədə deyəndə padşah Haranın İbramla birlikdə tutulmasını əmr etdi.

21 İbramı və qardaşı Haranı oda atmaq üçün gətirdilər; ölkənin bütün sakinləri, padşahın əyanları, zadəganları, bütün qadınlar və uşaqlar o gün onların başında dayanmışdılar.

22 Padşahın əyanları İbramı və qardaşını götürüb əyinlərindəki alt paltarlarından başqa bütün paltarlarını soyundurdular.

23 Əllərini və ayaqlarını kətan iplərlə bağladılar. Padşahın xidmətçiləri əllərini qaldırıb hər ikisini sobaya atdılar.

24 Rəbb İbramı sevirdi və ona rəhm edirdi. Rəbb enib İbramı oddan qurtardı və o, yanmadı.

25 Lakin onu bağladıkları bütün iplər yandı, İbrahim isə qalıb od içində gəzdi.

26 Haran onu oda atdıqları zaman öldü və o, yandırılıb kül oldu, çünki ürəyi Rəbbə sadıq deyildi; onu oda atanların üzünə odun alovu yayıldı və onlar yanib öldülər. Onlardan on iki nəfər öldü.

27 İbrahim üç gün-üç gecə odun içində gəzdi. Padşahın bütün əyanları onun odun içində gəzdiyini görüb gəlib padşaha dedilər: «Bax biz İbrahimin odun içində gəzdiyini gördük. Hətta əynindəki paltarlar belə yanmayıb, bağladığı ip yanıb».

28 Padşah onların sözlərini eşidəndə ürəyi huşunu itirdi və onlara inanmaq istəmədi; buna görə də bu məsələni görmək üçün başqa sadıq şahzadələr göndərdi və onlar gedib bunu gördülər və padşaha danışdılar; Padşah qalxıb baxmaq üçün getdi və İbrahimin odun içində ora-bura gəzdiyini, Haranın cəsədinin yandığını gördü və padşah çox təəccübləndi.

29 Padşah İbramı oddan çıxarmağı əmr etdi; xidmətçiləri onu çıxarmaq üçün yaxınlaşdılar, amma bacarmadılar, çünki od ətrafda idi və alov sobadan onlara tərəf qalxırdı.

30 Padşahın əyanları oradan qaçdılar. Padşah onları danlayaraq dedi: «Tez olun və İbramı oddan çıxarın ki, ölməyəsınız».

31 Padşahın əyanları yenə də İbramı çıxarmaq üçün yaxınlaşdılar. Alov onların üzlerini yandırdı və səkkiz nəfər öldü.

32 Padşah xidmətçilərinin yanib kül olmamaq üçün oda yaxınlaşa bilmədiklərini görəndə İbrama səsləndi: «Ey göylərdə olan Allahın qulu, odun içindən çıx və bura, mənim yanıma gəl». İbram padşahın sözünə qulaq asdı və odun içindən çıxıb gəlib padşahın hüsurunda dayandı.

33 İbram padşahla bütün əyanları ilə birlikdə bayıra çıxanda İbramın paltarlarının əynində padşahın qarşısına gəldiyini gördülər. Çünki paltarları yanmamışdı, ancaq bağladığı ip yanmışdı.

34 Padşah İbrama dedi: «Necə oldu ki, odda yanmadın?»

35 İbram padşaha dedi: «Göylərin və yerin Allahı, güvəndiyim və hər şeyin qüdrətində olan Odur. Məni sənin atdığından qurtardı».

36 İbramın qardaşı Haran yanib kül oldu. Onun cəsədini axtaranda onun yanmış vəziyyətdə olduğunu gördülər.

37 Haran Kasdimdəki odda öləndə səksən iki yaşında idi. Padşah, əyanlar və ölkənin sakinləri İbramın oddan xilas olduğunu görəndə gəlib İbrama səcdə etdilər.

38 İbram onlara dedi: «Mənə səcdə etməyin, sizi yaradan dünyanın Allahına səcdə edin, Ona qulluq edin və Onun yolu ilə gedin, çünki məni bu oddan xilas edən, bütün insanların ruhlarını və ruhlarını yaradan, insanı anasının bətnində formalaşdıran və onu dünyaya gətirən Odur. Ona güvənənləri bütün əzablardan xilas edən Odur».

39 Bu, padşahın və şahzadələrin gözündə çox təəccüblü göründü: İbram oddan xilas oldu və Haran yandırıldı; padşah İbrama çoxlu hədiyyələr verdi və ona padşahın evindən iki baş qulluqçusunu verdi; birinin adı Oni, digərinin adı isə Eliezer idi.

40 Bütün padşahlar, şahzadələr və xidmətçilər İbrama çoxlu hədiyyələr — gümüş, qızıl və mirvari verdilər. Şah və şahzadələri onu yola saldılar və o, sağ-salamat getdi.

41 İbram padşahın yanından sağ-salamat çıxdı. Padşahın bir çox əyanı da onun ardınca getdi və təxminən üç yüz nəfər ona qoşuldu.

42 İbram o gün atasının evinə qayıtdı və özü və ardınca gələn adamlarla birlikdə getdi. İbram ömrü boyu Allahı Rəbbə qulluq etdi, öz yolu ilə getdi və Onun qanununa əməl etdi.

43 O gündən etibarən İbram insanların ürəyini Rəbbə qulluq etməyə meyilləndirdi.

44 O vaxtlar Naxor və İbram qardaşları Haranın qızlarını özlərinə arvad aldılar; Naxorun arvadı Milka, İbramın arvadının adı isə Saray idi. İbramın arvadı Saray sonsuz idi və o dövrdə övladı yox idi.

45 İbramın oddan çıxmasından iki il sonra, yəni ömrünün əlli ikinci ilində padşah Nəmrud Babilə taxtda oturmuşdu. Padşah yuxuya gedib yuxuda qoşunları və ordusu ilə birlikdə padşahın sobasının qarşısındakı bir vadidə dayandığını gördü.

46 O, başını qaldırıb sobadan çıxan İbrama bənzər bir adam gördü. O, siyirilmiş qılıncı ilə padşahın hüsuruna

gəldi və qılıncı ilə padşaha tərəf sıçradı. Lakin padşah qorxduğu üçün kişidən qaçdı. O qaçarkən kişi padşahın başına yumurta atdı və yumurta böyük bir çaya çevrildi.

47 Padşah yuxuda bütün qoşunlarının həmin çayda batdığını və öldüyünü gördü. Padşah qarşısındakı üç nəfərlə birlikdə qaçdı və canını qurtardı.

48 Padşah bu adamlara baxdı və gördü ki, onlar padşahların paltarları kimi şahzadə libasları geyinmişdilər, padşahların görünüşünə və əzəmətinə malik idilər.

49 Onlar qaçarkən çay yenə padşahın qarşısında yumurtaya çevrildi və yumurtadan balaca bir quş çıxdı və padşahın qarşısına çıxdı, uçub padşahın başının üstündən keçdi və padşahın gözünü çıxardı.

50 Padşah bu mənzərədən kədərləndi, yuxusundan oyandı və ruhu narahat oldu; və o, böyük bir dəhşət hiss etdi.

51 Səhər padşah qorxudan divanından qalxdı və bütün müdriklərə və sehrbazlara onun hüsuruna gəlmələrini əmr etdi. Padşah onlara yuxusunu danışdı.

52 Padşahın Anuki adlı müdrik bir xidmətçisi padşaha cavab verdi: «Bu, İbrahimin və onun nəslinin son günlərdə Ağamın və padşahımın əleyhinə çıxacaq şərindən başqa bir şey deyil».

53 Budur, İbram, onun nəslə və evinin övladları padşahımla döyüşəcək və padşahın bütün ordularını və qoşunlarını qıracaq gün gələcək.

54 Özün kimi görüb qaçan üç adam haqqında dediklərinə gəldikdə isə, bu o deməkdir ki, yer üzünün padşahlarından yalnız sən döyüşdə sənə ilə olacaq üç padşahla qaçacaqsan.

55 İlk baxışdan yumurtaya çevrilən çay və gözünü çıxaran balaca quş haqqında gördüklərin, gələcəkdə padşahı öldürəcək İbramın nəslindən başqa bir şey deyil.

56 Bu, padşahımın yuxusudur və onun yozumu belədir. Yuxu doğrudur və qulunun sənə verdiyi yozum da doğrudur.

57 İndi, ey padşahım, sən bilirsən ki, müdriklərin İbramın doğulduğu vaxt bunu gördüklərindən əlli iki il keçib. Əgər padşahım İbramın yer üzündə yaşamasına icazə versə, bu, ağama və padşahıma zərər verəcək. Çünki İbramın yaşadığı bütün günlərdə nə sən, nə də padşahlığın möhkəmlənməyəcək, çünki bu, əvvəllər onun doğulduğu vaxtdan məlum idi; bəs nə üçün padşahım onu öldürmür ki, gələcəkdə onun şərindən qorunsun?

58 Nəmrud Anukinin sözünə qulaq asdı və xidmətçilərindən bəzilərinə gizlicə göndərdi ki, gedib İbramı tutub ölüm cəzasına məhkum etmək üçün padşahın hüsuruna gətirsinlər.

59 Padşahın İbramın ona verdiyi qulu Eliezer o vaxt padşahın hüsurunda idi və Anukinin padşaha nə məsləhət verdiyini və padşahın İbramın ölümünə səbəb olmaq üçün nə dediyini eşitdi.

60 Eliezer İbrama dedi: «Tez ol, qalx və canını qurtar ki, padşahın əlində ölməyəsən. Çünki o, sənə haqqında yuxuda belə görüb, Anuki də bunu belə yozub və Anuki sənə haqqında padşaha belə məsləhət verib».

61 İbram Eliezerin sözünə qulaq asdı. İbram tələsik qaçıb Nuhla oğlu Samın evinə getdi. O, orada gizləndi və təhlükəsiz bir yer tapdı. Padşahın əyanları onu axtarmaq üçün İbramın evinə gəldilər, amma onu tapa bilmədilər. Ölkəni axtardılar, amma onu tapa bilmədilər. Gedib hər tərəfi axtardılar, amma onu qarşılamadılar.

62 Padşahın əyanları İbramı tapa bilməyəndə padşahın yanına qayıtdılar, amma padşahın İbramı tapa bilmədiklərinə görə ona qarşı qəzəbi yatdı və padşah İbramla bağlı bu məsələni ağılından çıxartdı.

63 İbram bir ay Nuhun evində gizləndi, ta ki padşah bu işi unutana qədər, amma İbram hələ də padşahdan qorxurdu; Terah oğlu İbramı gizlicə Nuhun evində görməyə gəldi və Terah padşahın gözündə çox böyük idi.

64 İbram atasına dedi: «Bilmirsənmi ki, padşah pis məsləhətçilərinin məsləhəti ilə məni öldürmək və adımla yer üzündən silmək istəyir?»

65 İndi burada kimin var və bu torpaqda nəyin var? Qalxın, birlikdə Kənan torpağına gedək ki, onun əlindən qurtula bilək, yoxsa axırda onun vasitəsilə həlak olasan».

66 Məgər bilmirsənmi, eşitməmişənmi ki, Nəmrud sənə bütün bu şərəfi sevgi ilə vermir, yalnız öz xeyrinə verir?

67 Əgər o sənə bundan daha böyük yaxşılıq etsə, şübhəsiz ki, bunlar dünyanın puç şeyləridir, çünki qəzəb və qəzəb günündə var-dövlət və sərvət fayda verə bilməz.

68 İndi səsimi dinləyin və Nəmrudun bəlasından qurtulmaq üçün qalxıb Kənan torpağına gedək; sizi yer üzündə yaradan Rəbbə ibadət edin, sizə yaxşı olacaq; və təqib etdiyiniz bütün boş şeyləri bir kənara qoyun.

69 İbram danışmağı dayandırdı. Nuh və oğlu Sam Terahın yanına gəlib dedilər: «İbramın sənə dediyi söz doğrudur».

70 Terah oğlu İbramın sözünə qulaq asdı və Terah İbramın dediyi hər şeyi etdi, çünki bu, Rəbdən idi ki, padşah İbramı öldürməsin.

FƏSİL 13

1 Terah oğlu İbramı, Haranın oğlu nəvəsi Lutu, oğlu İbramın arvadı olan gəlini Sarayı və bütün ailə üzvlərini götürüb Ur-Kasdimdən Kənan torpağına getdi. Haran torpağına çatanda orada qaldılar, çünki bura otlaq üçün çox yaxşı və onlarla gələnlər üçün kifayət qədər geniş bir torpaq idi.

2 Haran torpağının xalqı gördü ki, İbram Allah və insanlar qarşısında xeyirxah və doğru insandır, Allahı Rəbb də onunladır. Haran torpağından bəzi xalq gəlib İbrama qoşuldu. İbram onlara Rəbbin təlimini və yollarını öyrətdi. Bu adamlar İbramın evində qaldılar və ona bağlı qaldılar.

3 İbram üç il bu torpaqda qaldı və üç ildən sonra Rəbb İbrama görünüb dedi: «Səni Ur-Kasdimdən çıxaran və bütün düşmənlərinin əlindən qurtaran Rəbb Mənəm».

4 İndi isə əgər səsimə qulaq asıb əmrlərimə, qanunlarıma və qanunlarıma əməl etsən, düşmənlərini qarşında yerə yığacağam, nəslini göydəki ulduzlar qədər çoxaldacağam və əllərinin bütün işlərinə xeyir-dua verəcəyəm və heç nədən korluq çəkməyəcəksən.

5 Qalx, arvadını və bütün əşyalarını götür, Kənan torpağına get və orada qal. Mən sənə üçün Allah olacağam və sənə xeyir-dua verəcəyəm. İbram qalxıb arvadını və bütün əşyalarını götürdü və Rəbbin ona dediyi kimi Kənan torpağına getdi. İbram Harandan çıxanda əlli yaşında idi.

6 İbram Kənan torpağına gəlib şəhərin ortasında məskunlaşdı və orada çadırını o torpağın sakinləri olan Kənan oğulları arasında qurdu.

7 İbram Kənan torpağına gələndə Rəbb ona görünüb dedi: «Bu torpaqları sənə və səndən sonrakı nəslinə əbədi olaraq verdiyim torpaqlardır. Nəslini göydəki ulduzlar qədər

artıracağam və gördüyün bütün torpaqları nəslinə miras olaraq verəcəyəm».

8 İbram Allahın onunla danışdığı yerdə bir qurbangah düzəltdi və orada Rəbbin adını çağırırdı.

9 İbramın Kənan torpağında üç il yaşamasının sonunda, Nuh həmin il öldü. Bu, İbramın ömrünün əlli səkkizinci ili idi. Nuh doqquz yüz əlli il ömür sürüb öldü.

10 İbram, arvadı, ona məxsus olanların hamısı, ona qoşulanların hamısı və ölkənin xalqından ona qoşulanlar Kənan torpağında yaşayırdılar; lakin İbramın qardaşı Naxor, atası Terah, Haranın oğlu Lut və onların hamısı Xaranda yaşayırdılar.

11 İbramın Kənan torpağında yaşamasının beşinci ilində Sodom, Homorra və düzənliyin bütün şəhərlərinin əhalisi Elam padşahı Kedorlaomerin hakimiyyətindən üsyan qaldırdı, çünki düzənlik şəhərlərinin bütün padşahları on iki il Kedorlaomerə xidmət etmiş və ona illik vergi vermişdilər, lakin on üçüncü ildə ona qarşı üsyan qaldırdılar.

12 İbramın Kənan torpağında yaşamasının onuncu ilində Şinar padşahı Nəmrudla Elam padşahı Kedorlaomer arasında müharibə oldu. Nəmrud Kedorlaomerlə döyüşüb onu məğlub etmək üçün gəldi.

13 Çünki Kedorlaomer o dövrdə Nəmrud ordusunun rəislərindən biri idi. Qüllədəki bütün xalq dağılışıb qalanlar da yer üzünə səpələndikdə, Kedorlaomer Elam torpağına getdi və orada hökmranlıq etdi və ağasına qarşı üsyan qaldırdı.

14 O günlərdə Nəmrud düzənlik şəhərlərinin üsyan etdiyini görəndə qürur və qəzəblə Kedorlaomerlə müharibəyə gəldi. Nəmrud bütün şahzadələrini və təbəələrini təxminən yeddi yüz min nəfərdən ibarət bir yerə toplayıb Kedorlaomerə qarşı çıxdı. Kedorlaomer beş min nəfərlə onun qarşısına çıxdı və onlar Elamla Şinar arasındakı Babil vadisində döyüşə hazırlaşdılar.

15 Bütün bu padşahlar orada vuruşdular. Nəmrud və onun xalqı Kedorlaomer xalqı qarşısında məğlub oldu. Nəmrudun adamlarından təxminən altı yüz min nəfər həlak oldu və padşahın oğlu Mardon da onların arasında həlak oldu.

16 Nəmrud qaçıb rüsvayçılıq və rüsvayçılıq içində öz ölkəsinə qayıtdı. O, uzun müddət Kedorlaomerin tabeliyində qaldı. Kedorlaomer öz ölkəsinə qayıtdı və ordusunun başçılarını ətrafındakı padşahların yanına, Elasar padşahı Ariokun və Qoyim padşahı Tidalın yanına göndərdi və onlarla əhd bağladı. Hamısı onun əmrlərinə itaət etdi.

17 İbramın Kənan torpağında yaşamasının on beşinci ilində, yəni İbramın ömrünün yetmişinci ilində Rəbb İbrama görünüb dedi: «Mən səni Ur-Kasdimdən çıxaran Rəbbəm ki, bu torpağı sənə irs olaraq verim».

18 İndi isə Mənim qarşımda get, kamil ol və əmrlərimə əməl et, çünki Misraim çayından böyük Fərat çayına qədər bu torpağı sənə və nəslinə irs olaraq verəcəyəm.

19 Sən atalarının yanına sülh və yaxşı yaşda qayıdacaqsan və dördüncü nəsil bu torpağa qayıdacaq və onu əbədi olaraq miras alacaq; İbram bir qurbangah düzəltdi və ona görünən Rəbbin adını çağırırdı və qurbangahda Rəbbə qurbanlar təqdim etdi.

20 O vaxt İbrahim ata-anasını və atasının ev əhlini görmək üçün Xarana qayıtdı. İbrahim, arvadı və bütün nəslə Xarana qayıtdı. İbrahim Haranda beş il qaldı.

21 Haran əhalisindən təxminən yetmiş iki nəfər İbrahimin ardınca getdi və İbrahim onlara Rəbbin təlimini və yollarını öyrətdi, İbrahim isə onlara Rəbbi tanımağı öyrətdi.

22 O günlərdə Rəbb Xarana İbrama göründü və ona dedi: «Bax iyirmi il əvvəl sənənlə danışmışdım ki,

23 Öz torpağından, doğulduğun yerdən və ata evindən çıx, sənə və övladlarına vermək üçün göstərdiyim torpağa get. Çünki orada səni xeyir-dualandıracağam, səni böyük bir millət edəcəyəm və adını ucaldacağam. Yer üzünün tayfaları sənə vasitənlə xeyir-dua alacaq.

24 İndi qalxın, sən, arvadın, bütün nəsliniz, evinizdə doğulanların hamısı və Xaranda yaratdığınız bütün insanlar bu yerdən çıxın. Onları da buradan özünü aparın və Kənan torpağına qayıtmaq üçün qalxın.

25 İbrahim qalxıb arvadı Sarayı, özünə məxsus olan bütün var-dövləti, evində doğulan bütün adamları və Xaranda böyütdükləri hər kəsi götürdü və Kənan torpağına yola düşdü.

26 İbrahim Rəbbin sözünə görə yola düşüb Kənan torpağına qayıtdı. Qardaşı Haranın oğlu Lut da onunla getdi. İbrahim yetmiş beş yaşında ikən Xarandan Kənan torpağına qayıtdı.

27 Rəbbin İbrama dediyi sözə görə o, Kənan torpağına gəldi və çadırını qurdu və Mamre düzənliyində yaşadı. Qardaşı oğlu Lut və ona məxsus olan hər şey onunla birlikdə idi.

28 Rəbb yenə də İbrama görünüb dedi: «Bu torpağı sənənlə verəcəyəm». İbrama orada ona görünən Rəbbə bir qurbangah düzəltdi və bu qurbangah bu günə qədər Mamre düzənliyindədir.

FƏSİL 14

1 O günlərdə Şinar torpağında hər cür müdrikliyə və gözəl görünüşə malik bir müdrik adam var idi. O, kasıb və yoxsul idi; adı Rikayon idi və özünü dolandıra bilmirdi.

2 O, Misirə, Misir padşahı Anom oğlu Osvisinin yanına getməyə qərar verdi ki, padşaha öz müdrikliyini göstərsin; çünki bəlkə də onun gözündə lütf tapar, onu böyüdüb ona maddi yardım edər; və Rikayon belə də etdi.

3 Rikayon Misirə gələndə Misir sakinlərindən padşah haqqında soruşdu və Misir sakinləri ona Misir padşahının adətini danışdılar, çünki o zaman Misir padşahının adəti var idi ki, o, sarayından çıxır və ildə yalnız bir gün xaricə gedirdi və bundan sonra padşah orada qalmaq üçün sarayına qayıdırdı.

4 Padşah çıxdığı gün ölkədə hökm çıxardı və iddiası olan hər kəs həmin gün padşahın hüzuruna gəlib onun xahişini aldı.

5 Rikayon Misirdəki adətdən və padşahın hüzuruna gələ bilmədiyindən xəbər tutanda çox kədərləndi və kədərləndi.

6 Axşam Rikayon çölə çıxdı və Misirdə əvvəllər çörəxana olan xarabalıqda bir ev tapdı. O, bütün gecəni orada aclıq və ürək ağrısı içində keçirdi. Gözlərindən yuxu çəkildi.

7 Rikayon öz-özünə padşah peyda olana qədər şəhərdə nə edəcəyini və orada necə yaşayacağını düşünürdü.

8 Şəhər tezdən durub gazdı və yolunda tərəvəz və müxtəlif növ toxum satanlara rast gəldi. Onlarla birlikdə sakinlərə tədarük etdi.

9 Rikayon şəhərdə bir yer tapmaq üçün eyni şeyi etmək istədi, amma xalqın adət-ənənələrindən xəbərsiz idi və onların arasında kor bir adam kimi idi.

10 O, gedib satmaq üçün tərəvəz aldı. Camaat onun ətrafına toplaşdı onu lağa qoydu, tərəvəzlərini əlindən aldı və ona heç nə qoymadı.

11 O, oradan acı-acı qalxdı və ah çəkərək bütün gecəni orada qaldığı çörəxanaya getdi və ikinci gecəni orada yatdı.

12 Həmin gecə o, yenidən öz-özünə aclıqdan necə xilas ola biləcəyi barədə düşündü və necə hərəkət edəcəyi barədə bir plan qurdu.

13 Şəhər tezdən durub ağıllı hərəkət etdi. Əllərində döyüş silahları olan otuz güclü adamı işə götürüb Misir məzarının üstünə apardı və orada qoydu.

14 O, onlara əmr etdi: «Padşah belə deyir: "Möhkəmlənin və cəsur adamlar olun. İki yüz gümüş pul verilib dəfn olunana qədər heç kim burada basdırılmasın." Həmin adamlar bütün il ərzində Misir xalqına Rikayon əmrinə əməl etdilər.

15 Səkkiz ay ərzində Rikayon və adamları çoxlu gümüş və qızıl sərvət topladılar. Rikayon çoxlu sayda at və digər heyvan götürdü, daha çox adam muzzla işə götürdü və onlara atlar verdi və onlar onun yanında qaldılar.

16 İl gələndə, padşah şəhərə çıxanda bütün Misir əhalisi Rikayon və onun adamlarının işi barədə onunla danışmaq üçün bir yerə topladı.

17 Padşah təyin olunmuş gündə çıxdı və bütün Misirlilər onun hüzuruna gəlib fəryad etdilər:

18 Padşah əbədi yaşasın! Şəhərdə qullarına nə edirsiniz? Bu qədər gümüş və qızıl verilməyəne qədər ölümlərin basdırılmasına icazə vermirsiniz? Əvvəlki padşahların dövründən, hətta Adəmin dövründən bu günə qədər bütün dünyada buna bənzər bir şey olubmu ki, ölümlər yalnız müəyyən bir qiymətə basdırılmasın?

19 Biz bilirik ki, padşahlar dirilərdən illik vergi götürmək adətinə malikdirlər, amma sən bunu etməklə kifayətlənmirsiniz, həm də ölümlərdən hər gün vergi alırsan.

20 Ey padşah, artıq buna dözə bilmərik, çünki bütün şəhər buna görə viran qalıb və sən bunu bilmirsinizmi?

21 Padşah onların bütün dediklərini eşidəndə çox qəzəbləndi və bu işə görə içində qəzəb alovlandı, çünki bundan xəbəri yox idi.

22 Padşah dedi: «Mənim əmrim olmadan ölkəmdə bu pis işi görməyə cəsarət edən kimdir və haradadır?»

23 Onlar Rikayon və adamlarının bütün işlərini ona danışdılar və padşahın qəzəbi alovlandı və Rikayon və adamlarının onun hüzuruna gətirilməsini əmr etdi.

24 Rikayon minə yaxın uşağı, oğul və qızı götürüb ipək və tikmə geyindirdi, onları atlara mindirib adamları vasitəsilə padşaha göndərdi. O, həmçinin çoxlu gümüş, qızıl və qiymətli daşlar, eləcə də padşaha hədiyyə olaraq güclü və gözəl bir at götürdü. O, bununla padşahın hüzuruna gəlib onun qarşısında yerə qədər əyildi. Padşah, onun ayanları və bütün Misir sakinləri Rikayonun işinə heyran qaldılar və onun sərvətini və padşaha gətirdiyi hədiyyəni gördülər.

25 Bu, padşahı çox sevindirdi və o, buna təəccübləndi; Rikayon onun qarşısında oturanda padşah ondan bütün işləri barədə soruşdu və Rikayon bütün sözlərini padşahın, ayanlarının və bütün Misir sakinlərinin qarşısında müdrikcəsinə söylədi.

26 Padşah Rikayonun sözlərini və müdrikliyini eşidəndə Rikayonun gözündə lütf tapdı. Müdrikliyi və gözəl nitqləri sayəsində padşahın bütün xidmətçiləri və bütün Misir sakinləri tərəfindən lütf və mehribanlıqla qarşılandı və o vaxtdan bəri onu çox sevdilər.

27 Padşah cavab verib Rikayona dedi: «Artıq adın Rikayon olmayacaq, firon olacaq, çünki sən ölümlərdən vergi yığırdın». O da ona firon adını verdi.

28 Padşah və onun təbəələri Rikayonu müdrikliyinə görə sevdilər və onu padşahın rəhbərliyi altında kamilləşdirmək üçün bütün Misir sakinləri ilə məsləhətləşdilər.

29 Misirin bütün sakinləri və müdrikləri belə etdilər və bu, Misirdə qanun oldu.

30 Onlar Rikayon fironunu Misir padşahı Osvisin rəhbərliyi altında kamil etdilər və Rikayon fironu Misirə hökmranlıq edir, hər gün bütün şəhərə ədalət tətbiq edirdi, lakin padşah Osvis ildə bir gün, zühur etməyə gedəndə ölkə xalqını mühakimə edirdi.

31 Rikayon fironu hiyləgərliklə Misir hakimiyyətini ələ keçirdi və bütün Misir əhalisindən vergi aldı.

32 Bütün Misir sakinləri Rikayon fironunu çox sevdilər və Misirdə özlərinə və nəsilərinə hökmranlıq edəcək hər bir padşahı Firon adlandırmaq üçün fərman verdilər.

33 Buna görə də o vaxtdan bu günə qədər Misirdə hökmranlıq edən bütün padşahlar firon adlanırdı.

FƏSİL 15

1 Həmin il Kənan torpağında şiddətli bir aclıq oldu və torpağın sakinləri çox şiddətli bir aclıq üzündən qala bilmədilər.

2 Aclıq səbəbindən İbrahim və ona məxsus olan bütün insanlar qalxıb Misirə getdilər. Misraim vadisində olanda yol yorğunluğundan dincəlmək üçün bir müddət orada qaldılar.

3 İbramla Saray Misraim vadisinin kənarında gəzirdilər. İbrahim arvadı Sarayın çox gözəl olduğunu gördü.

4 İbrahim arvadı Saraya dedi: «Madam ki Allah səni belə gözəl bir simada yaratdı, misirlilərdən qorxuram ki, məni öldürüb səni apararlar, çünki bu yerlərdə Allah qorxusu yoxdur».

5 Onda mütləq belə edəcəksən: səndən soruşan hər kəsə "bacımsan" de ki, mənimlə yaxşı olsun, sağ qalıb öldürülməyək.

6 İbrahim aclıq səbəbindən onunla birlikdə Misirə gələnlərin hamısına, qardaşı oğlu Luta da belə əmr etdi: «Əgər Misirlilər səndən Saray haqqında soruşsalar, de ki, o, İbrahimin bacısıdır».

7 Bütün bu əmrlərə baxmayaraq, İbrahim onlara etibar etmədi. Sarayı götürüb bir sandığın içinə qoydu və qablarının arasında gizlətdi, çünki İbrahim Misirlilərin şər əməllərinə görə Saraydan çox narahat idi.

8 İbrahim və ona məxsus olanların hamısı Misir vadisindən qalxıb Misirə gəldilər. Şəhərin darvazalarından girməzdən əvvəl keşikçilər onların qarşısına çıxdılar və dedilər: «Sahib olduğunuz şeydən onda birini padşaha verin, sonra şəhərə girə bilərsiniz». İbrahim və onunla olanlar belə də etdilər.

9 İbrahim və onunla birlikdə olan adamlar Misirə gəldilər. Onlar gəlib Sarayın gizlədildiyi sandığı gətirdilər və Misirlilər sandığı gördülər.

10 Padşahın əyanları İbrama yaxınlaşıb dedilər: «Bu sandıqda görmədiyimiz nəyin var? İndi sandığı aç və içindəki hər şeyin onda birini padşaha ver».

11 İbrahim dedi: «Bu sandığı açmayacam, amma ondan nə istəsən, verəcəyəm». Fironun əyanları İbrama cavab verib dedilər: «Bu, qiymətli daşlardan ibarət bir sandıqdır, bizə onun onda birini ver».

12 İbrahim dedi: «İstədiyin hər şeyi verəcəyəm, amma sandığı açma».

13 Padşahın əyanları İbrama basdılar və sandığa çatıb onu zorla açdılar. Gördülər ki, sandıqda gözəl bir qadın var.

14 Padşahın əyanları Sarayı görəndə onun gözəlliyinə heyran qaldılar. Fironun bütün əyanları və əyanları Sarayı görmək üçün toplaşdılar, çünki o, çox gözəl idi. Padşahın əyanları qaçıb gördüklərinin hamısını firona danışdılar və Sarayı padşaha təriflədilər. Firon onun gətirilməsini əmr etdi və qadın padşahın hüsuruna gəldi.

15 Firon Sarayı gördü və Saray onu çox bəyəndi. Saray onun gözəlliyinə heyran qaldı. Padşah da buna çox sevindi və ona xəbər gətirənlərə hədiyyələr verdi.

16 Qadın fironun evinə gətirildi. İbrahim arvadı üçün kədərləndi və onu fironun əlindən qurtarması üçün Rəbbə dua etdi.

17 Saray da o vaxt dua edib dedi: «Ey Rəbb Allah, Sən mənim ağam İbrama öz torpağından və atasının evindən Kənan torpağına getməyi əmr etdin və əmrlərini yerinə yetirəcəyi təqdirdə ona yaxşılıq edəcəyinə söz verdin; indi biz Sənin bizə əmr etdiyini etdik, torpağımızı və ailələrimizi tərk etdik, əvvəllər tanımadığımız bir qərib torpağa və xalqın yanına getdik».

18 Biz bu torpağa aclıqdan qaçmaq üçün gəldik və bu bəla mənim başıma gəldi; indi, ey Xudavənd Allah, bizi xilas et və bu zalımın əlindən qurtar və mərhəmətinə görə mənə yaxşılıq et.

19 Rəbb Sarayın səsinə eşitdi və Sarayı fironun əlindən qurtarmaq üçün bir mələk göndərdi.

20 Padşah gəlib Sarayın qarşısında oturdu. Budur, Rəbbin bir mələyi onların üzərində dayanırdı. O, Saraya görünüb dedi: «Qorxma, çünki Rəbb sənin duanı eşitdi».

21 Padşah Saraya yaxınlaşıb dedi: «Səni bura gətirən adam kimdir?» Saray dedi: «O mənim qardaşımdır».

22 Padşah dedi: «Onu ucaltmaq, yüksəltmək və bizə əmr etdiyin bütün yaxşılıqları ona etmək bizim borcumuzdur. O vaxt padşah İbrama çoxlu gümüş, qızıl və qiymətli daşlar, mal-qara, kişi qullar və qarabaşlar göndərdi. Padşah İbramı gətirməyi əmr etdi və o, padşah sarayının həyatində oturdu. Padşah həmin gecə İbramı çox ucaltdı.

23 Padşah Sarayla danışmaq üçün yaxınlaşdı və ona toxunmaq üçün əlini uzatdı. Mələk onu güclü bir şəkildə vurdu. Saray qorxdı və ona toxunmaqdan çəkindi.

24 Padşah Saraya yaxınlaşanda mələk onu yerə yıxdı və bütün gecəni ona belə davrandı. Padşah qorxdı.

25 O gecə mələk Saraydan ötrü padşahın bütün əyanlarını və bütün ev əhlini ağır vurdu. O gecə fironun ev əhli arasında böyük bir matəm qopdu.

26 Firon başına gələn bəlanı görüb dedi: «Doğrudan da, bu qadına görə mənim də başıma bu iş gəldi». O, qadından uzaqlaşib xoş sözlər dedi.

27 Padşah Saraya dedi: «Xahiş edirəm, bura kiminlə gəldiyini mənə danış». Saray dedi: «Bu adam mənim ərimdir və sənə dedim ki, o mənim qardaşımdır, çünki qorxdum ki, onu pislik edərək öldürəsən».

28 Padşah Saraydan uzaq durdu və Rəbbin mələyinin bələləri onun və onun evindəkilərdən kəsildi; firon Sarayın ucbatından vurulduğunu bildi və padşah buna çox təəccübləndi.

29 Səhər padşah İbramı çağıraraq dedi: «Mənə nə etdin? Niyə “bu mənim bacımdır” dedin? Mən də onu özümə arvad olaraq aldım. Buna görə də bu ağır bəla mənim və evimin üzərinə gəldi».

30 İndi isə arvadın budur, onu götür və torpağımızdan get, yoxsa hamımız onun ucbatından öləcəyik. Firon İbrama vermək üçün daha çox mal-qara, kişi qullar, qarabaşlar, gümüş və qızıl götürdü. İbrama isə arvadı Sarayı ona qaytardı.

31 Padşah cariyələrindən dünyaya gələn bir qızı götürüb Saraya qulluqçu olmaq üçün verdi.

32 Padşah qızına dedi: «Qızım, bu qadının ucbatından başımıza gələn bəlanı gördükdən sonra mənim evimdə xanım olmaqdan, bu kişinin evində qulluqçu olmaq sənə üçün daha yaxşıdır».

33 İbram qalxdı və özü və bütün nəslə Misirdən çıxdı; firon isə öz adamlarından bəzilərinə onunla və onunla birlikdə gedənlərin hamısı ilə getməyə əmr etdi.

34 İbram qurbangah düzəltdiyi, əvvəlcə çadırını qurduğu Kənan torpağına qayıtdı.

35 İbramın qardaşı Haranın oğlu Lutun çoxlu mal-qarası, qoyun-keçisi və çadırları var idi, çünki Rəbb İbramın xatirinə onlara lütfkar idi.

36 İbram bu torpaqda yaşayanda Lutun çobanları İbramın çobanları ilə mübahisə etdilər, çünki onların əmlakı çox böyük idi və mal-qaraları çox olduğundan torpaq onlara yer verə bilmirdi.

37 İbramın çobanları sürülərini otarmağa gedəndə o ölkənin xalqının zəmilərinə getməzdilər, amma Lutun çobanlarının mal-qarası başqa cür etdi, çünki onlara o ölkənin xalqının zəmilərində otlamağa icazə verilmişdi.

38 O torpağın xalqı bu hadisəni hər gün görürdü və Lutun çobanlarından ötrü İbramın yanına gəlir və onunla mübahisə edirdi.

39 İbram Luta dedi: «Məni bu torpağın sakinlərinin gözündən salırsan ki, çobanına başqalarının tarlalarında sənə mal-qarasını otarmağı əmr edirsən? Məgər bilmirsən ki, mən bu torpaqda, Kənan övladları arasında qəribəm və niyə mənə belə edirsən?»

40 İbram bu səbəbdən hər gün Lutla mübahisə edirdi, amma Lut İbrama qulaq asmaq istəmirdi və o, eyni şeyi etməyə davam edirdi. Torpaq sakinləri gəlib İbrama bunu danışdılar.

41 İbram Luta dedi: «Nə vaxta qədər bu torpağın sakinləri üçün mənim üçün büdrəmə maneəsi olacaqsan? İndi yalvarıram, qoy aramızda bir daha mübahisə olmasın, çünki biz qohumuq».

42 Amma səndən xahiş edirəm ki, məndən ayrıl, get, mal-qaranın və bütün əşyalarınla birlikdə yaşamaq üçün bir yer seç, amma sən və ailən məndən uzaq dur.

43 Məndən getməkdən qorxma, çünki kimsə sənə pislik etsə, mənə bildir, mən də sənə qisasını ondan alacağam, yalnız məndən uzaqlaş.

44 İbram bütün bu sözləri Luta deyəndən sonra Lut qalxıb İordan çayının kənarındakı düzənliyə baxdı.

45 O gördü ki, bu yerin hamısı bol suvarılır, insanlar üçün də, mal-qara üçün də otlaq yeridir.

46 Lut İbramdan o yerə getdi və orada çadırını qurdu və Sodomda yaşadı. Onlar bir-birindən ayrıldılar.

47 İbram Xevronda olan Mamre düzənliyində yaşadı və çadırını orada qurdu. İbram uzun illər orada qaldı.

FƏSİL 16

1 O vaxt Elam padşahı Kedorlaomer bütün qonşu padşahlara, o vaxtlar onun hakimiyyəti altında olan Şinar padşahı Nimroda, Qoyim padşahı Tidal və Elasar padşahı Aryoka xəbər göndərdi. O, onlarla əhd bağlayaraq dedi: «Yanıma çıxın və mənə kömək edin ki, bütün Sodom şəhərlərini və sakinlərini məhv edək, çünki onlar on üç ildir mənə qarşı üsyan edirlər».

2 Bu dörd padşah bütün orduları ilə birlikdə təxminən səkkiz yüz min nəfərlik bir dəstə ilə irəli çıxdı və necə vardılarsa, elə də getdilər və yollarında rastlaşdıqları hər kəsi öldürdülər.

3 Sodom və Homorranın beş padşahı – Adma padşahı Şinav, Seboyim padşahı Şemever, Sodom padşahı Bera, Homorra padşahı Berşa və Soar padşahı Bela onları qarşılamağa çıxdılar və hamısı Siddim vadisində birləşdi.

4 Bu doqquz padşah Siddim vadisində müharibə etdi və Sodom və Homorra padşahları Elam padşahları qarşısında məğlub oldular.

5 Siddim vadisi əhəng çuxurları ilə dolu idi. Elam padşahları Sodom padşahlarını təqib etdilər. Sodom padşahları da ordugahları ilə birlikdə qaçıb əhəng çuxurlarına düşdülər. Sağ qalanların hamısı dağa qaçdı. Elamın beş padşahı onların ardınca düşüb onları Sodom darvazalarına qədər təqib etdilər və Sodomda olan hər şeyi götürdülər.

6 Onlar bütün Sodom və Homorra şəhərlərini talan etdilər, həmçinin İbramın qardaşı oğlu Lutu və onun əmlakını götürdülər, Sodom şəhərlərinin bütün əmlakını ələ keçirdilər və getdilər; döyüşdə olan İbramın qulu Unik bunu görüb İbrama padşahların Sodom şəhərlərinə etdiklərini və Lutun onlar tərəfindən əsir götürüldüyünü danışdı.

7 İbram bunu eşidəndə yanında olan təxminən üç yüz on səkkiz nəfərlə birlikdə ayağa qalxdı. Həmin gecə bu padşahları təqib edib öldürdü. İbramla adamlarının qarşısında hamısı yığıldı. Qaçan dörd padşahdan başqa heç kim sağ qalmadı və hər biri öz yolu ilə getdi.

8 İbram Sodomun bütün əmlakını, Lutu və onun əmlakını, arvadlarını, uşaqlarını və ona məxsus olan hər şeyi geri aldı. Beləliklə, Lut heç nədən korluq çəkmədi.

9 O, bu padşahları məğlub edib qayıdanda adamları ilə birlikdə padşahların birlikdə müharibə etdiyi Siddim vadisini keçdi.

10 Sodom padşahı Bera və onunla birlikdə olan digər adamları düşdükleri əhəng quyularından çıxıb İbramla adamlarını qarşıladılar.

11 Yerusəlim padşahı Adonisedek, yəni Sam, adamları ilə birlikdə İbramı və onun xalqını qarşılamağa çıxdı. Onlar çörək və şərabla birlikdə Melek vadisində qaldılar.

12 Adonizedek İbrama xeyir-dua verdi və İbrahim düşmənlərindən əldə etdiyi bütün qənimətdən ona onda bir pay verdi, çünki Adonizedek Allahın önündə kahin idi.

13 Orada olan bütün Sodom və Homorra padşahları öz əyanları ilə birlikdə İbrama yaxınlaşıb yalvardılar ki, əsir götürdüyü əyanları geri qaytarsın və bütün əmlakı özünə götürsün.

14 İbrahim Sodom padşahlarına cavab verib dedi: «Göyü və yeri yaradan, canımı bütün bələlardan qurtaran, bu gün məni düşmənlərimdən qurtaran və onları əlimə təslim edən var olan Rəbbə and olsun ki, sabah “İbrahim xilas etdiyimiz əmlakımızla varlandı” deyə öyünməyəsiz deyə, sizdən heç nə götürməyəcəyəm.

15 Çünki güvəndiyim Allahım Rəbb mənə dedi: “Heç nədən korluq çəkməyəcəksən, çünki əllərinin bütün işlərində səni xeyir-dualandıracağam”.

16 İndi isə budur, sənin hər şeyin budur, götür və get. Var olan Rəbbə and olsun ki, səndən bir nəfər də olsun, hətta qalstuk və ya ip belə almayacağam. Mənimlə döyüşə gedənlərin yeməyindən, mənimlə gedənlərin – Anarın, Aşkolun və Mamrenin paylarından başqa. Onlar və onların adamları, eləcə də yükə nəzarət etmək üçün qalanlar qənimətdən öz paylarını alacaqlar».

17 Sodom padşahları İbrama dediklərinin hamısını verdilər və İbrama istədiyi hər şeyi verməsi üçün təkid etdilər, amma o istəmədi.

18 O, Sodom padşahlarını və qalan adamlarını göndərdi və onlara Lutla bağlı əmrlər verdi. Onlar da öz yerlərinə getdilər.

19 Qardaşı oğlu Lut da əmlakını götürüb onlarla getdi. Lut Sodoma, öz evinə qayıtdı. İbrahim və qohumları Xevronda olan Mamre düzənliyindəki evlərinə qayıtdılar.

20 O vaxt Rəbb yenə Xevronda İbrama göründü və ona dedi: «Qorxma, mükafatın qarşımda çox böyükdür. Səni çoxaldana, sənə xeyir-dua verənə və nəslini göydəki ölçülməz və saysız-hesabsız ulduzlar kimi artırana qədər səni tərk etməyəcəyəm».

21 Gözlərinlə gördüyü bütün bu torpaqları nəslinə verəcəyəm, əbədi olaraq onlara miras olaraq verəcəyəm. Yalnız güclü ol və qorxma, qarşımda yeri və kamil ol.

22 İbrahimin ömrünün yetmiş səkkizinci ilində, həmin il Peleqin oğlu Reu öldü. Reu iki yüz otuz doqquz il ömür sürüb öldü.

23 İbrahimin arvadı Haranın qızı Saray o dövrdə hələ sonsuz idi və İbrama nə oğul, nə də qız doğurdu.

24 Həcər uşaq doğmadığını görüb fironun ona verdiyi qarabaş Həcəri götürdü və əri İbrama arvad olmaq üçün verdi.

25 Həcər Saraya öyrətdiyi kimi onun bütün yollarını öyrəndi və onun yaxşı yolları ilə getməkdə heç bir şəkildə nöqsan görmədi.

26 Saray İbrama dedi: «Budur, qarabaşım Həcər, onun yanına get, qoy mənim dizlərimin üstündə dünyaya gətirsin və mən də ondan uşaq sahibi olum».

27 İbrahim Kənan torpağında on il yaşadıqdan sonra, yəni İbrahimin ömrünün səksən beşinci ilində Saray Həcəri ona verdi.

28 İbrahim arvadı Sarayın sözlünə qulaq asdı və qarabaşı Həcəri götürdü. İbrahim onun yanına gəldi və Həcər hamilə qaldı.

29 Həcər hamilə olduğunu görəndə çox sevindi və xanımına xor baxdı. O, öz-özünə dedi: «Allahın nəzərində mən xanıмым Saraydan daha yaxşıyam, çünki xanıмым ağamla birlikdə olduğu bütün günlərdə o, hamilə qalmadı, amma Rəbb mənə qısa müddətdə hamiləlik verdi».

30 Saray Həcərin İbrahimdən hamilə olduğunu görəndə onun qarabaşına paxıllıq etdi. Saray öz-özünə dedi: «Düz deyirsən, o, məndən daha yaxşıdır».

31 Saray İbrama dedi: «Mənim günahım sənin başına gəlsin. Sən Rəbbə övladlar üçün dua etdiyin vaxt niyə mənim üçün dua etmədin ki, Rəbb mənə səndən nəsil versin?»

32 Sənin yanında Həcərlə danışanda o, hamilə olduğu üçün sözlərimi rədd etdi və sən ona heç nə demədin. Mənə etdiyin üçün Rəbb mənimlə sənin aranda hökm etsin».

33 İbrahim Saraya dedi: «Bax kəninizin sənin əlindədir, ona nə xoş gəlsə, onu da et». Saray ona əziyyət verdi və Həcər ondan uzaqlaşdı səhraya qaçdı.

34 Rəbbin bir mələyi onu qaçdığı yerdə, quyunun yanında tapdı və ona dedi: «Qorxma, çünki Mən sənin nəslini çoxaldacağam, çünki sən bir oğul doğacaqsan və onun adını İsmail qoyacaqsan. İndi isə xanıмым Saraya qayıt və onun əlinə tabe ol».

35 Həcər o quyunun yerini Beer-lahai-roi adlandırdı, çünki o, Qadəslə Bered səhrası arasındadır.

36 O vaxt Həcər ağasının evinə qayıtdı və günlərin sonunda Həcər İbrama bir oğul doğdu və İbrahim onun adını İsmail qoydu; İbrahim onu doğulanda səksən altı yaşında idi.

FƏSİL 17

1 O günlərdə, İbrahimin ömrünün doxsan birinci ilində Kittim övladları Tubal övladları ilə müharibə etdilər, çünki Rəbb insan oğullarını yer üzünə səpələyəndə Kittim övladları gedib Kanopiya düzənliyində məskunlaşdılar və orada özlərinə şəhərlər tikib Tibreu çayının kənarında məskunlaşdılar.

2 Tubal övladları Toskanada yaşayırdılar və sərhədləri Tibreu çayına çatırdı. Tubal övladları Toskanada bir şəhər saldılar və şəhəri ataları Tubalın oğlu Səbinanın adı ilə Səbinah adlandırdılar və bu günə qədər orada yaşayırlar.

3 O vaxt Kittim övladları Tubal övladları ilə müharibə etdilər və Tubal övladları Kittim övladları qarşısında məğlub oldular. Kittim övladları Tubal övladlarından üç yüz yetmiş nəfəri öldürdülər.

4 O vaxt Tubal övladları Kittim övladlarına and içib dedilər: «Siz bizimlə qohumluq əlaqəsi qurmayın və heç kim qızını Kittim oğullarından heç birinə verməsin».

5 Çünki o dövrdə Tubalın bütün qızları gözəl idi, çünki o vaxtlar bütün dünyada Tubalın qızları qədər gözəl qadın yox idi.

6 Qadınların gözəlliyindən zövq alanların hamısı Tubalın qızlarının yanına gedib onlardan arvad alırdı. O günlərdə qadınların gözəlliyindən çox zövq alan padşahlar və şahzadələr olan insan oğulları Tubalın qızlarından arvad alırdılar.

7 Tubal övladları Kittim övladlarına qızlarını arvad etməmək barədə and içdikdən üç il sonra Kittim övladlarından təxminən iyirmi kişi Tubal qızlarından bəzilərinə götürməyə getdi, lakin qız tapa bilmədilər.

8 Çünki Tubal övladları onlarla qohumluq əlaqələri qurmamaq andlarına sadıq qaldılar və andlarını pozmadılar.

9 Biçin günlərində Tubal övladları biçin üçün tarlalarına getdilər. Kittim cavanları yığılıb Sabinaya getdilər. Hər kişi Tubal qızlarından bir qız götürüb öz şəhərlərinə gəldi.

10 Tubal övladları bunu eşidib onlarla müharibə etməyə getdilər, amma dağ onlardan çox hündürdə olduğundan onları məğlub edə bilmədilər. Onlara qalib gələ bilmədiklərini görəndə öz torpaqlarına qayıtdılar.

11 Həmin ilin inqilabında Tubal övladları gedib yaxınlıqdakı şəhərlərdən on minə yaxın adam tutdular və Kittim övladları ilə müharibəyə başladılar.

12 Tubal övladları Kittim övladları ilə müharibəyə girdilər ki, onların torpaqlarını viran edib onlara əziyyət versinlər. Bu döyüşdə Tubal övladları Kittim övladlarını məğlub etdilər. Kittim övladları çox əziyyət çəkdiklərini görüb Tubal qızlarından olan uşaqları tikilmiş divarın üstünə qaldırdılar ki, Tubal övladlarının gözü önündə olsun.

13 Kittim övladları onlara dedilər: «Öz oğullarınız və qızlarınızla döyüşməyə gəlmisinizmi? O vaxtdan bəri biz sizin ətiniz və sümüyünüz hesab olunmurumu?»

14 Tubal övladları bunu eşidəndə Kittim övladları ilə müharibəni dayandırdılar və geri qayıtdılar.

15 Onlar öz şəhərlərinə qayıtdılar. O vaxtlar Kittim oğulları yığılıb dəniz kənarında iki şəhər tikdilər və birini Purtu, digərini isə Ariza adlandırdılar.

16 Terah oğlu İbrahim doxsan doqquz yaşında idi.

17 O vaxt Rəbb ona göründü və dedi: «Mən sənənlə Öz aranda əhd bağlayacağam və nəslini çoxaldacağam. Mənim sənənlə Öz aranda bağladığım əhd budur: sən və səndən sonrakı nəslin hər kişi sünnət olunsun».

18 Səkkiz gün olanda sünnət olunmalı və bu əhd sizin bədəninizdə əbədi bir əhd olacaq.

19 İndi sənənin adın artıq İbrahim deyil, İbrahim, arvadının adı isə artıq Saray deyil, Sara olacaq.

20 Çünki Mən hər ikinizə xeyir-dua verəcəyəm və sizdən sonra nəslinizi çoxaldacağam ki, sizdən böyük bir millət yaransın və nəslinizdən padşahlar çıxsın.

FƏSİL 18

1 İbrahim qalxıb Allahın ona əmr etdiyi hər şeyi etdi. Evindəki kişiləri və pulu ilə satın alınanları götürüb Rəbbin ona əmr etdiyi kimi sünnət etdi.

2 Sünnət etmədiyi bir nəfər də qalmadı. İbrahim və oğlu İsmail sünnət ətləri kəsilmiş halda sünnət edildilər; İsmail sünnət ətləri kəsildiği zaman on üç yaşında idi.

3 Üçüncü gün İbrahim çadırından çıxdı və bədəninin ağrısı ilə günəşin istisindən həzz almaq üçün qapıda oturdu.

4 Rəbb Mamre düzənliyində ona göründü və üç xidmətçi mələyini onu ziyarət etməyə göndərdi. O, çadırın qapısında oturmuşdu. O, başını qaldırıb gördü ki, uzaqdan üç kişi gəlir. O, qalxıb onları qarşılamağa qaçdı, onlara təzim edib evinə apardı.

5 O, onlara dedi: «Əgər indi sizin gözünüzdə lütf tapmışamsa, içəri girib bir tikə çörək yeyin». O, onları sıxdı, onlar da içəri girdilər. O, onlara su verdi və ayaqlarını yudular. O, onları çadırın qapısındakı bir ağacın altına qoydu.

6 İbrahim qaçıb körpə və yaxşı bir buzov götürdü və onu kəsmək üçün tələsdı və qulu Eliezerə bişirmək üçün verdi.

7 İbrahim çadıra, Saranın yanına gəldi və ona dedi: «Tez ol, üç ölçü narın un hazırla, xəmir yoğur və ətin olduğu qazanı örtmək üçün kökələri bişir». O da belə etdi.

8 İbrahim tələsik onların qarşısına yağ, süd, mal əti və qoyun əti gətirdi və buzov əti bişməmişdən əvvəl onlara yedirdi. Onlar da yedilər.

9 Yeməklərini bitirdikdən sonra onlardan biri ona dedi: «Ömrünün sonuna qədər sənənin yanına qayıdacağam və arvadın Saranın bir oğlu olacaq».

10 Bundan sonra adamlar yola düşüb göndərildikləri yerlərə getdilər.

11 O günlərdə Sodom və Homorranın bütün əhalisi, eləcə də bütün beş şəhərin əhalisi Rəbbə qarşı çox pis və günahkar idi. Onlar iyrənc əməlləri ilə Rəbbi qəzəbləndirdilər və Rəbbin hüsurunda iyrənc və kinayəli şəkildə qocalmaqda gücləndilər. Onların pislilikləri və cinayətləri o günlərdə Rəbbin hüsurunda böyük idi.

12 Onların torpaqlarında təxminən yarım günlük məsafədə olan çox geniş bir vadi var idi və orada su mənbələri və suyun ətrafında çoxlu ot bitkiləri var idi.

13 Bütün Sodom və Homorra əhalisi arvadları, uşaqları və bütün əşyalarla birlikdə ildə dörd dəfə oraya gedər, dəf çalıb rəqs edirdilər.

14 Sevinc vaxtı hamı qalxıb qonşularının arvadlarını və qonşularının bakirə qızlarını tutar, onlarla əylənərdi. Hər kəs öz arvadını və qızını qonşusunun əlində görüb bir kəlmə də danışmazdı.

15 Onlar səhərdən axşama qədər belə edirdilər və sonra hər kişi öz evinə, hər qadın isə öz çadırına qayıdırdı; ildə həmişə dörd dəfə belə edirdilər.

16 Həmçinin bir qərib onların şəhərlərinə gəlib orada satmaq üçün aldığı malları gətirəndə, bu şəhərlərin əhalisi, kişilər, qadınlar, uşaqlar, cavanlar və yaşlılar toplaşib kişinin yanına gedib onun mallarını zorla alar, sahibinin torpağa gətirdiyi bütün mallar qurtarana qədər hər kəsə bir az verərdilər.

17 Əgər mal sahibi onlarla mübahisə edib “Mənə nə iş gördünüz?” desəydi, onlar bir-bir ona yaxınlaşar, hər biri götürdüyü az miqdarda pulu ona göstərib onu lağa qoyar, “Mənə verdiyin az miqdarda pulu götürdüm” deyərdi. Bunu hamıdan eşidəndə kədər və acılıq içində onlardan uzaqlaşardı. Hamısı qalxıb onun ardınca düşər, böyük səskü və hay-küylə onu şəhərdən qovardı.

18 Elam torpağından olan bir kişi müxtəlif rəngli incə bir cübbə geyinmiş eşşəyinin üstündə tələsik yolla gedirdi. Cübbə eşşəyə iplə bağlanmışdı.

19 Günəş batanda o adam Sodom küçəsindən keçərkən yolda idi və gecələmək üçün orada qaldı, amma heç kim onu evinə buraxmadı; O vaxtlar Sodomda pis və nadinc, pislilik etməkdə mahir bir adam var idi. Onun adı Hedad idi.

20 O, başını qaldırıb şəhər küçəsindəki səyyahı gördü və yanına gəlib soruşdu: «Haradan gəlirsən və hara gedirsən?»

21 Kişi ona dedi: «Mən Xevrondan Elam şəhərinə gedirəm. Günəş batanda heç kim məni evinə buraxmadı. Çörəyim, suyum, samanım və yemim var idi, amma heç nəyimdən korluq çəkmirəm».

22 Hedad ona cavab verib dedi: «İstədiyin hər şeyi mən verərəm, amma bütün gecəni küçədə qalmayacaqsan».

23 Hedad onu evinə gətirdi. O, eşşəyin ipi ilə birlikdə cübbəsini çıxarıb evinə gətirdi. Qonşu Hedadın evində

yeyib-içərkən eşşəyə saman və yem verdi. O gecəni orada keçirdi.

24 Səhər tezdən səyahətə davam etmək üçün yola düşən səyyah tezdən durdu. Hedad ona dedi: «Dayan, bir tikə çörəklə ürəyini sakitləşdir və sonra get». Kişi də onun yanında qaldı. Kişi isə getmək üçün qalxanda gündüz ikisi də birlikdə yeyib-içdilər.

25 Hedad ona dedi: «Bax gün batır, ürəyin rahat olsun deyə bütün gecəni qalmalısan». O, onu təkidlə təkid etdi ki, bütün gecəni orada qalsın. İkinci gün isə tezdən getmək üçün durdu. Hedad onu təkidlə təkid edərək dedi: «Bir tikə çörəklə ürəyini rahatla və sonra get». O, ikinci gün də onunla qaldı və yemək yedi. Sonra kişi yoluna davam etmək üçün qalxdı.

26 Hedad ona dedi: «Bax gün batır, ürəyini təsəlli etmək üçün mənimlə qal və səhər tezdən durub öz yoluna get».

27 Kişi qalmaq istəmədi, qalxıb eşşəyini palanladı. Hedad eşşəyini palanlayarkən onun arvadı ərinə dedi: «Bax bu adam iki gündür ki, bizimlə qalır, yeyib-içir və bizə heç nə verməyib. İndi isə heç nə vermədən bizdən gedəcəkmiz?» Hedad ona dedi: «Sus».

28 Kişi getmək üçün eşşəyini palanladı və Hedaddan eşşəyə bağlamaq üçün ipi və cübbəni ona verməsini istədi.

29 Hedad ona dedi: «Nə deyirsən?» O dedi: «Ağam, baxmaq üçün evində gizlətdiyin müxtəlif rəngli ipi və cübbəni mənə ver».

30 Hedad adama cavab verdi: «Yuxunun yozumu belədir: gördüyün ip ömrünün ip kimi uzanacağını bildirir. Çörəyin müxtəlif rənglərlə boyandığını görmək isə hər cür meyvə ağacları əkəcəyin üzüm bağı olacağını bildirir».

31 Səyyah cavab verdi: «Yox, ağam, çünki sənə ipi və müxtəlif rəngli toxunmuş bir cübbəyi verəndə oyaq idim. Sən onları mənim üçün qoymaq üçün eşşəyindən çıxarmışdın». Hedad cavab verdi: «Yuxunun yozumunu sənə danışdım və bu, yaxşı bir yuxudur və onun yozumu budur».

32 İndi bəşər oğulları mənə yuxuları yozmaq üçün dörd gümüş pul verirlər. Mənə yalnız səndən üç gümüş pul lazımdır.

33 O adam Hedadın sözlərindən qəzəbləndi və acı-acı ağladı və Hedadı Sodom hakimi Serakın yanına apardı.

34 Kişi öz işini hakim Serakın qarşısına çıxardı. Hedad cavabında dedi: «Əslində belə deyil, məsələ belədir». Hakim səyyaha dedi: «Bu adam Hedad sənə doğru deyir, çünki şəhərlərdə yuxuları dəqiq yozması ilə məşhurdur».

35 Kişi hakimin sözüə qışqırdı və dedi: «Yox, ağam, çünki mən ona eşşəyin üzərindəki ipi və cübbəni evində saxlamaq üçün verdim gün idi». Hər ikisi hakimin qarşısında mübahisə etdilər. Biri dedi: «Məsələ belə idi», digəri isə başqa cür dedi.

36 Hedad kişiye dedi: «Yuxularımın yozulması üçün mənə dörd gümüş pul ver, heç nəyimə icazə vermərəm və evimdə yediğin dörd yeməyin xərcini mənə ver».

37 O adam Hedada dedi: «Evində yediğim şeylərin pulunu sənə verəcəyəm, yalnız evində gizlətdiyin ipi və cübbəni mənə ver».

38 Hedad hakimin hüsurunda cavab verib kişiye dedi: «Sənə yuxunun yozumunu demədimmi? İp o deməkdir ki, günlərin ip kimi uzanacaq, örtük isə hər cür meyvə ağacı əkəcəyin üzüm bağı olacaq».

39 Yuxunun düzgün yozumu belədir. İndi mənə tələb etdiyim dörd gümüş pulu ver, çünki sənə heç bir güzəşt etməyəcəyəm.

40 Kişi Hedadın sözlərinə qışqırdı və ikisi də hakimin qarşısında mübahisə etdi. Hakim xidmətçilərinə əmr verdi və onlar da onları tələsik evdən qovdular.

41 Sodomlular bunu eşidəndə hakimlə mübahisə edərək uzaqlaşdılar. Onlar ətraflarına toplaşdılar və yad adama qarşı qışqıraraq onu tələsik şəhərdən qovdular.

42 Kişi ürəyinin ağrısı ilə eşşəyinin üstündə yoluna davam etdi, yas tutub ağladı.

43 O, yolda gedərkən pozğun Sodom şəhərində başına gələnlərə görə ağladı.

FƏSİL 19

1 Sodom şəhərlərinin dörd şəhərə dörd hakimi var idi və onların adları bunlar idi: Sodom şəhərində Serak, Homorrada Şarkad, Admada Zabnak və Seboyimdə Menon.

2 İbrahimin qulu Eliezer onlara fərqli adlar verdi və o, Serakı Şakra, Şarkanı Şakrura, Zebnakı Kezobim və Menonu Matzlodinə çevirdi.

3 Dörd hakimin istəyi ilə Sodom və Qomorra xalqı şəhərlərin küçələrində çarpayılar düzəldirdi və bu yerlərə kimsə gələndə onu tutub çarpayılarından birinə aparır və zorla orada uzandırırdılar.

4 O uzananda üç nəfər başının yanında, üç nəfər isə ayaqlarının yanında dayanıb onu yatağın uzunluğuna görə ölçərdi. Əgər kişi yatağın uzunluğundan kiçikdirsə, bu altı nəfər onu hər iki ucundan uzadardı. O, onlara qışqıranda cavab verməzdi.

5 Əgər kişi çarpayıdan uzun olsaydı, kişi ölüm qapılarına çatana qədər yatağın iki tərəfini bir-birinə çəkərdilər.

6 Əgər o, onları çağırmağa davam etsəydi, onlar ona cavab verib deyərdilər: «Bizim torpağımıza gələn adama belə ediləcək».

7 Sodom şəhərlərinin sakinlərinin etdikləri bütün bu şeyləri eşidəndə oraya gəlməkdən çəkindilər.

8 Kasıb bir adam onların torpağına gələndə ona gümüş və qızıl verər, bütün şəhərdə ona bir tikə çörək verməmək barədə elan verərdilər. Əgər qərib bir neçə gün orada qalıb bir tikə çörək tapa bilməyib aclıqdan ölsə, o zaman şəhərin bütün əhalisi gəlib ona verdikləri gümüş və qızılları götürərdilər.

9 Ona verdikləri gümüşü və ya qızılı tanıyanlar onu geri alır, öləndə paltarlarını soyundurur və onlar uğrunda dalaşırdılar, qonşusuna qalib gələn isə onları alırdı.

10 Bundan sonra onu aparıb səhradakı kolların altında basdırardılar; beləcə, onların yanına gəlib torpaqlarında ölən hər kəslə hər gün belə davranardılar.

11 Vaxt keçdikcə Sara Eliezeri Lutu görüb hal-əhval tutmaq üçün Sodoma göndərdi.

12 Eliezer Sodoma getdi və orada Sodomlu bir kişi ilə yad bir adam arasında dava edirdi. Sodomlu kişi kasıb kişinin bütün paltarlarını soyundurub getdi.

13 Bu yazıq adam Sodomlu kişinin ona etdiyi iş üçün Eliezerə fəryad etdi və Ondən lütf dilədi.

14 O, ona dedi: «Sənin torpağına gələn kasıb adamla niyə belə edirsən?»

15 Sodomlu kişi Eliezerə cavab verdi: «Bu adam sənə qardaşındır, yoxsa Sodomlular bu gün səni hakim qoyublar ki, bu adam haqqında danışsan?»

16 Eliezer kasıb adamdan ötrü Sodomlu ilə mübahisə etdi. Eliezer kasıb adamın paltarlarını Sodomludan almaq üçün yaxınlaşanda tələsdə və daşla Eliezerin alından vurdu.

17 Eliezerin alından bol-bol qan axdı. O adam qanı görəndə Eliezeri tutub dedi: «Alındakı bu pis qanı səndən qurtardığım üçün mənə mizd ver, çünki bizim torpağımızda adət-ənənə və qanun belədir».

18 Eliezer ona dedi: «Məni yaraladın və məndən haqqını tələb etdin, amma Eliezer Sodomlu kişinin sözlərinə qulaq asmaq istəmədi».

19 O adam Eliezeri tutub mühakimə etmək üçün Sodom hakimi Şakranın yanına gətirdi.

20 Kişi hakimə dedi: «Ağam, bu adam belə etdi. Mən onu daşla vurdum və alından qan axdı, o isə mənim haqqımı vermək istəmir».

21 Hakim Eliezerə dedi: «Bu adam sənə doğru deyir, haqqını ver, çünki bizim torpağımızda adət belədir». Eliezer hakimin sözlərini eşidəndə bir daş qaldıraraq hakimi vurdu. Daş onun alına dəydi və hakimin alından bol-bol qan axdı. Eliezer dedi: «Əgər sizin torpağımızda adət belədirsə, bu adama verməli olduğum şeyi ver, çünki bu sənə qərarındır, sən qərar verdin».

22 Eliezer Sodomlu adamı hakimin yanında qoyub getdi.

23 Elam padşahları Sodom padşahları ilə müharibə edəndə Elam padşahları Sodomun bütün əmlakını ələ keçirdilər və Lutu da əmlakı ilə birlikdə əsir götürdülər. İbrahimə xəbər verildikdə o, gedib Elam padşahları ilə müharibə etdi və Lutun bütün əmlakını, eləcə də Sodomun əmlakını onların əlindən geri aldı.

24 O vaxt Lutun arvadı ona bir qız doğdu və Lut onun adını Paltit qoyub dedi: «Çünki Allah onu və bütün ev əhlini Elam padşahlarının əlindən qurtarmışdı». Lutun qızı Paltit böyüdü və Sodomlulardan biri onu arvad aldı.

25 Bir kasıb adam dolanışıq axtarmaq üçün şəhərə gəldi və bir neçə gün şəhərdə qaldı. Bütün Sodom əhalisi adətlərinə görə bu adama bir tikə çörək verməməyi əmr etdi və o, yerə yıxılana qədər yemədi.

26 Lutun qızı Paltit bu adamın küçələrdə aclıqdan öldüyünü gördü və heç kim ona sağ qalmaq üçün heç nə vermədi. O, ölüm ayağında idi.

27 Onun ürəyi kişiye görə mərhəmətlə doldu və onu günlərlə gizlicə çörəklə bəslədi. Bu kişinin ruhu dirildi.

28 Çünki su gətirməyə gedəndə çörəyi su qabına qoyar, kasıbın yanına gedəndə isə çörəyi qabdan götürüb ona verərdi ki, yesin; o, uzun müddət belə edərdi.

29 Bütün Sodom və Homorra əhalisi bu adamın bu qədər gün aclığa necə dözə bildiyinə təəccübləndi.

30 Onlar bir-birlərinə dedilər: «Bu, yalnız o deməkdir ki, o yeyib-içir, çünki heç kim bu qədər gün aclığa dözə bilməz və ya bu adam kimi yaşaya bilməz, hətta üzü belə dəyişməz». Üç nəfər kasıb adamın yerləşdiyi yerdə gizləndi ki, ona yemək üçün çörək gətirəni kimin gətirdiyini bilsinlər.

31 Lutun qızı Paltit o gün su gətirməyə çıxdı. O, səhəngini su ilə doldurdu və kasıbın evindən su çəkməyə getdi. O, səhəngini götürüb kasıba verdi və o da yedi.

32 Üç kişi Paltitin kasıb kişiye nə etdiyini görüb ona dedilər: «Onda onu dəstəkləyən sənə, ona görə də o, nə

acımdan öldü, nə görünüşü dəyişdi, nə də digərləri kimi öldü».

33 Üç kişi gizləndikləri yerdən çıxıb Paltiti və kasıbın əlindəki çörəyi götürdülər.

34 Paltiti götürüb hakimlərinin qarşısına çıxardılar və onlara dedilər: «O, belə etdi, kasıb kişiye çörək verən o idi, ona görə də o, bu vaxta qədər ölmədi; indi qanunumuzu pozduğuna görə bu qadına nə cəza veriləcəyini bizə bildir».

35 Sodom və Homorra əhalisi toplaşaraq şəhərin küçəsində tonqal qaladılar. Qadını götürüb oda atdılar və o, yandırılıb kül oldu.

36 Adma şəhərində də eyni şeyi edən bir qadın var idi.

37 Bir səyyah şəhər evə getmək üçün Adma şəhərinə gəldi və günəş batanda gənc qadının atasının evinin qapısının qarşısında oturdu. Gənc qadın onu evin qapısında oturmuş gördü.

38 Sisra ondan bir qurtum su istədi və qız ondan soruşdu: «Sən kimsən?» Sisra ona dedi: «Mən bu gün yolda idim və günəş batanda buraya çatdım, ona görə də bütün gecəni burada qalacağam və şəhər tezdən durub yoluma davam edəcəyəm».

39 Gənc qadın evə girib kişiye çörək və su gətirdi ki, yeyib-içsin.

40 Bu hadisə Adma xalqına məlum oldu və onlar toplaşaraq gənc qadını hakimlərin qarşısına çıxardılar ki, onu bu əməlinə görə mühakimə etsinlər.

41 Hakim dedi: «Qanunu pozduğu üçün bu qadına ölüm hökmü verilməlidir və buna görə də onun haqqında qərar budur».

42 Həmin şəhərlərin əhalisi toplaşaraq gənc qadını bayıra çıxartdılar və hakimin əmr etdiyi kimi, onu başdan ayağa balla yağladılar. Onu o vaxtlar pətəklərində olan bir dəstə arıların qarşısına qoydular. Arılar onun üstünə uçub sancdılar və bütün bədəni şişdi.

43 Gənc qadın arıların əlindən qışqırdı, amma heç kim ona fikir vermədi və ya ona acımadı. Onun fəryadları göyə qalxdı.

44 Rəbb buna və Sodom şəhərlərinin bütün işlərinə görə qəzəbləndi. Çünki orada bolluq və əmin-amanlıq var idi, amma yenə də yoxsulları və möhtacları təmin etmək istəmədilər. O günlərdə onların pis əməlləri və günahları Rəbbin hüsurunda böyük oldu.

45 Rəbb İbrahimin evinə gələn iki mələyi Sodom və onun şəhərlərini məhv etmək üçün çağırırdı.

46 Mələklər yeyib-içdikdən sonra İbrahimin çadırının qapısından qalxdılar və axşam Sodoma çatdılar. Lut Sodomun darvazasında oturmuşdu. Onları görəndə qalxıb onları qarşıladı və yerə qədər əyildi.

47 O, onları çox dilə tutdu və evinə gətirdi, onlara yemək verdi və onlar yedilər. Onlar bütün gecəni onun evində qaldılar.

48 Mələklər Luta dedilər: «Qalx, sən və bütün nəslin bu yerdən çıx ki, bu şəhərin günahları üzündən məhv olmayasan, çünki Rəbb bu yeri məhv edəcək».

49 Mələklər Lutun, arvadının, uşaqlarının və ona məxsus olan hər şeyin əlindən tutdular və onu çıxarıb şəhərlərin kənarına qoydular.

50 Onlar Luta dedilər: «Canın qurtarsın». O və ona məxsus olan hər şey qaçdı.

51 Rəbb Sodom və Homorranın və bütün bu şəhərlərin üzərinə göydən kükürd və od yağdırdı.

52 O, bu şəhərləri, bütün düzənliyi, şəhərlərin bütün sakinlərini və torpaqda bitənləri viran etdi; Lutun arvadı Ado geri baxıb şəhərlərin dağıdılmasını gördü, çünki Sodomda qalan qızlarına rəhmi gəldi, çünki onlar onunla getmədilər.

53 Qadın geri baxanda duz sütunu oldu və bu günə qədər oradadır.

54 O yerdə dayanan öküzlər hər gün ayaqlarının uclarına qədər duzu yalayırdılar və şəhərlər təzədən çıxırdı və bu günə qədər də onu yalayırılar.

55 Lut və onunla qalan iki qızı qaçıb Adullam mağarasına qaçdılar və bir müddət orada qaldılar.

56 İbrahim səhər tezdən durub Sodom şəhərlərinə nə edildiyini gördü və şəhərlərdən soba tüstüsü kimi qalxan tüstü gördü.

57 Lut və iki qızı mağarada qaldılar. Atalarına şərab içirdilər və onunla yatdılar, çünki dedilər ki, yer üzündə onlardan toxum yetişdirə biləcək bir adam yoxdur, çünki bütün yer üzünün məhv olduğunu düşünürdülər.

58 Hər ikisi ataları ilə yatdı və hamilə olub oğullar doğdular. Böyük qız oğlunun adını Moav qoyub dedi: «Mən onu atamdan hamilə qoydum; o, bu günə qədər Moavlıların atasıdır».

59 Kiçik qız da oğluna Benaminin adını qoydu; o, bu günə qədər Ammon övladlarının atasıdır.

60 Bundan sonra Lut iki qızı ilə oradan getdi və iki qızı və oğulları ilə birlikdə İordan çayının o biri tayında yaşadı. Lutun oğulları böyüdü və gedib Kənan torpağından özlərinə arvad aldılar, uşaq sahibi oldular və çoxaldılar.

FƏSİL 20

1 O vaxt İbrahim Mamre düzənliyindən yola düşüb Fəliştililərin torpağına getdi və Gerarda yaşadı; İbrahimin Kənan torpağında yaşamasının iyirmi beşinci ilində və ömrünün yüzüncü ilində Fəliştililərin torpağında olan Gerara gəldi.

2 Onlar torpağa girəndə o, arvadı Saraya dedi: «Səndən soruşan hər kəsə bacımsan de ki, torpağın sakinlərinin şərindən qaçaq».

3 İbrahim Fəliştililərin ölkəsində yaşayarkən Fəliştililərin padşahı Avimelekin əyanları Saranın çox gözəl olduğunu gördülər və İbrahimdən onun haqqında soruşdular. İbrahim dedi: «O, mənim bacımdır».

4 Avimelekin əyanları Avimelekin yanına gəlib dedilər: «Kənan torpağından bir kişi bu torpağa köçməyə gəlib və onun çox gözəl bir bacısı var».

5 Avimelek Saranı tərifləyən əyanlarının sözlərini eşitdi. Avimelek əyanlarını göndərdi və onlar Saranı padşahın yanına gətirdilər.

6 Sara Avimelekin evinə gəldi. Padşah Saranın çox gözəl olduğunu gördü və onu çox bəyəndi.

7 Sara ona yaxınlaşıb dedi: «Bizim torpağımıza gəlidiyi adam kim idi?» Sara cavab verdi: «O mənim qardaşımdır və biz Kənan torpağından gəlmişik ki, harada yaşaya bilsək, orada yaşayaq».

8 Avimelek Saraya dedi: «Budur, mənim torpağım sənin qarşındadır. Qardaşını bu torpağın istədiyini yerə yerləşdir. O sənin qardaşın olduğu üçün onu bütün xalqlardan ucaltmaq bizim borcumuzdur».

9 Avimelek İbrahimi çağırırdı və İbrahim Avimelekin yanına gəldi.

10 Avimelek İbrahimə dedi: «Bax əmr etdim ki, bacın Saranın xatirinə istədiyini kimi şərafələnsən».

11 İbrahim padşahın yanından çıxdı və padşahın hədiyyələri də onun ardınca gəldi.

12 Axşam vaxtı, insanlar yatmazdan əvvəl padşah taxtında oturmuşdu və dərin bir yuxuya getdi. O, taxtda uzanıb səhərə qədər yatdı.

13 O, yuxuda gördü ki, Rəbbin bir mələyi əlində siyirilmiş qılıncla onun yanına gəlir. Mələk Avimelekin üstündə dayanıb onu qılıncla öldürmək istəyir. Padşah yuxuda qorxaraq mələyə dedi: «Sənə qarşı nə günah işlətdim ki, məni qılıncla öldürməyə gəlirsən?»

14 Mələk cavab verib Avimelekə dedi: «Bax sən dünən gecə evinə gətirdiyin qadına görə ölürsən, çünki o, sənin evinə gələn İbrahimin arvadı olan ərlə bir qadındır. İndi isə o kişiye onun arvadını qaytar, çünki o, onun arvadıdır. Əgər onu qaytarmasan, bil ki, sən və sənin bütün nəslin mütləq öləcək».

15 O gecə Fəliştililər ölkəsində böyük bir fəryad qopdu. Ölkənin sakinləri əlində siyirilmiş qılıncla tutan bir kişi fiqurunu gördülər və ölkə sakinlərini qılıncla vurdular, hətta onları qırmağa davam etdilər.

16 O gecə Rəbbin mələyi bütün Fəliştililərin torpağını vurdu. Həmin gecə və ertəsi gün böyük bir qarışıqlıq düşdü.

17 Avimelekin İbrahimin arvadı Saraya görə bütün bətnlər və bütün safra yolları bağlandı. Rəbbin əli onların üzərində idi.

18 Səhər Avimelek qorxu, çaşqınlıq və böyük bir dəhşət içində oyandı. O, qullarını çağırırdı və yuxusunu onlara danışdı. Xalq çox qorxdı.

19 Padşahın əyanları arasında dayanan bir kişi padşaha cavab verib dedi: «Ey hökmdar padşah, bu qadını ərinə qaytar, çünki o qadının əridir, çünki bu adam Misirə gələndə Misir padşahının da başına belə bir şey gəlmişdi».

20 O, arvadı haqqında dedi: «Bu mənim bacımdır, çünki qərrib olduğu torpağa köçəndə belə davranır».

21 Firon adam göndərib bu qadını özünə arvad götürdü. Rəbb ona şiddətli bəlalər göndərdi, ta ki qadını ərinin yanına qaytarana qədər.

22 İndi isə, ey hökmdar padşah, dünən gecə bütün ölkənin başına nə gəldiyini bil. Çünki orada çox böyük bir dəhşət, böyük ağrı və fəryad var idi. Bilir ki, bu, sənin aldığı qadına görə idi.

23 İndi isə bu qadını ərinə qaytar ki, Misir padşahı fironun və onun təbəələrinin başına gələn kimi bizim də başımıza gəlməsin və biz ölməyək. Avimelek tələsik çağırdı və Saranı çağırdı, Sara onun hüzuruna gəldi, İbrahim də İbrahimi çağırdı, Sara da onun hüzuruna gəldi.

24 Avimelek onlara dedi: «Nə üçün qardaş və bacı olduğunuzu demisiniz, mən isə bu qadını özümə arvad aldım?»

25 İbrahim dedi: «Çünki arvadımın ucbatından öləcəyimi düşünürdüm». Avimelek qoyun-keçi, mal-qara, kişi qullar və qarabaşlar, min gümüş pul götürüb İbrahimə verdi və Saranı da ona qaytardı.

26 Avimelek İbrahimə dedi: «Budur, bütün torpaq sənin qarşındadır. Harada istəsən, orada yaşa».

27 İbrahim və arvadı Sara padşahın hüzurundan şərafət və ehtiramla çıxdılar və Gerar torpağında yaşadılar.

28 Filiştililərin ölkəsinin bütün sakinləri və padşahın əyanları hələ də ağır çəkirdilər. Mələk bütün gecə Saraya görə onlara göndərdiyi vəbadan əziyyət çəkirdi.

29 Avimelek İbrahimi çağıraraq dedi: «İndi qulların üçün Allahın Rəbbə dua et ki, bu ölümü aramızdan uzaqlaşdırsın».

30 İbrahim Avimelek və onun tabeliyində olanlar üçün dua etdi. Rəbb İbrahimin duasını eşitdi və Avimelekə və onun bütün tabeliyində olanlara şəfa verdi.

FƏSİL 21

1 İbrahimin Filiştililərin Gerar torpağında yaşadığı bir il dörd ayın sonunda Allah Saraya nəzər saldı və Rəbb onu xatırladı. Sara hamilə qalıb İbrahimə bir oğul doğdu.

2 İbrahim Saradan doğulan oğlunun adını İshaq qoydu.

3 İbrahim oğlu İshaqı səkkiz günlük olanda sünnət etdi, çünki Allahın İbrahimə özündən sonrakı nəslinə əmr etdiyi kimi idi; İshaq doğulanda İbrahim yüz, Sara isə doxsan yaşında idi.

4 Uşaq böyüdü və süddən kəsildi. İshaqın süddən kəsildiyi gün İbrahim böyük bir ziyafət verdi.

5 Sam, Ever və ölkənin bütün böyük xalqı, Filiştililərin padşahı Avimelek, əyanları və ordu başçısı Pikol İbrahimin oğlu İshaqın süddən kəsildiyi gün qurduğu ziyafətdə yeyib-içib sevinməyə gəldilər.

6 İbrahimin atası Terah və qardaşı Naxor da Harandan idilər. Onlar və onların bütün nəsilləri Saranın oğul doğulduğunu eşidəndə çox sevindilər.

7 Onlar İbrahimin yanına gəldilər və İshaqın süddən kəsildiyi gün İbrahimin qurduğu ziyafətdə yeyib-içdilər.

8 Terah və Naxor İbrahimlə birlikdə sevindi və Filiştililərin torpağında uzun müddət onunla qaldılar.

9 O vaxt İbrahimin oğlu İshaqın doğulmasının birinci ilində Reu oğlu Seruq öldü.

10 Seruq iki yüz otuz doqquz il ömür sürüb öldü.

11 İbrahimin oğlu İsmail o dövrdə böyümüşdü; Sara İbrahimə İshaqı dünyaya gətirəndə o, on dörd yaşında idi.

12 Allah İbrahimin oğlu İsmayıl idi. O böyüdü, kamandan istifadə etməyi öyrəndi və oxatan oldu.

13 İshaq beş yaşında olanda İsmayıl ilə birlikdə çadırın qapısında oturmuşdu.

14 İsmayıl İshaqın yanına gəldi və onun qarşısında oturdu. O, yayı götürüb çəkdi və oxu içinə qoydu və İshaqı öldürmək istədi.

15 Sara İsmailin oğlu İshaqa etmək istədiyini gördü və oğluna görə çox kədərləndi. O, İbrahimi çağıraraq dedi: «Bu kənizi və oğlunu qov, çünki onun oğlu mənim oğlumla varis olmayacaq, çünki o, bu gün ona belə etmək istəyir».

16 İbrahim Saranın sözünə qulaq asdı və səhər tezdən durdu. On iki çörək və bir tuluq su götürüb Həcərə verdi. Həcər onu oğlu ilə birlikdə yola saldı. Həcər oğlu ilə birlikdə səhraya getdi və onlar Paran səhrasında səhra sakinləri ilə yaşadılar. İsmail oxatan idi və uzun müddət səhrada qaldı.

17 Bundan sonra o və anası Misir torpağına getdilər və orada məskunlaşdılar. Həcər oğlu üçün Misirdən bir arvad aldı, adı Meriva idi.

18 İsmailin arvadı hamilə qalıb dörd oğul və iki qız doğdu. İsmail, anası, arvadı və uşaqları ilə birlikdə səhraya qayıtdılar.

19 Onlar yaşadıkları səhrada özlərinə çadır qurdular və səyahət etməyə, sonra isə aylıq və illik istirahət etməyə davam etdilər.

20 Allah atası İbrahimin xatirinə İsmayıl qoyun-keçi, mal-qara və çadırlar verdi və onun mal-qarası çoxaldı.

21 İsmail uzun müddət səhralarda və çadırlarda yaşadı, səyahət etdi və dincəldi, amma atasının üzünü görmədi.

22 Bir müddət sonra İbrahim arvadı Saraya dedi: «Gedib oğlum İsmaili görəcəyəm, çünki onu çoxdan görməmişəm, onu görmək istəyirəm».

23 İbrahim oğlu İsmayılı axtarmaq üçün dəvələrindən birinə minib səhraya getdi, çünki eşitdi ki, İbrahim səhrada çadırdə yaşayır və bütün əşyaları ilə birlikdə yaşayır.

24 İbrahim səhraya getdi və günorta saatlarında İsmayılın çadırına çatdı və İsmayılı soruşdu. O, İsmayılın arvadını uşaqları ilə birlikdə çadırdə oturmuş halda tapdı. Əri və anası İsmayıl isə onlarla deyildi.

25 İbrahim İsmailin arvadından soruşdu: «İsmail hara getdi?» Qadın dedi: «O, ov etməyə çölə gedib, İbrahim isə hələ də dəvənin üstündə idi, çünki arvadı Saraya and içdiyi kimi dəvədən düşməmək üçün yerə düşmək istəmədi».

26 İbrahim İsmailin arvadına dedi: «Qızım, mənə bir az su ver, içim, çünki yoldan yorulmuşam».

27 İsmailin arvadı İbrahimə cavab verdi: «Bizim nə suyumuz var, nə də çörəyimiz var». O, çadırdə oturdu və İbrahimi görmədi, ondan kim olduğunu soruşmadı.

28 Amma o, çadırdə uşaqlarını döyür, onlara lənət oxuyurdu, əri İsmayıl da lənətləyir və onu təhqir edirdi. İbrahim İsmayılın arvadının uşaqlarına dediyi sözləri eşidəndə çox qəzəbləndi və narazı qaldı.

29 İbrahim çadırdən qadını çağırırdı ki, yanına çıxsın. Qadın gəlib İbrahimin qarşısında dayandı, çünki İbrahim hələ də dəvənin üstündə idi.

30 İbrahim İsmailin arvadına dedi: «Ərin İsmail evə qayıdanda ona bu sözləri de:

31 Filiştililərin torpağından olan çox qoca bir kişi səni axtarmağa gəlmişdi. Onun görünüşü və qaməti belə idi. Mən ondan kim olduğunu soruşmadım, amma sən burada olmadığın üçün mənə dedi: «Ərin İsmail qayıdanda ona de ki, bu adam belə dedi: “Evə gələndə bura qoyduğun çadırın bu mismarını çıxar və yerinə başqa bir mismar qoy”».

32 İbrahim qadına verdiyi vəsiyyəti bitirdikdən sonra dəvənin üstündə evə getdi.

33 Bundan sonra İsmail anası ilə birlikdə ovdan qayıdaraq çadıra qayıtdı. Arvadı ona bu sözləri dedi:

34 Filiştililər diyarından çox qoca bir kişi səni axtarmağa gəldi, onun görünüşü və bədən quruluşu belə idi. Mən ondan kim olduğunu soruşmadım, amma sən evdə olmadığın üçün mənə dedi: «Ərin evə gələndə ona de ki, qoca belə deyir: “Buraya qoyduğun çadırın mismarını çıxar və yerinə başqa bir mismar qoy”».

35 İsmail arvadının sözlərini eşidəndə bildi ki, bu, atasıdır, arvadı isə ona hörmət etmir.

36 İsmail atasının arvadına dediyi sözləri başa düşdü və İsmail atasının sözünə qulaq asdı. İsmail o qadını atdı və qadın getdi.

37 Bundan sonra İsmail Kənan torpağına getdi və başqa bir arvad aldı və onu yaşadığı yerə, çadırına gətirdi.

38 Üç ildən sonra İbrahim dedi: «Yenə gedib oğlum İsmaili görəcəyəm, çünki onu çoxdan görməmişəm».

39 O, dəvəsinə minib səhraya getdi və günorta radələrində İsmailin çadırına çatdı.

40 O, İsmaili soruşdu və arvadı çadırdan çıxdı və dedi: «Ağam, o burada deyil, çünki çöllərə ov etməyə və dəvələri otarmağa gedib». Qadın İbrahimə dedi: «Ağam, çadıra gir və bir tikə çörək ye, çünki səyahətdən yorulmalısan».

41 İbrahim ona dedi: «Səfərimi davam etdirmək üçün tələsirəm, amma mənə bir az su ver, içim, çünki susuzam». Qadın tələsik çadıra qaçdı, su və çörək gətirdi və İbrahimə qoydu, yemək üçün ona təklif etdi. O, yeyib-içdi və ürəyi rahatladı. O, oğlu İsmayla xeyir-dua verdi.

42 O, yeməyini bitirib Rəbbə şükür etdi və İsmailin arvadına dedi: «İsmail evə gələndə ona bu sözləri söylə:»

43 Filiştililərin torpağından çox qoca bir kişi gəlib səni soruşdu, sən isə burada deyildin. Mən ona çörək və su gətirdim, o yeyib-içdi və ürəyi rahatlandı.

44 O mənə bu sözləri dedi: «Ərin İsmail evə gələndə ona de: “Çadırının mismarı çox möhkəmdir, onu çadırdan qoparma”».

45 İbrahim qadına əmrini bitirib Filiştililərin torpağına, evinə getdi; İsmail çadırına çatanda arvadı onu sevinclə və şən üzlə qarşılamağa çıxdı.

46 Qadın ona dedi: «Filiştililərin torpağından qoca bir kişi gəlmişdi. O, səni soruşurdu, sən isə burada deyildin. Mən çörək və su gətirdim, o yeyib-içdi və ürəyi rahatlandı».

47 O mənə bu sözləri dedi: «Ərin İsmail evə gələndə ona de: “Çadırının mismarı çox möhkəmdir, onu çadırdan qoparma”».

48 İsmail bildi ki, bu, onun atasıdır və arvadı ona hörmət edib. Rəbb İsmaili xeyir-dualandırdı.

FƏSİL 22

1 İsmail qalxıb arvadını, uşaqlarını, mal-qarasını və özünə məxsus olan hər şeyi götürdü və oradan Filiştililərin torpağına, atasının yanına getdi.

2 İbrahim oğlu İsmayla İsmayılın ilk arvadı ilə etdiyi sövdələşməni danışdı.

3 İsmail və oğulları İbrahimlə birlikdə o torpaqda uzun müddət qaldılar. İbrahim uzun müddət Filiştililərin torpağında yaşadı.

4 Günlər uzanıb iyirmi altı ilə çatdı. Bundan sonra İbrahim əyanları və bütün mülkiyyəti ilə Filiştililərin torpağından uzaqlaşdı Xevrona yaxınlaşdı və orada qaldı. İbrahim qulluqçuları su quyuları qazdılar. İbrahim və bütün mülkiyyəti suyun kənarında yaşadı. Filiştililərin padşahı Avimelekin qulluqçuları İbrahimin qulluqçularının ölkənin sərhədlərində su quyuları qazdıqları xəbərini eşitdilər.

5 Onlar gəlib İbrahimin qulları ilə mübahisə etdilər və qazdıqları böyük quyunu onlardan aldılar.

6 Filiştililərin padşahı Avimelek bu hadisəni eşidəndə ordu başçısı Fikol və iyirmi nəfəri ilə birlikdə İbrahimin yanına gəldi. Avimelek İbrahimə qulları barədə danışdı və İbrahim qullarının onu qarət etdiyi quyuya görə Avimeleki danladı.

7 Avimelek İbrahimə dedi: «Bütün dünyanı yaradan var olan Rəbbə and olsun ki, bu günə qədər qullarımın sənə qullarına etdiklərini eşitməmişəm».

8 İbrahim yeddi dişi quzu götürüb Avimelekə verərək dedi: «Bunları əlimdən al ki, bu quyunu qazdığıma şəhadət olsun».

9 Avimelek İbrahimin ona verdiyi yeddi dişi quzunu götürdü, çünki ona çoxlu mal-qara və sürü vermişdi. Avimelek quzunu götürüb İbrahimə quyu üçün and içdi və ona Beer-Şeva adını verdi, çünki orada hər ikisi onun üçün and içdilər.

10 Hər ikisi Beer-Şevada əhd bağladı. Avimelek ordu başçısı Fikol və bütün adamları ilə birlikdə qalxıb Filiştililərin torpağına qayıtdı. İbrahim və ona məxsus olanların hamısı Beer-Şevada yaşadı və o, uzun müddət orada qaldı.

11 İbrahim Beer-Şevada böyük bir meşə saldı və yerin dörd tərəfinə baxan dörd darvaza düzəltdi və orada bir üzüm bağı saldı. Belə ki, İbrahimin yanına gələn hər hansı bir yolçu yolundakı istənilən darvazadan girib orada qalar, yeyib-içib doyar və sonra yola düşərdi.

12 Çünki İbrahimin evi həmişə keçmişdə olan və hər gün İbrahimin evində yeyib-içməyə gələn bəşər övladları üçün açıq idi.

13 İbrahimin evinə aclıq çəkən hər kəsə çörək verərdi ki, yeyib-içib doysun. Evinə çıpaq gələn hər kəsə istədiyi kimi paltar geyindirər, ona gümüş və qızıl verər və onu yer üzündə yaradan Rəbbi ona tanıdardı; İbrahim bütün həyatı boyu belə edərdi.

14 İbrahim, oğulları və bütün nəsli Beer-Şevada yaşadı və o, çadırını Xevrona qədər qurdu.

15 İbrahimin qardaşı Naxor, atası və onlara məxsus olanların hamısı Xaranda yaşayırdı, çünki onlar İbrahimlə birlikdə Kənan torpağına gəlməmişdilər.

16 İbrahimin arvadı Saranın bacısı, Haranın qızı Milka Naxora oğullar doğdu.

17 Onun doğulan uşaqlarının adları bunlardır: Uz, Buz, Kemuel, Kesed, Xazo, Pildaş, Tidlaf və Betuel. Milkanın İbrahimin qardaşı Naxora doğduğu səkkiz oğul bunlardır.

18 Naxorun Reuma adlı bir cariyyəsi var idi. O, Naxorun Zevax, Qakaş, Takaş və Maaka adlı dörd oğlunu dünyaya gətirdi.

19 Naxorun qızlarından başqa on iki oğul dünyaya gəldi və onların Xaranda doğulan uşaqları da oldu.

20 Naxorun ilk oğlu Uzun oğulları: Abi, Keref, Qadin, Melus və onların bacısı Devora.

21 Buzun oğulları Beraxel, Naamat, Şeva və Madonu idi.

22 Kemuelin oğulları Aram və Rexov idi.

23 Kesedin oğulları Anamlek, Meşay, Benon və Yifi; Xazonun oğulları isə Pildaş, Mexi və Ofer idi.

24 Pildaşın oğulları Arud, Xammum, Mered və Molox idi.

25 Tidlafın oğulları Muşan, Kuşan və Mutsi idi.

26 Betuelin oğulları: Sexar, Lavan və onların bacısı Rivqa.

27 Naxor övladlarının Haranda doğulan nəsilləri bunlardır; Kemuelin oğlu Aram və qardaşı Rexov Harandan çıxıb Fərat çayının kənarında bir vadi tapdılar.

28 Onlar orada bir şəhər tikdilər və şəhərin adını Aram oğlu Peturun adı ilə qoydular. Bu ad bu günə qədər Aram-Naherayim adlanır.

29 Kesed övladları da yerləşmək üçün getdilər və Şinar torpağının qarşısında bir vadi tapdılar və orada məskunlaşdılar.

30 Onlar orada özlərinə bir şəhər saldılar və şəhərə atalarının adı ilə Kesed qoydular. Bu, bu günə qədər Kasdim torpağıdır. Kasdimlər həmin torpaqda yaşayırdılar və çoxalıb çoxaldılar.

31 Naxor və İbrahimin atası Terah qoca vaxtında başqa bir arvad aldı. Onun adı Pelila idi. Terah hamilə qalıb ona bir oğul doğdu. Terah onun adını Zoba qoydu.

32 Sova doğulandan sonra Terah iyirmi beş il yaşadı.

33 Terah həmin il, yəni İbrahimin oğlu İshaqın doğulmasının otuz beşinci ilində öldü.

34 Terah iki yüz beş il ömür sürdü və Xaranda dəfn edildi.

35 Terah oğlu Zoba otuz yaşında olanda oğulları Aram, Aklis və Merik oldu.

36 Terah oğlu Soba oğlu Aramın üç arvadı var idi və onun on iki oğlu və üç qızı oldu; Rəbb Soba oğlu Arama sərvət, mülk, çoxlu mal-qara, qoyun-keçi və mal-qara verdi və bu adam çoxaldı.

37 Soba oğlu Aram, qardaşı və bütün ailəsi Harandan köçüb getdilər və yaşamaq üçün bir yerə getdilər, çünki mülkləri Xaranda qalacaq qədər böyük deyildi, çünki qardaşları Naxor övladları ilə birlikdə Xaranda qala bilmədilər.

38 Sova oğlu Aram qardaşları ilə birlikdə getdi və şərq torpağının uzaq bir yerində bir vadi tapdılar və orada məskunlaşdılar.

39 Onlar orada bir şəhər saldılar və oraya böyük qardaşlarının adı ilə Aram qoydular; bu günə qədər Aram-Soba adlanır.

40 İbrahimin oğlu İshaq o dövrdə böyüyürdü. Atası İbrahim ona Rəbbi tanımaq üçün Rəbbin yolunu öyrətdi və Rəbb onunla idi.

41 İshaq otuz yeddi yaşında olanda qardaşı İsmail onunla birlikdə çadırdə gəzirdi.

42 İsmayıl İshaqa özü ilə öyünüb dedi: «Rəbb atama bizi sünnət etməyi əmr edəndə mən on üç yaşında idim. Rəbbin atama dediyi sözü yerinə yetirdim, canımı Rəbbə həsr etdim və atama əmr etdiyi sözü pozmadım».

43 İshaq İsmayıla cavab verdi: «Rəbbin sənə əmr etdiyi bədənindən götürdüyün bir az ətinlə niyə mənimlə öyünürsən?»

44 Atam İbrahimin Allahı olan var olan Rəbbə and olsun ki, əgər Rəbb atama desə ki, oğlun İshaqı götür və ona qurban gətir, Məndən çəkinməzdim, amma məmnuniyyətlə razı olardım.

45 Rəbb İshaqın İsmayıla dediyi sözü eşitdi və bu, Rəbbin gözündə xoş göründü və İbrahimi bu işdə sınamaq istədi.

46 Allahın oğullarının gəlib Rəbbin hüzurunda durduğu gün gəldi, Şeytan da Allahın oğulları ilə birlikdə Rəbbin hüzurunda gəldi.

47 Rəbb Şeytana dedi: «Haradan gəliрсən?» Şeytan Rəbbə cavab verib dedi: «Yer üzündə gəzib dolaşmaqdan, orada gəzib dolaşmaqdan».

48 Rəbb Şeytana dedi: «Yer üzünün bütün övladları haqqında mənə nə deyirsən?» Şeytan Rəbbə cavab verib dedi: «Yer üzünün bütün övladlarının sənə xidmət etdiyini və səndən bir şey istəyəndə səni xatırladığını gördüm».

49 Səndən istədiklərini onlara verəndə rahat oturub səni tərk edirlər və artıq səni xatırlamırlar.

50 Əvvəlcə övladı olmayan Terah oğlu İbrahimi gördümmü? O, Sənə xidmət edir, gəldiyi hər yerdə Sənə qurbangahlar tikir, onların üzərində qurbanlar təqdim edir və Sənin adını yer üzünün bütün övladlarına daim bəyan edirdi.

51 İndi isə oğlu İshaq doğulub, o, səni tərk edib, ölkənin bütün sakinləri üçün böyük bir ziyafət verib, Rəbbi isə unutub.

52 Çünki etdiyi bütün işlərlə yanaşı, oğlunun süddən kəsildiyi gün kəsdiyi heyvanlardan nə yandırma qurbanı, nə də ünsiyyət qurbanı, nə öküz, nə quzu, nə də keçi gətirdi.

53 Oğlunun doğulmasından indiyə qədər, otuz yeddi il ərzində Sənin qarşında nə qurbangah tikdi, nə də Sənə təqdim gətirdi, çünki Səndən istədiyini verdiyini görüb səni tərk etdi.

54 Rəbb Şeytana dedi: «Qulum İbrahimə belə baxdınmı? Çünki yer üzündə onun kimisi yoxdur. Məndən əvvəl kamil və dürüst, Allahdan qorxan və şərdən çəkinən bir insan var. Varlığımı and olsun ki, ona desəm ki, oğlun İshaqı qarşımda çıxar, onu məndən əsirgəməz. Əgər ona qoyunlarından və mal-qaralarından Mənim qarşımda yandırma qurbanı gətirməsini desəm, daha da çox onu əsirgəməz.

55 Şeytan Rəbbə cavab verib dedi: «İndi İbrahimə dediyi kimi danış, görəcəksən ki, bu gün o, üsyan edib sənin sözlərindən əl çəkməyəcəkmi».

FƏSİL 23

1 O vaxt Rəbbin sözü İbrahimə nazil oldu və ona dedi: «İbrahim!» O dedi: «Mən buradayam».

2 Rəbb ona dedi: «İndi sevdiyin yeganə oğlunu – İshaqı götür və Moriya torpağına get. Orada sənə göstəriləcək dağlardan birində onu yandırma qurbanı olaraq təqdim et, çünki orada bir bulud və Rəbbin izzətini görəcəksən».

3 İbrahim öz-özünə dedi: «Oğlum İshaqı anası Saradan necə ayırıb Rəbbin hüzurunda yandırma qurbanı olaraq təqdim edim?»

4 İbrahim çadıra girdi və arvadı Saranın qarşısında oturdu və ona bu sözləri dedi:

5 Oğlum İshaq böyüyüb və bir müddətdir ki, Allahına xidmət etməyi öyrənməyib. İndi sabah gedib onu Samın yanına, oğlu Everi isə orada gətirəcəyəm. Orada o, Rəbbin yollarını öyrənəcək. Çünki bu yollar ona Rəbbi tanımağı və Rəbbin hüzurunda daim dua edəndə Ona cavab verəcəyini bilməyi öyrədəcək. Ona görə də orada Allahı Rəbbə necə xidmət edəcəyini biləcək.

6 Sara dedi: «Yaxşı dedin. Get ağam, ona dediyin kimi et. Amma onu məndən çox uzaqlaşdırma və orada çox qalma, çünki ruhum onun qəlbindədir».

7 İbrahim Saraya dedi: «Qızım, gəl Allahımız Rəbbə dua edək ki, bizə yaxşılıq etsin».

8 Sara oğlu İshaqı götürüb bütün gecəni onun yanında qaldı. Sara onu öpüb qucaqladı və səhərə qədər ona nəsihət verdi.

9 Qadın ona dedi: «Oğlum, ruhum səndən necə ayrılı bilər?» O, yenə də onu öpdü, qucaqladı və İbrahimə onunla bağlı göstərişlər verdi.

10 Sara İbrahimə dedi: «Ey ağam, oğluna diqqət yetir və ona göz dik, çünki mənim ondan başqa oğlum və qızım yoxdur».

11 Onu tərk etmə. Acdırsa, ona çörək ver, susuzdursa, su ver. Onu piyada getməyə qoyma, günəş altında oturmağa qoyma.

12 Onu təkbaşına yolda qoyma, istədiyini etməkdən çəkindirmə, amma sənə nə deyirsə, ona elə.

13 Sara bütün gecəni İshaq üçün acı-acı ağladı və səhərə qədər ona nəsihət verdi.

14 Səhər Sara evdə olan və Avimelekin ona verdiyi çox gözəl və gözəl bir paltar seçdi.

15 Oğlu İshaqa da geyindirdi, başına çalma bağladı, çalmanın üstünə qiymətli daş qoydu və onlara yol üçün azuqə verdi. Onlar yola düşdülər. İshaq atası İbrahimlə birlikdə getdi. Nökərlərindən bəziləri onları yolda yola salmaq üçün onlara qoşuldu.

16 Sara onlarla birlikdə getdi və onları yola salmaq üçün yolda onlarla birlikdə getdi. Onlar ona dedilər: «Çadıra qayıt».

17 Sara oğlu İshaqın sözlərini eşidəndə acı-acı ağladı, əri İbrahim də onunla birlikdə ağladı, oğulları da onlarla birlikdə ağladı, onlarla gedənlər də acı-acı ağladılar.

18 Sara oğlu İshaqı qucaqlayıb qucağına aldı, qucaqlayıb ağlamağa davam etdi. Sara dedi: «Kim bilir, bəlkə bu gündən sonra səni bir daha görəcəyəm?»

19 İbrahim, Sara, İshaq və yolda onlarla birlikdə olanların hamısı yenə də birlikdə ağladılar. Sara oğlunun yanından dönüb acı-acı ağladı. Bütün kişi və qulluqçuları da onunla birlikdə çadıra qayıtdılar.

20 İbrahim oğlu İshaqı Rəbbin əmr etdiyi kimi qurban gətirmək üçün onunla birlikdə getdi.

21 İbrahim iki cavanını – Həcər oğlu İsmaili və qulluqçusu Eliezeri özü ilə götürdü və onlarla birlikdə getdilər. Yolda gedərkən cavanlar öz-özünə bu sözləri dedilər:

22 İsmail Eliezerə dedi: «İndi atam İbrahim İshaqla birlikdə Rəbbin əmr etdiyi kimi onu yandırma qurbanı olaraq gətirməyə gedir».

23 İndi o qayıdanda özünə məxsus olan hər şeyi mənə verəcək və özündən sonra miras alacaq, çünki mən onun ilk oğluyam.

24 Eliezer İsmayla cavab verdi: «Doğrudan da, İbrahim səni ananla birlikdə atıb getdi və and içdi ki, onun bütün əmlakından heç nəyi miras almayacaqsan. Bütün əmlakını və bütün xəzinələrini kimə verəcək? Evində sadıq olan, gecə-gündüz ona xidmət edən və məndən istədiyi hər şeyi edən qulundan başqa? Ölümündə sahib olduğu bütün əmlakını mənə vəsiyyət edəcəkmi?»

25 İbrahim oğlu İshaqla yolda gedərkən Şeytan gəlib İbrahimə çox yaşlı, təvazökar və peşman bir kişi surətində göründü. O, İbrahimə yaxınlaşıb dedi: «Sən axmaqsan, yoxsa axmaqsan ki, bu gün yeganə oğluna belə edirsən?»

26 Çünki Allah sənə qocalığında, son günlərində bir oğul verdi. O, heç bir zorakılıq etmədiyi üçün bu gün gedib onu öldürəcəksənmi? Yeganə oğlunun ruhunu yer üzündən siləcəksənmi?

27 Məgər bilmirsən və başa düşmürsən ki, bu, Rəbdən ola bilməz? Çünki Rəbb yer üzündə insanlara elə bir bəla edə bilməz ki, ona “Get öz uşağını kəs” desin.

28 İbrahim bunu eşidəndə bildi ki, onu Rəbbin yolundan sapdırmağa çalışan şeytanın sözüdür, amma İbrahim Şeytanın səsinə qulaq asmaq istəmədi və İbrahim onu danladı və o, getdi.

29 Şeytan geri qayıdıb İshaqın yanına gəldi və o, İshaqa yaraşqlı və sevimli bir gənc obrazında göründü.

30 O, İshaqa yaxınlaşıb dedi: «Bilmirsənmi və başa düşmürsənmi ki, qoca axmaq atan səni bu gün boş yerə qırğına aparır?»

31 İndi isə, oğlum, ona qulaq asma və əhəmiyyət vermə, çünki o, axmaq bir qocadır və qoy sənin qiymətli ruhun və gözəl bədənin yer üzündən yox olmasın.

32 İshaq bunu eşidəndə İbrahimə dedi: «Atam, bu adamın dediklərini eşitdinmi? Belə də dedi».

33 İbrahim oğlu İshaqa cavab verib dedi: «Ondan ehtiyatlı ol, sözlərinə qulaq asma və ona əhəmiyyət vermə, çünki o, Şeytandır və bu gün bizi Allahın əmrlərindən yayındırmağa çalışır».

34 İbrahim yenə də Şeytanı danladı və Şeytan onlardan uzaqlaşdı. Onlara qalib gələ bilmədiyini görüb onlardan gizləndi və yolda onların qabağından keçdi; yolda böyük bir su axınına çevrildi. İbrahim, İshaq və iki cavanı o yerə çatdılar və nəhəng sular qədər böyük və güclü bir çay gördülər.

35 Onlar vadiyə girib oradan keçdilər. Sular əvvəlcə onların ayaqlarına çatdı.

36 Onlar çayın dərinliyinə getdilər və sular boyunlarına çatdı. Hamısı sudan qorxdı; çayı keçərkən İbrahim o yeri tanıdı və orada əvvəllər suyun olmadığını bildi.

37 İbrahim oğlu İshaqa dedi: «Mən bu yeri tanıyıram, orada nə çay, nə də su var idi. İndi isə bütün bunları bizə edən bu Şeytandır ki, bizi bu gün Allahın əmrlərindən yayındırsın».

38 İbrahim onu danlayıb dedi: «Ey Şeytan, Rəbb səni məzəmmət etsin, bizdən uzaqlaş, çünki biz Allahın əmrlərinə tabe oluruq».

39 Şeytan İbrahimin səsinə qorxdı və onlardan uzaqlaşdı və yer əvvəlki kimi yenidən quruya çevrildi.

40 İbrahim İshaqla birlikdə Allahın ona dediği yerə getdi.

41 Üçüncü gün İbrahim başını qaldırıb uzaqdan Allahın ona bildirdiyi yeri gördü.

42 O zaman ona yerdən göyə uzanan bir od sütunu və dağın üzərində izzət buludu göründü. Buludda Rəbbin izzəti göründü.

43 İbrahim İshaqa dedi: «Oğlum, uzaqdan gördüyümüz dağda mənim gördüyümü görürsənmi?»

44 İshaq atasına cavab verdi: «Od sütunu və bir bulud görürəm. Buludun üzərində Rəbbin izzəti görünür».

45 İbrahim bildi ki, oğlu İshaq yandırma qurbanı olaraq Rəbb tərəfindən qəbul edilib.

46 İbrahim Eliezerə və oğlu İsmayla dedi: «Uzaqdakı dağda gördüyümüzü görürsünüzmü?»

47 Onlar cavab verib dedilər: «Biz yer üzünün digər dağlarından başqa heç nə görmürük». İbrahim bilirdi ki, onlar Rəbbin onlarla getməyi qəbul etməzlər. İbrahim onlara dedi: «Siz burada eşşəklə qalın, mən isə oğlum İshaqla o dağa gedib orada Rəbbə ibadət edəcəyik, sonra isə sizin yanınıza qayıdacağım».

48 İbrahimin əmr etdiyi kimi, Eliezer və İsmail orada qaldılar.

49 İbrahim yandırma qurbanı üçün odun götürüb oğlu İshaqın başına qoydu, odu və bıçağı götürdü və hər ikisi oraya getdi.

50 Onlar gedərkən İshaq atasına dedi: «Bax burada od və odun görürəm, bəs Rəbbin önündə yandırma qurbanı olacaq quzu haradadır?»

51 İbrahim oğlu İshaqa cavab verib dedi: «Rəbb səni quzu yerinə kamil yandırma qurbanı olaraq seçdi, oğlum».

52 İshaq atasına dedi: «Rəbbin sənə dediği hər şeyi sevinclə və ürəkdən sevinə-sevinə edəcəyəm».

53 İbrahim yenə oğlu İshaqa dedi: «Bu barədə ürəyində düzgün olmayan bir fikir və ya məsləhət varmı? Mənə de, oğlum, yalvarıram, bunu məndən gizlətmə».

54 İshaq atası İbrahimə cavab verib dedi: «Ey atam, var olan Rəbbə və sənin canına and olsun ki, ürəyimdə Onun sənə dediyi sözdən nə sağa, nə də sola sapmaq üçün bir şey yoxdur».

55 Nə əzalarım, nə də əzələlərim tərpənmədi, ürəyimdə bu barədə heç bir fikir və ya pis bir məsləhət yoxdur.

56 Amma bu işdə ürəyim şad və şəndir və deyirəm: “Bu gün məni Öz hüzurunda yandırma qurbanı olmaq üçün seçən Rəbbə alqış olsun”.

57 İbrahim İshaqın sözlərindən çox sevindi və onlar birlikdə gedib Rəbbin dediyi yerə gəldilər.

58 İbrahim qurbangahı tikmək üçün o yerə yaxınlaşdı. İbrahim ağlayırdı. İshaq isə qurbangahı tikib qurtarana qədər daş və palçıq götürdü.

59 İbrahim odunları götürüb tikdiyi qurbangahın üstünə düzdü.

60 Oğlu İshaqı götürüb Rəbbin hüsurunda yandırma qurbanı olaraq kəsmək üçün qurbangahdakı odunların üstünə qoydu.

61 İshaq atasına dedi: «Məni möhkəm bağlayıb qurbangaha qoy ki, dönüb tərpənməyim, bıçağın bədənime təsirindən qurtulub yandırma qurbanını murdarlamayım». İbrahim belə də etdi.

62 İshaq yenə də atasına dedi: «Ata, məni öldürüb qurban olaraq yandıranda külümdən qalanını götürüb anam Saraya gətir və ona de: “Bu, İshaqın xoş ətridir. Amma quyunun yanında və ya təpəlikdə oturub mənim ardınca düşəndə bunu ona demə, yoxsa canını mənim ardınca düşüb ölər».

63 İbrahim İshaqın sözlərini eşidəndə səsini qaldırıb ağladı. İshaq bu sözləri deyəndə İbrahimin göz yaşları oğlu İshaqın üzünə axdı. İshaq acı-acı ağladı və atasına dedi: «Atam, tez ol və Allahımız Rəbbin sənə əmr etdiyi kimi mənimlə birlikdə onun iradəsini yerinə yetir».

64 Rəbbin onlara əmr etdiyi bu şey İbrahimlə İshaqın qəlbini sevindirdi; lakin gözlər acı-acı ağladı, ürək isə sevindi.

65 İbrahim oğlu İshaqı bağlayıb qurbangahın üstünə, odunların üstünə qoydu. İshaq boynunu atasının qarşısında qurbangahın üstünə uzatdı. İbrahim əlini uzadıb oğlunu Rəbbin hüsurunda yandırma qurbanı olaraq kəsmək üçün bıçağı götürdü.

66 O vaxt mərhəmət mələkləri Rəbbin hüsuruna gəlib İshaq barədə ona dedilər:

67 O Ya Rəbb, Sən göydə və yerdə yaratdığın hər şey üzərində mərhəmətli və şəfqətli bir Padşahsan və hamısını dəstəkləyirsən; buna görə də qulun İshaqın əvəzinə fidyə və qurtuluş ver, bu gün əmlərini yerinə yetirən İbrahimə və oğlu İshaqa mərhəmət və mərhəmət göstər.

68 Ey Rəbb, qulun İbrahim oğlu İshaqın heyvan kimi kəsilməyə bağlandığını gördünmü? Ey Rəbb, indi onlara qarşı mərhəmətini artır.

69 O vaxt Rəbb İbrahimə göründü və göydən ona səsləndi və dedi: «Uşağa əl qaldırma və ona heç nə etmə. İndi bilirəm ki, sən bu işi görməklə Allahdan qorxursan və yeganə oğlunu məndən əsirgəmirsən».

70 İbrahim başını qaldırıb gördü ki, buynuzları kolluğa ilişmiş bir qoç buynuzları ilə kolluqda ilişmişdi; Rəbb Allah göyləri və yeri yaratdığı gün yer üzündə yaratdığı qoç bu idi.

71 Çünki Rəbb bu qoçu o gündən etibarən İshaqın yerinə yandırma qurbanı olaraq hazırlamışdı.

72 Bu qoç İbrahimə tərəf irəliləyirdi ki, Şeytan onu tutub buynuzlarını kolluğa doladı ki, İbrahimin oğlunu öldürməsin.

73 İbrahim qoçun ona tərəf irəlilədiyini və Şeytanın onu saxladığını görüb onu götürüb qurbangahın qarşısına gətirdi. Oğlu İshaqı bağlayıb yerinə qoç qoydu. İbrahim qoçu qurbangahda kəsdi və oğlu İshaqın yerinə qurban gətirdi.

74 İbrahim qurbangahın üzünə qoçun qanından səpdi və dedi: «Bu, oğlumun yerinə qoyulsun və bu gün Rəbbin hüsurunda oğlumun qanı kimi qəbul edilsin».

75 İbrahim bu dəfə qurbangahın yanında etdiyi hər şeyi ucadan deyirdi: «Bu, oğlumun yerindədir və qoy bu gün oğlumun yerinə Rəbbin hüsurunda sayılsın». İbrahim qurbangahın yanında bütün ibadəti bitirdi və ibadət Rəbbin hüsurunda qəbul edildi və sanki İshaq kimi qəbul edildi; Rəbb həmin gün İbrahimə və onun nəslinə xeyir-dua verdi.

76 Şeytan Saranın yanına getdi və ona çox təvazökar və həlim bir qoca obrazında göründü. İbrahim isə hələ də Rəbbin önündə yandırma qurbanı ilə məşğul idi.

77 O, qadına dedi: «Bu gün İbrahimin yeganə oğlunla nələr etdiyini bilmirsənmi? Çünki o, İshaqı götürüb bir qurbangah tikdi, onu öldürdü və qurbangahda qurban gətirdi. İshaq atasının qarşısında ağladı, amma atası ona baxmadı və ona rəhm etmədi».

78 Şeytan bu sözləri təkrarladı və Saranın yanından uzaqlaşdı. Sara Şeytanın bütün sözlərini eşitdi və onu oğlu ilə birlikdə olan və gəlib ona bu şeyləri danışan insan oğulları arasından olan qoca bir kişi kimi təəvvür etdi.

79 Sara səsini qaldırıb oğlu üçün acı-acı ağladı və özünü yerə yıxdı, başına torpaq töküb dedi: «Ey oğlum, İshaq oğlum, kaş ki bu gün sənin yerinə öləydim». O, ağlamağa davam edərək dedi: «Sənin üçün kədərlənirəm, ey oğlum, oğlum İshaq, kaş ki bu gün sənin yerinə öləydim».

80 O, hələ də ağlamağa davam edərək dedi: «Səni böyüdüb boya-başa çatdırdığım üçün sənə görə kədərlənirəm; indi sevincim sənin üçün yasa çevrilib, səni doxsan yaşında dünyaya gətirənə qədər ağlayıb Allaha dua edən mən. İndi isə bu gün bıçaq və odun qurban verilməsi üçün xidmət edirsən».

81 Amma oğlum, səninlə özümü təsəlli edirəm, çünki bu, Rəbbin sözüdür, çünki sən Allahın əmrini yerinə yetirdin; çünki hər canlı məxluqun canı əlində olan Allahımızın sözündən kim çıxıb bilər?

82 Ey Allahımız Rəbb, Sən ədalətliyə, çünki bütün əməllərin yaxşıdır və salehdir; çünki əmr etdiyin sözlə sevinirəm və gözlərim acı-acı ağlayarkən ürəyim sevinir.

83 Sara başını qulluqçularından birinin sinəsinə qoydu və daş kimi susdu.

84 Bundan sonra qadın ayağa qalxdı və Xevrona çatana qədər ətrafı araşdırdı. Yolda rastlaşdığı hər kəsdən soruşdu, amma heç kim ona oğlunun başına gələnləri deyə bilmədi.

85 O, qulluqçuları və kişi qulluqçuları ilə birlikdə Qireat-Arbaya, yəni Xevrona gəldi və oğlu haqqında soruşdu. O, orada qaldı, qulluqçularından bəzilərinə İbrahimin İshaqla hara getdiyinə baxmağa göndərəkən İbrahimin İshaqla hara getdiyinə baxdılar. Onlar İbrahimi Sam və Everin evində axtarmağa getdilər, amma tapa bilmədilər. Bütün ölkəni axtardılar, amma İbrahim orada deyildi.

86 Budur, Şeytan qoca bir kişinin surətində Saranın yanına gəldi və gəlib onun qarşısında dayandı və ona dedi: «Sənə

yalan danışdım, çünki İbrahim oğlunu öldürmədi və o da ölməyib. Qadın bu sözü eşidəndə oğluna görə o qədər sevindi ki, ruhu sevincdən çıxdı; o öldü və öz xalqına qoşuldu.

87 İbrahim xidmətini bitirdikdən sonra oğlu İshaqla birlikdə nöqərlərinin yanına qayıtdı və onlar qalxıb Beer-Şevaya getdilər və evlərinə qayıtdılar.

88 İbrahim Saranı axtardı, amma tapa bilmədi. İbrahim onun haqqında soruşdu və ona dedilər: «O, səni axtarmaq üçün Xevrona qədər getdi, çünki ona belə xəbər verildi».

89 İbrahim və İshaq Xevrona, onun yanına getdilər və onun öldüyünü görəndə səslərini qaldırdılar və onun üçün acı-acı ağladılar; İshaq anasının üzünə düşdü və onun üçün ağladı və dedi: «Ay anam, anam, mənə necə tərək etdin və hara getdin? Ay necə, mənə necə tərək etdin!»

90 İbrahimlə İshaq çox ağladılar və bütün qulluqçuları Sara üçün onlarla birlikdə ağladılar. Onlar onun üçün böyük və ağır bir yas tutdular.

FƏSİL 24

1 Sara yüz iyirmi yeddi il ömür sürdü və Sara öldü; İbrahim arvadı Saranı dəfn etmək üçün dəfn yeri axtarmaq üçün mərhumun yanından qalxdı; o, gedib ölkənin sakinləri olan Xet oğullarına dedi:

2 Mən sənin torpağında səninlə birlikdə qərib və qonağam. Öz torpağında mənə bir qəbir yeri ver ki, ölümlərimi qarşımda basdırım.

3 Xetlilər İbrahimə dedilər: «Budur, torpaq sənin qarşındadır. Ölümlərimi qəbirlərimizin ən yaxşı yerində basdır, çünki heç kim səni ölümlərimi basdırmaqdan saxlamayacaq».

4 İbrahim onlara dedi: «Əgər razısınızsa, gedin və mənəm üçün Sohar oğlu Efrona yalvarın ki, tarlasının sonunda olan Maxpela mağarasını mənə versin. Mən də onu istədiyi qiymətə ondan satın alacağam».

5 Efron Xetlilərin arasında yaşayırdı. Onlar gedib onu çağırdılar. O, İbrahimin hüsuruna gəldi. Efron İbrahimə dedi: «Bax qulun nə istəyirsə, onu edəcəyəm». İbrahim dedi: «Xeyr, mən sənin sahib olduğun mağaranı və tarlanı qiymətinə alacağam ki, əbədi olaraq qəbiristanlıq olsun».

6 Efron cavab verdi: «Budur, tarla və mağara qarşındadır, istədiyi ver». İbrahim dedi: «Onu sənin əlindən, şəhərinin darvazasından girənlərin əlindən və nəslinin əlindən əbədi olaraq yalnız tam qiymətinə alacağam».

7 Efron və bütün qardaşları bunu eşidəndə İbrahim Efronun və bütün qardaşlarının əlində Efrona dörd yüz şəkəl gümüş çəkdi; İbrahim bu müqaviləni yazdı, dörd şahidin yanında təsdiqlədi.

8 Şahidlərin adları bunlardır: Xetli Abişna oğlu Amigal, Xivli Aşunax oğlu Adixorom, Qomerli Axiram oğlu Abdon və Sidonlu Abudiş oğlu Baqdil.

9 İbrahim alış kitabını götürüb xəzinəsinə qoydu. İbrahimin kitaba yazdığı sözlər bunlardır:

10 İbrahimin Xetli Efrondan, onun nəslindən, onun şəhərindən gələnlərdən və onların nəslindən əbədi olaraq satın aldığı mağara və tarla İbrahimə, onun nəslinə və ondan törəyənlərə əbədi olaraq qəbiristanlıq mülkü olaraq satın alınacaq və möhür vurub şahidlərlə təsdiqlədi.

11 Tarla, oradakı mağara və hər şey İbrahimə və ondan sonrakı Xet övladlarına məxsus idi; budur, o, Kənan torpağında, Xevrona, Mamrenin qarşındadır.

12 Bundan sonra İbrahim arvadı Saranı orada basdırdı və o yer və onun bütün sərhədləri İbrahimə və onun nəslinə qəbiristanlıq mülkü oldu.

13 İbrahim Saranı padşahların dəfn mərasimində olduğu kimi təmtəraqda dəfn etdi və o, çox gözəl və gözəl paltarlarda dəfn edildi.

14 Sam onun tabutunun yanında idi. Oğulları Ever və Avimelek, Anar, Aşkol və Mamre ilə birlikdə onun tabutunun yanında idilər. Ölkənin bütün əyanları da onun tabutunun ardınca getdilər.

15 Saranın ömrü yüz iyirmi yeddi il oldu və o öldü. İbrahim böyük və ağır yas tutdu və yeddi gün yas mərasimi keçirdi.

16 Bütün ölkə sakinləri Sara üçün İbrahimə və oğlu İshaqa təsəlli verdilər.

17 Yas günləri bitəndə İbrahim oğlu İshaqı yola saldı. O, Rəbbin yollarını və göstərişlərini öyrənmək üçün Sam və Everin evinə getdi. İbrahim orada üç il qaldı.

18 O vaxt İbrahim bütün əyanları ilə birlikdə qalxdı və onlar Beer-Şevaya, evlərinə qayıtdılar. İbrahim və bütün əyanları Beer-Şevada qaldılar.

19 Həmin ilin inqilabında Filiştililərin padşahı Avimelek yüz doxsan üç yaşında vəfat etdi. İbrahim xalqı ilə birlikdə Filiştililərin torpağına getdi və onlar bütün ev əhlini və bütün əyanlarını sakitləşdirdilər. Sonra o, evinə qayıtdı.

20 Avimelekin ölümündən sonra Gerar xalqı onun on iki yaşında olan oğlu Benmalığı götürüb atasının yerinə yatırdı. 21 Ona atasının adı ilə Avimelek adını verdilər, çünki Gerarda belə etmək adətləri var idi. Avimelek atası Avimelekin yerinə padşah oldu və taxtında oturdu.

22 Haran oğlu Lut da o günlərdə, İshaqın ömrünün otuz doqquzuncu ilində öldü. Lut yüz qırx il ömür sürüb öldü.

23 Lutun qızlarından doğulan övladları bunlardır: ilk oğlunun adı Moav, ikincisinin adı isə Benami idi.

24 Lutun iki oğlu gedib Kənan torpağından arvad aldılar və onlara uşaq doğdular. Moav oğulları Ed, Mayon, Tarsus və Kanvil idi. Bunlar bu günə qədər Moav oğullarının atalarıdır.

25 Lut övladlarının bütün ailələri harada yaşasalar, orada yaşamağa getdilər, çünki onlar çoxalıb çoxaldılar.

26 Onlar gedib yaşadıkları torpaqda özlərinə şəhərlər tikdilər və tikdikləri şəhərlərə öz adlarını verdilər.

27 İbrahimin qardaşı Terahın oğlu Naxor o günlərdə, İshaqın ömrünün qırxıncı ilində vəfat etdi. Naxor yüz yetmiş iki il ömür sürdü və öldü və Xaranda dəfn edildi.

28 İbrahim qardaşının öldüyünü eşidəndə çox kədərləndi və uzun müddət qardaşı üçün yas tutdu.

29 İbrahim evi ilə bağlı əmr vermək üçün baş qulluqçusu Eliezeri çağırdı və o gəlib onun qarşısında dayandı.

30 İbrahim ona dedi: «Bax qocalmışam, ölüm günümün nə vaxt olduğunu bilmirəm, çünki yaşlanmışam. İndi qalx, get və oğluma bu yerdən, bu torpaqdan, aralarında yaşadığımız Kənanlıların qızlarından arvad alma».

31 Amma mənim torpağıma, doğulduğum yerə get və oradan oğluma bir arvad al. Göylərin və yerin Allahı Rəbb mənə atamın evindən götürüb bu yerə gətirdi və mənə dedi: «Bu torpağı sənin nəslinə əbədi olaraq miras verəcəyəm».

O, mələyini sənin qarşında göndərəcək və yolunu açacaq ki, oğluma ailəmdən və atamın evindən bir arvad tapasan.

32 Nökər ağasına İbrahimə cavab verib dedi: «Bax mən sənın doğulduğun yerə və atanın evinə gedirəm və oradan oğlun üçün bir arvad alacağam. Əgər qadın mənimlə bu torpağa gəlmək istəməsə, oğlunu sənın doğulduğun torpağa aparımmı?»

33 İbrahim ona dedi: «Oğlumu bir daha buraya gətirmə, çünki qarşında gəzdiyim Rəbb mələyini sənın qarşında göndərəcək və yolunu açacaq».

34 Eliezer İbrahimin əmr etdiyi kimi etdi və Eliezer bu məsələdə ağasına and içdi; Eliezer qalxıb ağasının dəvələrindən on dəvə və ağasının xidmətçilərindən on nəfər götürdü. Onlar qalxıb İbrahimin oğlu İshaq üçün arvad almaq üçün İbrahim və Naxor şəhəri olan Harana getdilər. Onlar gedərkən İbrahim Sam və Everin evinə adam göndərdi və onlar oradan oğlu İshaqı gətirdilər.

35 İshaq atasının evinə, Beer-Şevaya qayıtdı, Eliezer isə adamları ilə Harana gəldi və şəhərdə, su anbarının yanında dayandı. O, dəvələrini suyun kənarında çökdürdü və onlar orada qaldılar.

36 İbrahimin qulu Eliezer dua edib dedi: «Ey ağam İbrahimin Allahı, bu gün Səndən tez bir zamanda mənə yol göstər və ağamın oğluna onun nəslindən bir arvad təyin et».

37 Rəbb qulu İbrahimin xatirinə Eliezerin səsini eşitdi və o, İbrahimin qardaşı Naxorun arvadı Milkanın oğlu Betuelin qızı ilə qarşılaşdı. Eliezer onun evinə gəldi.

38 Eliezer onlara bütün qayğılarını və İbrahimin qulu olduğunu danışdı və onlar ona çox sevindilər.

39 Hamısı bunu edən Rəbbə alqış etdi və ona İshaq üçün Betuelin qızı Rivqanı arvad olaraq verdilər.

40 Gənc qız çox gözəl, bakirə idi və o günlərdə Rivqanın on yaşı var idi.

41 Betuel, Lavan və onun oğulları həmin gecə ziyafət qurdular. Eliezer və onun adamları gəlib orada yeyib-içdilər və həmin gecə şadlandılar.

42 Eliezer səhər tezdən durub özü ilə birlikdə olan adamlarla birlikdə Betuelin bütün ev əhlini çağırırdı və dedi: «Məni ağama göndərin». Onlar da qalxıb Rivqanı və onun dayəsi, Uz qızı Deborahı yola saldılar. Ona qızıl-gümüş, qullar və qarabaşlar verdilər və ona xeyir-dua verdilər.

43 Onlar Eliezeri adamları ilə yola saldılar; nökrələr isə Rivqanı götürdülər və o, Kənan torpağına, ağasının yanına qayıtdı.

44 İshaq Rivqanı götürdü və o, onun arvadı oldu. İshaq onu çadıra apardı.

45 İshaq əmisi Betuelin qızı Rivqanı arvad alanda qırx yaşında idi.

FƏSİL 25

1 İbrahim qoca vaxtında yenə bir arvad aldı. Onun adı Kənan torpağından olan Ketura idi.

2 O, ona altı oğul – Zimran, Yoqşan, Medan, Midyan, İşbak və Şuah doğdu. Zimranın oğulları Abihen, Molich və Narim idi.

3 Yoqşanın oğulları Şeva və Dedan, Medanın oğulları Amida, Yoav, Qoçi, Elişa və Notak; Midyanın oğulları isə Efa, Efer, Xanok, Abida və Eldaa idi.

4 İshaqın oğulları Makiro, Beyodua və Tator idi.

5 Şuahın oğulları Bildad, Mamdad, Munan və Mevan idi; bunların hamısı İbrani İbrahimə doğduğu Kənanlı qadın Keturanın nəsiləridir.

6 İbrahim bütün bunları göndərib onlara hədiyyələr verdi. Onlar oğlu İshaqın yanından ayrılıb harada yaşasalar, orada yaşamağa getdilər.

7 Onların hamısı şərqdəki dağa getdi və özlərinə altı şəhər tikdilər və bu günə qədər orada yaşayırlar.

8 Lakin Səba və Dedan övladları, Yoqşan övladları övladları ilə birlikdə şəhərlərində qohumları ilə yaşamadılar. Onlar bu günə qədər köçüb çöllərdə və çöllərdə düşərgə saldılar.

9 İbrahim oğlu Midyan övladları Kuş torpağının şərqinə getdilər və orada şərq torpağında böyük bir vadi tapdılar. Orada qalıb bir şəhər tikdilər və orada yaşadılar. Bu şəhər bu günə qədər Midyan torpağıdır.

10 Midyanlılar onun tikdiyi şəhərdə, özü və beş oğlu və bütün nəslindən olanlarla birlikdə yaşayırdılar.

11 Midyan oğullarının şəhərlərində adlarına görə adları bunlardır: Efa, Efer, Xanok, Abida və Eldaa.

12 Efanın oğulları Metax, Meşar, Avi və Sanua idi. Eferin oğulları Efron, Zur, Alirun və Medin idi. Xanokun oğulları isə Reuel, Reqem, Azi, Alyoshub və Alad idi.

13 Abidanın oğulları Xur, Melud, Keruri, Molchi; Eldaahın oğulları isə Miker, Reba, Malkiya və Qabol idi; bunlar Midyanlıların ailələrinə görə adlarıdır; sonralar Midyan ailələri Midyan torpağına yayıldı.

14 Saranın qarabaşı Həcərin İbrahimə doğduğu İbrahim oğlu İsmailin nəsil tarixçəsi belədir.

15 İsmail Misir torpağından bir arvad aldı. Onun adı Riba, yəni Meriba idi.

16 Riva İsmailə Nebayot, Kedar, Adbeel, Mivsam və onların bacısı Bosmat doğdu.

17 İsmayıl arvadı Ribahı atdı və Ribah ondan ayrılıb Misirə, atasının evinə qayıtdı və orada yaşadı, çünki Ribah İsmayılın və atası İbrahimin gözündə çox pis idi.

18 Bundan sonra İsmail Kənan torpağından bir arvad aldı. Onun adı Malkut idi. O, ona Nişma, Duma, Masa, Xadad, Tema, Yetur, Nafiş və Kedmanı doğdu.

19 Bunlar İsmailin oğullarıdır və onların adları belədir, millətlərinə görə on iki şahzadədir; sonra İsmailin ailələri yayıldı. İsmail uşaqlarını, qazandığı bütün əmlakı, ailəsinin canlarını və ona məxsus olan hər şeyi götürüb yerləşmək üçün getdilər.

20 Onlar gedib Paran səhrasının yaxınlığında məskən saldılar. Onların məskənləri Misirin qarşısında, Aşşura doğru gedən yolda yerləşən Xaviladan Şura qədər idi.

21 İsmail və oğulları bu torpaqda yaşadılar və onların övladları oldu. Onlar törəyib çoxaldılar.

22 İsmailin ilk oğlu Nebayotun oğullarının adları bunlardır: Mend, Send, Mayon; Kedarın oğulları isə Alyon, Kesem, Xamad və Eli idi.

23 Adbeelin oğulları Xamad və Yabin, Mibsamın oğulları isə Avdiya, Evedmelek və Yeuş idi; bunlar İsmailin arvadı Ribanın nəsiləridir.

24 İsmail oğlu Mişmanın oğulları Şamua, Zəkəriyyə və Oved; Dumanın oğulları isə Kesed, Eli, Məxməd və Amed idi.

25 Masanın oğulları Melon, Mula və Evidadon; Xadadın oğulları Azur, Minzar və Evedmelek; Temanın oğulları isə Seir, Sadon və Yaqol idi.

26 Yeturun oğulları Merit, Yaiş, Alyo və Paxot; Nafişin oğulları Eved-Tamed, Abiyasaf və Mir; Kedmanın oğulları isə Xalip, Taxti və Omir idi; bunlar nəsillərinə görə İsmailin arvadı Malkutun oğulları idi.

27 Bunların hamısı nəsillərinə görə İsmailin nəsilləridir və bu günə qədər özlərinə şəhərlər saldıqları torpaqlarda yaşayırlar.

28 İbrahimin oğlu İshaqın arvadı Betuelin qızı Rivqa o dövrdə sonsuz idi və övladı yox idi. İshaq atası ilə birlikdə Kənan torpağında yaşayırdı və Rəbb İshaqla idi. Nuh oğlu Samın oğlu Arpaxşad o dövrdə, İshaqın ömrünün qırx səkkizinci ilində öldü. Arpaxşadın bütün ömrü dörd yüz otuz səkkiz il idi və o öldü.

FƏSİL 26

1 İbrahim oğlu İshaqın ömrünün əlli doqquzuncu ilində arvadı Rivqa hələ sonsuz idi.

2 Rivqa İshaqa dedi: «Ağam, eşitdim ki, anan Sara sonsuz idi, ta ki atan İbrahim onun üçün dua edəne qədər. O, ondan hamilə qaldı».

3 İndi isə ayağa qalx, sən də Allaha dua et ki, O sənə duanızı eşidib mərhəməti ilə bizi xatırlasın.

4 İshaq arvadı Rivqaya cavab verdi: «İbrahim artıq Allaha dua edib ki, nəslini çoxaltsın, indi isə bu sonsuzluq bizə səndən keçməlidir».

5 Rivqa ona dedi: «İndi isə qalx və dua et ki, Rəbb sənə duanızı eşidib mənə övlad versin». İshaq arvadının sözlərinə qulaq asdı. İshaq və arvadı qalxıb dua etmək və Rəbbi axtarmaq üçün Moriya torpağına getdilər. O yerə çatanda İshaq ayağa qalxıb sonsuz olduğu üçün arvadı üçün Rəbbə dua etdi.

6 İshaq dedi: «Ey yerin və göyün Allahı Rəbb, yer üzünü xeyirxahlığı və mərhəməti ilə dolduran Sənsən. Atamı atasının evindən və doğulduğu yerdən götürüb bu torpağa gətirdin və ona dedin: “Bu torpağı sənə nəslinə verəcəyəm”. Sən isə ona söz verdin və dedin: “Sənə nəslini göydəki ulduzlar və dəniz qumu qədər çoxaldacağam”. Atama dediyin sözlər təsdiqlənsin.

7 Çünki Sən bizim Allahımız Rəbbəsən, bizə vəd etdiyini kimi, gözlərimiz Sənə baxır ki, bizə insan nəsli versin. Çünki Sən bizim Allahımız Rəbbəsən və gözlərimiz yalnız Sənə yönəlib.

8 Rəbb İbrahimin oğlu İshaqın duasını eşitdi və Rəbb onun yalvarışını qəbul etdi və arvadı Rivqa hamilə qaldı.

9 Təxminən yeddi ay sonra uşaqlarının bətnində çırpınması başladı. Uşaqlardan bezdiyinə görə çox narahat oldu. O, ölkədəki bütün qadınlara dedi: «Mənim başıma gələn şey sizin də başınıza gəldimi?» Onlar da qadına dedilər: «Xeyr».

10 Qadın onlara dedi: «Niyə yer üzündəki bütün qadınlar arasında tək mən qalmışam?» O, bu səbəbdən Rəbbi axtarmaq üçün Moriya torpağına getdi; o, bu məsələ ilə bağlı onlardan soruşmaq və bu məsələ ilə bağlı Rəbbi axtarmaq üçün Sam və oğlu Everin yanına getdi.

11 O, həmçinin İbrahimdən başına gələn hər şey üçün Rəbbə müraciət etməsini və Ondən soruşmasını istədi.

12 Hamısı bu məsələ ilə bağlı Rəbdən soruşdular və ona Rəbbin sözü ilə xəbər verdilər: «Sənə bətnində iki uşaq var, Onlardan iki millət törəyəcək. Bir millət digərindən güclü olacaq, böyük millət kiçiyinə qulluq edəcək».

13 Onun doğuş günləri qurtaranda diz çökdü və gördü ki, Rəbb ona demişdi ki, bətnində əkilər var.

14 İlk doğulan uşaq tüklü paltar kimi qırmızımtıl doğuldu. Bütün ölkə xalqı onun adını Esav qoyub dedi: «Bu, ana bətnindən bəri kamildir».

15 Ondən sonra qardaşı dünyaya gəldi. O, əli ilə Esavın topuğundan tutdu. Buna görə də onun adını Yaqub qoydular.

16 İbrahimin oğlu İshaq altmış yaşında idi və onlar dünyaya gəldi.

17 Oğlanlar on beş yaşına çatanda böyüdülər və insanlar arasında peyda oldular. Esav hiyləgər və fırıldaqçı, çöldə mahir ovçu, Yaqub isə kamil və müdrik bir adam idi. Çadırlarda yaşayır, sürüləri otarır, Rəbbin göstərişlərini və ata-anasının əmrlərini öyrənirdi.

18 İshaq və onun ev oğulları Allahın onlara əmr etdiyi kimi atası İbrahimin yanında, Kənan torpağında yaşadılar.

19 İbrahim oğlu İsmail övladları və onlara məxsus olan bütün şeylərlə birlikdə getdi və oradakı Havila torpağına qayıtdılar və orada məskunlaşdılar.

20 İbrahimin cariyələrinin bütün övladları şərq torpağında yaşamağa getdilər, çünki İbrahim onları oğlunun yanından yola salmış və onlara hədiyyələr vermişdi və onlar getdilər.

21 İbrahim bütün var-dövlətini oğlu İshaqa verdi və bütün xəzinələrini də ona verdi.

22 Ona əmr etdi: «Göydə və yerdə Rəbbin Allah olduğunu və Ondən başqası olmadığını bilmirsənmi və anlamırsanmı?»

23 Məni ata evimdən, doğulduğum yerdən götürən, yer üzündəki bütün nemətləri mənə verən, pislərin məsləhətindən məni xilas edən O idi, çünki Ona güvənmişdim.

24 O məni bu yerə gətirdi və Ur-Kasdimdən xilas etdi və mənə dedi: “Bütün bu torpaqları sənə nəslinə verəcəyəm və sənə əmr etdiyim və onlara əmr edəcəyim əmrlərimə, qanunlarıma və hökmlərimə əməl etdikləri zaman onları miras alacaqlar”.

25 İndi oğlum, sözümə qulaq as və sənə əmr etdiyim Allahın Rəbbin əmrlərinə əməl et. Doğru yoldan nə sağa, nə də sola dönmə ki, sənə və səndən sonrakı övladlarının əbədi olaraq yaxşı olsun.

26 Rəbbin möcüzələrini və bizə göstərdiyi xeyirxahlığı xatırlayın, bizi düşmənlərimizin əlindən qurtardı və Allahımız Rəbb onları əlimizə verdi. İndi isə sənə əmr etdiyim hər şeyə əməl et, Allahın əmrlərindən dönmə və Ondən başqa heç kimə qulluq etmə ki, sənə və səndən sonrakı nəslinin yaxşılığı olsun.

27 Övladlarınıza və nəslinizə Rəbbin göstərişlərini və əmrlərini öyrədin, onlara getməli olduqları doğru yolu öyrədin ki, əbədi olaraq yaxşı olsunlar.

28 İshaq atasına cavab verib dedi: «Rəbbim nə əmr edibsə, onu edəcəyəm və Allahım Rəbbin əmrlərindən çıxmıyacağam, mənə əmr etdiyi hər şeyə əməl edəcəyəm». İbrahim oğlu İshaqa və onun övladlarına xeyir-dua verdi; İbrahim Yaquba Rəbbin təlimini və yollarını öyrətdi.

29 İbrahim o vaxt, İshaqın oğulları Yaqub və Esavın ömrünün on beşinci ilində öldü. İbrahim yüz yetmiş beş il ömür sürdü. O, uzun ömür sürdü və doyunca öldü. Oğulları İshaq və İsmayıl onu dəfn etdilər.

30 Kənan sakinləri İbrahimin öldüyünü eşidəndə hamısı padşahları, əsilzadələri və bütün adamları ilə birlikdə İbrahimi dəfn etməyə gəldilər.

31 Haran torpağının bütün sakinləri, İbrahim nəslinin bütün ailələri, bütün zadəganlar, əyanlar və cariyələrdən doğulan İbrahimin oğulları İbrahimin ölümünü eşidəndə gəldilər və İbrahimin xeyirxahlığının əvəzini verdilər, oğlu İshaqa təsəlli verdilər və İbrahimi qəbiristanlıq üçün Xetli Efrondan və onun övladlarından satın aldığı mağarada dəfn etdilər.

32 Bütün Kənan sakinləri və İbrahimi tanıyanların hamısı İbrahim üçün bütün il ağladı. Kişilər və qadınlar onun üçün yas tutdular.

33 Bütün uşaqlar və ölkənin bütün sakinləri İbrahim üçün ağladılar, çünki İbrahim onların hamısına qarşı yaxşı idi, Allaha və insanlara qarşı dürüst idi.

34 İbrahim kimi Allahdan qorxan bir adam ortaya çıxmadı, çünki o, gəncliyindən bəri Allahdan qorxmış, Rəbbə xidmət etmiş və uşaqlığından ölümünə qədər bütün həyatı boyu onun bütün yollarını tutmuşdu.

35 Rəbb onunla idi və onu Nəmrudun və xalqının məsləhətindən qurtardı. O, Elamın dörd padşahı ilə müharibə edərək onları məğlub etdi.

36 O, yer üzünün bütün övladlarını Allahın xidmətinə gətirdi, onlara Rəbbin yollarını öyrətdi və Rəbbi tanımalarına səbəb oldu.

37 O, bir bağ saldı və orada bir üzüm bağı saldı. O, həmişə çadırında ölkədən keçənlərə evində doyuncə yemək və içki hazırlayırdı.

38 Rəbb Allah İbrahimin xatirinə bütün yer üzünü xilas etdi.

39 İbrahimin ölümündən sonra Allah oğlu İshaqa və onun övladlarına xeyir-dua verdi. Rəbb atası İbrahimlə olduğu kimi İshaqla da idi, çünki İshaq atası İbrahime əmr etdiyi kimi Rəbbin bütün əmrlərinə əməl edirdi; atasının əmr etdiyi doğru yoldan nə sağa, nə də sola döndü.

FƏSİL 27

1 İbrahimin ölümündən sonra Esav tez-tez çölə ov etməyə gedirdi.

2 Babil padşahı Amrafel olan Nəmrud da tez-tez igidləri ilə çölə ov etməyə və günün sərinliyində adamları ilə gəzməyə gedirdi.

3 Nəmrud bütün gün Esavı izləyirdi, çünki Nəmrudun ürəyində Esavı qısqanclıq oyanırdı.

4 Bir gün Esav ov etmək üçün çölə çıxdı və Nəmrudu iki adamı ilə birlikdə səhrada gəzərkən tapdı.

5 Bütün igidləri və xalqı səhrada onunla idi, amma onlar ondan uzaqlaşmış ov etmək üçün müxtəlif istiqamətlərə getdilər. Esav Nəmrud üçün gizləndi və səhrada onu pusquya saldı.

6 Nəmrud və onunla birlikdə olan adamlar onu tanıyırdılar. Nəmrud və adamları günün sərinliyində tez-tez çöldə gəzir və adamlarının harada ov etdiyini öyrənirdilər.

7 Nəmrud və onunla birlikdə olan iki adamı olduqları yerə çatanda Esav qəfildən pusquda olduğu yerdən qalxıb qılıncını çəkdi və tələsik Nəmrudun yanına qaçıb başını kəsdi.

8 Esav Nəmrudla birlikdə olan iki nəfərlə çıxılmaz döyüşə girdi. Onlar Nəmrudu çağıranda Esav onlara tərəf dönüb qılıncı ilə onları öldürdü.

9 Nəmrudun səhraya getməsi üçün onu tərk edən bütün igidləri uzaqdan bu fəryadı eşitdilər və o iki kişinin səsinə tanıdılar. Səbəbini öyrənmək üçün qaçdılar. Lakin padşahlarını və onunla birlikdə olan iki kişini səhrada ölü vəziyyətdə tapdılar.

10 Esav Nəmrudun igidlərini uzaqdan gələnə görəndə qaçdı və bununla da qurtuldu; Esav Nəmrudun atasının Nəmruda vəsiyyəti etdiyi və Nəmrudun bütün ölkəni fəth etdiyi qiymətli paltarlarını götürüb qaçıb evində gizlətdi.

11 Esav o paltarları götürüb Nəmrudun adamlarından qaçaraq şəhərə qaçdı. Döyüşdən yorğun və təqətdən düşmüş halda atasının evinə qayıtdı. Qardaşı Yaquba yaxınlaşıb onun qarşısında oturdu.

12 O, qardaşı Yaquba dedi: «Bax bu gün öləcəyəm, bəs nə üçün ilkinlik haqqına ehtiyacım var?» Yaqub bu məsələdə Esavla müdrik davrandı və Esav ilkinlik haqqını Yaquba satdı, çünki bu, Rəbbin işi idi.

13 İbrahimin Xet övladlarından qəbiristanlıq üçün satın aldığı Maxpela tarlasının mağarasında Esavın payı da Yaquba satdı, Yaqub isə bütün bunları qardaşı Esavdan müəyyən qiymətə aldı.

14 Yaqub bütün bunları bir kitaba yazdı və şahidlərlə birlikdə bunu təsdiqlədi və möhürlədi. Kitab Yaqubun əlində qaldı.

15 Kuş oğlu Nəmrud öldü. Adamları onu dəhşət içində qaldıraraq öz şəhərində basdırdılar. Nəmrud iki yüz on beş il ömür sürüb öldü.

16 Nəmrudun ölkə xalqı üzərində padşahlıq etdiyi günlər yüz səksən beş il idi; Nəmrud Esavın qılıncı ilə utanc və təhqir içində öldü və İbrahimin nəslə yuxusunda gördüyü kimi onun ölümünə səbəb oldu.

17 Nəmrudun ölümündən sonra onun padşahlığı bir çox hissəyə bölündü və Nəmrudun hökmranlıq etdiyi bütün ərazilər ölkənin müvafiq padşahlara qaytarıldı. Nəmrudun ölümündən sonra onlar da bu əraziləri geri aldılar. Nəmrud nəslinin bütün xalqı uzun müddət ölkənin bütün digər padşahlara kölə oldu.

FƏSİL 28

1 İbrahimin ölümündən sonra, həmin il Rəbb ölkəyə şiddətli bir qıtlıq göndərdi. Kənan torpağında aclıq şiddətlənərkən İshaq atası İbrahim kimi aclıqdan ötrü Misirə getmək üçün qalxdı.

2 Həmin gecə Rəbb İshaqa görünüb dedi: «Misirə getmə, qalx, Fəliştililərin padşahı Avimelekin yanına, Gerara get və aclıq bitənə qədər orada qal».

3 İshaq Rəbbin ona əmr etdiyi kimi qalxıb Gerara getdi və orada bir il qaldı.

4 İshaq Gerara gələndə o torpağın xalqı onun arvadı Rivqanın çox gözəl olduğunu gördü. Gerar xalqı İshaqdan arvadı barədə soruşanda o dedi: «Bu mənə bacımdır, çünki onun arvadı olduğunu deməkdən qorxurdu, çünki torpağın xalqı Rivqaya görə onu öldürər».

5 Avimelekin əyanları gedib qadını padşaha təriflədilər, amma padşah onlara cavab vermədi və onların sözlərinə qulaq asmadı.

6 Amma padşah onların İshaqın onu öz bacısı adlandırdığını dediyini eşitdi, ona görə də bunu özündə saxladı.

7 İshaq üç ay ölkədə qalandan sonra Avimelek pəncərədən baxdı və gördü ki, İshaq arvadı Rivqa ilə əylənir. İshaq padşaha məxsus bayır evdə yaşayırdı və İshaqın evi padşahın evinin qarşısında idi.

8 Padşah İshaqa dedi: «Arvadın barəsində “o mənim bacımdır” deməklə bizə nə etdin? Xalqın böyük adamlarından biri onunla necə də asanlıqla yatıb bizi günaha batırırdın».

9 İshaq Avimelekə dedi: «Arvadımdan ötrü ölməkdən qorxduğum üçün dedim ki, bu mənim bacımdır».

10 O vaxt Avimelek bütün rəislərinə və əyanlarına əmr verdi və onlar İshaqı və arvadı Rivqanı götürüb padşahın hüsuruna gətirdilər.

11 Padşah əmr etdi ki, onlara şahzadə geyimləri geyindirsinlər, şəhərin küçələrində gəzdirdinlər və onların qarşısında bütün ölkə boyu elan etsinlər: “Bu kişidir, bu da onun arvadıdır. Bu kişiye və ya arvadına toxunan mütləq öləcək”. İshaq arvadı ilə birlikdə padşahın evinə qayıtdı və Rəbb İshaqla idi. O, böyüyüb heç nədən korluq çəkmirdi.

12 Rəbb İshaqı Avimelekin və bütün tayfasının gözündə lütf qazandırdı. Avimelek atası ilə İbrahim arasında olan andı və əhdi xatırladığı üçün İshaqa qarşı yaxşı davrandı.

13 Avimelek İshaqa dedi: «Bax bütün yer üzünü sənin qarşındadır. Torpağına qayıdana qədər istədiyin yerdə yaşa. Aclıq günləri bitənə qədər İshaqa əkin, biçmək və torpağın bəhrəsini yemək üçün tarlalar, üzüm bağları və Gerar torpağının ən yaxşı yerlərini verdi».

14 İshaq o torpaqda əkin əkdə və həmin il yüz qat məhsul götürdü. Rəbb ona xeyir-dua verdi.

15 Bu adam böyüdü, çoxlu sürü və mal-qara sahibi oldu və çoxlu xidmətçiləri oldu.

16 Aclıq günləri bitəndə Rəbb İshaqa görünüb dedi: «Qalx, bu yerdən çıx və öz torpağına, Kənan torpağına qayıt». İshaq qalxıb Kənan torpağında olan Xevrona qayıtdı. Rəbb ona əmr etdiyi kimi özü və bütün mülkü ilə birlikdə.

17 Bundan sonra Arpaxşad oğlu Şelah həmin il, Yaqubla Esavın ömrünün on səkkizinci ilində öldü; Şelah cəmi dörd yüz otuz üç il ömür sürüb öldü.

18 O vaxt İshaq kiçik oğlu Yaqubu Sam və Everin evinə göndərdi. O, Rəbbin əmrlərini öyrəndi. Yaqub otuz iki il Sam və Everin evində qaldı, qardaşı Esav isə getmədi, çünki getmək istəmədi və atasının evində, Kənan torpağında qaldı.

19 Esav əlinə keçəni gətirmək üçün çöldə ov edirdi, Esav da həmişə belə edirdi.

20 Esav hiyləgər və fırldaqçı bir adam idi, insanların qəlbini ovlayır və onları aldadırdı. Esav isə çöldə cəsur bir adam idi və zaman keçdikcə həmişəki kimi ov etməyə getdi və Seir tarlasına, yəni Edoma çatdı.

21 O, Seir torpağında bir il dörd ay ov etdi.

22 Esav orada Seir torpağında Kənanlı bir kişinin qızını gördü. Onun adı Kənanlı Xet nəslindən olan Efer oğlu Beerinin qızı Yehudit idi.

23 Esav onu arvad alıb yanına gəldi; Esav qırx yaşında ikən onu götürdü və atasının yaşadığı Xevrona gətirdi və orada yaşadı.

24 O günlərdə, İshaqın ömrünün yüz onuncu ilində, yəni Yaqubun ömrünün əllinci ilində Nuh oğlu Sam öldü; Sam öləndə altı yüz yaşında idi.

25 Sam öləndə Yaqub Kənan torpağında olan Xevrona, atasının yanına qayıtdı.

26 Yaqubun ömrünün əlli altıncı ilində Harandan insanlar gəldi və Rivqaya qardaşı Betuel oğlu Lavan haqqında xəbər verildi.

27 Çünki Lavanın arvadı o dövrdə sonsuz idi və övladı yox idi, bütün qarabaşları da ona heç nə doğmurdu.

28 Bundan sonra Rəbb Lavanın arvadı Adinanı yada saldı və o, hamilə qalıb əkiz qızlar doğdu. Lavan qızlarının adlarını böyük qızının adını Lea, kiçik qızının isə Rəhilənin adını qoydu.

29 O adamlar gəlib bu hadisələri Rivqaya danışdılar. Rivqa Rəbbin onun qardaşını ziyarət etdiyinə və onun uşaqları olduğuna görə çox sevindi.

FƏSİL 29

1 İbrahimin oğlu İshaq qocalıb yaşlandı, gözləri isə yaşlandıqca ağırlaşdı, zəifləmişdi və görə bilmirdi.

2 O vaxt İshaq oğlu Esavı çağıraraq dedi: «Silahlarını, oxdanını və oxdanını götür, qalx, çölə get, mənə maral əti gətir, mənə ləzzətli yemək bişirib gətir ki, yeyim və ölümümdən əvvəl sənə xeyir-dua verim, çünki qocalıb saçlarım ağarıb».

3 Esav belə də etdi; və həmişəki kimi silahını götürüb çölə maral ovlamağa getdi ki, atasının dediyi kimi onu xeyir-dua versin deyə ona gətirsin.

4 Rivqa İshaqın Esavla dediyi bütün sözləri eşidəndə tez oğlu Yaqubu çağıraraq dedi: «Atan qardaşın Esavla belə dedi, mən də eşitdim. İndi tez ol və sənə deyəcəyim şeyi et».

5 Qalx, sürüyə get və mənə iki yaxşı keçə gətir. Mən atan üçün ləzzətli yemək gətirərəm. Sən də qardaşın ovdan gəlməmişdən əvvəl ləzzətli yeməyi gətir ki, atan sənə xeyir-dua versin».

6 Yaqub tələsik anasının dediyi kimi etdi. Esav ovdan gəlməmiş o, ləzzətli əti bişirib atasının qarşısına gətirdi.

7 İshaq Yaquba dedi: «Sən kimsən, oğlum?» O dedi: «Mən sənin ilk oğlun Esavam. Mənə əmr etdiyin kimi etdim. İndi qalx və ovladığım ovdan ye ki, mənə dediyin kimi mənə xeyir-dua versin».

8 İshaq qalxıb yeyib-içdi və ürəyi rahatlandı. Yaquba xeyir-dua verdi və Yaqub atasının yanından getdi. İshaq Yaquba xeyir-dua verib atasının yanından gedən kimi Esav çöldən ovdan gəldi və dadlı yemək bişirib atasına gətirdi ki, yeyib-içsin və ona xeyir-dua versin.

9 İshaq Esava dedi: «Sən gəlməzdən əvvəl maral ətini tutub mənə gətirən və mənə xeyir-dua verən kim idi?» Esav qardaşı Yaqubun bunu etdiyini bildi və Esavın ona qarşı belə etdiyinə görə qardaşı Yaquba qarşı qəzəbi alovlandı.

10 Esav dedi: «Ona Yaqub adı verilmədimi? Çünki o, mənə iki dəfə əvəz etdi, ilk oğulluq haqqımı əlimdən aldı, indi isə xeyir-duamı əlimdən aldı». Esav bərkdən ağladı. İshaq oğlu Esavın ağladığını eşidəndə ona dedi: «Nə edim, oğlum, qardaşın hiyləgərliklə gəlib xeyir-duasını aldı. Esav atasının ona verdiyi xeyir-duaya görə qardaşı Yaquba nifrət etdi və ona qarşı çox qəzəbləndi».

11 Yaqub qardaşı Esavdan çox qorxdı və qalxıb Sam oğlu Eberin evinə qaçdı və qardaşının ucbatından orada gizləndi. Yaqub Kənan torpağından Xevrondan çıxanda altmış üç yaşında idi. Yaqub qardaşı Esavın ucbatından Eberin evində on dörd il gizləndi və orada Rəbbin yollarını və əməllərini öyrənməyə davam etdi.

12 Esav Yaqubun ondan qaçdığını və xeyir-duanı hiyləgərliklə əldə etdiyini görəndə çox kədərləndi və ata-anasına əsəbiləşdi; o da qalxıb arvadını götürdü və ata-anasından ayrılaraq Seir torpağına getdi və orada yaşadı; Esav orada Xet qızları arasından Xetli Elonun qızı Bosmat adlı bir qadın gördü və onu ilk arvadının yanına arvad olaraq aldı. Esav onun adını Ada qoydu və dedi ki, xeyir-dua o vaxtlar ondan keçib.

13 Esav altı ay Seir torpağında qaldı, ata-anasını görmədi. Bundan sonra Esav arvadlarını götürüb Kənan torpağına qayıtdı. Esav iki arvadını da atasının Xevrondakı evində yerləşdirdi.

14 Esavın arvadları İshaqla Rivqanı öz əməlləri ilə əsəbiləşdirib onlara qarşı qəzəbləndirdilər, çünki onlar Rəbbin yolu ilə getmədilər, atalarının öyrətdiyi kimi atalarının taxta və daşdan düzəldilmiş allahlarına ibadət etdilər və atalarından daha pis idilər.

15 Onlar ürəklərinin pis niyyətlərinə uydular, Baal bütələrinə qurban kəsib buxur yandırdılar. İshaq və Rivqa isə onlardan bezdilər.

16 Rivqa dedi: «Xetli qızların ucbatından həyatımdan bezmişəm. Əgər Yaqub da bu ölkənin qızları kimi Xetli qızlardan bir arvad alsa, onda mənim üçün həyat nəyə lazımdır?»

17 O günlərdə Esavın arvadı Adah hamilə olub ona bir oğul doğdu. Esav doğulan oğlunun adını Elifaz qoydu. Esav onu doğanda altmış beş yaşında idi.

18 İbrahim oğlu İsmail o günlərdə, Yaqubun ömrünün altmış dördüncü ilində vəfat etdi. İsmail yüz otuz yeddi il ömür sürüb öldü.

19 İshaq İsmailin öldüyünü eşidəndə onun üçün yas tutdu və İshaq uzun müddət onun üçün yas tutdu.

20 Yaqubun Everin evində on dörd illik yaşamasının sonunda Yaqub ata-anasını görmək istədi. Yaqub ata-anasının evinə, Xevrona gəldi. Esav o günlərdə Yaqubun xeyir-duasını alaraq ona etdiyini unutmuşdu.

21 Esav Yaqubu ata-anasının yanına gələndə onun ona etdiyini xatırladı və ona qarşı çox qəzəbləndi və onu öldürmək istədi.

22 İbrahimin oğlu İshaq qocalıb yaşlanmışdı. Esav dedi: «Atamın ölüm vaxtı yaxınlaşır. O öləndə qardaşım Yaqubu öldürəcəyəm».

23 Bu barədə Rivqaya xəbər verildi. Rivqa tələsik oğlu Yaqubu çağıraraq dedi: «Qalx, Harana, qardaşım Lavanın yanına qaç və qardaşının qəzəbi səndən çəkilənə və sonra geri qayıdana qədər bir müddət orada qal».

24 İshaq Yaqubu çağıraraq dedi: «Kənan qızlarından arvad alma, çünki atamız İbrahim bizə Rəbbin ona əmr etdiyi sözə görə belə əmr etmişdi: “Bu torpağı sənin nəslinə verəcəyəm. Əgər sənin övladların səninlə bağladığım əhdə əməl etsələr, sənə dediklərimi övladlarına da yerinə yetirəcəyəm və onları tərk etməyəcəyəm”.

25 İndi oğlum, sənə əmr edəcəyəm hər şeyə qulaq as və Kənan qızlarından arvad almaqdan çəkin. Qalx, Xarana,

ananın atası Betuelin evinə get və oradan ananın əmisi Lavanın qızlarından özünə arvad al.

26 Buna görə də diqqətli ol ki, Allahın Rəbbi və getdiyin torpaqda etdiyi bütün yolları unutmayasan, ölkənin xalqı ilə əlaqə qurmayasan, boş şeylərin ardınca düşməyəsən və Allahın Rəbbi tərk etməyəsən.

27 Amma torpağa çatanda orada Rəbbə ibadət edin. Sənə əmr etdiyim və öyrəndiyin yoldan nə sağa, nə də sola dön.

28 Qoy Uca Allah sənə yer üzünün xalqının gözündə lütf versin ki, oradan istədiyin, Rəbbin yollarında xeyirxah və dürüst olan bir arvad alasan.

29 Allah sənə və nəslinə atan İbrahimin xeyir-duasını versin, səni bərəkətli edib çoxaltsın, gedəcəyin torpaqda çoxlu xalq törəyəsən və Allah səni bu torpağa, atanın yaşadığı torpağa övladlarla, bol sərvətlə, sevinc və məmnuniyyətlə qaytarsın.

30 İshaq Yaquba vəsiyyət edib xeyir-duasını bitirdi. Yaqub ona çoxlu hədiyyələr, o cümlədən gümüş və qızıl verdi və onu yola saldı. Yaqub ata-anasının sözüə qulaq asdı, onları öpdü və qalxıb Paddan-Arama getdi. Yaqub Kənan torpağından Beer-Şevadan çıxanda yetmiş yeddi yaşında idi.

31 Yaqub Xarana getmək üçün yola düşəndə Esav oğlu Elifazı çağıraraq gizlicə ona dedi: «İndi tez ol, qılınıcını əlinə al, Yaqubu təqib et, yolda onun qabağından keç, onu pusquya qoy və dağların birində qılınıcınla öldür, ona məxsus olan hər şeyi götür və geri qayıt».

32 Esavın oğlu Elifaz atasının öyrətdiyi kimi bacarıqlı və kamandan istifadə edən bir adam idi. O, çöldə tanınmış ovçu və cəsur bir adam idi.

33 Elifaz atasının əmr etdiyi kimi etdi. Elifaz o vaxt on üç yaşında idi. Elifaz qalxıb getdi və anasının on qardaşını götürüb Yaqubu təqib etdi.

34 O, Yaqubu təqib etdi və Şekem şəhərinin qarşısındakı Kənan torpağının sərhədində onu axtarmağa başladı.

35 Yaqub Elifazla adamlarının onu təqib etdiyini gördü. Yaqub nə olduğunu bilmək üçün getdiyi yerdə dayandı, çünki o, heç nədən xəbərsiz idi. Elifaz qılınıcını çəkdi və adamları ilə birlikdə Yaquba tərəf irəlilədi. Yaqub onlara dedi: «Sizin nə işiniz var ki, bura gəlmisiniz və qılınclarınızla nə üçün təqib edirsiniz?»

36 Elifaz Yaquba yaxınlaşdı və Yaqub ona cavab verdi: «Atam mənə belə əmr etmişdi, indi isə atamın verdiyi əmərlərdən yayınmayacağam». Yaqub Esavın Elifaza güc tətbiq etmək üçün əmr verdiyini görəndə yaxınlaşıb Elifaza və adamlarına yalvardı və dedi:

37 Baxın, məndə olan hər şey, ata-anamın mənə verdiyi hər şey. Siz məni özünüə götürüb tərk edin və məni öldürməyin. Qoy bu şey sizin üçün salehlik sayılsın.

38 Rəbb Yaqubu Esavın oğlu Elifazın və onun adamlarının gözündə lütf qazandırdı. Onlar Yaqubun sözüə qulaq asdılar və onu öldürmədilər. Elifaz və onun adamları Yaqubun bütün əmlakını, Beer-Şevadan gətirdiyi gümüş və qızılı götürdülər, ona heç nə qoymadılar.

39 Elifaz və adamları onu tərk edib Beer-Şevaya, Esavın yanına qayıtdılar və Yaqubla başlarına gələn hər şeyi ona danışdılar və Yaqubdan götdürdükləri hər şeyi ona verdilər.

40 Esav oğlu Elifaza və onunla birlikdə olan adamlarına qəzəbləndi, çünki onlar Yaqubu öldürməmişdilər.

41 Onlar Esava cavab verib dedilər: «Yaqub bu məsələdə bizdən onu öldürməməyimizi xahiş etdiyi üçün ona acıyırdıq

və biz də ona məxsus olan hər şeyi götürüb sənə gətirdik; Esav isə Elifazın Yaqubdan aldığı bütün gümüş və qızılı götürüb evində saxladı».

42 Esav gördü ki, İshaq Yaquba xeyir-dua verib ona «Kənan qızlarından arvad alma» demişdi. Kənan qızları İshaqla Rivqanın gözündə pis idi.

43 Sonra o, əmisi İsmailin evinə getdi və böyük arvadlarının yanında Nebayotun bacısı İsmailin qızı Maxlatı da özünə arvad etdi.

FƏSİL 30

1 Yaqub yoluna davam edərək Harana doğru yola düşdü və Moriya dağına çatdı və bütün gecəni Luz şəhərinin yaxınlığında qaldı; Rəbb həmin gecə orada Yaquba göründü və ona dedi: «Mən İbrahimin və atan İshaqın Allahı Rəbbəm; uzandığın torpağı sənə və nəslinə verəcəyəm».

2 Budur, Mən sənənləyəm və hara getsən də səni qoruyacağam, nəslini göydəki ulduzlar qədər çoxaldacağam və bütün düşmənlərini qarşında yıxacağam; sənənlə müharibə edəndə sənə qalib gələ bilməyəcəklər və səni sevinclə, uşaqlarla və böyük sərvətlə bu torpağa qaytaracağam.

3 Yaqub yuxusundan oyandı və gördüyü görüntüyə çox sevindi və o yerin adını Bet-El qoydu.

4 Yaqub oradan çox sevinib qalxdı. Gedəndə ayaqları sevincdən yüngülləşdi. Oradan Şərq övladlarının torpağına getdi və Xarana qayıtdı və çoban quyusunun yanında dayandı.

5 Yaqub orada sürülərini otarmağa Xarandan gedən bir neçə adam tapdı. Yaqub onlardan soruşdu və onlar dedilər: «Biz Xaranlıyıq».

6 Yaqub onlara dedi: «Naxorun oğlu Lavanı tanıyırsınız mı?» Onlar dedilər: «Biz onu tanıyıırıq və budur, onun qızı Rəhilə atasının sürüsünü otarmağa gəlir».

7 O, hələ onlarla danışarkən Lavanın qızı Rəhilə atasının qoyunlarını otarmağa gəldi, çünki o, çoban idi.

8 Yaqub anasının dayısı Lavanın qızı Rəhiləni görəndə qaçıb onu öpdü və ucadan ağladı.

9 Yaqub Rəhiləyə atasının bacısı Rivqanın oğlu olduğunu dedi. Rəhilə qaçıb atasına danışdı. Yaqub isə ağlamağa davam etdi, çünki Lavanın evinə aparmaq üçün yanında heç nəyi yox idi.

10 Lavan bacısı oğlu Yaqubun gəldiyini eşidəndə qaçıb onu öpdü, qucaqladı və evə apardı, ona çörək verdi və o yedi.

11 Yaqub Lavana qardaşı Esavın və oğlu Elifazın yolda ona nə etdiyini danışdı.

12 Yaqub Lavanın evində bir ay qaldı və Yaqub Lavanın evində yeyib-içdi. Sonra Lavan Yaquba dedi: «Mənə de görüm, maaşın nə qədər olacaq? Mənə necə pulsuz xidmət edə bilərsən?»

13 Lavanın oğulları yox idi, yalnız qızları var idi. O günlərdə digər arvadları və qulluqçuları hələ də sonsuz idilər. Lavanın arvadı Adinanın ona doğduğu qızların adları bunlardır: böyüyünün adı Lea, kiçiyinin adı isə Rəhilə idi. Lea zərif gözlü idi, Rəhilə isə gözəl və sevimli idi və Yaqub onu sevirdi.

14 Yaqub Lavana dedi: «Kiçik qızın Rəhilə üçün sənə yeddi il xidmət edəcəyəm». Lavan buna razı oldu və Yaqub qızı Rəhilə üçün Lavana yeddi il xidmət etdi.

15 Yaqubun Xaranda yaşamasının ikinci ilində, yəni Yaqubun ömrünün yetmiş doqquzuncu ilində, həmin il Sam oğlu Ever öldü. O, öləndə dörd yüz altmış dörd yaşında idi.

16 Yaqub Eberin öldüyünü eşidəndə çox kədərləndi və uzun müddət onun üçün yas tutub yas tutdu.

17 Yaqubun Xaranda yaşamasının üçüncü ilində Esavın arvadı İsmailin qızı Bosmat ona bir oğul doğdu və Esav onun adını Reuel qoydu.

18 Yaqubun Lavanın evində yaşamasının dördüncü ilində Rəbb Lavanı ziyarət etdi və Yaqubun xatirinə onu xatırladı. Onun oğulları dünyaya gəldi. İlk oğlu Beor, ikincisi Alib və üçüncüsü Xoraş idi.

19 Rəbb Lavana var-dövlət, şöhrət, oğullar və qızlar verdi. Yaqubun sayəsində Lavan çoxaldı.

20 Yaqub o günlərdə Lavana evdə və tarlada hər cür işdə xidmət edirdi və Rəbbin xeyir-duası Lavana məxsus olan hər şeydə, evdə və tarlada olurdu.

21 Beşinci ildə Esavın arvadı Beerinin qızı Yehudit Kənan torpağında öldü. Onun oğulları yox, yalnız qızları var idi.

22 Onun Esavdan doğduğu qızların adları bunlardır: böyüyünün adı Marsit, kiçiyinin adı isə Puit idi.

23 Yehudit öləndə Esav həmişəki kimi qalxıb çöldə ov etmək üçün Seirə getdi və Esav uzun müddət Seir torpağında yaşadı.

24 Altıncı ildə Esav digər arvadlarının yanında Xivli Zevonun qızı Əhlibamani da aldı və Esav onu Kənan torpağına apardı.

25 Ahlibam hamilə qalıb Esavın üç oğlu oldu: Yeuş, Yaalan və Qorah.

26 O günlərdə Kənan torpağında Esavın çobanları ilə Kənan torpağında yaşayanların çobanları arasında mübahisə düşdü. Esavın mal-qarası və malı çox olduğundan o, Kənan torpağında, atasının evində qala bilmirdi. Heyvanları üzündən Kənan torpağı onu sığdıra bilmirdi.

27 Esav Kənan torpağında yaşayanlarla mübahisəsinin artdığını görəndə qalxıb arvadlarını, oğullarını, qızlarını, özünə məxsus olan hər şeyi, mal-qarasını və Kənan torpağında əldə etdiyi bütün əmlakını götürdü və torpağın sakinlərindən ayrılıb Seir torpağına getdi. Esav və ona məxsus hər şey Seir torpağında yaşadı.

28 Amma Esav vaxtaşırı Kənan torpağına ata-anasını görməyə gedərdi. Esav Xorlularla ərə gedib qızlarını Xorlu Seirin oğullarına verərdi.

29 Böyük qızı Marziti arvadının qardaşı Zeveonun oğlu Anaya, Puiti isə Xorlu Bilhanın oğlu Azara verdi; Esav və oğulları dağda yaşadılar və onlar çoxalıb çoxaldılar.

FƏSİL 31

1 Yeddinci ildə Yaqubun Lavana xidmət etdiyi xidmət tamamlandı və Yaqub Lavana dedi: «Xidmət günlərim bitdiyi üçün mənə arvadımı ver». Lavan belə də etdi. Lavanla Yaqub o yerin bütün əhalisini toplayıb ziyafət verdilər.

2 Axşam Lavan evə gəldi, sonra Yaqub ziyafətdəkilərlə birlikdə oraya gəldi və Lavan evdəki bütün işıqları söndürdü.

3 Yaqub Lavana dedi: «Niyə bizimlə belə edirsən?» Lavan cavab verdi: «Bizim bu torpaqda adətimiz belədir».

4 Sonra Lavan qızı Leanı götürüb Yaqubun yanına apardı. Yaqub onun yanına gəldi, amma Yaqub onun Lea olduğunu bilmədi.

5 Lavan qızı Leanı qarabaşı Zilpanı qulluqçu olmaq üçün verdi.

6 Ziyafətdəki bütün insanlar Lavanın Yaquba nə etdiyini bildirdilər, amma bunu Yaquba demədilər.

7 Bütün qonşular o gecə Yaqubun evinə gəldilər. Onlar yeyib-içib şadlandılar, Leanın qarşısında dəf çalib rəqs etdilər və Yaqubun qarşısında «Helea, Helea» dedilər.

8 Yaqub onların sözlərini eşitdi, amma mənasını anlamadı, amma düşündü ki, bu torpaqda adət belədir.

9 Qonşular bu sözləri gecə Yaquba söylədilər və Lavanın o gecə evdəki bütün işıqlar söndürülmüşdü.

10 Səhər açılanda Yaqub arvadına tərəf döndü və gördü ki, Lea onun qucağında uzanmışdı. Yaqub dedi: «Bax, indi qonşuların dünən gecə nə dediyini bilirəm. Helea dedilər, amma mən bunu bilmirdim».

11 Yaqub Lavanı çağıraraq dedi: «Mənə nə etdin? Mən sənə Rəhilə üçün xidmət etmişdim, bəs niyə mənə aldadıb mənə Leanı verdin?»

12 Lavan Yaquba cavab verdi: «Bizim yerdə böyüyündən əvvəl kiçiyini vermək olmaz. Əgər onun bacısını da almaq istəyirsənsə, onu öz yanına apar və mənə yeddi il xidmət edəcəksən».

13 Yaqub belə də etdi. O, Rəhiləni də arvad aldı və Lavana daha yeddi il xidmət etdi. Yaqub da Rəhilənin yanına gəldi və onu Leadan çox sevdi. Lavan öz qarabaşı Bilhanı ona qarabaş olmaq üçün verdi.

14 Rəbb Leanın nifrət edildiyini görəndə onun bətnini açdı. O günlərdə Lea hamilə qalıb Yaquba dörd oğul doğdu.

15 Onların adları bunlardır: Ruven Şimeon, Levi və Yəhuda. Bundan sonra o, doğuşdan əl çəkdi.

16 O vaxtlar Rəhilə sonsuz idi və övladı yox idi. Rəhilə bacısı Leaya paxıllıq edirdi. Rəhilə Yaquba uşaq doğmadığını görəndə qarabaşı Bilhanı götürdü və Yaquba Dan və Naftali adlı iki oğul doğdu.

17 Lea doğuşdan qaldığını görəndə qarabaşı Zilpanı da götürüb Yaquba arvad olmaq üçün verdi. Yaqub da Zilpanın yanına gəldi və Yaquba iki oğul – Qad və Aşer doğdu.

18 Lea yenə hamilə olub o günlərdə Yaquba iki oğul və bir qız doğdu. Onların adları İssakar, Zebulun və bacıları Dina idi.

19 Rəhilə o günlərdə hələ sonsuz idi. Rəhilə o vaxt Rəbbə dua edib dedi: «Ey Xudavənd Rəbb, mənə yadda saxla və mənə baş çək, çünki indi ərim mənə atacaq, çünki mən ona uşaq doğmamışam».

20 İndi isə, ey Xudavənd Allah, qarşında yalvarışımı eşit, əzabımı gör və mənə kənizlərdən biri kimi övladlar ver ki, bir daha rüsvayçılığımı daşımayım.

21 Allah onun duasını eşidib bətnini açdı. Rəhilə hamilə olub bir oğul doğdu. O dedi: «Rəbb mənim xəcalətimi götürdü». O, uşağın adını Yusif qoyub dedi: «Rəbb mənə başqa bir oğul da artırsın». O, onu doğanda Yaqub doxsan bir yaşında idi.

22 O vaxtlar Yaqubun anası Rivqa dayəsi Uzun qızı Deborahı və İshaqın iki nəkərini Yaqubun yanına göndərdi.

23 Onlar Harrana, Yaqubun yanına gəlib dedilər: «Rivqa bizi sənin yanına göndərdi ki, atanın evinə, Kənan torpağına qayıt.» Yaqub anasının dediyi kimi onlara qulaq asdı.

24 Yaqubun Rəhilə üçün Lavana xidmət etdiyi digər yeddi il tamam oldu. Xaranda yaşadığı on dörd ilin sonunda Yaqub Lavana dedi: «Arvadlarımı mənə ver və mənə öz torpağıma göndər, çünki anam Kənan torpağından mənə atamın evinə qayıtmağımı əmr etdi».

25 Lavan ona dedi: «Xahiş edirəm, yox. Əgər sənin gözündə lütf tapmışamsa, mənə tərk etmə. Mükafatını mənə təyin et, mən də verim və yanımda qal».

26 Yaqub ona dedi: «Mənə bu qədər pul ver ki, bu gün bütün sürülərinin arasından keçib qoyunların və keçilərin arasından xallı, ləkəli və qara quzuları ayırım. Əgər bunu mənim üçün etsən, qayıdıb sürülərini otarib əvvəlki kimi saxlayacağam».

27 Lavan belə də etdi. Lavan Yaqubun dediyi hər şeyi sürüsündən ayırıb ona verdi.

28 Yaqub Lavanın sürüsündən çıxardığı hər şeyi oğullarının əlinə verdi və Yaqub Lavanın qalan sürüsünü otarırdı.

29 İshaqın Yaquba göndərdiyi qulları Yaqubun onlarla birlikdə Kənan torpağına, atasının yanına qayıtmayacağını görəndə onu tərk edib Kənan torpağına qayıtdılar.

30 Devora Yaqubla Xaranda qaldı və İshaqın qulları ilə Kənan torpağına qayıtmadı. Devora Yaqubun arvadları və uşaqları ilə Xaranda qaldı.

31 Yaqub Lavana daha altı il xidmət etdi. Qoyunlar doğulduqda, Yaqub Lavana məsləhət gördüyü kimi, xallı və ləkəli qoyunları ayırırdı. Yaqub da bunu altı il Lavanın yanında etdi. Bu adam çoxaldı, mal-qara, qarabaşlar, kişi qullar, dəvələr və eşşəklər sahibi oldu.

32 Yaqubun iki yüz sürü mal-qarası var idi. Onun mal-qarası iri, gözəl görünüşlü və çox məhsuldar idi. Bütün insan nəsiləri Yaqubun mal-qarasından bir az almaq istəyirdi, çünki onlar çox varlı idilər.

33 Bəşər övladlarından çoxu Yaqubun sürüsündən bir az almaq üçün gəldi. Yaqub onlara qul, qarabaş, eşşək və ya dəvə üçün bir qoyun verdi, yaxud da Yaqub onlardan istədiyi hər şeyi ona verdi.

34 Yaqub insan oğulları ilə bu sövdələşmələr vasitəsilə var-dövlət, şərəf və mülk qazandı və Lavanın oğulları bu şərəfə paxıllıq edirdilər.

35 Vaxt keçdikcə o, Lavanın oğullarının dediklərini eşitdi: «Yaqub atamızın hər şeyini əlindən aldı və bütün bu şöhrəti atamızın var-dövlətindən əldə etdi».

36 Yaqub Lavanın və övladlarının üzünü gördü və gördü ki, o günlərdə əvvəlki kimi ona qarşı deyil.

37 Altı il bitdikdən sonra Rəbb Yaquba görünüb dedi: «Qalx, bu torpaqdan çıx və doğulduğun torpağa qayıt. Mən sənənlə olacağam».

38 Yaqub o vaxt qalxdı, uşaqlarını, arvadlarını və bütün əmlakını dəvələrə mindirdi və Kənan torpağına, atası İshaqın yanına getmək üçün yola düşdü.

39 Lavan Yaqubun onu tərk etdiyini bilmirdi, çünki o gün Lavan qoyun qırxımı ilə məşğul idi.

40 Rəhilə atasının bütələrini oğurladı, onları götürüb mindiyi dəvənin üstündə gizlətdi və yoluna davam etdi.

41 Bütllərin qaydası belədir: ilk doğulan bir adamı götürüb öldürür, başındakı saçları qoparır, duz götürür, başını duzlayır və yağla yağlayır, sonra kiçik bir mis və ya qızıl lövhə götürüb üzərinə adını yazır, lövhəni dilinin altına qoyur, lövhəni dilinin altına qoyaraq başı evə qoyur, qarşısında çıraqlar yandırır və ona səcdə edir.

42 Onlar ona səcdə etdikləri zaman, orada yazılan adın gücü ilə Ondən istədikləri bütün məsələlərdə onlarla danışır.

43 Bəziləri onları qızıl və gümüşdən insan fiqurları şəklində düzəldir və özlərinə məlum olan vaxtlarda onlara yaxınlaşır. Fiqurlar ulduzların təsirini alır və onlara gələcək hadisələri danışır. Rəhilənin atasından oğurladığı təsvirlər də belə idi.

44 Rəhilə atasına məxsus olan bu bütlləri oğurladı ki, Lavan Yaqubun hara getdiyini bilməsin.

45 Lavan evə qayıdıb Yaqub və onun ailəsi haqqında soruşdu, amma onu tapa bilmədi. Lavan Yaqubun hara getdiyini öyrənmək üçün öz heykəllərini axtardı, amma tapa bilmədi. Başqa heykəllərə getdi və onlardan soruşdu və onlar Yaqubun atasının yanına, Kənan torpağına qaçdığını dedilər.

46 Lavan qalxıb qardaşlarını və bütün qullarını götürdü və Yaqubu təqib etməyə başladı və Yaqub Gilead dağında ona çatdı.

47 Lavan Yaquba dedi: «Mənə nə etdin ki, qaçıb məni aldatdın, qızlarımı və uşaqlarını qılıncla əsir götürdün?»

48 Sən isə onları öpüb sevinclə yola salmağıma icazə vermədin, allahlarımı oğurlayıb getdin.

49 Yaqub Lavana cavab verdi: «Qorxurdum ki, qızlarımı zorla məndən alarsan. İndi isə tanrıların kimin yanında tapsan, o öləcək».

50 Lavan bütlləri axtardı və Yaqubun bütün çadırlarını və əşyalarını axtardı, amma tapa bilmədi.

51 Lavan Yaquba dedi: «Biz birlikdə əhd bağlayacağıq və bu, mənimlə sənə aranda şahidlik olacaq. Əgər sən qızlarıma əziyyət versən və ya qızlarımin yanında başqa arvadlar alsan, Allah bu işdə mənimlə sənə aranda şahid olacaq».

52 Onlar daş götürüb bir yığın düzəltdilər. Lavan dedi: «Bu yığın mənimlə sənə aranda şahiddir». Buna görə də o, yerin adını Gilead qoydu.

53 Yaqub və Lavan dağda qurban gətirdilər və orada yığınların yanında yemək yedilər. Bütün gecəni dağda qaldılar. Lavan səhər tezdən durub qızları ilə ağladı, onları öpdü və öz yerinə qayıtdı.

54 O, tələsik on yeddi yaşlı oğlu Beoru və Naxor oğlu Uz oğlu Abixoru on nəfərlə birlikdə yola saldı.

55 Onlar tələsik getdilər və Yaqubun qabağından keçərək başqa bir yolla Seir torpağına çatdılar.

56 Onlar Esava gəlib dedilər: «Qardaşın və qohumun, ananın qardaşı Betuel oğlu Lavan belə deyir:

57 Qardaşın Yaqubun mənə nə etdiyini eşitdinmi? O, ilk dəfə çılpaq və çılpaq halda yanıma gəldi. Mən də onu qarşılamağa getdim, şərəflə evimə gətirdim, onu yüksəltdim, iki qızımı və iki qarabaşımı ona arvad verdim.

58 Allah mənim hesabıma ona xeyir-dua verdi və o, çoxaldı, oğulları, qızları və qarabaşları oldu.

59 Onun çoxlu qoyun-keçi, mal-qara, dəvə və eşşək, bol gümüş və qızılı var idi; sərvətinin artdığını görəndə qoyunlarını qırmağa gedəndə mənə tərk etdi və gizlicə qaçdı.

60 O, arvadlarını və uşaqlarını dəvələrə mindirdi, mənim torpağımda əldə etdiyi bütün mal-qarasını və əmlakını götürüb Kənan torpağına, atası İshaqın yanına getmək üçün başını qaldırdı.

61 O, qızlarımı və onların uşaqlarını öpməyimə icazə vermədi, qızlarımı qılıncla əsir götürdü, allahlarımı da oğurlayıb qaçdı.

62 İndi onu və ona məxsus olan hər şeyi Yabuk vadisinin dağında qoyub getdim; onun heç nədən ehtiyacı yoxdur.

63 Əgər onun yanına getmək istəyirsənsə, get, onu orada tapacaqsan və ürəyin istədiyini ona edə bilərsən. Lavanın elçiləri gəlib bütün bu hadisələri Esava danışdılar.

64 Esav Lavanın qasidlərinin bütün sözlərini eşitdi və Yaquba qarşı qəzəbi alovlandı, nifrətini xatırladı və içində qəzəbi alovlandı.

65 Esav tələsik oğullarını, qullarını və evindəki altmış nəfəri götürüb gedib bütün Xorlu Seir övladlarını və onların xalqını – üç yüz qırx nəfəri topladı. Bütün bu qılınclı dörd yüz nəfəri götürüb Yaqubu öldürmək üçün onun yanına getdi.

66 Esav bu sayı bir neçə hissəyə böldü, altmış nəfər oğullarını, qulluqçularını və evindəki bütün insanları bir başçı olaraq götürüb böyük oğlu Elifazın himayəsinə verdi.

67 Qalan başları isə Xorlu Seirin altı oğluna verdi və hər birini öz nəsilərinə və övladlarına nəzarətçi qoydu.

68 Bütün ordugah əvvəlki kimi yola düşdü. Esav Yaquba tərəf onların arasından keçdi və onları sürətlə apardı.

69 Lavanın elçiləri Esavdan ayrılıb Kənan torpağına getdilər və Yaqubla Esavın anası Rivqanın evinə gəldilər.

70 Qadına dedilər: «Bax oğlun Esav qardaşı Yaquba qarşı dörd yüz nəfərlə gedib, onun gəldiyini eşidəndə onunla döyüşməyə, onu öldürməyə və bütün malını ələ keçirməyə getdi».

71 Rivqa tələsik İshaqın qullarından yetmiş iki nəfəri Yaqubu qarşılamağa göndərdi, çünki o dedi: «Bəlkə Esav Yaquba rast gələndə yolda döyüşə çıxar».

72 Bu qasidlər Yaqubu qarşılamaq üçün yola düşdülər və onu Yabuk çayının o biri tərəfindəki vadinin kənarındakı yolda qarşıladılar. Yaqub onları görəndə dedi: «Bu düşərgə mənə Allah tərəfindən təyin olunub». Yaqub o yerə Maxnayim adını verdi.

73 Yaqub atasının bütün qohumlarını tanıdı, onları öpdü, qucaqladı və onlarla birlikdə gəldi. Yaqub onlardan atası və anası haqqında soruşdu və onlar dedilər: «Sağ-salamatdırlar».

74 Qasidlər Yaquba dedilər: «Anan Rivqa bizi sənə yanına göndərərək dedi: “Oğlum, eşitdim ki, qardaşın Esav Xorlu Seir övladlarından olan adamlarla birlikdə sənə üstünə yollanıb”.

75 Buna görə də, oğlum, səsimi dinlə və nə edəcəyini öz məsləhətinlə gör. O, sənə yanına gələndə ona yalvar və onunla tələsik danışma. Ona sahib olduğun şeylərdən və Allahın sənə lütf etdiyi şeylərdən hədiyyə ver.

76 Səndən işlərini soruşanda ondan heç nəyi gizlətmə, bəlkə sənə qarşı qəzəbindən dönər və bununla sən və sənə məxsus olanların hamısını xilas edərsən, çünki ona hörmət etmək sənə vəzifəndir, çünki o sənə böyük qardaşındır.

77 Yaqub anasının qasidlərinə ona dediklərini eşidəndə səsinə qaldıraraq acı-acı ağladı və anasının ona əmr etdiyi kimi etdi.

FƏSİL 32

1 O vaxt Yaqub Seir torpağına qardaşı Esavın yanına qasidlər göndərdi və o, ona yalvarış sözləri dedi.

2 Onlara əmr edib dedi: «Ağam Esava belə deyir: Qulun Yaqub belə deyir: “Ağam atamın mənə verdiyi xeyir-duanın mənə xeyirli olduğunu düşünməsin.

3 Çünki mən iyirmi ildir Lavanla birlikdəyəm. O, mənə aldatdı və ağamın dediği kimi, haqqımı on dəfə dəyişdirdi.

4 Mən onun evində çox əziyyətlə ona xidmət etdim. Allah sonradan mənim əziyyətimi, zəhmətimi və əllərimin işini gördü və mənə Onun hüznündə lütf və lütf tapmağa vadar etdi.

5 Sonralar Allahın böyük mərhəməti və xeyirxahlığı sayəsində öküzlər, eşşəklər, mal-qara, kişi qullar və qarabaşlar əldə etdim.

6 İndi isə öz torpağıma, Kənan torpağında olan ata-anamın yanına gedirəm. Ağamın gözündə lütf tapmaq üçün bütün bunları ona bildirmək üçün adam göndərdim ki, öz-özümə var-dövlət qazandığımı və ya atamın mənə verdiyi xeyir-duanın mənə fayda verdiyini düşünməsin.

7 Qasidlər Esavın yanına getdilər və onu Edom torpağının sərhədində, Yaquba tərəf gedərkən tapdılar. Xorlu Seir övladlarından dörd yüz nəfər siyirilmiş qılıncla dayanmışdı.

8 Yaqubun qasidləri Yaqubun Esav haqqında dediği bütün sözləri Esava çatdırdılar.

9 Esav təkbəbir və kinayə ilə onlara cavab verdi: «Doğrudan da, eşitdim və mənə xəbər verildi ki, Yaqub Lavana nə edib. Lavan onu evində ucaldıb qızlarını ona arvad etdi, Lavanın oğulları və qızları oldu, var-dövləti sayəsində Lavanın evində çoxaldı.

10 O, var-dövlətinin çox, sərvətinin isə çox olduğunu görəndə bütün əşyaları ilə birlikdə Lavanın evindən qaçdı. Lavanın qızlarını isə atalarının üzündən qılıncla aparılan əsirlər kimi apardı, amma Lavana xəbər vermədi.

11 Yaqub təkcə Lavana bunu etmədi, mənə də bunu etdi və iki dəfə mənə əvəz etdi, bəs mən susmalıyam mı?

12 İndi isə mən bu gün ordumla birlikdə onunla görüşməyə gəlmişəm və ürəyimin istədiyi kimi ona rəftar edəcəyəm.

13 Qasidlər qayıdıb Yaqubun yanına gəlib dedilər: «Qardaşın Esavın yanına getdik və bütün sözlərini ona danışdıq. O bizə belə cavab verdi. Budur, sənə qarşı dörd yüz nəfərlə gəlir».

14 İndi nə edəcəyini bil və gör və səni ondan qurtarması üçün Allaha dua et.

15 Qardaşının Yaqubun elçilərinə dediği sözləri eşidəndə Yaqub çox qorxdı və kədərləndi.

16 Yaqub Allahı Rəbbə dua edib dedi: «Ey atalarım İbrahim və İshaqın Allahı Rəbb, mən atamın evindən çıxanda mənə demişdin:

17 Mən atan İbrahimin və İshaqın Allahı Rəbbəm. Bu torpağı və səndən sonrakı nəslini sənə verəcəyəm. Nəslini göylərin ulduzları qədər artıracağam və sən göyün dörd tərəfinə yayılacaqsan. Yer üzünün bütün tayfaları sənə və nəslinin vasitəsilə xeyir-dua alacaq.

18 Sən Öz sözlərini yerinə yetirdin və quluna ürəyimin ən səmimi arzularını yerinə yetirərək mənə var-dövlət, oğul-uşaq və mal-qara verdin; Səndən istədiyim hər şeyi mənə verdin, heç nədən korluq çəkmədim.

19 Sonra mənə dedin: “Ata-analarının yanına və doğulduğu yerə qayıt, mən də sənə yaxşılıq edəcəyəm”.

20 İndi isə gəlmişəm və sən mənə Lavanın əlindən qurtardın. Esavın əlinə düşəcəyəm, o da mənə və uşaqlarımın analarını öldürəcək.

21 İndi isə, ey Xudavənd Rəbb, yalvarıram, mənə qardaşım Esavın əlindən də qurtar, çünki mən ondan çox qorxuram».

22 Əgər məndə salehlik yoxdursa, İbrahim və atam İshaqın xatirinə et.

23 Çünki bilirəm ki, bu sərvəti xeyirxahlıq və mərhəmət sayəsində qazanmışam; indi isə Səndən yalvarıram ki, bu gün mənə Öz xeyirxahlığına xilas et və mənə cavab ver.

24 Yaqub Rəbbə dua etməyi dayandırdı. O, yanında olan adamları, qoyun-keçi və mal-qaranı iki düşərgəyə ayırdı. Yarısını İbrahimin qulu Eliezerin oğlu Damesekin uşaqları ilə birlikdə düşərgəyə, digər yarısını isə qardaşı Eliezerin oğlu Elianusun uşaqları ilə birlikdə düşərgəyə buraxdı.

25 Sonra onlara əmr etdi: «Düşərgələrinizdən uzaq durun və bir-birinizə çox yaxınlaşmayın. Əgər Esav bir düşərgəyə gəlib onu öldürsə, uzaqda olan o biri düşərgə ondan qaçacaq».

26 Yaqub həmin gecə orada qaldı və bütün gecəni qullarına qoşunlar və övladları ilə bağlı göstərişlər verdi.

27 Rəbb o gün Yaqubun duasını eşitdi və onu qardaşı Esavın əlindən qurtardı.

28 Rəbb göy mələklərindən üç mələk göndərdi və onlar Esavın qabağına keçib onun yanına gəldilər.

29 Bu mələklər Esavla onun xalqına hər cür döyüş alətləri ilə təchiz olunmuş iki min nəfərlik at belində göründülər. Onlar Esavla onun bütün xalqının qarşısında dörd başçı olmaqla dörd orduya bölünmüşdülər.

30 Bir dəstə irəli getdi və Esavın dörd yüz nəfərlə qardaşı Yaquba tərəf gəldiyini gördülər. Bu dəstə Esavla onun xalqına tərəf qaçdı və onları dəhşətə gətirdi. Esav qorxudan atdan yıxıldı və bütün adamları orada ondan uzaqlaşdılar, çünki çox qorxmışdular.

31 Onlar Esavdan qaçanda bütün düşərgə onların ardınca qışqırdı. Bütün döyüşçülər cavab verdilər:

32 Doğrudan mı, biz Allahın qulu olan Yaqubun qullarıyıq? Bəs onda bizə qarşı kim dayana bilər?» Esav onlara dedi: «Ey ağam və qardaşım Yaqub sizin ağanızdır. Mən onu iyirmi ildir ki, görmürəm və bu gün onu görməyə gəlmişəm. Mənə belə davranırsınız mı?»

33 Mələklər ona cavab verdilər: «Var olan Rəbbə and olsun ki, əgər dediyin Yaqub qardaşın olmasaydı, səndən və xalqından bir nəfəri də sağ qoymazdıq, amma yalnız Yaqubun xatirinə onlara heç nə etməyəcəyik».

34 Bu düşərgə Esavla adamlarının yanından keçib getdi. Esavla adamları onlardan təxminən bir liqa uzaqlaşmışdılar ki, ikinci düşərgə hər cür silahla onun yanına gəldi. Birinci düşərgənin etdikləri kimi onlar da Esavla adamlarının başına gətirdilər.

35 Onlar oradan yola düşəndə üçüncü dəstə ona tərəf gəldi və hamı qorxdı. Esav atdan yıxıldı. Bütün dəstə qışqıraraq dedi: «Doğrudan da, biz Allahın qulu olan Yaqubun qullarıyıq və bizə qarşı kim dayana bilər?»

36 Esav onlara cavab verdi: «Ey ağam Yaqub, ağam, ağam da qardaşımdır. İyirmi ildir ki, onun üzünü görmürəm və bu gün onun gəldiyini eşidirəm. Bu gün onu qarşılamağa çıxdım. Mənimlə belə davranırsınız mı?»

37 Onlar ona cavab verib dedilər: «Var olan Rəbbə and olsun ki, dediyin kimi Yaqub qardaşın deyildimi? Səndən və adamlarından bir nəfər də sağ qalmazdıq. Amma qardaş

olduğunu dediyin Yaqub olduğuna görə nə səninlə, nə də adamlarınla işimizə qarışmayacağıq».

38 Üçüncü düşərgə də onlardan uzaqlaşdı və o, adamları ilə birlikdə Yaquba tərəf yoluna davam etdi. Dördüncü düşərgə ona tərəf gəldi və onlar da başqalarının etdiyi kimi ona və adamlarına da etdilər.

39 Esav dörd mələyin ona və adamlarına etdiyi pisliliyi görəndə qardaşı Yaqubdan çox qorxdı və onu dincliklə qarşılamağa getdi.

40 Esav Yaquba olan nifrətini gizlətdi, çünki qardaşı Yaqubdan qorxurdu və rastlaşdığı dörd dəstənin Yaqubun qulları olduğunu düşünürdü.

41 Yaqub o gecəni qulları ilə onların düşərgələrində qaldı və qulları ilə birlikdə Esava yanında olan hər şeydən və bütün əmlakından hədiyyə vermək qərarına gəldi; Yaqub səhər tezdən özü və adamları ilə qalxdı və onlar Esava heyvanların arasından hədiyyə seçdilər.

42 Yaqubun qardaşı Esava vermək üçün sürüsündən seçdiyi hədiyyənin miqdarı budur: o, sürülərdən iki yüz qırx baş, dəvələrdən və eşşəklərdən otuz baş, mal-qaradan isə əlli inək seçdi.

43 O, onların hamısını on sürüyə böldü və hər növü ayrıca qoydu. Sonra onları on quluna təslim etdi, hər biri ayrıca sürü.

44 Onlara əmr edib dedi: «Bir-birinizdən uzaq durun və sürülər arasında məsafə saxlayın. Esavla onunla olanlar sizinlə qarşılaşıb “Siz kiminsiniz, hara gedirsiniz, bütün bunlar qarşınızda kimə məxsusdur?” deyə soruşanda onlara deyin: “Biz Yaqubun qullarıyıq və Esavı salamlamağa gəlmişik. Budur, Yaqub da arxamızca gəlir”.

45 Qarşınızda olanlar Yaqubdan qardaşı Esava göndərilən bir hədiyyədir.

46 Əgər onlar sizə “Niyə qardaşını qarşılamağa və onun üzünü görməyə gəlməkdə gecikir?” desələr, onlara “Bəli, qardaşını qarşılamağa sevinclə arxamızca gəlir. Çünki o dedi ki, “ona verilən hədiyyələrlə onu razı salacağam və bundan sonra onun üzünü görəcəyəm, bəlkə də məndən razı qalar”.

47 Bütün hədiyyələr onun qullarının əlinə keçdi və həmin gün onun qabağına getdi. O, həmin gecəni Yabuk çayının kənarındakı düşərgələri ilə birlikdə keçirdi. Gecənin bir yarısı qalxıb arvadlarını, qulluqçularını və özünə məxsus olan hər şeyi götürdü və həmin gecə onları Yabuk çayının keçidindən keçirdi.

48 Yaqub bütün mülkünü çaydan keçəndə tək qaldı. Bir nəfər onunla qarşılaşdı. Yaqub həmin gecə səhər açılana qədər onunla güləşdi. Güləşdən Yaqubun budu çıxıntıya düşdü.

49 Səhər açılanda o adam Yaqubu orada qoyub getdi. Yaqub ona xeyir-dua verib getdi. Səhər açılanda Yaqub çaydan keçdi və budu üstündə dayandı.

50 O, çayı keçəndə günəş doğdu və mal-qarasının və uşaqlarının yanına gəldi.

51 Onlar günortaya qədər yol getdilər və yola düşərkən hədiyyələr onların qabağından keçirdi.

52 Yaqub başını qaldıraraq baxdı və Esavın uzaqda, təxminən dörd yüz nəfərlə birlikdə gəldiyini gördü. Yaqub qardaşından çox qorxurdu.

53 Yaqub tələsik uşaqlarını arvadlarına və qulluqçularına böldü, qızı Dinanı isə bir sandığa qoyub qullarına təslim etdi.

54 O, qardaşını qarşılamaq üçün uşaqlarının və arvadlarının qabağından keçdi və yerə qədər əyildi, qardaşına yaxınlaşana qədər yeddi dəfə əyildi. Allah Yaquba Esavın və onun adamlarının gözündə lütf və lütf qazandırdı, çünki Allah Yaqubun duasını eşitmişdi.

55 Yaqubun qorxusu və dəhşəti qardaşı Esavın üzərinə düşdü, çünki Esav Allahın mələklərinin Esavın başına gətirdiklərinə görə Yaqubdan çox qorxurdu və Esavın Yaquba qarşı qəzəbi xeyirxahlığa çevrildi.

56 Esav Yaqubun ona tərəf qaçdığını görəndə ona tərəf qaçdı və onu qucaqladı, Yaqub onun boynuna sarıldı. Onlar öpüşüb ağladılar.

57 Allah Esavla gələnlərin ürəyinə Yaquba qarşı qorxu və mərhəmət qoydu. Onlar da Yaqubu öpüb qucaqladılar.

58 Esavın oğlu Elifaz da Esavın dörd oğlu olan qardaşı ilə birlikdə Yaqubla birlikdə ağladılar və onu öpüb qucaqladılar, çünki Yaqubun qorxusu onların hamısının üzərinə çökmüşdü.

59 Esav başını qaldıraraq gördü ki, Yaqubun oğulları olan qadınları və onların övladlarını Yaqubun ardınca gəlir və Esavın yolu ilə ona tərəf əylirlər.

60 Esav Yaquba dedi: «Qardaşım, bunlar sənin yanında olanlar kimdir? Onlar sənin övladlarıdır, yoxsa qulların?» Yaqub Esava cavab verib dedi: «Bunlar mənim övladlarımdır və Allahın sənin quluna lütf edib».

61 Yaqub Esav və adamları ilə danışarkən Esav bütün düşərgəni görüb Yaquba dedi: «Dünən gecə rastlaşdığım bütün düşərgəni haradan əldə etdin?» Yaqub dedi: «Ağamın gözündə lütf tapmaq üçün Allah quluna lütf etdi».

62 Hədiyyə Esavın qarşısına gəldi. Yaqub Esavı təkidlə dedi: «Ağama gətirdiyim hədiyyələri götür». Esav dedi: «Nə üçün belə edirəm? Nəyin varsa, özünə saxla».

63 Yaqub dedi: «Sənin üzünü gördüyüm üçün bütün bunları verməliyəm ki, hələ də rahat yaşayaşan».

64 Esav hədiyyəni götürməkdən imtina etdi. Yaqub ona dedi: «Ağam, əgər indi sənin gözündə lütf tapmışamsa, hədiyyəmi əlimdən al. Sənin üzünü sanki tanıyıra bənzər bir üz görmüş kimi gördüm, çünki sən məndən razı qaldın».

65 Esav hədiyyəni götürdü, Yaqub da ona gümüş, qızıl və əd-Dua verdi, çünki Yaqub onu çox təkid etdi və Yaqub onları götürdü.

66 Esav düşərgədəki heyvanları böldü və yarısını özü ilə gələn adamlara verdi, çünki onlar muzdlı gəlmişdilər. Digər yarısını isə oğullarına verdi.

67 Gümüş, qızıl və əd-Dualı böyük oğlu Elifaza verdi. Esav Yaquba dedi: «Qoy səninlə qalaq. Sən mənimlə birlikdə mənim evimə gələne qədər yavaş-yavaş səninlə gedəcəyik ki, orada birlikdə yaşayaq».

68 Yaqub qardaşına cavab verib dedi: «Ağamın dediyi kimi edərəm, amma ağam bilir ki, uşaqlar zəifdir, yanımda olan qoyun-keçi və mal-qara isə yavaş-yavaş gedir, çünki tez getsəydilər, hamısı ölərdi, çünki Sən onların yükünü və yorğunluğunu bilirsən».

69 Buna görə də ağam qulundan qabaqda getsin, mən də ağamın evinə, Seirə çatana qədər uşaqların və sürülərin xatirinə yavaş-yavaş gedəcəyəm.

70 Esav Yaquba dedi: «Yolda sənə baxmaq, yorğunluğunu və yükünü daşımaq üçün yanımda olan adamlardan bəzilərinə səninlə birlikdə təyin edəcəyəm». O dedi: «Ağam, əgər sənin gözündə lütf tapsam, buna nə ehtiyacın var?»

71 Sənin dediyi kimi, mən də sənin yanına, Seirə gəlib orada yaşayacağam. Onda xalqınla get, çünki mən sənin ardınca gələcəyəm».

72 Yaqub Esavla adamlarını özündən uzaqlaşdırmaq və sonra Yaqubun atasının evinə, Kənan torpağına getməsi üçün Esava bunu dedi.

73 Esav Yaqubun sözünə qulaq asdı və Esav onunla birlikdə olan dörd yüz nəfərlə Seirə qayıtdı. Yaqub və ona məxsus olan hər kəs o gün Kənan torpağının ucuna, onun sərhədlərinə qədər getdilər və orada bir müddət qaldılar.

FƏSİL 33

1 Bir müddət sonra Yaqub ölkənin sərhədlərindən ayrılıb Kənan torpağında yerləşən Şekem şəhərinə, yəni Şalem torpağına gəldi və şəhərin qarşısında dincəldi.

2 O, oradakı tarlanın bir hissəsini ölkənin xalqı olan Xamor övladlarından beş şekelə satın aldı.

3 Yaqub orada özünə ev tikdi, çadırını qurdu və mal-qarası üçün ağıllar düzəltdi. Buna görə də o yerin adını Sukkot qoydu.

4 Yaqub Sukkotda bir il altı ay qaldı.

5 O vaxtlar ölkənin qadınlarından bəziləri şəhər əhalisinin qızları ilə rəqs edib şənlik etmək üçün Şekem şəhərinə getdilər. Onlar çıxanda Yaqubun arvadları Rəhilə və Lea ailələri ilə birlikdə şəhər qızlarının şənliyini görməyə gəldilər.

6 Yaqubun qızı Dina da onlarla birlikdə getdi və şəhər qızlarını gördü. Onlar orada, bu qızların qarşısında qaldılar. Şəhərin bütün əhalisi onların sevincinə baxmaq üçün onların yanında dayanmışdı və şəhərin bütün böyük adamları da orada idi.

7 Ölkənin ağası Xamor oğlu Şekem də onları görmək üçün orada dayanmışdı.

8 Şekem Yaqubun qızı Dinanın anası ilə şəhər qızlarının qarşısında oturduğunu gördü. Qız onu çox bəyəndi. Orada dostlarından və qohumlarından soruşdu: «Bu şəhərdə tanımadığım qadınlar arasında oturan qız kimdir?»

9 Ona dedilər: «Doğrudan da, bu, İbrani İshaqın oğlu Yaqubun qızıdır. O, bir müddətdir ki, bu şəhərdə yaşayır. Ölkə qızlarının sevinməyə çıxdığı xəbəri eşidəndə gördüyü kimi, o, anası və qulluqçuları ilə birlikdə onların arasında oturdu».

10 Şekem Yaqubun qızı Dinanı gördü və ona baxanda ürəyi Dinaya bağlandı.

11 Dina Şekemin evinə gəlib onu tutdu, zorla onunla yatdı və zorla zorladı. Dina onu çox sevdi və öz evində yerləşdirdi.

12 Onlar gəlib Yaquba bu hadisəni danışdılar. Yaqub Şekemin qızı Dinanı zorladığını eşidəndə Şekemin evindən Dinanı gətirmək üçün on iki nəfər nökerini göndərdi. Onlar da gedib Dinanı oradan aparmaq üçün Şekemin evinə gəldilər.

13 Onlar gələndə Şekem adamları ilə onların yanına çıxdı və onları evindən qovdu. Şekem onların Dinanın hüzuruna gəlməsinə icazə vermədi. Şekem isə Dina ilə birlikdə oturub onların gözləri önündə onu öpüb qucaqladı.

14 Yaqubun qulları qayıdıb ona dedilər: «Biz gələndə o və adamları bizi qovdular və Şekem gözümüzün qabağında Dinaya belə etdi».

15 Yaqub Şekemin qızını zorladığını bildi, amma bir söz demədi. Oğulları çöldə onun mal-qarasını otarırdılar və Yaqub onlar qayıdana qədər susdu.

16 Oğulları evə gəlməzdən əvvəl Yaqub qulluqçularının qızlarından iki qız göndərdi ki, Şekemin evində Dinaya baxsınlar və onun yanında qalsınlar. Şekem üç dostunu atası Pered oğlu Kiddegemin oğlu Xamorun yanına göndərib dedi: «Bu qızı mənə arvad ol».

17 Xivli Kiddeqem oğlu Xamor oğlu Şekemin evinə gəldi və onun qarşısında oturdu. Xamor oğluna dedi: «Onda xalqının qızları arasında öz xalqından olmayan bir İbrani qadını alacaqsanmı?»

18 Şekem ona dedi: «Mənim üçün yalnız onu almalısan, çünki o, mənim gözümdə çox xoşdur». Xamor oğlunun sözünə əməl etdi, çünki oğlu onu çox sevirdi.

19 Xamor bu məsələ barədə Yaqubla danışmaq üçün onun yanına getdi. O, Yaqubla danışmaq üçün onun yanına gəlməzdən əvvəl onun evindən çıxmışdı. Yaqubun oğulları Xamorun oğlu Şekemin etdiyini eşidən kimi çöldən gəlmişdilər.

20 Kişilər bacılarına görə çox kədərləndilər və mal-qaralarının yığılmasına vaxt qalmamışdan əvvəl hamısı qəzəblə evə qayıtdılar.

21 Onlar gəlib atalarının qarşısında oturdular və qəzəblə ona dedilər: «Şübhəsiz ki, bu adam və onun ailəsi ölümə məhkumdur, çünki bütün yer üzünün Allahı Rəbb Nuha və onun oğullarına əmr edib ki, insan heç vaxt soymasın və zina etməsin; indi Şekem bacımızla birlikdə zina edib və şəhər əhalisindən heç kim ona bir kəlmə də olsun danışmayıb».

22 Sən bilirsən və başa düşürsən ki, Şekem, onun atası və bütün şəhər əməllərinə görə ölüm hökmünə məhkumdur.

23 Onlar bu məsələ barədə ataları ilə danışarkən Şekemin atası Xamor oğlunun Dina haqqında dediyi sözləri Yaquba danışmaq üçün gəldi və Yaqubla oğullarının qarşısında oturdu.

24 Xamor onlara dedi: «Oğlum Şekemin ürəyi qızınıza həsrətdir. Xahiş edirəm, onu ona arvad olaraq verin və bizimlə qohum olun. Qızlarınızı bizə verin, biz də qızlarımızı sizə verək, siz bizimlə birlikdə torpağımızda yaşayacaqsınız və biz torpaqda bir xalq kimi olacağıq».

25 Çünki torpağımız çox genişdir, ona görə də orada yaşayın, ticarət edin, mülk əldə edin və istədiyinizi edin. Heç kim sizə bir kəlmə də deməyəcək.

26 Xamor Yaqubla oğulları ilə danışmağı dayandırdı. Budur, oğlu Şekem onun ardınca gəlir və onların qarşısında oturdu.

27 Şekem Yaqubla oğullarına dedi: «Qoy gözüyüzdə lütf tapım, qızınızı mənə verəsiniz. Mənə nə desəniz, onun üçün edəcəyəm».

28 Məndən bol cehiz və hədiyyə istəyin, verəcəyəm. Mənə nə desəniz, onu edəcəyəm. Kim əmlrlərinizə qarşı çıxsas, öləcək; yalnız mənə qızı arvad olaraq verin.

29 Şimeon və Levi Xamora və oğlu Şekemə hiyləgərliklə cavab verib dedilər: «Bizə dediklərinizin hamısını sizin üçün edəcəyik».

30 Budur, bacımız sənin evindədir, amma bu barədə atamız İshaqın yanına göndərənə qədər ondan uzaq dur, çünki onun razılığı olmadan heç nə edə bilmərik.

31 Çünki o, atamız İbrahimin yollarını bilir və bizə nə desə, sizə deyəcəyik, sizdən heç nəyi gizlətməyəcəyik.

32 Şimeon və Levi bu məsələdə Şekemə və onun şəhərinə nə ediləcəyi barədə bir bəhanə tapmaq və məsləhət almaq üçün Şekemə və onun atasına bunu dedilər.

33 Şekem və atası Şimeon və Levinin sözlərini eşidəndə bu onlara xoş gəldi. Şekem və atası evlərinə qayıtmaq üçün yola düşdülər.

34 Onlar getdikdən sonra Yaqubun oğulları atalarına dedilər: «Bax bilirik ki, ölüm bu pislərin və onların şəhərinin üzərinə düşür, çünki onlar Allahın Nuha, onun övladlarına və onlardan sonrakı nəslinə əmr etdiyi şeyləri pozdular».

35 Həmçinin Şekem bacımız Dinaya belə bir şey edərək onu murdarladı, çünki aramızda belə bir alçaqlıq heç vaxt edilməyəcək.

36 İndi nə edəcəyinizi bilin və görün, məsləhətləşin və bu şəhərin bütün sakinlərini öldürmək üçün onlara nə ediləcəyini bəhanə gətirin.

37 Şimeon onlara dedi: «Sizə yaxşı məsləhət budur: onlara deyin ki, aralarındakı bütün kişiləri sünnət etdiyimiz kimi sünnət etsinlər. Əgər bunu etmək istəməsələr, qızımızı onlardan alıb gedəcəyik».

38 Əgər onlar bunu etməyə razı olsalar və edəcəklərsə, ağrıdan batdıqları zaman, sakit və dinc birinin üstünə qılınclarımızla hücum edəcək və aralarındakı bütün kişi kişini öldürəcəyik.

39 Şimeonun məsləhəti onlara xoş gəldi və Şimeon və Levi onlara deyiləni etmək qərarına gəldilər.

40 Ertəsi gün səhər Şekem və atası Xamor Yaqubla oğullarının yanına qayıtdılar ki, Dina barədə danışsınlar və Yaqub oğullarının onlara nə cavab verəcəyini eşitsinlər.

41 Yaqubun oğulları onlara hiyləgərliklə dedilər: «Sənin bütün sözlərini atamız İshaqa danışdıq və sözlərin ona xoş gəldi».

42 Amma o bizə dedi: «Atası İbrahim bütün yer üzünün Rəbbi olan Allahdan ona belə əmr etmişdi: nəslindən olmayan və onun qızlarından birini almaq istəyən hər kəs bizim kimi öz nəslindəki bütün kişiləri sünnət etdirdsin və sonra qızımızı ona arvad olaq».

43 Atamızın bizə dediyi bütün yolları sənə bildirdik, çünki sən bizim dediyini edə bilmərik, qızımızı sünnətsiz bir kişiye verə bilmərik, çünki bu, bizim üçün rüsvayçılıqdır.

44 Amma əgər bizə qulaq asıb sünnət olunduğumuz kimi bütün kişilərinizi sünnət etməyə razı olsanız, qızımızı sizə verməyə, qızlarınızı da özümüzə götürməyə razı olarıq. Səninlə birlikdə yaşayıb dediyin kimi bir xalq olarıq.

45 Əgər əmr etdiyimiz kimi sünnət olunduğumuz kimi bütün kişiləri sünnət etmək üçün bizə qulaq asmasanız, yanınıza gəlib qızımızı sizdən alacağıq.

46 Şekem və atası Xamor Yaqub oğullarının sözlərini eşitdilər və bu söz onları çox sevindirdi. Şekem və atası Xamor Yaqub oğullarının istəklərini yerinə yetirməyə tələsdilər, çünki Şekem Dinanı çox sevirdi və ona bağlı idi.

47 Şekem və atası Xamor şəhər darvazasına tələsdilər və şəhərlərinin bütün adamlarını toplayıb Yaqub oğullarının sözlərini onlara çatdırdılar:

48 Biz Yaqubun oğulları olan bu adamların yanına gəldik və onlara qızları barədə danışdıq. Bu adamlar bizim istəyimizi yerinə yetirməyə razı olacaqlar. Budur, torpağımız onlar üçün genişdir. Onlar orada yaşayacaq və ticarət edəcəklər. Biz bir xalq olacağıq. Onların qızlarını götürəcəyik və qızlarımızı onlara arvad verəcəyik.

49 Amma bu adamlar yalnız bu şərtlə buna razı olacaqlar ki, aramızdakı bütün kişilər Allahın onlara əmr etdiyi kimi sünnət olunsunlar və biz də onların sünnət olunmaq üçün verdiyi göstərişlərə əməl etdikdən sonra onlar mal-qaraları və əmlakları ilə birlikdə bizimlə yaşayacaqlar və biz də onlarla bir xalq kimi olacağıq.

50 Şekemin və atası Xamorun sözlərini eşidən şəhərin bütün əhalisi bu təklifi qəbul etdi və sünnət olunmağa razı oldular, çünki Şekemin və atası Xamorun ölkənin hökmdarları olduqları üçün onlar çox hörmət edirdilər.

51 Ertəsi gün Şekem və atası Xamor səhər tezdən durub şəhərlərinin bütün adamlarını şəhərin ortasına topladılar və Yaqubun oğullarını çağırdılar. Onlar da həmin gün və ertəsi gün öz nəslələrinin bütün kişilərini sünnət etdilər.

52 Onlar Şekemi, atası Xamoru və Şekemin beş qardaşını sünnət etdilər. Sonra hamı qalxıb evlərinə getdi. Çünki bu, Şekem şəhərinə qarşı Rəbb tərəfindən edilmiş bir iş idi və bu işdə Şimeonun məsləhəti Rəbb tərəfindən idi ki, Rəbb Şekem şəhərini Yaqubun iki oğluna təslim etsin.

FƏSİL 34

1 Sünnət edilən bütün kişilərin sayı altı yüz qırx beş kişi və iki yüz qırx altı uşaq idi.

2 Lakin Xamorun atası Peredin oğlu Kiddəkem və onun altı qardaşı Şekemə və atası Xamora qulaq asmadılar və sünnət olunmadılar, çünki Yaqub oğullarının təklifi onların gözündə ikrah doğururdu və şəhər əhalisinin onlara qulaq asmamasına görə qəzəbləri alovlandı.

3 İkinci günün axşamı isə sünnət olunmamış səkkiz balaca uşaq tapdılar. Çünki anaları onları Şekemdən, atası Xamordan və şəhər adamlarından gizlətmişdi.

4 Şekem və atası Xamor onları sünnət etmək üçün onların qarşısına çıxarmaq üçün adam göndərdilər. Kiddekem və altı qardaşı qılıncları ilə onlara tərəf atılıb onları öldürməyə çalışdılar.

5 Bu iş üçün onlar Şekemi və atası Xamoru, eləcə də Dinanı öldürməyə çalışdılar.

6 Onlara dedilər: «Bu nə işdir? Qardaşlarınız Kənanlıların qızları arasında əvvəllər tanımadığınız İbranilərdən qız almaq və atalarınızın sizə əmr etmədiyi işi görmək istəyən qadınlar yoxdurmu?»

7 Etdiyiniz bu işdə uğur qazanacağınızı düşünürsünüzmü? Sabah gəlib bu barədə sizdən soruşacaq qardaşlarınız Kənanlılara bu işdə nə cavab verəcəksiniz?

8 Əgər əməlləriniz onların gözündə ədalətli və yaxşı görünmürsə, səsimizə qulaq asmadığınız üçün öz canınız üçün, mənim canımız üçün nə edəcəksiniz?

9 Əgər ölkənin sakinləri və bütün qardaşlarınız olan Ham övladları sizin hərəkətinizi eşidib desələr:

10 Şekem, atası Xamor və şəhərlərinin bütün sakinləri bir İbrani qadına görə əvvəllər bilmədikləri, atalarının onlara heç vaxt əmr etmədikləri bir işi gördülər. Bəs onda hara qaçacaqsınız və ya Kənan torpağında yaşayan soydaşlarınızın qarşısında bütün ömrünüz boyu ayıbınızı hara gizlədəcəksiniz?

11 İndi sən etdiyən bu işə dözə bilmərik və atalarımızın bizə əmr etmədiyi bu boyunduruğa tabe ola bilmərik.

12 Budur, sabah gedib bütün qardaşlarımızı, ölkədə yaşayan Kənanlı qardaşlarımızı toplayacağıq və hamımız

gəlib səni və sənə güvənənlərin hamısını öldürəcəyik ki, nə səndən, nə də onlardan bir nəfər də olsun sağ qalmasın.

13 Xamor, oğlu Şekem və bütün şəhər əhalisi Kiddegemin və qardaşlarının sözlərini eşidəndə canlarına dəhşət saldılar və etdikləri işdən peşman oldular.

14 Şekem və atası Xamor ataları Kiddegemə və qardaşlarına cavab olaraq dedilər: «Bizə dediyin bütün sözlər doğrudur».

15 İndi deməyin və ürəyinizdə əcdadlarımızın bizə əmr etmədiyi işi ibrənilərin sevgisinə görə etdiyimizi düşünməyin.

16 Lakin gördük ki, qızlarını götürməklə bağlı istəklərimizi qəbul etmək niyyətində deyillər, yalnız bu şərtlə. Buna görə də onların səsinə dinlədik və gördüyünüz kimi, onlardan istəyimizi əldə etmək üçün bu işi gördük.

17 Onlardan xahişimizi aldıqdan sonra yanlarına qayıdıb bizə dediyinizi onlara edəcəyik.

18 Buna görə də sizdən xahiş edirik ki, bədənimiz sağalana və yenidən güclənənə qədər gözləyin və gözləyin. Sonra birlikdə onlara qarşı çıxıb ürəyinizdə və ürəyimizdə olanı onlara edəcəyik.

19 Yaqubun qızı Dina Kiddegemin və qardaşlarının dediği bütün bu sözləri, Xamorun, oğlu Şekemin və şəhər əhalisinin onlara verdiyi cavabları eşitdi.

20 Qız tez Şekemin evində atasının ona baxmaq üçün göndərdiyi qulluqçulardan birini atası Yaqubun və qardaşlarının yanına göndərərək dedi:

21 Kiddəkem və qardaşları sizin haqqınızda belə məsləhət verdilər, Xamor, Şekem və şəhər əhalisi də onlara belə cavab verdilər.

22 Yaqub bu sözləri eşidəndə qəzəbləndi, onlara qarşı qəzəbi alovlandı.

23 Şimeon və Levi and içib dedilər: «Bütün yer üzünün Allahı olan var olan Rəbbə and olsun ki, sabah bu vaxta qədər bütün şəhərdə bir nəfər də olsun sağ qalmayacaq».

24 Sünnətli olmayan iyirmi gənc gizlənmişdi. Bu gənclər Şimeon və Levi ilə döyüşdülər. Şimeon və Levi onlardan on səkkizini öldürdülər, ikisi isə onlardan qaçıb şəhərdəki əhəng çuxurlarına qaçdı. Şimeon və Levi onları axtardılar, amma tapa bilmədilər.

25 Şimeon və Levi şəhərdə gəzməyə davam etdilər və şəhərin bütün əhalisini qılıncdan keçirdilər, heç kimi sağ qoymadılar.

26 Şəhərin ortasında böyük bir vahimə qopdu və şəhər əhalisinin fəryadı göyə qalxdı. Bütün qadınlar və uşaqlar ucadan qışqırdılar.

27 Şimeon və Levi bütün şəhəri qırdılar, şəhərdə bir kişi belə, sağ qalmadı.

28 Xamoru və oğlu Şekemi qılıncdan keçirib öldürdülər, Dinanı isə Şekemin evindən aparıb oradan getdilər.

29 Yaqubun oğulları gedib geri qayıtdılar, öldürülənlərin üstünə düşdülər və şəhərdə və tarlada olan bütün əmlaklarını talan etdilər.

30 Onlar qəniməti götürərkən üç yüz nəfər ayağa qalxıb onlara toz atıb daşqalaq etdi. Şimeon onlara tərəf dönüb hamısını qılıncdan keçirdi. Şimeon isə Levinin qabağında dönüb şəhərə girdi.

31 Onlar qoyunlarını, öküzlərini, mal-qaralarını, qalan qadınları və uşaqları götürüb apardılar. Darvazanı açıb cəsarətlə bayıra çıxdılar və ataları Yaqubun yanına gəldilər.

32 Yaqub onların şəhərə etdiklərini və onlardan götürdükləri qəniməti görəndə onlara çox qəzəbləndi. Yaqub onlara dedi: «Mənə nə etdiniz? Budur, mən ölkənin Kənanlı sakinləri arasında dinclik tapdım və onlardan heç biri mənimlə mübahisə etmədi».

33 İndi isə mənə bu torpağın sakinləri olan Kənanlılar və Perizlilər arasında ikrah hissi ilə qarşıladın. Mən çox az adamam. Onların hamısı sənin qardaşları ilə etdiklərini eşidəndə mənə qarşı birləşib mənə öldürəcəklər. Mən və ailəm məhv olacaşıq.

34 Şimeon, Levi və onlarla birlikdə olan bütün qardaşları ataları Yaquba cavab verib dedilər: «Bax biz bu torpaqda yaşayıyıq. Şekem bacımıza belə edəcəkmidi? Niyə Şekemin etdiyi bütün işlərə susmusan? Bəs o, bacımıza küçələrdə fahişə kimi rəftar edəcəkmidi?»

35 Şimeon və Levinin Şekem şəhərindən əsir götürüb öldürmədikləri qadınların sayı kişi görməmiş səksən beş nəfər idi.

36 Onların arasında Buna adlı gözəl və sevimli bir qız var idi. Şimeon onu özünə arvad etdi. Əsir götürüb öldürmədikləri kişilərin sayı qırx yeddi nəfər idi, qalanlarını isə öldürdülər.

37 Şimeon və Levinin Şekem şəhərindən əsir götürdükləri bütün gənc kişilər və qadınlar Yaqub oğullarının Misir torpağından çıxdığı günə qədər Yaqub oğullarına və onlardan sonrakı nəsillərinə kölə oldular.

38 Şimeon və Levi şəhərdən çıxdıqdan sonra şəhərdə gizlənən və şəhər əhalisi arasında ölməyən iki gənc ayağa qalxdı. Bu gənclər şəhərə girib orada gəzdilər. Şəhərin boş, kişisiz, yalnız qadınlar ağlayan halda olduğunu gördülər. Bu gənclər qışqırıb dedilər: «Baxın, İbrani Yaqubun oğulları bu şəhərə etdikləri pislik budur. Bu gün Kənan şəhərlərindən birini viran qoydular və bütün Kənan torpağında canlarından qorxmədilər».

39 Bu adamlar şəhərdən çıxıb Tapnak şəhərinə getdilər və oraya gəlib Tapnak sakinlərinə başlarına gələn hər şeyi və Yaqub oğullarının Şekem şəhərinə etdikləri hər şeyi danışdılar.

40 Bu xəbər Tapnax padşahı Yaşuvun qulağına çatdı və o, Şekem şəhərinə adamlar göndərdi və o, cavanları görməyə getdi, çünki padşah onlara inanmadı və dedi: «İki adam Şekem kimi böyük bir şəhəri necə viran qoydu?»

41 Yaşubun qasidləri qayıdıb ona xəbər verdilər: «Şəhərə çatdıq və şəhər dağılıb, orada bir kişi də yoxdur, yalnız ağlayan qadınlar var, orada nə qoyun-keçi, nə də mal-qara var, çünki Yaqubun oğulları şəhərdə olan hər şeyi aparıblar».

42 Yaşub buna təəccübləndi və dedi: «Necə ola bilər ki, iki nəfər bu işi görə bilsin ki, bu qədər böyük bir şəhəri dağıtsınlar, amma onlara qarşı dura bilən bir nəfər olmasın?»

43 Çünki belə bir şey Nəmrudun dövründən bəri olmayıb, hətta ən qədim zamanlardan bəri belə olmayıb; Tapnax padşahı Yaşuv öz xalqına dedi: «Cəsarətli olun, biz də gedib bu İbraniylərlə vuruşacağıq və şəhərə etdiklərini onlara edəcəyik və şəhər xalqının qisasını alacağıq».

44 Tapnax padşahı Yaşuv bu məsələ ilə bağlı məsləhətçiləri ilə məsləhətləşdi və məsləhətçiləri ona dedilər: «Təkbəşinə sən İbraniylərə qalib gələ bilməzsən, çünki onlar bütün şəhərə bu işi görmək üçün güclü olmalıdırlar».

45 Əgər onlardan ikisi bütün şəhəri viran qoysa və heç kim onlara qarşı durmasa, şübhəsiz ki, əgər sən onlara qarşı çıxsan, hamısı bizə qarşı qalxıb bizi də məhv edəcək.

46 Amma ətrafımızdakı bütün padşahlara xəbər göndərüb onları bir araya gətirsən, biz də onlarla birlikdə gedib Yaqub oğullarına qarşı vuruşacağıq və sən onları məğlub edəcəksən».

47 Yaşuv öz məsləhətçilərinin sözlərini eşitdi və onların sözləri onu və xalqını bəyəndi. Tapnak padşahı Yaşuv Şekem və Tapnakı əhatə edən bütün Amorluların padşahlarına xəbər göndərüb dedi:

48 Mənimlə birlikdə gedib mənə kömək edin. Biz İbrani Yaqubu və onun bütün oğullarını öldürüb yer üzündən yox edəcəyik. Çünki o, Şekem şəhərinə belə bir şey etdi, siz isə bundan xəbərsizsinizmi?

49 Bütün Emorluların padşahları Yaqub oğullarının Şekem şəhərinə etdikləri pisliliyi eşidəndə çox təəccübləndilər.

50 Yeddi Amorlu padşah bütün orduları ilə, təxminən on min qılınclı adamla toplandı və Yaqub oğullarına qarşı döyüşməyə gəldilər; Yaqub eşitdi ki, Amorlu padşahlar onun oğullarına qarşı döyüşmək üçün toplaşblar. Yaqub çox qorxdı və bu, onu narahat etdi.

51 Yaqub Şimeon və Leviyə qarşı qışqırdı: «Bu nə işdir? Niyə mənə zərər verdiniz? Bütün Kənan övladlarını mənə və ailəmi məhv etmək üçün yanıma gətirdiniz? Axı mən və ailəm rahat idik, siz isə bunu mənə etdiniz və öz hərəkətlərinizlə torpağın sakinlərini mənə qarşı təhrik etdiniz.

52 Yəhuda atasına cavab verdi: «Qardaşlarım Şimeon və Levi bütün Şekem əhalisini boş yerə öldürdülərmi? Çünki Şekem bacımızı alçaltmışdı və Allahımızın Nuha və onun övladlarına verdiyi əmri pozmuşdu. Şekem bacımızı zorla ələ keçirib onunla zina etmişdi.

53 Şekem bütün bu pislilikləri etdi və şəhər sakinlərindən heç biri ona mane olmayıb “Niyə belə edirsən?” demədi. Qardaşlarım gedib şəhəri vurdular və Rəbb onu onların əlinə verdi, çünki şəhər sakinləri Allahımızın əmrlərini pozmuşdular. Deməli, bütün bunları boş yerə ediblərmi?

54 İndi nə üçün qorxursan, nə üçün kədərlənirsən? Niyə qardaşlarıma qarşı qəzəblənirsən? Niyə onlara qarşı qəzəbin alovlanır?

55 Şekem şəhərini və onun əhalisini onların əlinə təslim edən Allahımız, bizə qarşı gələn bütün Kənan padşahlarını da bizə təslim edəcək və qardaşlarımın Şekemə etdiklərini onlara da edəcəyik.

56 İndi onlardan qorxma və qorxularını atın, amma Allahımız Rəbbə güvənin və bizə kömək etməsi, bizi xilas etməsi və düşmənlərimizi əlimizə verməsi üçün Ona dua edin.

57 Yəhuda atasının əyanlarından birini çağırdı: «Get indi gör ki, bizə qarşı gələn padşahlar orduları ilə haradadır».

58 Nökər gedib uzaqlara baxdı və Sihon dağının qarşısına çıxdı. O, padşahların bütün ordugahlarını çöllərdə gördü. Sonra Yəhudaya qayıdıb dedi: «Budur, padşahlar və onların bütün ordugahları çöllərdədir, dəniz sahilindəki qum qədər çoxlu bir xalqdır».

59 Yəhuda Şimeona, Leviyə və bütün qardaşlarına dedi: «Möhkəmlənin və cəsür olun, çünki Allahımız Rəbb bizimlədir, onlardan qorxmayın».

60 Hər kəs döyüş silahlarını, ox-kamanını və qılıncını taxaraq irəli çıxsın və biz gedib bu sünnətsizlərlə döyüşəcəyik; Rəbb bizim Allahımızdır, O bizi xilas edəcək.

61 Onlar ayağa qalxdılar, böyükdən kiçiyə qədər hər biri öz döyüş silahlarını taxdı, Yaqubun on bir oğlu və Yaqubun bütün qulları onlarla birlikdə idilər.

62 İshaqın Xevronda İshaqla birlikdə olan bütün qulları hər cür döyüş silahı ilə onların yanına gəldilər. Yaqubun oğulları və qulları yüz on iki nəfər olmaqla bu padşahların yanına getdilər və Yaqub da onlarla birlikdə getdi.

63 Yaqubun oğulları Xevrona, Qireat-Arbaya, İbrahimin oğlu İshaqa xəbər göndərüb dedilər:

64 Allahımız Rəbbə yalvarırıq ki, bizi üstümüzdə gələn Kənanlıların əlindən qorusun və onları bizə təslim etsin.

65 İbrahimin oğlu İshaq oğulları üçün Rəbbə dua etdi və dedi: «Ey Rəbb Allah, Sən atama vəd etmişdin ki, sənə nəsliyi göydəki ulduzlar qədər çoxaldacağam. Sən mənə də vəd etmişdin və Kənan padşahları zorakılıq etmədikləri üçün övladlarımla müharibə etmək üçün bir araya gəldiklərinə görə sözüənə əməl et».

66 İndi isə, ey bütün yer üzünün Allahı olan Rəbb Allah, yalvarıram, bu padşahların niyyətini poz ki, oğullarımla vuruşmasınlar.

67 Oğullarımla qorxusu ilə bu padşahların və xalqlarının qəlbinə təsir et, qururlarını alçalt ki, oğullarımdan üz döndərsinlər.

68 Qüdrətli əlin və uzanan qolunla oğullarımla və qullarını onlardan qurtar, çünki bütün bunları etmək üçün güc və qüdrət Sənin əlindədir.

69 Yaqubun oğulları və onların xidmətçiləri bu padşahların yanına getdilər və onlar Allahları Rəbbə güvəndilər. Onlar gedərkən ataları Yaqub da Rəbbə dua edərək dedi: «Ey Rəbb Allah, qədimdən indiyə qədər və əbədi olaraq hökmranlıq edən qüdrətli və uca Allah!

70 Müharibələri qızıqsıdın və onları dayandıran Sənsən, ucaltmaq və aşağı salmaq üçün güc və qüdrət Sənin əlindədir; Qoy duam Sənin hüsurunda qəbul olunsun ki, mərhəmətinlə mənə tərəf dönəsən, oğullarımla qorxusu ilə bu padşahların və onların xalqının qəlbini heyran edəsən, onları və onların düşərgələrini qorxudasan və böyük mərhəmətinlə Sənə güvənənlərin hamısını xilas edəsən, çünki insanları bizə tabe edə və millətləri hakimiyətimiz altına sala bilən Sənsən.

FƏSİL 35

1 Bütün Emorluların padşahları gəlib Yaqub oğullarına nə ediləcəyi barədə məsləhətçiləri ilə məsləhətləşmək üçün çöldə dayandılar, çünki onlar hələ də onlardan qorxaraq deyirdilər: «Baxın, onlardan ikisi bütün Şekem şəhərini qırdı».

2 Rəbb İshaqın və Yaqubun dualarını eşitdi və bütün bu padşahların məsləhətçilərinin ürəyini böyük bir qorxu və dəhşətə saldı. Onlar yekdilliklə dedilər:

3 Bu gün axmaqсан, yoxsa səndə ibranlıqla döyüşmək barədə heç bir anlayış yoxdur? Bəs niyə bu gün öz məhvindən zövq alırsan?

4 Budur, onlardan ikisi qorxusuz və dəhşətsiz Şekem şəhərinə gəldi və şəhərin bütün əhalisini qırdı ki, heç kim onlara qarşı çıxa bilmədi. Bəs siz necə hamısı ilə döyüşə biləcəksiniz?

5 Bilirsən ki, onların Allahı onları çox sevir və onlar üçün qədimdən bəri olmayan qüdrətli işlər görüb. Bütün millətlərin allahları arasında Onun qüdrətli işləri kimi qüdrətli işlər görə bilən yoxdur.

6 Şübhəsiz ki, O, ataları İbrani İbrahimi Nəmrudun əlindən və onu dəfələrlə öldürmək istəyən bütün xalqının əlindən xilas etdi.

7 O, onu padşah Nəmrudun atdığı oddan da xilas etdi və Allahı onu o oddan xilas etdi.

8 Başqa kim belə edə bilər ki? Həqiqətən də, İbrahim Elamin beş padşahını öldürdü. Onlar Elam padşahı olan İbrahimin o dövrdə Sodomda yaşayan qardaşının oğluna toxunmuşdular.

9 Evində sadıq olan qulunu və bir neçə adamını tutdu. Onlar bir gecədə Elam padşahlarını təqib edib öldürdülər və qardaşının oğlundan aldığıları bütün əmlakı ona qaytardılar.

10 Əlbəttə, bilirsiniz ki, bu ibranilərin Allahı onlardan çox məmnundur və onlar da Ondən çox məmnundurlar, çünki bilirlər ki, Allah onları bütün düşmənlərindən xilas edib.

11 Baxın, İbrahim Allaha olan sevgisi sayəsində yeganə və əziz oğlunu götürüb Allahına yandırma qurbanı olaraq yetişdirmək niyyətində idi. Əgər Allah onu bu işdən saxlamasaydı, bunu Allahına olan sevgisi sayəsində edərdi.

12 Allah onun bütün işlərini gördü və ona and içdi və oğullarını və bütün nəslini başına gələcək hər bir bəladan xilas edəcəyinə söz verdi, çünki o, bunu etmişdi və Allahına olan sevgisi ilə oğluna olan şəfqətini boğmuşdu.

13 Onların Allahının Misir padşahı firona və Gerar padşahı Avimelekə nə etdiyini eşitməmisinizmi? İbrahimin arvadını götürməklə Avimelek onun haqqında “bu mənim bacımdır” dedi. Qoy Avimelek İbrahimi öldürüb arvad almaq istəməsinlər. Allah eşitdiyiniz hər şeyi onlara və xalqına etdi.

14 Biz özümüz də gördük ki, Yaqubun qardaşı Esav dörd yüz nəfərlə birlikdə onu öldürmək niyyətində idi, çünki atasının xeyir-duasını ondan aldığını xatırladı.

15 O, Suriyadan gələndə onu qarşılamağa çıxdı, anasını və uşaqlarını öldürməyə. Etibar etdiyi Allahdan başqa onu kim xilas edə bilərdi? Onu qardaşının və düşmənlərinin əlindən xilas etdi və şübhəsiz ki, yenə də onları qoruyacaq.

16 Kim bilmir ki, Şekem şəhərinə eşitdiyiniz bəlanı etmək üçün onlara qüvvə verən onların Allahı olub?

17 Əgər Şekem xalqının etibar etdiyi Allah olmasaydı, iki nəfər öz gücü ilə Şekem kimi böyük bir şəhəri məhv edə bilərdimi? O, bütün bunları Şekem sakinlərini öldürmək üçün etdi.

18 Bəs onda min qat daha çox insan köməyinizə gəlsə belə, şəhərinizdən hamısı ilə döyüşmək üçün bir araya gələnlərə qalib gələ bilərsinizmi?

19 Əlbəttə, siz onlarla döyüşməyə gəlmədiyinizi və onları seçən Allahla döyüşməyə gəldiyinizi bilir və başa düşürsünüz. Buna görə də hamınız bu gün məhv olmaq üçün gəlmisiniz.

20 İndi özünüze gətirməyə çalışdığınız bu bəladan çəkinin. Sayları az olsa da, onlarla döyüşməməyiniz sizin üçün daha yaxşı olar, çünki onların Allahı onlardır.

21 Emorluların padşahları məsləhətçilərinin bütün sözlərini eşidəndə ürəkləri dəhşətə gəldi və Yaqub oğullarından qorxaraq onlara qarşı döyüşmək istəmədilər.

22 Onlar məsləhətçilərinin sözlərinə qulaq asdılar və bütün sözlərini dinlədilər. Məsləhətçilərin sözləri padşahların xoşuna gəldi və onlar da belə etdilər.

23 Padşahlar dönüb Yaqub oğullarından çəkildilər, çünki onlarla müharibə etməyə cəsarət etmədilər, çünki onlardan çox qorxurdular və ürəkləri onlardan qorxduqları üçün əridi.

24 Çünki bu, Rəbdən onlara gəldi, çünki O, qulları İshaqın və Yaqubun dualarını eşitdi, çünki onlar Ona güvənirdilər; və bütün bu padşahlar o gün öz ordugahları ilə öz şəhərinə qayıtdılar və o vaxt Yaqub oğulları ilə döyüşmədilər.

25 Yaqubun oğulları o gün axşama qədər Sihon dağının qarşısında qaldılar. Bu padşahların onlarla döyüşməyə gəlmədiyini görəndə Yaqubun oğulları evlərinə qayıtdılar.

FƏSİL 36

1 O vaxt Rəbb Yaquba görünüb dedi: «Qalx, Bet-Elə get və orada qal. Sənə görünən, səni və oğullarını bəladan qurtaran Rəbbə orada bir qurbangah düzəlt».

2 Yaqub oğulları və bütün var-dövləti ilə birlikdə qalxdı və Rəbbin sözünə görə Bet-Elə getdilər.

3 Yaqub Bet-Elə gedəndə doxsan doqquz yaşında idi. Yaqub, oğulları və onunla birlikdə olan bütün xalq Luzdakı Bet-Eldə qaldı. O, orada ona görünən Rəbbə bir qurbangah düzəltdi. Yaqub və oğulları Bet-Eldə altı ay qaldılar.

4 O vaxtlar Yaqubla birlikdə olan Rivqanın dayəsi, Uzun qızı Devora öldü və Yaqub onu Bet-Elin altında, oradakı palıd ağacının altında basdırdı.

5 Yaqubun anası Betuelin qızı Rivqa da o vaxtlar Xevronda, yəni Qireat-Arbada öldü və İbrahimin Xetlilərdən satın aldığı Maxpela mağarasında dəfn edildi.

6 Rivqanın ömrü yüz otuz üç il oldu və o öldü. Yaqub anası Rivqanın öldüyünü eşidəndə anası üçün acı-acı ağladı, onun və palıd ağacının altındakı dayəsi Devoranın üçün böyük yas tutdu və o yerin adını Allon-Bakut qoydu.

7 O günlərdə Aramlı Lavan öldü, çünki Allah onu Yaqubla bağladığı əhdi pozduğu üçün vurdu.

8 Rəbb Yaqubun yüz yaşında ikən ona göründü, xeyir-dua verdi və adını İsrail qoydu. Yaqubun arvadı Rəhilə o günlərdə hamilə qaldı.

9 O vaxt Yaqub və ona məxsus olan bütün adamlar Bet-Eldən atasının evinə, Xevrona getmək üçün yola düşdülər.

10 Onlar yolda ikən Efrata az qalmışdı. Rəhilə bir oğul doğdu və doğuş ağrısı çəkib öldü.

11 Yaqub onu Efrata, yəni Betlehəmə gedən yolda basdırdı və qəbrinin üstünə bir sütun qoydu və bu günə qədər oradadır. Rəhilə qırx beş il ömür sürdü və öldü.

12 Yaqub Rəhilənin ona doğduğu oğlunun adını Binyamin qoydu, çünki o, sağ tərəfdəki torpaqda doğulub.

13 Rəhilənin ölümündən sonra Yaqub öz çadırını onun qulluqçusu Bilhanın çadırında qurdu.

14 Ruven buna görə anası Leaya paxıllıq etdi və qəzəblə qalxdı, gedib Bilhanın çadırına girdi və oradan atasının yatağını götürdü.

15 O vaxt Ruven atasının yatağını murdarladığı üçün ilkinlik haqqı, padşahlıq və kahinlik vəzifələri ilə birlikdə Ruven oğullarından alındı. İlkinlik haqqı Yusifə, padşahlıq vəzifəsi Yəhudaya, kahinlik isə Leviyə verildi, çünki Ruven atasının yatağını murdarlamışdı.

16 Yaqubun Paddan-Aramda doğulan nəsilləri bunlardır. Yaqubun oğulları on iki nəfər idi.

17 Leanın oğulları: ilk oğlu Ruven, Şimeon, Levi, Yəhuda, İssakar, Zebulun və onların bacısı Dina; Rəhilənin oğulları isə Yusif və Binyamin idi.

18 Leanın qulluqçusu Zilpanın oğulları Qad və Aşer, Rəhilənin qulluqçusu Bilhanın oğulları Dan və Naftali idi; bunlar Yaqubun Paddan-Aramda doğulan oğullarıdır.

19 Yaqub, oğulları və bütün nəslini yola düşüb Xevronda yerləşən Mamreyə, yəni Qireat-Arbaya gəldilər. İbrahim və İshaq orada qalmışdılar. Yaqub da oğulları və bütün nəslini ilə birlikdə Xevronda atasının yanında qaldı.

20 Qardaşı Esav, oğulları və ona məxsus olanların hamısı Seir torpağına getdi və orada məskunlaşdı, Seir torpağında mülk sahibi oldular. Esavın oğulları Seir torpağında çoxalıb çoxaldılar.

21 Esavın Kənan torpağında doğulan nəsilləri bunlardır. Esavın beş oğlu var idi.

22 Ada Esavdan ilk oğlu Elifazı, arvadı da ona Reueli, Əhlibama isə ona Yəuşu, Yaalamı və Qorahı doğdu.

23 Esavın Kənan torpağında doğulan oğulları bunlardır; Esavın oğlu Elifazın oğulları Teman, Omar, Sefo, Qatam, Kenaz və Amaleks, Reuelin oğulları isə Naxat, Zerk, Şama və Mizza idi.

24 Yəuşun oğulları Timna, Alva və Yetet; Yaalamın oğulları isə Alah, Pinor və Kenaz idi.

25 Qorahın oğulları Teman, Mibzar, Maqdiel və Eram idi; Seir torpağında başlılıq etdikləri vəzifələrə görə Esav oğullarının nəsilləri bunlardır.

26 Seir torpağında yaşayan Xorlu Seirin oğullarının adları bunlardır: Lotan, Şoval, Siveon, Ana, Dişan, Ezer və Dişon. Onların yeddi oğlu var idi.

27 Lotanın oğulları Xori, Heman və onların bacıları Timna idi. Timna Yaqubla oğullarının yanına gəlmişdi, amma onlar ona qulaq asmamışdılar. O, gedib Esavın oğlu Elifazın cariyəsi oldu və ona Amaleqi doğdu.

28 Şobalın oğulları: Alvan, Manahat, Eval, Şefo və Onam. Sibeonun oğulları isə Aya və Ana idi. Atasını Sibeonun eşşəklərini otararkən səhrada Yemili tapan Ana bu idi.

29 Atasının eşşəklərini yemləyərkən onları müxtəlif vaxtlarda səhraya yemləməyə aparırdı.

30 Bir gün onları dəniz sahilindəki səhralardan birinə, xalqın yaşadığı səhranın qarşısında gətirdi. O, onları yemləyərkən dənizin o biri tərəfindən çox güclü bir fırtına qopdu və orada yemləyən eşşəklərin üzərinə qondu və hamısı dayandı.

31 Bundan sonra dənizin o biri tərəfindəki səhradan təxminən yüz iyirmi böyük və dəhşətli heyvan çıxdı və hamısı eşşəklərin olduğu yerə gəldi və orada yerləşdilər.

32 Bu heyvanlar, ortasından aşağısına doğru insan oğulları formasında, ortasından yuxarısına doğru bəzilərinin ayı, bəzilərinin isə keşilərə bənzər bir forması var idi. Çiyinlərinin arasından yerə qədər uzanan quyruqları duçefatın quyruqları kimi idi. Bu heyvanlar gəlib bu eşşəklərə minib mindilər və onları apardılar və bu günə qədər də oradan uzaqlaşdılar.

33 Bu heyvanlardan biri Anaya yaxınlaşıb quyruğu ilə vurdu və oradan qaçdı.

34 O, bu işi görəndə canından çox qorxdı və qaçıb şəhərə qaçdı.

35 O, başına gələnlərin hamısını oğullarına və qardaşlarına danışdı. Çox adam eşşəkləri axtarmağa getdi, amma tapa bilmədi. Ana və qardaşları isə ertəsi gündən sonra bir daha o yerə getmədilər, çünki canlarından çox qorxurdular.

36 Seir oğlu Ananın oğulları: Dişon və onun bacısı Əhlibama, Dişonun oğulları: Hemdan, Eşban, İtran və Keran, Ezerin oğulları: Bilhan, Zaavan və Akan, Dişonun oğulları: Uz və Aran.

37 Bunlar Seir torpağındakı başçılarına görə Xorlu Seir övladlarının nəsilləridir.

38 Esav və oğulları o torpağın sakini olan Xorlu Seirin torpağında yaşadılar. Orada mülkləri var idi, çoxalıb çoxaldılar. Yaqub, oğulları və onlara məxsus olan hər şey, Rəbbin ataları İbrahimə əmr etdiyi kimi, ataları İshaqın yanında Kənan torpağında yaşadılar.

FƏSİL 37

1 Yaqubun ömrünün yüz beşinci ilində, yəni Yaqubun övladları ilə Kənan torpağında yaşamasının doqquzuncu ilində o, Paddan-Aramdan gəldi.

2 O günlərdə Yaqub övladları ilə birlikdə Xevrondan yola düşdü. Onlar və onlara məxsus olan hər kəs Şekem şəhərinə qayıtdılar və orada yaşadılar. Çünki Yaqub övladları Şekem şəhərində mal-qaraları üçün yaxşı və bərkətli otlaq sahəsi əldə etdilər. Şekem şəhəri yenidən tikilmişdi və orada təxminən üç yüz kişi və qadın var idi.

3 Yaqub, oğulları və bütün mülkü Şimeon və Levi şəhəri ələ keçirməmişdən əvvəl Paddan-Aramdan gələn Şekemin atası Xamordan satın aldığı tarlanın bir hissəsində yaşayırdı.

4 Şekem şəhərini əhatə edən bütün Kənanlıların və Emorluların padşahları Yaqub oğullarının yenidən Şekemə gəlib orada məskunlaşdıqlarını eşitdilər.

5 Onlar dedilər: «İbrani Yaqubun oğulları şəhər sakinlərini qırıb qovduqdan sonra yenə gəlib orada yaşayacaqlarmı? İndi qayıdıb şəhərdə yaşayanları da qovacaqlarmı, yoxsa onları öldürəcəklərmiz?»

6 Bütün Kənan padşahları yenidən toplaşdılar və Yaqub və oğulları ilə müharibə etmək üçün bir araya gəldilər.

7 Tapnax padşahı Yaşuv bütün qonşu padşahlara, Qaş padşahı Elana, Şilo padşahı İhuriyə, Xazar padşahı Paratona, Sarton padşahı Susiyə, Bet-Xoran padşahı Lavana və Otnaymah padşahı Şabirə xəbər göndərərək dedi:

8 Yanıma gəlin, mənə kömək edin. Gəlin İbrani Yaqubu və onun oğullarını, eləcə də ona məxsus olanların hamısını öldürək. Çünki onlar yenə də Şekemə yiyələnmək və əvvəlki kimi əhalisini qırmaq üçün gəliblər.

9 Bütün bu padşahlar bir yerə toplaşdı və bütün orduları ilə gəldilər. Dəniz sahilindəki qum qədər çox olan bir xalq Tapnaxın qarşısında idi.

10 Tapnax padşahı Yaşuv bütün ordusu ilə onların üstünə çıxdı və şəhərin kənarındakı Tapnaxın qarşısında onlarla birlikdə düşərgə qurdu. Bütün bu padşahlar yeddi bölüyə bölündülər və Yaqub oğullarına qarşı yeddi ordugah təşkil etdilər.

11 Onlar Yaquba və oğluna elan göndərərək dedilər: «Hamınız bizim yanımıza gəlin ki, düzənlikdə birlikdə söhbət edəsiniz və şəhərlərdə öldürdüyünüz Şekem adamlarının qisasını alağ. İndi isə yenidən Şekem şəhərinə

qayıdıb orada yaşayıb sakinlərini əvvəlki kimi qıracaqsınız».

12 Yaqubun oğulları bunu eşidəndə Kənan padşahlarının sözlərinə çox qəzəbləndilər. Yaqubun on oğlu tələsik ayağa qalxdı və hər biri döyüş silahlarını taxdı; yüz iki qulluqçusu döyüş səfəndə idi.

13 Yaqubun oğulları və bütün bu adamlar əyanları ilə birlikdə bu padşahların yanına getdilər. Ataları Yaqub da onlarla idi və hamısı Şekem yığınının üstündə dayandı.

14 Yaqub oğulları üçün Rəbbə dua etdi və əllərini Rəbbə açıb dedi: «Ey Allah, Sən Qüdrətli Allahsan, Sən bizim atamızsən, bizi yaratdın və biz Sənin əllərinin işiyik. Səndən yalvarıram ki, oğullarımı düşmənlərinin əlindən Öz mərhəmətinlə xilas et. Bu gün onlarla döyüşməyə və onları əllərindən qurtarmağa gələn düşmənlərdir, çünki azlığı çoxluqdan xilas etmək üçün güc və qüdrət Sənin əlindədir».

15 Oğullarıma, qullarına düşmənləri ilə döyüşmək, onları məğlub etmək və düşmənlərini onların qarşısında məğlub etmək üçün ürək və qüdrət ver. Qoy oğullarım və qullarım Kənan övladlarının əlində ölməsinlər.

16 Əgər oğullarımın və onların qullarının canını almaq Sənin gözündə xoşdursa, onları böyük mərhəmətinlə qullarının əli ilə qəbul et ki, bu gün onlar Emorlular padşahlarının əlində həlak olmasınlar.

17 Yaqub Rəbbə dua etməyi dayandıranda yer üzü yerindən tərpəndi və günəş qaraldı. Bütün bu padşahlar qorxdular və böyük bir dəhşətə düşdülər.

18 Rəbb Yaqubun duasını eşitdi və Yaqub oğullarının qorxusu və heyreti ilə bütün padşahların və onların ordularının qəlbinə təsir etdi.

19 Çünki Rəbb onlara Yaqub oğullarından döyüş arabalarının səsinə, qüdrətli atların səsinə və onları müşayiət edən böyük bir ordunun səsinə eşitdirdi.

20 Bu padşahlar Yaqubun oğullarından böyük dəhşətə gəldilər və onlar öz yerlərində dayanarkən, Yaqubun oğulları yüz on iki nəfərlə birlikdə böyük və dəhşətli bir qışqırıqla onların üstünə hücum etdilər.

21 Padşahlar Yaqub oğullarının onlara tərəf irəlilədiyini görəndə daha da vahiməyə düşdülər və əvvəlki kimi Yaqub oğullarının qarşısından geri çəkilməyə və onlarla döyüşməməyə meyl etdilər.

22 Amma onlar geri çəkilmədilər və dedilər: «İbranilərin qarşısından iki dəfə geri çəkmək bizim üçün rüsvayçılıq olardı».

23 Yaqubun oğulları yaxınlaşıb bütün bu padşahlara və onların ordularına hücum etdilər. Gördülər ki, onlar dəniz qumu qədər çox güclü bir xalqdır.

24 Yaqubun oğulları Rəbbə fəryad edib dedilər: «Ya Rəbb, bizə kömək et, bizə cavab ver, çünki biz Sənə güvənirik və bu gün bizə qarşı çıxan bu sünnətsizlərin əlində ölməyimizə icazə vermə».

25 Yaqubun oğulları döyüş silahlarını taxdılar, hər biri qalxanını və nizəsini götürdü və döyüşə yaxınlaşdı.

26 Yaqub oğlu Yəhuda qardaşlarından qabaq qaçdı və onunla birlikdə on nəfər qulluqçusu ilə birlikdə bu padşahların yanına getdi.

27 Tapnax padşahı Yaşuv da ordusu ilə Yəhudanın qarşısına çıxdı. Yəhudalılar Yaşuvu və ordusunun ona tərəf gəldiyini gördülər. Yəhudanın qəzəbi alovlandı və içində qəzəb alovlandı. O, döyüşə yaxınlaşdı və Yəhuda canını təhlükəyə atdı.

28 Yaşub və bütün ordusu Yəhudaya doğru irəliləyirdi. O, çox güclü və qüdrətli bir ata minmişdi. Yaşub çox cəsur bir adam idi və başdan ayağa qədər dəmir və tunc ilə örtülmüşdü.

29 O, atın belində olarkən bütün döyüşlərdə etdiyi kimi, həm öndən, həm də arxadan iki əli ilə ox atırdı və oxlarını nişan aldığı yeri heç vaxt qaçırmırdı.

30 Yaşub Yəhuda ilə döyüşə gələndə Yəhudaya çoxlu ox atdı. Rəbb Yaşubun əlini bağladı və atdığı bütün oxlar öz adamlarının üstünə dəydi.

31 Buna baxmayaraq, Yaşub oxlarla Yəhudaya hücum etmək üçün irəliləməyə davam etdi, lakin aralarındakı məsafə təxminən otuz qulac idi. Yəhuda Yaşubun ona tərəf ox atdığını görəndə qəzəbindən coşmuş gücü ilə ona tərəf qaçdı.

32 Yəhuda yerdən altmış şəkəl ağırlığında böyük bir daş götürdü. Yəhuda Yaşubun üstünə qaçdı və daş onun qalxanına dəydi. Yaşub zərbədən sarsıldı və atından yerə yıxıldı.

33 Qalxan Yaşubun əlindən qopdu və zərbənin gücü ilə təxminən on beş qulac məsafəyə qalxdı və qalxan ikinci düşərgənin qarşısına düşdü.

34 Yaşuvla gələn padşahlar uzaqdan Yaqub oğlu Yəhudanın gücünü və Yaşubun başına gətirdiyini gördülər və Yəhudadan çox qorxdular.

35 Onlar Yaşubun çaşqınlığını görəndə onun düşərgəsinin yaxınlığında toplaşdılar. Yəhuda qılınıcı çəkib Yaşubun düşərgəsindən qırx iki nəfəri vurdu. Yaşubun bütün düşərgəsi Yəhudanın qarşısından qaçdı və heç kim ona qarşı dura bilmədi. Yaşubu tərk edib ondan qaçdılar, Yaşub isə hələ də yerdə yığılmışdı.

36 Yaşub düşərgəsindəki bütün adamların ondan qaçdığını görəndə tələsik Yəhudaya qarşı qalxdı və Yəhudanın qarşısında ayaq üstə durdu.

37 Yaşub Yəhuda ilə tək döyüşdü, qalxanları bir-birinin ardınca qoydu və Yaşubun adamlarının hamısı qaçdı, çünki onlar Yəhudadan çox qorxurdular.

38 Yaşub Yəhudanın başına vurmaq üçün əlinə nizə götürdü. Yəhuda isə tez qalxanını Yaşubun nizəsinə söykəmişdi. Yəhudanın qalxanı Yaşubun nizəsindən zərbə aldı və qalxan da iki yerə bölündü.

39 Yəhuda qalxanının yarıldığını görəndə tələsik qılınıcı çəkdi və Yaşubun topuqlarından vurdu və ayaqlarını kəsdi. Yaşub yerə yıxıldı və nizə əlindən düşdü.

40 Yəhuda tələsik Yaşubun nizəsini götürdü, başını kəsdi və onu ayaqlarının yanına atdı.

41 Yaqubun oğulları Yəhudanın Yaşuba etdiyini görəndə hamısı digər padşahların sıralarına qaçdı və Yaqubun oğulları Yaşubun ordusu və orada olan bütün padşahların orduları ilə döyüşdülər.

42 Yaqubun oğulları on beş min nəfəri yıxdılar və onları balqabaq vuran kimi vurdular, qalanları isə canlarını qurtarmaq üçün qaçdılar.

43 Yəhuda hələ də Yaşubun cəsədinin yanında dayanmışdı və Yaşubun zirehini soyundurdu.

44 Yəhudalılar da Yaşubun ətrafındakı dəmir və tunc əşyaları götdürdülər. Budur, Yaşubun doqquz başçısı Yəhudaya qarşı vuruşmağa gəldi.

45 Yəhuda tələsik yerdən bir daş götürdü və daş onlardan birinin başına dəydi, kəlləsi sınıb, cəsədi də atdan yerə yıxıldı.

46 Yəhudanın gücünü görən səkkiz başçı çox qorxdı və qaçdılar. Yəhuda on nəfəri ilə onları təqib etdi və onları tutub öldürdü.

47 Yaqubun oğulları hələ də padşahların ordularını məğlub edir və onlardan çoxunu öldürürdülər, lakin bu padşahlar cəsarətlə sərkərdələri ilə birlikdə mövqelərini qorudular və yerlərindən geri çəkilmədilər. Yaqubun oğullarının qarşısından qaçan ordularına qarşı qışkırdılar, amma heç kim onlara qulaq asmadı, çünki ölməkdən qorxurdular.

48 Yaqubun bütün oğulları padşahların ordularını məğlub etdikdən sonra geri qayıdıb Yəhudanın hüzuruna gəldilər. Yəhuda isə hələ də Yaşubun səkkiz başçısını öldürüb paltarlarını soyundururdu.

49 Levi Qaaş padşahı Elonun on dörd əsgəri ilə birlikdə onu öldürmək üçün ona tərəf gəldiyini gördü, amma Levi bunu dəqiq bilmirdi.

50 Elon və onun sərkərdələri yaxınlaşdılar. Levi geri baxanda gördü ki, arxadan ona döyüş təyin olunub. Levi on iki nökrəri ilə qaçdı və onlar gedib Elonu və onun sərkərdələrini qılıncdan keçirdilər.

FƏSİL 38

1 Şilo padşahı İhuri Elona kömək etmək üçün gəldi və Yaquba yaxınlaşanda Yaqub əlindəki ox-kamanını çəkdi və ox İhurini vurub öldürdü.

2 Şilo padşahı İhuri öləndə qalan dörd padşah digər sərkərdələrlə birlikdə mövqelərindən qaçdı və geri çəkilməyə çalışaraq dedilər: «Bizdən daha güclü olan üç padşahı və onların sərkərdələrini öldürdükdən sonra İbranilərlə gücümüz qalmadı».

3 Yaqubun oğulları qalan padşahların mövqelərindən uzaqlaşdığını görəndə onları təqib etdilər. Yaqub da durduğu yerdən Şekem yığınınından gəldi. Onlar padşahların ardınca düşdülər və onlar əyanları ilə onlara yaxınlaşdılar.

4 Padşahlar, sərkərdələr və digər orduları Yaqub oğullarının onlara yaxınlaşdığını görəndə canlarından qorxdular və Xazar şəhərinə çatana qədər qaçdılar.

5 Yaqubun oğulları onları Xazar şəhərinin darvazasına qədər təqib etdilər və padşahları və onların ordusunu, təxminən dörd min nəfəri böyük bir məğlubiyyətə uğratdılar. Onlar padşahların ordusunu məğlub edərkən Yaqub ox atmaqla məşğul idi və yalnız padşahları məğlub etdi və hamısını öldürdü.

6 O, Xazar şəhərinin darvazasında Xazar padşahı Paratonu, sonra isə Sarton padşahı Susini, Betxorin padşahı Lavanı və Maxnaymah padşahı Şaviri vurdu. Hamısını oxla vurdu, hər birinə bir ox düşdü və onlar öldülər.

7 Yaqubun oğulları bütün padşahların öldüyünü, parçalanıb geri çəkildiyini görəndə Xazar darvazasının qarşısında padşahların orduları ilə döyüşə davam etdilər və yenə də onların təxminən dörd yüz nəfərini öldürdülər.

8 Həmin döyüşdə Yaqubun üç qulu həlak oldu. Yəhuda üç qulu öldüyünü görəndə çox kədərləndi və içində Emorlulara qarşı qəzəbi alovlandı.

9 Padşahların ordularından qalan bütün əsgərlər canlarından çox qorxdular və qaçıb Xazar şəhərinin divarlarının darvazasını qırdılar və hamısı sağ qalmaq üçün şəhərə girdilər.

10 Onlar Xazar şəhərinin ortasında gizləndilər, çünki Xazar şəhəri çox böyük və geniş idi. Bütün bu ordular şəhərə

girəndə Yaqubun oğulları onların ardınca qaçdılar və şəhərə girdilər.

11 Döyüşdə təcrübəli dörd igid adam şəhərdən çıxıb əllərində sıyrılmış qılınc və nizə ilə şəhərin girişində dayandı. Onlar Yaqub oğullarının qarşısında düzülüb onların şəhərə girməsinə icazə vermədilər.

12 Naftali qaçıb onların arasına girdi və qılıncı ilə ikisini vurub başlarını bir zərbə ilə kəsdi.

13 O, digər iki nəfərə tərəf döndü və gördü ki, onlar qaçıblar. Şimşon onları təqib etdi, yaxaladı, vurub öldürdü.

14 Yaqubun oğulları şəhərə gəlib gördülər ki, şəhərin başqa bir divarı var. Onlar divarın darvazasını axtardılar, amma tapa bilmədilər. Yəhuda divarın başına sıçradı. Şimeon və Levi də onun ardınca getdilər. Üçü də divardan şəhərə endi.

15 Şimeon və Levi şəhərə qaçan bütün kişiləri, şəhər sakinlərini arvadları və uşaqları ilə birlikdə qılıncdan keçirdilər və şəhərin fəryadı göyə qalxdı.

16 Dan və Naftali nəyin matəm səsinə səbəb olduğunu görmək üçün divara sıçradılar. Çünki Yaqubun oğulları qardaşları üçün narahat idilər. Şəhər sakinlərinin ağlayaraq yalvardıqlarını eşidib dedilər: «Şəhərdə olan hər şeyimizi götürün gedin, bizi öldürməyin».

17 Yəhuda, Şimeon və Levi şəhər sakinlərini məğlub etməyi dayandırdıqdan sonra divara qalxdılar və divarda olan Danı və Naftalini, eləcə də digər qardaşlarını çağırdılar. Şimeon və Levi onlara şəhərə girmək üçün yol göstərdilər və Yaqubun bütün oğulları qənimət götürməyə gəldilər.

18 Yaqubun oğulları Xazar şəhərinin talanını, qoyun-keçini, mal-qaranı və əmlakı götürdülər, ələ keçirilə biləcək hər şeyi götürüb həmin gün şəhərdən çıxdılar.

19 Ertəsi gün Yaqubun oğulları Sarton getdilər, çünki eşitdilər ki, şəhərdə qalan Sartonlular padşahlarını öldürdükləri üçün onlarla döyüşmək üçün toplaşblar. Sarton çox hündür və möhkəmləndirilmiş bir şəhər idi və şəhəri əhatə edən dərin bir qalası var idi.

20 Divarın dirəyi təxminən əlli qulac, eni isə qırx qulac idi. Divar üzündən şəhərə girmək üçün adam yox idi. Yaqubun oğulları şəhərin divarını gördülər və oradan giriş axtardılar, amma tapa bilmədilər.

21 Şəhərin girişi arxada idi və şəhərə girmək istəyən hər kəs o yoldan keçib bütün şəhəri dolanırdı və sonra şəhərə girirdi.

22 Yaqub oğulları şəhərə girə bilmədiklərini görəndə çox qəzəbləndilər. Şəhər sakinləri Yaqub oğullarının onlara tərəf gəldiyini görəndə onlardan çox qorxdular, çünki onların gücü və Xazara etdikləri şeylər barədə eşitmişdilər.

23 Sarton şəhərinin sakinləri Yaqub oğulları ilə döyüşmək üçün şəhərdə toplaşdıqdan sonra onlara tərəf gedə bilmədilər, çünki şəhərə girə bilməzlər. Lakin onların onlara tərəf gəldiyini görəndə onlardan çox qorxdular, çünki onların gücü və Xazara etdikləri şeylər barədə eşitmişdilər.

24 Beləliklə, Sarton sakinləri Yaqubun oğulları gəlməzdən əvvəl şəhərin yolunun üstündəki körpünü yerindən tələsik götürüb şəhərə gətirdilər.

25 Yaqubun oğulları gəlib şəhərə girmək üçün yol axtardılar, amma tapa bilmədilər. Şəhər sakinləri divarın başına çıxdılar və gördülər ki, Yaqubun oğulları şəhərə girmək üçün yol axtarırlar.

26 Şəhər sakinləri divarın başına çıxıb Yaqub oğullarını danladılar və lənətlədilər. Yaqub oğulları bu danlamaları eşidəndə çox qəzəbləndilər və qəzəbləri içlərində alovlandı. 27 Yaqubun oğulları onlara qəzəbləndilər və hamısı qalxıb var gücləri ilə divarın üstündən tullandılar və gücləri ilə divarın qırx qulac enini keçdilər.

28 Onlar divarı keçəndən sonra şəhər divarının altında dayandılar və şəhərin bütün darvazalarının dəmir qapılarla əhatə olunduğunu gördülər.

29 Yaqubun oğulları şəhər darvazalarının qapılarını qırmaq üçün yaxınlaşdılar, amma şəhər sakinləri onları buraxmadılar, çünki divarın başına daş və oxlar atırdılar.

30 Divarda olan xalqın sayı təxminən dörd yüz nəfər idi. Yaqubun oğulları şəhər adamlarının şəhər darvazalarını açmağa icazə vermədiklərini görəndə sıçrayaraq divarın başına çıxdılar. Yəhudalılar əvvəlcə şəhərin şərq tərəfinə qalxdılar.

31 Qad və Aşer onun ardınca şəhərin qərb küncünə, Şimeon və Levi şimala, Dan və Ruven isə cənuba qalxdılar.

32 Divarın üstündə olan şəhər sakinləri Yaqub oğullarının onlara tərəf gəldiyini görəndə divardan qaçdılar, şəhərə girib şəhərin ortasında gizləndilər.

33 Divarın altında qalan İssakar və Naftali qəbilələri yaxınlaşıb şəhərin darvazalarını qırdılar və şəhərin darvazalarına od vurdular, dəmir əridi. Yaqubun bütün oğulları və bütün adamları şəhərə girdilər. Sarton şəhərinin sakinləri ilə vuruşdular və onları qılıncdan keçirdilər, amma heç kim onların qarşısında dura bilmədi.

34 Şəhərdən təxminən iki yüz nəfər qaçdı və hamısı gedib şəhərdəki bir qüllədə gizləndi. Yəhuda onları qülləyə qədər təqib etdi və qülləni uçurdu, qüllə insanların üzərinə düşdü və hamısı öldü.

35 Yaqubun oğulları o qüllənin damından çıxıb gördülər ki, uzaqda şəhərdə başqa bir möhkəm və hündür bir qüllə var. Onun zirvəsi göyə çatırdı. Yaqubun oğulları tələsik enib bütün adamları ilə birlikdə o qülləyə getdilər və orada təxminən üç yüz kişi, qadın və uşaqlar var idi.

36 Yaqubun oğulları qüllədəki adamlara ağır zərbələr endirdilər və onlar qaçıb qaçdılar.

37 Şimeon və Levi onları təqib etdilər. Gizləndikləri yerdən on iki igid və cəsur adam onların yanına çıxdı.

38 Həmin on iki nəfər Şimeon və Leviyə qarşı güclü döyüş apardılar, Şimeon və Levi isə onlara qalib gələ bilmədilər. Həmin cəsur adamlar Şimeon və Levinin qalxanlarını qırdılar və onlardan biri qılıncı ilə Levinin başına vurdu. Levi qılıncdan qorxduğu üçün əlini onun başına qoyanda qılınc Levinin əlinə dəydi və Levinin əlinin kəsilməsini çox da istəmirdi.

39 Levi əlindəki cəsur kişinin qılıncını götürüb zorla kişinin əlindən aldı və onunla güclü kişinin başına vurub başını kəsdi.

40 On bir nəfər Levi ilə döyüşmək üçün yaxınlaşdı, çünki onlardan birinin öldürüldüyünü və Yaqubun oğullarının vuruşduğunu gördülər, amma Yaqubun oğulları onlara qalib gələ bilmədilər, çünki onlar çox güclü idilər.

41 Yaqubun oğulları onlara qalib gələ bilmədiklərini görəndə ucadan və dəhşətli bir qışqırıq saldılar. On bir güclü adam Şimeonun qışqırığına heyrətləndi.

42 Yəhuda uzaqdan Şimeonun qışqırığını eşitdi. Naftali və Yəhuda qəbilələri qalxanları ilə Şimeona və Leviyə tərəf

qaçdılar və onları güclülərlə döyüşdə gördülər, qalxanları qırıldığı üçün onlara qalib gələ bilmədilər.

43 Naftali Şimeon və Levinin qalxanlarının qırıldığını görüb qullarından iki qalxan götürüb Şimeon və Levinin yanına gətirdi.

44 O gün Şimeon, Levi və Yəhuda on bir igidlə gün batana qədər vuruşdular, amma onlara qalib gələ bilmədilər.

45 Bu xəbər Yaquba çatanda o, çox kədərləndi və Rəbbə dua etdi. O və oğlu Naftali bu igidlərə qarşı çıxdılar.

46 Yaqub yaxınlaşıb kamanını çəkdi və igidlərə yaxınlaşdı, oxla üç nəfəri öldürdü, qalan səkkiz nəfər isə geri döndü. Budur, həm öndən, həm də arxadan onlara qarşı müharibə gedirdi. Onlar canlarından çox qorxdular və Yaqub oğullarının qarşısında dayana bilmədilər və onların qarşısından qaçdılar.

47 Qaçarkən onlara tərəf gələn Dan və Aşerlə qarşılaşdılar. Qəfildən onların üstünə hücum edib döyüşdülər və ikisini öldürdülər. Yəhuda və qardaşları onları təqib edib qalanlarını da öldürdülər.

48 Yaqubun bütün oğulları geri qayıdıb şəhərdə gəzib kişi tapıb-tapa bilməyəcəklərini axtardılar. Şəhərdəki bir mağarada iyirmiyə qədər gənc tapdılar. Qad və Aşer onların hamısını öldürdülər, Dan və Naftali isə ikinci qüllədən qaçıb qurtuluş tapanların qalan hissəsinə hücum edib hamısını öldürdülər.

49 Yaqubun oğulları Sarton şəhərinin bütün sakinlərini qırdılar, qadınları və uşaqları isə şəhərdə qoyub öldürmədilər.

50 Sarton şəhərinin bütün sakinləri güclü adamlar idi, onlardan biri min nəfəri təqib edərdi, ikisi isə qalan on min nəfərdən qaça bilməzdi.

51 Yaqubun oğulları Sarton şəhərinin bütün sakinlərini qılıncdan keçirdilər və heç kim onlara qarşı çıxa bilmədi. Qadınları şəhərdə qoydular.

52 Yaqubun oğulları şəhərin bütün qənimətini götürdülər və istədiklərini ələ keçirdilər, şəhərdən qoyun-keçi, mal-qara və əmlak götürdülər. Yaqubun oğulları Xazar və onun sakinlərinin başına gətirdiklərini Sartona və onun sakinlərinə də etdilər və onlar geri dönüb getdilər.

FƏSİL 39

1 Yaqubun oğulları Sarton şəhərindən təxminən iki yüz qulac getmişdilər ki, onlara tərəf gələn Tapnax sakinləri ilə qarşılaşdılar. Onlar Tapnax padşahını və bütün adamlarını məğlub etdikləri üçün onlarla döyüşməyə çıxdılar.

2 Tapnax şəhərində qalanların hamısı Yaqub oğulları ilə döyüşməyə çıxdılar və Xazar və Sartondan ələ keçirdikləri qəniməti və qəniməti onlardan geri almağı düşündülər.

3 Tapnaxın qalan adamları isə orada Yaqub oğulları ilə vuruşdular. Yaqub oğulları onları məğlub etdilər və onlar qaçdılar. Onlar Arbelan şəhərinə qədər onları təqib etdilər və hamısı Yaqub oğullarının qarşısında yığıldı.

4 Yaqubun oğulları Tapnaxdan qənimət götürmək üçün geri qayıdıb Tapnaxa gəldilər. Tapnaxa çatanda eşitdilər ki, Arbelan xalqı qardaşlarının qənimətini xilas etmək üçün onları qarşılamağa çıxıb. Yaqubun oğulları Tapnaxda on nəfəri şəhəri qarət etmək üçün qoyub Arbelan xalqına tərəf yola düşdülər.

5 Arbelanlılar arvadları ilə birlikdə Yaqubun oğulları ilə döyüşməyə çıxdılar, çünki onların arvadları döyüşdə

təcrübəli idilər və təxminən dörd yüz kişi və qadın döyüşə çıxdılar.

6 Yaqubun bütün oğulları ucadan qışqırdılar və hamısı böyük və möhtəşəm bir səsə Arbəlan sakinlərinə tərəf qaçdılar.

7 Arbəlan sakinləri Yaqub oğullarının qışqırıqlarını, şirlərin səsi, dənizin və dalğaların gurultusu kimi nəriltilərini eşitdilər.

8 Yaqub oğullarına görə ürəklərini qorxu və dəhşət bürüdü. Onlardan çox qorxdular. Onlar geri çəkilib şəhərə qaçdılar. Yaqub oğulları onları şəhər darvazasına qədər təqib etdilər və şəhərdə onlara rast gəldilər.

9 Yaqubun oğulları şəhərdə onlarla vuruşdular. Bütün qadınları Yaqubun oğullarına qarşı sapand atırdılar və bütün gün axşama qədər aralarında döyüş çox şiddətli oldu.

10 Yaqub oğulları onlara qalib gələ bilmədilər və Yaqub oğulları həmin döyüşdə az qala həlak olacaqdılar. Yaqub oğulları Rəbbə fəryad etdilər və axşama yaxın çox gücləndilər. Yaqub oğulları Arbəlanın bütün sakinlərini, kişiləri, qadınları və uşaqları qılıncdan keçirdilər.

11 Sartondan qaçan qalan xalqı, Yaqubun oğulları Arbəlanda qırdılar. Yaqubun oğulları Xazar və Sartona etdiklərini Arbəlanə və Tapnaka etdilər. Qadınlar bütün kişilərin öldüyünü görəndə şəhərin damlarına çıxdılar və Yaqubun oğullarını yağış kimi daşlarla vurdular.

12 Yaqubun oğulları tələsik şəhərə girib bütün qadınları tutub qılıncdan keçirdilər. Yaqubun oğulları bütün qəniməti, mal-qaranı, qoyun-keçini və mal-qaranı ələ keçirdilər.

13 Yaqubun oğulları Tapnak, Xazar və Şiloda etdiklərini Maxnaymanın başına gətirdilər və oradan dönüb getdilər.

14 Beşinci gün Yaqubun oğulları eşitdilər ki, Qaaş xalqı onlara qarşı döyüşmək üçün toplaşmış, çünki Qaaş şəhərində on dörd sərkərdə var idi və Yaqubun oğulları ilk döyüşdə onların hamısını öldürmüşdülər.

15 Yaqubun oğulları o gün döyüş silahlarını taxıb Qaaş sakinlərinə qarşı döyüşə çıxdılar. Qaaşda güclü və qüdrətli bir amori xalqı var idi. Qaaş bütün amori şəhərləri arasında ən güclü və ən yaxşı qalalı şəhər idi və onun üç divarı var idi.

16 Yaqubun oğulları Qaşa gəldilər və şəhərin darvazalarının bağlı olduğunu, şəhərin ən xarici divarının başında təxminən beş yüz nəfərin dayandığını və dəniz sahilindəki qum kimi çoxlu sayda bir xalqın şəhərin arxasından Yaqubun oğullarına qarşı pusqu qurduğunu gördülər.

17 Yaqubun oğulları şəhərin darvazalarını açmaq üçün yaxınlaşdılar. Onlar yaxınlaşarkən şəhərin arxasında pusquda duranlar yerlərindən çıxıb Yaqubun oğullarını mühasirəyə aldılar.

18 Yaqubun oğulları Qaaş xalqının arasında mühasirəyə alınmışdı. Döyüş həm öndən, həm də arxadan gedirdi. Divarda olan bütün adamlar divardan onların üstünə ox və daş atırdılar.

19 Yəhudahılar Qaaşlıların onlardan çox ağırlaşdığını görüb çox şiddətli və dəhşətli bir qışqırıq saldılar. Qaaşlıların hamısı Yəhudanın fəryadını eşidəndə dəhşətə gəldilər. Onun güclü qışqırığı ilə adamlar divardan yıxıldılar. Şəhərin içində və çölündə olanların hamısı canlarından çox qorxdular.

20 Yaqubun oğulları hələ də şəhərin qapılarını qırmaq üçün yaxınlaşanda Qaaşlılar divarın üstündən onların üstünə daş və ox atıb onları darvazadan qaçmağa məcbur etdilər.

21 Yaqubun oğulları şəhərin kənarından yanlarında olan Qaaşlıların üstünə qayıtdılar və onları balqabaq kimi dəhşətli şəkildə vurdular. Yəhudahıların qışqırığından qorxu və dəhşətə gəldikləri üçün Yaqubun oğullarına qarşı dura bilmədilər.

22 Yaqub oğulları şəhərdən kənarda qalan bütün kişiləri öldürdülər. Yaqub oğulları şəhərə girmək və şəhər divarları altında döyüşmək üçün hələ də yaxınlaşırdılar, amma bunu bacarmadılar, çünki şəhərdə qalan bütün Qaaş əhalisi Qaş divarlarını hər tərəfdən mühasirəyə almışdı. Buna görə də Yaqub oğulları onlarla döyüşmək üçün şəhərə yaxınlaşa bilmədilər.

23 Yaqubun oğulları divarın altında döyüşmək üçün bir küncə yaxınlaşdılar. Qaaş sakinləri onların üstünə yağış kimi ox və daş atdılar və onlar divarın altından qaçdılar.

24 Divarın üzərində olan Qaaş xalqı Yaqub oğullarının divarın altından onlara qalib gələ bilmədiyini görəndə Yaqub oğullarını bu sözlərlə danladılar:

25 Sizə nə olub ki, döyüşdə qalib gələ bilmirsiniz? Bəs onda o qədər də güclü olmayan Emorluların şəhərlərinə etdiyinizi qüdrətli Qaaş şəhərinə və onun sakinlərinə edə bilərsinizmi? Həqiqətən də aramızdakı zəiflərə belə etdiniz və onları şəhərin girişində öldürdünüz, çünki sizin qışqırığınızı eşidəndə gücləri çatmadı.

26 İndi bu yerdə döyüşə bilərsinizmi? Əlbəttə ki, hamınız burada öləcəksiniz və viran qoyduğunuz şəhərlərin qisasını alacaşıq.

27 Qaaş sakinləri Yaqub oğullarını çox təhqir edir, onları allahları ilə təhqir edir, divardan onların üstünə oxlar və daşlar atırdılar.

28 Yəhuda və qardaşları Qaaş sakinlərinin sözlərini eşidəndə çox qəzəbləndilər. Yəhuda bu işdə Allahına paxıllıq etdi və fəryad edərək dedi: «Ya Rəbb, bizə və qardaşlarımıza kömək et, bizə kömək et».

29 O, əlində siyrilmiş qılıncı ilə var gücü ilə uzaqlara qaçdı və yerdən sıçradı, gücü çatmadığı üçün divara dırmaşdı və qılıncı əlindən düşdü.

30 Yəhudahılar divara qışqırdılar. Divarın üstündəki bütün adamlar dəhşətə gəldilər. Onlardan bəziləri divardan şəhərə yıxılıb öldü. Divarın üstündə olanlar isə Yəhudanın gücünü görəndə çox qorxdular və canlarını qurtarmaq üçün şəhərə qaçdılar.

31 Bəziləri divarda Yəhuda ilə vuruşmağa cəsarət etdilər və Yəhudanın əlində qılınc olmadığını görəndə onu öldürməyə yaxınlaşdılar. Onu divardan qardaşlarının yanına atmaq istədilər. Şəhərdən iyirmi nəfər onlara kömək etmək üçün gəldi. Yəhudanı mühasirəyə aldılar və hamısı onun üstünə qışqırdılar, siyrilmiş qılıncılarla ona yaxınlaşdılar və Yəhudanı qorxutdular. Yəhuda divardan qardaşlarına qışqırdı.

32 Yaqub və oğulları divarın altından yayı çəkib divarın başındakı üç nəfəri vurdular. Yəhuda isə qışqırmağa davam edərək dedi: «Ya Rəbb, bizə kömək et, ya Rəbb, bizi xilas et». O, divarın üstündən ucadan qışqırdı və fəryad uzaqdan eşidildi.

33 Bu qışqırıqdan sonra o, yenidən qışqırdı. Divarın başında Yəhudanı əhatə edən bütün kişilər dəhşətə gəldilər

və Yəhudanın qışqırığının və titrəməsinin səmindən hər biri əlindəki qılıncını atıb qaçdı.

34 Yəhudalılar əllərindən düşən qılıncıları götürdülər. Yəhudalılar onlarla vuruşub divarda iyirmi nəfəri öldürdülər.

35 Şəhər divarından çıxan səksən kişi və qadın hələ də Yəhudanı mühasirəyə aldılar. Rəbb onların ürəyinə Yəhuda qorxusu saldı və onlar Ona yaxınlaşa bilmədilər.

36 Yaqub və onunla olanların hamısı divarın altından yayı çəkдилər və divarın üstündə on nəfəri öldürdülər. Onlar Yaqubla oğullarının qarşısında divarın altına yığıldılar.

37 Divarın üstündəki xalq iyirmi nəfərin həlak olduğunu görəndə yenə də siyrilmiş qılıncı Yəhudaya tərəf qaçdı, amma Yəhudanın gücündən çox qorxduqları üçün ona yaxınlaşa bilmədilər.

38 Onların igidlərindən biri, Arud adlı biri, Yəhudanın başına qılıncı ilə vurmaq üçün yaxınlaşdı. Yəhuda tələsik qalxanını başına qoydu və qılınc qalxana dəydi və qalxan iki yerə bölündü.

39 Bu igid adam Yəhudanı məğlub etdikdən sonra Yəhudanın qorxusundan canını qurtarmaq üçün qaçdı və ayaqları divara sürüşdü və divarın altında olan Yaqub oğullarının arasına yığıldı. Yaqub oğulları onu vurub öldürdülər.

40 Yəhudanın başı güclü adamın zərbəsindən ağrıyırdı və Yəhuda az qala öləcəkdi.

41 Yəhuda zərbənin yaratdığı ağrıdan divarın üstündə qışqırdı. Dan onu eşidəndə qəzəbi içində alovlandı. O da qalxıb uzaqlaşdı, qaçıb yerdən tullandı və qəzəbdən alovlanan gücü ilə divara dırmaşdı.

42 Dan Yəhudaya yaxın divara çatanda divarda olan və Yəhudaya qarşı duran bütün adamlar qaçdılar. İkinci divara qalxdılar. İkinci divardan Danla Yəhudaya oxlar və daşlar atıb onları divardan qovarmağa çalışdılar.

43 Oxlar və daşlar Danla Yəhudaya dəydi və onlar divarda az qala öləcəkdi. Danla Yəhuda divardan qaçdıqları hər yerdə ikinci divardan oxlar və daşlarla hücumə məruz qalırdılar.

44 Yaqub və oğulları hələ də şəhərin girişində, birinci divarın altında idilər və ikinci divarda olduqları üçün şəhər sakinlərinə qarşı yay çəkmə bilmədilər, çünki onlar ikinci divarda olduqları üçün şəhər sakinləri tərəfindən görünmürdülər.

45 Dan və Yəhuda ikinci divardan onlara dəyən daşlara və oxlara artıq dözmə bilmədikləri üçün şəhər əhalisinin yanındakı ikinci divara sıçradılar. İkinci divarda olan şəhər əhalisi Dan və Yəhudanın ikinci divardan onlara tərəf gəldiyini görəndə hamısı qışqırdı və divarların arasına endi.

46 Yaqub və oğulları şəhər əhalisinin qışqırığı səsinə eşitdilər və hələ də şəhərin girişində idilər. Dan və Yəhuda üçün narahat idilər, çünki onlar ikinci divarda idilər.

47 Naftali qəzəblə və coşğun qüvvə ilə qalxıb şəhərdə eşitdikləri qışqırığı səslərinin səbəbini görmək üçün birinci divara sıçradı. İssakar və Zevulun şəhərin qapılarını qırmaq üçün yaxınlaşdılar və şəhərin darvazalarını açıb şəhərə girdilər.

48 Naftali birinci divardan ikinci divara sıçradı və qardaşlarına və divarın üstündə olan Qaaş əhalisinə kömək etmək üçün gəldi. Naftalinin qardaşlarına kömək etmək üçün gələn üçüncü ordunun Naftali olduğunu görəndə

hamısı qaçıb şəhərə girdi. Yaqub, bütün oğulları və bütün cavanları şəhərə onların yanına gəldilər.

49 Yəhuda, Dan və Naftali qəbilələri divardan şəhərə endilər və şəhər sakinlərini təqib etdilər. Şimeon və Levi isə şəhərin kənarından idilər və darvazanın açıq olduğunu bilmirdilər. Onlar oradan divara qalxıb şəhərə, qohumlarının yanına endilər.

50 Şəhər sakinlərinin hamısı şəhərə endi. Yaqubun oğulları müxtəlif istiqamətlərdən onların üstünə gəldilər. Döyüş onlara qarşı öndən və arxadan başladı. Yaqubun oğulları onları dəhşətli şəkildə vurdular və onlardan təxminən iyirmi min kişi və qadını öldürdülər, onlardan heç biri Yaqubun oğullarına qarşı dura bilmədi.

51 Şəhərdə qan bol-bol axdı və su kimi axardı. Qan çay kimi şəhərin kənarına axaraq Betxorin səhrasına çatdı.

52 Betxorinlilər uzaqdan Qaaş şəhərindən axan qanı gördülər. Aralarından yetmiş nəfərə qədər kişi qanı görməyə qaçdı və qan olan yerə çatdı.

53 Onlar qanın izi ilə Qaaş şəhərinin divarına çatdılar və şəhərdən qan axdığını gördülər. Qaaş sakinlərinin fəryadını eşitdilər, çünki qan göyə qalxırdı və qan su axını kimi bol-bol axırdı.

54 Yaqubun bütün oğulları hələ də Qaaş sakinlərini qırıb axşama qədər onları öldürdülər. iyirmi minə yaxın kişi və qadın idi. Xorinlilər dedilər: «Doğrudan da, bu, İbranın işidir, çünki onlar hələ də bütün Emorluların şəhərlərində müharibə aparırlar».

55 O xalq tələsik Betxorin şəhərinə qaçdı və hər biri öz döyüş silahlarını götürdü. Betxorin sakinlərinin hamısına qışqırdı ki, onlar da döyüş silahlarını taxıb Yaqub oğulları ilə döyüşməyə getsinlər.

56 Yaqubun oğulları Qaaş əhalisini qırıb qurtarandan sonra bütün öldürülənləri soyundurmaq üçün şəhərdə gəzdilər. Şəhərin ən iç tərəfinə girib daha irəli gedəndə əllərində qılınc olmayan üç çox güclü adamla qarşılaşdılar.

57 Yaqubun oğulları onların olduğu yerə gəldilər və güclülər qaçdılar. Onlardan biri Zevulun tutmuşdu. Zevulun isə balaca və qısaboylu bir oğlan idi və onu qüdrəti ilə yerə yıxdı.

58 Yaqub qılıncı ilə onun yanına qaçdı. Yaqub qılıncı ilə onu belindən aşağı vurub iki yerə böldü və cəsəd Zevulunun üstünə düşdü.

59 İkincisi yaxınlaşıb Yaqubu yerə yıxmaq üçün tutdu. Yaqub ona tərəf dönüb qışqırdı. Şimeon və Levi isə qaçıb qılıncı ilə onun belindən vurdular və yerə yıxdılar.

60 Qüdrətli adam qəzəb və qüdrətlə yerdən qalxdı. Yəhuda hələ ayağa qalxmamış onun yanına gəldi və qılıncı başına vurdu, başı yarıldı və o öldü.

61 Üçüncü güclü adam, yoldaşlarının öldürüldüyünü görüb Yaqub oğullarının qarşısından qaçdı və Yaqub oğulları onu şəhərdə təqib etdilər; güclü adam qaçarkən şəhər sakinlərinin qılınclarından birini tapdı və onu götürdü və Yaqub oğullarına tərəf döndü və onlarla həmin qılıncı döyüşdü.

62 Güclü adam qılıncı başına vurmaq üçün Yəhudaya tərəf qaçdı, amma Yəhudanın əlində qalxan yox idi; onu vurmaq istəyəndə Naftali tələsik qalxanını götürüb Yəhudanın başına qoydu və güclü adamın qılıncı Naftalinin qalxanına dəydi və Yəhuda qılıncdan qurtuldu.

63 Şimeon və Levi qılıncı ilə güclü adamın üstünə qaçdılar və ona qılıncı ilə şiddətlə zərbələr endirdilər. İki

qılınc güclü adamın bədəninə girib onu uzununa iki yerə böldü.

64 O vaxt Yaqubun oğulları üç igid adamı və Qaaşın bütün əhalisini qırdılar və gün batmaq üzrə idi.

65 Yaqubun oğulları Qaaşın ətrafında gəzib şəhərin bütün qənimətini götürdülər, hətta uşaqları və qadınları belə, sağ buraxmadılar. Yaqubun oğulları Sarton və Şiloda etdiklərini Qaaşın başına da gətirdilər.

FƏSİL 40

1 Yaqubun oğulları Qaaşın bütün qənimətini götürüb gecə şəhərdən çıxdılar.

2 Onlar Betxorin qalasına doğru yürüş edirdilər və Betxorin sakinləri onları qarşılamaq üçün qalaya gedirdilər. Həmin gecə Yaqubun oğulları Betxorin qalasında Betxorin sakinləri ilə vuruşdular.

3 Betxorinin bütün sakinləri igid idilər, onlardan biri min nəfərdən qaça bilməzdi. Onlar həmin gecə qalaya hücum etdilər və onların qışqırıqları həmin gecə uzaqdan eşidildi və yer onların qışqırıqlarından titrədi.

4 Yaqubun bütün oğulları qaranlıqda döyüşməyə öyrəşmədikləri üçün o adamlardan qorxurdular və çox çaşqın idilər. Yaqubun oğulları Rəbbə fəryad edərək dedilər: «Ya Rəbb, bizə kömək et, bizi qurtar ki, bu sünnətsizlərin əlində ölməyək».

5 Rəbb Yaqub oğullarının səsinə eşitdi və Betxorin xalqını böyük bir dəhşət və qarışıqlıqla yaxaladı. Onlar gecənin qaranlığında bir-biri ilə vuruşdular və bir-birlərini çoxlu sayda qırdılar.

6 Yaqubun oğulları Rəbbin onların arasında pozğunluq ruhu göndərdiyini və hər kəsin qonşusu ilə döyüşdüyünü bilərək Betxorin xalqının dəstələrindən ayrıldılar və Betxorin qalasının enişinə qədər, daha da irəli getdilər və həmin gecə cavanları ilə birlikdə orada təhlükəsiz qaldılar.

7 Betxorinlilər bütün gecəni vuruşdular. Bir nəfər qardaşı ilə, digəri isə qonşusu ilə vuruşdular. Qalanın hər tərəfinə qışqırdılar. Onların fəryadı uzaqdan eşidildi və bütün yer üzünü onların səsinə titrədi, çünki onlar yer üzünün bütün xalqlarından güclü idilər.

8 O gecə Kənanlıların, Xetlilərin, Emorluların, Xivlilərin şəhərlərinin bütün sakinləri və İordan çayının o tayında olan bütün Kənan padşahları qışqırıq səsinə eşitdilər.

9 Onlar dedilər: «Bəli, bunlar yeddi şəhərə qarşı vuruşan İbranilərin döyüşləridir, bəs bu İbranilərə kim qarşı dura bilər?»

10 Kənanlıların şəhərlərinin bütün sakinləri və İordan çayının o tayında yaşayanların hamısı Yaqub oğullarından çox qorxdular və dedilər: «Budur, o şəhərlərə edilən kimi bizim də başımıza gələcək. Onların böyük gücünə kim qarşı dura bilər?»

11 O gecə Xorinlilərin qışqırıqları çox güclü idi və artmaqda davam etdi; şəhərə qədər bir-birlərini vurdular və çoxlu sayda insan öldürüldü.

12 Şəhər açılarda Yaqubun bütün oğulları şəhər tezdən qalxıb qalaya çıxdılar və Xorinlilərin qalanlarını dəhşətli şəkildə qırdılar və hamısı qalada öldürüldü.

13 Altıncı gün gəldi və bütün Kənan sakinləri uzaqdan Betxorin xalqının Betxorin qalasında ölü vəziyyətdə uzandığını və quzu və keçi cəsədləri kimi ətrafa səpələndiyini gördülər.

14 Yaqubun oğulları Qaaşdan ələ keçirdikləri bütün qəniməti götürüb Betxorinə getdilər. Şəhərin dəniz qumu qədər adamla dolu olduğunu gördülər və onlarla vuruşdular. Yaqubun oğulları axşama qədər onları orada qırdılar.

15 Yaqubun oğulları Qaaşla Tapnaka, Xazara, Sartona və Şiloya etdiklərini Betxorinlə də etdilər.

16 Yaqubun oğulları Betxorinin və şəhərlərin bütün qənimətini özləri ilə götürdülər və o gün Şekemə qayıtdılar.

17 Yaqubun oğulları Şekem şəhərinə qayıtdılar və şəhərdən kənarda qaldılar. Mühəribədən sonra orada dincəldilər və bütün gecəni orada qaldılar.

18 Bütün əyanları şəhərlərdən götürdüləri bütün qənimətlərlə birlikdə şəhərdən kənara çıxdılar və şəhərə girmədilər, çünki dedilər: «Bəlkə bizə qarşı daha çox döyüş olar və Şekemdə bizi mühasirəyə almağa gələrlər».

19 Yaqub, oğulları və qulları həmin gecə və ertəsi gün Yaqubun Xamordan beş şəkəle aldığı tarlada qaldılar və ələ keçirdikləri hər şey onlarla birlikdə idi.

20 Yaqub oğullarının ələ keçirdiyi bütün qənimət dəniz sahilindəki qum qədər böyük bir tarlada idi.

21 Ölkə sakinləri onları uzaqdan müşahidə etdilər və bütün ölkə sakinləri bunu edən Yaqub oğullarından qorxdular, çünki qədim dövrlərdən bəri heç bir padşah belə bir şey etməmişdi.

22 Kənanlıların yeddi padşahı Yaqub oğulları ilə sülh bağlamaq qərarına gəldilər, çünki Yaqub oğullarından ötrü canlarından çox qorxurdular.

23 Yeddinci gün olan həmin gün Xevron padşahı Yafya Ay padşahına, Giveon padşahına, Şalem padşahına, Adulam padşahına, Lakiş padşahına, Xazar padşahına və onların tabeliyində olan bütün Kənan padşahlarına gizlicə xəbər göndərərək dedi:

24 Mənimlə qalxın və yanıma gəlin ki, Yaqub oğullarının yanına gedək. Mən onlarla sülh bağlayacağam və onlarla müqavilə bağlayacağam. Eşidib gördüyünüz kimi, Şekemə və ətraf şəhərlərə etdikləri kimi, bütün torpaqlarınız Yaqub oğullarının qılıncı ilə məhv edilməsin».

25 Mənim yanıma gələndə çox adamla gəlməyin, hər padşah üç baş sərkərdəsini və hər sərkərdə üç zabitini gətirsin.

26 Hamınız Xevrona gəlin, biz də Yaqub oğullarının yanına gedib onlardan bizimlə sülh müqaviləsi bağlamalarını xahiş edək.

27 Bütün bu padşahlar Xevron padşahının onlara göndərdiyi kimi etdilər, çünki hamısı onun məsləhəti və əmri altında idi. Bütün Kənan padşahları Yaqub oğullarının yanına getmək və onlarla sülh bağlamaq üçün toplaşdılar. Yaqub oğulları geri qayıdıb Şekemdəki tarlaya getdilər, çünki onlar ölkə padşahlarına etibar etmədilər.

28 Yaqubun oğulları qayıdıb tarlanın payına düşən torpaqda on gün qaldılar və onlarla döyüşə çıxan olmadı.

29 Yaqubun oğulları mühəribənin olmadığını görəndə hamısı toplanıb Şekem şəhərinə getdilər. Yaqubun oğulları isə Şekemdə qaldılar.

30 Qırx gündən sonra bütün Emorluların padşahları hər yerdən toplaşaraq Xevrona, Xevron padşahı Yafyanın yanına gəldilər.

31 Yaqub oğulları ilə sülh bağlamaq üçün Xevrona gələn padşahların sayı iyirmi bir, onlarla gələn sərkərdələrin sayı altmış doqquz, adamları isə yüz səksən doqquz idi. Bütün bu padşahlar və adamları Xevron dağında dincəldilər.

32 Xevron padşahı üç sərkərdəsi və doqquz adamı ilə yola düşdü və bu padşahlar sülh bağlamaq üçün Yaqub oğullarının yanına getmək qərarına gəldilər.

33 Onlar Xevron padşahına dedilər: «Sən adamlarınla bizim qabağımızda get və Yaqub oğullarına bizim üçün danış, biz də sənin ardınca gəlib sözlərini təsdiqləyərək». Xevron padşahı belə də etdi.

34 Yaqubun oğulları bütün Kənan padşahlarının toplaşdığı Xevronda dincəldiyini eşitdilər. Yaqubun oğulları dörd nəfəri casus kimi göndərərək dedilər: «Gedin bu padşahları axtarın, adamlarını axtarın və yoxlayın, azdırlar, yoxlayın. Əgər azdırlarsa, hamısını sayın və geri qayıdın».

35 Yaqubun qulları gizlicə bu padşahların yanına getdilər və Yaqubun oğullarının əmr etdiyi kimi etdilər. O gün Yaqubun oğullarının yanına qayıdaraq dedilər: «Biz o padşahların yanına getdik, amma sayları az idi. Hamısını saydıq və gördük ki, iki yüz səksən səkkiz padşah və adam var.

36 Yaqubun oğulları dedilər: «Sayları azdır, ona görə də hamımız onların yanına getməyəcəyik». Səhər Yaqubun oğulları qalxıb altmış iki nəfər seçdilər, Yaqubun oğullarından isə on nəfər onlarla getdi. Onlar döyüş silahlarını taxdılar, çünki dedilər: «Bizimlə müharibə etməyə gəlirlər, çünki onlarla sülh bağlamağa gəldiklərini bilmirdilər».

37 Yaqubun oğulları qulları ilə birlikdə Şekem darvazasına, o padşahların yanına getdilər. Ataları Yaqub da onlarla idi.

38 Onlar çıxanda gördülər ki, Xevron padşahı, üç sərkərdəsi və doqquz nəfəri yolla Yaqub oğullarına qarşı gəlir. Yaqub oğulları başlarını qaldıraraq uzaqdan Xevron padşahı Yafyanın sərkərdələri ilə onlara tərəf gəldiyini gördülər. Yaqub oğulları Şekem darvazasının yanında dayanıb irəli getmədilər.

39 Xevron padşahı və sərkərdələri irəliləməyə davam etdilər, ta ki Yaqub oğullarına yaxınlaşana qədər. Özü və sərkərdələri onlara yerə qədər təzim etdilər. Xevron padşahı sərkərdələri ilə birlikdə Yaqubun və oğullarının qarşısında oturdu.

40 Yaqubun oğulları ona dedilər: «Ey Xevron padşahı, sənə nə olub? Bu gün niyə yanımıza gəlmisiniz? Bizdən nə istəyirsiniz?» Xevron padşahı Yaquba dedi: «Ağam, bu gün bütün Kənan padşahları səninlə sülh bağlamağa gəlirlər».

41 Yaqubun oğulları Xevron padşahının sözlərini eşidəndə onun təkliflərinə razı olmadılar, çünki Yaqubun oğulları ona inanmırdılar, çünki Xevron padşahının onlara hiyləgərliklə danışdığını düşünürdülər.

42 Xevron padşahı Yaqub oğullarının sözlərindən onların onun sözlərinə inanmadıqlarını bildi. Xevron padşahı Yaquba yaxınlaşıb dedi: «Ağam, səndən xahiş edirəm ki, bütün bu padşahların sənin yanına sülh yolu ilə gəldiyini biləsən, çünki onlar bütün adamları ilə gəlməyiblər və döyüş silahlarını da özləri ilə gətirməyiblər, çünki onlar ağamdan və oğullarından sülh istəməyə gəlirlər».

43 Yaqubun oğulları Xevron padşahına cavab verib dedilər: «Bütün bu padşahların yanına göndər. Əgər bizə doğru danışsansa, qoy hər biri tək-tək qarşımıza gəlsin. Əgər silahsız gəlsələr, onda biləcəyik ki, bizdən sülh istəyirlər».

44 Xevron padşahı Yafya öz adamlarından birini padşahların yanına göndərdi. Hamısı Yaqub oğullarının

qarşısına gəlib onlara yerə qədər səcdə etdi. Bu padşahlar Yaqubla oğullarının qarşısında oturub onlara dedilər:

45 Emorluların padşahlarına qılıncın və son dərəcə qüdrətli qolunla etdiklərin hamısını eşitmişik. Sənin qarşında heç kim dayana bilməzdi. Canımız naminə səndən qorxduq ki, onların başına gəldiyi kimi bizim də başımıza gəlsin.

46 Beləliklə, biz sizin yanınıza aramızda sülh müqaviləsi bağlamağa gəlmişik və indi bizimlə sülh və həqiqət əhdi bağla ki, biz sizə müdaxilə etmədiyimiz kimi, siz də bizə müdaxilə etməyəcəksiniz.

47 Yaqubun oğulları bildilər ki, onlardan həqiqətən sülh axtarmağa gəlirlər. Yaqubun oğulları onlara qulaq asıb onlarla əhd bağladılar.

48 Yaqubun oğulları onlara and içdilər ki, onlarla qarışmayacaqlar. Bütün Kənan padşahları da onlara and içdilər və Yaqubun oğulları o gündən etibarən onları mükəlləf etdilər.

49 Bundan sonra bu padşahların bütün başçıları öz adamları ilə birlikdə Yaqubun hüzuruna gəldilər. Öllərində hədiyyələr Yaqubla oğulları üçün idi və yerə qədər ona səcdə etdilər.

50 Bu padşahlar Yaqub oğullarını təkidlə təkid etdilər və onlardan Amorluların yeddi şəhərindən ələ keçirdikləri bütün qənimətləri geri qaytarmalarını xahiş etdilər. Yaqub oğulları da belə etdilər. Onlar ələ keçirdikləri hər şeyi – qadınları, uşaqları, mal-qaranı və götürdükləri bütün qənimətləri geri qaytardılar və onları yola saldılar. Hər kəs öz şəhərinə getdi.

51 Bütün bu padşahlar yenə Yaqub oğullarına baş əydilər və o günlərdə onlara çoxlu hədiyyələr göndərdilər və ya gətirdilər. Yaqub oğulları bu padşahları və adamlarını yola saldılar və onlar dinc şəkildə şəhərlərinə qayıtdılar. Yaqub oğulları da Şekemə qayıtdılar.

52 O gündən etibarən İsrail övladları Kənan torpağını irs olaraq alana qədər Yaqub oğulları ilə Kənan padşahları arasında sülh hökm sürdü.

FƏSİL 41

1 İlin əvvəlində Yaqubun oğulları Şekemdən yola düşdülər və ataları İshaqın yanına, Xevrona gəldilər və orada yaşadılar. O günlərdə orada yaxşı və bərəkətli otlaqlar olduğu üçün hər gün Şekemdə sürülərini və mal-qaralarını otarırdılar. Yaqub, oğulları və bütün ailələri Xevron vadisində yaşayırdılar.

2 Elə həmin il, Yaqubun ömrünün yüz altıncı ilində, Yaqubun Paddan-Aramdan gəlməsinin onuncu ilində Yaqubun arvadı Lea əlli bir yaşında Xevronda öldü.

3 Yaqub və oğulları onu Xevronda olan Maxpela tarlasının mağarasında basdırdılar. İbrahim bu mağaranı qəbiristanlıq üçün Xetlilərdən satın almışdı.

4 Yaqubun oğulları ataları ilə birlikdə Xevron vadisində yaşayırdılar. Ölkənin bütün sakinləri onların gücünü bildirdilər və şöhrətləri bütün ölkəyə yayıldı.

5 Yaqubun arvadı Rəhilənin oğulları olan Yaqubun oğlu Yusif və qardaşı Binyamin o dövrdə hələ gənc idilər və Emorluların bütün şəhərlərində döyüşlərdə qardaşları ilə birlikdə çıxmırdılar.

6 Yusif qardaşlarının gücünü və əzəmətini görəndə onları təriflədi və ucaltdı, lakin özünü onlardan üstün tutdu və özünü onlardan üstün tutdu; atası Yaqub da onu bütün

oğullarından daha çox sevirdi, çünki o, qocalığının oğlu idi və ona olan sevgisi sayəsində ona müxtəlif rəngli bir paltar tikdi.

7 Yusif atasının onu qardaşlarından daha çox sevdiyini görəndə özünü qardaşlarından üstün tutmağa davam etdi və onlar haqqında atasına pis xəbərlər gətirdi.

8 Yaqubun oğulları Yusifin onlara qarşı bütün davranışlarını və atalarının onu hər kəsdən çox sevdiyini görəndə ona nifrət etdilər və bütün günlər onunla sülh içində danışı bilmədilər.

9 Yusif on yeddi yaşında idi və hələ də özünü qardaşlarından üstün tutur və özünü onlardan üstün tutmağı düşünürdü.

10 O vaxt Yusif bir yuxu gördü. O, qardaşlarının yanına gəlib yuxusunu danışdı və onlara dedi: «Bir yuxu gördüm və budur, hamımız tarlada dərz bağlayırdıq. Mənim dərzim qalxıb yerə düşdü, sizin dərzləriniz isə onu əhatə edib ona səcdə etdi.

11 Qardaşları ona cavab verib dedilər: «Gördüyün bu yuxunun mənası nədir? Ürəyində bizə padşahlıq etmək və ya hökmranlıq etmək istəyirsənmi?»

12 O yenə də gəlib atası Yaquba bu sözləri danışdı. Yaqub Yusifin ağzından bu sözləri eşidəndə onu öpdü və Yaqub Yusifə xeyir-dua verdi.

13 Yaqubun oğulları atalarının Yusifi xeyir-dua verdiyini və öpdüyünü, onu çox sevdiyini görəndə ona paxıllıq etdilər və ondan daha çox nifrət etdilər.

14 Bundan sonra Yusif başqa bir yuxu gördü və yuxusunu qardaşlarının yanında atasına danışdı. Yusif atasına və qardaşlarına dedi: «Yenə bir yuxu gördüm. Budur, günəş, ay və on bir ulduz mənə səcdə etdi.

15 Atası Yusifin sözlərini və yuxusunu eşitdi. Qardaşlarının bu işdən ötrü Yusifə nifrət etdiyini görən Yaqub qardaşlarının qarşısında Yusifi bu iş üçün danlayıb dedi: «Gördüyün bu yuxunun mənası nədir? Səndən böyük olan qardaşlarının qarşısında özünü ucaltmağın mənası nədir?»

16 Ürəyində düşünürsən ki, mən, anan və on bir qardaşın gəlib sənə baş əyəcəyik, sən bunları deyirsən?

17 Qardaşları onun sözlərinə və yuxularına görə ona paxıllıq etdilər və ona nifrət etməyə davam etdilər. Yaqub isə yuxularını ürəyində saxladı.

18 Bir gün Yaqubun oğulları atalarının sürüsünü otarmağa Şekemə getdilər, çünki o vaxtlar onlar hələ də çoban idilər; Yaqubun oğulları həmin gün Şekemdə otlaqları üçün gecikdilər və mal-qaranın yığılma vaxtı keçmişdi, amma hələ çatmamışdılar.

19 Yaqub oğullarının Şekemdə gecikdiyini görüb öz-özünə dedi: «Bəlkə Şekem xalqı onlara qarşı qalxıb, ona görə də bu gün gəlməyi gecikdiriblər».

20 Yaqub oğlu Yusifi çağıraraq ona əmr etdi: «Budur, qardaşların bu gün Şekemdə otlayırlar, hələ qayıtmayıblar. İndi gedib harada olduqlarını gör və qardaşlarının və sürünün salamatlığı barədə mənə xəbər gətir».

21 Yaqub oğlu Yusifi Xevron vadisinə göndərdi. Yusif qardaşlarını götürmək üçün Şekemə gəldi, amma onları tapa bilmədi. Yusif qardaşlarının hara döndüyünü görmək üçün Şekemin yaxınlığındakı tarlanı gəzdirdi. Səhrada yolunu itirdi və hansı yolla gedəcəyini bilmirdi.

22 Rəbbin mələyi onu tarlaya gedən yolda azarkən tapdı. Yusif Rəbbin mələyinə dedi: «Qardaşlarımı axtarıram;

harada yemləndiklərini eşitməmişəm?» Rəbbin mələyi Yusifə dedi: «Qardaşlarının burada yem yediğini gördüm və eşitdim ki, Dotanda yem yeməyə gedəcəklər».

23 Yusif Rəbbin mələyinin səsinə qulaq asdı və Dotandakı qardaşlarının yanına getdi və onları Dotanda sürü otararkən tapdı.

24 Yusif qardaşlarının yanına getdi və onlara yaxınlaşmamışdan əvvəl onu öldürmək qərarına gəldilər.

25 Şimeon qardaşlarına dedi: «Budur, yuxu adamı bu gün bizə gəlir. İndi gəlin onu öldürüb səhradakı çuxurlardan birinə ataq. Atasını bizdən istəyəndə deyərik ki, onu vəhşi bir heyvan yeyib».

26 Ruven qardaşlarının Yusif haqqında dediklərini eşidəndə onlara dedi: «Bunu etməyin, çünki atamız Yaquba necə hörmət edə bilərik? Onu bu quyuya atın ki, orada ölsün, amma qanını tökmək üçün ona əl qaldırmayın. Ruven bunu Yusifi onların əlindən qurtarmaq və atasının yanına qaytarmaq üçün dedi.

27 Yusif qardaşlarının yanına gələndə onların qarşısında oturdu. Onlar onun üstünə qalxıb onu tutdular və yerə yıxdılar, əynindəki müxtəlif rəngli paltarları soyundurdular.

28 Onu götürüb bir çuxura atdılar. Quyuda su yox idi, yalnız ilanlar və əqrəblər var idi. Yusif quyudakı ilanlardan və əqrəblərdən qorxurdu. Yusif ucadan qışqırdı və Rəbb ilanları və əqrəbləri quyunun kənarlarına gizlətdi və onlar Yusifə heç bir zərər vermədilər.

29 Yusif quyudan qardaşlarını çağıraraq dedi: «Sizə nə etdim, nə günah işlətdim? Niyə mənim üçün Rəbdən qorxmursunuz? Məgər mən sizin sümüklerinizdən və ətinizdən deyiləmmi? Yaqub sizin atanız, mənim atam deyilmi? Niyə bu gün mənə bunu edirsiniz? Atamız Yaquba necə baxacaqsınız?»

30 O, qışqırmağa və qəbirdən qardaşlarını çağırmağa davam etdi və dedi: «Ey Yəhuda, Şimeon və Levi, qardaşlarım, mənə qoyduğunuz qaranlıq yerdən qaldırın və bu gün mənə mərhəmət etməyə gəlin, ey Rəbbin övladları və atam Yaqubun oğulları. Əgər sizə günah etmişəmsə, İbrahimin, İshaqın və Yaqubun oğulları deyilsinizmi? Əgər yetim görsəydilər, ona, ac olana mərhəmət edərdilər, ona yemək üçün çörək, susuz olana, içmək üçün su, çılpaq olana isə paltar geyindirərdilər».

31 Bəs mən sənənin ətindən və sümüyündənəm, bəs onda qardaşına necə mərhəmət göstərməyəcəksən? Əgər sənə qarşı günah işlətməmişəmsə, bunu atama görə edəcəksən!

32 Yusif bu sözləri quyudan dedi, qardaşları isə ona qulaq asa bilmədilər və Yusifin sözlərinə qulaq asa bilmədilər. Yusif quyunun içində ağlaya-ağlaya ağlayırdı.

33 Yusif dedi: «Kaş atam bu gün qardaşlarımın mənə etdiklərini və bu gün mənə dedikləri sözləri biləydi».

34 Bütün qardaşları onun quyuda ağladığını və fəryadını eşitdilər. Qardaşları gedib quyudan uzaqlaşdılar ki, Yusifin fəryadını və quyuda ağladığını eşitməsinlər.

FƏSİL 42

1 Onlar gedib qarşı tərəfdə, təxminən bir yay atışı məsafəsində oturdular. Orada çörək yemək üçün oturdular. Yemək yeyərkən onunla nə ediləcəyi, onu öldürmək, yoxsa atasının yanına qaytarmaq barədə məsləhətləşdilər.

2 Onlar məsləhətləşməni tutarkən başlarını qaldırıb gördülər ki, uzaqdan Gilead yolu ilə Misirə enən İsmaililərdən bir dəstə gəlir.

3 Yəhuda onlara dedi: «Qardaşımızı öldürsək, bizə nə faydası olacaq? Bəlkə Allah onu bizdən tələb edər. Ona qarşı belə bir məsləhət verəcəksiniz: Budur, bu İsmaililər dəstəsi Misirə enir.

4 İndi gəlin onu onlara təslim edək və əlimiz ona dəyməsin. Onu özləri ilə aparacaqlar və o, ölkə xalqı arasında itib gedəcək və biz onu öz əlimizlə öldürməyəcəyik. Bu təklif qardaşlarına xoş gəldi və onlar Yəhudanın sözünə əməl etdilər.

5 Onlar bu məsələ barədə danışarkən, İsmaililər onların yanına gəlməmişdən əvvəl, Midyanlı yeddi tacir onların yanından keçdi. Onlar keçəndə susuzluqdan susuz qaldılar. Başlarını qaldırıb Yusifin basdırıldığı quyunu gördülər və baxdılar ki, hər cür quş onun üstündədir.

6 Midyanlılar su içmək üçün quyuya qaçdılar, çünki orada su olduğunu düşündülər. Quyunun yanına çatanda Yusifin quyuda ağladığını eşitdilər və quyunun içinə baxıb gördülər ki, orada gözəl və sevimli bir gənc var.

7 Onu çağıraraq dedilər: «Sən kimsən, səni bura kim gətirib, səhradakı bu quyuya kim qoyub?» Hamısı Yusifi ayağa qaldırmağa kömək etdi, onu çıxarıb quyudan çıxartdılar və götürüb yola düşdülər və qardaşlarının yanından keçdilər.

8 Onlar onlara dedilər: «Niyə belə edirsiniz? Qulumuzu bizdən alıb gedirsiniz? Biz bu cavanı bizə qarşı üsyan etdiyi üçün çuxura saldıq. Siz isə gəlib onu çıxarıb aparırsınız. İndi isə qulumuzu bizə qaytarın».

9 Midyanlılar Yaqubun oğullarına cavab verib dedilər: «Bu sizin qulunuzdur, yoxsa bu adam sizə xidmət edir? Bəlkə hamınız onun qullarısınız, çünki o, hamınızdan daha gözəl və daha çox hörmət qazanıb. Niyə hamınız bizə yalan danışırırsınız?»

10 İndi sənin sözlərinə qulaq asmayacağıq və sənə qulaq asmayacağıq, çünki cavanı səhradakı çuxurda tapdıq və onu tutduq, ona görə də gedəcəyik.

11 Yaqubun bütün oğulları onlara yaxınlaşıb dedilər: «Qulumuzu bizə qaytarın, bəs niyə hamınız qılıncdan keçirsiniz?» Midyanlılar onlara qışqırdılar və onlar qılınclarını çəkib Yaqubun oğulları ilə döyüşmək üçün yaxınlaşdılar.

12 Budur, Şimeon kürsüsündən qalxıb onlara tərəf atıldı, yerə yığıldı, qılıncını çəkdi və Midyanlılara yaxınlaşdı. O, onların qarşısında elə dəhşətli bir qışqırıq saldı ki, onun qışqırığı uzaqdan eşidildi və Şimeonun qışqırığından yer titrədi.

13 Midyanlılar Şimeonun qışqırığından və onun səsinə qorxdular, üstə yerə yığıldılar və çox qorxdular.

14 Şimeon onlara dedi: «Doğrudan da, mən İbrani Yaqubun oğlu Şimeonam. Qardaşım ilə birlikdə Şekem şəhərini və Emorluların şəhərlərini viran etmişəm. Allah mənə də elə etsin ki, bütün qardaşlarınız, Midyan xalqı və Kənan padşahları sizinlə gəlsələr, mənəmlə döyüşə bilməsinlər».

15 İndi götürdüyün cavanı bizə qaytar ki, ətini göydəki quşlara və yerdəki heyvanlara verməyim».

16 Midyanlılar Şimeondan daha çox qorxdular və dəhşət, qorxu və acınacaqlı sözlərlə Yaqub oğullarına yaxınlaşıb dedilər:

17 Sən dedin ki, bu gənc sənə qulundur, o sənə qarşı üsyankar olub, ona görə də onu quyuya atmısan. Bəs ağasına qarşı üsyankar olan qulla nə edəcəksən? İndi onu bizə sat, biz də sənə onun üçün lazım olan hər şeyi verərik. Rəbb Yaqub oğullarının qardaşlarını öldürməməsi üçün bunu etməkdən məmnun oldu.

18 Midyanlılar Yusifin yaraşıqlı və xeyirxah olduğunu gördülər, ona ürəkdən bağlandılar və onu qardaşlarından satın almağa tələsdilər.

19 Yaqubun oğulları Midyanlıların sözünə qulaq asdılar və qardaşları Yusifi iyirmi gümüşə onlara satdılar. Ruven isə onlarla birlikdə deyildi. Midyanlılar Yusifi götürüb Gileada doğru yola davam etdilər.

20 Onlar yolda gedirdilər. Midyanlılar gənci satın aldıkları üçün peşman oldular və biri digərinə dedi: «Bu cavanı İbraniyədən alaraq nə etdik ki, bu nə gözəllikdir, o cavanı çox bəyənilib».

21 Bəlkə də bu gənc İbraniyənin torpağından oğurlanıb, bəs onda niyə belə etdik? Əgər onu axtarıb tapsalar, onun vasitəsilə öləcəyik.

22 İndi, şübhəsiz ki, bu gün gördüyünüz birinin gücü olan cəsur və güclü adamlar onu bizə satıblar; bəlkə də onu öz gücləri və güclü qolları ilə torpaqlarından oğurlayıblar və buna görə də onlara verdiyimiz kiçik dəyər müqabilində bizə satıblar.

23 Onlar beləcə söhbət edərkən baxdılar və gördülər ki, əvvəlcə gələn və Yaqub oğullarının gördüyü İsmaililər dəstəsi Midyanlılara doğru irəliləyir. Midyanlılar bir-birlərinə dedilər: «Gəlin bu cavanı bizə tərəf gələn İsmaililərə sataq və ona verdiyimiz az miqdarda pulu onun üçün alaq və onun şərinə xilas olaq».

24 Onlar belə də etdilər və İsmaililərə çatdılar. Midyanlılar Yusifi qardaşlarına verdiyi iyirmi gümüşə İsmaililərə satdılar.

25 Midyanlılar Gileada doğru yola düşdülər. İsmaililər Yusifi götürüb dəvələrdən birinə mindirdilər və onu Misirə apardılar.

26 Yusif İsmaililərin Misirə getdiyini eşitdi. Yusif Kənan torpağından, atasından bu qədər uzaqda olduğuna görə ağladı və kədərləndi. Dəvənin üstündə gedərkən acı-acı ağladı. Adamlarından biri onu görüb dəvədən düşüb piyada getməyə məcbur etdi. Buna baxmayaraq, Yusif ağlamağa və ağlamağa davam etdi və dedi: «Atam, atam».

27 İsmaililərdən biri qalxıb Yusifin yanına vurdu, o isə ağlamağa davam etdi. Yusif yolda yorğun idi və ürəyinin acısından irəli gedə bilmirdi. Hamısı onu vurub yolda əziyyət verdilər və ağlamasını dayandırsın deyərək onu qorxutdular.

28 Rəbb Yusifin ehtirasını və bəlasını gördü və onların üzərinə qaranlıq və qarışıqlıq saldı. Onu vuran hər kəsin əli qurudu.

29 Onlar bir-birlərinə dedilər: «Allah yolda bizim başımıza nə iş gətirib?» Amma bunun Yusifə görə başlarına gəldiyini bilmirdilər. Adamlar yoluna davam etdilər və Rəhilənin dəfn olduğu Efrata gedən yoldan keçdilər.

30 Yusif anasının qəbrinə çatdı. Yusif tələsik anasının qəbrinə qaçdı və məzara yığılıb ağladı.

31 Yusif anasının məzarı üstündə ucadan qışqırdı və dedi: «Ey anam, anam, ey məni dünyaya gətirən, indi oyan, qalx və oğlunu gör, necə də köləliyə satılıb, ona rəhm edən yoxdur».

32 Qalx oğlunu gör, dərdlərimə görə mənimlə birlikdə ağla, qardaşlarımla qəlbə bax.

33 Anamı oyadın, oyadın, mənim üçün yuxudan oyandırın və qardaşlarıma qarşı döyüşlərinizi idarə edin. Necə oldu ki, məni necə soyundurdular, iki dəfə köləyə satdılar, atamdan ayırdılar, amma mənə rəhm edən yoxdur.

34 Oyan və onlara qarşı iddianı Allahın hüsurunda irəli sür və Allahın kimi mühakimə edəcəyini və kimi məhkum edəcəyini gör.

35 Qalx, ey anam, qalx, yuxundan oyan və atamın ruhunun bu gün mənimlə necə olduğunu gör, ona təsəlli ver və ürəyini sakitləşdir.

36 Yusif bu sözləri deməyə davam etdi və anasının qəbri üstündə ucadan qışqırdı və acı-acı ağladı; danışmağı dayandırdı və ürəyinin acılığından qəbir üzərindəki daş kimi susdu.

37 Yusif yerin altından ona danışan bir səs eşitdi. Bu səs ona ürək ağrısı, ağlayan və dua edən bir səslə cavab verdi:

38 Oğlum, oğlum Yusif, ağlamağını və fəryadının səsinə eşitdim, göz yaşlarını gördüm, dərdlərini bilirəm, oğlum, bu, sənin üçün məni kədərləndirir və dərdimə böyük bir kədər əlavə olunur.

39 İndi oğlum, oğlum Yusif, Rəbbə ümid bağla, Onu gözlə və qorxma, çünki Rəbb sənindir, O səni bütün bələlərdən xilas edəcək.

40 Qalx oğlum, ağaclarla birlikdə Misirə get və qorxma, çünki Rəbb sənindir, oğlum.” Qadın Yusifə bu sözləri təkrarladı və sakitləşdi.

41 Yusif bunu eşidəndə çox təəccübləndi və ağlamağa davam etdi; bundan sonra İsmaililərdən biri onun qəbirdə ağladığını gördü və ona qarşı qəzəbi alovlandı, onu oradan qovdu, vurub lənətlədi.

42 Yusif bu adamlara dedi: «Qoy gözlünüzə lütf tapıb məni atamın evinə aparım və o sizə bol sərvət versin».

43 Onlar ona cavab verib dedilər: «Sən kölə deyilsənmi, atan haradadır?» Əgər atan olsaydı, artıq iki dəfə bu qədər ucuz qiymətə köləyə satılmazdın. Lakin onların qəzəbi hələ də ona qarşı alovlanırdı və onu döyməyə və cəzalandırmağa davam edirdilər. Yusif isə acı-acı ağladı.

44 Rəbb Yusifin əzabını gördü və yenə də bu adamları cəzalandırdı. Rəbb onları yer üzünə qaranlıq saldı. Şimşək çaxdı, göy guruldadı, yer üzünü göy guruldadı və göy gurultusunun və güclü küləyin səmindən titrədi. Adamlar dəhşətə gəldilər və hara gedəcəklərini bilmirdilər.

45 Heyvanlar və dəvələr dayandılar və onları apardılar, amma getmək istəmədilər, onları vurdular və yerə çökdülər. Adamlar bir-birlərinə dedilər: «Allah bizim başımıza bu nə iş gətirib? Bizim üsyanlarımız və günahlarımız nədir ki, bu iş başımıza gəlib?»

46 Onlardan biri cavab verib dedi: «Bəlkə də bu qulu incitmək günahı üzündən bu gün başımıza bu iş gəlib; indi ondan bizi bağışlamasını diləyin, onda bu bələnin kimin üzündən başımıza gəldiyini biləcəyik. Əgər Allah bizə mərhəmət etsə, onda biləcəyik ki, bütün bunlar bu qulu incitmək günahı üzündən başımıza gəlir».

47 Adamlar belə də etdilər və Yusifə yalvarıb bağışlanmasını dilədilər və dedilər: «Biz Rəbbə və sənə qarşı günah işlətdik. İndi isə Allahından dilə ki, bu ölümü aramızdan uzaqlaşdırsın, çünki biz Ona qarşı günah işlətmişik».

48 Yusif onların dediklərinə əməl etdi və Rəbb Yusifin ucbatından o adamların başına gətirdiyi bələni aradan qaldırdı. Heyvanlar yerdən qalxıb onları apardılar və onlar yola düşdülər. Qasırga sakitləşdi və yer sakitləşdi. Adamlar Misirə getmək üçün yola düşdülər. Adamlar bildilər ki, bu bələ Yusifin ucbatından başlarına gəlib.

49 Onlar bir-birlərinə dedilər: «Baxın bilirik ki, bu bələ onun başına gəldi; bəs indi niyə bu ölümü canımıza gətirək? Gəlin bu köləyə nə edəcəyimiz barədə məsləhətləşək».

50 Onlardan biri cavab verdi: «O, bizə onu atasının yanına qaytarmağımızı əmr edib; indi gəlin onu geri aparaq və onun dediyi yerə gedək, ailəsindən ona verdiyimiz qiyməti götürüb gedəcəyik».

51 Biri yenə cavab verib dedi: «Bax bu məsləhət çox yaxşıdır, amma biz bunu edə bilmərik, çünki yol bizdən çox uzaqdır və yolumuzdan çıxma bilmərik».

52 Başqa biri cavab verib onlara dedi: «Bu, qəbul edilməli məsləhətdir, biz ondan dönməyəcəyik; bu gün biz Misirə gedirik və Misirə çatanda onu orada yüksək qiymətə satacağıq və onun şərinə xilas olacağıq».

53 Bu iş kişilərin xoşuna gəldi və onlar belə də etdilər və Yusiflə birlikdə Misirə səyahətlərinə davam etdilər.

FƏSİL 43

1 Yaqubun oğulları qardaşları Yusifi Midyanlılara satanda ürəkləri ona görə kədərləndi və tövbə etdilər və onu geri qaytarmaq üçün onu axtardılar, amma tapa bilmədilər.

2 Ruven Yusifi çıxarıb atasına qaytarmaq üçün quyuya qayıtdı. Ruven quyunun yanında dayandı, amma bir kəlmə də eşitmədi. O, Yusifi, Yusifi çağırırdı, amma heç kim cavab vermədi və bir kəlmə də danışmadı.

3 Ruven dedi: «Yusif qorxudan öldü, yaxud da ilan onu öldürdü». Ruven quyuya düşdü. Yusifi axtardı, amma quyuda tapa bilmədi və o, geri qayıtdı.

4 Ruven paltarını cırıb dedi: «Uşaq yoxdur. Əgər atam ölsə, onu necə barışdırma bilərəm?» O, qardaşlarının yanına getdi və onları Yusif üçün kədərli gördü. Atalarını onun üçün necə barışdırmaq barədə məsləhətləşdilər. Ruven qardaşlarına dedi: «Qyunun yanına çatanda Yusif orada deyildi. Bəs atamıza nə deyəcəyik? Atam yalnız uşağı məndən istəyəcək».

5 Qardaşları ona cavab verdilər: «Biz belə-belə etdik və sonra bu işdən ürəyimiz ağrıdı. İndi oturub atamızı bununla barışdırmaq üçün bəhanə axtarıq».

6 Ruven onlara dedi: «Atamızın ağ saçlarını kədər içində qəbirə göndərmək üçün nə etdiniz? Bu yaxşı deyil.

7 Ruven onlarla oturdu. Hamısı qalxıb bir-birinə and içdi ki, bu şeyi Yaquba deməsinlər. Hamısı dedi: «Bunu atamıza və ya onun ailəsinə, yaxud ölkə oğullarından birinə deyən hər kəsə qarşı çıxıb onu qılıncla öldürəcəyik».

8 Yaqubun oğulları bu məsələdə kiçikdən böyüyə qədər bir-birindən qorxurdular və heç kim bir kəlmə də danışmırdı və bu sözü ürəklərində gizlədirdilər.

9 Sonra onlar oturub bütün bu şeylər barədə ataları Yaquba nəsə demək qərarına gəldilər.

10 İssakar onlara dedi: «Əgər bu işi görmək sizə xoş gəlicə, sizə bir məsləhətim var: Yusifin xəzinəni götürüb cırın, keçilərdən birini kəsib qanına batırın.

11 Atamıza göndərin, o da onu görəndə deyəcək ki, pis bir heyvan onu yeyib. Ona görə də onun paltarını cırın və

baxın, qanı paltarının üstündə olacaq. Bunu etməklə atamızın mızıldanmalarından azad olacağıq.

12 İssakarın məsləhəti onlara xoş gəldi və onlar ona qulaq asdılar və İssakarın onlara verdiyi məsləhətə əməl etdilər.

13 Onlar tələsik Yusifin paltarını götürüb çırdılar. Bir keçini öldürüb paltarı oğlağının qanına batırdılar və torpağa tapdaladılar. Paltanı Naftalının əli ilə ataları Yaquba göndərdilər və ona bu sözləri deməyi əmr etdilər:

14 Biz mal-qaraya minib Şekemə gedən yola və daha da irəliləmişdik. Səhradakı yolda qan və toza batmış bir paltar tapdıq. İndi bil ki, bu sənin oğlunun paltarıdır, ya yox.

15 Naftali gedib atasının yanına gəldi və atası ona paltarı verdi. Atası qardaşlarının ona tapşırdığı bütün sözləri ona dedi.

16 Yaqub Yusifin paltarını gördü və tanıdı, üzüstə yerə yıxıldı və daş kimi hərəkətsiz qaldı. Sonra qalxıb ucadan və ağlayan bir səslə qışqırdı və dedi: «Bu, oğlum Yusifin paltarıdır!»

17 Yaqub tələsik qullarından birini oğullarının yanına göndərdi. Oğulları onların yanına getdi və onları sürü ilə yolda gəldikləri halda tapdı.

18 Yaqubun oğulları axşam atalarının yanına gəldilər və gördülər ki, paltarları cırılmış, başlarına toz-torpaq sıçramışdı. Atalarını ucadan ağlayan gördülər.

19 Yaqub oğullarına dedi: «Doğrudanmı, deyin görək bu gün mənə birdən-birə nə belə gətirdiniz?» Onlar ataları Yaquba cavab verdilər: «Bu gün sürü yığılandan sonra gəlirdik. Səhradakı yolla Şekem şəhərinə çatdıq və yerdə qan içində bir paltar tapdıq. Bunu bildik və əgər bilirsinizsə, sizə xəbər göndərdik».

20 Yaqub oğullarının sözlərini eşidəndə ucadan qışqırdı: «Bu, oğlumun xəz paltarıdır, onu pis bir heyvan yeyib. Yusif parça-parça olub. Bu gün onu göndərdim ki, sənin və sürülərin salamat olub-olmadığını görsün və səndən mənə xəbər gətirsin. O, mənim əmr etdiyim kimi getdi. Bu gün onun başına bu iş gəldi, oğlumun səninlə olduğunu düşündüyüm vaxt.

21 Yaqubun oğulları cavab verdilər: «O, bizə gəlmədi və sənin yanından çıxdığımız gündən indiyə qədər onu görmədik».

22 Yaqub onların sözlərini eşidəndə yenə ucadan qışqırdı, qalxıb paltarını cırdı, belinə çul geyindi və acı-acı ağladı, yas tutdu, ağlayaraq səsinə ucaldı və nida edərək bu sözləri dedi:

23 Oğlum Yusif, ey oğlum Yusif, qardaşlarının rifahı üçün səni bu gün göndərdim, amma budur, sən parçalanmışsan. Bu, mənim əlimlə oğlumun başına gəldi.

24 Sənin üçün kədərlənirəm, oğlum Yusif, sənin üçün kədərlənirəm. Həyatımda mənə nə qədər şirin idin, indi isə ölümün mənə nə qədər acıdır.

25 O Sənin yerinə öldüyüm üçün, oğlum Yusif, çünki sənin üçün kədərlənirəm, oğlum, oğlum, oğlum. Yusif, oğlum, haradasan və hara çəkilmisən? Oyan, yerindən qalx və gəl, sənin üçün çəkdiyim kədəri gör, oğlum Yusif.

26 İndi gəl, gözlərimdən yanaqlarımdan axan yaşları say və onları Rəbbin hüsuruna gətir ki, qəzəbi məndən dönsün.

27 O Oğlum Yusif, necə oldu ki, dünyanın başlanğıcından bu günə qədər heç kimin yıxılmadığı birinin əli ilə yıxıldın? Çünki sən düşmənin zərbəsi ilə vəhşicəsinə öldürüldün, amma bilirəm ki, bu, çoxlu günahların üzündən sənin başına gəldi.

28 İndi oyan, oğlum, gör sənin üçün nə qədər acı çəkdiyim dərdini. Baxmayaraq ki, səni mən böyütmədim, sənə surət vermədim, sənə nəfəs və ruh vermədim. Səni yaradan, sümüklərini tikən, onları atla örtən, burnuna həyat nəfəsi üfürən Allah idi.

29 İndi, doğrudan da, səni mənə verən Allah səni məndən aldı və sənin də başına belə bir şey gəldi.

30 Yaqub Yusif haqqında bu sözləri təkrarladı və acı-acı ağladı, yerə yıxıldı və sakitləşdi.

31 Yaqubun bütün oğulları atalarının əziyyətini görüb tövbə etdilər və acı-acı ağladılar.

32 Yəhuda ayağa qalxıb atasının başını yerdən qaldırıb dizinin üstünə qoydu. Atasının göz yaşlarını yanaqlarından sildi. Yəhuda isə atasının başı daş kimi dizlərinin üstündə qalaraq hönkür-hönkür ağladı.

33 Yaqubun oğulları atalarının əziyyətini gördülər və səslərini qaldıraraq ağlamağa davam etdilər. Yaqub isə hələ də daş kimi yerdə uzanmışdı.

34 Bütün oğulları, əyanları və əyanının övladları qalxıb ona təsəlli vermək üçün onun ətrafında dayandılar, amma o, təsəlli tapmaq istəmədi.

35 Bütün Yaqub nəslə ayağa qalxıb Yusif və atalarının başına gələnələr üçün böyük bir yas tutdu. Bu xəbər Yaqubun atası İbrahimin oğlu İshaqa çatdı. O, Yusif üçün acı-acı ağladı və bütün ev əhli ilə birlikdə Xevronda yaşadığı yerdən çıxdı. O, oğlu Yaquba təsəlli verdi, amma təsəlli almaq istəmədi.

36 Bundan sonra Yaqub yerdən qalxdı və göz yaşları yanaqlarından axdı. Oğullarına dedi: «Qalxın, qılınclarınızı və oxlarınızı götürün, çölə gedin və oğlumun cəsədini tapıb yanıma gətirib basdırma biləcəyinizi axtarın».

37 Xahiş edirəm, heyvanların arasında da axtarın və onları ovlayın. Onu tutub mənə gətirməzdən əvvəl gələnə ovlayın. Bəlkə Rəbb bu gün mənim beləmə rəhm edər və oğlumun parçalayanları qarşınızda hazırlayar və mənə gətirər. Mən də oğlumun qisasını alacağam».

38 Oğulları atalarının əmr etdiyi kimi etdilər və səhər tezdən durdular, hər biri qılınıcı və yayını əlinə aldı və heyvanları ovlamaq üçün çölə çıxdılar.

39 Yaqub hələ də bərkədən ağlayıb ağlayır, evdə o tərəf-bu tərəfə gəzirdi və əllərini bir-birinə vuraraq deyirdi: «Oğlum Yusif, oğlum Yusif!»

40 Yaqubun oğulları heyvanları tutmaq üçün səhraya getdilər. Budur, bir canavar onlara tərəf gəldi. Onu tutub atalarının yanına gətirdilər və ona dedilər: «Bu, ilk tapdığımız heyvandır. Sənin bizə əmr etdiyin kimi onu sənin yanına gətirdik, amma oğlunun cəsədini tapa bilmədik».

41 Yaqub heyvanı oğullarının əlindən aldı və heyvanı əlində tutaraq ucadan və ağlayan bir səslə qışqırdı və acı bir ürəklə heyvana dedi: «Niyə oğlum Yusifi yedin? Yer üzünün Allahından və oğlum Yusifin başına gələn belədən necə qorxmadın?»

42 Oğlum boş yerə yedin, çünki o, heç bir zorakılıq etməyib və bununla da məni onun hesabına günahkar etdin, buna görə də Allah təqib olunanı tələb edəcək.

43 Rəbb Yaqubu sözləri ilə təsəlli etmək üçün heyvanın ağzını açdı. Heyvan Yaquba cavab verib ona bu sözləri dedi:

44 Bizi yer üzündə yaradan Allaha and olsun ki, ağam, mən sənin oğlunu görmədim, onu parçalamadım, amma

uzaq bir diyardan bu gün məndən getmiş oğlumu axtarmağa gəldim və onun sağ, yoxsa ölü olduğunu bilmirəm.

45 Bu gün oğlumu axtarmağa cölə çıxdım. Sənin oğulların məni tapdılar, yaxalayıb kədərini artırdılar. Bu gün məni sənin hüsuruna gətirdilər və bütün sözlərimi sənə söylədim.

46 İndi isə, ey bəşər oğlu, mən sənin əlindəyəm və bu gün mənə nə xoş görünsə, onu et. Amma məni yaradan Allahın canına and olsun ki, sənin oğlunu görmədim, onu parçalamadım və ömrüm boyu insan əti ağzıma girməyib.

47 Yaqub vəhşi heyvanın sözlərini eşidəndə çox təəccübləndi və vəhşi heyvanı onun əlindən buraxdı, qadın da öz yolu ilə getdi.

48 Yaqub hələ də günbəgün ağlayıb Yusif üçün ağlayırdı və oğlu üçün uzun müddət yas tuturdu.

FƏSİL 44

1 Yusifi Midyanlılardan, yəni qardaşlarından satın alan İsmailin oğulları Yusiflə birlikdə Misirə getdilər və Misir sərhədlərinə çatdılar. Misirə yaxınlaşanda Misir torpağından səyahətə çıxan İbrahim oğlu Medanın dörd oğlu ilə qarşılaşdılar.

2 İsmaililər onlara dedilər: «Bu qulu bizdən almaq istəyirsinizmi?» Onlar dedilər: «Onu bizə verin». Yusifi də onlara təslim etdilər. Onlar onun çox gözəl bir gənc olduğunu görüb iyirmi şekelə aldılar.

3 İsmaililər Misirə səyahətlərini davam etdirdilər və Medanlılar da həmin gün Misirə qayıtdılar. Medanlılar bir-birlərinə dedilər: «Eşitmişik ki, fironun bir zabiti, keşikçilər rəisi Potifar ona xidmət etmək və onu evinə və bütün əmlakına nəzarətçi təyin etmək üçün qarşısına çıxacaq yaxşı bir qul axtarır».

4 İndi isə gəlin onu istədiyimiz qiymətə sataq, əgər o, bizə lazım olanı verə bilirsə.

5 Medanımlar gedib Potifarın evinə gəlib ona dedilər: «Eşitmişik ki, sənə xidmət etmək üçün yaxşı bir qul axtarırsan. Bax, səni məmnun edəcək bir qulumuz var. Əgər istədiyimizi bizə verə bilsən, onu sənə satırıq».

6 Potifar dedi: «Onu yanıma gətirin, mən onu görüm. Əgər məni razı salsa, onun üçün nə istəsəniz, sizə verərəm».

7 Medanlılar gedib Yusifi gətirib Potifarın qarşısına qoydular. Potifar onu gördü və çox bəyəndi. Potifar onlara dedi: «Mənə deyən görək bu cavan üçün nə istəyirsiniz?»

8 Onlar dedilər: «Onun üçün dörd yüz gümüş istəyirik». Potifar dedi: «Əgər onun satış qeydini mənə gətirsən və tarixçəsini mənə danışsan, sənə verərəm. Bəlkə də oğurlanmış olar, çünki bu gənc nə kölədir, nə də kölə oğludur, amma mən onda yaraşıqlı və gözəl bir insan görmüşəm».

9 Medanımlılar gedib onu satan İsmaililəri onun yanına gətirdilər və ona dedilər: «O, kölədir və biz onu onlara satdıq».

10 Potifar İsmaililərin Medanlılara gümüş verərkən dediklərini eşitdi. Medanlılar gümüşü götürüb yola düşdülər, İsmaililər də evlərinə qayıtdılar.

11 Potifar Yusifi götürüb evinə gətirdi ki, ona xidmət etsin. Yusif Potifarın gözündə lütf tapdı. Yusif ona etibar etdi və onu evinə nəzarətçi təyin etdi. Ona məxsus olan hər şeyi ona təslim etdi.

12 Rəbb Yusiflə idi və o, çiçəklənən bir adam oldu. Rəbb Yusifin xatirinə Potifarın evinə xeyir-dua verdi.

13 Potifar bütün var-dövlətini Yusifin əlinə verdi. Yusif hər şeyin daxil-çıxışına səbəb olurdu və Potifarın evində hər şey onun istəyi ilə tənzimlənirdi.

14 Yusif on səkkiz yaşında idi, gözəl gözləri və yaraşıqlı görünüşü olan bir gənc idi və bütün Misir torpağında onun kimisi yox idi.

15 O, ağasının evində ikən evə girib-çıxarkən və ağasına qulluq edərkən ağasının arvadı Zelika başını qaldırıb ona baxdı və gördü ki, Yusif yaraşıqlı və sevimli bir gəncdir.

16 Qadın ürəyində Yusifin gözəlliyinə heyran qalırdı və ürəyi Yusifə bağlanmışdı. Onu günbəgün aldadırdı. Zelika isə hər gün Yusifi razı salırdı, amma Yusif ağasının arvadına baxmaq üçün gözlərini qaldırmırdı.

17 Zelika ona dedi: «Sənin görünüşün və bədən quruluşun necə də gözəldir! Həqiqətən də, mən bütün qullara baxdım, amma sənin kimi gözəl bir qul görmədim. Yusif ona dedi: «Doğrudan da, məni anamın bətnində yaradan bütün bəşəriyyəti yaradıb».

18 Qadın ona dedi: «Gözlərin necə də gözəldir! Bütün Misir əhalisini, kişi və qadınları valeh etdin». O, qadına dedi: «Biz sağ ikən onlar necə də gözəldirlər, amma onları məzarda görsən, onlardan uzaqlaşacaqsan».

19 Qadın ona dedi: «Sənin bütün sözlərin necə də gözəl və xoşdur. İndi evdə olan arfanı götür və əllərlə çal, qoy sözlərini eşitək».

20 O, qadına dedi: «Allahımı və Onun izzətini tərifləyən sözlərim necə də gözəl və xoşdur». Qadın isə ona dedi: «Başının saçları necə də gözəldir! Evdəki qızıl darağa bax, götür və başının saçlarını bur».

21 Elişə ona dedi: «Nə vaxta qədər bu sözləri deyəcəksən? Bu sözləri mənə deməyi dayandır, qalx və ev işlərinə qarış».

22 Qadın ona dedi: «Evimdə heç kim yoxdur və sənin sözlərini və istəyini yerinə yetirməkdən başqa heç nəyə əhəmiyyət vermərəm. Bütün bunlara baxmayaraq, Yusifi yanına gətirə bilmədi, Yusif də ona baxmadı, gözlərini yerə dikdi».

23 Zelika ürəyində Yusifin onunla yatmasını istəyirdi. Yusif evdə iş görərkən Zelika gəlib onun qarşısında otururdu. Qadın hər gün Yusifi onunla yatmağa və ya ona baxmağa sövq edirdi, amma Yusif ona qulaq asmırdı.

24 Qadın ona dedi: «Əgər sözlərimi yerinə yetirməsən, səni ölüm cəzası ilə cəzalandıracağam və üzərimə dəmir boyunduruq qoyacağam».

25 Yusif ona dedi: «Bəli, insanı yaradan Allah əsirlərin zəncirlərini açır və məni sənin zindanından və hökmündən qurtaracaq».

26 Qadın onu razı sala bilmədikdə və hələ də ona bağlı qaldıqda, ehtirası onu ağır bir xəstəliyə saldı.

27 Bütün Misir qadınları onu ziyarətə gəlib dedilər: «Niyə bu qədər geridə qalmısan? Heç nəyə ehtiyacı olmayan! Ərin padşahın gözündə böyük və hörmətli bir şahzadədir. Əgər ürəyinin istədiyindən bir şeyə ehtiyacın varsa?»

28 Zelika onlara cavab verdi: «Bu gün sizə bildiriləcək ki, məni gördüyünüz bu fitnə haradan qaynaqlanı?» O, qulluqçularına bütün qadınlar üçün yemək hazırlamağı əmr etdi və onlar üçün ziyafət qurdu. Bütün qadınlar Zelianın evində yemək yedilər.

29 Qadın onlara limonları soymaq üçün bıçaqlar verdi və Yusifi bahalı paltarlar geyindirməyi və onların qarşısına çıxmasını əmr etdi. Yusif onların gözləri önünə gəldi. Bütün qadınlar Yusifə baxıb gözlərini ondan çəkə bilmədilər. Əllərindəki bıçaqlarla əllərini kəsdilər və əllərindəki bütün limonlar qanla doldu.

30 Onlar nə etdiklərini bilmirdilər, amma Yusifin gözəlliyinə baxmağa davam etdilər və gözlərini ondan çəkmədilər.

31 Zelika onların nə etdiyini görüb dedi: «Bu nə işdir ki, görmüsünüz? Baxın, sizə yeməyə limon verdim, amma hamınız əllərinizi kəsmisiniz».

32 Bütün qadınlar əllərini gördülər və qan içində idilər, qanları paltarlarına axırdı. Onlar qadına dedilər: «Evindəki bu kölə bizi məğlub etdi, gözəlliyinə görə gözlərimizi ondan çəkə bilmədik».

33 Qadın onlara dedi: «Doğrudan da, siz ona baxıb özünüzü saxlaya bilmədiyiniz anda başınıza bu iş gəldi. O, daim mənim evimdədirsə və mən onu hər gün evimə girib-çıxdığını görürəmsə, mən necə özümə gələ bilərəm? Bəs buna görə necə tənəzzülə uğramayım və hətta məhv olmayım?»

34 Onlar qadına dedilər: «Sözlər doğrudur, çünki evdəki bu gözəl simasını kim görüb ondan çəkinə bilər ki? O sənin evində sənin köləni və xidmətçini deyilmi? Niyə ürəyində olanı ona demirsən və bu işdə ruhunun məhv olmasına icazə vermirsen?»

35 Qadın onlara dedi: «Mən hər gün onu razı salmağa çalışıram, amma o, mənim istəklərimə razı olmur. Mən ona hər şeyin yaxşı olacağını vəd etmişdim, amma ondan heç bir nəticə ala bilmədim. Buna görə də gördüyünüz kimi, tənəzzülə uğramış vəziyyətdəyəm».

36 Zelika Yusifə olan sevgisi üzündən çox xəstələndi və ona görə də çox seviməyə başladı. Zelikanın evindəki bütün adamlar və əri Zelikanın Yusifə olan sevgisi üzündən xəstələndiyini bilmirdilər.

37 Evindəki bütün insanlar ondan soruşdular: «Niyə xəstələnirsən, halsızlaşırsan və heç nədən ehtiyacın yoxdur?» Qadın onlara dedi: «Məndə hər gün artan bu şeydən xəbərsizəm».

38 Bütün qadınlar və rəfiqələri hər gün onu görməyə gəlir və onunla danışdılar. Qadın onlara dedi: «Bu, yalnız Yusifin sevgisi sayəsində mümkündür». Qadına dedilər: «Onu aldadın və gizlicə tutun, bəlkə də sizə qulaq asacaq və bu ölümü sizdən uzaqlaşdıracaq».

39 Zelika Yusifə olan sevgisindən daha da pisləşdi və ayaq üstə durmağa təqəti qalmayana qədər alçalmağa davam etdi.

40 Bir gün Yusif evdə ağasının işlərini götürdü. Zelika gizlicə gəlib qəfildən onun üstünə düşdü. Yusif qadına qarşı qalxdı. O, qadından daha güclü idi və onu yerə yıxdı.

41 Zelika ürəyinin ona olan istəyindən ağladı və ağlayaraq Ona yalvardı, göz yaşları yanaqlarından axdı və yalvarış və acı bir səslə ona dedi:

42 Heç mənim kimi gözəl və ya özümdən daha yaxşı bir qadının hər gün səninlə danışdığını, sənə olan sevgisi ucbatından zəiflədiyini, bütün bu şərəfi sənə verdiyini və yenə də səsimi eşitmədiyini eşitmisənmi?

43 Əgər bu, ağanın səni cəzalandırmasından qorxduğu üçündürsə, padşahın sağ olmasına and olsun ki, ağanın bu işdən sənə heç bir zərər dəyməyəcək. İndi isə yalvarıram,

məni dinlə və sənə verdiyim şərəf xatirinə razı ol və bu ölümü məndən uzaqlaşdır. Sənin xatirinə niyə ölməliyəm?»

44 Yusif ona cavab verdi: «Məndən əl çək və bu işi ağamın öhdəsinə burax. Ağam evdə nəyin olduğunu bilmir, çünki ona məxsus olan hər şeyi mənə verib. Ağamın evində bunları necə edəcəyəm?»

45 Çünki o, məni öz evində çox şərəfləndirdi, məni öz evinə nəzarətçi təyin etdi və məni yüksəltdi. Bu evdə məndən böyük heç kim yoxdur və ağam məndən heç nəyi əsirgəmədi, yalnız sən, yəni onun arvadısan. Bəs bu sözləri mənə necə deyə bilərsən? Allaha və sənin ərinə necə bu böyük pislili və günahı edə bilərəm?

46 İndi məndən əl çək və bir daha bu kimi sözlər demə, çünki sənin sözlərinə qulaq asmayacağam. Lakin Zelika Yusif bu sözləri ona deyəndə ona qulaq asmaq istəmirdi, amma Zelika onu hər gün özünə qulaq asmağa sövq edirdi.

47 Bundan sonra Misir çayı hər tərəfdən doldu və bütün Misir sakinləri, padşah və şahzadələr dəf və rəqslərlə yola düşdülər. Çünki bu, Misirdə böyük bir sevinc və Sihor dənizinin daşması zamanı bir bayram idi və onlar bütün günü oraya sevinmək üçün getdilər.

48 Misirlilər adətlərinə uyğun olaraq çay kənarına sevinməyə gedəndə Potifarın bütün ev adamları onlarla getdilər, amma Zelika onlarla getmək istəmədi, çünki dedi: «Xəstəyəm». O, evdə tək qaldı və evdə onunla birlikdə başqa heç kim yox idi.

49 O, ayağa qalxıb evindəki məbədə çıxdı və şahzadə paltarlarını geyindi. Başına gümüş və qızıl bəzədilmiş oniks daşlarından qiymətli daşlar taxdı. Üzünü və dərisini hər cür qadın təmizləyici mayeləri ilə bəzədi. Məbədi və evi darçın və kündürlə ətiləndirdi, mirra və aloe yaydı. Sonra məbədin girişində, Yusifin işini görmək üçün keçdiyi evin dəhlizində oturdu. Budur, Yusif tarladan gəlib ağasının işini görmək üçün evə girdi.

50 O, keçməli olduğu yerə çatdı və Zelikanın bütün işlərini gördü və geri qayıtdı.

51 Zelika Yusifin ondan üz döndərdiyini görüb onu səslədi: “Sənə nə olub, Yusif? İşinə gəl, mən sənin üçün yer açacağam, ta ki sən öz yerinə keçənə qədər”.

52 Yusif qayıdıb evə gəldi və oradan oturduğu yerə keçdi. Adətən olduğu kimi ağasının işlərini görmək üçün oturdu. Budur, Zelika onun yanına gəldi və şahzadə geyimində onun qarşısında dayandı. Onun paltarlarından gələn qoxu uzaqlara yayıldı.

53 Qadın tələsik Yusifi və onun paltarlarını tutdu və ona dedi: «Padşah sağ olsun, əgər mənim xahişimi yerinə yetirməsən, bu gün öləcəksən». O, tələsik digər əlini uzadıb paltarının altından qılinc çıxardı və Yusifin boynuna taxdı və dedi: «Qalx və xahişimi yerinə yetir, əgər etməsən, bu gün öləcəksən».

54 Yusif qadının bu hərəkətindən qorxdu və ondan qaçmaq üçün ayağa qalxdı. Qadın onun paltarının ön tərəfindən yapışdı. Zelikanın qaçmaq qorxusundan onun əlindən aldığı paltar cırıldı. Yusif paltarı Zelikanın əlində qoydu, o isə qorxduğu üçün qaçıb bayıra çıxdı.

55 Zelika Yusifin paltarının cırıldığını və onun paltarını əlində qoyub qaçdığını görəndə canından qorxdu, çünki xəbər onun haqqında yayıldı. O, ayağa qalxıb hiyləgərliklə hərəkət etdi, geyindiği paltarları soyunub digər paltarlarını geyindi.

56 Qadın Yusifin paltarını götürüb yanına qoydu və evinin adamları çaya getməmişdən əvvəl xəstələndiyi yerdə oturdu. Evdə olan bir gənc oğlanı çağırdı və ona evin adamlarını yanına çağırmasını əmr etdi.

57 O, onları görəndə ucadan və nalə ilə dedi: «Baxın ağanız bu gün mənimlə yatmağa gələn bir İbranini evimə gətirib».

58 Sən çıxıb gedəndə o, evə gəldi və evdə heç kimin olmadığını görüb yanıma gəldi və mənimlə yatmaq niyyəti ilə məni tutdu.

59 Mən onun paltarlarını götürüb cırdım və ucadan qışqırdım. Səsimi qaldıranda o, canından qorxdı və paltarını qarşımda qoyub qaçdı.

60 Onun evindəkilər bir söz demədilər, amma Yusifə qarşı qəzəbləri alovlandı. Onlar ağasının yanına gedib onun hiyləgərlik sözlərini ona danışdılar.

61 Potifar qəzəblə evə qayıtdı. Arvadı ona qışqırdı: «Bu gün mənimlə əylənməyə gələn bir pivəçini evimə gətirməklə mənə nə etdin? Bu gün mənə belə etdi».

62 Potifar arvadının sözlərini eşidəndə Yusifə şiddətli cəza verilməsini əmr etdi və onlar da belə etdilər.

63 Onlar Yusifi döyərkən Yusif ucadan qışqırdı və gözlərini göyə qaldıraraq dedi: «Ey Xudavənd Rəbb, Sən bilirsən ki, mən bütün bunlardan məsulam. Niyə bu gün tanıdığın bu sünnətsiz pis adamların əli ilə yalanla ölməliyəm?»

64 Potifarın adamları Yusifi döyərkən o, qışqırmağa və ağlamağa davam etdi. Orada on bir aylıq bir uşaq var idi. Rəbb uşağın ağzını açdı və Potifarın adamları Yusifi döyərkən bu sözləri söylədi:

65 Bu adamdan nə istəyirsən və ona niyə bu pisliyi edirsən? Anam yalan danışır və yalan danışır; sövdələsmə belə idi.

66 Uşaq baş verənlərin hamısını onlara dəqiqliklə danışdı və Zelikanın Yusifə dediyi hər şeyi hər gün onlara danışdı.

67 Bütün kişilər uşağın sözlərini eşidib onun sözlərinə çox təəccübləndilər. Uşaq danışmağı dayandırdı və susdu.

68 Potifar oğlunun sözlərindən çox utandı və adamlarına Yusifi bir daha döyməməyi əmr etdi. Adamlar Yusifi döyməyi dayandırdılar.

69 Potifar Yusifi götürüb bu işdə ona hökm vermək üçün padşahın hakimləri olan kahinlərin hüzuruna gətirilməsini əmr etdi.

70 Potifar və Yusif padşahın hakimləri olan kahinlərin yanına gəldilər. O, onlara dedi: «Xahiş edirəm, qərar verin, qul belə edib, ona hansı hökmü verməlidir».

71 Kahinlər Yusifə dedilər: «Ağana niyə belə etdin?» Yusif onlara cavab verdi: «Ağalarım, məsələ belə idi». Potifar Yusifə dedi: «Doğrudan da, mən hər şeyimi sənə əlinə verdim və səndən yalnız arvadımı gizlətdim. Sən necə bu pisliyi edə bildin?»

72 Yusif cavab verdi: «Yox, ağam, var olan Rəbbə və canına and olsun, ağam, arvadından eşitdiyim söz yalandır, çünki bu gün belə oldu».

73 Sənə evində olduğumdan bir il keçib; mənə hər hansı bir qanunsuzluq və ya canımı almağa vadar edəcək bir şey gördünmü?

74 Kahinlər Potifara dedilər: «Xahiş edirik, adam göndərin ki, Yusifin cırılmış paltarını bizə gətirsinlər və oradakı cırığı görək. Əgər cırıq paltarın önündədirsə, deməli, Yusifin üzü qadının qarşısında olmalı və qadın onu tutub

yanına getməli idi. Arvadın isə dediyi hər şeyi hiylə ilə etdi».

75 Onlar Yusifin paltarını hakim kahinlərin qarşısına gətirdilər və gördülər ki, Yusifin gözündə cırıq var. Bütün hakim kahinlər qadının onu məcbur etdiyini bilib dedilər: «Bu qulun ölüm hökmü yoxdur, çünki o, heç nə etməyib, amma arvadının əleyhinə çıxan şeyiyyə görə onu zindana salmaq qərarına gəliblər».

76 Potifar onların sözlərini eşidəndə onu padşahın məhbuslarının saxlanıldığı zindana saldı. Yusif on iki il zindanda qaldı.

77 Buna baxmayaraq, ağasının arvadı ondan üz döndərmədi və ona qulaq asmaq üçün günbəgün onunla danışmaqdan əl çəkmədi. Üç ayın sonunda Zelika hər gün Yusifin yanına, həbsxanaya gedib onu özünə qulaq asmağa razı saldı. Zelika Yusifə dedi: «Bu evdə nə qədər qalacaqsan? İndi mənim sözümə qulaq as, sənə bu evdən çıxaraçağam».

78 Yusif ona cavab verib dedi: «Sənə sözlərini dinləyib Allaha qarşı günah etməkdənsə, bu evdə qalmağım daha yaxşıdır». Qadın ona dedi: «Əgər mənim istəyimi yerinə yetirməsən, gözlərini çıxarıb ayaqlarına zəncir vuracağam və sənə əvvəllər tanımadığın insanların əlinə verəcəyəm».

79 Yusif ona cavab verib dedi: «Bax bütün yer üzünün Allahu məni sənə mənə edə biləcəyin hər şeydən xilas etməyə qadirdir, çünki O, korların gözlərini açır, bağlı olanları azad edir və ölkəni tanımayan bütün yadları qoruyur».

80 Zelika Yusifi öz sözüne qulaq asmağa inandıra bilmədikdə, onu yoldan çıxarmaqdan əl çəkdi; Yusif isə hələ də həbsxanada idi. Yusifin atası Yaqub və Kənan torpağında olan bütün qardaşları o günlərdə Yusif üçün yas tutub ağladılar, çünki Yaqub oğlu Yusif üçün təsəlli tapmaqdan imtina etdi və Yaqub bütün o günlərdə ucadan ağladı, ağladı və yas tutdu.

FƏSİL 45

1 Yusif qardaşları tərəfindən satıldıqdan sonra, həmin ilin, yəni Yusifin Misirə getdiyi ilində Yaqub oğlu Ruven Timnaya getdi və Kənanlı Avinin qızı Elyuramı özünə arvad olaraq aldı və Yusif onun yanına gəldi.

2 Ruvenin arvadı Elyuram hamilə qalıb ona Xanok, Palu, Kesron və Karmi adlı dörd oğul doğdu; qardaşı Şimeon isə bacısı Dinanı arvad aldı. Dina da ona Memuel, Yamin, Ohad, Yakın və Zohar adlı beş oğul doğdu.

3 Bundan sonra o, Şimeonun Şekem şəhərindən əsir götürdüyü Kənanlı qadın Bunanın yanına gəldi. Buna Dinanın qarşısında idi və ona qulluq edirdi. Şimeon onun yanına gəldi və o, Dinaya Şaulu doğdu.

4 Yəhuda o vaxtlar Adulama getdi və Xira adlı Adulamalı bir adamın yanına gəldi. Yəhuda orada Şuanın qızı Əliyat adlı Kənanlı bir kişinin qızını gördü. Qızı götürüb onunla yaxınlıq etdi. Əliyat Yəhudaya Er, Onan və Şilo adlı üç oğul doğdu.

5 Levi və İssakar şərq torpağına getdilər və Ever oğlu Yoqtanın oğlu Yovabın qızlarını özlərinə arvad aldılar; Yoqtanın oğlu Yovabın iki qızı var idi: böyüyünün adı Adina, kiçiyinin adı isə Arida idi.

6 Levi Adinanı, İssakar isə Aridanı götürdü. Onlar Kənan torpağına, atalarının evinə gəldilər. Adina Leviyə Gəşon, Kehat və Merari adlı üç oğul doğdu.

7 Arida İssakara Tolanı, Puvanı, Əyyubu və Şomronu dörd oğul doğdu; Dan Moav torpağına getdi və Moavlı Xamudanın qızı Aflaleti özünə arvad olaraq aldı və onu Kənan torpağına gətirdi.

8 Aflalet sonsuz idi və övladı yox idi. Allah sonradan Danın arvadı Aflaleti xatırladı. Aflalet hamilə olub bir oğul doğdu və adını Kuşim qoydu.

9 Qad və Naftali qəbilələri Harana getdilər və oradan Naxor oğlu Uz oğlu Amuramın qızlarını arvad aldılar.

10 Amuram qızlarının adları bunlardır: böyüyünün adı Merima, kiçiyinin adı Uzit idi; Naftali Merimanı, Qad isə Uziti götürüb Kənan torpağına, atalarının evinə gətirdi.

11 Merima Naftalının Yaxzeel, Quni, Yazer və Şalemi adlı dörd oğlu, Uzit isə Qadın Sefion, Çaqi, Şuni, Esbon, Eri, Arodi və Aralı adlı yeddi oğlunu doğdu.

12 Aşer gedib İsmail oğlu Hadadın oğlu Aflalın qızı Adonu arvad olaraq Kənan torpağına gətirdi.

13 Aşerin arvadı Adon o günlərdə öldü, övladı olmadı. Adonun ölümündən sonra Aşer çayın o biri tərəfinə getdi və Sam oğlu Everin oğlu Abimaelin qızı Haduranı özünə arvad etdi.

14 Gənc qız çox gözəl və ağıllı bir qadın idi. O, Sam oğlu Elam oğlu Malkielin arvadı idi.

15 Hadura Malkielə bir qız doğdu və Malkiel onun adını Serah qoydu. Malkiel bundan sonra öldü və Hadura gedib atasının evində qaldı.

16 Aşerdə arvadının ölümündən sonra o, gedib Haduranı arvad olaraq aldı və onu Kənan torpağına gətirdi. Üç yaşında olan qızı Seraxı da onlarla birlikdə gətirdi. Qız Yaqubun evində böyüdü.

17 Qız çox gözəl görünürdü və Yaqub övladlarının müqəddəs yolları ilə gedirdi; heç nədən korluq çəkmirdi, Rəbb ona hikmət və anlayış vermişdi.

18 Aşerin arvadı Hadura hamilə qalıb ona dörd oğul – Yimna, İşva, İşvi və Beriyanı doğdu.

19 Zebulun Midyan torpağına getdi və Midyan oğlu Abidanın oğlu Moladın qızı Merişanı özünə arvad olaraq götürüb Kənan torpağına gətirdi.

20 Meruşa Zevulun Sered, Elonu və Yaxleeli doğdu. üç oğul.

21 Yaqub Terahın oğlu Sobanın oğlu Aramın yanına adam göndərdi. Aram Aramın qızı Binyamin Mekalyanı oğlu kimi götürdü. Binyamin Kənan torpağına, Yaqubun evinə gəldi. Binyamin on yaşında ikən Aramın qızı Mekalyanı arvad aldı.

22 Mexaliya hamilə qalıb Benjamin Bela, Beker, Aşbel, Gera və Naaman adlı beş oğul doğdu; Benjamin sonra gedib İbrahimin oğlu Şomronun qızı Aribat adlı bir arvad aldı. O, on səkkiz yaşında idi; Aribat Benjamindən isə Axi, Voş, Mupim, Xupim və Ord adlı beş oğul doğdu.

23 O günlərdə Yəhuda Samın evinə gedib Samın oğlu Elamın qızı Tamarı ilk oğlu Er üçün arvad aldı.

24 Er arvadı Tamara yaxınlaşdı və Tamara onun arvadı oldu. Tamar onun yanına gələndə övladını zahirən məhv etdi. Onun işi Rəbbin gözündə pis idi və Rəbb onu öldürdü.

25 Yəhudanın ilk oğlu Erin ölümündən sonra Yəhuda Onana dedi: «Qardaşının arvadının yanına get, onunla ən yaxın qohumun kimi evlən və qardaşın üçün nəsil yetişdir».

26 Onan Tamarla arvad aldı və onunla yaxınlıq etdi. Onan da qardaşının işini bəyəndi və onun işi Rəbbin gözündə pis idi, ona görə də onu da öldürdü.

27 Onan öləndə Yəhuda Tamara dedi: «Oğlum Şilo böyüyənə qədər atanın evində qal». Yəhuda bir daha Tamara onu Şiloya vermək istəmədi, çünki dedi: «Bəlkə o da qardaşları kimi öləcək».

28 Tamar qalxıb gedib atasının evində qaldı. Tamar isə bir müddət atasının evində qaldı.

29 İlin əvvəlində Yəhudanın arvadı Əliyyə öldü; Yəhuda arvadı üçün təsəlli tapdı və Əliyyənin ölümündən sonra Yəhuda dostu Hira ilə birlikdə qoyunlarını qırmaq üçün Timnaya getdi.

30 Tamar Yəhudanın qoyun qırmaq üçün Timnaya getdiyini və Şilo böyüdüyünü, Yəhudanın isə ondan xoşu gəlmədiyini eşitdi.

31 Tamar qalxıb dulluq paltarını çıxardı, çarşaf örtüdü və tamamilə örtündü. Timna yolundakı ümumi küçədə oturdu.

32 Yəhuda oradan keçib onu görüb apardı və onun yanına gəldi. Qadın ondan hamilə qaldı. Doğuş vaxtı bətnində əkizlər var idi. Yəhuda birinci qızının adını Peres, ikincisinin adını isə Zara qoydu.

FƏSİL 46

1 O günlərdə Yusif hələ də Misir torpağında zindanda idi.

2 O vaxt fironun əyanları, Misir padşahına məxsus olan rəis servisçilər və rəis çörəkçilər onun qarşısında durmuşdular.

3 Saqi şərab götürüb padşahın qarşısına qoydu ki, içsin. Çörəkçi isə padşahın qarşısına çörək qoydu ki, yesin. Padşah, özü və əyanları və padşahın süfrəsində yemək yeyən nazirləri şərabdan içib çörək yedilər.

4 Onlar yeyib-içərkən saqi ilə çörəkçi orada qaldılar. Fironun əyanları saqinin gətirdiyi şərabda çoxlu milçək və çörəkçinin çörəyində nitra daşları tapdılar.

5 Mühafizəçilər rəisi Yusifi fironun əyanlarına xidmətçi təyin etdi və fironun əyanları bir il həbsdə qaldılar.

6 İlin sonunda hər ikisi bir gecədə, həbsxanada yuxu gördülər. Səhər tezdən Yusif həmişəki kimi onlara qulluq etmək üçün onların yanına gəldi və onları gördü və üzlərinin kədərli və kədərli olduğunu gördü.

7 Yusif onlardan soruşdu: «Niyə bu gün üzünüz kədərli və pərişandır?» Onlar ona dedilər: «Biz bir yuxu gördük, amma onu yozan yoxdur». Yusif onlara dedi: «Xahiş edirəm, yuxunuzu mənə danışın, Allah sizə istədiyiniz kimi sülh versin».

8 Saqi yuxusunu Yusifə danışdı və dedi: «Yuxumda gördüm ki, qarşımda böyük bir üzüm tənəyi var. O üzüm tənəyində üç budaq gördüm. Tənək tez çiçəkləndi və böyük bir hündürlüyə çatdı, salxımları yetişib üzüm oldu».

9 Mən üzümləri götürüb bir kasaya sıxdım və fironun əlinə verdim və o, içdi. Yusif ona dedi: «Üzumdəki üç budaq üç gündür».

10 Amma üç gün ərzində padşah səni çıxarmağı əmr edəcək və səni öz vəzifəyə qaytaracaq. Sən də padşaha əvvəlki kimi şərabını içirəcəksən. Amma sənin gözündə lütf tapmağıma icazə ver. Sənin halın yaxşı olanda mənə firona xatırlayacaqsan. Mənə yaxşılıq et və mənə bu zindandan çıxart, çünki mən Kənan torpağından oğurlanıb bu yerdə kölə kimi satılmışam».

11 Ağamın arvadı haqqında sənə deyilənlər də yalandır, çünki mənə boş yerə bu zindana saldılar. Sakit Yusifə cavab verdi: «Əgər padşah mənə əvvəlki kimi, sonuncu dəfə mənə yozduğun kimi yaxşı davransa, istədiyim hər şeyi edəcəyəm və səni bu zindandan çıxaracağam».

12 Çörəkçi Yusifin servisçinin yuxusunu dəqiq yozduğunu görüb yaxınlaşdı və bütün yuxusunu Yusifə danışdı.

13 O, ona dedi: «Yuxumda gördüm ki, başımın üstündə üç ağ səbət var. Baxdım ki, ən üst səbətdə firon üçün hər cür bişmiş ət var və quşlar onları başımdan yeyir.

14 Yusif ona dedi: «Gördüyün üç səbət üç gündür. Amma üç gün ərzində firon sənin başını kəsəcək və səni ağacdən asacaq, quşlar isə ətini yeyəcək. Bunu yuxunda gördüyün kimi etdin».

15 O günlərdə kraliça doğulmaq üzrə idi və həmin gün Misir padşahına bir oğul doğdu. Onlar padşahın ilk oğlunu dünyaya gətirdiyini elan etdilər və bütün Misir xalqı, fironun əyanları və əyanları çox sevindi.

16 Doğulduğu üçüncü gündə firon öz əyanları və əyanları, Soar və Misir orduları üçün ziyafət qurdu.

17 Bütün Misir xalqı və fironun əyanları padşahın oğlunun ziyafətində onunla yeyib-icməyə və padşahın sevincinə sevinməyə gəldilər.

18 Padşahın bütün əyanları və əyanları o vaxt səkkiz gün ziyafətdə sevinirdilər və səkkiz gün padşah sarayında hər cür musiqi alətləri ilə, dəflərlə və rəqslərlə əyləndilər.

19 Yusifin yuxusunu yozduğu sahiq Yusifi unutdu və vəd etdiyi kimi padşaha onun haqqında danışmadı, çünki bu, Rəbb tərəfindən Yusifi cəzalandırmaq üçün edilmişdi, çünki o, insana güvənmişdi.

20 Bundan sonra Yusif on iki ilini tamamlayana qədər iki il zindanda qaldı.

FƏSİL 47

1 İbrahim oğlu İshaq hələ o günlərdə Kənan torpağında yaşayırdı; o, yüz səksən yaşında çox qocalmışdı və Yaqubun qardaşı oğlu Esav Edom torpağında yaşayırdı. O və oğulları Seir övladları arasında orada mülk sahibi idilər.

2 Esav atasının ölüm ayağında olduğunu eşidəndə oğulları və ev əhli ilə birlikdə Kənan torpağına, atasının evinə gəldi. Yaqub və oğulları Xevronda yaşadıkları yerdən çıxıb ataları İshaqın yanına gəldilər. Esavla oğullarını çadırdə tapdılar.

3 Yaqub və oğulları atası İshaqın qarşısında oturdular. Yaqub hələ də oğlu Yusif üçün yas tuturdu.

4 İshaq Yaquba dedi: «Oğullarını yanıma gətir, onlara xeyir-dua verəcəyəm». Yaqub on bir oğlunu atası İshaqın qarşısına çıxardı.

5 İshaq əllərini Yaqubun bütün oğullarının üzərinə qoydu. Onları qucaqlayıb bir-bir öpdü. İshaq həmin gün onlara xeyir-dua verərək dedi: «Qoy atalarınızın Allahı sizə xeyir-dua versin və nəslinizi göydəki ulduzlar qədər çoxaltsın».

6 İshaq Esavın oğullarına da xeyir-dua verərək dedi: «Qoy Allah səni görənlərin və bütün düşmənlərinin qarşısında sizi qorxu və dəhşətə salsın».

7 İshaq Yaqubu və oğullarını çağırırdı. Hamısı gəlib İshaqın qarşısında oturdu. İshaq Yaquba dedi: «Bütün yer üzünün Allahı Rəbb mənə dedi: “Əgər övladların Mənim qanunlarıma və yollarıma əməl etsələr, Mən bu torpağı

sənin nəslinə miras olaraq verəcəyəm və atan İbrahimə içdiyim andı onlara yerinə yetirəcəyəm”.

8 İndi oğlum, övladlarına və nəvələrinə Rəbdən qorxmağı və Allahın Rəbbi razı salacaq yaxşı yolla getməyi öyrət. Əgər Rəbbin yollarına və qanunlarına əməl etsən, Rəbb İbrahimlə bağladığı əhdinə sadıq qalacaq və sənə və nəslinə ömürlük xeyir verəcək.

9 İshaq Yaquba və oğullarına vəsiyyətini bitirdikdən sonra ruhdan düşdü və öz əcdadlarına qoşuldu.

10 Yaqub və Esav ataları İshaqın üzünə düşdülər və ağladılar. İshaq Kənan torpağında, Xevronda öləndə yüz səksən yaşında idi. Oğulları onu İbrahimin Xetlilərdən qəbiristanlığı üçün satın aldığı Maxpela mağarasına apardılar.

11 Kənan torpağının bütün padşahları Yaqub və Esavla birlikdə İshaqı dəfn etməyə getdilər. İshaq öləndə bütün Kənan padşahları ona böyük hörmət göstərdilər.

12 Yaqubun oğulları və Esavın oğulları ayaqyalın gəzib Qireat-Arbaya çatana qədər ağlayaraq ətrafa yayıldılar.

13 Yaqub və Esav ataları İshaqı Xevronda, Qireat-Arbada olan Maxpela mağarasında basdırdılar və onu padşahların dəfn mərasimində olduğu kimi böyük şərəflə dəfn etdilər.

14 Yaqub və oğulları, Esav və oğulları və bütün Kənan padşahları böyük və ağır yas tutdular, onu dəfn etdilər və uzun müddət onun üçün yas tutdular.

15 İshaq öləndə mal-qarasını, bütün əmlakını və özünə məxsus olan hər şeyi oğullarına verdi. Esav Yaquba dedi: «Atamızın qoyub getdiyi hər şeyi iki yerə böləcəyik və seçim mənim ixtiyarında olacaq». Yaqub dedi: «Elə də edirik».

16 Yaqub İshaqın Kənan torpağında qoyub getdiyi hər şeyi – mal-qaranı və mülkü götürüb Esavla oğullarının qarşısına iki yerə böldü. Sonra Esava dedi: «Bax hər şey qarşıdadır, götürəcəyin yarını özün seç».

17 Yaqub Esava dedi: «Xahiş edirəm, sənə nə deyəcəyimi eşit. Göylərin və yerin Allahı Rəbb atalarımız İbrahimə və İshaqa belə demişdi: “Bu torpağı sənin nəslinə əbədi olaraq miras olaraq verəcəyəm”».

18 İndi atamızın qoyub getdiyi hər şey sənin qarşıdadır və budur, bütün torpaq sənin qarşıdadır; onlardan istədiyini seç».

19 Əgər bütün torpağı istəyirsənsə, onu özünə və övladlarına əbədi olaraq al, mən də bu sərvəti alacağam, sən də sərvəti istəyirsənsə, onu özünə al, mən də bu torpağı özümə və övladlarıma əbədi olaraq miras alacağam.

20 İsmail oğlu Nebayot o vaxtlar övladları ilə birlikdə torpaqda idi. Esav həmin gün onunla məsləhətləşib dedi:

21 Yaqub mənə belə dedi və mənə belə cavab verdi. İndi məsləhətini ver, eşidək.

22 Nebayot dedi: «Yaqub sənə nə deyib? Bax bütün Kənan övladları öz torpaqlarında əmin-amanlıqda yaşayırlar və Yaqub deyir ki, bu torpağı övladları ilə birlikdə əbədi olaraq miras alacaq».

23 İndi get, atanın bütün var-dövlətini götür və qardaşın Yaqubu onun dediyi kimi ölkədə qoy.

24 Esav qalxıb Yaqubun yanına qayıtdı və İsmail oğlu Nebayotun məsləhət gördüyü hər şeyi etdi. Esav İshaqın qoyub getdiyi bütün var-dövləti, canları, heyvanları, mal-qaraları, əmlakı və bütün sərvəti götürdü; qardaşı Yaquba heç nə vermədi; Yaqub isə Misir çayından Fərat çayına qədər bütün Kənan torpağını ələ keçirdi və oranı əbədi

mülk olaraq, övladları və özündən sonrakı nəsli üçün əbədi olaraq aldı.

25 Yaqub qardaşı Esavdan Xevronda olan Maxpela mağarasını aldı. İbrahim bu mağaranı özü və nəsli üçün əbədi olaraq qəbiristanlıq olsun deyər Efrondan satın almışdı.

26 Yaqub bütün bunları alış-veriş kitabına yazdı və imzaladı və bütün bunları dörd sadıq şahidlə təsdiqlədi.

27 Yaqubun kitabda yazdığı sözlər bunlardır: Kənan torpağı və Misir çayından Fərat çayına qədər yeddi millətin bütün şəhərləri olan Xetlilərin, Xivlilərin, Yevusluların, Amorilərin, Perizlilərin və Gerqaşlıların şəhərləri.

28 Yaqub bütün bunları qardaşı Esavdan qiymətli qiymətə, özündən sonrakı nəslinə əbədi mülk və irs olaraq satın aldı.

29 Yaqub alış kitabını, imzanı, əmri, qanunları və vəhy olunmuş kitabı götürüb uzun müddət qalması üçün onları saxsı qaba qoydu və oğullarının əlinə verdi.

30 Esav atasının ölümündən sonra ona qoyub getmiş hər şeyi qardaşı Yaqubdan götürdü. O, bütün əmlakı – insanları, heyvanları, dəvələri, eşşəkləri, öküzləri, quzuları, gümüşü, qızılı, daşları, ətiqləri və İbrahim oğlu İshaqa məxsus olan bütün sərvəti götürdü; İshaqın ölümündən sonra qoyub getmiş hər şeydən Esavın özünə götürmədiyi heç nə qalmadı.

31 Esav bütün bunları götürdü və özü ilə oğulları qardaşı Yaqubdan və oğullarından ayrılaraq Xorlu Seirin torpağına getdi.

32 Esavın Seir övladları arasında mülkü var idi və o gündən sonra o, Kənan torpağına qayıtmadı.

33 Bütün Kənan torpağı İsrail övladlarına əbədi miras olaraq verildi və Esav bütün oğulları ilə birlikdə Seir dağına miras aldı.

FƏSİL 48

1 O günlərdə, İshaqın ölümündən sonra Rəbb əmr etdi və bütün yer üzünə aclıq göndərdi.

2 O vaxt Misir padşahı firon Misir torpağında taxtında oturmuşdu. Yatağında uzanıb yuxular görmüşdü. Firon yuxusunda gördü ki, Misir çayının kənarında dayanıb.

3 O, ayaq üstə durarkən gördü ki, çaydan yeddi kök ətli və gözəl inək çıxdı.

4 Onlardan sonra arıq ətli və zəif inəklərdən ibarət yeddi başqa inək çıxdı. Yeddi zəif inək gözəl inəkləri uddu, amma yenə də əvvəlki kimi pis görünüşdə idilər.

5 Oyanıb yenidən yatdı və ikinci dəfə yuxu gördü. Gördü ki, bir saplaqda yeddi iri və gözəl sünbül çıxıb. Şərq küləyinin yandırdığı yeddi nazik sünbül də onların ardınca çıxdı. Nazik sünbüllər dolu sünbülləri uddu. Firon yuxusundan oyandı.

6 Şəhər padşah yuxularını xatırladı və yuxularından ruhdan düşdü. Padşah tələsik xəbər göndərər Misirin bütün sehrbazlarını və müdriklərini çağırtdı. Onlar gəlib fironun hüzurunda dayandılar.

7 Padşah onlara dedi: «Yuxular görmüşəm, amma onları yozan yoxdur». Onlar padşaha dedilər: «Yuxularını qullarına danış, qoy eşidək».

8 Padşah onlara yuxularını danışdı və hamısı bir səsle padşaha cavab verib dedi: «Qoy padşah əbədi yaşasın». Yuxularının yozumu belədir.

9 Gördüyün yeddi yaxşı inək, gələcəkdə sənin üçün doğrulacaq yeddi qızı göstərir və gördüyün yeddi inək onların ardınca çıxıb onları uddu, sənin üçün doğrulacaq bütün qızların padşahın sağlığında öləcəyinə işarədir.

10 İkinci yuxuda bir saplaqdan çıxan yeddi dolu, yaxşı sünbül haqqında gördüyün şeyin yozumu belədir: son günlərdə Misir torpağında özünə yeddi şəhər tikəcəksən. Gözlərlə gördüyün yeddi qurumuş sünbülün ardınca çıxıb onları udməsi tikəcəyin şəhərlərin son günlərdə, padşahın dövründə dağıdılacağına işarədir.

11 Onlar bu sözləri deyəndə padşah onların sözlərinə qulaq asmadı və ürəyini onlara bağlamadı, çünki padşah öz müdriqliyində bilirdi ki, onlar yuxuları düzgün yozmurlar. Onlar padşahın qarşısında danışır qurtaranda padşah onlara cavab verdi: «Mənə nə dediniz? Həqiqətən də yalan danışdınız və yalan danışdınız. İndi isə yuxularımı düzgün yozun ki, ölməyəsınız».

12 Bundan sonra padşah əmr etdi və başqa müdrikləri çağırırdı. Onlar gəlib padşahın hüzurunda dayandılar. Padşah onlara yuxularını danışdı. Hamısı ona ilk yozumuna uyğun cavab verdi. Padşahın qəzəbi alovlandı və o, çox qəzələndi. Padşah onlara dedi: «Doğrudan da, siz yalan danışsınız və dediklərinizdə böhtan atırsınız».

13 Padşah əmr etdi ki, bütün Misir torpağında elan edilsin və belə deyilsin: «Padşah və onun əyanları qərara alıblar ki, yuxuların yozumunu bilən və başa düşən hər bir müdrik adam bu gün padşahın hüzuruna gəlməyəcəksə, o öləcək».

14 Padşaha yuxusunun düzgün yozumunu deyən adama padşahdan istədiyi hər şey veriləcək. Misir torpağının bütün müdrikləri, Misirdə, Qoşendə, Ramsesdə, Taxpankesdə, Soarda və Misir sərhədlərinin bütün yerlərində olan bütün sehrbazlar və cadugərlər padşahın hüzuruna gəldilər və hamısı padşahın hüzurunda dayandılar.

15 Misirin bütün şəhərlərindən bütün əyanlar, şahzadələr və padşahın xidmətçiləri toplaşdılar və hamısı padşahın hüzurunda oturdular. Padşah yuxularını müdriklərə və şahzadələrə danışdı. Padşahın hüzurunda oturanların hamısı bu görüntüdən heyrləndi.

16 Padşahın hüzurundakı bütün müdriklər onun yuxularını yozmaqda çox fikir ayrılığına düşdülər. Bəziləri onları padşaha yozub dedilər: «Yeddi yaxşı inək yeddi padşahdır və padşahın nəslindən Misirə çıxacaqlar».

17 Yeddi pis inək isə son günlərdə onlara qarşı çıxacaq və onları məhv edəcək yeddi şahzadədir; yeddi sünbül isə Misirin yeddi böyük şahzadəsidir ki, onlar ağamız padşahın müharibələrində düşmənlərinin yeddi daha zəif şahzadəsinin əlinə düşəcəklər.

18 Bəziləri padşaha bu cür yozdular: «Yeddi yaxşı inək Misirin möhkəm şəhərləri, yeddi pis inək isə Kənan torpağında olan yeddi millətdir. Onlar son günlərdə Misirin yeddi şəhərinə hücum edib onları məhv edəcəklər».

19 İkinci yuxuda gördüyün yeddi yaxşı və pis sünbül, Misir hökmlərinin əvvəlki kimi yenidən sənə nəslinə qayıdacağına işarədir.

20 Onun hakimiyyəti dövründə Misir şəhərlərinin xalqı Kənanın onlardan daha güclü olan yeddi şəhərinə hücum edəcək və onları məhv edəcək. Misir hakimiyyəti sənə nəslinə qayıdacaq.

21 Onlardan bəziləri padşaha dedilər: «Yuxunun yozumu belədir; yeddi yaxşı inək son günlərdə arvad alacağın yeddi

kralıçadır, yeddi pis inək isə həmin qadınların hamısının padşahın sağlığında öləcəyini göstərir».

22 İkinci yuxuda gördüyün yeddi yaxşı və pis sünbül on dörd uşaqdır. Son günlərdə onlar qalxıb bir-biri ilə vuruşacaq və yeddisi daha güclü yeddi sünbülü vuracaq.

23 Bəziləri padşaha bu sözləri dedilər: «Yeddi yaxşı inək sənə yeddi uşağının doğulacağını və son günlərdə sənə övladlarının yeddi uşağını öldürəcəklərini göstərir; ikinci yuxuda gördüyün yeddi yaxşı sünbül isə o şahzadələrdir ki, yeddi daha zəif şahzadə son günlərdə onlara qarşı vuruşacaq və onları məhv edəcək, övladlarının qisasını alacaq və hökumət yenidən sənə nəslinə qayıdacaq».

24 Padşah Misir müdriklərinin bütün sözlərini və yuxularını yozduqlarını eşitdi, amma onlardan heç biri padşahın xoşuna gəlmədi.

25 Padşah öz müdrikiyində bilirdi ki, onlar bütün bu sözlərdə düz danışmırlar, çünki bu, Rəbdən idi ki, Misir müdriklərinin sözlərini boşa çıxarsın. Beləliklə, Yusif həbsxanadan çıxıb Misirdə böyük olsun.

26 Padşah gördü ki, Misirdəki bütün müdriklər və sehrbazlar arasında heç kim onunla düz danışmır. Padşahın qəzəbi alovlandı və qəzəbi içində alovlandı.

27 Padşah bütün müdriklərin və sehrbazların onun hüsurundan çıxmasını əmr etdi və hamısı rüsvayçılıq və rüsvayçılıqla padşahın hüsurundan çıxdılar.

28 Padşah əmr etdi ki, Misirdə olan bütün sehrbazları öldürmək və onlardan heç birinin sağ qalmasına icazə verilməmək üçün bütün Misirə bir elan göndərilsin.

29 Padşaha məxsus olan keşikçi başçıları ayağa qalxdılar və hər biri qılını çəkdi və Misir sehrbazlarını və müdriklərini vurmağa başladılar.

30 Bundan sonra padşahın baş eynəklişi Merod gəlib padşahın qarşısında əyildi və onun qarşısında oturdu.

31 Saqi padşaha dedi: «Qoy padşah əbədi yaşasın və onun hakimiyyəti ölkədə ucalсын».

32 O günlərdə, iki il əvvəl quluna qəzəbləndin və məni zindana saldın. Mən və çörəkçilərin başı bir müddət zindana qaldım.

33 Bizimlə birlikdə mühafizəçilər rəisinin Yusif adlı bir ibrani qulu var idi. Ağası ona qəzəblənib onu həbsxanaya salmışdı və o, orada bizə qulluq etmişdi.

34 Bir müddət sonra, biz palatada olanda, bir gecədə mən və çörəkçi başı yuxu gördük; hər birimiz yuxusunun yozumuna görə yuxu gördük.

35 Şəhər tezdən gəlib onları həmin nökrə danışdıq və o, yuxularımızı bizə yozdu, hər kəs yuxusunu düzgün yozubmu?

36 O, bizə necə yozmuşdusa, elə də oldu; onun heç bir sözü yerə düşmədi.

37 İndi isə ağam və padşahın Misir xalqını boş yerə öldürməyin; baxın, bu qul hələ də ağasının mühafizə rəisi tərəfindən evdə, həbsxanada saxlanılır.

38 Əgər padşah xoşuna gəlsə, qoy onu yanına çağırırsın və gördüyü yuxunun düzgün yozumunu sənə bildirsən».

39 Padşah baş saqının sözlərini eşitdi və əmr etdi ki, Misir müdrikləri öldürülməsinlər.

40 Padşah qullarına Yusifi onun hüsuruna gətirmələrini əmr etdi və padşah onlara dedi: «Onun yanına gedin və onu qorxutmayın, yoxsa çaşıb düzgün danışmağı bilməyəcək».

41 Padşahın əyanları Yusifin yanına getdilər və onu tələsik zindandan çıxartdılar. Padşahın əyanları onu qırıxdılar, o isə zindan paltarını dəyişib padşahın hüsuruna gəldi.

42 Padşah taxtında əyləşmişdi. Əyninə qızıl efod taxmışdı. Üzərindəki xalis qızıl parıldayırdı. Karbunkul, yaqut, zümrüd və padşahın başındakı bütün qiymətli daşlar gözü qamaşdırırdı. Yusif padşaha heyrləndi.

43 Padşahın oturduğu taxt qızıl, gümüş və oniks daşları ilə örtülmüşdü və yetmiş pilləkəni var idi.

44 Misir torpağında belə bir adət var idi: padşahla danışmağa gələn hər kəs, istər şahzadə, istərsə də padşahın gözündə hörmətli biri olsun, otuz birinci pilləyə qədər padşahın taxtına qalxar, padşah isə otuz altıncı pilləyə enib onunla danışardı.

45 Əgər o, adi insanlardan biri idisə, üçüncü pilləyə qalxardı, padşah isə dördüncü pilləyə enib onunla danışardı. Üstəlik, onların adəti belə idi ki, yetmiş dildə danışmağı başa düşən hər kəs yetmiş pilləyə qalxar və padşaha çatana qədər danışardı.

46 Yetmişə tamamlaya bilməyən hər kəs, danışmaq üçün bildiyi dillərin sayı qədər pillə qalxırdı.

47 O günlərdə Misirdə adət var idi ki, yetmiş dildə danışmağı bilənlərdən başqa heç kim onlara hökmranlıq etməsin.

48 Yusif padşahın hüsuruna gələndə yerə qədər padşahın qarşısında əyildi və üçüncü pilləyə qalxdı. Padşah dördüncü pillədə oturub Yusiflə danışdı.

49 Padşah Yusifə dedi: «Bir yuxu gördüm, amma onu düzgün yozan yoxdur. Bu gün əmr etdim ki, Misirin bütün sehrbazları və müdrikləri yanıma gəlsinlər. Yuxularımı onlara danışdım, amma heç kim onları mənə düzgün yozma bilmədi».

50 Bundan sonra bu gün sənə haqqında eşitdim ki, sən müdrik adamsan və eşitdiyən hər yuxunu düzgün yozma bilirsən.

51 Yusif firona cavab verib dedi: «Qoy firona gördüyü yuxuları danışsın; şübhəsiz ki, yozumlar Allaha məxsusdur». Firon da yuxularını Yusifə danışdı, inək və sünbül yuxularını. Padşah danışmağı dayandırdı.

52 Yusif padşahın hüsurunda Allahın ruhu ilə örtüldü və o gündən sonra padşahın başına gələcək bütün hadisələri bilirdi və padşahın yuxusunun düzgün yozumunu bilirdi və padşahın hüsurunda danışdı.

53 Yusif padşahın gözündə lütf tapdı. Padşah qulaqlarını və ürəyini əydi və Yusifin bütün sözlərini eşitdi. Yusif padşaha dedi: «Bunların iki yuxu olduğunu düşünmə, çünki bu, yalnız bir yuxudur, çünki Allah bütün ölkədə etməyi seçdiyi şeyi padşaha yuxuda göstərib və sənə yuxunun düzgün yozumunu budur:

54 Yeddi yaxşı inək və sünbül yeddi ildir, yeddi pis inək və sünbül də yeddi ildir; bu, bir yuxudur.

55 Baxın, qarşıdan gələn yeddi il ölkədə bol bolluq olacaq, ondan sonra yeddi il aclıq, çox şiddətli bir aclıq gələcək; bütün bolluq ölkədən unudulacaq və aclıq ölkənin sakinlərini məhv edəcək.

56 Padşah bir yuxu gördü və yuxu firona təkrarlandı, çünki bu iş Allah tərəfindən yerinə yetirildi və Allah tezliklə onu gerçəkləşdirəcək.

57 İndi sənə məsləhət verəcəyəm və səni və ölkənin sakinlərini aclığın şərindən xilas edəcəyəm. Sən bütün padşahlığında çox ağıllı və müdrik, bütün hökumət işlərini

bilən bir adam axtaracaq və onu Misir torpağına nəzarətçi təyin edəcəksən.

58 Misirə təyin etdiyin adam onun tabeliyində məmurlar təyin etsin ki, gələcək bol illərin bütün ərzağını yığsınlar və taxıl yığıb sənə təyin etdiyin anbarlara qoysunlar.

59 Qoy bu azuqəni yeddi illik aclıq üçün saxlasınlar ki, sənə, xalqının və bütün torpağın üçün tapılsın və sən və torpağın aclıqdan məhv olmasınlar.

60 Qoy ölkənin bütün sakinlərinə əmr edilsin ki, yeddi bolluq ilində hər kəs öz tarlasının məhsulunu, hər cür ərzaq məhsulunu yığsın və onu anbarlarına qoysunlar ki, aclıq günlərində onlar üçün tapılsın və onlar bununla dolansınlar.

61 Yuxunun düzgün yozumu budur və sənə və bütün təbəələrinin ruhlarını xilas etmək üçün verilən məsləhət budur.

62 Padşah cavab verib Yusifə dedi: «Sənəin sözlərinin doğru olduğunu kim deyir və kim bilir?» O, padşaha dedi: «Bu, bütün sözlərimə görə sənəin üçün bir əlamət olacaq, onların doğru olduğunu və məsləhətimin sənəin üçün yaxşı olduğunu göstərəcək».

63 Bax bu gün arvadın doğuş zamanı oturub sənə bir oğul doğacaq və sən onunla birlikdə sevinəcəksən; uşağın anasının bətnindən çıxanda, bu iki il əvvəl dünyaya gələn ilk oğlun öləcək və bu gün sənəin üçün doğulacaq uşaqla təsəlli tapacaqsan.

64 Yusif bu sözləri padşaha danışdı qurtardı, padşaha təzim etdi və çıxdı. Yusif padşahın hüsurundan çıxanda Yusifin padşaha dediyi əlamətlər o gün yerinə yetdi.

65 Kraliça həmin gün bir oğul doğdu. Padşah oğlu haqqında xoş xəbəri eşidib sevindi. Xəbərci padşahın hüsurundan çıxanda Padşahın xidmətçiləri padşahın ilk oğlunu yerdə ölü vəziyyətdə tapdılar.

66 Padşahın sarayında böyük bir mərsiyə və hay-küy qopdu. Padşah bunu eşidib dedi: «Evdə eşitdiyim səs-küy və mərsiyə nədir?» Padşaha ilk oğlunun öldüyünü xəbər verdilər. Padşah Yusifin dediyi bütün sözlərin doğru olduğunu bildi və Yusifin dediyi kimi, həmin gün doğulan uşaq padşaha təsəlli verdi.

FƏSİL 49

1 Bundan sonra padşah bütün əyanlarını, əyanlarını, padşahın bütün şahzadələrini və zadəganlarını göndərərək topladı və hamısı padşahın hüsuruna gəldi.

2 Padşah onlara dedi: «Baxın, bu İbranın bütün sözlərini və onun yerinə yetəcəyini bildirən bütün əlamətləri görüb eşitmisiniz, amma onun heç bir sözü yerinə yetməyib».

3 Bilirsiniz ki, o, yuxunu düzgün yozub və mütləq gerçəkləşəcək. İndi məsləhətləşin və nə edəcəyinizi və ölkənin aclıqdan necə xilas olacağını bilin.

4 İndi axtar, gör ki, ürəyində hikmət və bilik olan belə bir adam tapılsın? Mən onu ölkəyə başçı təyin edəcəyəm.

5 Çünki siz İbrani kişinin ölkəni aclıqdan xilas etmək üçün bu barədə nə məsləhət verdiyini eşitmisiniz. Mən bilirəm ki, ölkə aclıqdan yalnız mənə məsləhət verən İbrani kişinin məsləhəti ilə xilas olacaq.

6 Hamısı padşaha cavab verib dedi: «İbranın bu barədə verdiyi məsləhət yaxşıdır. İndi isə, ey ağamız və padşahımız, bütün ölkə sənə əlindədir, nə xoşdursa, onu da et».

7 Seçdiyin və müdrikliyinlə müdrik olduğunu və ölkəni müdrikliyi ilə xilas etməyə qadir olduğunu bildiyin şəxsə padşah öz tabeliyində ölkəyə təyin edəcək.

8 Padşah bütün əyanlara dedi: «Düşünürəm ki, Allah İbrani adamına onun dediklərini bildirdiyindən, bütün ölkədə onun qədər ağıllı və müdrik adam yoxdur; əgər bu, sizin gözlünüzdə xoş görünsə, onu ölkəyə başçı təyin edəcəyəm, çünki o, öz müdrikliyi ilə ölkəni xilas edəcək».

9 Bütün əyanlar padşaha cavab verib dedilər: «Misir qanunlarında yazılıb və bu qanun pozulmamalıdır: Misirdə heç kim padşahlıq etməməli və padşahdan sonra ikinci adam olmamalıdır, yalnız bəşər övladlarının bütün dillərini bilən biri olmalıdır».

10 İndi isə, ağamız və padşahımız, baxın bu İbrani yalnız İbrani dilində danışa bilər. Bəs necə ola bilər ki, o, bizim dilimizi belə bilməyən bir adam olaraq bizim üstümüzdə ikinci hakimiyyətdə olsun?

11 İndi xahiş edirik ki, onu çağırıasan və qoy sənə qarşına çıxsın, onu hər şeydə sınaşın və istədiyini etsin.

12 Padşah dedi: «Sabah ediləcək və dediyin söz doğrudur». Bütün əyanlar o gün padşahın hüsuruna gəldilər.

13 Həmin gecə Rəbb xidmətçi mələklərindən birini göndərdi. O, Misir torpağına, Yusifin yanına gəldi. Rəbbin mələyi Yusifin üstündə dayandı. Yusif gecə ağasının evində, zindanda, yataqda uzanmışdı, çünki ağası arvadına görə onu yenidən zindana salmışdı.

14 Mələk onu yuxudan oyadıb ayağa qalxdı və Yusif ayağa qalxdı. Budur, Rəbbin mələyi onun qarşısında dayanmışdı. Rəbbin mələyi Yusiflə danışdı və o gecə ona bütün insan dillərini öyrətdi. Yusif onun adını Yusif qoydu.

15 Rəbbin mələyi onun yanından getdi və Yusif geri qayıdıb yatağına uzandı. Yusif gördüyü görüntüyə heyrləndi.

16 Səhər tezdən padşah bütün əyanlarını və xidmətçilərini çağırırdı. Hamısı gəlib padşahın hüsurunda oturdu. Padşah Yusifin gətirilməsini əmr etdi. Padşahın xidmətçiləri də gedib Yusifi fironun hüsuruna gətirdilər.

17 Padşah çıxıb taxtın pilləkənlərinə qalxdı. Yusif padşahla bütün dillərdə danışdı. Yusif onun yanına qalxıb yetmişinci pillədə padşahın hüsuruna çatana qədər padşahla danışdı.

18 Padşah Yusifə görə çox sevindi və bütün əyanları Yusifin bütün sözlərini eşidəndə padşahla birlikdə çox sevindi.

19 Padşahın və əyanların gözündə Yusifi bütün Misir torpağına padşahdan sonra ikinci şəxs təyin etmək xoşuna gəldi. Padşah Yusifə dedi:

20 Sən mənə məsləhət verdin ki, Misir torpağına müdrik bir adam təyin edim ki, ölkəni aclıqdan xilas etsin. İndi isə Allah bütün bunları və dediyin bütün sözləri sənə bildirdiyinə görə, ölkədə sənə kimi ağıllı və müdrik bir adam yoxdur.

21 Artıq adın Yusif deyilməyəcək, adın Safnat-Paneah olacaq. Sən məndən sonra ikinci olacaqsan və bütün hökumət işləri sənəin sözü ilə görə olacaq və xalqım sənəin sözünə gedib-gələcək.

22 Sənəin əlində olan qullarım və məmurlarım aylıq maaşlarını alacaqlar və bütün ölkə xalqı sənə səcdə edəcək, yalnız taxtım sənədən böyük olacağam.

23 Padşah əlindəki üzüyü çıxarıb Yusifin barmağına taxdı. Padşah Yusifə şahzadə libası geyindirdi, başına qızıl tac qoydu və boynuna qızıl zəncir taxdı.

24 Padşah əyanlarına əmr etdi və onlar onu padşahın arabasının qarşısında gedən ikinci arabaya mindirdilər. O da onu padşahın atlarından biri olan böyük və güclü bir ata mindirib Misir torpağının küçələrində gəzdirdi.

25 Padşah əmr etdi ki, dəf, lira və digər musiqi alətlərində çalanların hamısı Yusiflə birlikdə getməsinlər; min dəf, min mexolot və min nebalim onun ardınca getdi.

26 Əllərində parıldayan qılınclarla beş min nəfər Yusifin qarşısında yürüş edib oynamağa getdi. Padşahın iyirmi min nəfəri qızılla örtülmüş dəri kəmərlər taxaraq Yusifin sağında, iyirmi min nəfəri isə solunda yürüş etdi. Bütün qadınlar və qızlar damlara çıxıb küçələrdə Yusifə oynayaraq sevinirdilər və Yusifin görünüşünə və gözəlliyinə baxırdılar.

27 Padşahın adamları onun önündə və arxasında gedərək yola kündür, darçın və hər cür gözəl ətirrlərlə ətriyyat çəkдилər, yol boyu mirra və əzvey səpdilər. İyirmi nəfər onun qarşısında bütün ölkə boyu ucadan bu sözləri elan etdi:

28 Padşahın özünə ikinci şəxs seçdiyi bu adamı görürsənmi? Bütün hökumət işləri onun tərəfindən idarə olunacaq. Onun əmrlərini pozan və ya onun qarşısında yerə qədər əyilməyən şəxs öləcək, çünki o, padşaha və onun ikinci şəxsinə qarşı üsyan edir.

29 Xəbərcilər elan etməyi dayandıranda bütün Misir xalqı Yusifin qarşısında yerə yığılıb dedi: «Padşah və onun ikincisi sağ olsun». Bütün Misir sakinləri yolda əyildi. Xəbərcilər onlara yaxınlaşanda əyildilər və Yusifin qarşısında hər cür dəf, mexol və nebal çalaraq sevinirdilər.

30 Yusif atının üstündə gözlərini göyə qaldırıb nida etdi: «O, kasıbı tozdan qaldırır, ehtiyacı peyin təpəsindən qaldırır. Ey Ordular Rəbbi, Sənə güvənən insan nə bəxtiyardır!»

31 Yusif fironun əyanları və əyanları ilə birlikdə Misir torpağını gəzdi. Onlar ona bütün Misir torpağını və padşahın bütün xəzinələrini göstərdilər.

32 Yusif həmin gün fironun hüzuruna qayıtdı. Padşah Yusifə Misir torpağında tarlalar və üzüm bağları mülkü verdi. Padşah Yusifə üç min talant gümüş və min talant qızıl, oniks daşları, bdellium və çoxlu hədiyyələr verdi.

33 Ertəsi gün padşah bütün Misir xalqına Yusifə təqdimlər və hədiyyələr gətirməyi və padşahın əmrini pozanların öldürülməsini əmr etdi; şəhərin küçəsində səcdəgah düzəldib orada paltarlar sərdilər və Yusifə bir şey gətirən hər kəs onu səcdəgaha qoyurdu.

34 Bütün Misir xalqı səcdəgaha bir şey atdı: biri qızıl sırğa, digəri isə üzüklər, sırğalar, qızıl və gümüşdən müxtəlif qablar, damarlı əqiq və bdellium qoydu; hər kəs özünə məxsus olandan verdi.

35 Yusif bunların hamısını götürüb xəzinəsinə qoydu. Padşahın bütün əyanları və əyanları Yusifi ucaltdılar və ona çoxlu hədiyyələr verdilər, çünki padşah onu öz ikincisi seçmişdi.

36 Padşah On şəhərinin kahini Ahiramın oğlu Potiferanı yanına göndərdi. Potifera kiçik qızı Osnatdan götürüb Yusifə arvad olmaq üçün verdi.

37 Qız çox gözəl, kişi tanımadığı bakirə idi və Yusif onu özünə arvad etdi; padşah Yusifə dedi: «Mən fironam və səndən başqa heç kim Misir torpağında xalqımı idarə etmək üçün əlini və ya ayağını qaldırmağa cəsarət etməyəcək».

38 Yusif fironun hüzurunda dayananda otuz yaşında idi. Yusif padşahın hüzurundan çıxdı və Misirdə padşahın ikinci valisi oldu.

39 Padşah Yusifə evində xidmət etmək üçün yüz qul verdi. Yusif də çoxlu qul göndərib satın aldı və onlar Yusifin evində qaldılar.

40 Yusif özü üçün padşah sarayının həyətinin qarşısında padşahların evlərinə bənzər çox möhtəşəm bir ev tikdi və evdə çox zərif görünüşlü və yaşaması üçün əlverişli olan böyük bir məbəd tikdi; Yusif evini üç il tikdi.

41 Yusif özünə bol qızıl və gümüşdən çox zərif bir taxt düzəltdi, onu oniks daşları və bdelliumla örtüdü və üzərində bütün Misir torpağının və bütün Misir torpağını sulayan Misir çayının təsvirini düzəltdi; Yusif evində taxtında etibarlı şəkildə oturdu və Rəbb Yusifin hikmətini artırdı.

42 Bütün Misir sakinləri, fironun əyanları və əyanları Yusifi çox sevirdilər, çünki bu, Rəbdən Yusifə edilmiş bir şey idi.

43 Yusifin döyüşən, padşahın və Yusifin düşməne qarşı döyüşündə silah daşıya bilən qırx min altı yüz nəfərlik bir ordusu var idi. Bundan əlavə, padşahın əyanları, əyanları və saysız-hesabsız Misir sakinləri də var idi.

44 Yusif igidlərinə və bütün ordusuna qalxanlar, mizraqlar, papaqlar, zirehli paltarlar və sapandla atmaq üçün daşlar verdi.

FƏSİL 50

1 O vaxt Tarşiş övladları İsmail övladlarına hücum edib onlarla müharibə etdilər. Tarşiş övladları isə uzun müddət İsmaililəri talan etdilər.

2 O günlərdə İsmail övladları sayca az idi və Tarşiş övladlarına qalib gələ bilmədilər və çox zülm altında idilər.

3 İsmaililərin ağsaqqalları Misir padşahına bir məktub göndərib dedilər: «Xahiş edirəm, qullarının yanına zabitlərini və qoşunlarını göndər ki, Tarşiş övladlarına qarşı döyüşməkdə bizə kömək etsinlər, çünki biz uzun müddətdir ki, torpaqlarımızı məhv edirik».

4 Firon Yusifi yanında olan igid adamlar və ordu ilə, eləcə də padşah sarayından olan igid adamlarla göndərdi.

5 Onlar Tarşiş övladlarına qarşı İsmail övladlarına kömək etmək üçün Xavila torpağına, İsmail övladlarının yanına getdilər. İsmail övladları Tarşiş övladları ilə vuruşdular. Yusif Tarşişliləri məğlub etdi və bütün torpaqlarını ələ keçirdi. İsmail övladları bu günə qədər orada yaşayırlar.

6 Tarşiş torpağı fəth ediləndə bütün Tarşişlilər qaçıb qardaşları Yavan övladlarının sərhədinə çatdılar. Yusif bütün igidləri və ordusu ilə birlikdə Misirə qayıtdı, onlardan heç biri itmədi.

7 Yusifin Misir üzərində hökmranlığının ikinci ilində, ilin əvvəlində Rəbb Yusifin dediyi kimi yeddi il ərzində bütün ölkəyə bol bolluq verdi, çünki Rəbb o günlərdə yeddi il ərzində yer üzünün bütün məhsullarını bərəkətləndirdi və onlar yeyib doydu.

8 O dövrdə Yusifin tabeliyində olan məmurlar var idi. Onlar bol illərin bütün məhsulunu yığıb hər il taxıl yığıb Yusifin xəzinələrinə qoyurdular.

9 Onlar hər dəfə ərzaq yığanda Yusif əmr edirdi ki, sünbüllərə taxıl gətirsinlər və onunla birlikdə tarlanın torpağından da gətirsinlər ki, xarab olmasın.

10 Yusif hər il etdiyi kimi etdi və dəniz qumu qədər bolluq içində taxıl yığdı, çünki ehtiyatları çox idi və saymaq mümkün deyildi.

11 Yeddi bolluq ili ərzində bütün Misir əhalisi ehtiyatlarında bol miqdarda hər cür ərzaq topladı, amma Yusifin etdiyi kimi etmədi.

12 Yusifin və misirlilərin yeddi il bolluq içində topladıqları bütün ərzaq yeddi il aclıq üçün torpaq üçün ehtiyatda saxlandı və bütün ölkəni dolandırmaq üçün lazımi ərzaq tədarük edildi.

13 Misirlilər aclıq dövründə hər kəsin öz anbarını və gizləndiyi yeri taxılla doldurdular.

14 Yusif yığdığı bütün ərzaqları Misirin bütün şəhərlərinə yığdı, bütün anbarları bağladı və onların üzərinə gözətçilər qoydu.

15 Yusifin arvadı, Potiferanın qızı Osnat ona Menaşşe və Efrayim adlı iki oğul doğdu. Yusif onları dünyaya gətirəndə otuz dörd yaşında idi.

16 Oğlanlar böyüdülər və onun yolları və təlimatları ilə getdilər, atalarının öyrətdiyi yoldan nə sağa, nə də sola sapmadılar.

17 Rəbb oğlanlarla idi. Onlar böyüdülər, hər cür müdriklikdə və bütün dövlət işlərində anlayış və bacarıq qazandılar. Padşahın bütün əyanları və Misir sakinlərinin böyük adamları oğlanları yüksəltdilər və onlar padşahın övladları arasında böyüdülər.

18 Yusifin dediyi kimi, ölkə daxilində yeddi il bolluq sona çatdı və onlardan sonra yeddi il aclıq gəldi. Ölkədə aclıq hökm sürdü.

19 Bütün Misir xalqı gördü ki, Misir torpağında aclıq başlayır. Aclıq onları bürüdüüyü üçün bütün Misir xalqı taxıl anbarlarını açdı.

20 Anbarlarındakı bütün ərzaqların həşəratlarla dolu və yeməyə yararsız hala düşdüyünü gördülər. Ölkəni qıtlıq bürüdü. Bütün Misir əhalisi gəlib fironun hüsurunda fəryad etdi, çünki aclıq onları bürümüşdü.

21 Onlar firona dedilər: «Qullarına çörək ver ki, niyə biz və balalarımız sənin gözüünün qabağında aclıqdan ölək?»

22 Firon onlara cavab verdi: «Niyə mənə fəryad edirsiniz? Yusif yeddi bolluq ilində aclıq illəri üçün taxıl yığılmasını əmr etmədimi? Niyə onun sözünə qulaq asmadınız?»

23 Misirlilər padşaha cavab verib dedilər: «Ağamız, canın sağ olsun, qulların Yusifin əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdilər. Yeddi bolluq ilində tarlalarının bütün məhsulunu yığıb bu günə qədər anbarlara qoydular.

24 Sənin qullarının üzərinə aclıq gələndə anbarlarımızı açdıq və bütün məhsullarımız zərərvericilərlə dolu idi və yeməyə yararlı deyildi.

25 Padşah Misir sakinlərinin başına gələn bütün hadisələri eşidəndə aclıqdan çox qorxdı və çox qorxdı. Padşah Misir xalqına cavab olaraq dedi: «Bütün bunlar başınıza gəldiyinə görə Yusifin yanına gedin, sizə nə desə, onu edin, əmrlərini pozmayın».

26 Bütün Misir xalqı çıxıb Yusifin yanına gəldi və ona dedi: «Bizə çörək ver, bəs niyə sənin qarşında aclıqdan öləcəyik?» Çünki sənin əmr etdiyin kimi yeddi il ərzində məhsulumuzu yığıb saxladığ və bu, bizim başımıza belə gəldi».

27 Yusif Misir xalqının bütün sözlərini və başına gələnləri eşidəndə bütün məhsul anbarlarını açıb Misir xalqına satdı.

28 Bütün ölkədə aclıq hökm sürdü və bütün ölkələrdə aclıq hökm sürdü, lakin Misir torpağında məhsul satılırdı.

29 Bütün Misir əhalisi taxıl almaq üçün Yusifin yanına gəlirdi, çünki aclıq onları bürümüşdü və bütün taxılları korlanmışdı. Yusif onu hər gün bütün Misir xalqına satırdı.

30 Kənan torpağının bütün sakinləri, Filistlilər, İordan çayının o tayındakılar, şərq xalqları və yaxın-uzaq ərazilərin bütün şəhərləri Misirdə taxıl olduğunu eşidəndə hamısı taxıl almaq üçün Misirə gəldi, çünki aclıq onları bürüdü.

31 Yusif taxıl anbarlarını açdı və onların üzərinə nəzarətçilər qoydu. Onlar hər gün gəlib gələn hər kəsə satırdılar.

32 Yusif qardaşlarının da taxıl almaq üçün Misirə gələcəyini bildirdi, çünki aclıq bütün dünyada hökm sürməkdə idi. Yusif bütün xalqına əmr etdi ki, bunu bütün Misir torpağında elan etsinlər.

33 Padşahın, onun müavininin və onların böyük adamlarının xoşuna gəlir ki, Misirdə taxıl almaq istəyən hər kəs qullarını Misirə deyil, oğullarını, eləcə də Misirdə taxıl almaq üçün anbarlardan gələn və onu ölkənin hər yerinə satan hər hansı bir Misirlini və ya Kənanlıni göndərsin, çünki heç kim yalnız ailəsinin dolanışığı üçün taxıl alacaq.

34 İki və ya üç heyvanı aparan hər kəs öləcək, çünki insan yalnız öz heyvanını aparacaq.

35 Yusif Misir darvazalarına gözətçilər qoydu və onlara əmr etdi: «Kim taxıl almağa gələrsə, öz adı, atasının adı və atasının atasının adı yazılana qədər, gündüz nə yazılsa, axşam mənə adlarını göndərin ki, adlarını bilim».

36 Yusif Misir torpağının hər yerinə məmurlar qoydu və onlara bütün bu işləri görməyi əmr etdi.

37 Yusif bütün bu işləri gördü və qardaşlarının taxıl almaq üçün Misirə nə vaxt gələcəyini bilmək üçün bu qanunları qoydu; və Yusifin xalqı Yusifin əmr etdiyi bu sözlərə və qanunlara uyğun olaraq bu qanunların Misirdə hər gün elan edilməsini təmin etdi.

38 Şərq və qərb ölkələrinin, eləcə də bütün yer üzünün bütün sakinləri Yusifin Misirdə qoyduğu qanun və qaydalar barədə eşitdilər. Yer üzünün ucqar yerlərinin sakinləri gəlib hər gün Misirdən taxıl alır və sonra da gedirdilər.

39 Misirin bütün əyanları Yusifin əmr etdiyi kimi etdilər. Taxıl almağa Misirə gələn hər kəsin adlarını və atalarının adlarını yazıb hər gün axşam Yusifin hüsuruna gətirirdilər.

FƏSİL 51

1 Yaqub Misirdə taxıl olduğunu eşidəndə oğullarını çağırırdı ki, Misirə gedib taxıl alsınlar, çünki aclıq onları da bürümüşdü. O, oğullarını çağıraraq dedi:

2 Eşitdim ki, Misirdə taxıl var və yer üzünün bütün xalqı ora taxıl almağa gedir. Bəs indi bütün dünyanın qarşısında niyə özünüzü məmnun göstərsiniz? Siz də Misirə gedin və oraya gələnlərdən bizə bir az taxıl alın ki, ölməyək.

3 Yaqubun oğulları atalarının sözünə qulaq asdılar və Misirə getmək üçün oraya gələn digər insanlarla birlikdə taxıl almaq üçün qalxdılar.

4 Ataları Yaqub onlara vəsiyyət etdi: «Şəhərə girəndə eyni darvazadan girməyin, çünki torpağın sakinləri çoxdur».

5 Yaqubun oğulları yola düşüb Misirə getdilər. Yaqubun oğulları atalarının əmr etdiyi hər şeyi etdilər. Yaqub Binyamini göndərmədi, çünki dedi: «Qardaşı kimi yolda qəzaya düşməsin deyə» Yaqubun on oğlu getdi.

6 Yaqubun oğulları yolda gedərkən Yusif etdiklərinə görə peşman oldular və bir-birlərinə dedilər: «Bilirik ki, qardaşımız Yusif Misirə gedib və indi onu hara gedəcəyiksə, orada axtaracağıq. Əgər onu tapsaq, ağasından fidyə alacağıq, əgər tapmasaq, zorla onun üçün öləcəyik».

7 Yaqubun oğulları bu işə razı oldular və Yusifi ağasının əlindən qurtarmaq üçün ona güvəndilər. Yaqubun oğulları Misirə getdilər; Misirə yaxınlaşanda bir-birlərindən ayrıldılar və Misirin on darvazasından keçdilər. Darvaza keşikçiləri həmin gün onların adlarını yazdılar və axşam Yusifin yanına gətirdilər.

8 Yusif şəhərin qapıçıların əlindən adları oxudu və qardaşlarının şəhərin on darvazasından girdiyini gördü. O vaxt Yusif əmr etdi ki, bu xəbər bütün Misir torpağında elan edilsin:

9 Bütün anbar keşikçiləri çıxın, bütün taxıl anbarlarını bağlayın və yalnız birini açıq qoyun ki, gələnlər ondan ala bilsinlər.

10 Yusifin bütün əyanları o vaxt belə etdilər və bütün anbarları bağladılar, yalnız birini açıq qoydular.

11 Yusif anbar nəzarətçisinə qardaşlarının yazılı adlarını verdi və ona dedi: «Sənin yanına taxıl almağa gələn hər kəs adını soruş və bu adda adamlar sənin yanına gələndə onları tutub göndər». Onlar da belə etdilər.

12 Yaqubun oğulları şəhərə gələndə özlərinə taxıl almadan əvvəl Yusifi axtarmaq üçün şəhərdə birləşdilər.

13 Onlar fahişələrin divarlarına getdilər və üç gün fahişələrin divarlarında Yusifi axtardılar, çünki Yusifin fahişələrin divarlarında gələcəyini düşündülər, çünki Yusif çox gözəl və sevimli idi. Yaqubun oğulları üç gün Yusifi axtardılar, amma tapa bilmədilər.

14 Anbar nəzarətçisi Yusifin ona verdiyi adları axtardı, amma tapa bilmədi.

15 O, Yusifə xəbər göndərərək dedi: «Üç gün keçib, adlarını mənə verdiyin adamlar gəlməyib». Yusif bütün Misirdə bu adamları axtarıb Yusifin hüzuruna gətirmək üçün qullar göndərirdi.

16 Yusifin qulları gedib Misirə gəldilər, amma onları tapa bilmədilər. Qoşen torpağına getdilər, amma orada tapa bilmədilər. Sonra Ramses şəhərinə getdilər, amma onları tapa bilmədilər.

17 Yusif qardaşlarını axtarmaq üçün on altı qul göndərməyə davam etdi. Onlar gedib şəhərin dörd küncünə yayıldılar. Qullardan dördü fahişələrin evinə girdi və orada on kişinin qardaşlarını axtardığını gördülər.

18 Həmin dörd kişi onları götürüb onun hüzuruna gətirdilər və yerə qədər ona səcdə etdilər. Yusif məbədinə taxtında oturmuşdu, şahzadə geyimləri geyinmişdi, başında böyük qızıl tac var idi və bütün igidlər onun ətrafında oturmuşdular.

19 Yaqubun oğulları Yusifi gördülər. Onun görkəmi, gözəlliyi və ləyaqəti gözlərinə heyrətamiz görünürdü və yenə də ona yerə qədər səcdə etdilər.

20 Yusif qardaşlarını gördü və onları tanıdı, amma onlar Yusifi tanımadılar, çünki Yusif onların gözündə çox böyük idi, ona görə də onu tanımadılar.

21 Yusif onlara dedi: «Haradan gəlmisiniz?» Hamısı cavab verdi: «Qulların Kənan torpağından taxıl almağa gəliblər, çünki bütün dünyada aclıq hökm sürür. Qulların eşitdilər ki, Misirdə taxıl var, ona görə də dolanmaq üçün taxıl almağa gələnlərlə birlikdə gəliblər».

22 Yusif onlara cavab verdi: «Əgər dediyiniz kimi satın almağa gəlmisinizsə, niyə şəhərin on darvazasından keçirsiniz? Bəlkə də, ölkəni gözəndən keçirməyə gəlmisiniz».

23 Hamısı birlikdə Yusifə cavab verib dedilər: «Yox, ağam, biz haqlıyıq. Sənin qulların casus deyil, biz taxıl almağa gəlmişik. Çünki sənin qulların hamısı qardaşdır, Kənan torpağında bir adamın oğullarıdır. Atamız bizə əmr etmişdi ki, şəhərə gələndə torpağın sakinlərinə görə eyni qapıdan girməyin».

24 Yusif onlara cavab verib dedi: «Sizə dediyim söz budur: siz torpağı araşdırmağa gəlmisiniz, ona görə də hamınız şəhərin on darvazasından keçib torpağın çılpaqlığını görməyə gəlmisiniz».

25 Taxıl almağa gələn hər kəs öz yolu ilə gedir. Siz isə artıq üç gündür ki, ölkədəsiniz. Üç gündür ki, fahişələrin divarlarında nə edirsiniz? Casuslar da bu cür edirlər.

26 Onlar Yusifə dedilər: «Ağamız belə deməsin, çünki biz on iki qardaşıq, atamız Yaqubun oğullarıyıq. O, İbrani İbrahimin oğlu, İshaqın oğludur. Ən kiçiyi bu gün Kənan torpağında atamızın yanındadır, biri də yoxdur, çünki o, aramızdan itib. Biz də onun bu torpaqda olduğunu düşündük. Ona görə də onu bütün ölkə boyu axtarıyıq və onu axtarmaq üçün fahişələrin evlərinə də gəlmişik».

27 Yusif onlara dedi: «Onu bütün dünyada axtardınız mı ki, onu axtarmaq üçün yalnız Misir qalıb? Bəs qardaşınız Misirdə olduğu halda fahişələrin evində nə etməlidir? “Siz İbrahimin oğlu İshaqın övladlarındasınız, bəs Yaqubun oğulları fahişələrin evində nə edəcəklər?”

28 Ona dedilər: «Çünki eşitdik ki, İsmaililər onu bizdən oğurlayıblar və bizə xəbər verildi ki, onu Misirdə satıblar. Qulun, qardaşımız, çox yaraşqlı və çox hörmətli bir insandır. Ona görə də onun fahişələrin evində olacağını düşündük. Qulların onu axtarıb fidyə ödəmək üçün oraya getdilər».

29 Yusif yenə də onlara cavab verdi: «Doğrudan da, siz yalan danışsınız və özünü zəif yalan danışsınız. Fironun canına and olsun ki, siz casussunuz. Buna görə də tanınmaq üçün fahişələrin evlərinə getmisiniz».

30 Yusif onlara dedi: «İndi onu tapsanız və ağası sizdən yüksək qiymət istəsə, ona verərsiniz mi?» Onlar dedilər: «Veriləcək».

31 Yusif onlara dedi: «Əgər ağası onu böyük bir qiymətə tərək etmək istəməsə, ona nə edəcəksiniz?» Onlar ona cavab verib dedilər: «Əgər onu bizə verməsə, onu öldürüb qardaşımızı götürüb gedəcəyik».

32 Yusif onlara dedi: «Sizə dediyim sözlər bunlardır: siz casussunuz, çünki ölkənin sakinlərini öldürməyə gəlmisiniz. Eşitmişik ki, qardaşlarınızdan ikiniz bacınıza görə Kənan torpağında Şekem əhalisini öldürüb, siz isə qardaşınıza görə Misirdə də eyni şeyi etməyə gəlmisiniz».

33 Yalnız bundan biləcəyəm ki, sizin əsl kişisiniz; aranızdan birini atanızdan kiçik qardaşınızı gətirmək üçün göndərərək yanıma gətirsəniz və bunu etməklə sizin haqlı olduğunuzu biləcəyəm.

34 Yusif yetmiş igid adamını çağıraraq dedi: «Bu adamları götürüb zindana gətirin».

35 İgidlər on nəfəri tutub palataya saldılar və onlar üç gün palatada qaldılar.

36 Üçüncü gün Yusif onları həbsxanadan çıxartdı və dedi: «Əgər siz dürüst insanlarsınızsa, bunu özünüz edin ki, sağ qalasanız. Qardaşlarınızdan biri həbsxanada qalsın, siz isə taxılınızı Kənan torpağına aparıb ailəniz üçün götürəsiniz. Kiçik qardaşınızı da yanıma gətirin ki, bunu edəndə sizin dürüst insanlar olduğunuzu bilim».

37 Yusif onların yanından çıxıb otağa girdi və onlara yazığı gəldiyi üçün ağlayaraq ağladı. Üzünü yuyub yenidən onların yanına qayıtdı. Şimeonu onların arasından götürüb bağlamağı əmr etdi. Lakin Şimeon bunu etmək istəmədi, çünki o, çox güclü bir adam idi və onu bağlaya bilməzdilər.

38 Yusif igidlərini çağırdı və əllərində sıyrılmış qılıncla yetmiş igid onun qarşısına çıxdı. Yaqubun oğulları onlardan qorxdular.

39 Yusif onlara dedi: «Bu adamı tutub zindanda saxlayın, qardaşları onun yanına gələndə qədər. Yusifin igidləri tələsik gəlib Şimeonu bağlamağa başladılar. Şimeon ucadan və dəhşətli bir qışqırıq saldı və fəryad uzaqdan eşidildi».

40 Yusifin bütün cəsur adamları bu qışqırıqdan dəhşətə gəldilər və üzüstə yerə yıxıldılar. Çox qorxdular və qaçdılar.

41 Yusiflə birlikdə olan bütün adamlar canlarından çox qorxduqları üçün qaçdılar. Yalnız Yusiflə oğlu Menaşşe orada qaldılar. Yusif oğlu Menaşşe Şimeonun gücünü görüb çox qəzəbləndi.

42 Yusif oğlu Menaşşe Şimeonun yanına gəldi. Menaşşe yumruqla Şimeonun boynunun arxasına ağır bir zərbə endirdi və Şimeonun qəzəbi sakitləşdi.

43 Menaşşe Şimeonu tutdu, Şimeon onu şiddətlə tutdu, bağlayıb həbsxanaya apardı. Yaqubun bütün oğulları gəncin hərəkətinə heyrləndilər.

44 Şimeon qardaşlarına dedi: «Heç biriniz deməsin ki, bu, Misirlinin döyülməsidir, bu, atamın nəslinin döyülməsidir».

45 Bundan sonra Yusif anbara nəzarət edən adamın çağırılmasını əmr etdi. O, çuvallarını daşıya bildikləri qədər taxılla doldursun, hər kəsin pulunu çuvalına qoysun və yol üçün azuqə versin. Onlara belə də etdi.

46 Yusif onlara əmr etdi: «Sizə dediyim kimi, qardaşınızı gətirmək əmrimi pozmayın. Qardaşınızı yanıma gətirəndə biləcəyəm ki, siz əsl adamlarsınız və torpaqda ticarət edəcəksiniz. Mən də qardaşınızı sizə qaytaracağam və siz də sağ-salamat atanızın yanına qayıdacaqsınız».

47 Hamısı cavab verib dedi: «Ağamız necə desə, biz də elə edəcəyik». Onlar yerə qədər onun qarşısında səcdə etdilər.

48 Hər kəs taxılını eşşəyinə yüklədi və Kənan torpağına, atalarının yanına getmək üçün yola düşdülər. Onlar mehmanxanaya çatanda Levi eşşəyinə yem vermək üçün çuvalını açdı. Gördü ki, pulu hələ də çuvalındadır.

49 Kişi çox qorxdu və qardaşlarına dedi: «Pulum geri qaytarıldı və budur, o, həтта çuvalımdadır». Adamlar çox qorxdular və dedilər: «Allah bizim başımıza bu nə iş gətirib?»

50 Hamısı dedi: «Bəs Rəbbin atalarımıza – İbrahimə, İshaqa və Yaquba olan xeyirxahlığı harada qaldı ki, Rəbb bu gün bizi Misir padşahının əlinə təslim etdi ki, bizə qarşı hiylə qursun?»

51 Yəhuda onlara dedi: «Doğrudan da, biz öz qardaşımızı satmaqla Allahımız Rəbbin qarşısında günahkarıq. Bəs nə üçün deyirsiniz ki, atalarımıza olan xeyirxahlığı haradadır?

52 Ruven onlara dedi: «Mən sizə demədimmi ki, uşağa qarşı günah etməyin, amma siz də mənə qulaq asmadınız? İndi Allah bizdən onu tələb edir. Bəs siz necə deyə bilərsiniz ki, atalarımıza olan Rəbbin xeyirxahlığı haradadır, halbuki siz Rəbbə günah işlətmisiniz?»

53 Onlar gecəni orada qaldılar. Səhər tezdən durub taxıllarını eşşəklərinə yüklədilər. Onları aparıb yola düşdülər və Kənan torpağına, atalarının evinə gəldilər.

54 Yaqub ev əhli ilə oğullarını qarşılamağa çıxdı. Yaqub qardaşları Şimeonu onların yanında olmadığını gördü. Yaqub oğullarına dedi: «Görmədiyim qardaşınız Şimeon haradadır?» Oğulları Misirdə başlarına gələnlərin hamısını ona danışdılar.

FƏSİL 52

1 Onlar evlərinə girdilər və hər kəs çuvalını açdı və gördülər ki, hər kəsin pul kisəsi oradadır. Onlar və ataları bundan çox qorxdular.

2 Yaqub onlara dedi: «Mənə nə etdiniz? Qardaşınız Yusifi sizin halınızı soruşmağa göndərdim, siz də mənə dediniz ki, onu vəhşi bir heyvan yeyib.

3 Şimeon sizinlə ərzaq almağa getdi, siz isə deyirsiniz ki, Misir padşahı onu zindana salıb. Binyamini də öldürmək üçün aparıb mənim ağ saçlarımı Binyamin və qardaşı Yusif üçün kədərlə məzara atmaq istəyirsiniz.

4 İndi oğlum sizinlə getməyəcək, çünki qardaşı ölüb tək qalıb. Qardaşının başına gəldiyi kimi, getdiyiniz yolda da onun başına bəla gələ bilər.

5 Ruven atasına dedi: «Əgər oğlunu gətirib qarşına qoymasam, iki oğlumu öldürəcəksən». Yaqub oğullarına dedi: «Burada qalın və Misirə getməyin, çünki oğlum sizinlə Misirə getməyəcək və qardaşı kimi ölməyəcək».

6 Yəhuda onlara dedi: «Taxıl biçilənə qədər ondan uzaq durun. O da deyəcək ki, öz və ailəsinin həyatı aclıqdan təhlükədə olanda qardaşlarınızı öldürün».

7 O günlərdə bütün ölkədə aclıq şiddətləndi. Yer üzünün bütün xalqı ərzaq almaq üçün Misirə getdi, çünki onların arasında aclıq şiddətləndi. Yaqubun oğulları taxılları qurtarana qədər bir il iki ay Kənan torpağında qaldılar.

8 Onlar taxıl biçib qurtardıqdan sonra Yaqubun bütün ailəsi aclıqdan əziyyət çəkdi. Yaqubun oğullarının bütün körpələri bir yerə toplaşdı Yaquba yaxınlaşdılar və hamısı onu əhatəyə alıb dedilər: «Bizə çörək ver, bəs niyə hamımız sənin hüsurunda aclıqdan həlak olacağıq?»

9 Yaqub oğlunun oğullarının sözlərini eşidəndə bərkdən ağladı və onlara yazığı gəldi. Yaqub oğullarını çağırdı və hamısı gəlib onun qarşısında oturdu.

10 Yaqub onlara dedi: «Məgər görmürsünüzmü ki, uşaqlarınız bu gün mənim üçün ağlayıb “Bizə çörək verin, amma çörək yoxdur?” deyirlər? İndi qaydın və bizə bir az ərzaq alın».

11 Yəhuda atasına cavab verdi: «Əgər qardaşımızı bizimlə göndərsən, gedib sənə taxıl alırıq, göndərməsən, getməyəcəyik. Çünki Misir padşahı bizə xüsusilə əmr etmişdi: “Qardaşınız sizinlə gəlməsə, üzümü görməyəcəksiniz, çünki Misir padşahı güclü və qüdrətli bir padşahdır və əgər qardaşımız olmadan onun yanına getsək, hamımız öldürüləcəyik”.

12 Məgər bilmirsənmi və eşitməmişənmi ki, bu padşah çox güclü və müdrikdir və bütün dünyada ona bənzəri yoxdur?

Bax, biz yer üzünün bütün padşahlarını gördük və o padşah kimi birini, Misir padşahını görmədik. Həqiqətən də, yer üzünün bütün padşahları arasında Fəliştililərin padşahı Avimelekdən böyük heç kim yoxdur, amma Misir padşahı ondan daha böyük və qüdrətlidir və Avimelek yalnız onun zabitlərindən biri ilə müqayisə edilə bilər.

13 Ata, sən onun sarayını, taxtını və bütün xidmətçilərini onun qarşısında dayanmış görmürsən; sən o padşahı taxtında dəbdəbəli və şahənə görünüşlü, başında böyük qızıl tac olan padşah libasları geyinmiş görmürsən; sən Allahın ona verdiyi şərəf və izzəti görməmişən, çünki bütün dünyada ona bənzəri yoxdur.

14 Ey Ata, Sən Allahın onun ürəyinə verdiyi müdrikliyi, idrakı və biliyi görməmişən, bizimlə danışarkən Onun şirin səsini eşitməmişən.

15 Ata, adlarımızı və başımıza gələn hər şeyi ona kim öyrətdiyini bilmirik. Amma o, səndən soruşub dedi: "Atan hələ sağdırmı? O, yaxşıdırmı?"

16 Onun ağasının fironun sözündən keçmədən Misir hökumətinin işlərini idarə etdiyini görmədin; Onun bütün Misirlilərə yaratdığı qorxu və heyreti görmədin.

17 Biz ondan ayrılanda Misirə də Amorluların digər şəhərlərində etdiyi kimi davranacağımızla hədələdik. Onun casus kimi bizim haqqımızda dediyi bütün sözlərə görə çox qəzəbləndik. İndi isə yenidən Onun hüzuruna gələndə hamımızın dəhşəti bizi bürüyəcək və heç birimiz onunla nə kiçik, nə də böyük bir şey danışa bilməyəcəyik.

18 İndi ata, xahiş edirik, uşağı bizimlə göndər, gedib sənə ərzaq ala və aclıqdan ölməyək». Yaqub dedi: «Niyə mənə bu qədər pislik etdin ki, padşaha qardaşın olduğunu dedin? Mənə bu nə işdir etdin?»

19 Yəhuda atası Yaquba dedi: «Oğlanı mənə ver, qalxıb Misirə gedib taxıl alarıq, sonra da qayıdırıq. Əgər qayıdanda oğlan bizimlə olmasa, onda sənün günahını əbədi olaraq mən daşıyacağam».

20 Bütün körpələrimizin sənün üçün acından ağladığını gördünmü, amma onları doyurmağa gücün çatmadı? İndi onlara qarşı mərhəmətini göstər və qardaşımızı bizimlə göndər, gedək.

21 "Misir padşahı oğlunu aparacaq" deyəndə Rəbbin ata-babalarımıza olan lütfü sənə necə təzahür edəcək? Var olan Rəbbə and olsun ki, onu gətirib sənün qarşına qoyana qədər onu tərk etməyəcəyəm. Amma bizim üçün Rəbbə dua et ki, bizə xeyirxahlıq etsin, Misir padşahı və onun adamları tərəfindən rəğbətlə qarşılanacaq. Əgər gecikməsəydik, indi oğlunla ikinci dəfə qayıdardıq».

22 Yaqub oğullarına dedi: «Ümid edirəm ki, Rəbb Allah sizi xilas edəcək və Misir padşahının və bütün adamlarının gözündə sizə lütf verəcək».

23 İndi qalx, o adamın yanına get. Ölkədə əldə edə biləcəyiniz şeylərdən ona bir hədiyyə götürüb onun qarşısına gətirin. Qoy Külli-İxtiyar Allah sizə mərhəmət göstərsin ki, Binyamin və Şimeon qardaşlarınızı sizinlə göndərsin.

24 Bütün adamlar ayağa qalxıb qardaşları Binyamini, ölkənin ən yaxşı şeylərindən böyük bir hədiyyə və ikiqat gümüş göturdülər.

25 Yaqub Binyamin barədə oğullarına ciddi şəkildə vəsiyyət etdi: «Getdiyiniz yolda ona diqqət edin, yolda və Misirdə ondan ayrılmayın».

26 Yaqub oğullarının yanından qalxıb əllərini açdı və oğulları üçün Rəbbə dua edərək dedi: «Ey göylərin və yerin Allahı Rəbb, atamız İbrahimlə bağladığın əhdi xatırla, atam İshaqla bağladığın əhdi xatırla, oğullarımı yaxşılıqla rəftar et və onları Misir padşahının əlinə vermə. Ey Allah, mərhəmətinə görə bunu et, bütün övladlarımı xilas et və onları Misir hakimiyyətindən xilas et və iki qardaşını onlara göndər».

27 Yaqub oğullarının bütün arvadları və övladları gözlərini göyə qaldırıb Rəbbin hüzurunda ağladılar və atalarını Misir padşahının əlindən qurtarması üçün Ona yalvardılar.

28 Yaqub Misir padşahına bir qeyd yazıb onu Yəhudaanın və oğullarının əlinə Misir padşahı üçün verdi və dedi:

29 Allahın hökmdarı, ibrani İbrahimin oğlu, İshaqın oğlu Yaqubdan qüdrətli və müdrik padşaha, sirləri açan Misir padşahına salam!

30 Ağam Misir padşahına məlum olsun ki, Kənan torpağında aclıq şiddətli idi və mən oğullarımı sənün yanına göndərdim ki, bizə bir az ərzaq alsınlar.

31 Çünki oğullarım ətrafımda idi və mən çox qocaldığım üçün gözlərimlə görə bilmirəm. Yaşımın çoxluğundan gözlərim çox ağırlaşdı, oğlum üçün, yəni qarşımda itən Yusif üçün hər gün ağlamaqdan. Oğullarıma Misirə gələndə şəhər darvazalarından girməmələrini əmr etdim, çünki bu torpağın sakinləri çoxdur.

32 Mən onlara oğlum Yusifi axtarmaq üçün Misirə getməyi əmr etdim ki, bəlkə onu orada tapa bilsinlər. Onlar da bunu etdilər və sən onları ölkənin casusları hesab etdin.

33 Sənün haqqında eşitmədikmi ki, fironun yuxusunu yozub ona doğru danışmışan? Bəs necə olur ki, öz müdrikliyinlə oğullarımın casus olub-olmadığını bilmirsən?

34 İndi isə, ey hökmdarım və padşahım, oğullarımla danışdığın kimi, oğlumu səndən əvvəl göndərirəm. Xahiş edirəm, qardaşları ilə birlikdə dinc şəkildə yanıma qayıdana qədər ona nəzər sal.

35 Məgər Allahımızın fironun anam Saranı götürdüyü zaman ona nə etdiyini, Fəliştililərin padşahı Avimelekin onun üçün ona nə etdiyini, atamız İbrahimin Elamın doqquz padşahına nə etdiyini, yanında olan bir neçə adamla hamısını necə qırdığını bilmirsən, eşitməmişən?

36 Həmçinin iki oğlum Şimeon və Levi Emorluların səkkiz şəhərinə nə etdilər, bacıları Dinanın ucbatından onları necə məhv etdilər?

37 Qardaşları Binyamin üçün də qardaşı Yusifin itkisinə təsəlli verdilər; Onun xatirinə bir xalqın əlinin onlara qalib gəldiyini görəndə onun üçün nə edəcəklər?

38 Ey Misir padşahı, bilmirsənmi ki, Allahın gücü bizimlədir və Allah dualarımızı eşidir və bizi hər gün tərk etmir?

39 Oğullarım sənün onlara etdiyin rəftar barədə mənə danışanda sənün üçün Rəbbə yalvarmadım. Əks təqdirdə oğlum Binyamin sənün qarşına çıxmazdan əvvəl sən də öz adamlarınla birlikdə həlak olardın. Amma oğlum Şimeon sənün evində olduğuna görə düşündüm ki, bəlkə ona yaxşılıq edərsən, ona görə də sənə bunu etmədim.

40 İndi isə oğlum Binyamin oğullarımla birlikdə sənün yanına gəlir. Ona diqqət yetir və ona nəzər sal, onda Allah sənün və bütün padşahlığının üzərinə nəzər salacaq.

41 Ürəyimdəki hər şeyi sənə söylədim. Budur, oğullarım qardaşları ilə birlikdə sənün yanına gəlirlər. Onların xatirinə

bütün yer üzünü araşdır və onları qardaşları ilə sülh içində geri göndər.

42 Yaqub bu qeydi Misir padşahına vermək üçün oğullarına Yəhudanın nəzarətinə verdi.

FƏSİL 53

1 Yaqubun oğulları qalxıb Binyamini və bütün hədiyyələri götürdülər və gedib Misirə gəldilər və Yusifin hüzurunda dayandılar.

2 Yusif qardaşı Binyamini onlarla birlikdə görüb salamladı. Bu adamlar Yusifin evinə gəldilər.

3 Yusif ev nəzarətçisinə qardaşlarına yemək verməyi əmr etdi və onlara da belə etdi.

4 Günorta vaxtı Yusif adamları Binyaminlə birlikdə onun yanına çağırırdı. Adamlar Yusifin ev nəzarətçisinə çuvallarında qaytarılan gümüş barədə danışdılar. Yusif onlara dedi: «Sizə yaxşı olacaq, qorxmayın». Sonra qardaşları Şimeonu onların yanına gətirdi.

5 Şimeon qardaşlarına dedi: «Misirlilərin ağası mənə çox xeyrxahlıq etdi. Gözlərinizlə gördüyünüz kimi, mənə həbs etmədi. Çünki siz şəhərdən çıxanda o mənə azad etdi və evində mənə xeyrxahlıq etdi».

6 Yəhuda Binyaminin əlindən tutub Yusifin hüzuruna gəldi və yerə qədər ona səcdə etdi.

7 Adamlar hədiyyəni Yusifə verdilər və hamısı onun qarşısında oturdular. Yusif onlara dedi: «Sizin halınız yaxşıdır, uşaqlarınız yaxşıdır, qoca atanız yaxşıdır?» Onlar dedilər: «Yaxşıyam». Yəhuda Yaqubun göndərdiyi qəbzə götürüb Yusifə verdi.

8 Yusif məktubu oxudu və atasının yazısını bildi, ağlamaq istədi və içəri otağa girib hönkür-hönkür ağladı və çıxdı.

9 Yusif başını qaldırıb qardaşı Binyamini görüb dedi: «Mənə danışdığınız qardaşınız budurmu?» Binyamin Yusifə yaxınlaşdı. Yusif əlini onun başına qoyub dedi: «Allah sənə lütf etsin, oğlum».

10 Yusif anasının oğlu olan qardaşını görəndə yenə ağlamaq istədi. Otağa girib orada ağladı, üzünü yudu və ağlamamaq üçün bayıra çıxdı və dedi: «Yemək hazırla».

11 Yusif içdiyi bir cam var idi. Bu cam gümüşdən hazırlanmış, üzərində oniks və bdellium kimi gözəl naxışlanmış bir cam idi. Yusif qardaşları onunla birlikdə yemək yeyərkən onların gözü qarşısında camı vurdu.

12 Yusif onlara dedi: «Bu kasadan bilirəm ki, ilk oğul Ruven, Şimeon, Levi, Yəhuda, İssakar və Zevulun bir anadan olan uşaqlardır. Doğuşunuza görə yeyin».

13 O, digərlərini də doğumlarına görə sıralayıb dedi: «Bilirəm ki, bu kiçik qardaşının qardaşı yoxdur, mənim də onun kimi qardaşım yoxdur, ona görə də mənimlə yemək yeməyə oturacaq».

14 Binyamin Yusifin qarşısına çıxıb taxtda oturdu. Adamlar Yusifin əməllərini görüb heyrləndilər. Adamlar Yusiflə birlikdə yeyib-içdilər. Yusif də onlara hədiyyələr verdi. Yusif Binyaminə bir hədiyyə verdi. Menaşşe və Efrayim atalarının əməllərini gördülər və ona da hədiyyələr verdilər. Osnat ona bir hədiyyə verdi və onlar Binyaminin əlində beş hədiyyə idi.

15 Yusif onlara içmək üçün şərab gətirdi, amma onlar içmək istəmədilər. Onlar dedilər: «Yusif ölən gündən bəri nə şərab içmişik, nə də ləzziz yeməklər yemişik».

16 Yusif onlara and içdi və onları çox sıxdı. Həmin gün onunla bol-bol içdilər. Sonra Yusif qardaşı Binyaminlə danışmaq üçün onun yanına döndü. Binyamin hələ də Yusifin qarşısında taxtda oturmuşdu.

17 Yusif ona dedi: «Sənin övladların varmı?» O dedi: «Sənin qulunun on oğlu var, onların adları bunlardır: Bela, Beker, Aşbal, Gera, Naaman, Axi, Roş, Mupim, Çupim və Ord. Mən onların adlarını görmədiyim qardaşımın adını çəkdim».

18 Yusif onlara ulduz xəritəsini gətirmələrini əmr etdi. Yusif orada hər zamandan xəbərdar idi. Yusif Binyaminliyə dedi: «Əşitmişəm ki, ibrənilər hər cür müdrikliyə bələddirlər. Sən bundan bir şey bilirsənmi?»

19 Binyamin dedi: «Sənin qulun atamın mənə öyrətdiyi bütün hikməti bilir». Yusif Binyaminə dedi: «İndi bu alətə bax və Misirə getdiyini dediyiniz qardaşın Yusifin Misirdə harada olduğunu öyrən».

20 Binyamin göy ulduzlarının xəritəsi olan aləti gördü və müdrik oldu və qardaşının harada olduğunu bilmək üçün oraya baxdı. Binyamin bütün Misir torpağını dörd hissəyə böldü və qarşısında taxtda oturan qardaşı Yusif olduğunu gördü. Binyamin çox təəccübləndi. Yusif qardaşı Binyaminin bu qədər heyrləndiyini görəndə Binyaminə dedi: «Nə gördün və niyə təəccübləndin?»

21 Binyamin Yusifə dedi: «Bundan görürəm ki, qardaşım Yusif mənimlə birlikdə taxtda oturub». Yusif ona dedi: «Mən sənin qardaşın Yusifəm. Bunu qardaşlarına demə. Onlar gedəndə səni də onlarla göndərəcəyəm və onları şəhərə qaytarmağı əmr edəcəyəm və səni də onlardan uzaqlaşdıracağam».

22 Əgər onlar canlarını fəda edib sənin üçün vuruşsalar, onda Mənə etdiklərinə görə tövbə etdiklərini biləcəyəm və Özümü onlara bildirəcəyəm. Əgər səni götürdüyüm zaman səni tərk etsələr, sən mənimlə qalacaqsan və mən onlarla mübahisə edəcəyəm, onlar gedəcəklər və Mən onlara məlum olmayacağam.

23 O vaxt Yusif öz xidmətçisinə əmr etdi ki, onların çuvallarını ərzaqla doldursunlar, hər kəsin pulunu öz çuvalına qoysunlar, kasanı isə Binyaminin çuvalına qoysunlar və onlara yol üçün azuqə versinlər. Onlar da belə etdilər.

24 Ertəsi gün kişilər səhər tezdən durub taxıllarını eşşəklərinə yüklədilər və Binyaminlə birlikdə yola düşdülər. Onlar da qardaşları Binyaminlə birlikdə Kənan torpağına getdilər.

25 Onlar Misirdən uzağa getməmişdilər ki, Yusif evinə nəzarət edənə əmr etdi: «Qalx, bu adamları təqib et, ta ki Misirdən çox uzağa getməsinlər. Onlara de: "Niyə ağamın kasasını oğurladınız?"»

26 Yusifin xidmətçisi qalxıb onlara yaxınlaşdı və Yusifin bütün sözlərini onlara danışdı. Bu sözləri eşidəndə çox qəzəbləndilər və dedilər: «Ağamın kasası kimin yanında tapılırsa, o öləcək və biz də kölə olacağıq».

27 Onlar tələsik getdilər və hər kəs öz çuvalını eşşəyindən endirdi. Baxdılar ki, çuval Binyaminin çuvalında tapılıb. Hamı paltarlarını cırdı və şəhərə qayıtdılar. Binyamini yolda vurdular. Şəhərə girənə qədər onu vurdular. Yusifin qarşısında dayandılar.

28 Yəhudanın qəzəbi alovlandı və dedi: «Bu adam mənə yalnız bu gün Misiri məhv etmək üçün geri qayıtdı».

29 Adamlar Yusifin evinə gəldilər və Yusifi taxtında oturmuş, bütün igidləri isə sağında və solunda durmuş gördülər.

30 Yusif onlara dedi: «Bu nə işdir ki, gümüş kasamı götürüb getdiniz? Amma bilirəm ki, qardaşınızın torpağın hansı hissəsində olduğunu bilmək üçün kasamı götürmüşünüz».

31 Yəhuda dedi: «Ağamıza nə deyəcəyik, nə deyəcəyik və özümüzü necə haqlı çıxaracağıq? Allah bu gün bütün qullarının günahını tapdı, buna görə də bu işi bu gün bizim başımıza gətirdi».

32 Yusif ayağa qalxdı, Binyamini tutub qardaşlarının arasından zorla aldı. Binyamini evə gəlib qapını onların üzünə bağladı. Yusif ev nəzarətçisinə əmr etdi ki, onlara desin: «Padşah belə deyir: “Atanızın yanına sağ-salamat gedin, budur, əlində piyalə tapılan adamı götürdüm”».

FƏSİL 54

1 Yəhuda Yusifin onlarla necə davrandığını görəndə ona yaxınlaşdı, qapını sındırdı və qardaşları ilə birlikdə Yusifin qarşısına çıxdı.

2 Yəhuda Yusifə dedi: «Ağamın gözündə bu ağır görünməsin. Xahiş edirəm, qulun sənin qarşında bir söz desin?» Yusif ona dedi: «Danış».

3 Yəhuda Yusifin qarşısında danışdı. Qardaşları da orada, onların qarşısında durmuşdular. Yəhuda Yusifə dedi: «Doğrudan da, biz ağamızın yanına ərzaq almağa gələndə bizi ölkənin casusları hesab etdin. Binyamini də sənin yanına gətirdik. Bu günə qədər də bizi lağa qoyursan».

4 İndi qoy padşah sözlərimi eşitsin və rica edirəm ki, qardaşımızı göndərsin ki, o da bizimlə atamızın yanına getsin. Yoxsa bu gün sənin canın Misirdə yaşayan bütün insanlarla birlikdə məhv olar».

5 Qardaşlarımdan ikisinin, Şimeon və Levinin, bacımız Dinaya görə Şekem şəhərinə və yeddi Emorlu şəhərə nə etdiklərini, qardaşları Binyaminin xatirinə nə edəcəklərini bilmirsənmi?

6 Əgər qardaşımızı göndərmək istəmirsənsə, mən bu gün sənin və torpağın üzərinə gəlirəm, mən isə hər ikisindən daha böyük və qüdrətliyəm.

7 Bizi seçən Allahımızın atamızdan götürdüyü anamız Sara üçün firona nə etdiyini eşitməmişsənmi? Firon anamızı və ailəsini ağır bəlalara düşər etdi. Misirlilər bu möcüzəni bu günə qədər bir-birlərinə danışirlar. Bu günə qədər atasından götürdüyün və torpağında başımıza gətirdiyin bəlalara görə Allahımız sənə belə edəcək. Çünki Allahımız atamız İbrahimlə bağladığı əhdini xatırlayacaq və sən bu gün atamızın ruhunu kədərləndirdiyin üçün sənə bəla gətirəcək.

8 İndi bu gün sənə dediyim sözləri dinlə və qardaşımızı göndər ki, getsin, yoxsa sən və torpağın xalqı qılıncdan öləsiniz, çünki hamınız mənə qalib gələ bilməzsiniz.

9 Yusif Yəhudaya cavab verdi: «Niyə ağzını açıb bizimlə öyünüb “Güc sənindir” deyirsən? Fironun canına and olsun ki, əgər bütün igid adamlarıma səninlə döyüşməyi əmr etsəm, sən və bu qardaşların mütləq bataqlığa qər q olacaqsan».

10 Yəhuda Yusifə dedi: «Sən və xalqın Məndən qorxmalısan. Var olan Rəbbə and olsun ki, əgər qılıncımı bir dəfə çəksəm, bu gün bütün Misiri məhv edənə qədər

qınına qoymayacağam. Səndən başlayıb ağan fironla qurtaracağam».

11 Yusif ona cavab verib dedi: «Güc yalnız sənindir deyil. Mən səndən daha güclü və qüdrətliyəm. Əgər qılıncını çəksən, onu sənindir və bütün qardaşlarının boynuna sancacağam».

12 Yəhuda ona dedi: «Əgər bu gün sənə qarşı ağzımı açsam, səni udub yer üzündən silib atacağam və bu gün padşahlığından məhv olacağam». Yusif dedi: «Əgər ağzını açsan, ağzını daşla bağlamağa gücüm və gücüm çatır ki, bir kəlmə də danışa bilməyəsən; gör qarşımızda nə qədər daş var, həqiqətən də bir daş götürüb ağzına soxub çənələrini sındıra bilərəm».

13 Yəhuda dedi: «Allah aramızda şahiddir ki, biz indiyə qədər səninlə döyüşmək istəməmişik, sadəcə qardaşımızı bizə ver, biz də səndən uzaqlaşaq». Yusif cavab verdi: «Fironun canına and olsun ki, əgər bütün Kənan padşahları səninlə birləşsəydi, onu mənim əlimdən almazdın».

14 İndi atanın yanına get, qardaşın mənim üçün kölə olacaq, çünki o, padşahın evini talayıb». Yəhuda dedi: «Sənindir və padşahın xasiyyətinin nəyi var? Padşah öz evindən ölkəyə hədiyyələr və ya xərclər şəklində gümüş və qızıl göndərir, sən isə qardaşımızın kisəsinə qoyduğun kasanı səndən oğurladığını deyirsən?»

15 Allah qardaşımız Binyamin və İbrahim nəslindən olan hər kəsin səndən, yaxud başqa bir kəsdən, istər padşahdan, istər şahzadədən, istərsə də hər hansı bir insandan oğurluq etmək üçün bu işi görməsini uzaq etsin.

16 İndi isə bu ittihamı dayandır, qoy bütün dünya sənindir “Misir padşahı kiçik bir gümüş üçün bu adamlarla mübahisə etdi, onları ittiham etdi və qardaşlarını kölə etdi” dediyini eşitməsin.

17 Yusif cavab verdi: «Bu kasanı götür və məndən get, qardaşını kölə kimi saxla, çünki oğrunun kölə olmaq hökmüdür».

18 Yəhuda dedi: «Niyə sözlərindən utanmırsan ki, qardaşımızı qoyub öz kasasını götürəsən? Əgər bizə kasasını, yaxud min qatını versən belə, qardaşımızı heç kimin əlində olan gümüşə görə qoyub getməyəcəyik ki, onun üçün ölməyək».

19 Yusif cavab verdi: «Niyə qardaşını atıb bu günə qədər iyirmi gümüşə satdın? Bəs niyə qardaşına belə etməirsən?»

20 Yəhuda dedi: «Rəbb mənimlə sənindir aranda şahiddir ki, biz sənindir döyüşlərini istəmirik. İndi qardaşımızı bizə ver, dava etmədən səndən gedək».

21 Yusif cavab verdi: «Əgər ölkənin bütün padşahları bir yerə toplaşsalar, qardaşını mənim əlimdən ala bilməyəcəklər». Yəhuda dedi: «Atamız qardaşımızın bizimlə gəlmədiyini və ona görə kədərləndiyini görəndə ona nə deyəcəyik?»

22 Yusif cavab verdi: «Atana de ki, kəndir vedrənin dalınca düşdü».

23 Yəhuda dedi: «Sən, doğrudan da, padşahsan. Niyə bu sözləri deyirsən və yalan hökm çıxarırsan? Sənindir kimi padşahın vay halına!»

24 Yusif cavab verdi: «Qardaşınız Yusif barədə dediyim sözlərdə yalan yoxdur. Hamınız onu Midyanlılara iyirmi gümüşə satdınız. Atanıza isə bunu inkar edib dediniz: “Onu vəhşi bir heyvan yeyib, Yusif parçalanıb”.

25 Yəhuda dedi: «Bax Samın odu ürəyimdə yanır. İndi bütün torpağını odla yandıracağam». Yusif cavab verdi:

«Oğullarını öldürən baldızın Tamar Şekemin odu ilə mübarizə apardı».

26 Yəhuda dedi: «Əgər bədənimdən bir tük belə qoparsam, bütün Misiri qanla dolduracağam».

27 Yusif cavab verdi: «Sizin adətiniz belədir, satdığınız qardaşınıza etdiyiniz kimi, onun paltarını qana batırdınız və atanıza gətirdiniz ki, desin ki, onu pis bir heyvan yeyib, budur onun qanı».

28 Yəhuda bunu eşidəndə çox qəzəbləndi və içində qəzəb alovlandı. O yerdə onun qarşısında təxminən dörd yüz şəkəl ağırlığında bir daş var idi. Yəhudanın qəzəbi alovlandı. O, daşı əlinə alıb göyə atdı və sol əli ilə tutdu.

29 Sonra daş ayaqlarının altına qoydu və var gücü ilə onun üstündə oturdu. Yəhudanın gücü daşa dəydi və toz halına gəldi.

30 Yusif Yəhudanın hərəkətini görüb çox qorxdı. O, oğlu Menaşşeyə əmr etdi və Yəhudanın hərəkətini etdiyi kimi başqa bir daşla da etdi. Yəhuda qardaşlarına dedi: «Qoy heç kim deməsin ki, bu adam Misirlidir, amma bunu etməklə atamızın nəslindəndir».

31 Yusif dedi: «Qüvvət yalnız sənə verilməyib, çünki biz də güclü adamlarıq. Niyə hamımızla öyünürsən?» Yəhuda Yusifə dedi: «Xahiş edirəm, qardaşımızı göndər və bu gün ölkəni viran qoyma».

32 Yusif onlara cavab verdi: «Gedin atanıza deyin ki, qardaşınız Yusif haqqında dediyiniz kimi, onu vəhşi bir heyvan yeyib».

33 Yəhuda qardaşı Naftaliyə dedi: «Tez ol, get, Misirin bütün küçələrini say və gəl, mənə xəbər ver». Şimeon ona dedi: «Qoy bu iş sənin üçün problem olmasın. İndi mən dağa gedib dağdan böyük bir daş götürüb Misirdə olan hər kəsin üstünə atacağam və orada olan hər kəsi öldürəcəyəm».

34 Yusif qardaşlarının onun qarşısında dedikləri bütün bu sözləri eşitdi, amma onlar Yusifin onları başa düşdüyünü bilmirdilər, çünki onun ibrani dilində danışa bilmədiyini düşünürdülər.

35 Yusif qardaşlarının Misiri məhv edəcəklərindən qorxdı və oğlu Menaşşeyə əmr etdi: «Tez ol, bütün Misir əhalisini və bütün igidləri yanıma topla. Qoy onlar atlı, piyada və hər cür musiqi alətləri ilə yanıma gəlsinlər». Menaşşe gedib belə də etdi.

36 Naftali Yəhudanın əmr etdiyi kimi getdi, çünki Naftali sürətli marallardan biri kimi yüngül idi və sünbüllərin üstünə girirdi, amma sünbüllər onun altına girmirdi.

37 O, gedib Misirin bütün küçələrini saydı və onların on iki olduğunu gördü. Tələsik gəlib Yəhudaya xəbər verdi. Yəhuda qardaşlarına dedi: «Tez olun, hər kəs qılınıcını belinə taxsın, Misirin üstündən keçib hamısını qıracağıq, bir nəfər də sağ qalmayacaq».

38 Yəhuda dedi: «Baxın, Mən gücümle üç küçəni dağıdacağam, siz isə bir küçəni dağıdacaqsınız». Yəhuda bu sözləri deyəndə Misir sakinləri və bütün igidlər hər cür musiqi alətləri ilə və ucadan qışqıraraq onlara tərəf gəldilər.

39 Onların sayı beş yüz süvari, on min piyada və yalnız əlləri və gücü ilə qılınclı və nizə olmadan döyüşə bilən dörd yüz nəfər idi.

40 Bütün igidlər böyük fırtına və qışqırıqla gəldilər. Hamısı Yaqub oğullarını mühasirəyə alıb qorxutdu. Onların qışqırıq səmindən yer titrədi.

41 Yaqubun oğulları bu qoşunu görəndə canlarından çox qorxdular. Yusif də Yaqubun oğullarını qorxudub sakitləşdirmək üçün belə etdi.

42 Yəhuda qardaşlarından bəzilərinin qorxdığını görüb onlara dedi: «Allahın lütfü bizimlə ikən niyə qorxursunuz?» Yəhuda bütün Misir xalqının Yusifin əmri ilə onları mühasirəyə aldığını görəndə yalnız Yusif onlara əmr etdi: «Onlardan heç birinə toxunmayın».

43 Yəhuda tələsdı, qılınıcını çəkdi, ucadan və acı bir qışqırıq qopardı, qılınıcını ilə yerə sıçradı və bütün xalqa qışqırmağa davam etdi.

44 O bunu edəndə Rəbb Yəhudalıları və qardaşlarını cəsur adamları və onları əhatə edən bütün xalqı qorxuya saldı.

45 Hamısı qışqırıq səmindən qaçdı, dəhşətə gəldilər və bir-birinin üstünə yıxıldılar. Çoxları yıxılarkən öldü. Hamısı Yəhudanın, qardaşlarının və Yusifin qarşısından qaçdı.

46 Onlar qaçarkən Yəhuda və qardaşları onları fironun evinə qədər təqib etdilər və hamısı qaçdı. Yəhuda yenə Yusifin qarşısında oturdu və ona aslan kimi nəre çəkdi və ona böyük və dəhşətli bir qışqırıq saldı.

47 Uzaqdan fəryad eşidildi. Sukkot sakinlərinin hamısı bunu eşitdi. Bütün Misir fəryadın səmindən titrədi. Misirin və Qoşen torpağının divarları yerin titrəməsindən uçdu. Firon da taxtından yerə yıxıldı. Misir və Qoşenin bütün hamilə qadınları da titrəyişin səsinə eşidəndə çox qorxduqları üçün düşüklə oldular.

48 Firon xəbər göndərərək dedi: «Bu gün Misir torpağında baş verən bu hadisə nədir?» Onlar gəlib ona hər şeyi əvvəldən axıra qədər danışdılar. Firon isə təlaşa düşdü, heyrləndi və çox qorxdı.

49 Bütün bu şeyləri eşidəndə qorxusu daha da artdı və Yusifə xəbər göndərərək dedi: «Sən bütün Misiri məhv etmək üçün İbraniləri yanıma gətirdin; o oğru qulla nə edəcəksən? Onu burax, qardaşları ilə getsin, qoy biz də, sən də, bütün Misir də onların şərindən məhv olmayaq».

50 Əgər bunu etmək istəmirsənsə, bütün qiymətli əşyalarını əlindən al və əgər xoşuna gəlsə, onlarla birlikdə onların torpağına get, çünki bu gün onlar bütün ölkəni viran edəcək və bütün xalqını öldürəcəklər; hətta bütün Misir qadınları da qışqırıqları ilə uşaq salıblar; sadəcə qışqırıqları və danışmaları ilə nə etdiklərinə baxın, üstəlik, qılıncla vuruşsalar, torpağı viran edəcəklər; indi istədiyini seç, istər mən, istər ibranilər, istər Misir, istərsə də ibranilərin torpağı olsun.

51 Onlar gəlib fironun onun haqqında dediyi bütün sözləri Yusifə çatdırdılar. Yusif fironun və Yəhudanın sözlərindən çox qorxdı. Qardaşları isə hələ də Yusifin qarşısında qəzəb və qəzəblə dayanmışdılar. Yaqubun bütün oğulları dənizin və dalğaların gurultusu kimi Yusifə qışqırdılar.

52 Yusif qardaşlarından və fironun çox qorxurdu. Yusif bütün Misiri məhv etməmələri üçün qardaşlarına özünü göstərmək üçün bir bəhanə axtarırdı.

53 Yusif oğlu Menaşşeyə əmr etdi. Menaşşe gedib Yəhudaya yaxınlaşdı və əlini onun çiyninə qoydu. Yəhudanın qəzəbi yatdı.

54 Yəhuda qardaşlarına dedi: «Qoy heç kim “bu, Misirli gəncin işidir, çünki bu, atamın nəslinin işidir” deməsin».

55 Yusif Yəhudanın qəzəbinin yatdığını görüb bilərək Yəhudaya mülayim dildə danışmaq üçün yaxınlaşdı.

56 Yusif Yəhudaya dedi: «Doğru deyirsən və bu gün gücünlə bağlı iddialarını təsdiqlədin. Səndən razı qalan

Allah səni daha da xoşbəxt etsin. Amma mənə de ki, niyə bütün qardaşların arasından oğlana görə mənimlə mübahisə edirsən? Axı onlardan heç biri mənə onun haqqında bir kəlmə də danışmayıb».

57 Yəhuda Yusifə cavab verdi: «Bil ki, mən uşağa atasının yanında zəmin idim və demişdim ki, əgər onu yanına gətirməsəydim, əbədi olaraq onun günahını daşıyardım».

58 Buna görə də bütün qardaşlarımın arasından sənə yaxınlaşdım, çünki gördüm ki, sən onun səndən getməsinə icazə vermək istəmirsən; indi sənin gözündə lütf tapım ki, onu bizimlə getməyə göndərəsən və mən onun yerinə qalacağam, istədiyini hər şeydə sənə xidmət edəcəyəm, çünki məni hara göndərsən, sənə böyük həvəslə xidmət edəcəyəm.

59 İndi məni sənə qarşı üsyan etmiş qüdrətli bir padşahın yanına göndər, onda onun və torpağının başına nə edəcəyimi biləcəksən; süvariləri və piyadaları, yaxud da çox qüdrətli bir xalqı olsa da, hamısını öldürüb padşahın başını sənə qarşı çıxaracağam.

60 Atamız İbrahimin qulu Eliezerlə birlikdə bütün Elam padşahlarını bir gecədə qoşunları ilə qırdığını, bir nəfəri də sağ qoymadığını bilmirsənmi və ya eşitməmişənmi? O gündən bəri atamızın gücü bizə və nəslimizə əbədi olaraq miras olaraq verildi.

61 Yusif cavab verdi: «Sən həqiqəti deyirsən, amma dilin yalan danışmır. Çünki bizə də deyilmişdi ki, İbranilərin gücü var və onların Allahı Rəbb onlardan çox razıdır, bəs onda onların qarşısında kim dayana bilər?»

62 Amma bu şərtlə qardaşınızı göndərəcəyəm, əgər onun anasının oğlu olan qardaşını yanıma gətirəsiniz. Onun sizdən Misirə getdiyini demişdiniz. Qardaşını yanıma gətirəndə onu öz yerinə götürəcəyəm, çünki sizdən heç kim atanıza zəmanət vermədi. O, yanıma gələndə sizin zəmanət verdiyiniz qardaşını da sizinlə göndərəcəyəm.

63 Yusif bu sözləri deyəndə Yəhudanın qəzəbi alovlandı və qəzəbdən gözlərindən qan axdı. O, qardaşlarına dedi: «Necə olur ki, bu adam bu gün özünün və bütün Misirin məhvini istəyir?»

64 Şimeon Yusifə cavab verdi: «Məgər əvvəlcə sənə demədikmi ki, onun hara getdiyini, ölüb-dirə olmadığını bilirik? Ağam niyə belə deyir?»

65 Yusif Yəhudanın üzünə baxanda qəzəbinin alovlandığını və ona «bu qardaşın yerinə digər qardaşını mənim yanıma gətir» dediyini gördü.

66 Yusif qardaşlarına dedi: «Doğrudan da, qardaşınızın öldüyünü və ya itdiyini dediniz. İndi onu bu gün çağırub yanınıza gəlsə, qardaşının əvəzinə mənə verərsinizmi?»

67 Yusif danışmağa başladı və qışqırdı: «Yusif, Yusif, bu gün yanıma gəl, qardaşlarına görün və onların qarşısında otur».

68 Yusif bu sözləri onlara deyəndə, Yusifin onların qarşısına haradan çıxacağını görmək üçün hər biri fərqli baxdı.

69 Yusif onların bütün əməllərini müşahidə edib dedi: «Niyə ora-bura baxırsınız? Mən Misirə satdığınız Yusifəm. İndi məni satdığınıza görə kədərlənməyin, çünki Allah məni sizdən əvvəl aclıq zamanı sizə dəstək olmaq üçün göndərirdi».

70 Qardaşları Yusifin sözlərini eşidəndə ondan qorxdular, Yəhuda isə ondan çox qorxdı.

71 Binyamin Yusifin sözlərini eşidəndə evin iç tərəfində onların qarşısında idi. Binyamin qardaşı Yusifin yanına qaçdı, onu qucaqlayıb boynuna sarıldı və onlar ağladılar.

72 Yusifin qardaşları Binyaminin qardaşının boynuna sarılıb onunla birlikdə ağladığını görəndə onlar da Yusifin üstünə sarılıb onu qucaqladılar və Yusiflə birlikdə ağlayaraq ağladılar.

73 Yusif nəslində onların Yusifin qardaşları olduqları barədə bir səs eşidildi və bu, fironun xoşuna gəldi, çünki o, onların Misiri məhv etmələrindən qorxurdu.

74 Firon öz qullarını Yusifin yanına gələn qardaşları münasibətilə onu təbrik etmək üçün onun yanına göndərdi. Misirdə olan bütün ordu və qoşun başçıları Yusiflə birlikdə sevinməyə gəldilər və bütün Misir Yusifin qardaşları üçün çox sevindi.

75 Firon öz qullarını Yusifin yanına göndərərək dedi: «Qardaşlarına de ki, bütün əşyalarını gətirsinlər və yanıma gəlsinlər. Mən onları Misir torpağının ən yaxşı yerinə yerləşdirəcəyəm. Onlar da belə etdilər».

76 Yusif evinin nəzarətçisinə qardaşlarına hədiyyələr və paltarlar gətirməyi əmr etdi. O, onlara çoxlu paltar, yəni şahzadə paltarları və çoxlu hədiyyələr gətirdi və Yusif onları qardaşları arasında bölüşdürdü.

77 O, qardaşlarının hər birinə bir dəstə qızıl və gümüş paltar və üç yüz gümüş pul verdi və Yusif onların hamısına bu paltarları geyindirib fironun hüzuruna gətirmələrini əmr etdi.

78 Firon Yusifin bütün qardaşlarının cəsur və gözəl görünüşlü olduqlarını görüb çox sevindi.

79 Bundan sonra onlar fironun hüzurundan ayrılıb Kənan torpağına, atalarının yanına getdilər. Qardaşları Binyamin də onlarla idi.

80 Yusif qalxıb onlara Fironun on bir araba verdi. Yusif Misirdə tacqoyma mərasimi günü atasını Misirə aparmaq üçün mindiyi arabasını onlara verdi. Yusif bütün qardaşlarının övladlarına sayına görə paltar və hər birinə yüz gümüş pul göndərdi. O, həmçinin qardaşlarının arvadlarına padşahın arvadlarının paltarlarından paltar göndərdi və onları da göndərdi.

81 O, qardaşlarının hər birinə on nəfər verdi ki, onlarla birlikdə Kənan torpağına gedib onlara xidmət etsinlər, övladlarına və Misirə gələn bütün övladlarına xidmət etsinlər.

82 Yusif qardaşı Binyaminin vasitəsilə on oğlu üçün on dəst paltar göndərdi ki, bu da Yaqubun oğullarının digər övladlarından daha çoxdur.

83 Fironun xatirinə hər birinə əlli gümüş pul və on döyüş arabası göndərdi. Firon atasına Misirin bütün lüks əşyaları ilə yüklənmiş on eşşək, atası və onunla birlikdə olanların hamısı üçün yol üçün azuqə olaraq taxıl, çörək və ərzaq yüklənmiş on dişi eşşək göndərdi.

84 O, bacısı Dinaya çoxlu gümüş və qızıl paltarlar, ətir, mirra, aloe və qadın bəzəkləri göndərdi. Fironun arvadlarından Binyamin arvadlarına da eyni şeyləri göndərdi.

85 O, bütün qardaşlarına, eləcə də onların arvadlarına hər cür oniks daşları və bdellium verdi və Misirin böyük xalqı arasında olan bütün qiymətli şeylərdən Yusifin atasının evinə göndərdiyi şeylərdən başqa heç nə qalmadı.

86 O, qardaşlarını yola saldı və onlar getdilər. O, qardaşı Binyamini də onlarla birlikdə göndərdi.

87 Yusif Misir sərhədlərinə gedən yolda onları müşayiət etmək üçün onlarla birlikdə yola düşdü və atası və ailəsi haqqında onlara Misirə gəlməyi əmr etdi.

88 O, onlara dedi: «Yolda dava etməyin, çünki bu, böyük bir xalqı aclıqdan qorumaq üçün Rəbdən gəlmişdi, çünki ölkədə daha beş il aclıq olacaq».

89 O, onlara əmr etdi: «Kənan torpağına gələndə bu işdə atamın hüsuruna qəfil gəlməyin, amma müdrikliyinizə uyğun hərəkət edin».

90 Yusif onlara əmr etməyi dayandırdı və dönüb Misirə qayıtdı. Yaqubun oğulları sevinc və şənliklə Kənan torpağına, ataları Yaqubun yanına getdilər.

91 Onlar ölkənin sərhədlərinə çatdılar və bir-birlərinə dedilər: «Atamızın qarşısında bu məsələdə nə edəcəyik? Əgər birdən onun yanına gəlib məsələni ona danışsaq, o, sözlərimizdən çox narahat olacaq və bizə inanmayacaq».

92 Onlar evlərinə yaxınlaşana qədər getdilər və Aşerin qızı Seraxın onları qarşılamağa çıxdığını gördülər. Qız çox yaraşlıq və ağıllı idi və arfa çalmağı bacarırdı.

93 Onlar onu çağırıdılar və o, onların qarşısına çıxdı və onları öpdü. Onlar onu götürüb ona arfa verib dedilər: «Atamızın qarşısına get, onun qarşısında otur, arfa çal və bu sözləri de».

94 Onlar qıza evlərinə getməyi əmr etdilər. Qız arfanı götürüb onların qabağına qaçdı və gəlib Yaqubun yanında oturdu.

95 O, yaxşı çalıb oxuyurdu və şirin sözlərlə deyirdi: «Əmin Yusif sağdır, Misir torpağında hökmranlıq edir və ölməyib».

96 Qadın bu sözləri təkrarlamağa və deməyə davam etdi. Yaqub onun sözlərini eşitdi və onlar Yaqubun xoşuna gəldi. 97 Yaqub onları iki-üç dəfə təkrarlayarkən, Yaqub qulaq asdı və Yaqubun şirin sözlərindən sevinc duydu. Allahın ruhu onun üzərində idi və Yaqub onun bütün sözlərinin doğru olduğunu bilirdi.

98 Yaqub Seraxı bu sözləri deyəndə ona xeyir-dua verdi. Serax ona dedi: «Qızım, qoy ölüm sənə qalib gəlməsin, çünki sən mənim ruhumu diriltidin. Yalnız mənim qarşımda dediyin kimi danış, çünki bütün sözlərlə məni sevindirdin».

99 Qadın bu sözləri oxumağa davam etdi və Yaqub qulaq asdı və bu, ona xoş gəldi, o sevindi və Allahın ruhu onun üzərində idi.

100 O, hələ qadınla danışarkən, oğulları atlar, döyüş arabaları, şahzadə geyimləri və qabaqlarında qaçan xidmətçilərlə onun yanına gəldilər.

101 Yaqub onları qarşılamaq üçün ayağa qalxdı və oğullarının şahənə libas geyindiyini və Yusifin onlara göndərdiyi bütün xəzinələri gördü.

102 Onlar ona dedilər: «Xəbər ver ki, qardaşımız Yusif sağdır və bütün Misir torpağına o hökmranlıq edir və sənə dediyimizi bizə də o danışib».

103 Yaqub oğullarının bütün sözlərini eşitdi və onların sözlərinə ürəyi döyündü, çünki Yusifin onlara verdiyi hər şeyi, ona göndərdiklərini və Yusifin onlara dediyi bütün əlamətləri görəndə qədər onlara inana bilmədi.

104 Onlar qapılarını açıb Yusifin göndərdiyi hər şeyi ona göstərdilər, hər birinə Yusifin göndərdiyini verdilər və o, onların doğru danışdıqlarını bildi və oğlunun hekayəsinə çox sevindi.

105 Yaqub dedi: «Oğlum Yusifin sağ qalması mənə bəsdır, ölməmişdən əvvəl gedib onu görəcəyəm».

106 Oğulları başına gələnlərin hamısını ona danışdılar. Yaqub dedi: «Mən oğlumu və nəslini görmək üçün Misirə enəcəyəm».

107 Yaqub qalxıb Yusifin ona göndərdiyi paltarları geyindi. Yuyunub saçlarını qırıxdıqdan sonra Yusifin ona göndərdiyi çalmanı başına qoydu.

108 Yaqubun bütün ailəsi və arvadları Yusifin onlara göndərdiyi paltarları geyindilər və Yusifin hələ də sağ olduğuna və Misirdə hökmranlıq etdiyinə görə çox sevindilər.

109 Bütün Kənan sakinləri bu hadisəni eşidib gəlib Yaqubun hələ də sağ olduğuna görə çox sevindilər.

110 Yaqub onlar üçün üç gün ziyafət verdi. Bütün Kənan padşahları və ölkənin əyanları Yaqubun evində yeyib- içdilər və şadlandılar.

FƏSİL 55

1 Bundan sonra Yaqub dedi: «Mən Misirə gedib oğlumu görəcəyəm, sonra Allahın İbrahimə dediyi Kənan torpağına qayıdacağam, çünki doğulduğum torpağı tərk edə bilmərəm».

2 Ona Rəbbin sözü nazil oldu: «Bütün ailənlə birlikdə Misirə en və orada qal. Misirə getməkdən qorxma, çünki orada sən böyük bir millət edəcəyəm».

3 Yaqub öz-özünə dedi: «Gedib oğlumu görüm, görüm bütün Misir sakinləri arasında Allahın qorxusu hələ də varmı?»

4 Rəbb Yaquba dedi: «Yusifdən qorxma, çünki o, sənin gözündə xoş göründüyü kimi, hələ də mənə xidmət etmək üçün nöqsansızlığını qoruyub saxlayır». Yaqub oğluna görə çox sevindi.

5 O vaxt Yaqub Rəbbin ona dediyi sözə görə oğullarına və ailəsinə Misirə getməyi əmr etdi. Yaqub oğulları və bütün ailəsi ilə birlikdə Kənan torpağından Beer-Şevadan sevinc və ürək şadlığı ilə Misir torpağına getdi.

6 Onlar Misirə yaxınlaşanda Yaqub Misirdəki vəziyyəti Yusifə göstərmək üçün özündən əvvəl Yəhudanı Yusifin yanına göndərdi. Yəhuda atasının sözünə əməl etdi. O, tələsik qaçıb Yusifin yanına gəldi. Onlara bütün ailəsi üçün Qoşen torpağında bir yer ayırdılar. Yəhuda qayıdıb atasının yanına gəldi.

7 Yusif arabanı qoşdu, bütün igidlərini, əyanlarını və Misirdəki bütün əyanları atası Yaqubu qarşılamağa getmək üçün topladı. Yusifin əmri Misirdə elan edildi: «Yaqubu qarşılamağa getməyənlərin hamısı öləcək».

8 Ertəsi gün Yusif bütün Misirlilərlə birlikdə böyük və qüdrətli bir ordu ilə yola düşdü. Hamısı incə kətan və bənövşəyi paltarlar geyinmiş, gümüş və qızıl alətləri və döyüş alətləri ilə idi.

9 Hamısı əllərində hər cür musiqi alətləri, nağara və dəflərlə Yaqubu qarşılamağa çıxdılar, yol boyu mirra və əzvey səpdilər. Hamısı bu cür getdilər və yer onların qışqırıqlarından lərzəyə gəldi.

10 Bütün Misir qadınları Yaqubu qarşılamaq üçün Misirin damlarından və divarlarından çıxdılar. Yusifin başında fironun padşahlıq tacı var idi, çünki firon onu atası ilə görüşə gedəndə ona taxmaq üçün göndərmişdi.

11 Yusif atasından əlli qulac aralıda gələndə arabadan düşüb atasına tərəf getdi. Misirin bütün əyanları və əyanları Yusifin atasına tərəf piyada getdiyini görəndə onlar da düşüb Yaquba tərəf piyada getdilər.

12 Yaqub Yusifin düşərgəsinə yaxınlaşanda Yusiflə birlikdə ona tərəf gələn düşərgəni gördü və bu, onu sevindirdi. Yaqub buna heyrətləndi.

13 Yaqub Yəhudaya dedi: «Misir düşərgəsində padşahlıq libası geyinmiş, qırmızı paltar geyinmiş, başında şahənə tac olan, arabasından düşüb bizə tərəf gələn adam kimdir?» Yəhuda atasına cavab verdi: «Bu sənin oğlun Yusifdir, padşahdır». Yaqub oğlunun izzətini görüb sevindi.

14 Yusif atasının yanına yaxınlaşıb ona təzim etdi. Düşərgənin bütün adamları Yaqubun qarşısında onunla birlikdə yerə qədər təzim etdilər.

15 Yaqub qaçıb oğlu Yusifin yanına gəldi, boynuna sarılıb onu öpdü. Onlar ağladılar. Yusif də atasını qucaqlayıb öpdü. Onlar ağladılar və bütün Misir xalqı da onlarla birlikdə ağladı.

16 Yaqub Yusifə dedi: «İndi sənin üzünü görəndən sonra sevincə öləcəyəm, çünki sən hələ də yaşayırsan və izzət içindəsən».

17 Yaqubun oğulları, arvadları, uşaqları, qulları və bütün Yaqub evi Yusiflə birlikdə çox ağladılar, onu öpdülər və birlikdə çox ağladılar.

18 Bundan sonra Yusif və bütün xalqı Misirə qayıtdılar. Yaqub, oğulları və bütün ailə üzvləri Yusiflə birlikdə Misirə gəldilər. Yusif onları Misirin ən yaxşı yerində, Qoşen torpağında yerləşdirdi.

19 Yusif atasına və qardaşlarına dedi: «Gedib firona xəbər verəcəyəm ki, qardaşlarım, atamın ev əhli və onların bütün üzvləri yanıma gəliblər və budur, onlar Qoşen torpağındadırlar».

20 Yusif belə də etdi: qardaşları Ruven, İssakar Zebulun və qardaşı Binyaminə götürüb fironun hüzuruna gətirdi.

21 Yusif firona dedi: «Qardaşlarım, atamın ev əhli, onların bütün əmlakı, sürüləri və mal-qarası ilə birlikdə Kənan torpağından Misirdə yaşamaq üçün yanıma gəldilər, çünki aclıq onları bürümüşdü».

22 Firon Yusifə dedi: «Atanı və qardaşlarını ölkənin ən yaxşı yerinə yerləşdir, onlardan bütün yaxşı şeyləri əsirgəmə və torpağın şirəsindən yeməyə qoyma».

23 Yusif cavab verdi: «Mən onları Qoşen torpağında yerləşdirmişəm, çünki onlar çobandırlar. Qoy sürülərini Misirlilərdən ayrı, Qoşen torpağında otarsınlar».

24 Firon Yusifə dedi: «Qardaşların sənə nə deyəcəklərsə, ona da elə». Yaqubun oğulları firona baş əydilər və onun yanından sağ-salamat çıxdılar. Bundan sonra Yusif atasını fironun hüzuruna gətirdi.

25 Yaqub gəlib firona təzim etdi. Yaqub firona xeyir-dua verdi və o da çıxıb getdi; Yaqub bütün oğulları və bütün ev əhli ilə birlikdə Qoşen torpağında yaşadı.

26 Yaqubun ömrünün ikinci ilində, yəni yüz otuzuncu ilində Yusif atasını, qardaşlarını və atasının bütün ev əhlini aclıq günlərində uşaqlarına görə çörəklə təmin etdi; onlar heç nədən korluq çəkmədilər.

27 Yusif onlara bütün torpağın ən yaxşı yerlərini verdi; Yusifin bütün ömrü boyu Misirin ən yaxşı yerləri onlara məxsus idi; Yusif də onlara və atasının bütün ev əhlinə hər il paltar və geyim verirdi; Yaqubun oğulları qardaşlarının ömrü boyu Misirdə təhlükəsiz qaldılar.

28 Yaqub həmişə Yusifin süfrəsində yemək yeyirdi. Yaqubun övladlarının evlərində yedikləri yeməklərdən başqa, Yaqubla oğulları gecə-gündüz Yusifin süfrəsindən ayrılmazdılar.

29 Aclıq günlərində bütün Misirlilər Yusif nəslindən çörək yeyirdilər, çünki bütün Misirlilər aclıq üzündən özlərinə məxsus olan hər şeyi satırdılar.

30 Yusif fironun hesabına Misirin bütün torpaqlarını və tarlalarını çörək üçün satın aldı. Aclıq günlərində bütün Misiri çörəklə təmin etdi. Yusif ölkənin hər yerindən aldığı taxıl üçün ona gələn bütün gümüş və qızıl topladı. Pulları qurtaranda ölkənin hər yerindən Yusifə gətirilən çoxlu sayda oniks daşları, bdellium və qiymətli paltarlardan başqa çoxlu qızıl və gümüş topladı.

31 Yusif əlinə keçən bütün gümüş və qızıl – yetmiş iki talant qızıl və gümüşü, həmçinin çoxlu miqdarda oniks daşlarını və bdelliumu götürdü. Yusif gedib onları dörd hissəyə böldü. Bir hissəsini Qırmızı dənizin yaxınlığındakı səhrada, bir hissəsini isə Fərat çayının kənarında, üçüncü və dördüncü hissələri isə Fars və Midiya səhrasının qarşısındakı səhrada gizlətdi.

32 Qalan qızıl-gümüşün bir hissəsini götürüb bütün qardaşlarına, atasının bütün evinə və atasının evindəki bütün qadınlara verdi, qalanını isə fironun sarayına təxminən iyirmi talant qızıl-gümüş gətirdi.

33 Yusif qalan bütün qızıl-gümüşü firona verdi və firon onları xəzinəyə qoydu. Bundan sonra ölkədə aclıq günləri bitdi. Onlar bütün torpaqda əkilər biçdilər və hər il öz adi miqdarını əldə etdilər; heç nədən korluq çəkmədilər.

34 Yusif Misirdə əmin-amanlıqda yaşadı və bütün torpaq onun nəzarəti altında idi. Atası və bütün qardaşları Qoşen torpağında yaşayıb oranı mülk etdilər.

35 Yusif çox qocalıb yaşlanmışdı. Onun iki oğlu, Efrayim və Menaşşe, Yaqubun nəsiləri ilə birlikdə qardaşları ilə birlikdə daim Yaqubun evində qalırdılar ki, Rəbbin yollarını və Onun qanununu öyrənsinlər.

36 Yaqub və oğulları Misir torpağında, Qoşen torpağında məskunlaşdılar və oraya sahib oldular, orada törəyib çoxaldılar.

FƏSİL 56

1 Yaqub Misir torpağında on yeddi il yaşadı. Yaqubun günləri yüz qırx yeddi il oldu.

2 O vaxt Yaqub ölümçül bir xəstəliyə tutuldu və o, oğlu Yusifi Misirdən çağırırdı. Oğlu Yusif Misirdən gəldi və Yusif atasının yanına gəldi.

3 Yaqub Yusifə və oğullarına dedi: «Bax mən ölürəm. Atalarınızın Allahı sizə nəzər salacaq və sizi Rəbbin sizə və sizdən sonrakı övladlarınıza and içərək verməyi vəd etdiyi torpağa qaytaracaq. İndi isə öləndə mənə Kənan torpağında, Xevronda, atalarımın yanında olan Maxpeladakı mağarada basdırın».

4 Yaqub oğullarına onu Xevronda, Maxpelada basdırmaq üçün and içdirdi və oğulları bu iş üçün ona and içdilər.

5 O, onlara əmr etdi: «Allahınız Rəbbə ibadət edin, çünki atalarınızı xilas edən sizi bütün bəlalardan xilas edəcək».

6 Yaqub dedi: «Bütün övladlarınızı yanıma çağırın». Yaqubun oğullarının bütün övladları gəlib onun qarşısında oturdular. Yaqub onlara xeyir-dua verərək dedi: «Atalarınızın Allahı Rəbb sizə min qat artıq versin və sizə

xeyir-dua versin, qoy atanız İbrahimin xeyir-duasını sizə versin». Yaqubun oğullarının bütün övladları o gün yola düşdülər. Yaqub onlara xeyir-dua verdikdən sonra o gün bütün övladları oradan çıxdılar.

7 Ertəsi gün Yaqub yenə oğullarını çağırdı və hamısı toplaşdı onun yanına gəldi və onun qarşısında oturdu. Yaqub o gün ölümündən əvvəl oğullarına xeyir-dua verdi və hər kəsə öz xeyir-duasına görə xeyir-dua verdi; budur, Rəbbin İsrailə aid Qanun kitabında yazılmışdır.

8 Yaqub Yəhudaya dedi: «Bilirəm ki, oğlum, sən qardaşların üçün qüdrətli bir adamsan. Onlara hökmranlıq et, oğulların da onların oğulları üzərində əbədi olaraq hökmranlıq edəcəklər».

9 Oğullarına yalnız ox-kamanı və bütün döyüş silahlarını öyrət ki, düşmənlərinə hökmranlıq edəcək qardaşlarının döyüşlərində döyüşsünlər.

10 Yaqub həmin gün oğullarına vəsiyyət edib dedi: «Bu gün mən xalqıma qoşulacağam. Sizə əmr etdiyim kimi mənə Misirdən aparın və Maxpela mağarasında basdırın».

11 Amma ehtiyatlı olun, mənə oğullarınızdan heç biri aparmasın, yalnız özünüz aparın. Cəsədimi Kənan torpağına aparıb mənə dəfn edəndə mənə belə edin.

12 Yəhuda, İssakar və Zevulun şərq tərəfində, Ruven, Şimeon və Qad cənubda, Efrayim, Menaşşe və Binyamin qərbdə, Dan, Aşer və Naftali şimalda tabutumu daşıyacaq.

13 Qoy Levililər Rəbbin Əhd sandığını düşərgədə İsrail övladları ilə birlikdə aparmasınlar, çünki o və oğulları Rəbbin Əhd sandığını düşərgədə daşıyacaqlar. Oğlum Yusif də daşımaz, çünki padşahın izzəti belə olsun, amma Efrayim və Menaşşe onların yerinə gələcək.

14 Mənə aparanda mənə belə et; sənə əmr etdiyim hər şeydən heç birini laqeyd yanaşma; və bunu mənə etdiyin zaman Rəbb səni və səndən sonrakı övladlarını əbədi olaraq yaxşı xatırlayacaq.

15 Oğullarım, hər biriniz öz qardaşınıza və qohumunuza hörmət edin. Öz övladlarınıza və sizdən sonrakı nəsillərinizə atalarınızın Allahı Rəbbə həmişə qulluq etməyi əmr edin.

16 Beləliklə, siz, övladlarınız və nəvələriniz torpaqda əbədi olaraq uzun ömür sürəcəksiniz. Allahınız Rəbbin gözündə yaxşı və doğru olanı edərək, Onun bütün yolları ilə gedəcəksiniz.

17 Ey oğlum Yusif, qardaşlarının günahlarını və sənə etdikləri bütün pis əməlləri bağışla, çünki Allah bunu sənə və övladlarının xeyrinə etdi.

18 Ey oğlum, qardaşlarını Misir sakinlərinə buraxma və onlara zərər vermə, çünki mən onları Allahın əlinə və sənə əlinə verirəm ki, onları Misirlilərdən qoruyasan; Yaqubun oğulları atalarına cavab olaraq dedilər: «Atamız, bizə nə əmr etdinsə, onu da edəcəyik; qoy Allah bizimlə olsun».

19 Yaqub oğullarına dedi: «Qoy Allah sizinlə olsun, əgər Onun bütün yollarına sadıq qalsanız, Onun gözündə yaxşı və doğru olanı edərkən Onun yollarından nə sağa, nə də sola dönməyin».

20 Çünki bilirəm ki, son günlərdə ölkədə çoxlu və ağır bəlalar başınıza gələcək, bəli, övladlarınız və nəvələrinizin nəvələri, yalnız Rəbbə qulluq edin və O sizi bütün bəlalardan xilas edəcək.

21 Siz Allahın ardınca gedib Ona xidmət etdikdə və özünüzdən sonra gələn övladlarınıza və nəvələrinizin övladlarına Rəbbi tanımağı öyrətdikdə, Rəbb sizə və

övladlarınıza övladlarınız arasından bir qul yetişdirəcək. Rəbb sizi bütün bəlalardan qurtaracaq, Misirdən çıxaracaq və atalarınızın torpağına etibarlı şəkildə miras almaq üçün geri qaytaracaq.

22 Yaqub oğullarına vəsiyyət etməyi dayandırdı, ayaqlarını yatağa çəkdi və öldü və əcdadlarına qoşuldu.

23 Yusif atasının üstünə yığıldı. Atasının üstünə yığılıb ağladı. Atasını öpdü və acı bir səslə qışqırdı: «Atam, atam!»

24 Oğlunun arvadları və bütün ev əhli gəlib Yaqubun üstünə düşdülər və onun üçün ağladılar və ucadan Yaqub üçün fəryad etdilər.

25 Yaqubun bütün oğulları birlikdə qalxıb paltarlarını cırdılar, bellərinə çul geyinib üzüstə yerə yığıldılar və başlarına toz töküüb göyə qalxdılar.

26 Bu hadisə Yusifin arvadı Osnataya xəbər verildi və o, qalxıb çuvalını geyindi. Özü ilə birlikdə bütün Misirli qadınlar gəlib Yaqub üçün yas tutub ağladılar.

27 Yaqubu tanıyan bütün Misirlilər də o gün bu hadisəni eşidəndə gəldilər və bütün Misirlilər günlərlə ağladılar.

28 Kənan torpağından qadınlar Yaqubun öldüyünü eşidəndə Misirə gəldilər və Misirdə yetmiş gün onun üçün ağladılar.

29 Bundan sonra Yusif öz xidmətçiləri olan həkimlərə atasının bədənini mirra, kündür və hər cür buxur və ətirli mumiyalamağı əmr etdi. Həkimlər Yusifin onlara əmr etdiyi kimi Yaqubu mumiyaladılar.

30 Bütün Misir xalqı, ağsaqqallar və Qoşen torpağının bütün sakinləri Yaqub üçün ağlayıb yas tutdular. Bütün oğulları və evindəkilər ataları Yaqub üçün uzun müddət yas tutub yas tutdular.

31 Ağladığı günlər keçib gedəndən sonra, yetmiş gündən sonra Yusif firona dedi: «Atamın and içdiyi kimi, mən də gedib Kənan torpağında onu basdıracağam, sonra isə geri qayıdacağam».

32 Firon Yusifi göndərərək dedi: «Get, atanın dediyi və sənə and içdirdiyi kimi onu basdır». Yusif bütün qardaşları ilə birlikdə ataları Yaqubu dəfn etmək üçün Kənan torpağına getmək üçün qalxdı. Yaqubun onlara əmr etdiyi kimi.

33 Firon əmr etdi ki, bu xəbər bütün Misirdə yayılsın və belə desin: «Kim Yusif və qardaşları ilə birlikdə Yaqubu basdırmaq üçün Kənan torpağına getməsə, o öləcək».

34 Bütün Misirlilər fironun xəbərini eşidilər və hamısı birlikdə ayağa qalxdı. Fironun bütün əyanları, sarayının ağsaqqalları və Misir torpağının bütün ağsaqqalları Yusiflə birlikdə qalxdılar. Fironun bütün əyanları və əyanları Yusifin əyanları kimi Yaqubu Kənan torpağında basdırmağa getdilər.

35 Yaqubun oğulları atalarının əmr etdiyi hər şeyə görə onun qoyduğu tabutu daşıdılar. Oğulları da ona eyni şeyi etdilər.

36 Tabut xalis qızıldan idi və ətrafı oniks və bdelliumla naxışlanmışdı; Tabutun örtüyü qızıldan toxunmuş, saplarla birləşdirilmiş və üzərində oniks və bdellium qarmaqları var idi.

37 Yusif atası Yaqubun başına böyük bir qızıl tac qoydu və əlinə qızıl bir əsa qoydu. Onlar padşahların həyatlarında etdiyi adətə görə tabut ətrafında gəzdirdilər.

38 Bütün Misir qoşunları, əvvəlcə fironun bütün igidləri, Yusifin igidləri, onlardan sonra isə Misir əhalisinin qalan hissəsi onun önündə düzülmüşdü. Hamısı qılıncla

qurşaqlanmış, zireh geyinmiş, döyüş ləvazimatları ilə bəzədilmişdi.

39 Bütün ağlayan və yas tutanlar uzaqdan mafinin qarşısında gedib ağlayıb nalə çəkдилər, qalan xalq isə mafinin ardınca getdi.

40 Yusif və onun ailəsi ayaqyalın və ağlaya-ağlaya tabutun yanına getdilər. Yusifin qalan qulları da onun ətrafında gəzirdilər; hər kəsin öz bəzəkləri var idi və hamısı döyüş silahları ilə silahlanmışdı.

41 Yaqubun əlli qulluqçusu tabutun qabağından keçib yola mirra, əzvey və hər cür ətir səpdi. Tabutu daşıyan Yaqubun bütün oğulları ətir dükanının üstündən keçdilər. Yaqubun qulluqçuları isə onlardan əvvəl ətirləri yola səpdilər.

42 Yusif ağır bir ordu ilə yola düşdü. Onlar Kənan torpağına çatana qədər hər gün belə etdilər. İordan çayının o biri tayındakı Atad xırmanına çatdılar və orada böyük və ağır bir yas tutdular.

43 Bütün Kənan padşahları bu hadisəni eşidib öz evlərindən çıxdılar. Kənan padşahlarından otuz bir nəfər Yaqub üçün yas tutub ağlamaq üçün adamları ilə gəldi.

44 Bütün bu padşahlar Yaqubun tabutuna baxdılar və Yusifin tacı onun üstündə idi. Onlar da taclarını tabut üzərinə qoyub ətrafına taclar qoydular.

45 Bütün bu padşahlar Yaqubun oğulları və Misirlilərlə birlikdə orada Yaqub üçün böyük və ağır yas tutdular, çünki bütün Kənan padşahları Yaqubun və oğullarının şücaətini bilirdilər.

46 Esava xəbər çatdı: «Yaqub Misirdə öldü. Oğulları və bütün Misirlilər onu dəfn etmək üçün Kənan torpağına aparırlar».

47 Esav bunu eşidəndə Seir dağında yaşayırdı. O, oğulları, bütün xalqı və bütün ailəsi ilə birlikdə qalxdı. Onlar çox böyük bir xalq idilər. Yaqub üçün yas tutub ağlamağa gəldilər.

48 Esav gələndə qardaşı Yaqub üçün yas tutdu. Bütün Misir və bütün Kənan yenidən qalxıb Esavla birlikdə Yaqub üçün orada böyük bir yas tutdular.

49 Yusif və qardaşları ataları Yaqubu oradan götürüb Xevrona getdilər və Yaqubu atalarının yanında mağarada basdırdılar.

50 Onlar Qireat-Arbaya, mağaraya çatdılar. Esav oğulları ilə birlikdə Yusifə və qardaşlarına qarşı mağarada bir maneə kimi durub dedi: «Yaqub orada basdırılmayacaq, çünki ora bizə və atamıza məxsusdur».

51 Yusif və qardaşları Esavın oğullarının sözlərini eşidəndə çox qəzəbləndilər. Yusif Esava yaxınlaşıb dedi: «Bu nə sözdür ki, deyirlər? Həqiqətən də, atam Yaqub iyirmi beş il əvvəl İshaqın ölümündən sonra onu səndən böyük sərvətə satın almışdı. Bütün Kənan torpağını da səndən, oğullarından və səndən sonrakı nəsindən satın almışdı».

52 Yaqub onu oğulları və özündən sonrakı nəsilləri üçün əbədi miras olaraq satın aldı. Bəs niyə bu gün bunları danışırısan?

53 Esav cavab verdi: «Sən yalan danışırısan və yalan danışırısan. Sənin dediyin kimi, mən bu torpaqda özümə məxsus heç nəyi satmadım və qardaşım Yaqub da bu torpaqda məndən heç nə almadı».

54 Esav Yusifi sözləri ilə aldatmaq üçün bu sözləri dedi, çünki Esav bilirdi ki, Esav Kənan torpağında ona məxsus olan hər şeyi Yaquba satdığı günlərdə Yusif orada deyildi.

55 Yusif Esava dedi: «Atam bunları səninlə birlikdə alış-veriş sənədinə yazmışdı və şahidlərlə birlikdə sənədi təsdiq etmişdi. Budur, bu sənəd Misirdə bizimlədir».

56 Esav ona cavab verdi: «Qeyddə nə tapırsansa, onu gətir, biz də ona əməl edəcəyik».

57 Yusif qardaşı Naftalini çağıraraq dedi: «Tez ol, dayanma, Misirə qaç və bütün qeydləri – alış-veriş qeydini, möhürlənmiş və açıq qeydi, eləcə də bütün doğum hüququnun yazıldığı ilk qeydləri gətir».

58 Onları buraya gətir ki, Esavla oğullarının bu gün dedikləri bütün sözləri onlardan öyrənək.

59 Naftali Yusifin sözünə qulaq asdı və tələsik Misirə getmək üçün qaçdı. Naftali səhradakı bütün marallardan daha yüngül idi, çünki o, sünbüllərin üstündən keçib onları əzməzdi.

60 Esav Naftalinin qeydləri gətirməyə getdiyini görəndə oğulları ilə birlikdə mağaraya qarşı müqavimətlərini artırdı. Esav və bütün xalqı Yusifə və qardaşlarına qarşı döyüşə qalxdılar.

61 Yaqubun bütün oğulları və Misir xalqı Esav və onun adamları ilə vuruşdu. Esavın oğulları və onun xalqı Yaqubun oğulları qarşısında məğlub oldular. Yaqubun oğulları Esavın xalqından qırx nəfəri öldürdülər.

62 Yaqub oğlu Dan oğlu Kuşim o vaxt Yaqubun oğulları ilə idi, lakin döyüş yerindən təxminən yüz qulac aralıda idi, çünki oranı qorumaq üçün Yaqubun oğullarının oğulları ilə birlikdə Yaqubun tabutunun yanında qalırdı.

63 Kuşim lal və kar idi, amma yenə də insanların arasında olan qorxu səsinə başa düşürdü.

64 O soruşdu: «Niyə ölümləri basdırmırsınız? Bu böyük dəhşət nədir?» Onlar ona Esavın və oğullarının sözlərini cavablandırdılar; o, döyüşün ortasında Esavın yanına qaçdı və Esavı qılıncla öldürdü, başını kəsdi və başı uzaqlara sıçradı. Esav döyüşdə olanların arasında yıxıldı.

65 Kuşim bunu edəndə Yaqub oğulları Esav oğullarına qalib gəldilər və Yaqub oğulları ataları Yaqubu zorla mağarada basdırdılar. Esav oğulları da bunu gördülər.

66 Yaqub Xevrona, İbrahimin Xet oğullarından qəbiristanlıq üçün satın aldığı Maxpela mağarasında dəfn edildi və çox bahalı paltarlarda basdırıldı.

67 Heç bir padşah Yusifin atası ölümündə ona verdiyi qədər hörmət göstərməmişdi, çünki o, onu padşahların dəfn mərasimi kimi böyük hörmətlə dəfn etdi.

68 Yusif və qardaşları ataları üçün yeddi gün yas tutdular.

FƏSİL 57

1 Bundan sonra Esavın oğulları Yaqubun oğulları ilə müharibə etdilər və Esavın oğulları Xevrona Yaqubun oğulları ilə döyüşdülər. Esav hələ də ölü vəziyyətdə idi və dəfn edilməmişdi.

2 Onların arasında şiddətli döyüş oldu. Esav oğulları Yaqub oğulları qarşısında məğlub oldular. Yaqub oğulları Esav oğullarından səksən nəfəri öldürdülər, Yaqub oğullarından heç biri ölmədi. Yusifin əli Esav oğullarının bütün oğullarına qalib gəldi. O, Esav oğlu Elifaz oğlu Sefonu və əlli nəfər adamını əsir götürdü, onları dəmir zəncirlərlə bağladı və Misirə aparmaq üçün qullarına verdi.

3 Yaqubun oğulları Sefonu və onun xalqını əsir götürdükdən sonra Esavın nəsindən qalanların hamısı canlarından çox qorxdular ki, özləri də əsir götürülməsinlər.

Hamısı Esavın oğlu Elifaz və onun xalqı ilə birlikdə Esavın cəsədi ilə birlikdə qaçdı və Seir dağına doğru yola düşdülər. 4 Onlar Seir dağına çatdılar və Esavı Seirdə dəfn etdilər. Lakin onun başını özləri ilə Seirə gətirməmişdilər, çünki başı Xevronda döyüşün olduğu yerdə dəfn olunmuşdu.

5 Esavın oğulları Yaqubun oğullarından qaçanda Yaqubun oğulları onları Seir sərhədlərinə qədər təqib etdilər, ancaq təqib edəndə aralarından bir nəfəri də öldürmədilər, çünki Esavın cəsədini özləri ilə apardıqları üçün çaşqınlıq yarandı. Buna görə də qaçdılar. Yaqubun oğulları onlardan geri dönüb Xevrondakı qardaşlarının olduğu yerə gəldilər və döyüşdən dincələmə qədər orada qaldılar. Həmin gün və ertəsi gün döyüşdən sonra orada qaldılar.

6 Üçüncü gün onlar bütün Xorlu Seir oğullarını və şərq xalqlarının hamısını, dəniz qumu qədər çoxlu sayda xalqı topladılar. Onlar qardaşlarını xilas etmək üçün Yusif və qardaşları ilə döyüşmək üçün Misirə endilər.

7 Yusif və Yaqubun bütün oğulları eşitdilər ki, Esavın oğulları və şərq xalqları qardaşlarını xilas etmək üçün döyüşə çıxıblar.

8 Yusif, qardaşları və Misirli güclü adamlar çıxıb Ramses şəhərində vuruşdular. Yusif və qardaşları Esav oğulları və şərq xalqları arasında böyük bir məğlubiyyətə uğradılar.

9 Onlardan altı yüz min nəfəri öldürdülər və aralarında Hori Seir övladlarının bütün igidlərini öldürdülər; onlardan yalnız bir neçəsi qaldı, həmçinin şərq övladlarından və Esav övladlarından çoxlu sayda insanı öldürdülər; Esav oğlu Elifaz və şərq övladları hamısı Yusifin və qardaşlarının qarşısından qaçdılar.

10 Yusif və qardaşları onları Sukkota çatana qədər təqib etdilər. Sukkota çatana qədər onlardan otuz nəfəri öldürdülər, qalanları isə qaçıb öz şəhərinə qaçdılar.

11 Yusif, qardaşları və Misirin igidləri bütün düşmənlərini məğlub etdikləri üçün sevinc və şən ürəklə onlardan geri döndülər.

12 Elifaz oğlu Sefo və onun adamları hələ də Misirdə Yaqub oğullarının köləsi idilər və onların əzabı artdı.

13 Esavın oğulları və Seir oğulları öz torpaqlarına qayıtdıqda, Seir oğulları gördülər ki, Esav oğullarının döyüşü ucbatından hamısı Yaqub oğullarının və Misir xalqının əlinə keçib.

14 Seir oğulları Esav oğullarına dedilər: «Gördünüz və bilirsiniz ki, bu ordu sizin üçündür və bir dənə də olsun igid və ya döyüş ustası qalmayıb».

15 İndi isə torpağımızdan çıxın, bizdən ayrılıb Kənan torpağına, atalarınızın yaşadığı torpağa gedin; axırda nə üçün övladlarınız bizim övladlarımızın mirasını miras alacaqlar?

16 Esav övladları Seir övladlarına qulaq asmaq istəmədilər və Seir övladları onlarla müharibə etmək niyyətində oldular.

17 Esav övladları gizlicə Afrika padşahı Angeaya, yəni Dinhavaya xəbər göndərib dedilər:

18 Öz adamlarından bir neçəsini bizə göndər, qoy onlar yanımıza gəlsinlər. Biz də Xorlu Seir övladları ilə birlikdə döyüşək, çünki onlar bizi torpaqdan qovmaq üçün bizimlə döyüşmək qərarına gəliblər.

19 Dinhava padşahı Angeas belə də etdi, çünki o dövrdə Esav övladları ilə dost idi. Angeas Esav övladlarına beş yüz igid piyada və səkkiz yüz süvari göndərdi.

20 Seir övladları şərq xalqlarına və Midyan övladlarına xəbər göndərib dedilər: «Esav övladlarının bizə nə etdiyini

gördünüz. Yaqub övladları ilə döyüşdə demək olar ki, hamımız məhv olduq».

21 İndi yanımıza gəlin və bizə kömək edin. Biz onlarla birlikdə vuruşacağıq, onları torpaqdan qovacağıq və qardaşları Yaqub oğulları ilə döyüşdə həlak olan qardaşlarımızın qisasını alacağıq.

22 Bütün şərq xalqları Seir övladlarının sözlərinə qulaq asdılar və onların üstünə siyirilmiş səkkiz yüz nəfərə yaxın adam gəldi. Esav övladları o vaxt Paran səhrasında Seir övladları ilə vuruşdular.

23 Seir övladları Esav övladlarına qalib gəldilər və həmin gün Seir övladları Dinhava padşahı Angeas xalqından iki yüzə qədər Esav övladını öldürdülər.

24 İkinci gün Esav övladları Seir övladları ilə ikinci dəfə döyüşmək üçün geri qayıtdılar. Döyüş Esav övladları ilə ikinci dəfə şiddətləndi və Seir övladları ucbatından onları çox narahat etdi.

25 Esav övladları Seir övladlarının onlardan daha güclü olduğunu görəndə Esav övladlarından bəziləri dönüb düşmənləri Seir övladlarına kömək etdilər.

26 Dinhava padşahı Angeasda baş verən ikinci döyüşdə Esav övladlarından əlli səkkiz nəfər həlak oldu.

27 Üçüncü gün Esav övladları eşitdilər ki, qardaşlarından bəziləri ikinci döyüşdə onlarla döyüşmək üçün onlardan üz döndəriblər və Esav övladları bunu eşidəndə yas tutdular.

28 Onlar dedilər: «Düşmənlərimiz Seir övladlarına kömək etmək üçün bizdən üz döndərən qardaşlarımıza nə edək?» Esav övladları yenə Dinhava padşahı Angeaya xəbər göndərib dedilər:

29 Bizə başqa adamlar göndər ki, onlarla birlikdə Seir övladları ilə döyüşək, çünki onlar artıq bizdən iki dəfə çoxdurlar.

30 Angeas yenə Esav övladlarına təxminən altı yüz igid adam göndərdi və onlar Esav övladlarına kömək etmək üçün gəldilər.

31 On gündən sonra Esav övladları Paran səhrasında Seir övladları ilə yenidən döyüşə başladılar və Seir övladları ilə döyüş çox şiddətli oldu. Esav övladları bu dəfə Seir övladlarını məğlub etdilər və Seir övladları Esav övladları qarşısında məğlub oldular. Esav övladları onlardan təxminən iki min nəfəri öldürdülər.

32 Seir övladlarının bütün igidləri bu döyüşdə öldü və şəhərlərində yalnız kiçik uşaqları qaldı.

33 Bütün Midyanlılar və şərq xalqları döyüşdən qaçmağa başladılar. Seir övladları döyüşün şiddətli olduğunu görəndə onları tərk edib qaçdılar. Esav övladları şərq xalqlarının hamısını öz torpaqlarına çatana qədər təqib etdilər.

34 Esav övladları onlardan təxminən iki yüz əlli nəfəri öldürdülər, Esav övladlarından isə o döyüşdə otuz nəfərə qədər adam həlak oldu. Lakin bu bəla onların başına gəldi, çünki qardaşları Xorlu Seir övladlarına kömək etmək üçün onlardan üz döndərdilər. Esav övladları qardaşlarının pis əməllərini yenidən eşidib bu hadisəyə görə yenidən yas tutdular.

35 Döyüşdən sonra Esav övladları geri qayıdıb Seirə qayıtdılar. Esav övladları Seir övladlarının torpağında qalanları da öldürdülər. Arvadlarını və uşaqları da öldürdülər. Əlli gənc oğlan və qızdan başqa heç kimi sağ qoymadılar. Esav övladları onları öldürmədilər, oğlanlar onların köləsi oldular və qızları arvad aldılar.

36 Esav övladları Seir övladlarının yerinə Seirdə məskunlaşdılar və torpaqlarını miras alıb mülk etdilər.

37 Esav övladları Seir övladlarının torpaqdakı bütün əmlakını, sürülərini, mal-qaralarını və əmlaklarını, Seir övladlarına məxsus olan hər şeyi götürdülər. Esav övladları bu günə qədər Seir övladlarının yerində Seirdə yaşayırlar. Esav övladları torpağı Esavın beş oğlu arasında nəsilərinə görə böldülər.

38 O günlərdə Esav övladları mülk etdikləri torpaqlarda özlərinə padşah təyin etmək qərarına gəldilər. Onlar bir-birlərinə dedilər: «Yox, o, bizim torpaqlarımızda bizə padşahlıq edəcək, biz onun məsləhəti ilə olacağıq və o, bizimlə düşmənlərimizə qarşı döyüşəcək». Onlar da belə etdilər.

39 Esavın bütün övladları and içib dedilər: «Qardaşlarından heç biri onlara hökmranlıq etməsin, yalnız qərib bir adam, qardaşlarından olmayan bir adam olsun». Çünki Esavın bütün övladları Seir övladları ilə döyüşərkən qardaşlarının onlara etdiyi pisləklərə görə oğluna, qardaşına və dostuna qarşı qəzəbli idilər.

40 Buna görə də Esavın oğulları and içib dedilər: «O gündən etibarən öz soydaşları arasından deyil, bu günə qədər yad bir ölkədən bir padşah seçəcəklər».

41 Orada Dinhaba padşahı Angeas xalqından olan bir adam var idi; onun adı Beor oğlu Bela idi. O, çox cəsur, gözəl, yaraşqlı və bütün müdrikliklərdə müdrik, ağıllı və məsləhətçi bir adam idi; və Angeas xalqı arasında onun kimisi yox idi.

42 Esavın bütün övladları onu götürüb məsh etdilər və onu padşah etmək üçün tac qoydular. Ona səcdə qıldılar və dedilər: «Padşah sağ olsun, padşah sağ olsun».

43 Onlar çarşafı sərib, hər kəsə qızıl və gümüş sırğalar, üzüklər və bilərziklər gətirdilər. Onu gümüş və qızılla, oniks və bdelliumla zənginləşdirdilər. Ona padşahlıq taxtı düzəldilər, başına padşahlıq tacı qoydular və onun üçün bir saray tikdilər. O, orada yaşadı. Esavın bütün övladları üzərində padşah oldu.

44 Angeas xalqı Esav övladlarından döyüş üçün pul aldı və o vaxt Dinhavaya, ağalarının yanına qayıtdı.

45 Bela Esav övladları üzərində otuz il padşahlıq etdi. Esav övladları Seir övladlarının yerinə torpaqda yaşadılar və bu günə qədər onların yerində əmin-amanlıqda yaşayırlar.

FƏSİL 58

1 İsraililərin Misirə getməsinin otuz ikinci ilində, yəni Yusifin ömrünün yetmiş birinci ilində, həmin il Misir padşahı firon öldü və onun yerinə oğlu Maqron padşah oldu.

2 Firon ölümündən əvvəl Yusifə oğlu Məqronun atası olmağı və Məqronun Yusifin himayəsində və məsləhəti altında olmasını əmr etdi.

3 Bütün Misirlilər Yusifin onların üzərində padşah olmasına razı oldular, çünki bütün Misirlilər əvvəllər olduğu kimi Yusifi sevirdilər. Yalnız fironun oğlu Maqron atasının taxtında oturmuşdu və o, atasının yerinə padşah oldu.

4 Maqron padşahlıq etməyə başlayanda qırx bir yaşında idi və Misirdə qırx il hökmranlıq etdi. Bütün Misirlilər ona atasının adı ilə Firon adını verdilər, necə ki Misirdə onlara hökmranlıq edən hər padşaha belə adət edirdilər.

5 Firon atasının yerinə padşahlıq edəndə atasının əmr etdiyi kimi Misir qanunlarını və bütün dövlət işlərini Yusifin ixtiyarına verdi.

6 Yusif bütün Misir üzərində padşah oldu, çünki o, bütün Misirə hakim idi və bütün Misir onun himayəsində və məsləhəti altında idi, çünki fironun ölümündən sonra bütün Misir Yusifə meyl etdi və onlar üzərində hökmranlıq etmək üçün onu çox sevdilər.

7 Amma aralarında onu sevməyən və deyirdi: “Bizim üzərimizdə yad bir adam hökmranlıq etməz”. Lakin o dövrdə bütün Misir hakimiyyəti fironun ölümündən sonra Yusifin əlinə keçdi. Yusif heç kimin müdaxiləsi olmadan ölkə daxilində istədiyini edirdi.

8 Bütün Misir Yusifin nəzarəti altında idi və Yusif ətrafdakı bütün düşmənləri ilə müharibə edib onları məğlub etdi; Yusif bütün ölkəni və bütün Filitiləri Kənan sərhədlərinə qədər məğlub etdi və hamısı onun hakimiyyəti altında idi və Yusifə illik vergi verirdi.

9 Misir padşahı firon atasının yerinə taxtında oturdu, amma o, əvvəlcə atasının nəzarəti altında olduğu kimi, Yusifin nəzarəti və məsləhəti altında idi.

10 O, yalnız Misir torpağında, Yusifin məsləhəti ilə hökmranlıq edirdi. Yusif o dövrdə Misirdən böyük Perat çayına qədər bütün ölkəyə hökmranlıq edirdi.

11 Yusif bütün işlərində uğur qazandı və Rəbb onunla idi. Rəbb ona Misirlilərin və bütün ölkənin qəlbində daha çox müdriklik, şərəf, izzət və məhəbbət verdi. Yusif bütün ölkə üzərində qırx il padşahlıq etdi.

12 Filitilərin bütün torpaqları, Kənan, Sidon və İordan çayının o biri tayındakı torpaqlar Yusifin bütün ömrü boyu ona hədiyyələr gətirirdi. Bütün torpaqlar Yusifin əlində idi və ona hər il müəyyən edilmiş qaydada xərac gətirirdilər, çünki Yusif ətrafdakı bütün düşmənləri ilə vuruşub onları məğlub etmişdi. Bütün torpaqlar Yusifin əlində idi və Yusif Misirdə taxtında təhlükəsiz oturmuşdu.

13 Yusifin bütün qardaşları, Yaqubun oğulları, Yusifin bütün ömrü boyu ölkədə əmin-amanlıqda yaşadılar. Onlar ölkədə çoxalıb çoxaldılar və ataları Yaqubun onlara əmr etdiyi kimi bütün ömürləri boyu Rəbbə qulluq etdilər.

14 Uzun günlər və illər keçəndən sonra Esav övladları padşahları Bela ilə birlikdə öz torpaqlarında sakitcə yaşadılar. Esav övladları ölkədə çoxalıb çoxaldılar. Onlar Yaqub oğulları və bütün Misirlə döyüşməyə, qardaşları Elifaz oğlu Sefonu və onun adamlarını xilas etməyə qərar verdilər, çünki o günlərdə onlar hələ Yusifin kölələri idilər.

15 Esav övladları bütün şərq övladlarına xəbər göndərdilər və onlarla sülh bağladılar. Bütün şərq övladları Esav övladları ilə birlikdə Misirə döyüşə getmək üçün onların yanına gəldilər.

16 Dinhaba padşahı Angeas xalqından da onların yanına gəldilər və onlar da İsmail övladlarına xəbər göndərdilər və onlar da onların yanına gəldilər.

17 Bütün bu xalq toplanıb Esav övladlarına döyüşdə kömək etmək üçün Seirə gəldi. Bu ordu çox böyük və dəniz qumu qədər çoxlu adamlı dolu idi. Təxminən səkkiz yüz min piyada və süvari əsgərdən ibarət idi. Bütün bu qoşunlar Yaqub oğulları ilə döyüşmək üçün Misirə endi və Rameses yaxınlığında düşərgə saldılar.

18 Yusif qardaşları ilə birlikdə Misirin igidləri olan təxminən altı yüz nəfərlə yola düşdü və onlar Ramses torpağında onlarla vuruşdular; Yaqubun oğulları o vaxt

Esavın oğulları ilə yenidən vuruşdular. Yaqubun oğulları Misirə getmələrinin əllinci ilində, yəni Seirdə Belanın Esav oğulları üzərində hökmranlığının otuzuncu ilində.

19 Rəbb Esavın və şərq xalqlarının bütün igidlərini Yusifə və qardaşlarına təslim etdi. Esav və şərq xalqları Yusifin qarşısında məğlub oldular.

20 Esav nəslindən və şərq xalqlarından öldürülənlərdən təxminən iki yüz min nəfər Yaqub oğullarının qarşısında həlak oldu. Onların padşahı Beor oğlu Bela da döyüşdə onlarla birlikdə həlak oldu. Esav övladları padşahlarının döyüşdə yoxluluq öldüyünü görəndə əlləri döyüşdə zəiflədi.

21 Yusif, qardaşları və bütün Misirlilər hələ də Esav nəslini qırırdılar. Esavın bütün nəslə Yaqubun oğullarından qorxaraq onların qarşısından qaçdı.

22 Yusif, qardaşları və bütün Misirlilər onları bir günlük yol qət edərək təqib etdilər və onlardan təxminən üç yüz nəfəri öldürüb yolda onları qırmağa davam etdilər; sonra da onlardan üz döndərdilər.

23 Yusif və bütün qardaşları Misirə qayıtdılar, onlardan heç kim əskik olmadı, amma Misirlilərdən on iki nəfər öldü.

24 Yusif Misirə qayıdanda Zefonu və adamlarını əlavə olaraq bağlamağı əmr etdi və onlar da onları dəmirlə bağladılar və kədərləri daha da artırdı.

25 Esav övladlarının və şərq xalqlarının hamısı utanaraq öz şəhərinə qayıtdı, çünki onlarla birlikdə olan bütün igidlər döyüşdə həlak olmuşdu.

26 Esav övladları padşahlarının döyüşdə öldüyünü görəndə tələsik şərq xalqlarından Bosra torpağından olan Zarak oğlu Yovab adlı bir adamı götürdülər və padşahları Bela yerinə onu özləri üzərində padşah etdilər.

27 Yovab onun yerinə Belanın taxtında padşah oldu və Yovab on il Edomda Esavın bütün oğulları üzərində padşahlıq etdi. Esavın oğulları o gündən sonra bir daha Yaqub oğulları ilə döyüşmədilər, çünki Esavın oğulları Yaqub oğullarının şücaətini bildirdilər və onlardan çox qorxurdular.

28 Lakin o gündən etibarən Esav övladları Yaqubun oğullarından nifrət etdilər və aralarında bu günə qədər çox güclü nifrət və düşmənçilik hökm sürürdü.

29 Bundan on il sonra Bozradan olan Zarak oğlu Yovab öldü. Esav oğulları Teman torpağından Xuşam adlı bir adamı götürüb Yovabın yerinə özləri üzərində padşah etdilər. Xuşam Edomda bütün Esav oğulları üzərində iyirmi il padşahlıq etdi.

30 Misir padşahı Yusif, qardaşları və bütün İsrail övladları o dövrdə Yusifin bütün övladları və qardaşları ilə birlikdə Misirdə təhlükəsiz yaşayırdılar, heç bir maneə və ya pis hadisə baş verməmişdi. Misir torpağı o vaxt Yusif və qardaşlarının dövründə müharibədən dinc idi.

FƏSİL 59

1 Yaqubla birlikdə Misirdə yaşayan İsrail oğullarının adları bunlardır: Yaqubun bütün oğulları, hər biri öz ailəsi ilə Misirə gəlmişdi.

2 Leanın oğulları: Ruven, Şimeon, Levi, Yəhuda, İssakar və Zebulun, eləcə də onların bacısı Dina.

3 Rəhilənin oğulları Yusif və Binyamin idi.

4 Leanın qulluqçusu Zilpanın oğulları Qad və Aşer idi.

5 Rəhilənin qulluqçusu Bilhanın oğulları Dan və Naftali idi.

6 Bunlar ataları Yaqubla birlikdə Misirə gəlməzdən əvvəl Kənan torpağında onların övladları idi.

7 Ruvenin oğulları Xanok, Pallu, Kesron və Karmi idi.

8 Şimeonun oğulları: Yemuel, Yamin, Ohad, Yakin, Sohar və Kənanlı qadının oğlu Şaul.

9 Levinin oğulları Gəşon, Kehat və Merari, eləcə də Misirə gedərkən onların bacısı Yokeved idi.

10 Yəhudanın oğulları: Er, Onan, Şela, Peres və Zarak.

11 Er və Onan Kənan torpağında öldülər; Peresin oğulları Xesron və Xamul idi.

12 İssakarın oğulları Tola, Puva, Əyyub və Şomron idi.

13 Zevulunun oğulları Sered, Elon və Yaxleel idi. Danın oğlu Kuşim idi.

14 Naftalinin oğulları: Yaxseel, Quni, Yetser və Şilam.

15 Qad oğulları: Zifyon, Çaqqı, Şuni, Ezbon, Eri, Arodi və Areli.

16 Aşerin oğulları: İmna, Yişva, Yişvi, Beria və onların bacısı Serah; Beria'nın oğulları isə Kever və Malkiel idi.

17 Binyaminin oğulları: Bela, Beker, Aşbel, Gera, Naaman, Axi, Roş, Mupim, Xupim və Ord.

18 Yusifin Misirdə doğulan oğulları Menaşşe və Efrayim idi.

19 Yaqubun nəslindən gələnlərin hamısı yetmiş nəfər idi; bunlar ataları Yaqubla birlikdə Misirə köçüb orada yaşamağa gələnlərdir. Yusif və bütün qardaşları Misirdə əmin-amanlıqda yaşadılar və Yusifin ömrü boyu Misirin ən yaxşı yeməklərindən yedilər.

20 Yusif Misir torpağında doxsan üç il yaşadı və bütün Misir üzərində səksən il padşahlıq etdi.

21 Yusifin ölüm ayağı yaxınlaşanda o, qardaşlarını və atasının bütün ailəsini çağırdı və hamısı bir yerə toplaşdı onun qarşısında oturdu.

22 Yusif qardaşlarına və atasının bütün ev əhlinə dedi: «Bax mən ölürəm. Allah mütləq sizə nəzər salacaq və sizi bu torpaqdan atalarınıza and içərək verəcəyini vəd etdiyi torpağa aparacaq».

23 Allah sizi buradan atalarınızın torpağına aparmaq üçün ziyarət edəndə sümüklərimi də özünüzlə birlikdə buradan çıxaracaqsınız.

24 Yusif İsrail oğullarını özlərindən sonrakı nəsilləri üçün and içdirib dedi: «Allah mütləq sizə nəzər salacaq və siz mənim sümüklərimi buradan özlərinizlə çıxaracaqsınız».

25 Bundan sonra Yusif həmin il, İsrail övladlarının Misirə getməsinin yetmiş birinci ilində öldü.

26 Yusif Misir torpağında yüz on yaşında vəfat etdi. Bütün qardaşları və bütün əyanları qalxıb adətlərinə görə Yusifi mumiyaladılar. Qardaşları və bütün Misir yetmiş gün onun üçün yas tutdu.

27 Yusifi ədviyyatlar və hər cür ətirli dolu bir tabuta qoydular. Onu, oğullarını, bütün qardaşlarını və atasının bütün külfətini Şihor çayının kənarında dəfn etdilər.

28 Yusifin ölümündən sonra bütün Misirlilər o dövrdə İsrail övladları üzərində hökmranlıq etməyə başladılar. Atasının yerinə hökmranlıq edən Misir padşahı firon bütün Misir qanunlarını qəbul etdi və bütün Misir hökumətini onun məsləhəti ilə idarə etdi və xalqı üzərində əmin-amanlıqla hökmranlıq etdi.

FƏSİL 60

1 Yusifin ölümündən sonra İsrail övladlarının Misirə getməsinin yetmiş ikinci ili olan il gələndə Esav oğlu Elifazın oğlu Sefo adamları ilə birlikdə Misirdən qaçdı və getdi.

2 O, Afrikaya, yəni Dinhabaya, Afrika padşahı Angeasın yanına gəldi. Angeas onları böyük hörmətlə qarşıladı və Sefonu öz ordu başçısı təyin etdi.

3 Sefo Angeasın və xalqının gözündə lütf tapdı və uzun müddət Afrika padşahı Angeasın ordu başçısı oldu.

4 Sefo Afrika padşahı Angeası bütün ordusunu toplayaraq Misirlilərlə və Yaqubun oğulları ilə döyüşməyə və qardaşlarının qisasını almağa razı saldı.

5 Amma Angeas Sefonun bu işi görməsini istəmədi, çünki Angeas Yaqub oğullarının gücünü və Esav oğulları ilə müharibədə onun ordusuna nə etdiklərini bilirdi.

6 O günlərdə Sefo Angeas və bütün xalqının gözündə çox böyük idi və onları Misirə qarşı müharibəyə təhrik edirdi, amma onlar bunu etməkdən imtina edirdilər.

7 O günlərdə Kittim torpağında, Puzimna şəhərində Uzu adlı bir kişi var idi. Kittim övladları onu ilahiləşdirdilər. O kişi öldü və oğlu yox idi, yalnız Jania adlı bir qızı var idi.

8 Qız olduqca gözəl, yaraşılıq və ağıllı idi, gözəlliyi və müdrikliyi baxımından ölkə daxilində ona bənzəri yox idi.

9 Afrika padşahı Angeas xalqı onu görüb gəlib ona təriflər dedi. Angeas Kittim övladlarına xəbər göndərdi və o, onu özünə arvad kimi götürməsinə istədi. Kittim xalqı onu ona arvad kimi verməyə razı oldu.

10 Angeas elçiləri Kittim torpağından yola düşmək üçün yola düşəndə Bibentu padşahı Turnusun elçiləri Kittim şəhərinə gəldilər. Çünki Bibentu padşahı Turnus da öz elçilərini Yanyadan özünə arvad almaq üçün xahiş etmək üçün göndərdi, çünki bütün adamları da onu tərifləmişdilər, ona görə də o, bütün xidmətçilərini onun yanına göndərdi.

11 Turnusun xidmətçiləri Kittim şəhərinə gəldilər və Yanyadan xahiş etdilər ki, onu öz padşahları Turnusun yanına arvad olaraq aparsınlar.

12 Kittim xalqı onlara dedi: «Biz onu verə bilmərik, çünki Afrika padşahı Angeas sən gəlməzdən əvvəl onu özünə arvad kimi almasını və biz onu ona verməyimizi istəmişdi. İndi isə biz Angeası Turnusa vermək üçün qızdan məhrum edə bilmərik».

13 Çünki biz Angeasdan çox qorxuruq ki, o, bizimlə döyüş çıxıb bizi məhv etməsin və ağan Turnus bizi onun əlindən qurtara bilməyəcək.

14 Turnusun qasidləri Kittim övladlarının bütün sözlərini eşidəndə ağalarının yanına qayıtdılar və ona Kittim övladlarının bütün sözlərini danışdılar.

15 Kittim övladları Angeaya bir xatirə göndərərək dedilər: “Budur, Turnus Yanyanı özünə arvad almaq üçün çağırır və biz ona belə cavab verdik; və eşitdik ki, o, bütün ordusunu sənənlə müharibəyə getmək üçün toplayıb və qardaşın Lukla döyüşmək üçün Sarduniya yolundan keçmək niyyətindədir və bundan sonra sənənlə müharibəyə gələcək”.

16 Angeas, Kittim övladlarının ona göndərdikləri sözləri eşitdi və qəzəbi alovlandı. O, ayağa qalxdı və bütün ordusunu topladı və dəniz adalarından keçərək Sarduniya yolu ilə qardaşı Lukusun yanına gəldi. Lukus Sarduniya padşahı idi.

17 Lukusun oğlu Niblos əmisi Angeasın gəldiyini eşidib ağır bir ordu ilə onu qarşılamağa çıxdı, onu öpdü və

qucaqladı. Niblos Angeasa dedi: «Atamdan hal-əhvalını soruşanda, sənənlə birlikdə Turnusla döyüşə gedəndə ondan məni ordu başçısı təyin etməsini istə». Angeas da belə etdi və qardaşının yanına gəldi. Qardaşı da onu qarşılamağa gəldi və qardaşı da ondan hal-əhvalını soruşdu.

18 Angeas qardaşı Lukdan hal-əhval tutmasını və oğlu Niblosu ordu başçısı təyin etməsini istədi. Luk belə də etdi. Angeas və qardaşı Luk ayağa qalxıb döyüşmək üçün Turnusa tərəf getdilər. Onların yanında böyük bir ordu və ağır bir xalq var idi.

19 O, gəmilərlə gəldi və onlar Aştoraş əyalətinə çatdılar. Budur, Turnus onlara tərəf gəldi, çünki o, Sarduniyaya getdi və oranı məhv etmək, sonra isə oradan Angeaya keçib onunla döyüşmək niyyətində idi.

20 Angeas və onun qardaşı Lukus Kanopiya vadisində Turnusla qarşılaşdılar və döyüş orada şiddətli və qüdrətli oldu.

21 Sardunya padşahı Lukla şiddətli döyüş oldu və bütün ordusu məğlub oldu, oğlu Niblos da həmin döyüşdə həlak oldu.

22 Əmisi Angeas xidmətçilərinə əmr etdi və onlar Niblos üçün qızıl tabut düzəldib onu tabut içinə qoydular. Angeas yenidən Turnusa doğru döyüşdü və Angeas ondan güclü idi və onu öldürdü, bütün xalqını qılıncdan keçirdi və Angeas qardaşı oğlu Niblosun və qardaşı Lukasın ordusunun davasının intiqamını aldı.

23 Turnus öləndə döyüşdən sağ qalanların əlləri zəiflədi və onlar Angeas və qardaşı Lukdan qaçdılar.

24 Angeas və qardaşı Luk onları Alfanu ilə Roma arasındakı əsas yola qədər təqib etdilər və Turnusun bütün ordusunu qılıncdan keçirdilər.

25 Sardunya padşahı Luk öz xidmətçilərinə əmr etdi ki, tuncdan bir tabut düzəldib oğlu Niblosun cəsədini oraya qoysunlar və onu orada dəfn etdilər.

26 Onlar orada, əsas yolun üstündə hündür bir qüllə tikdilər və bu günə qədər buraya Niblosun adını verdilər. Həmçinin Bibentunun padşahı Turnusu da orada, Niblosla birlikdə dəfn etdilər.

27 Budur, Alfanu ilə Roma arasındakı magistral yolda bir tərəfdə Niblosun məzarı, digər tərəfdə isə Turnusun məzarı var və bu günə qədər onların arasında bir səki var.

28 Niblos dəfn edildikdə, atası Luk ordusu ilə birlikdə Sarduniya torpağına qayıtdı və qardaşı Afrika kralı Angeas xalqı ilə birlikdə Turnus şəhəri olan Bibentu şəhərinə getdi.

29 Bibentu sakinləri onun şöhrətini eşidib ondan çox qorxdular və ağlayaraq və yalvararaq onu qarşılamağa çıxdılar. Bibentu sakinləri Angeasdan onları öldürməməsinə və şəhərlərini məhv etməməsinə xahiş etdilər; və o, bunu etdi, çünki Bibentu o günlərdə Kittim övladlarının şəhərlərindən biri hesab olunurdu; buna görə də şəhəri məhv etmədi.

30 Lakin o gündən etibarən Afrika padşahının qoşunları Kittim şəhərini qarət etmək və talan etmək üçün oraya gedirdilər və onlar hər dəfə gedərkən Angeas ordusunun başçısı Sefo onlarla birlikdə gedirdi.

31 Bundan sonra Angeas ordusu ilə geri döndü və Puzimna şəhərinə gəldi. Angeas oradan Uzunun qızı Yanyanı özünə arvad olaraq götürüb Afrikadakı şəhərinə gətirdi.

FƏSİL 61

1 O dövrdə Misir padşahı firon bütün xalqına əmr etdi ki, Misirdə möhkəm bir saray tiksinlər.

2 O, həmçinin Yaqub oğullarına tikinti işlərində misirlilərə kömək etmələrini əmr etdi və misirlilər kral iqamətgahı üçün gözəl və zərif bir saray tikdilər. Yaqub orada yaşadı, hakimiyyətini yenilədi və əmin-amanlıqla padşahlıq etdi.

3 Yaqub oğlu Zevulun həmin il, İsrail övladlarının Misirə getməsinin yetmiş ikinci ilində öldü. Zevulun yüz on dörd yaşında öldü və tabuta qoyulub oğullarının əlinə verildi.

4 Yetmiş beşinci ildə qardaşı Şimeon öldü. O, yüz iyirmi yaşında idi vəfat etdi. Onu da tabuta qoyub oğullarının əlinə verdilər.

5 Din hava padşahı Angeasın ordu başçısı, Esav oğlu Elifaz oğlu Sefo, Angeas Misirdə Yaqub oğulları ilə döyüşmək üçün döyüşə hazırlaşmağa hər gün sövq edirdi, lakin Angeas bunu etmək istəmirdi, çünki əyanları ona Yaqub oğullarının bütün qüdrətini, Esav oğulları ilə döyüşdə onlara nə etdiklərini danışmışdılar.

6 O günlərdə Sefo hər gün Angeası Yaqubun oğulları ilə döyüşməyə sövq edirdi.

7 Bir müddət sonra Angeas Zefonun sözlərinə qulaq asdı və ona Misirdə Yaqub oğulları ilə döyüşməyə razılıq verdi. Angeas bütün xalqını, dəniz sahilindəki qum qədər çoxlu xalqı nizamladı və Misirə döyüşməyə getmək qərarına gəldi.

8 Angeasın xidmətçiləri arasında on beş yaşında bir gənc var idi. Onun adı Beor oğlu Bilam idi. Bu gənc çox müdrik idi və cadugərlik sənətini başa düşürdü.

9 Angeas Bilama dedi: «Xahiş edirəm, bizim üçün sehrbazlıq et ki, indi getdiyimiz bu döyüşdə kimin qalib gələcəyini bilək».

10 Bilam onlara mum gətirmələrini əmr etdi və onlardan Angeas ordusunu və Misir ordusunu təmsil edən arabalar və süvarilər düzəltdi. O, onları bu məqsədlə hazırladığı hiyləgərliklə hazırlanmış sulara qoydu. Əlinə mərşin ağaclarının budaqlarını götürdü və hiyləgərliyini göstərdi və onları suyun üzərində birləşdirdi. Suda ona Angeas ordusunun bənzər təsvirləri göründü və onlar misirlilərin və Yaqub oğullarının bənzər təsvirlərinin qarşısında yıxıldılar.

11 Bilam bu hadisəni Angeaya danışdı. Angeas ümitsizliyə qapıldı və Misirə döyüşmək üçün silahlanmadı və öz şəhərində qaldı.

12 Elifaz oğlu Sefo Angeasın Misirlilərlə döyüşə getməkdən ümidini kəsdiyini görəndə Afrikadan Angeasın yanından qaçdı və gedib Kittim şəhərinə gəldi.

13 Bütün Kittim xalqı onu böyük hörmətlə qarşıladı və onu bütün gün döyüşlərdə iştirak etmək üçün işə götürdülər. Zefo o günlərdə olduqca varlandı və Afrika kralının qoşunları hələ də o günlərdə yayıldı. Kittim övladları toplanıb Afrika kralının qoşunları onlara hücum etdiyinə görə Kuptiziya dağına getdilər.

14 Bir gün Zefo cavan bir düyəni itirdi və onu axtarmağa getdi və onun dağın ətrafında böyürtü eşitdi.

15 Zefo gedib gördü ki, dağın ətəyində böyük bir mağara və mağaranın ağzında böyük bir daş var. Zefo daşı yarıb mağaraya girdi və baxdı ki, böyük bir heyvan öküzü yeyir; ortadan yuxarıya doğru insana, ortadan aşağıya doğru isə heyvana oxşayırdı. Zefo heyvana tərəf qalxıb onu qılıncları ilə öldürdü.

16 Kittim sakinləri bunu eşidib çox sevindilər və dedilər: «Mal-qaralarımızın ətinə yeyən bu heyvanı öldürən bu adama nə edəcəyik?»

17 Hamısı ildə bir günə ona həsr etmək üçün toplaşdı və bu günü onun adı ilə Sefo adlandırdılar. Hər il həmin gün ona içmə təqdimləri və hədiyyələr gətirdilər.

18 O vaxt padşah Angeasın arvadı Uzunun qızı Yanya xəstələndi və Angeas və onun əyanları onun xəstəliyini çox hiss etdilər. Angeas müdriklərinə dedi: «Yanyaya nə edim və onu xəstəliyindən necə sağalda bilərəm?» Müdrikləri ona dedilər: «Ölkəmizin havası Kittim torpağının havası kimi deyil, suyumuz isə onların suyu kimi deyil, buna görə də kraliçə xəstələndi».

19 Hava və suyun dəyişməsi nəticəsində xəstələndi, həm də ölkəsində yalnız əcdadlarının körpülərlə yetişdirdiyi Purmadan gələn suyu içdiyi üçün.

20 Angeas qullarına əmr etdi ki, onlar Kittim torpağına məxsus Purma sularından qablarla onun yanına gətirsinlər. Onlar həmin suları Afrika torpağının bütün suları ilə çəkdilər və gördülər ki, bu sular Afrika sularından daha yüngüldür.

21 Angeas bunu görüb bütün zabitlərinə minlərlə və on minlərlə daş yonmağı əmr etdi. Onlar saysız-hesabsız daş yondular. Tikintiçilər gəlib olduqca möhkəm bir körpü tikdilər və Kittim torpağından Afrikaya su mənbəyini çəkdilər. Bu sular kraliçə Yaniya və onun bütün qayğıları üçün idi. Onlar sudan içməli, çörək bişirməli, yuyunmalı və çimməli, həmçinin qida əldə edilə bilən bütün toxumları və torpağın bütün meyvələrini sulamalıdılar.

22 Padşah böyük gəmilərlə Kittim torpağını gətirmələrini əmr etdi və onlarla birlikdə daşlar da gətirdilər. Tikintiçilər kraliçə Yaniya üçün saraylar tikdilər və kraliçə xəstəliyindən sağaldı.

23 İlin inqilabında Afrika qoşunları həmişəki kimi talan etmək üçün Kittim torpağına gəlməyə davam etdilər. Elifaz oğlu Sefo onların xəbərini eşidib onlara əmr verdi və onlarla döyüşdü, onlar onun qarşısından qaçdılar və o, Kittim torpağını onlardan xilas etdi.

24 Kittim övladları Sefonun şücaətini gördülər və Kittim övladları qərara gəldilər və Sefonu özləri üzərində padşah etdilər. Sefonun da onların üzərində padşah etdilər. Sefonun hakimiyyəti dövründə onlar Tubal övladlarını və ətrafdakı bütün adaları ələ keçirməyə getdilər.

25 Onların padşahı Sefo onlara qarşı çıxdı və Tubal və adalarla müharibə etdi, onları tabe etdi və döyüşdən qayıdanda onun hakimiyyətini yenilədilər, onun üçün kral iqamətgahı və oturacağı üçün çox böyük bir saray tikdilər və onun üçün böyük bir taxt düzəldilər. Sefo bütün Kittim və İtaliya torpaqları üzərində əlli il padşahlıq etdi.

FƏSİL 62

1 Həmin il, İsrail övladlarının Misirə getməsinin yetmiş doqquzuncu ilində, Yaqubun oğlu Ruven Misir torpağında öldü; Ruven yüz iyirmi beş yaşında öldü və onu tabuta qoydular və oğullarının əlinə verdilər.

2 Səksəninci ildə qardaşı Dan öldü; o, yüz iyirmi yaşında öldü və cənəzəsi tabuta qoyulub oğullarının əlinə verildi.

3 Həmin il Edom padşahı Xuşam öldü və ondan sonra Bedad oğlu Hadad otuz beş il padşahlıq etdi. Səksən birinci ildə Yaqub oğlu İssakar Misirdə öldü. İssakar öləndə yüz

iyirmi iki yaşında idi. O, Misirdə tabuta qoyuldu və oğullarına təslim edildi.

4 Səksən ikinci ildə qardaşı Aşer öldü. O, yüz iyirmi üç yaşında vəfat etdi. O, Misirdə tabuta qoyuldu və oğullarının əlinə verildi.

5 Qad səksən üçüncü ildə yüz iyirmi beş yaşında öldü. O, Misirdə bir tabuta qoyuldu və oğullarının əlinə verildi.

6 Edom padşahı Bedad oğlu Hadadın hakimiyyətinin səksən dördüncü ilində, yəni əllinci ilində Hadad bütün Esav övladlarını topladı və təxminən dörd yüz min nəfərlik ordusunu hazır vəziyyətə gətirdi. O, Moav torpağına doğru yola düşdü və Moavlılarla döyüşmək və onları özünə tabe etmək üçün yola düşdü.

7 Moav övladları bunu eşidəndə çox qorxdular və Edom padşahı Bedad oğlu Hadadla döyüşdə onlara kömək etmək üçün Midyan övladlarına adam göndərdilər.

8 Hadad Moav torpağına gəldi. Moavlılarla Midyan övladları onu qarşılamağa çıxdılar və Moav çölündə ona qarşı döyüş səfinə düzüldülər.

9 Hadad Moavlılarla döyüşdü və Moavlılardan və Midyanlılardan çoxlu sayda, təxminən iki yüz min nəfər həlak oldu.

10 Moav üzərində döyüş çox şiddətli idi. Moav övladları döyüşün şiddətli olduğunu görəndə əllərini zəiflədib geri döndülər və döyüşü davam etdirmək üçün Midyan övladlarını saxladılar.

11 Midyan övladları Moavın niyyətini bilmədilər, amma döyüşdə gücləndilər və Hadad və onun bütün ordusu ilə vuruşdular. Bütün Midyanlılar onun qarşısında məğlub oldular.

12 Hadad bütün Midyanlıları ağır zərbə ilə qırdı və onları qılıncdan keçirərək öldürdü, Moavlılara kömək etməyə gələnlərdən heç kimi sağ buraxmadı.

13 Bütün Midyan övladları döyüşdə həlak olanda və Moav övladları qaçanda Hadad o vaxt bütün Moavlıları ona xərac verdi və onlar onun əlinə keçdilər. Onlar əmr olunduğu kimi illik vergi ödədilər. Hadad geri dönüb öz torpağına qayıtdı.

14 İlin əvvəlində ölkədə olan Midyan xalqının qalan hissəsi bütün qardaşlarının Moav uğrunda Hadadla döyüşdə həlak olduğunu eşidəndə, çünki Moav övladları döyüşdə geri dönüb Midyanlıları döyüşə buraxmışdılar. Onda Midyan bəylərindən beşi torpaqlarında qalan qardaşları ilə birlikdə qardaşlarının qisasını almaq üçün Moavla döyüşmək qərarına gəldi.

15 Midyan övladları Moavla döyüşmək üçün Midyanlılara kömək etmək üçün gələn bütün şərqli soydaşlarına və bütün Keturallı soydaşlarına göndərdilər.

16 Moav övladları bunu eşidəndə çox qorxdular ki, bütün şərq övladları onlara qarşı döyüşmək üçün bir araya gəliblər. Moav övladları Edom torpağına Bedad oğlu Hadada bir məktub göndərərək dedilər:

17 İndi yanımıza gəlin və bizə kömək edin ki, biz də Midyanı məğlub edək. Çünki hamısı bir yerə toplaşib bütün şərq xalqları ilə birlikdə döyüşdə həlak olan Midyanın qisasını almaq üçün bizə qarşı döyüşməyə gəliblər.

18 Edom padşahı Bedad oğlu Hadad bütün ordusu ilə birlikdə irəli çıxıb Midyanlılarla döyüşmək üçün Moav torpağına getdi. Midyanlılarla şərq xalqları Moav çölündə

Moavlılarla döyüşdülər və aralarında çox şiddətli döyüş oldu.

19 Hadad bütün Midyan övladlarını və şərq övladlarını qılıncdan keçirdi. Hadad o vaxt Moavlıları Midyanlıların əlindən qurtardı. Midyanlıların və şərq övladlarının qalanları Hadadla ordusunun qarşısından qaçdılar. Hadad onları öz torpaqlarına qədər təqib etdi və çoxlu qırğın törətdi, ölənlər isə yolda yığıldı.

20 Hadad Moavı Midyanın əlindən qurtardı, çünki bütün Midyan övladları qılıncdan keçirilmişdi. Hadad isə geri dönüb öz ölkəsinə qayıtdı.

21 O gündən etibarən Midyan övladları Moav övladlarından nifrət etməyə başladılar, çünki onlar döyüşdə həlak olmuşdular və aralarında bütün günlər boyu böyük və güclü bir düşmənçilik var idi.

22 Moav torpağının yolunda Midyanlılardan tapılanların hamısı Moavın qılıncı ilə həlak oldu, Midyan torpağının yolunda Moavlılardan tapılanların hamısı Midyanlıların qılıncı ilə həlak oldu; Midyanlılar Moavla, Moavlılar isə Midyanlılarla uzun müddət belə etdilər.

23 O vaxtlar Yaqubun oğlu Yəhuda Misirdə, Yaqubun Misirə gətməsinin səksən altıncı ilində vəfat etdi. Yəhuda öləndə yüz iyirmi doqquz yaşında idi. Onu mumiyalayıb tabuta qoydular və oğullarının əlinə verdilər.

24 Naftali səksən doqquzuncu ildə yüz otuz iki yaşında öldü. Onu tabuta qoyub oğullarının əlinə verdilər.

25 İsraililərin Misirə gətməsinin doxsan birinci ilində, yəni Esav oğlu Elifaz oğlu Sefonun Kittim övladları üzərində hakimiyyətinin otuzuncu ilində Afrika övladları həmişəki kimi Kittim övladlarını talan etmək üçün onlara hücum etdilər, lakin onlar bu on üç il ərzində onlara hücum etməmişdilər.

26 Elə həmin il onlar onların yanına gəldilər. Elifaz oğlu Sefo öz adamlarından bəziləri ilə onların yanına çıxdı və onları çox pis şəkildə qırdı. Afrika qoşunları Sefonun qarşısından qaçdı və öldürülənlər onun qarşısında yığıldı. Sefo və adamları onları təqib edərək Afrikaya yaxınlaşana qədər onları qırdılar.

27 Afrika padşahı Angeas Zefonun etdiyini eşitdi və bu onu çox narahat etdi. Angeas bütün günləri Zefondan qorxurdu.

FƏSİL 63

1 Yaqubun oğlu Levi doxsan üçüncü ildə Misirdə öldü. Levi öləndə yüz otuz yeddi yaşında idi. Onu tabuta qoydular və oğullarının əlinə verdilər.

2 Levinin ölümündən sonra bütün Misirlilər Yusifin qardaşları Yaqubun oğullarının öldüyünü görəndə o gündən Misirdən çıxdıqları günə qədər bütün Misirlilər Yaqubun oğullarına əziyyət verməyə və onların həyatını acılamağa başladılar. Yusifin onlara verdiyi bütün üzüm bağlarını və tarlaları, İsrail xalqının yaşadığı bütün gözəl evləri və Misirin bütün gözəlliklərini onların əlindən aldılar. Misirlilər o dövrdə Yaqubun oğullarından hər şeyi aldılar.

3 O günlərdə bütün Misirlilərin əli İsrail övladlarına qarşı daha da şiddətləndi. Misirlilər İsrail övladlarını o qədər incitdilər ki, Misirlilərin ucbatından canlarından bezdilər.

4 O günlərdə, İsrailin Misirə gətməsinin yüz ikinci ilində Misir padşahı firon öldü və yerinə oğlu Melol padşahlıq

etdi. Misirin bütün igidləri və Yusifi və qardaşlarını tanıyan bütün nəsil o günlərdə öldü.

5 Onların yerinə Yaqub oğullarını, onlara etdikləri bütün yaxşıqları və Misirdə göstərdikləri bütün qüdrətləri tanımayan başqa bir nəsil peyda oldu.

6 O gündən etibarən bütün Misir Yaqub oğullarının canını ağrıtməyə və onlara hər cür ağır iş görməyə başladı, çünki aclıq dövründə onları xilas edən əcdadlarını tanımırdılar.

7 Bu, İsrail övladları üçün son günlərində onlara fayda vermək və bütün İsrail övladlarının öz Allahı Rəbbi tanımaları üçün Rəbdən idi.

8 Rəbbin Öz xalqı İsrail üçün Misirdə edəcəyi əlamətləri və qüdrətli möcüzələri bilmək üçün. Beləliklə, İsrail övladları atalarının Allahı Rəbbdən qorxsunlar və Onun bütün yolları ilə getsinlər, özləri və onlardan sonrakı nəsilləri həmişə Onun yolları ilə getsinlər.

9 Melol padşahlıq etməyə başlayanda iyirmi yaşında idi və doxsan dörd il padşahlıq etdi. Bütün Misirlilər ona atasının adı ilə Firon adını verdilər. Bu, Misirdə onlara hökmranlıq edən hər padşahın adətində bənzəyirdi.

10 O vaxt Afrika padşahı Angeasın bütün qoşunları, həmişəki kimi, talan üçün Kittim torpağına yayılmağa getdilər.

11 Esav oğlu Elifazın oğlu Sefo onların xəbərini eşidəndə ordusu ilə onların qarşısına çıxdı və orada, yolda onlarla vuruşdu.

12 Sefo Afrika padşahının qoşunlarını qılıncdan keçirdi, onlardan heç birini sağ qoymadı və Afrikadakı ağasının yanına qayıtmadı.

13 Angeas Elifaz oğlu Sefonun bütün qoşunlarına etdiyini, onları məhv etdiyini eşitdi. Angeas bütün qoşunlarını, Afrika torpağının bütün adamlarını, dəniz kənarındakı qum qədər çoxlu bir xalqı topladı.

14 Angeas qardaşı Luka xəbər göndərərək dedi: «Bütün adamlarınla yanıma gəl və Sefonu və adamlarını məhv edən bütün Kittim övladlarını məğlub etməkdə mənə kömək et». Lukus bütün ordusu ilə, çox böyük bir qüvvə ilə qardaşı Angeaya Sefonu və Kittim övladları ilə döyüşməkdə kömək etmək üçün gəldi.

15 Sefo və Kittim övladları bunu eşidəndə çox qorxdular və ürəklərinə böyük bir dəhşət çökdü.

16 Sefo həmçinin Edom torpağına, Edom padşahı Bedad oğlu Hadada və bütün Esav övladlarına məktub göndərirdi:

17 Eşitmişəm ki, Afrika kralı Angeas qardaşı ilə birlikdə bizə qarşı döyüşmək üçün bizə gəlir və biz ondan çox qorxuruq, çünki onun ordusu çox böyükdür, xüsusən də qardaşı və ordusu ilə bizə qarşı gəldiyi üçün.

18 İndi siz də mənimlə birlikdə çıxın və mənə kömək edin. Biz Angeas və onun qardaşı Lukla birlikdə döyüşəcəyik və siz bizi onların əlindən xilas edəcəksiniz. Əks təqdirdə, bilin ki, hamımız öləcəyik.

19 Esav övladları Kittim övladlarına və padşahları Sefoya məktub göndərdilər. Məktubda deyilirdi: «Biz Angeas və onun xalqına qarşı döyüşə bilmərik, çünki aramızda uzun illərdir ki, ilk padşah Belanın dövründən və atasını dəfn edən Misir padşahı Yaqubun oğlu Yusifin dövründən bəri sülh əhdi mövcuddur».

20 Sefo qardaşları Esav övladlarının sözlərini eşidəndə onlardan çəkindi və Sefo Angeasdan çox qorxdı.

21 Angeas və onun qardaşı Lukus bütün qüvvələrini, təxminən səkkiz yüz min nəfəri Kittim övladlarına qarşı düzdülər.

22 Bütün Kittim övladları Sefoya dedilər: «Atalarının Allahına bizim üçün dua et, bəlkə bizi Angeas və ordusunun əlindən qurtarar. Çünki eşitmişik ki, O, böyük bir Allahdır və Ona güvənənlərin hamısını xilas edir».

23 Sefo onların sözlərini eşitdi və Rəbbi axtardı və dedi:

24 O Ey əcdadlarım İbrahimin və İshaqın Allahı Rəbb, bu gün bilirəm ki, Sən həqiqi Allahsan və bütün millətlərin allahları puç və faydasızdır.

25 Atalarımız bizə nəsib etdiyi kimi, atamız İbrahimlə bağladığın əhdi bu gün yadında saxla. Atalarımız İbrahim və İshaqın xatirinə bu gün mənə lütf et. Məni və Kittim övladlarını döyüş üçün bizə gələn Afrika padşahının əlindən qurtar.

26 Rəbb Sefonun səsini eşitdi, İbrahim və İshaq üçün ona rəhm etdi. Rəbb Sefonu və Kittim övladlarını Angeas və onun xalqının əlindən qurtardı.

27 O gün Sefo Afrika padşahı Angeas və onun bütün xalqı ilə döyüşdü və Rəbb bütün Angeas xalqını Kittim övladlarının əlinə təslim etdi.

28 Angeas üzərində şiddətli döyüş oldu və Sefo Angeaslıların hamısını və qardaşı Luku qılıncdan keçirdi və həmin günün axşamına qədər onlardan təxminən dörd yüz min nəfər həlak oldu.

29 Angeas bütün adamlarının həlak olduğunu görəndə Afrikanın bütün sakinlərinə döyüşdə ona kömək etmək üçün yanına gəlmələri üçün məktub göndərdi və məktubda yazırdı: «Afrikada olanların hamısı on yaşından yuxarı yanıma gəlsin; hamısı yanıma gəlsin. Əgər gəlməsə, öləcək və bütün var-dövləti ilə birlikdə padşah onu götürəcək».

30 Afrikanın qalan bütün sakinləri Angeasın sözlərindən dəhşətə gəldilər və on yaşdan yuxarı üç yüz minə yaxın kişi və oğlan şəhərdən çıxıb Angeasın yanına gəldilər.

31 On günün sonunda Angeas Sefo və Kittim övladlarına qarşı döyüşü yenidən başladı və aralarında çox böyük və şiddətli döyüş oldu.

32 Angeas və Lukus ordusundan Sefo yaralıların çoxunu, təxminən iki min nəfəri öz əlinə göndərdi və Angeas ordusunun başçısı Sosiftar həmin döyüşdə həlak oldu.

33 Sosiftar yıxıldıqda, Afrika qoşunları qaçmaq üçün arxalarını çevirdilər və onlar qaçdılar. Angeas və qardaşı Lukus da onlarla birlikdə idilər.

34 Sefo və Kittim övladları onları təqib etdilər və yolda onları hələ də ağır şəkildə qırdılar, təxminən iki yüz nəfər. Atası ilə qaçan Angeas oğlu Azdrubalı təqib etdilər və yolda onun iyirmi nəfərini öldürdülər. Azdrubal Kittim övladlarından qaçdı, amma onu öldürmədilər.

35 Angeas və qardaşı Luk qalan adamları ilə birlikdə qaçdılar və qaçıb dəhşət və qorxu içində Afrikaya gəldilər. Angeas bütün günlər Elifaz oğlu Sefonun onunla müharibəyə getməsindən qorxurdu.

FƏSİL 64

1 Beor oğlu Bilam o vaxt Angeasla birlikdə döyüşdə idi. Sefonun Angeasdan üstün olduğunu görəndə oradan qaçıb Kittim şəhərinə gəldi.

2 Sefo və Kittim övladları onu böyük hörmətlə qarşıladılar, çünki Sefo Bilamın müdrikliyini bilirdi və Sefo Bilamın yanında qaldı.

3 Sefo müharibədən qayıdanda onunla döyüşə gedən bütün Kittim övladlarını siyahıya almağı əmr etdi və heç biri qaçmadı.

4 Sefo bu hadisəyə sevindi və padşahlığını yenilədi və bütün təbəələri üçün ziyafət verdi.

5 Lakin Sefo Rəbbi xatırlamadı və Rəbbin ona döyüşdə kömək etdiyini, onu və xalqını Afrika padşahının əlindən qurtardığını düşünmədi, lakin yenə də Kittim övladlarının və Esav övladlarının yolları ilə gedərək qardaşları Esav övladlarının ona öyrətdiyi başqa allahlara ibadət etdi; buna görə də deyilir: "Pisdən pislik çıxır".

6 Sefo bütün Kittim övladları üzərində təhlükəsiz şəkildə hökmranlıq edirdi, amma onu və bütün xalqını Afrika padşahının əlindən qurtaran Rəbbi tanımırdı; Afrika qoşunları bir daha həmişəki kimi talan etmək üçün Kittim şəhərinə gəlmədilər, çünki hamısını qılıncdan keçirən Sefonun gücünü bilirdilər. Buna görə də Angeas bütün günlər Elifaz oğlu Sefodan və Kittim övladlarından qorxurdu.

7 Zefo müharibədən qayıdanda və Zefo bütün Afrika xalqlarını necə məğlub etdiyini və onları döyüşdə qılıncdan keçirdiyini görəndə Zefo Kittim övladlarına məsləhət gördü ki, Yaqub oğulları və Misir padşahı fironla döyüşmək üçün Misirə getsinlər.

8 Çünki Sefo Misirin igidlərinin öldüyünü, Yusifin və qardaşlarının, Yaqubun oğullarının öldüyünü və bütün övladlarının, İsrail övladlarının Misirdə qaldığını eşitdi.

9 Sefo onlara və bütün Misirlilərə qarşı döyüşmək, qardaşları Esavın övladlarının qisasını almaq üçün niyyətində idi. Çünki Yusif və qardaşları Yaqubu Xevronda basdırmaq üçün gedəndə Kənan torpağında onları qırmışdılar.

10 Sefo Edom padşahı Bedad oğlu Hadada və onun bütün qardaşları Esav övladlarına qasidlər göndərrib dedi:

11 Sən demədinmi ki, Afrika padşahına qarşı döyüşməyəcəksən, çünki o, sənin əhdin üzvüdür? Bax mən onunla vuruşdum və onu və bütün xalqını məğlub etdim.

12 İndi isə Misirə və orada olan Yaqub övladlarına qarşı vuruşmaq qərarına gəldim. Yusifin, qardaşlarının və əcdadlarının atalarını Xevrona basdırmaq üçün Kənan torpağında bizə etdiklərinə görə onlardan qisas alacağam.

13 İndi isə əgər onlara və Misirə qarşı döyüşdə mənə kömək etmək üçün yanıma gəlməyə hazırsınızsa, qardaşlarımızın qisasını alacağım.

14 Esav övladları Sefonun sözlərinə qulaq asdılar və Esav övladları çox böyük bir xalq olaraq bir yerə toplaşdılar və Sefonu və Kittim övladlarını döyüşdə dəstəkləmək üçün yola düşdülər.

15 Sefo bütün şərq xalqlarına və bütün İsmail övladlarına bu kimi sözlər dedi və onlar da toplanıb Misirə qarşı müharibədə Sefo və Kittim övladlarına kömək etməyə gəldilər.

16 Bütün bu padşahlar, Edom padşahı, şərq xalqları, İsmailin bütün övladları və Kittim padşahı Sefo çıxıb bütün ordularını Xevronda düzdülər.

17 Düşərgə çox ağır idi, uzunluğu üç günlük bir yol qət edə bilirdi. Dəniz sahilindəki qum qədər çox idi və sayı-hesabı yox idi.

18 Bütün bu padşahlar və onların orduları enib bütün Misirə qarşı döyüşə çıxdılar və Patros vadisində birlikdə ordugah qurdular.

19 Bütün Misir xalqı onların xəbərini eşitdi və onlar da bir yerə toplaşdılar. Misir torpağının və Misirə məxsus bütün şəhərlərin bütün əhalisi təxminən üç yüz min nəfər idi.

20 Misirlilər o günlərdə Qoşen torpağında yaşayan İsrail övladlarına da adam göndərdilər ki, onların yanına gəlib bu padşahlarla döyüşsünlər.

21 İsraililər toplaşdılar və təxminən yüz əlli nəfər idilər. Onlar Misirlilərə kömək etmək üçün döyüşə girdilər.

22 İsraililər və Misirlilər təxminən üç yüz min kişi və yüz əlli nəfər döyüşə çıxdılar. Onlar bu padşahlara qarşı döyüşə getdilər və Qoşen torpağının kənarından Patrosun qarşısında mövqe tutdular.

23 Misirlilər İsraililərin onlarla birlikdə düşərgələrində döyüşə getməsinə inanmadılar, çünki bütün Misirlilər dedilər: «Bəlkə İsrail övladları bizi Esav və İsmail övladlarına təslim edərlər, çünki onlar onların qardaşlarıdır».

24 Bütün Misirlilər İsrail övladlarına dedilər: «Siz burada, öz dayaqlarınızda qalın, biz də gedib Esav və İsmail övladlarına qarşı vuruşacağıq. Əgər bu padşahlar bizə qalib gəlsələr, hamınız onların üzərinə gəlib bizə kömək edin». İsrail övladları da belə etdilər.

25 Kittim padşahı Esav oğlu Elifaz oğlu Sefo, Edom padşahı Bedad oğlu Hadad və bütün düşərgələri, bütün şərq xalqları və qum kimi çoxsaylı İsmail övladları Taxpankesin qarşısındakı Patros vadisində birlikdə düşərgə saldılar.

26 Aramlı Beor oğlu Bilam orada, Sefo düşərgəsində idi, çünki o, Kittim övladları ilə döyüşə gəlmişdi. Bilam Sefo və onun adamlarının gözündə çox hörmətli bir adam idi.

27 Sefo Bilama dedi: «Bizim üçün falçılıq et ki, döyüşdə kimin qalib gələcəyini bilək: biz, yoxsa misirlilər».

28 Bilam qalxıb falçılıq sənətini sınaıdı və bu işdə mahir idi, amma çaşqınlıq içində idi və işi əlində məhv etdi.

29 O, bunu yenidən sınaıdı, amma alınmadı. Bilam ümidini itirdi, onu tərk etdi və tamamlamadı, çünki bu, Rəbb tərəfindən idi ki, Sefonu və onun xalqını müharibədə atalarının Allahı Rəbbə güvənən İsrail övladlarının əlinə salsın.

30 Sefo və Hadad qoşunlarını döyüş səfinə düzdülər. Bütün Misirlilər, təxminən üç yüz min nəfər, təkbaşına onlara qarşı çıxdılar və İsraililərdən heç kim onlarla birlikdə deyildi.

31 Bütün Misirlilər Patros və Taxpankesin qarşısında bu padşahlarla vuruşdular və Misirlilərlə döyüş şiddətli oldu.

32 Həmin döyüşdə padşahlar Misirlilərdən güclü idilər. Həmin gün Misirlilərdən təxminən yüz səksən nəfər, padşahların ordusundan təxminən otuz nəfər həlak oldu. Bütün Misirlilər padşahların qarşısından qaçdılar. Esav və İsmail övladları Misirliləri təqib edərək İsrail övladlarının düşərgəsinin olduğu yerə qədər onları qırmağa davam etdilər.

33 Bütün Misirlilər İsrail övladlarına fəryad edərək dedilər: «Bizə kömək edin və bizi Esavın, İsmailin və Kittim övladlarının əlindən xilas edin».

34 İsrail övladlarından yüz əlli nəfər öz mövqelərindən bu padşahların düşərgələrinə qaçdı. İsrail övladları Allahları Rəbbə fəryad edərək onları xilas etməsini istədi.

35 Rəbb İsraili eşitdi və bütün padşahları onların əlinə verdi. İsrail övladları bu padşahlara qarşı vuruşdular və İsrail övladları padşahın təxminən dörd min nəfərini öldürdülər.

36 Rəbb padşahların ordugahına böyük bir dəhşət saldı və İsrail övladlarının qorxusu onları bürüdü.

37 Padşahların bütün orduları İsrail övladlarının qarşısından qaçdı və İsrail övladları onları Kuş torpağının sərhədlərinə qədər təqib edərək qırdılar.

38 İsrail övladları yolda onlardan iki min nəfəri öldürdülər, amma İsrail övladlarından heç biri həlak olmadı.

39 Misirlilər İsrail övladlarının padşahlarla çox az adamla döyüşdüyünü və döyüşün onlara qarşı çox şiddətli olduğunu görəndə

40 Bütün Misirlilər şiddətli döyüşdən canlarını qurtarmaq üçün çox qorxdular. Bütün Misirlilər qaçdılar. Hər kəs düzülmüş qoşundan gizləndi və yolda gizləndi. İsraililəri döyüşmək üçün qoydular.

41 İsrail övladları padşahın adamlarına dəhşətli bir zərbə endirdilər və onları Kuş torpağının sərhədinə qədər qovduqdan sonra geri qayıtdılar.

42 Bütün İsraililər Misirlilərin onlara nə etdiyini, döyüşdə onlardan qaçıb təkbəsinə döyüşmək üçün onları tərk etdiklərini bildirdilər.

43 İsrail övladları da hiyləgərliklə hərəkət etdilər. İsrail övladları döyüşdən qayıdarkən yolda Misirlilərdən bəzilərinə tapıb orada öldürdülər.

44 Onları öldürərkən onlara bu sözləri dedilər:

45 Niyə bizi az adam olaraq tərk edib, bizi məğlub etmək üçün böyük bir xalqı olan bu padşahlarla vuruşmaq və bununla da öz canlarınızı xilas etmək üçün bizi tərk etdiniz?

46 İsraililərin yolda rastlaşdıqları bəzi şeylər barədə İsrail övladları bir-birlərinə dedilər: «Vurun, vurun, çünki o, İsmaili, Edomlu və ya Kittim övladlarındandır». Onlar onun üstünə çıxıb onu öldürdülər. Bildilər ki, o, Misirlidir.

47 İsrail övladları Misirlilərə qarşı bu işləri hiyləgərliklə etdilər, çünki Misirlilər döyüşdə onları tərk edib qaçmışdılar.

48 İsrail övladları yolda Misirlilərdən təxminən iki yüz nəfəri öldürdülər.

49 Bütün Misirlilər İsrail övladlarının onlara etdikləri pisiyi gördülər. Bütün Misirlilər İsrail övladlarından çox qorxdular, çünki onların böyük gücünü və heç birinin həlak olmadığını görmüşdülər.

50 Beləliklə, bütün İsrail övladları sevincə Qoşen torpağına qayıtdılar. Misirin qalan əhalisi isə öz yerlərinə qayıtdı.

FƏSİL 65

1 Bundan sonra Misir padşahı fironun bütün məsləhətçiləri və Misirin bütün ağsaqqalları toplaşdı padşahın hüzuruna gəldilər və yerə qədər əyilib onun qarşısında oturdular.

2 Misirin məsləhətçiləri və ağsaqqalları padşaha dedilər:

3 Baxın, İsrail övladları bizdən daha böyük və qüdrətlidir və döyüşdən qayıdarkən yolda bizə etdikləri bütün pislikləri bilirsən.

4 Sən onların güclü gücünü də gördün, çünki bu güc onlara atalarından qalıb. Çünki qum kimi çoxsaylı bir xalqa qarşı yalnız bir neçə nəfər qalxıb onları qılıncın ağzından vurdu,

amma özlərindən heç biri həlak olmadı. Əgər çoxsaylı olsaydılar, onları tamamilə məhv edərdilər.

5 İndi bizə məsləhət ver ki, onları aramızdan tədricən məhv edənə qədər nə edək, yoxsa yer üzündə bizim üçün çoxalacaqlar.

6 Çünki İsrail övladları torpaqda çoxalsalar, bizə maneə olacaqlar və əgər hər hansı bir müharibə baş verərsə, onlar böyük qüvvələri ilə düşmənlərimizə qoşulub bizə qarşı vuruşacaq, bizi torpaqdan məhv edəcək və oradan gedəcəklər.

7 Padşah Misir ağsaqqallarına cavab verib dedi: «İsraililərə qarşı budur ki, biz bundan əl çəkməyəcəyik.

8 Budur, ölkədə döyüşə qarşı müdafiəsiz qalalı şəhərlər olan Pitom və Ramses var. Siz və biz onları tikib möhkəmləndirməliyik.

9 İndi sən də get, onlara qarşı hiyləgər davran və padşahın əmri ilə Misirdə və Qoşendə bir səs elan et:

10 Ey bütün Misirlilər, Qoşenlilər, Patrosular və onların bütün sakinləri! Padşah bizə Pitom və Ramsesi tikməyi və döyüş üçün möhkəmləndirməyi əmr etdi. Bütün Misirlilərdən, İsrail övladlarından və şəhərlərin bütün sakinlərindən bizimlə birlikdə tikmək istəyən hər birinin əmək haqqı padşahın əmri ilə gündəlik olaraq veriləcək. Əvvəlcə gedin və hiyləgərliklə hərəkət edin, toplaşdıqdan sonra Pitom və Ramsesə gəlin.

11 Tikinti işləri ilə məşğul olarkən, padşahın əmri ilə hər gün bütün Misirdə bu cür elanlar səsləndirin.

12 İsrail övladlarından bəziləri sən ilə birlikdə tikintiyə gələndə onlara bir neçə günlük gündəlik əmək haqqını ver.

13 Onlar gündəlik kirayə haqqı olaraq sizinlə birlikdə tikinti işlərini bitirdikdən sonra, gizlicə hər gün bir-bir onlardan uzaqlaşın, sonra qalxıb onların iş rəisləri və məmurları olun. Sonra onları əmək haqqı almadan tikinti işləri ilə məşğul olmağa qoyacaqsınız. Əgər imtina etsələr, onları bütün gücünüzlə tikinti işləri görməyə məcbur edin.

14 Əgər bunu etsəniz, torpaqlarımızı İsrail övladlarına qarşı möhkəmləndirməyimiz bizim üçün yaxşı olar, çünki tikinti və işin yorğunluğu üzündən İsrail övladları azalacaq, çünki siz onları gündən-günə arvadlarından məhrum edəcəksiniz.

15 Bütün Misir ağsaqqalları padşahın məsləhətini eşitdilər və bu məsləhət həm onların, həm fironun əyanlarının, həm də bütün Misirlilərin gözündə xoş göründü və onlar padşahın sözlünə əməl etdilər.

16 Bütün əyanlar padşahın yanından getdilər və bütün Misirdə, Taxpankesdə, Qoşendə və Misirin ətrafındakı bütün şəhərlərdə elan etdilər:

17 Esav və İsmail övladlarının bizə nə etdiklərini gördünüz. Onlar bizimlə müharibəyə gəlib bizi məhv etmək istəyirdilər.

18 Buna görə də padşah bizə əmr etdi ki, ölkəni möhkəmləndirək, Pitom və Rameses şəhərlərini tikək və əgər onlar yenidən bizə hücum etsələr, döyüş üçün onları möhkəmləndirək.

19 Bütün Misirdən və İsrail övladlarından bizimlə birlikdə tikinti işlərinə gələn hər kəsin gündəlik maaşı padşahın əmri ilə veriləcək.

20 Misirlilər və bütün İsrail övladları fironun əyanlarının dediklərini eşidəndə Misirlilərdən və İsrail övladlarından fironun əyanları Pitom və Ramseslə birlikdə tikinti işləri

gördülər, lakin Levi övladlarından heç biri qardaşları ilə birlikdə tikinti işləri aparmaq üçün gəlmədi.

21 Fironun bütün əyanları və əyanları əvvəlcə hiylə ilə gəlib bütün İsraililəri gündəlik muzdlu işçi kimi qurdular və əvvəlcə İsrailə gündəlik muzdlarını verdilər.

22 Fironun əyanları bütün İsraililərlə birlikdə tikinti işlərini gördülər və İsraililərlə birlikdə bir ay bu işdə çalışdılar.

23 Ayın sonunda fironun bütün əyanları hər gün gizlicə İsrail xalqının arasından uzaqlaşmağa başladılar.

24 İsraililər o vaxtlar işlərini davam etdirirdilər, amma gündəlik muzdlarını alırdılar, çünki o vaxtlar Misirlilərdən bəziləri hələ də İsrailə birlikdə işləyirdi. Buna görə də Misirlilər o günlərdə İsrailə muzdlarını verirdilər ki, həmkarları olan Misirlilər də zəhmətlərinin qarşılığını ala bilsinlər.

25 Bir il dörd ayın sonunda bütün Misirlilər İsrail övladlarından ayrıldılar və İsrail övladları təkbaşına işin içində qaldılar.

26 Bütün Misirlilər İsrail övladlarından ayrıldıqdan sonra geri qayıtdılar və onlara zülm edən və nəzarət edən oldular. Bəziləri isə İsrail övladları üzərində nəzarətçi kimi dayanıb zəhmətlərinin qarşılığında onlara verdikləri hər şeyi onlardan almağa başladılar.

27 Misirlilər İsrail övladlarına əziyyət vermək üçün hər gün belə edirdilər.

28 Bütün İsrail övladları təkbaşına iş görürdülər və Misirlilər o vaxtdan etibarən İsrail övladlarına heç bir pul verməkdən çəkinirdilər.

29 İsraililərdən bəziləri əmək haqqı verilmədiyi üçün işləməkdən imtina etdikdə, fironun əyanları və qulları onları sıxışdırıb ağır zərbələr endirir, zorla soydaşları ilə birlikdə işləməyə məcbur edirdilər. Bütün Misirlilər İsrail övladları ilə hər gün belə edirdilər.

30 Bütün İsrail övladları bu məsələdə Misirlilərdən çox qorxdular və bütün İsrail övladları geri qayıdıb təkbaşına, pulsuz işləməyə başladılar.

31 İsrail övladları Pitom və Ramses şəhərlərini tikdilər. Bütün İsrail övladları bəziləri kərpic düzəldir, bəziləri isə tikinti işləri ilə məşğul oldular. İsrail övladları bütün Misir torpağını və divarlarını tikib möhkəmləndirdilər. İsrail övladları Rəbbin onları xatırlayıb Misirdən çıxardığı vaxta qədər uzun illər işlədilər.

32 Lakin Levi övladları Misirdən çıxdıqları günə qədər İsraili soydaşları ilə birlikdə işləmədilər.

33 Çünki bütün Levi övladları bilirdi ki, misirlilər bütün bu sözləri israililərə hiylə ilə deyiblər, ona görə də Levi övladları soydaşları ilə birlikdə işə yaxınlaşmaqdan çəkildilər.

34 Misirlilər Levi övladlarını sonradan işə düzəltməyə diqqət yetirmədilər, çünki əvvəlcə soydaşları ilə birlikdə olmamışdılar. Buna görə də Misirlilər onları rahat buraxdılar.

35 Misirlilərin əlləri İsrail övladlarına qarşı bu işdə davamlı olaraq sərt davranırdı və Misirlilər İsrail övladlarını çox ağır işlərə məcbur edirdilər.

36 Misirlilər İsrail övladlarının həyatını ağır işlərlə, palçıq və kərpiclə, eləcə də hər cür tarla işləri ilə acılaşdırırdılar.

37 İsrail övladları Misir padşahı Melolu “Meror, Misir padşahı” adlandırdılar, çünki onun dövründə misirlilər hər cür işlərlə onların həyatını acılaşdırırdılar.

38 Misirlilər İsrail övladlarını əziyyətə salmaq üçün onları zorla işə salırdılar. Lakin onlara nə qədər çox əziyyət verirdilərsə, bir o qədər çoxalırdılar və Misirlilər İsrail övladlarına görə kədərlənirdilər.

FƏSİL 66

1 O vaxtlar Edom padşahı Bedad oğlu Hadad öldü və onun yerinə şərq xalqlarının torpağından olan Mesreqadan olan Samla padşahlıq etdi.

2 Misir padşahı fironun hakimiyyətinin on üçüncü ilində, yəni İsrail övladlarının Misirə getməsinin yüz iyirmi beşinci ilində Samla Edom üzərində on səkkiz il padşahlıq etmişdi.

3 O, padşahlıq edəndən sonra qoşunlarını Elifaz oğlu Sefo və Kittim övladları ilə döyüşmək üçün irəli çəkdi, çünki onlar Afrika padşahı Angeasla müharibə etmiş və onun bütün ordusunu məhv etmişdilər.

4 Lakin o, onunla danışmadı, çünki Esav övladları onunla danışmadı və dedilər: “Bu onların qardaşdır”. Buna görə də Samla Esav övladlarının sözüne qulaq asdı və bütün ordusu ilə birlikdə Edom torpağına qayıtdı və Elifaz oğlu Sefo ilə döyüşmədi.

5 Misir padşahı firon bunu eşidəndə dedi: «Edom padşahı Samla Kittim övladları ilə döyüşmək qərarına gəlib və bundan sonra Misirə qarşı döyüşəcək».

6 Misirlilər bu hadisəni eşidəndə İsrail övladlarının üzərinə daha çox iş gördülər ki, Hadadın dövründə Esav övladları ilə müharibədə etdikləri kimi İsrail övladları da onlara qarşı belə etməsinlər.

7 Misirlilər İsrail övladlarına dedilər: «Tələsinlər, işlərinizi görsünlər, işinizi bitirsinlər və torpağı möhkəmləndirsinlər. Yoxsa qardaşlarınız Esav övladları bizimlə vuruşmağa gəlməzlər, çünki onlar sizin ucbatınızdan bizə qarşı çıxacaqlar».

8 İsrail övladları günbəgün Misirlilərin işlərini görürdülər və Misirlilər İsrail övladlarını ölkədə zəiflətmək üçün onlara əziyyət verirdilər.

9 Lakin Misirlilər İsrail övladlarının üzərinə düşən işi artırıdınca, İsrail övladları da çoxalıb çoxalırdı və bütün Misir İsrail övladları ilə doldu.

10 İsraililərin Misirə getməsinin yüz iyirmi beşinci ilində bütün Misirlilər gördülər ki, İsrailə qarşı niyyətləri uğursuzluğa düşür olmayıb, əksinə, onlar getdikcə böyüyür və Misir və Qoşen torpağı İsrail övladları ilə doldu.

11 Misirin bütün ağsaqqalları və müdrikləri padşahın hüsuruna gəldilər, ona təzim edib onun qarşısında oturdular.

12 Misirin bütün ağsaqqalları və müdrikləri padşaha dedilər: «Padşah əbədi yaşasın! Sən bizə İsrail övladlarına qarşı məsləhət verdin və biz də padşahın sözüne görə onlara əməl etdik».

13 Lakin əməyin artması ilə onlar ölkədə də çoxalır və böyüyürlər və budur, bütün ölkə onlarla dolub.

14 İndi isə, ağamız və padşahımız, bütün Misirlilərin gözü sənin üzərindədir. Sənin müdrikiyinlə onlara məsləhət ver ki, İsraililəri məhv etsinlər və ya ölkədən çıxarsınlar. Padşah onlara cavab verdi: «Bu məsələdə sizə məsləhət verin ki, onlara nə edəcəyimizi bilək».

15 Padşahın məsləhətçilərindən biri olan Əyyub adlı bir zabıt Uz torpağında, Mesopotamiyadan padşaha cavab olaraq dedi:

16 Əgər padşahın xoşuna gəlersə, qoy qulunun məsləhətini eşitsin; padşah ona dedi: «Danış».

17 Əyyub padşahın, başçıların və bütün Misir ağsaqqallarının qarşısında belə dedi:

18 Baxın, padşahın İsrail övladlarının əməyi ilə bağlı əvvəllər verdiyi məsləhət çox yaxşıdır və zəhmətkeşləri əbədi olaraq onlardan uzaqlaşdırmamalıdır.

19 Lakin padşahın xoşuna gəlersə, onları yumşaltmaq üçün sizə verilən məsləhət budur.

20 Biz uzun müddətdir müharibədən qorxurduq və deyirdik ki, İsrail torpaqda bərəkət qazananda müharibə olsa, bizi torpaqdan qovacaqlar.

21 Əgər padşahın xoşuna gəlersə, qoy bir padşah fərmanı çıxarsın və Misir qanunlarında ləğv edilməməsi üçün yazılsın ki, İsrail övladlarından doğulan hər oğlan uşağının qanı torpağa tökülsün.

22 Sən bunu etməklə, bütün İsrail kişi oğulları öldükdən sonra onların müharibələrinin şərinə son qoyulacaq; qoy padşah belə etsin və bütün İbrani mamaçalarını çağıraraq onlara bu işi yerinə yetirməyi əmr etsin; beləliklə, bu iş padşahın və rəislərin xoşuna gəldi və padşah Əyyubun sözlünə əməl etdi.

23 Padşah İbrani mamaçalarını çağırırdı. Onlardan birinin adı Şefra, digərinin adı isə Pua idi.

24 Mamaçalar padşahın hüzuruna gəlib onun hüzurunda dayandılar.

25 Padşah onlara dedi: «İbrani qadınlarına mamalıq edib onları taburetdə görəndə əgər oğul olarsa, onu öldürün, yox, əgər qız olarsa, yaşasın».

26 Amma əgər bunu etməsəniz, səni və bütün evlərini yandıracağam.

27 Lakin mamaçalar Allahdan qorxurdular və Misir padşahına və onun sözlərinə qulaq asmırdılar. İbrani qadınlar mamaçaya oğul və ya qız dünyaya gətirəndə mamaça körpə üçün lazım olan hər şeyi edir və onu sağ qoyurdu; mamaçalar bütün gün belə edirdilər.

28 Bu hadisə padşaha xəbər verildi və o, mamaçaları çağırırdı və onlara dedi: «Niyə belə etdiniz və uşaqları sağ qoydunuz?»

29 Mamaçalar padşahın hüzurunda cavab verib dedilər:

30 Qoy padşah ibrani qadınlarının Misirli qadınlar kimi olduğunu düşünməsin, çünki bütün İsrail övladları sağlamdır və mamaça onların yanına gəlməmişdən əvvəl doğurlar. Sənin kənzlərin isə uzun müddətdir ki, heç bir ibrani qadını bizə doğuş etdirməyib, çünki bütün ibrani qadınlar öz mamaçalarıdır, çünki onlar sağlamdırlar.

31 Firon onların sözlərini eşidib bu məsələdə onlara inandı. Mamaçalar padşahın yanından getdilər. Allah onlara yaxşılıq etdi və xalq çoxalıb çoxaldı.

FƏSİL 67

1 Misir torpağında Levi nəslindən olan Amram adlı bir adam var idi. O, İsrail oğlu Levi oğlu Kehat oğlu idi.

2 Bu adam gedib atasının bacısı Levinin qızı Yokevedlə bir arvad aldı. Yokeved yüz iyirmi altı yaşında idi və onunla yaxınlıq etdi.

3 Qadın hamilə qalıb bir qız doğdu və adını Məryəm qoydu, çünki o günlərdə Misirlilər İsrail övladlarının həyatını acı etmişdilər.

4 O, yenə hamilə olub bir oğul doğdu və onun adını Harun qoydu, çünki firon hamilə qaldığı günlərdə İsrail övladlarının qanını tökməyə başladı.

5 O günlərdə Kittim padşahı Esav oğlu Elifazın oğlu Sefo öldü və onun yerinə Yaneas padşah oldu.

6 Sefo Kittim övladları üzərində əlli il padşahlıq etdi. O öldü və Kittim torpağında, Navna şəhərində dəfn edildi.

7 Kittim övladlarının igidlərindən biri olan Yaneas ondan sonra padşahlıq etdi və əlli il padşahlıq etdi.

8 Kittim padşahının ölümündən sonra Beor oğlu Bilam Kittim torpağından qaçdı və Misirə, Misir padşahı fironun yanına gəldi.

9 Firon onun müdrikliyi haqqında eşitdiyinə görə onu böyük hörmətlə qarşıladı, ona hədiyyələr verdi, məsləhətçi təyin etdi və onu yüksəltdi.

10 Bilam Misirdə padşahın bütün əyanları ilə birlikdə şərəf içində yaşadı və əyanlar onu ucaldılar, çünki hamısı onun hikmətini öyrənməyə can atırdı.

11 İsraililərin Misirə gətməsinin yüz otuzuncu ilində firon yuxuda padşahlıq taxtında oturduğunu gördü. Başını qaldıraraq qarşısında bir qoca gördü. Qocanın əlində tacirlərin istifadə etdiyi tərəzilər var idi.

12 Qoca kişi tərəziləri götürüb fironun hüzurunda asdı.

13 Qoca kişi Misirin bütün ağsaqqallarını, əyanlarını və böyük adamlarını götürüb bir tərəziyə qoydu.

14 Sonra o, süd oğlağı götürüb o biri tərəziyə qoydu və oğlaq hamıdan üstün oldu.

15 Firon bu dəhşətli görüntüyə, yəni körpənin hamıdan üstün olmasına təəccübləndi. Firon oyandı və gördü ki, bu, bir yuxudur.

16 Firon şəhər tezdən durub bütün əyanlarını çağırırdı və onlara yuxusunu danışdı. Adamlar çox qorxdular.

17 Padşah bütün müdriklərinə dedi: «Xahiş edirəm, gördüyüm yuxunu yozun ki, onu bilim».

18 Beor oğlu Bilam padşaha cavab verib dedi: «Bu, son günlərdə Misirə qarşı çıxacaq böyük bir bələdan başqa bir şey deyil».

19 Çünki İsraildə bir oğul doğulacaq, bütün Misiri və onun sakinlərini məhv edəcək və İsrail övladlarını qüdrətli bir əllə Misirdən çıxaracaq.

20 İndi isə, ey padşah, bu məsələ ilə bağlı məsləhətləş ki, Misirə qarşı bu bəla gəlməzdən əvvəl İsrail övladlarının ümidini və ümidini puç et.

21 Padşah Bilama dedi: «Bəs İsrailə nə edək? Əvvəlcə onlara qarşı müəyyən bir şəkildə məsləhətləşdik, amma onlara qalib gələ bilmədik».

22 İndi isə onlara qarşı məsləhət ver ki, biz onları məğlub edək.

23 Bilam padşaha cavab verib dedi: «İndi iki məsləhətçini çağır, görək bu məsələ ilə bağlı nə məsləhət verəcəklər, sonra qulun danışacaq».

24 Padşah adam göndərərək iki məsləhətçisini – Midyanlı Reueli və Uzlu Əyyubu çağırırdı. Onlar gəlib padşahın hüzurunda oturdular.

25 Padşah onlara dedi: «Baxın, siz mənim gördüyüm yuxunu və onun yozumunu eşitmisiniz. İndi isə məsləhət verin, bilin və İsrail övladlarına nə ediləcəyini görün, necə ki, onların bəlası bizə tərəf gəlməzdən əvvəl onları məğlub edə bilərik».

26 Midyanlı Reuel padşaha cavab verib dedi: «Padşah sağ olsun, padşah əbədi yaşasın».

27 Əgər padşahın xoşuna gəlsə, qoy İbranilərdən əl çəksin və onları tərk etsin və onlara əl qaldırməsin.

28 Çünki Rəbbin qədim zamanlarda seçdiyi, yer üzünün bütün millətləri və padşahları arasından Öz mirası üçün püşk götürdüyü insanlar bunlardır; və Allahının qisasını almadığı, cəzasız onlara əl qaldıran varmı?

29 Bilirsən ki, İbrahim Misirə gedəndə Misirin keçmiş padşahı firon arvadı Saranı görüb özünə arvad aldı. Çünki İbrahim "bu mənim bacımdır" dedi, çünki arvadına görə Misirlilərin onu öldürməsindən qorxurdu.

30 Misir padşahı Saranı aparanda Allah onu və onun ev əhlini ağır bəlalara düşər etdi, ta ki İbrahim arvadı Saranı ona qaytarıb sağaltdı.

31 Filiştililərin padşahı Gerarlı Avimeleki İbrahimin arvadı Saranın ucbatından cəzalandırdı. Çünki o, insandan heyvana qədər hər bətni bağladı.

32 Onların Allahı gecə yuxusunda Avimelekə göründü və onu qorxutdu ki, İbrahim aldığı Saranı ona qaytarsın. Sonra bütün Gerar xalqı Saraya görə cəzalandırıldı. İbrahim Allahına dua etdi və dua etdi və onları sağaltdı.

33 Avimelek özünün və xalqının başına gələn bütün bu bəlalardan qorxdı və İbrahimin yanına qayıtdı və arvadı Sara ilə birlikdə ona çoxlu hədiyyələr verdi.

34 İshaqı Gerardan qovduqdan sonra ona da eyni şeyi etdi. Allah onun üçün möcüzəli işlər görmüşdü: Gerarın bütün suları qurumuş və meyvə ağacları bar verməmişdi.

35 Gerarlı Avimelek, dostlarından biri Axuzzat və ordu başçısı Pikol onun yanına gəldilər və əyilib yerə qədər onun qarşısında səcdə etdilər.

36 Onlar ondan onlar üçün dua etməsini istədilər və o, onlar üçün Rəbbə dua etdi. Rəbb onun yalvarışını qəbul etdi və onları sağaltdı.

37 Sadə adam olan Yaqub da öz dürüstlüyü sayəsində qardaşı Esavın və onun canını almaq istəyən anasının əmisi Aramlı Lavanın əlindən, eləcə də onu və övladlarını məhv etmək üçün ona qarşı birləşən bütün Kənan padşahlarının əlindən xilas oldu. Rəbb onları onların əlindən qurtardı ki, onlara hücum edib onları vurdular. Çünki kim cəzasızlıqla onlara əl qaldırıb?

38 Həqiqətən də, atanın atası olan əvvəlki firon Yaqubun oğlu Yusifin müdrikliyini görəndə onu Misir torpağının bütün zadəganlarından üstün tutdu, çünki o, müdrikliyi ilə ölkənin bütün sakinlərini aclıqdan xilas etdi.

39 Bundan sonra o, Yaquba və oğullarına Misirə getmələrini əmr etdi ki, onların fəziləti sayəsində Misir və Qoşen torpağı aclıqdan xilas olsunlar.

40 İndi əgər bu Sənin gözündə xoşdursa, İsrail övladlarını məhv etməyi dayandır. Əgər onların Misirdə yaşamasını istəmirsənsə, onları buradan göndər ki, atalarının yaşadığı Kənan torpağına getsinlər.

41 Firon Yetronun sözlərini eşidəndə ona çox qəzəbləndi və padşahın hüsurundan utanaraq qalxdı və Yusifin əsasını götürüb öz torpağı olan Midyana getdi.

42 Padşah Uzlu Əyyuba dedi: «Ey Əyyub, nə deyirsən? İbranilərə dair nə məsləhətin var?»

43 Əyyub padşaha dedi: «Bax ölkənin bütün sakinləri sənin ixtiyarındadır, qoy padşah gözündə nə xoşdursa, onu da etsin».

44 Padşah Bilama dedi: «Ey Bilam, nə deyirsən, sözünlə danış ki, eşidək».

45 Bilam padşaha dedi: «Padşahın İbranilərə qarşı məsləhət gördüyü hər şeydən qurtulacaqlar və padşah onlara heç bir məsləhətlə qalib gələ bilməyəcək».

46 Əgər onları alovlu odla zəiflətməyi düşünürsənsə, onlara qalib gələ bilməzsən, çünki onların Allahı ataları İbrahimi Xaldeylilərin Ur şəhərindən xilas etdi; əgər onları qılıncla məhv etməyi düşünürsənsə, deməli, ataları İshaq oradan xilas oldu və onun yerinə bir qoç qoyuldu.

47 Əgər onları ağır və ağır işlərlə zəiflətməyi düşünsən də, bunda belə qalib gələ bilməzsən, çünki ataları Yaqub Lavana hər cür ağır işdə xidmət etmiş və uğur qazanmışdır.

48 İndi isə, ey padşah, sözlərimi eşit, çünki bu, onlara qarşı verilən məsləhətdir, sən onlar üzərində qələbə qazanacaqsan və bundan əl çəkməyəcəksən.

49 Əgər padşah istəsə, qoy bu gündən etibarən doğulan bütün uşaqlarını suya atmağı əmr etsin, çünki bununla onların adını silə bilməzsən, çünki nə onlardan, nə də atalarından heç biri bu cür mühakimə olunmayıb.

50 Padşah Bilamın sözlərini eşitdi və bu, padşahın və rəislərin xoşuna gəldi və padşah Bilamın sözünə əməl etdi.

51 Padşah əmr etdi ki, bütün Misir torpağında bir fərman və qanun çıxarılsın: «Bu gündən etibarən İbranilərdə doğulan hər oğlan uşağı suya atılacaq».

52 Firon bütün əyanlarını çağıraraq dedi: «Gedin, İsrail övladlarının yaşadığı Qoşen torpağını axtarın və baxın ki, İbranilərin doğulan hər oğlu çaya atılsın, hər qız uşağını isə sağ buraxın».

53 İsrail övladları fironun oğlan uşaqlarını çaya atmaq əmrini eşidəndə bəziləri arvadlarından ayrıldı, bəziləri isə onlara yapışdı.

54 O gündən etibarən ərləri ilə qalan İsrail qadınlarının doğuş vaxtı çatanda onlar tarlaya getdilər və orada doğdular, uşaqlarını isə tarlada qoyub evlərinə qayıtdılar.

55 Atalarına onları çoxaltmaq üçün and içən Rəbb, göylərdə olan xidmətçi mələklərindən birini göndərdi ki, hər uşağı su ilə yusun, məsh edib silsin, əllərinə iki hamar daş qoysun və birindən süd, digərindən bal əmsin. Tüklərini dizlərinə qədər uzatsın ki, bununla da özünü örtsün; ona olan mərhəməti ilə təsəlli versin və ona yapışsın.

56 Allah onlara rəhm edib onları yer üzündə çoxaltmaq istəyəndə torpağına əmr etdi ki, böyüyənə qədər orada qalsınlar. Bundan sonra torpaq ağzını açıb onları qusdu və onlar şəhərdən yerin otları və meşə otları kimi çıxdılar. Hər biri öz ailəsinə və atasının evinə qayıtdı və onlarla qaldı.

57 İsrail övladlarının körpələri Allahın lütfü ilə yer üzündə ot kimi böyüdülər.

58 Bütün Misirlilər bunu görəndə hər biri öz öküzləri və kotanları ilə öz tarlasına getdi və əkin vaxtında torpağı şumlayan kimi onu şumladı.

59 Onlar torpaq şumlayanda İsrail övladlarının körpələrinə zərər verə bilmədilər, buna görə də xalq çoxalıb çoxaldı.

60 Firon hər gün əyanlarına İsrail övladlarının körpələrini axtarmaq üçün Qoşenə getməyi əmr edirdi.

61 Axtarıb birini tapdıqda onu zorla anasının qucağından götürüb çaya atdılar, qız uşağı isə anası ilə qaldı; Misirlilər israillilərlə həmişə belə edirdilər.

FƏSİL 68

1 O vaxt Allahın Ruhu Harunun bacısı Amramın qızı Məryəmin üzərinə endi. Məryəm çıxıb ev haqqında peyğəmbərlik edərək dedi: «Bu dəfə ata-anamdan bir oğul doğulacaq və İsraili Misirlilərin əlindən xilas edəcək».

2 Amram qızının sözlərini eşidəndə gedib arvadını evə apardı. O vaxt firon Yaqub nəslindən olan bütün oğlan uşaqlarını suya atmağı əmr etmişdi.

3 Amram arvadı Yokevedi qovduqdan üç il sonra aldı. Yokeved onun yanına gəldi və Yokeved hamilə qaldı.

4 Hamilə qaldığı yeddi ayın sonunda bir oğul doğdu və bütün ev günəş və ay parıldayanda parlayan kimi böyük bir işıqla doldu.

5 Qadın uşağı yaxşı və xoş gördükdə onu üç ay içəri otağa gizlətdi.

6 O günlərdə Misirlilər oradakı bütün İbraniləri məhv etmək üçün sui-qəsd hazırladılar.

7 Misirli qadınlar İsrail övladlarının yaşadığı Qoşen torpağına getdilər. Onlar hələ danışa bilməyən körpələrini çiynilərində daşıdılar.

8 O günlərdə İsrail qadınları doğuş zamanı hər qadın oğlunu Misirlilərdən gizlətməmişdi ki, Misirlilər onların doğulduğunu bilməsinlər və onları ölkədən məhv etməsinlər.

9 Misirli qadınlar Qoşenə gəldilər və danışa bilməyən uşaqları onların çiynilərində idi. Misirli bir qadın bir İbrani qadının evinə girəndə körpəsi ağlamağa başladı.

10 Uşaq qışqıranda içəri otaqdakı uşaq cavab verdi. Misirli qadınlar gedib fironun sarayına xəbər verdilər.

11 Firon uşaqları götürüb öldürmək üçün əyanlarını göndərdi; Misirlilər İbrani qadınları ilə həmişə belə davranırdılar.

12 Elə o vaxt, Yokevedin oğlunu gizlətməsindən təxminən üç ay sonra bu hadisə fironun sarayında aşkar oldu.

13 Qadın zabitlər gəlməmişdən əvvəl oğlunu götürməyə tələsdi. Qamışdan bir sandıq götürdü, üstünə selik və qatran çəkdi və uşağı ora qoyub çayın kənarındakı dayaqların arasına qoydu.

14 Bacısı Məryəm ona nə ediləcəyini və sözlərinin axırı necə olacağını bilmək üçün uzaqda dayandı.

15 O vaxt Allah Misir torpağına dəhşətli bir isti göndərdi. Bu isti insan bədənini ətrafdakı günəş kimi yandırdı və Misirlilərə çox pis təsir etdi.

16 Bütün Misirlilər bədənlərini yandıran istidən çaya girib çimdilər.

17 Fironun qızı Batiya da hərərətin şiddətindən çayda çimməyə getdi. Onun qulluqçuları və bütün Misir qadınları çayın kənarında gəzirdilər.

18 Batiya başını çaya qaldırdı və sandığı suyun üzərində gördü və onu gətirmək üçün qulluqçusunu göndərdi.

19 Qadın qutunu açıb uşağı gördü. Körpənin ağladığını gördü və ona rəhmi gəldi. O dedi: «Bu, İbrani uşaqlarından biridir».

20 Çay sahilində gəzən bütün Misir qadınları onu əmizdirmək istədilər, amma o, əmizdirmək istəmədi, çünki bu, Rəbbin onu anasının döşünə qaytarmaq üçün etdiyi bir iş idi.

21 Bacısı Məryəm o vaxt çay kənarında Misirli qadınlar arasında idi. O, bunu görüb fironun qızına dedi: «Gedib İbrani qadınlarından bir dayə çağırımı ki, sənin üçün körpəni əmizdirsən?»

22 Fironun qızı ona dedi: «Get». Qız gedib uşağın anasını çağırırdı.

23 Fironun qızı Yokevedə dedi: «Bu uşağı götürüb mənim üçün əmizdir, mən də sənə gündə iki sikkə gümüş haqqını verəcəyəm». Qadın uşağı götürüb əmizdirdi.

24 İki ildən sonra uşaq böyüdü. Qadın onu fironun qızının yanına apardı. O, onun üçün oğul kimi oldu. Qadın onun adını Musa qoydu, çünki dedi: «Onu sudan çıxartdım».

25 Atası Amram onun adını Xabar qoydu, çünki dedi: «Onun üçün arvadı ilə yatdı, çünki arvadını ondan üz döndərmişdi».

26 Anası Yokeved onun adını Yekutiel qoydu, çünki dedi: «Mən onu Külli-İxtiyardan gözləyirdim və Allah onu mənə qaytardı».

27 Bacısı Məryəm onun aqibətinin necə olacağını bilmək üçün onun ardınca çaya endi, ona Yered adını verdi.

28 Qardaşı Harun onun adını Abi Zanux qoyub dedi: «Atam anamı tərək edib onun yanına qayıtdı».

29 Amramın atası Qehat onun adını Abiqdor qoydu, çünki Allah Yaqub nəslinin arasını onun xatirinə düzəltdi və onlar artıq oğlan uşaqlarını suya ata bilmədilər.

30 Dayələri ona Abi Soko adını verərək dedi: «Ham övladlarından ötrü o, üç ay öz çadırında gizləndi».

31 Bütün İsraililər onun adını Netanel oğlu Şemaya qoydular, çünki dedilər: «Allah onun dövründə onların fəryadını eşitdi və onları zülmkarların əlindən qurtardı».

32 Musa fironun evində idi və fironun qızı Batiyanın oğlu idi. Musa padşahın övladları arasında böyüdü.

FƏSİL 69

1 Edom padşahı o günlərdə, hakimiyyətinin on səkkizinci ilində öldü və Edom torpağında özü üçün padşahlıq iqamətgahı kimi tikdiyi məbəbində dəfn edildi.

2 Esav övladları çay kənarındakı Petora adam göndərdilər və oradan Şaul adlı gözəl gözlü və yaraşıqlı bir gənci gətirdilər və onu Samla yerinə özləri üzərində padşah etdilər.

3 Şaul Edom torpağında Esavın bütün övladları üzərində qırx il padşahlıq etdi.

4 Misir padşahı firon Bilamin İsrail övladlarına verdiyi məsləhətin baş tutmadığını, lakin onların yenə də Misir torpağında bərəkətli, çoxaldığını və çoxaldığını gördü.

5 O günlərdə firon əmr etdi ki, bütün Misirdə İsrail övladlarına belə bir elan edilsin: «Heç kim gündəlik zəhmətindən heç nə əskiltməsin».

6 Əgər hər gün gördüyü işdə, istər palçıq, istərsə də kərpic işində qüsurlu olarsa, onun yerinə kiçik oğlu qoyulsun.

7 O günlərdə Misir əməyi İsrail övladları üzərində güclənirdi. Əgər kiminsə gündəlik zəhmətində bir kərpic çatışmırdısa, Misirlilər onun ən kiçik oğlunu anasından zorla alıb atasının çatışmayan kərpicinin yerinə qoyurdular.

8 Misirlilər uzun müddət ərzində hər gün bütün İsrail övladları ilə belə etdilər.

9 Lakin Levi qəbiləsi o vaxtlar İsraililərlə əvvəldən əməkdaşlıq etmədi, çünki Levi övladları Misirlilərin əvvəlcə İsraililərə qarşı istifadə etdikləri hiyləgərliyi bilirdilər.

FƏSİL 70

1 Musanın doğulmasının üçüncü ilində firon ziyafətdə oturmuşdu. Kraliça Alparanit onun sağında, Batiya isə solunda oturmuşdu. Gənc Musa onun sinəsində, Beor oğlu Bilam isə iki oğlu ilə birlikdə uzanmışdı. Bütün krallıq şahzadələri padşahın hüzurunda süfrə arxasında oturmuşdular.

2 Oğlan əlini padşahın başına uzatdı və tacı padşahın başından götürüb öz başına qoydu.

3 Padşah və şahzadələr oğlanın gördüyü işi görəndə dəhşətə gəldilər və bir nəfər qonşusuna heyrləndi.

4 Padşah süfrə arxasında oturan şahzadələrə dedi: «Ey şahzadələr, bu məsələdə nə deyirsiniz və bu hərəkətə görə oğlana qarşı nə hökm çıxarılaçaq?»

5 Sehrbaz Beor oğlu Bilam padşahın və əmirlərin qarşısında cavab verib dedi: «Ey ağam və padşahım, uzun müddətdir gördüyün yuxunu və qulunun sənə yozduğunu yadında saxla».

6 İndi isə bu, İbrani övladlarından olan və Allahın Ruhuna malik bir uşaqdır. Ağam padşah, qoy düşünməsin ki, bu gənc bunu bilmədən edib.

7 Çünki o, İbrani uşağıdır və hələ uşaq olsa da, hikmət və idrak onunladır. O, bunu müdrikliklə edib və özünə Misir padşahlığını seçib.

8 Çünki bütün İbranilər padşahları və əyanları aldatmaq, yer üzünün padşahlarını və adamlarını qorxutmaq üçün bütün bu işləri hiyləgərliklə etmək kimi bir vərdişdədirlər.

9 Sən bilirsən ki, onların atası İbrahim belə davranmışdı. O, Babil padşahı Nəmrudun və Gerar padşahı Əbuməlikin ordusunu aldatmışdı və Xet övladlarının torpağını və bütün Kənan padşahlıqlarını ələ keçirmişdi.

10 O, Misiri və onun padşahını yoldan çıxarmaq üçün Misirə gəldi və arvadı Sara haqqında “o mənim bacımdır” dedi.

11 Oğlu İshaq da Gerara gedib orada məskən saldı və Filiştlilərin padşahı Avimelekin ordusundan üstün oldu.

12 O, həmçinin arvadı Rıvqanın öz bacısı olduğunu deməklə Filiştlilərin padşahlığını bürətməyi düşündü.

13 Yaqub qardaşına da xəyanət etdi, onun ilk oğulluq haqqını və xeyir-duasını əlindən aldı.

14 Sonra o, Paddan-Arama, anasının dayısı Lavanın evinə getdi. Hiyləgərliklə qızını, mal-qarasını və özünə məxsus olan hər şeyi ondan aldı və qaçıb Kənan torpağına, atasının yanına qayıtdı.

15 Oğulları qardaşları Yusifi satdılar. Yusif Misirə gedib kölə oldu və on iki il zindanda qaldı.

16 Ta ki əvvəlki firon yuxular görüb onu zindandan çıxarana qədər, yuxularını yozduğuna görə onu Misirdəki bütün şahzadələrdən üstün tutmuşdu.

17 Allah bütün ölkədə aclıq göndərəndə atasını, bütün qardaşlarını və atasının bütün ev əhlini çağırdı, onlara pulsuz və mükafatsız dəstək oldu və misirliləri kölə kimi satın aldı.

18 İndi isə, ağam padşah, bax bu uşaq onların yerinə Misirdə qalxıb, onların əməllərini yerinə yetirib hər bir padşah, şahzadə və hakimlə oyunbazlıq edib.

19 Əgər padşahın xoşuna gəlsə, qoy onun qanını yerə tökək. Yoxsa böyüyüb hakimiyyəti sənin əlindən almaz və Misir padşahlıq edəndən sonra onun ümidi puç olar».

20 Bilam padşaha dedi: «Gəlin bütün Misir hakimlərini və müdriklərini çağıraraq və bizə bildirək ki, sənin dediyin kimi bu oğlana ölüm hökmü veriləcəmki, onda onu öldürəcəyik».

21 Firon Misirin bütün müdriklərini çağırtırdı və onlar padşahın hüzuruna gəldilər. Rəbbin bir mələyi onların arasına girdi və o, Misir müdriklərindən birinə bənəyirdi.

22 Padşah müdriklərə dedi: «Yəqin ki, evdə olan bu İbrani oğlanın nə etdiyini eşitmisiniz və Bilam bu məsələdə belə hökm verib».

23 İndi siz də mühakimə edin və oğlanın etdiyi əmələ görə nə qədər cəza aldığını görün.

24 Fironun müdriklərindən biri kimi görünən mələk bütün Misir müdriklərinin, padşahın və rəislərin qarşısında belə cavab verdi:

25 Əgər padşah xoşuna gələrsə, qoy padşah adam göndərüb onun qarşısına oniks daşı və odlu kömür gətirsin və onları uşağın qarşısına qoysun. Əgər uşaq əlini uzadıb oniks daşını götürsə, onda biləcəyik ki, bu gənc etdiyi hər şeyi müdrikliklə edib və biz onu öldürməliyik.

26 Amma əgər o, əlini kömürün üzərinə uzatsa, onda biləcəyik ki, o, bunu biliyi ilə etməyib və yaşayacaq.

27 Bu iş padşahın və rəislərin gözündə xoş göründü və padşah Rəbbin mələyinin sözünə əməl etdi.

28 Padşah oniks daşı və kömürün gətirilib Musanın qarşısına qoyulmasını əmr etdi.

29 Oğlan onların qarşısına qoydular. Oğlan əlini oniks daşına uzatmağa çalışdı. Lakin Rəbbin mələyi onun əlindən tutub kömürün üzərinə qoydu və kömür əlində söndü. O, kömürü qaldırıb ağzına qoydu, dodaqlarının və dilinin bir hissəsini yandırdı, ağzı və dili ağırlaşdı.

30 Padşah və şahzadələr bunu görəndə Musanın padşahın başından tacı götürməkdə müdrik davranmadığını anladılar.

31 Beləliklə, padşah və bəylər uşağı öldürməkdən çəkildilər. Musa fironun evində qaldı və böyüdü. Rəbb onunla idi.

32 Oğlan padşahın sarayında olarkən bənövşəyi libas geyinmişdi və padşahın övladları arasında böyüdü.

33 Musa padşahın sarayında böyüyəndə fironun qızı Batiya onu oğul hesab edirdi və fironun bütün ev əhli ona hörmət edirdi və bütün Misirlilər ondan qorxurdular.

34 O, hər gün qohumları İsrail övladlarının yaşadığı Qoşen torpağına gedirdi. Musa onları hər gün nəfəs darlığı və ağır iş içində görürdü.

35 Musa onlardan soruşdu: «Niyə bu zəhmət sizə hər gün verilir?»

36 Onlar başına gələnlərin hamısını və fironun doğulmasından əvvəl onlara verdiyi bütün göstərişləri ona danışdılar.

37 Onlar Beor oğlu Bilamın onlara qarşı hazırladığı bütün məsləhətləri və padşahın tacını başından götürdüyü zaman onu öldürmək üçün nə məsləhət gördüyünü ona danışdılar.

38 Musa bunları eşidəndə Bilama qarşı qəzəbi alovlandı və onu öldürmək istədi və hər gün onun üçün pusquda durdu.

39 Bilam Musadan qorxdı və iki oğlu ilə birlikdə qalxıb Misirdən çıxdılar. Onlar qaçıb canlarını qurtardılar və Kuş torpağına, Kuş padşahı Kikianusun yanına getdilər.

40 Musa padşahın sarayında gedib-gəlirdi. Rəbb ona fironun, bütün əyanlarının və bütün Misir xalqının gözündə lütf qazandırtdı. Onlar Musanı çox sevirdilər.

41 Musa qardaşlarını görmək üçün Qoşenə getdiyi gün İsrail övladlarını gördü və onların ağır yük altında olduqlarını gördü. Musa onların vəziyyətinə kədərləndi.

42 Musa Misirə qayıtdı və fironun sarayına gəldi və padşahın hüzuruna gəldi. Musa padşahın qarşısında əyildi.

43 Musa firona dedi: «Ağam, səndən kiçik bir xahişim var, məni boş yerə üz döndərmə». Firon ona dedi: «Danış».

44 Musa firona dedi: «Qoy Qoşen torpağında olan İsrail övladlarına bir gün orada işlərindən dincəlsinlər».

45 Padşah Musaya cavab verib dedi: «Bax bu işdə sənün üzünü qaldırıb diləyini yerinə yetirirəm».

46 Firon əmr etdi ki, bütün Misir və Qoşen torpağında elan edilsin və belə deyilsin:

47 Padşah bütün İsrail övladlarına belə deyir: “Altı gün işinizi və zəhmətinizi görəcək, yeddinci gün isə istirahət edəcək və heç bir iş görməyəcəksiniz. Padşahın və Batiya oğlu Musanın əmr etdiyi kimi, bütün günləri belə edəcəksiniz”.

48 Musa padşahın ona verdiyi bu şeyə sevindi və bütün İsrail övladları Musanın onlara əmr etdiyi kimi etdilər.

49 Çünki bu, İsrail övladları üçün Rəbdən idi, çünki Rəbb İsrail övladlarını atalarının xatirinə xilas etmək üçün xatırlamağa başlamışdı.

50 Rəbb Musa ilə idi və onun şöhrəti bütün Misirə yayıldı.

51 Musa bütün Misirlilərin və bütün İsrail övladlarının gözündə ucaldı, xalqı İsrail üçün yaxşılıq axtardı və padşaha onlar üçün sülh sözləri dedi.

FƏSİL 71

1 Musa on səkkiz yaşında olanda ata-anasını görmək istədi və Qoşenə, onların yanına getdi. Musa Qoşenə yaxınlaşanda İsrail övladlarının işlə məşğul olduğu yerə gəldi və onların yükünü gördü. Bir misirlinin onun ibrani qardaşlarından birini döydüyünü gördü.

2 Döyülən adam Musanı görəndə kömək üçün onun yanına qaçdı, çünki Musa fironun evində çox hörmətli idi. O, ona dedi: «Ağam, mənə yaxşı bax, bu Misirli gecə evimə gəldi, məni bağlayıb arvadımın yanına gəldi, indi isə canımı almaq istəyir».

3 Musa bu pis şeyi eşidəndə Misirliyə qarşı qəzəbi alovlandı və o tərəfə, o tərəfə döndü. Orada heç kimin olmadığını görəndə Misirlini vurub qumda gizlətdi və İbranini onu vuranın əlindən qurtardı.

4 İbrani evinə getdi, Musa da evinə qayıtdı və çıxıb padşahın sarayına qayıtdı.

5 Kişi evə qayıdanda arvadını rədd etmək fikrinə düşdü, çünki Yaqubun nəslində arvadı ləkələndikdən sonra heç kimin onun yanına gəlməsi düzgün deyildi.

6 Qadın gedib qardaşlarına danışdı. Qadının qardaşları onu öldürmək istədilər, amma o, evinə qaçıb qurtuldu.

7 İkinci gün Musa qardaşlarının yanına getdi və gördü ki, iki nəfər dalaşır. O, pis adama dedi: «Niyə qonşunu vurursan?»

8 Musa ona cavab verib dedi: «Səni bizim üstümüzdə kim başçı və hakim qoyub? Misirlini öldürdüyün kimi məni də öldürməyi düşünürsənmi?» Musa qorxaraq dedi: «Yəqin ki, bu iş məlumdur?»

9 Firon bu hadisəni eşidib Musanın öldürülməsini əmr etdi. Allah mələyini göndərdi və o, fironun qarşısında keşikçi rəisi sifətində göründü.

10 Rəbbin mələyi mühafizəçilər rəisinin əlindən qılıncı götürüb başını kəsdi, çünki mühafizəçilər rəisinin surəti Musanın surətinə çevrildi.

11 Rəbbin mələyi Musanın sağ əlindən tutub onu Misirdən çıxardı və qırx günlük bir məsafədə, Misir sərhədlərindən kənarda yerləşdirdi.

12 Qardaşı Harun Misir torpağında tək qaldı və İsrail övladlarına peyğəmbərlik edərək dedi:

13 Atalarınızın Allahı Rəbb belə deyir: “Hər kəs gözüünün iyrənc şeylərini atın və özünüzü Misir bütlləri ilə murdarlamayın.

14 İsrail övladları o vaxt üsyankarlıq göstərdilər və Haruna qulaq asmadılar.

15 Əgər Rəbb İbrahim, İshaq və Yaqubla bağladığı əhdi xatırlamasaydı, Rəbb onları məhv etmək niyyətində idi.

16 O günlərdə fironun əli İsrail övladlarına qarşı şiddətli idi və Allah Öz sözünü göndərib onlara diqqət yetirənə qədər onları əzib zülm etdi.

FƏSİL 72

1 O günlərdə Kuş övladları ilə şərq övladları və Aram övladları arasında böyük bir müharibə oldu və onlar əllərində olan Kuş padşahına qarşı üsyan qaldırdılar.

2 Beləliklə, Kuş padşahı Kikianus qum kimi sayca çox olan Kuşun bütün övladları ilə birlikdə yola düşdü və onları tabe etmək üçün Aram və şərq övladları ilə döyüşməyə getdi.

3 Kikianus çıxanda sehrbaz Bilamı iki oğlu ilə birlikdə şəhəri və ölkənin ən aşağı təbəqəsini qorumaq üçün qoydu.

4 Beləliklə, Kikianus Aram və şərq xalqlarının üzərinə getdi, onlara qarşı vuruşub onları məğlub etdi və hamısı Kikianus və onun xalqının qarşısında yaralı halda yerə yığıldı.

5 O, onların çoxunu əsir götürdü və əvvəlki kimi onları tabe etdi və həmişəki kimi onlardan xərac almaq üçün torpaqlarında düşərgə saldı.

6 Kuş padşahı Beor oğlu Bilamı şəhəri və şəhərin yoxsullarını qorumaq üçün qoyub gedəndə o, qalxıb ölkə xalqına padşah Kikianusa qarşı üsyan qaldırmağı və evə qayıtmalı olduğu zaman şəhərə girməsinə icazə verməməyi məsləhət gördü.

7 Ölkə xalqı ona qulaq asdı və and içdi, onu özləri üzərində padşah, iki oğlunu isə ordu başçıları təyin etdi.

8 Beləliklə, onlar qalxıb şəhərin iki küncündəki divarları ucaltdılar və çox möhkəm bir bina tikdilər.

9 Üçüncü küncdə şəhərlə bütün Kuş torpağını əhatə edən çay arasında saysız-hesabsız xəndəklər qazdılar və çayın sularını oradan çıxartdılar.

10 Dördüncü küncdə sehr və tilsimləri ilə çoxlu ilan topladılar, şəhəri möhkəmləndirib orada yaşadılar və onlardan əvvəl heç kim içəri girmədi.

11 Kikianus Aram və şərq övladlarına qarşı vuruşdu və onları əvvəlki kimi məğlub etdi. Onlar ona həmişəki xəraclarını verdilər və o, gedib öz torpağına qayıtdı.

12 Kuş padşahı Kikianus və onunla birlikdə bütün qoşun başçıları öz şəhərinə yaxınlaşanda başlarını qaldırıb şəhərin divarlarının tikildiyini və çox hündür olduğunu gördülər. Buna görə də adamlar buna heyrətləndilər.

13 Onlar bir-birlərinə dedilər: «Çünki döyüşdə gecikdiyimizi görüb bizdən çox qorxdular. Buna görə də bunu etdilər, şəhər divarlarını qaldırıb möhkəmləndirdilər ki, Kənan padşahları onlara qarşı döyüşə gəlməsinlər».

14 Padşah və qoşun şəhər qapısına yaxınlaşdılar və başlarını qaldırıb baxdılar ki, şəhərin bütün darvazaları

bağlıdır. Onlar keşikçilərə qışqırıb dedilər: «Bizə açın ki, şəhərə girək».

15 Lakin keşikçilər padşahları sehrbaz Bilamın əmri ilə onlara qapını açmaqdan imtina etdilər və onların şəhərlərinə girməsinə icazə vermədilər.

16 Beləliklə, onlar şəhər darvazasının qarşısında onlarla döyüşə başladılar və həmin gün Kikianusda yüz otuz ordu əsgəri həlak oldu.

17 Ertəsi gün onlar döyüşməyə davam etdilər və çayın kənarında vuruşdular; keçməyə çalışdılar, amma bacarmadılar, buna görə də bəziləri çuxurlara batıb öldü.

18 Beləliklə, padşah onlara sal düzəltmək üçün ağacları kəsməyi və üzərindən onlara keçmələrini əmr etdi və onlar bunu etdilər.

19 Onlar xəndəklərin yerinə çatanda sular dəyirmanlar kimi fırlandı və on salda iki yüz nəfər boğuldu.

20 Üçüncü gün onlar ilanların olduğu tərəfdə döyüşməyə gəldilər, amma oraya yaxınlaşa bilmədilər, çünki ilanlar onlardan 170 nəfəri öldürdülər və Kuşla döyüşməyi dayandırdılar. Doqquz il Kuşu mühasirəyə aldılar, oradan heç kim çıxmadı və içəri girmədi.

21 Mühəribə və mühasirə Kuşa qarşı olduğu vaxt Musa Misirdən qaçdı. Firon Misirlini öldürdüyü üçün onu öldürmək istəyən fironun əlindən qaçdı.

22 Musa fironun hüsurundan qaçanda on səkkiz yaşında idi və qaçıb o vaxt Kuşu mühasirəyə alan Kikianusun düşərgəsinə qaçdı.

23 Musa doqquz il Kuş padşahı Kikianusun düşərgəsində qaldı, bütün Kuş mühasirəyə alındığı müddət ərzində Musa da gedib onlarla birlikdə içəri girdi.

24 Padşah, şahzadələr və bütün döyüşçülər Musanı sevdilər, çünki o, böyük və layiqli idi, boyu nəcib bir aslan kimi, üzü günəş kimi, gücü isə aslan kimi idi və o, padşahın məsləhətçisi idi.

25 Doqquz ilin sonunda Kikianus ölümcül bir xəstəliyə tutuldu və xəstəliyi onu məğlub etdi və yeddinci gün öldü.

26 Xidmətçiləri onu balzamladılar, aparıb Misir torpağının şimalındakı şəhər darvazasının qarşısında basdırdılar.

27 Onun üzərində zərif, möhkəm və hündür bir bina tikdilər və altına böyük daşlar qoydular.

28 Padşahın mirzələri həmin daşların üzərinə padşahları Kikianusun bütün qüdrətini və apardığı bütün döyüşləri həkk etdilər, budur, onlar bu gün də orada yazılıb.

29 Kuş padşahı Kikianusun ölümündən sonra mühəribə üzündən onun adamları və qoşunları çox kədərləndi.

30 Onlar bir-birlərinə dedilər: «Bizə məsləhət verin, bu vaxt nə edəcəyik, çünki doqquz ildir ki, evlərimizdən uzaqda, səhrada yaşayırıq».

31 Əgər şəhərə qarşı vuruşacağımızı desək, çoxumuz yaralanacaq və ya həlak olacaq, mühasirədə qalsaq da, öləcəyik.

32 İndi bütün Aram və şərq xalqlarının padşahları padşahımızın öldüyünü eşidəcək və qəfildən düşməncəsinə bizə hücum edəcək, bizə qarşı vuruşacaq və bizdən heç kimi sağ qoymayacaq.

33 İndi gedək özümüzə bir padşah təyin edək və şəhər bizə təslim olana qədər mühasirədə qalaq.

34 Onlar həmin gün Kikianusun ordusundan bir nəfəri padşah seçmək istədilər və Musa kimi onlara hökmranlıq edəcək bir adam tapmadılar.

35 Onlar tələsik hər biri paltarlarını soyunub yerə atdı və böyük bir yığın düzəldib Musanı üstünə qoydu.

36 Onlar ayağa qalxıb şeypur çaldılar və onun qarşısında qışqırıb dedilər: «Padşah yaşasın, padşah yaşasın!»

37 Bütün xalq və əyanlar ona Kikianusun arvadı Kuşlu mələkə Adoniyanı arvad olaraq verməyə and içdilər və həmin gün Musanı özləri üzərində padşah etdilər.

38 Bütün Kuş xalqı həmin gün elan etdi ki, hər kəs öz mülkündən Musaya bir şey versin.

39 Yığının üstünə bir çarşaf sərdilər və hər kəs ora özündə olan bir şeydən atdı: biri qızıl sırğa, digəri isə sikkə.

40 Kuş övladları Musaya oniks, bdellium, mirvari və mərmər daşlarından çoxlu miqdarda gümüş və qızıl tökdülər.

41 Musa bütün Kuş övladlarının ona verdiyi bütün gümüşü, qızılı, bütün əşyaları, bdellium və oniks daşlarını götürüb xəzinələrinin arasına qoydu.

42 O gün Musa Kuş padşahı Kikianusun yerinə Kuş övladları üzərində padşahlıq etdi.

FƏSİL 73

1 Misir padşahı fironun hakimiyyətinin əlli beşinci ilində, yəni İsrail övladlarının Misirə enməsinin yüz əlli yeddinci ilində Musa Kuşda padşahlıq etdi.

2 Musa Kuşun padşahı olduğu vaxt iyirmi yeddi yaşında idi və qırx il padşahlıq etdi.

3 Rəbb Musaya bütün Kuş övladlarının gözündə lütf və lütf verdi. Kuş övladları onu çox sevdilər. Musa Rəbbin və insanların rəğbətini qazandı.

4 Onun hakimiyyətinin yeddinci günündə bütün Kuş övladları toplaşib Musanın hüsuruna gəldilər və yerə qədər ona səcdə etdilər.

5 Bütün uşaqlar padşahın hüsurunda bir yerə toplaşib dedilər: «Bizə məsləhət verin ki, görək bu şəhərə nə ediləcək».

6 Artıq doqquz ildir ki, şəhəri mühasirəyə almışıq, uşaqlarımızı və arvadlarımızı görmürük.

7 Padşah onlara cavab verib dedi: «Əgər sizə əmr edəcəyim hər şeydə mənim sözümə qulaq assanız, Rəbb şəhəri bizə təslim edəcək və biz onu ələ keçirəcəyik».

8 Çünki əgər Kikianusun ölümündən əvvəl onlarla apardığımız əvvəlki döyüşdəki kimi onlarla döyüşsək, bir çoxumuz əvvəlki kimi yaralı şəkildə yıxılacağıq.

9 İndi isə bu məsələ ilə bağlı sizə məsləhətim budur; əgər mənim sözümə qulaq assanız, şəhər bizə təslim ediləcək.

10 Bütün qoşunlar padşaha cavab verib dedilər: «Ağamız nə əmr edərsə, onu da edəcəyik».

11 Musa onlara dedi: «Düşərgədən keçin və bütün xalqa bir səslə deyin:

12 Padşah belə deyir: “Məşəyə gedin və hər kəsin əlində leylək balalarından götürün”.

13 Padşahın əmrini pozan və balasını gətirməyən hər kəs öldürüləcək və padşah ona məxsus olan hər şeyi alacaq.

14 Onları gətirəndə sənin ixtiyarında olacaqlar, böyüyənə qədər onlara baxacaqsan və qırğı balalarının yolu ilə at çapmağı öyrədəcəksən.

15 Kuşun bütün övladları Musanın sözlərini eşidəndə ayağa qalxıb düşərgədə elan etdilər:

16 Ey bütün Kuş övladları, padşahın əmri budur ki, hamınız meşəyə gedin, hər kəs əlində bala leyləkləri tutub evə gətirsin.

17 Padşahın əmrini pozan hər kəs öləcək və padşah ona məxsus olan hər şeyi alacaq.

18 Bütün xalq belə də etdi. Meşəyə çıxdılar, küknar ağaclarına dırmaşdılar və hər biri əlində bir leylək balasını tutdu. Onları səhraya gətirib padşahın əmri ilə böyütdülər və onlara bala şahinlər kimi ox atmağı öyrətdilər.

19 Bala leyləklər böyüdükdən sonra padşah onlara üç gün ac qalmağı əmr etdi və bütün xalq ac qaldı.

20 Üçüncü gün padşah onlara dedi: «Möhkəmlənin və cəsur olun, hər kəs öz zirehini geyinib qılıncını belinə taxın, hər kəs öz atına minib cavan leyləyini əlinə alın».

21 Biz qalxıb ilanların olduğu yerdə şəhərə qarşı vuruşacağıq və bütün xalq padşahın əmr etdiyi kimi etdi.

22 Hər kəs öz balasını götürüb getdi. İlanların olduğu yerə çatanda padşah onlara dedi: «Hər kəs öz bala leyləyini ilanların üstünə göndərsin».

23 Padşahın əmri ilə hər kəs öz bala leyləyini göndərdi. Bala leyləklər ilanların üstünə qaçdılar və hamısını yeyib oradan məhv etdilər.

24 Padşah və xalq bütün ilanların o yerdə məhv edildiyini görəndə bütün xalq böyük bir qışqırıq qaldırdı.

25 Onlar yaxınlaşıb şəhərə hücum etdilər, şəhəri ələ keçirib tabe etdilər və şəhərə girdilər.

26 O gün şəhər əhalisindən min yüz nəfər öldü, şəhərdə yaşayanların hamısı öldü, amma mühasirəyə alınanlardan heç biri ölmədi.

27 Beləliklə, Kuşun bütün övladları öz evlərinə, arvad-uşaqlarının və bütün nəslinin yanına getdilər.

28 Sehrbaz Bilam şəhərin ələ keçirildiyini görəndə darvazanı açdı və iki oğlu və səkkiz qardaşı ilə birlikdə qaçaraq Misirə, Misir padşahı fironun yanına qayıtdı.

29 Bunlar Qanun kitabında adı çəkilən sehrbazlar və cadugərlərdir. Rəbb Misirə bələlər göndərəndə Musaya qarşı çıxmışdılar.

30 Musa öz müdrikliyi ilə şəhəri ələ keçirdi və Kuş oğulları onu Kuş padşahı Kikianusun yerinə taxtda oturdular.

31 Başına şahzadə tacını qoydular və ona Kikianusun arvadı, Kuşlu kraliça Adoniyanı arvad olaraq verdilər.

32 Musa atalarının Allahı Rəbbə qorxduğu üçün onun yanına gəlmədi və ona baxmadı.

33 Musa İbrahimin qulu Eliezerə and içdirib “oğlum İshaq üçün Kənan qızlarından bir arvad alma” dediyini xatırladı.

34 Yaqub qardaşından qaçanda İshaqın etdiyi kimi, o da ona “Kənan qızlarından arvad alma və Ham oğullarından heç biri ilə ittifaq bağlama” əmrini verdi.

35 Çünki Allahımız Rəbb Nuh oğlu Hamı, onun övladlarını və bütün nəslini Sam övladlarına, Yafəs övladlarına və onlardan sonrakı nəsillərinə əbədi olaraq köləlik etdi.

36 Buna görə də Musa Kuş üzərində hökmranlıq etdiyi bütün günlərdə ürəyini və gözlərini Kikianusun arvadına çevirmədi.

37 Musa bütün həyatı boyu Allahı Rəbdən qorxdı və bütün qəlbi və varlığı ilə Rəbbin hüsurunda həqiqətlə getdi. O, ömrü boyu doğru yoldan dönmədi, İbrahimin, İshaqın və Yaqubun etdiyi yoldan nə sağa, nə də sola dönmədi.

38 Musa Kuş övladlarının padşahlığında özünü möhkəmləndirdi və Kuş övladlarına öz adi müdrikliyi ilə rəhbərlik etdi və Musa öz padşahlığında uğur qazandı.

39 O vaxt Aram və şərq xalqları Kuş padşahı Kikianusun öldüyünü eşidilər. O günlərdə Aram və şərq xalqları Kuşa qarşı üsyan qaldırdılar.

40 Musa Kuşun bütün övladlarını, təxminən otuz min nəfərlik çox güclü bir xalq topladı və Aramlılarla və şərq xalqları ilə döyüşməyə çıxdı.

41 Əvvəlcə şərq xalqlarının yanına getdilər. Şərq xalqları onların xəbərini eşidəndə onlarla qarşılaşmağa getdilər və döyüşə girdilər.

42 Şərq xalqlarına qarşı müharibə şiddətli idi, ona görə də Rəbb bütün şərq xalqlarını Musanın əlinə verdi və təxminən üç yüz nəfər həlak oldu.

43 Şərqin bütün övladları geri çəkildi. Musa və Kuş övladları onların ardınca düşdülər, onları məğlub etdilər və adətlərinə görə onlara vergi qoydular.

44 Musa və onunla birlikdə olan bütün xalq döyüşmək üçün oradan Aram torpağına keçdilər.

45 Aram xalqı da onların qarşısına çıxdı və onlarla vuruşdu. Rəbb onları Musanın əlinə təslim etdi və Aramlıların çoxu yaralı halda yerə yıxıldı.

46 Aramlılar da Musa və Kuş xalqı tərəfindən ram edildi və adətlərinə görə vergi ödədilər.

47 Musa Aramlıları və şərq xalqlarını Kuş övladlarına tabe etdi. Musa və onunla birlikdə olan bütün xalq Kuş torpağına üz tutdu.

48 Musa Kuş övladlarının padşahlığında özünü möhkəmləndirdi və Rəbb onunla idi və bütün Kuş övladları ondan qorxurdular.

FƏSİL 74

1 İllər sonra Edom padşahı Şaul öldü və onun yerinə Akbor oğlu Baal-Xanan padşah oldu.

2 Musanın Kuş padşahlığının on altıncı ilində Akbor oğlu Baal-Xanan Edom torpağında bütün Edom övladları üzərində otuz səkkiz il padşahlıq etdi.

3 Onun dövründə Moavlılar Edomun ağalığına qarşı üsyan qaldırdılar. Bedad oğlu Hadadın dövründən bəri Edomun tabeliyində idilər. Hadad onları və Midyanlıları məğlub edərək Moavlıları Edoma tabe etdi.

4 Akbor oğlu Baal-Xanan Edom üzərində padşahlıq edəndə bütün Moav övladları Edomdan üz döndərdi.

5 O günlərdə Afrika padşahı Angeas öldü və onun yerinə oğlu Azdrubal padşahlıq etdi.

6 O günlərdə Kittim oğullarının padşahı Yaneas öldü və onu Kanopiya düzənliyində özü üçün tikdirdiyi məbəddə dəfn etdilər və onun yerinə Latinus padşahlıq etdi.

7 Musanın Kuş övladları üzərində hakimiyyətinin iyirmi ikinci ilində Latınlar Kittim övladları üzərində qırx beş il hakimiyyət sürdülər.

8 O, özü üçün böyük və qüdrətli bir qüllə tikdi və adətə uyğun olaraq hökumətini idarə etmək üçün orada iqamətgahı üçün zərif bir məbəd tikdi.

9 Padşahlığının üçüncü ilində bütün bacarıqlı adamlarına bir əmr verdi və onlar onun üçün çoxlu gəmilər düzəldilər.

10 Latinus bütün qoşunlarını topladı və gəmilərlə gəldilər və Afrika padşahı Angeas oğlu Azdrubal ilə döyüşmək üçün ora getdilər. Onlar Afrikaya gəlib Azdrubal və onun ordusu ilə döyüşdülər.

11 Latinus Azdrubal üzərində qələbə çaldı və Latinus atasının Uzinin qızı Yanyahı arvad olaraq aldığı Kittim

övladlarından gətirdiyi su kəmərinə Azdrubaldan aldı. Beləliklə, Latinus su kəmərinin körpüsünü aşırıtdı və Azdrubalın bütün ordusuna ağır zərbə vurdu.

12 Azdrubalın qalan güclü adamları gücləndilər və ürəkləri paxıllıqla doldu, ölümə can atdılar və yenidən Kittim padşahı Latinusla döyüşə girdilər.

13 Döyüş Afrikanın bütün kişiləri üzərində şiddətli oldu və hamısı Latin və onun xalqının qarşısında yaralanaraq yığıldı, padşah Azdrubal da həmin döyüşdə həlak oldu.

14 Kral Azdrubalın Uşpezena adlı çox gözəl bir qızı var idi və bütün Afrika kişiləri onun böyük gözəlliyi və gözəl görünüşünə görə paltarlarına onun surətini tikirdilər.

15 Latin kişiləri Azdrubalın qızı Uşpezenanı gördülər və onu öz padşahları Latınlara təriflədilər.

16 Latinus onun yanına gətirilməsini əmr etdi və Latinus Uşpezenanı arvad olaraq aldı və o, Kittim yolu ilə geri döndü.

17 Angeas oğlu Azdrubalın ölümündən sonra, Latinus döyüşdən öz torpağına qayıtdıqdan sonra, Afrikanın bütün sakinləri ayağa qalxdılar və Azdrubalın kiçik qardaşı Angeas oğlu Anibalı götürdülər və onu qardaşının yanında bütün Afrika torpağına padşah etdilər.

18 O, padşahlıq etdikdən sonra qardaşı Azdrubalın və Afrika sakinlərinin qisasını almaq üçün Çittim övladları ilə döyüşmək üçün Çittim şəhərinə getməyə qərar verdi və bunu da etdi.

19 O, çoxlu gəmilər düzəltdi və bütün ordusu ilə birlikdə oraya gəldi və Kittim şəhərinə getdi.

20 Beləliklə, Anibal Kittim övladları ilə döyüşdü və Kittim övladları Anibal və onun ordusunun qarşısında yaralanaraq yığıldılar və Anibal qardaşının qisasını aldı.

21 Anibal on səkkiz il Kittim övladları ilə müharibəni davam etdirdi və Anibal Kittim torpağında yaşadı və uzun müddət orada düşərgə saldı.

22 Anibal Kittim övladlarını çox şiddətli şəkildə vurdu, onların böyük adamlarını və şahzadələrini öldürdü, qalan xalqdan isə səksən minə yaxın adamı öldürdü.

23 Günlər və illər bitdikdən sonra Anibal Afrika torpağına qayıtdı və qardaşı Azdrubalın yerinə əmin-amanlıqla padşahlıq etdi.

FƏSİL 75

1 O vaxt, İsrail övladlarının Misirə girməsinin yüz səksəninci ilində, Yusif oğlu Efrayim nəslindən olan bütün İsrail övladlarından otuz min piyada igid adam Misirdən çıxdı.

2 Çünki onlar deyirdilər ki, Rəbbin qədim zamanlarda İsrail övladlarına təyin etdiyi və İbrahimə dediyi müddət tamamlanıb.

3 Bu adamlar qurşaqlarını bağladılar, hər biri qılıncını belinə, zirehini belinə qoydular. Öz gücünə güvəndilər və Misirdən qüdrətli bir əllə birlikdə çıxdılar.

4 Lakin onlar yol üçün heç bir azuqə gətirmədilər, yalnız gümüş və qızıl, hətta o gün üçün çörək belə gətirmədilər. Çünki onlar Fəliştilərdən pul müqabilində azuqə almağı və əks halda zorla götürməyi düşünürdülər.

5 Bu adamlar çox qüdrətli və cəsur adamlar idilər. Bir nəfər min nəfəri, iki nəfər isə on min nəfəri məğlub edə bilərdi. Buna görə də öz güclərinə güvənib birlikdə getdilər.

6 Onlar Qat torpağına doğru yola düşdülər və aşağı enib Qat çobanlarının Qat oğullarının mal-qarasını otardığını gördülər.

7 Onlar çobanlara dedilər: «Ac olduğumuz üçün bu gün çörək yeməmişik, qoyunlardan bizə pul verin ki, yeyək».

8 Çobanlar dedilər: «Bunlar bizim qoyunlarımızdır, yoxsa mal-qaramızdır ki, sənə pulla verməliyik?» Efrayim övladları onları zorla almaq üçün yaxınlaşdılar.

9 Qat çobanları onların üstünə qışqırdılar və fəryadları uzaqdan eşidildi. Bütün Qat övladları onların yanına çıxdılar.

10 Qatlılar Efrayim övladlarının pis əməllərini görəndə geri qayıtdılar və Qatlıları topladılar, hər biri zirehlərini geyinib döyüşə Efrayim övladlarının qarşısına çıxdı.

11 Onlar Qat vadisində onlarla döyüşdülər və döyüş şiddətli oldu. O gün bir-birlərindən çoxlu sayda qırdılar.

12 İkinci gün Qatlılar Fəliştililərin bütün şəhərlərinə kömək üçün xəbər göndərər dedilər:

13 Yanımıza gəlib bizə kömək edin. Misirdən mal-qaramızı ələ keçirmək və nahaq yerə bizimlə vuruşmaq üçün gələn Efrayim övladlarını məğlub edək.

14 Efrayim övladlarının canı aclıq və susuzluqdan taqətdən düşmüşdü, çünki üç gündür çörək yeməmişdilər. Qatlıların köməyinə Fəliştililərin şəhərlərindən qırx min nəfər yola düşdü.

15 Bu adamlar Efrayim övladları ilə döyüşdə idilər və Rəbb Efrayim övladlarını Fəliştililərin əlinə təslim etdi.

16 Onlar Misirdən çıxan bütün Efrayim övladlarını öldürdülər. Döyüşdən qaçan on nəfərdən başqa heç kim sağ qalmadı.

17 Çünki bu bəla Efrayim övladlarına qarşı Rəbdən idi, çünki onlar qədim zamanlarda Rəbbin İsrail üçün təyin etdiyi vaxt gəlməmişdən əvvəl Misirdən çıxmaqla Rəbbin sözüne əməl etmədilər.

18 Fəliştililərdən də çoxlu sayda, təxminən iyirmi min nəfər həlak oldu və qohumları onları aparıb şəhərlərində basdırdılar.

19 Efrayim övladlarının öldürülənləri uzun günlər və illər ərzində Qat vadisində tərk edilmiş vəziyyətdə qaldılar və dəfn edilmədilər. Vadi insan sümükləri ilə doldu.

20 Döyüşdən qaçan adamlar Misirə gəlib başına gələnlərin hamısını bütün İsrail övladlarına danışdılar.

21 Ataları Efrayim uzun müddət onlar üçün yas tutdu və qardaşları ona təsəlli vermək üçün gəldilər.

22 O, arvadının yanına girdi və arvadı bir oğul doğdu. Evində bədbəxt olduğu üçün onun adını Beria qoydu.

FƏSİL 76

1 O dövrdə Amram oğlu Musa hələ Kuş torpağında padşah idi və öz padşahlığında çiçəklənirdi və Kuş övladlarının hakimiyyətini ədalət, salehlik və dürüstlüklə idarə edirdi.

2 Musa onların üzərində hökmranlıq etdiyi bütün dövrlərdə Kuşun bütün övladları onu sevirdi və Kuş torpağının bütün sakinləri ondan çox qorxurdular.

3 Musanın Kuş padşahlığının qırxıncı ilində Musa padşahlıq taxtında oturmuşdu, kraliça Adoniya isə onun qarşısında idi və bütün əyanlar onun ətrafında oturmuşdular.

4 Kraliça Adoniya padşahın və rəislərin qarşısında dedi: «Ey Kuş övladları, bu uzun müddətdir nə etmişiniz?»

5 Bilirsən ki, bu adam Kuş üzərində qırx il padşahlıq edib, nə mənə yaxınlaşıb, nə də Kuş övladlarının allahlarına ibadət edib.

6 İndi isə, ey Kuş övladları, qulaq asın və qoy bu adam bir daha sizə hökmranlıq etməsin, çünki o, bizim cismani təbiətimizdən deyil.

7 Bax oğlum Menakr böyüyüb, qoy sənə hökmranlıq etsin, çünki Misir padşahının köləsi olan bir qəribə xidmət etməkdənsə, ağanın oğluna xidmət etmək sənə üçün daha yaxşıdır.

8 Bütün Kuş xalqı və əyanları kraliça Adoniyanın qulaqlarına dediyi sözləri eşitdilər.

9 Bütün xalq axşama qədər hazırlıq gördü və səhər tezdən durub Kikianus oğlu Menakru özləri üzərində padşah etdilər.

10 Kuşun bütün övladları Musaya əl qaldırmaqdan qorxdular, çünki Rəbb Musa ilə idi və Kuşun övladları Musaya içdikləri andı xatırlayırdılar, ona görə də ona heç bir zərər vermədilər.

11 Lakin Kuş övladları Musaya çoxlu hədiyyələr verdilər və onu böyük şərəflə göndərdilər.

12 Musa Kuş torpağından çıxdı və evinə qayıtdı və Kuş üzərində padşahlıq etməkdən əl çəkdi. Musa Kuş torpağından çıxanda altmış altı yaşında idi, çünki bu, Rəbb tərəfindən idi, çünki İsraili Ham övladlarının zülmündən xilas etmək üçün qədim zamanlarda təyin etdiyi vaxt gəlmişdi.

13 Musa fironun qorxaraq Misirə qayıtmaqdan qorxduğu üçün Midyana getdi və gedib Midyandakı bir su quyusunun yanında oturdu.

14 Midyanlı Reuelin yeddi qızı atalarının sürüsünü otarmağa getdi.

15 Onlar gəlib atalarının sürüsünə su vermək üçün quyunun yanına su çəkildilər.

16 Midyan çobanları gəlib onları qovdular. Musa qalxıb onlara kömək etdi və sürüyə su verdi.

17 Onlar evə qayıdıb ataları Reuelin yanına gəldilər və Musanın onlar üçün nə etdiyini ona danışdılar.

18 Onlar dedilər: «Misirli bir kişi bizi çobanların əlindən qurtardı, bizim üçün su çəkdi və sürüyə su verdi».

19 Reuel qızlarına dedi: «Bəs o adam haradadır? Niyə onu tərk etdiniz?»

20 Reuel adam göndərüb onu çağırdı və evinə gətirdi. O, onunla çörək yedi.

21 Musa Reuelə Misirdən qaçdığını və Kuş üzərində qırx il padşahlıq etdiyini, sonra isə hakimiyyəti əlindən aldığını və onu sülhlə, şərəf və hədiyyələrlə yola saldığını danışdı.

22 Reuel Musanın sözlərini eşidəndə öz-özünə dedi: «Bu adamı zindana salacağam və orada Kuş övladlarını barışdıracağam, çünki o, onlardan qaçıb».

23 Musanı tutub zindana saldılar. Musa on il zindanda qaldı. Musa zindanda olduğu müddətdə Reuelin qızı Sipporaya rəhmi gəldi və onu həmişə çörək və su ilə dəstəklədi.

24 Bütün İsrail övladları hələ Misir torpağında Misirliyə hər cür ağır işdə qulluq edirdilər və o günlərdə Misirin əli İsrail övladlarına qarşı sərt idi.

25 O vaxt Rəbb Misir padşahı fironun üzərinə cüzam xəstəliyi saldı. İsrail övladlarının amansız rəftarı üzündən o vaxt Rəbb Misir padşahı fironun üzərinə bu bəlani göndərdi.

26 Çünki Rəbb Öz xalqı olan İsrail övladlarının duasını eşitmişdi və onların zəhməti üzündən fəryadları Ona çatmışdı.

27 Lakin qəzəbi onlardan dönmədi. Fironun əli hələ də İsrail övladlarına qarşı uzanırdı. Firon Rəbbin qarşısında inadkarlıq etdi, İsrail övladları üzərindəki boyunduruğunu artırdı və hər cür ağır işlərlə onların həyatını acılaşdırdı.

28 Rəbb Misir padşahı fironun üzərinə vəba göndərəndə müdriklərindən və sehrbazlarından onu sağaltmağı xahiş etdi.

29 Müdrikləri və sehrbazları ona dedilər: «Əgər yaralarına balaca uşaqların qanı qoyulsa, sağalacaq».

30 Firon onların sözünə qulaq asdı və öz əyanlarını Qoşen torpağına, İsrail övladlarının yanına göndərdi ki, uşaqları götürsünlər.

31 Fironun əyanları gedib İsrail övladlarının körpələrini analarının qucağından zorla götürdülər və hər gün, hər gün bir uşağı fironun yanına gətirirdilər. Həkimlər isə onları öldürüb vəbaya salırdılar. Onlar bütün gün belə edirdilər.

32 Fironun öldürdüyü uşaqların sayı üç yüz yetmiş beş idi.

33 Lakin Rəbb Misir padşahının həkimlərinə qulaq asmadı və vəba getdikcə daha da şiddətləndi.

34 Firon on il bu vəbadan əziyyət çəkdi, lakin fironun ürəyi İsrail oğullarına qarşı daha da sərtləşdi.

35 On ilin sonunda Rəbb firona dağıdıcı bəlalar göndərməyə davam etdi.

36 Rəbb onun qarnına pis bir şiş və xəstəlik göndərdi və bu vəba şiddətli çibana çevrildi.

37 O vaxt fironun iki vəziri bütün İsrail övladlarının yaşadığı Qoşen torpağından gəldilər və fironun evinə gedib ona dedilər: «Biz İsrail övladlarının işlərində süslük və laqeydlilik göstərdiyini görürük».

38 Firon öz əyanlarının sözlərini eşidəndə İsrail övladlarına qarşı çox qəzəbləndi, çünki bədən ağrılarından çox kədərləndi.

39 O cavab verdi: «İndi İsrail övladları mənim xəstə olduğumu biləndə dönüb bizə lağ edirlər. İndi arabamı mənim üçün qurşaqla. Mən Qoşenə gedəcəyəm və İsrail övladlarının məni necə lağa qoyduqlarını görəcəyəm. Əyanları arabamı onun üçün qurşaqladılar.

40 Onu götürüb ata mindirdilər, çünki o, təkbaşına minə bilmirdi.

41 O, özü ilə on atlı və on piyada götürüb Qoşenə, İsrail övladlarının yanına getdi.

42 Onlar Misir sərhədinə çatanda padşahın atı üzüm bağının boş hissəsindəki dar bir yerə girdi, hər iki tərəfdən hasarlanmışdı, digər tərəfdə isə alçaq, düzənlik var idi.

43 Atlar sürətlə həmin yerdə qaçdılar və bir-birini sıxışdırdılar, digər atlar isə padşahın atını sıxışdırdılar.

44 Padşah atı üzərində ikən düzənliyə düşdü. Yıxılanda araba padşahın üzünün üstündən çevrildi və at padşahın üstünə düşdü. Padşahın bədənini çox ağrıdığı üçün qışqırdı.

45 Padşahın əti cırıldı, sümükləri qırıldı və o, minə bilmirdi, çünki bu iş Rəbdən idi, çünki Rəbb Öz xalqının, İsrail övladlarının fəryadını və əzabını eşitmişdi.

46 Xidmətçiləri onu yavaş-yavaş çiyinlərinə götürüb Misirə qaytardılar. Onunla birlikdə olan atlılar da Misirə qayıtdılar.

47 Onu yatağına qoydular. Padşah onun ölümünün yaxınlaşdığını bildi. Arvadı Aparanit kraliça gəlib padşahın

hüzurunda ağladı. Padşah da onunla birlikdə ağlayaraq ağladı.

48 O gün bütün əyanları və əyanları gəlib padşahı o kədər içində gördülər və onunla birlikdə ağlayıb ağladılar.

49 Padşahın əmirləri və bütün məsləhətçiləri padşaha məsləhət gördülər ki, oğulları arasından seçəcəyi birini ölkədə öz yerinə padşah təyin etsin.

50 Padşahın cariyələr övladlarından başqa, arvadı Aparanitin ona doğduğu üç oğlu və iki qızı var idi.

51 Onların adları bunlar idi: ilk oğlu Otri, ikincisi Adikam, üçüncüsü Morion, bacıları isə böyüyünün adı Batiya, digərinin isə Akuzi idi.

52 Padşahın ilk oğlu Otri axmaq, tələsik və sözlərində tələsik idi.

53 Adikam hiyləgər və müdrik bir adam idi, Misirin bütün müdrikliyində bilikli idi, amma nadinc görünüşlü, kök bədənli və çox qısa boylu idi; boyu bir qulac idi.

54 Padşah oğlu Adikamın hər şeydə ağıllı və müdrik olduğunu görəndə, ölümündən sonra onun yerinə padşah olmağa qərar verdi.

55 O, Avilotun qızı Geduda adlı bir arvad aldı. Geduda ona dörd oğul doğdu.

56 Bundan sonra o, gedib üç arvad aldı və səkkiz oğul və üç qız dünyaya gətirdi.

57 Padşahın üzərində qarışıqlıq çoxaldı və onun əti yayda, günəşin istisində tarlaya atılan leş əti kimi iyləndi.

58 Padşah xəstəliyinin özünün üzərində çox gücləndiyini görəndə oğlu Adikamın yanına gətirilməsini əmr etdi və onu öz yerinə ölkəyə padşah etdilər.

59 Üç ilin sonunda padşah rüsvayçılıq, rüsvayçılıq və ikrah içində öldü. Əyanları onu aparıb Soan-Misrayimdə, Misir padşahlarının qəbiristanlığında dəfn etdilər.

60 Lakin padşahlar kimi onu mumiyalamadılar, çünki bədəni çürümüşdü və iyindən onu mumiyalamaq üçün yaxınlaşa bilmədilər, ona görə də tələsik dəfn etdilər.

61 Çünki bu bəla Rəbdən idi, çünki Rəbb onun dövründə İsrailə etdiyi bəlanın əvəzini ona vermişdi.

62 O, dəhşət və rüsvayçılıq içində öldü və yerinə oğlu Adikam padşah oldu.

FƏSİL 77

1 Adikam Misir üzərində padşahlıq etdiyi vaxt iyirmi yaşında idi və dörd il padşahlıq etdi.

2 İsrailin Misirə köçməsinin iki yüz altıncı ilində Adikam Misir üzərində padşahlıq etdi, lakin atalarının hakimiyyəti dövründə olduğu kimi Misir üzərində hakimiyyət sürmədi.

3 Atası Melol Misirdə doxsan dörd il padşahlıq etdi, amma o, Rəbbin önündə pis işlər gördüyü üçün on il xəstələndi və öldü.

4 Bütün Misirlilər Misirdə adət etdikləri kimi, fironun adını atalarının adı ilə çağırıdılar.

5 Fironun bütün müdrikləri Adikamın adını Ahuz çağırıdılar, çünki Misir dilində qısaca Ahuz adlanır.

6 Adikam olduqca çirkin idi, boyu bir qulac bir qarış, ayaqlarının dabanına çatan böyük saqqalı var idi.

7 Firon Misir üzərində hökmranlıq etmək üçün atasının taxtında oturdu və Misirdə öz müdrikliyi ilə hakimiyyət sürdü.

8 O, padşahlıq etdiyi dövrdə atasından və əvvəlki bütün padşahlardan daha pis idi və İsrail övladları üzərindəki boyunduruğunu artırdı.

9 O, qulları ilə birlikdə Qoşenə, İsrail övladlarının yanına getdi və onların üzərindəki işi gücləndirdi. Onlara dedi: «Gündəlik işinizi tamamlayın və atamın dövründə etdiyiniz kimi bu gündən etibarən əllərinizin işimizdən yorulmasına icazə verməyin».

10 O, İsrail övladları arasından onların üzərinə məmurlar, əyanları arasından isə nəzarətçilər qoydu.

11 O, hər gün bu sayə görə onların üzərinə bir ölçü kərpic qoydu və sonra Misirə qayıtdı.

12 O vaxt fironun nəzarətçiləri fironun əmrinə əsasən İsrail övladlarının nəzarətçilərinə əmr edib dedilər:

13 Firon belə deyir: «Hər gün öz işini gör, işini bitir və gündəlik kərpic miqdarına riayət et, heç nəyi azaltma».

14 Əgər gündəlik kərpiclərinizdə çatışmazlıqlar varsa, onların yerinə uşaqlarınızı qoyacağam.

15 Misir nəzarətçiləri o günlərdə fironun əmr etdiyi kimi etdilər.

16 İsrail övladlarının gündəlik kərpic miqdarında hər hansı bir çatışmazlıq aşkar edildikdə, fironun nəzarətçiləri İsrail övladlarının arvadlarının yanına gedib İsrail övladlarından körpələri çatışmayan kərpic sayına qədər götürər, onları analarının qucağından zorla götürüb kərpic yerinə binaya qoyardılar.

17 Ataları və anaları isə binanın divarında körpələrinin ağlayan səslərini eşidəndə onların üzərində ağlayırdılar.

18 İş nəzarətçiləri İsraililəri öz uşaqlarını binaya yerləşdirməyə vadar etdilər. Bir nəfər oğlunu divara qoyub üstünə suvaq qoydu. Oğlunun gözləri yaşardı, göz yaşları isə oğlunun üzərinə axdı.

19 Misirli nəzarətçilər İsrail övladlarının körpələri ilə uzun müddət belə davrandılar və İsrail övladlarının körpələrinə heç kim rəhm etmədi və onlara şəfqət göstərmədi.

20 Binada öldürülən uşaqların sayı iki yüz yetmiş nəfər idi. Bəzilərinə ataları tərəfindən köhnəlmiş kərpiclərin yerinə tikmişdilər, bəzilərinə isə binadan ölü çıxarmışdılar.

21 Adikamın dövründə İsrail övladlarına verilən ağır iş, atasının dövründə gördüklərindən daha ağır idi.

22 İsrail övladları ağır işlərindən ötrü hər gün ah çəkirdilər, çünki öz-özlərinə deyirdilər: “Bax firon öləndə oğlu qalxıb işimizi yüngülləşdirəcək!”

23 Lakin onlar əvvəlkindən daha çox iş gördülər. İsrail övladları buna görə ah çəkirdilər və zəhmətləri üzündən fəryadları Allaha çatdı.

24 O günlərdə Allah İsrail övladlarının səsinə və fəryadını eşitdi və İbrahim, İshaq və Yaqubla bağladığı əhdi onlara xatırladı.

25 Allah o günlərdə İsrail övladlarının yükünü və ağır işini görüb onları xilas etmək qərarına gəldi.

26 Amram oğlu Musa o günlərdə hələ də zindanda, Midyanlı Reuelin evində idi və Reuelin qızı Sippora onu hər gün gizlicə yeməklə təmin edirdi.

27 Musa on il Reuelin evindəki zindanda qaldı.

28 Fironun atasının yerinə Misir üzərində hökmranlığının birinci ilində, yəni on ilin sonunda

29 Sippora atası Reuelə dedi: «On ildir ki, zindanda saxladığın İbrani kişini heç kim axtarmır və ya axtarmır».

30 İndi əgər bu sənin gözündə xoşdursa, adam göndərib görək ki, o sağdır, yoxsa ölüb, amma qızın atası qızın ona dəstək olduğunu bilmirdi.

31 Qızın atası Reuel ona cavab verdi: «Heç vaxt elə bir şey olubmu ki, bir adam on il aclıq çəkib zindanda qalıb yaşasın?»

32 Sippora atasına cavab verdi: «Yəqin ki, sən eşitmisən ki, İbranilərin Allahının böyük və dəhşətli olduğunu və onlar üçün hər zaman möcüzələr göstərdiyini eşitmisən».

33 İbrahimi Xaldeylilərin Ur şəhərindən, İshaqı atasının qılıncından, Yaqubu isə Yabbuk keçidində onunla gülüşən Rəbbin mələyindən xilas edən O idi.

34 Bu adamla çox şey etdi, onu Misir çayından, fironun qılıncından və Kuş övladlarından xilas etdi, onu aclıqdan xilas edib yaşada bilər.

35 Bu iş Reuelin gözündə xoş göründü və qızının sözünə əməl etdi. Musanın başına gələnləri öyrənmək üçün zindana adam göndərdi.

36 O gördü ki, Musa zindanda yaşayırdı. O, ayaq üstə dayanıb ata-babalarının Allahına həmd edir və Ona dua edirdi.

37 Reuel Musanın zindandan çıxarılmasını əmr etdi. Musanın saçlarını qırıxdılar və o, zindan paltarlarını dəyişib çörək yedi.

38 Bundan sonra Musa evin arxasındakı Reuel bağına girdi və orada onun üçün qüdrətli möcüzələr göstərən Allahı Rəbbə dua etdi.

39 Dua edərkən qarşısına baxdı və gördü ki, bağın ortasında əkilmiş yerə sapfır çubuğu qoyulmuşdur.

40 O, əsaya yaxınlaşdı və baxdı və gördü ki, əsanın üzərində Ordular Allahı Rəbbin adı həkk olunub, yazılı və həkk olunub.

41 O, oxudu və əlini uzadıb onu meşə ağacı kimi kolluqdan qopardı, əsa da əlində idi.

42 Allahımız göyü, yeri, onların bütün ordusunu, dənizləri, çayları və onların bütün balıqlarını yaratdıqdan sonra Onun bütün işləri bu əsa ilə görüldü.

43 Allah Adəmi Eden bağından qovduqdan sonra əlinə əsanı götürdü və gedib özünün də götürüldüyü torpağı becərdi.

44 Əsa Nuha endi və İbrani İbrahimin əlinə keçənə qədər Samla onun nəslinə verildi.

45 İbrahim bütün var-dövlətini oğlu İshaqa verəndən sonra bu əsanı da ona verdi.

46 Yaqub Paddan-Arama qaçanda onu əlinə aldı və atasının yanına qayıdanda da onu geridə qoymadı.

47 Misirə enəndə o, torpağı əlinə aldı və Yusifə qardaşlarından bir pay daha çox verdi, çünki Yaqub torpağı qardaşı Esavdan zorla almışdı.

48 Yusifin ölümündən sonra Misir əyanları Yusifin evinə gəldilər və əsa Midyanlı Reuelin əlinə keçdi. O, Misirdən çıxanda əsanı əlinə alıb öz bağçasında əkdı.

49 Kinlilərin bütün igidləri qızı Sipporanı ələ keçirməyə çalışarkən onu dəlib keçməyə çalışdılar, amma bacarmadılar.

50 Beləliklə, o çubuq Reuelin bağında əkilmiş qaldı, ta ki haqqı olan şəxs gəlib onu götürənə qədər.

51 Reuel Musanın əlindəki əsanı görəndə heyrətləndi və qızı Sipporanı ona arvad olmaq üçün verdi.

FƏSİL 78

1 O vaxt Edom padşahı Akbor oğlu Baal-Xannan öldü və Edom torpağında, öz evində dəfn edildi.

2 Esavın ölümündən sonra Esav övladları Edom torpağına xəbər göndərib oradan Edomda yaşayan Hadad adlı bir adamı götürdülər və onu padşahları Baal-Xannanın yerinə özləri üzərində padşah etdilər.

3 Hadad Edom övladları üzərində qırx səkkiz il padşahlıq etdi.

4 O, padşahlıq edəndən sonra Moav övladlarına qarşı vuruşmaq, onları əvvəlki kimi Esav övladlarının hakimiyyəti altına salmaq qərarına gəldi, amma bunu edə bilmədi, çünki Moav övladları bunu eşidib ayağa qalxdılar və soydaşları arasından özlərinə bir padşah seçməyə tələsdilər.

5 Bundan sonra onlar böyük bir xalq topladılar və Edom padşahı Hadada qarşı döyüşmək üçün qardaşlarını Ammon övladlarına kömək üçün göndərdilər.

6 Hadad Moav övladlarının etdiklərini eşidəndə onlardan çox qorxdı və onlara qarşı döyüşməkdən çəkindi.

7 O günlərdə Midyan torpağında Amram oğlu Musa Midyanlı Reuelin qızı Sipporanı arvad aldı.

8 Sippora Yaqubun qızlarının yolu ilə getdi, Sara, Rivqa, Rəhilə və Leanın salehliyindən heç də geri qalmırdı.

9 Sippora hamilə qalıb bir oğul doğdu və onun adını Gerşom qoydu, çünki dedi: «Mən yad bir ölkədə qərib idim, amma qayınatası Reuelin əmri ilə sünnət ətinə kəsmədi».

10 O, yenə hamilə qalıb bir oğul doğdu. Sonra onun sünnət ətinə kəsdirib adını Eliezer qoydu, çünki Musa demişdi: «Çünki atalarımın Allahı mənim köməyim idi və məni fironun qılıncından qurtardı».

11 Misir padşahı firon o günlərdə İsrail övladlarının işini çoxaltdı və İsrail övladlarının üzərinə daha da ağır boyunduruq saldı.

12 O, Misirdə bir elan etməyi əmr etdi: «Xalqa kərpic düzəltmək üçün daha saman verməyin, qoy gedib tapa bildikləri kimi saman yığsınlar».

13 Həmçinin qoy düzəlttikləri kərpiclərin sayını hər gün versinlər və onlardan heç nə əskiltməsinlər, çünki işlərində tənbəllik edirlər.

14 İsrail övladları bunu eşidəndə yas tutub ah çəkдилər və ürəklərinin acılığından Rəbbə fəryad etdilər.

15 Rəbb İsrail övladlarının fəryadını eşitdi və Misirlilərin onlara etdiyi zülmü gördü.

16 Rəbb Öz xalqına və mirasına qısqandı, onların səsinə eşitdi və onları Misir əzabından qurtarmaq, Kənan torpağını onlara mülk olaraq vermək qərarına gəldi.

FƏSİL 79

1 O günlərdə Musa qayınatası Reuelin sürüsünü Sin səhrasının o tayında otarırdı. Qayınatasından götürdüyü əsa onun əlində idi.

2 Bir gün sürüdən bir keçi azdı. Musa onun ardınca düşdü və oğlaq Allahın dağına, Xorevə çatdı.

3 O, Xorevə çatanda Rəbb ona orada, kolda göründü və kolun od içində yandığını gördü, amma alovun kolu yandırmağa gücü çatmadı.

4 Musa bu mənzərəyə çox təəccübləndi, çünki kol yanmamışdı və o, bu möhtəşəm varlığı görmək üçün yaxınlaşdı. Rəbb Musanı oddan çağırdı və ona İsrail

övladlarını xidmətindən azad etmək üçün Misirə, Misir padşahı fironun yanına getməsinə əmr etdi.

5 Rəbb Musaya dedi: «Get, Misirə qayıt, çünki sənin canını almaq istəyənlərin hamısı ölüb. Sən isə firona İsrail övladlarını öz torpağından çıxartmağı söylə».

6 Rəbb ona Misirdə fironun və onun tayfasının gözü qarşısında əlamətlər və möcüzələr göstərməyi göstərdi ki, onlar onu Rəbbin göndərdiyinə inansınlar.

7 Musa Rəbbin ona əmr etdiyi hər şeyə qulaq asdı və qayınatasının yanına qayıdıb hər şeyi ona danışdı. Reuel ona dedi: «Salamat get».

8 Musa Misirə getmək üçün qalxdı. Arvadını və oğullarını da özü ilə götürdü. Yol kənarındakı bir mehmanxanada idi. Allahın bir mələyi enib ona qarşı bir fürsət axtardı.

9 İbrahim ilk oğluna görə onu öldürmək istədi, çünki onu sünnət etməmişdi və Rəbbin İbrahimlə bağladığı əhdi pozmuşdu.

10 Musa qayınatasının ilk oğlunu sünnət etməmək barədə dediyi sözlərə qulaq asdığı üçün onu sünnət etmədi.

11 Sippora Rəbbin mələyinin Musaya qarşı bir bəhanə axtardığını gördü və bunun oğlu Gəşomun sünnət edilməməsi səbəbindən baş verdiyini anladı.

12 Sippora tez orada olan iti qaya daşlarından götürdü və oğlunu sünnət etdi. Ərini və oğlunu Rəbbin mələyinin əlindən qurtardı.

13 Həmin gün Musanın qardaşı Amramın oğlu Harun Misirdə idi və çayın kənarında gəzirdi.

14 Rəbb o yerdə ona göründü və dedi: «Səhraya, Musanın yanına get». O, Allahın dağında onunla görüşdü və onu öpdü.

15 Harun başını qaldırıb Musanın arvadı Sipporanı və onun övladlarını görüb Musaya dedi: «Bunlar sənin üçün kimlərdir?»

16 Musa ona dedi: «Bunlar Allahın mənə Midyan torpağında verdiyi arvadım və oğullarımdır». Bu hadisə Harunu qadın və onun uşaqları üçün kədərləndirdi.

17 Harun Musaya dedi: «Qadını və uşaqlarını atasının evinə göndər ki, atasının evinə getsinlər». Musa Harunun sözlərinə qulaq asdı və belə də etdi.

18 Sippora uşaqları ilə birlikdə qayıtdı və onlar Reuelin evinə getdilər. Rəbbin Öz xalqına nəzər salıb onları fironun əlindən Misirdən çıxardığı vaxta qədər orada qaldılar.

19 Musa və Harun Misirə, İsrail övladlarının icmasına gəldilər və onlara Rəbbin bütün sözlərini söylədilər. Xalq çox sevinib böyük bir sevinc içində idi.

20 Musa və Harun ertəsi gün tezdən durub fironun evinə getdilər və Allahın əsasını əllərinə aldılar.

21 Onlar padşahın darvazasına çatanda orada iki gənc şir dəmir alətlərlə bağlanmışdı. Onların qarşısından heç kim çıxıb-çıxmırdı, yalnız padşahın əmr etdiyi adamlar gəlirdi. Sehrbazlar gəlib şirləri sehlərə geri çəkirdilər və bu da onları padşahın yanına aparırdı.

22 Musa tələsik əsanı şirlərin üstünə qaldırıb onları buraxdı. Musa ilə Harun padşahın sarayına girdilər.

23 Şirlər də sevinclə onların ardınca gəldilər və ağasının çöldən qayıdışına sevinən it kimi sevindilər.

24 Firon bunu görəndə heyətləndi və bu xəbərdən çox qorxdı, çünki onların görünüşü Allahın oğullarının görünüşünə bənzəyirdi.

25 Firon Musaya dedi: «Nə istəyirsən?» Onlar ona cavab verib dedilər: «İbranilərin Allahı Rəbb bizi sənin yanına

göndərdi ki, «Xalqımı göndər ki, Mənə ibadət etsinlər» deyək».

26 Firon onların sözlərini eşidəndə onların qarşısında çox qorxdı və onlara dedi: «Bu gün gedin, sabah yanıma gəlin». Onlar da padşahın sözünə əməl etdilər.

27 Onlar getdikdən sonra firon sehrbaz Bilamı, oğulları Yannis və Yambri, padşahın bütün sehrbazlarını, sehrbazlarını və məsləhətçilərini çağırırdı. Hamısı gəlib padşahın hüsurunda oturdu.

28 Padşah Musa ilə qardaşı Harunun ona dedikləri bütün sözləri onlara danışdı. Sehrbazlar padşaha dedilər: «Bəs darvazada bağlı qalan şirlər üzündən bu adamlar sənin yanına necə gəldilər?»

29 Padşah dedi: «Çünki onlar əsanı şirlərə qarşı qaldırıb onları buraxdılar və yanıma gəldilər. Şirlər də onlara itin ağası ilə görüşməyə sevindi ki, kimi sevindilər».

30 Sehrbaz Beor oğlu Bilam padşaha cavab verib dedi: «Bunlar bizim kimi sehrbazlardan başqa heç kim deyil».

31 İndi onları çağırıdır, qoy gəlsinlər, biz də onları sınayaq. Padşah da belə etdi.

32 Səhəri gün firon Musa ilə Harunu padşahın hüsuruna çağırırdı. Onlar Allahın əsasını götürüb padşahın yanına gəldilər və ona dedilər:

33 İbranilərin Allahı Rəbb belə deyir: «Xalqımı göndər ki, Mənə ibadət etsinlər».

34 Padşah onlara dedi: «Bəs Allahın elçiləri olduğunuza və Onun əmri ilə yanıma gəldiyinizə kim inanar?»

35 İndi bu işdə bir möcüzə və ya əlamət göstərin, onda dediklərinizə inanılacaq.

36 Harun tələsik əlindəki əsanı fironun və onun əyanlarının qarşısına atdı və əsa ilana döndü.

37 Sehrbazlar bunu gördülər və hər biri öz əsasını yerə atdı və onlar ilanlara çevrildi.

38 Harunun əsasının ilanı başını qaldırıb sehrbazların əsalarını udmaq üçün ağzını açdı.

39 Sehrbaz Bilam cavab verdi: «Bu, qədim zamanlardan bəri belədir: ilan öz qohumunu udar və canlılar bir-birini yeyər».

40 İndi onu əvvəlki əsaya qaytar, biz də əsalarımızı əvvəlki vəziyyətinə qaytaracağıq. Əgər əsan əsalarımızı udsa, onda biləcəyik ki, səndə Allahın ruhu var. Əgər belə deyilsə, sən sadəcə bizim kimi bir ustasan.

41 Harun tələsik əlini uzadıb ilanın quyruğundan tutdu və əsa əlində əsa oldu. Sehrbazlar da öz əsaları ilə eyni şeyi etdilər və hər biri öz ilanının quyruğundan tutdu və əvvəlki kimi əsa oldular.

42 Onlar yenidən əsaya çevriləndə Harunun əsası onların əsalarını uddu.

43 Padşah bunu görəndə Misir padşahlarının salnamələrini, Misir padşahlarının salnamələrini gətirdilər. Onlar orada bütün Misir bütələrinin yazıldığı salnamələr kitabını gətirdilər. Çünki orada Yehovanın adını tapmaq istəyirdilər, amma tapa bilmədilər.

44 Firon Musaya və Haruna dedi: «Baxın mən sizin Allahınızın adını bu kitabda yazılmış tapmamışam və Onun adını da bilmirəm».

45 Məsləhətçilər və müdriklər padşaha cavab verdilər: «Eşitmişik ki, İbranilərin Allahı müdriklərin oğlu, qədim padşahların oğludur».

46 Firon Musaya və Haruna tərəf dönüb dedi: «Elan etdiyiniz Rəbbi tanımıram və Onun xalqını da göndərməyəcəyəm».

47 Onlar padşaha cavab verib dedilər: «Allahların Allahı Rəbbin adıdır. O, atalarımızın dövründən bəri bizə Öz adını elan edib və bizi göndərüb dedi: “Fironun yanına gedin və ona deyin: “Xalqımı göndərin ki, Mənə ibadət etsinlər”».

48 İndi bizi göndər, səhrada üç günlük səyahətə çıxmaq və ona qurban gətirək. Çünki Misirə getdiyimiz günlərdən bəri o, nə yandırma qurbanını, nə təqdimi, nə də başqa qurbanı əlimizdən almadı. Əgər bizi göndərməsən, sənə qarşı qəzəbi alovlanacaq və Misiri ya vəba, ya da qılıncla vuracaq».

49 Firon onlara dedi: «İndi mənə Onun gücünü və qüdrətini deyin». Onlar ona dedilər: «O, göyü, yeri, dənizləri və onların bütün balıqlarını yaratdı, işığı yaratdı, qaranlığı yaratdı, yerə yağış yağdırdı və suladı, otları və otları bitirdi, insanları, heyvanları, meşə heyvanlarını, hava quşlarını və dəniz balıqlarını yaratdı və onlar Onun ağzı ilə yaşayıb ölürlər».

50 O, səni ananın bətnində yaratdı, sənə həyat nəfəsi verdi, səni böyüdü və Misir padşahlıq taxtına oturtdu, nəfəsini və ruhunu səndən alıb götürüldüyün torpağa qaytaracaq.

51 Padşah onların sözlərindən qəzəbləndi və onlara dedi: «Bəs bütün millətlərin tanrılarından kim bunu edə bilər? Mənim çayım mənimdir və mən onu özüm üçün yaratmışam».

52 O, onları özündən qovdu və İsrail üzərində dünən və əvvəlkindən daha ağır iş görməyi əmr etdi.

53 Musa ilə Harun padşahın hüsurundan çıxdılar və İsrail övladlarının vəziyyətini pis gördülər, çünki nəzarətçilər onların işini çox ağırlaşdırmışdılar.

54 Musa Rəbbin hüsuruna qayıdıb dedi: «Niyə xalqına pislilik etdin? Məni göndərdiyin şeyi fironun yanına göndərdiyimdən bəri o, İsrail övladlarına çox pislilik edir».

55 Rəbb Musaya dedi: «Bax görəcəksən ki, firon İsrail övladlarını uzadılmış əl və ağır bəlalarla öz torpağından göndərəcək».

56 Musa ilə Harun Misirdə öz soydaşları İsrail övladları ilə birlikdə yaşadılar.

57 Misirlilər İsrail övladlarına qarşı ağır işlərlə həyatlarını acılaşdırdılar.

FƏSİL 80

1 İki ildən sonra Rəbb Musanı yenidən fironun yanına göndərdi ki, İsrail övladlarını Misir torpağından çıxarsın.

2 Musa gedib fironun evinə gəldi və fironun onu göndərən Rəbbin sözlərini ona söylədi. Lakin firon Rəbbin səsini qulaq asmadı. Allah Misirdə fironun və onun tabeliyindəkilərin üzərinə qüdrətini göstərdi və fironun və onun xalqını çox böyük və ağırlı bəlalarla cəzalandırdı.

3 Rəbb Harunun əli ilə Misirin bütün sularını, bütün çaylarını və çaylarını qana çevirdi.

4 Bir Misirli su içməyə və çəkməyə gələndə səhənginə baxdı və gördü ki, bütün su qana çevrilib. O, fincanından su içməyə gələndə fincandakı su qana çevrilib.

5 Bir qadın xəmir yoğurub yeməyini bişirəndə onun görünüşü qana dönərdi.

6 Rəbb yenə adam göndərüb bütün sularında qurbağalar göndərdi və bütün qurbağalar Misirlilərin evlərinə axıdı.

7 Misirlilər su içəndə qarınları qurbağalarla doldu və çayda rəqs etdikləri kimi qarınlarında da rəqs etdilər.

8 Onların bütün içməli və bişirmə suyu qurbağalara çevrildi, Yataqlarında uzananda da tərin qurbağalar törəyirdi.

9 Bütün bunlara baxmayaraq, Rəbbin qəzəbi onlardan dönmədi və əli bütün Misirlilərə qarşı uzandı ki, onları hər cür ağır bəla ilə məhv etsin.

10 O, adam göndərüb onların tozunu bitlərə vurdu və bitlər Misirdə iki qulac hündürlüyündə yer üzündə bitlərə çevrildi.

11 Misirdə yaşayan bütün insanların və heyvanların ətində çoxlu sayda bit var idi. Rəbb padşahın və kraliçanın üzərinə də bit göndərdi və bitlər Misiri bitlərdən çox narahat etdi.

12 Buna baxmayaraq, Rəbbin qəzəbi sönmədi və əli hələ də Misir üzərində uzanmışdı.

13 Rəbb Misirə hər cür çöl heyvanı göndərdi. Onlar gəlib bütün Misiri, insanları, heyvanları, ağacları və Misirdə olan hər şeyi məhv etdilər.

14 Rəbb toz içində sürünən odlular, ilanlar, əqrəblər, siçanların, yabanı otların, qurbağaların və başqalarını göndərdi.

15 Milçəklər, eşşəkarı, birələr, böcəklər və ağcaqanadlar, hər biri öz növünə görə sürü.

16 Bütün sürünənlər və qanadlı heyvanlar Misirə gəldi və Misirliləri çox kədərləndirdi.

17 Misirlilərin gözlərinə və qulaqlarına birələr və milçəklər girdi.

18 Eşşəkarı onların üstünə gəldi və onları qovdu. Onlar oradan öz otaqlarına girdilər və eşşəkarı onları təqib etdi.

19 Misirlilər heyvan sürüsündən gizləndə qapılarını arxalarından bağladılar və Allah dənizdəki Sulanutlara Misirə getməyi əmr etdi.

20 Onun uzun qolları kişinin qulacının uzunluğunda on qulac idi.

21 O, damlara çıxıb taxta döşəməni və tirləri açıb onları kəsdi, qolunu evin içinə uzadıb qıfılı və rəfi açdı və Misir evlərini açdı.

22 Sonra heyvan sürüsü Misir evlərinə gəldi və heyvan sürüsü Misirliləri məhv etdi və bu, onları çox kədərləndirdi.

23 Buna baxmayaraq, Rəbbin qəzəbi Misirlilərdən dönmədi və əli hələ də onlara qarşı uzanmışdı.

24 Allah vəba göndərdi və vəba Misirə yayıldı, atlara, eşşəklərə, dəvələrə, öküzlərə, qoyunlara və insanlara yayıldı.

25 Misirlilər səhər tezdən mal-qaralarını otlamağa aparmaq üçün duranda bütün mal-qaralarının öldüyünü gördülər.

26 Misirlilərin mal-qarasından yalnız onda biri qalmışdı, İsraililərin Qoşendəki mal-qarasından isə bir dənə də olsun ölməmişdi.

27 Allah Misirlilərin bədənini yanıq göndərdi və dərilərini partlatdı. Bütün Misirlilərdə ayaqlarının altından başlarının təpəsinə qədər şiddətli qaşınma yarandı.

28 Onların ətində çoxlu çibanlar var idi və əti çürüyüb çürüyənə qədər soldu.

29 Buna baxmayaraq, Rəbbin qəzəbi sönmədi və əli hələ də bütün Misir torpağına doğru uzanırdı.

30 Rəbb çox güclü bir dolu göndərdi, üzüm tənəklərinə vurdu, meyvə ağaclarını qırdı və üzərinə yağın meyvələri qurutdu.

31 Bütün yaşıl otlar quruyub yox oldu, çünki dolunun arasından od yağdı və dolu ilə od hər şeyi məhv etdi.

32 Çöldə tapılan insanlar və heyvanlar od və doludan tələf oldu, bütün gənc aslanlar isə taqətdən düşdülər.

33 Rəbb Misirə çoxlu çayırtkə göndərdi və hər növ çayırtkə – Xasel, Salom, Çarqol və Xaqol çayırtkələri göndərdi. Onlar doludan qalan hər şeyi yedilər.

34 Misirlilər çayırtkələrə sevindilər, halbuki onlar çayırtkələri çox tutub duzladılar.

35 Rəbb dənizin güclü küləyi əsdirdi və bütün duzlu çayırtkələri aparıb Qırmızı dənizə atdı; Misir sərhədlərində bir dənə də olsun çayırtkə qalmadı.

36 Allah Misir üzərinə qaranlıq göndərdi. Bütün Misir və Patros torpağı üç gün qaranlıq oldu. Əlini ağzına qaldıranda heç kim onu görə bilmədi.

37 O dövrdə Rəbbə qarşı üsyankar olan, Musa ilə Haruna qulaq asmayan və Allahın onları göndərdiyinə inanmayan İsrail xalqından bir çoxu öldü.

38 Onlar “Misirdən çıxmayaçaqıq, yoxsa kimsəsiz səhrada aclıqdan həlak olacaqıq” deyən və Musanın səsinə qulaq asmayan xalq idilər.

39 Rəbb onları üç gün qaranlıqda bəlaya saldı. İsraililər onları o günlərdə basdırdılar. Misirlilər onlardan xəbərsiz və sevinmədən.

40 Misirdə üç gün ərzində çox böyük qaranlıq çökdü. Qaranlıq düşəndə ayaq üstə duran hər kəs yerində qalırdı, oturan otururdu, yatan da eyni vəziyyətdə uzanırdı, yeriyan da yerdə otururdu; qaranlıq çəkilənə qədər bütün Misirlilərin başına bu hadisə gəldi.

41 Qaranlıq günlər keçdi və Rəbb Musa ilə Harunu İsrail övladlarına göndərərək dedi: «Bayramınızı qeyd edin və Pasxa bayramınızı keçirin. Çünki Mən gecənin bir yarısı bütün Misirlilərin arasına girəcəyəm və insanların ilk doğulanından heyvanların ilk doğulanına qədər bütün ilk doğulanları öldürəcəyəm. Pasxa bayramınızı görəndə yanınızdan keçəcəyəm».

42 İsrail övladları Rəbbin Musaya və Haruna əmr etdiyi hər şeyi o gecə yerinə yetirdilər.

43 Gecənin bir yarısı Rəbb Misirin ortasına çıxdı və insanların ilk oğlundan tutmuş heyvanların ilk oğluna qədər bütün Misirlilərin ilk övladlarını öldürdü.

44 Firon, bütün əyanları və bütün Misirlilər gecə oyandılar. O gecə bütün Misirdə böyük bir fəryad qopdu, çünki elə bir ev yox idi ki, orada cəsəd olmasın.

45 Həmçinin Misirlilərin ilk oğullarının evlərinin divarlarına həkk olunmuş surətləri məhv olub yerə yıxıldı.

46 Hətta bundan əvvəl vəfat edən və evlərində basdırdıqları ilk övladlarının sümüklərini də həmin gecə Misir itləri yığıb Misirlilərin qarşısına sürüyüb atdılar.

47 Bütün Misirlilər qəflətən başlarına gələn bu bəlanı gördülər və ucadan qışqırdılar.

48 O gecə bütün Misir ailələri, hər kəs öz oğlu və ilk doğulan qızı üçün ağladı. Misirin gurultusu o gecə uzaqdan eşidildi.

49 Fironun qızı Batiya həmin gecə padşahla birlikdə Musa ilə Harunu evlərində axtarmağa getdi. Onlar Musa ilə Harunu evlərində yeyib-içərkən və bütün İsraililərlə birlikdə sevinib-şadlanarkən tapdılar.

50 Batiya Musaya dedi: «Sənə etdiyim yaxşılığın mükafatı budurmu? Səni böyüdüüb uzadan, sən isə bu bəlanı mənim və atamın nəslinin başına gətirdin».

51 Musa ona dedi: «Doğrudan da, Rəbb Misirə on bəla göndərdi. Onlardan sənə bir bəla gəldimi? Onlardan biri sənə təsir etdimi?» Qadın dedi: «Xeyr».

52 Musa ona dedi: «Sən ananın ilk övladı olsan da, ölməyəcəksən və Misirdə sənə heç bir bəla üz verməyəcək».

53 Qadın dedi: «Padşahı, qardaşımı, bütün ailəsini və təbəələrini bu bəlaya salanda, onların ilk oğulları ilə birlikdə bütün Misirlilərin ilk oğulları həlak olanda mənə nə faydası var?»

54 Musa ona dedi: «Qardaşın, onun ailəsi və tayfası olan Misir nəsiləri Rəbbin sözlərinə qulaq asmaq istəmədi, ona görə də bu bəla onların başına gəldi».

55 Misir padşahı firon Musaya, Haruna və onlarla birlikdə olan bəzi İsrail övladlarına yaxınlaşdı və onlara dua edərkən dedi:

56 Qalx, ölkədə yaşayan bütün İsrail övladlarını, qoyunlarını, öküzlərini və onlara məxsus olan hər şeyi götür. Heç nəyi qoymasınlar, yalnız mənim üçün Allahınız Rəbbə dua edin.

57 Musa firona dedi: «Bax sən ananın ilk oğlu olsan da, qorxma, çünki ölməyəcəksən, çünki Rəbb sənə böyük qüdrətini və uzanan güclü qolunu göstərmək üçün yaşamağı əmr edib».

58 Firon İsrail övladlarının göndərilməsini əmr etdi və bütün Misirlilər onları göndərmək üçün özlərini cəsarətləndirdilər, çünki dedilər: «Hamımız məhv oluruq».

59 Atamız İbrahimlə Rəbbin andına əsasən, bütün Misirlilər İsrail övladlarını çoxlu sərvətlə, qoyun-keçi, mal-qara və qiymətli şeylərlə yola saldılar.

60 İsrail övladları gecə yola düşməkdə gecikdilər. Misirlilər onları çıxarmaq üçün yanlarına gələndə onlara dedilər: «Biz oğruyuq ki, gecə çıxacaq?»

61 İsrail övladları misirlilərdən gümüş, qızıl qablar və paltarlar istədilər. İsrail övladları isə misirlilərin əşyalarını soyundurdular.

62 Musa tələsik qalxıb Misir çayına getdi və oradan Yusifin tabutunu çıxarıb özü ilə apardı.

63 İsrail övladları da atalarının tabutunu və öz qəbiləsinin tabutlarını özü ilə gətirdilər.

FƏSİL 81

1 İsrail övladları Ramsesdən Sukkota qədər yola düşdülər. Uşaqlar və arvadlarından başqa, təxminən altı yüz min piyada kişi var idi.

2 Qarışıq bir izdiham, çoxlu qoyun-keçi və mal-qara da onlarla birlikdə yola düşdü.

3 İsrail övladlarının Misir torpağında ağır işlərdə yaşaması iki yüz on il çəkdi.

4 İki yüz on ilin sonunda Rəbb İsrail övladlarını qüdrətli əli ilə Misirdən çıxardı.

5 İsrail övladları Misirdən, Qoşen və Ramsesdən yola düşüb birinci ayın on beşinci günündə Sukkotda düşərgə saldılar.

6 Misirlilər Rəbbin vurduğu bütün ilk övladlarını dəfn etdilər və bütün Misirlilər öldürülənlərini üç gün basdırdılar.

7 İsrail övladları Sukkotdan yola düşüb səhranın sonundakı Etomda düşərgə saldılar.

8 Misirlilər ilk övladlarını dəfn etdikdən sonra üçüncü gün çoxlu adam Misirdən qalxıb İsraililəri Misirə qaytarmaq üçün onların ardınca düşdü. Çünki onlar İsraililəri köləlikdən azad etdiklərinə görə peşman oldular.

9 Bir nəfər qonşusuna dedi: «Musa və Harun firona dedilər: “Biz səhrada üç günlük səyahətə çıxıb Allahımız Rəbbə qurban gətirəcəyik”».

10 İndi isə səhər tezdən durub onları geri qaytaraq. Əgər onlar bizimlə birlikdə Misirə, ağalarının yanına qayıtsalar, onda onlarda iman olduğunu biləcəyik. Əgər qayıtmazsalar, onda onlarla vuruşub böyük güc və güclü bir əllə geri qaytaracağıq.

11 Fironun bütün əyanları səhər tezdən qalxdılar və onlarla birlikdə təxminən yeddi yüz min nəfərlik adamla birlikdə həmin gün Misirdən çıxıb İsrail övladlarının olduğu yerə çatdılar.

12 Bütün Misirlilər Musa ilə Harunun və bütün İsrail övladlarının Pi-Hahiotun qarşısında oturub yeyib-içdiyini və Rəbbin bayramını qeyd etdiyini gördülər.

13 Bütün Misirlilər İsrail övladlarına dedilər: «Doğrudan da, siz dediniz ki, biz səhrada üç gün səyahətə çıxıb Allahımıza qurban kəsib qayıdacağıq».

14 İndi isə bu gün getdiyiniz gündən beş gün keçir. Niyə ağalarının yanına qayıtmırsınız?

15 Musa və Harun onlara cavab verdilər: «Çünki Allahımız Rəbb bizim vasitəmizlə şəhadət edib dedi: “Siz bir daha Misirə qayıtmayacaqsınız, biz isə Allahımız Rəbbin atalarımıza and içərək bizə verəcəyinə görə süd və bal axan bir torpağa gedəcəyik”».

16 Misir əyanları İsrail övladlarının onlara qulaq asmadığını və Misirə qayıtmadığını görəndə İsrailə döyüşmək üçün qoşunlarını bağladılar.

17 Rəbb İsrail övladlarının ürəyini Misirlilərə qarşı möhkəmləndirdi və onları ağır məğlubiyyətə uğrattı. Döyüş Misirlilərin üzərinə şiddətli bir zərbə vurdu. Bütün Misirlilər İsrail övladlarının qarşısından qaçdılar, çünki onların çoxu İsraililərin əlində həlak oldu.

18 Fironun əyanları Misirə gedib firona dedilər: «İsrail övladları qaçıb və bir daha Misirə qayıtmayacaqlar». Musa və Harun bizimlə belə danışdılar.

19 Firon bunu eşidəndə onun və bütün əyanlarının ürəyi İsrailə qarşı döndü və İsraili göndərdiklərinə görə peşman oldular; bütün Misirlilər firona məsləhət gördülər ki, İsrail övladlarını geri qaytarmaq üçün onları təqib etsin.

20 Onlar öz qardaşlarına dedilər: «Biz nə üçün İsraili köləlikdən azad etdik?»

21 Rəbb bütün Misirlilərin ürəyinə İsraililəri təqib etmək üçün qüvvət verdi, çünki Rəbb Misirliləri Qırmızı dənizdə məğlub etmək istəyirdi.

22 Firon qalxıb arabasını qoşdu və bütün Misirlilərə toplaşmaq əmri verdi. Uşaqlar və qadınlardan başqa heç kim qalmadı.

23 Bütün Misirlilər İsrail övladlarını təqib etmək üçün fironla birlikdə yola düşdülər. Misir düşərgəsi olduqca böyük və ağır idi, təxminən on yüz min nəfər.

24 Bütün bu düşərgə İsrail övladlarını Misirə qaytarmaq üçün onları təqib etdi və Qırmızı dənizin kənarında düşərgə salaraq onlara çatdı.

25 İsrail övladları başlarını qaldırıb bütün Misirlilərin onları təqib etdiyini gördülər. İsrail övladları onlardan çox qorxdular və Rəbbə fəryad etdilər.

26 Misirlilərə görə İsrail övladları dörd hissəyə bölündülər və fikir ayrılığına düşdülər, çünki Misirlilərdən qorxurdular. Musa onların hər biri ilə danışdı.

27 Birinci dəstə Ruven, Şimeon və İssakar övladlarından ibarət idi və onlar Misirlilərdən çox qorxduqları üçün özlərini dənizə atmaq qərarına gəldilər.

28 Musa onlara dedi: «Qorxmayın, dayanın və Rəbbin bu gün sizin üçün edəcəyi xilas görün».

29 İkinci dəstə Zebulun, Binyamin və Naftali oğullarından ibarət idi və onlar misirlilərlə birlikdə Misirə qayıtmaq qərarına gəldilər.

30 Musa onlara dedi: «Qorxmayın, çünki bu gün Misirliləri gördüyünüz kimi, bir daha onları görməyəcəksiniz».

31 Üçüncü dəstə Yəhuda və Yusif övladlarından ibarət idi və onlar Misirlilərlə döyüşmək üçün onlara qarşı çıxmaq qərarına gəldilər.

32 Musa onlara dedi: «Yerinizdə durun, çünki Rəbb sizin üçün döyüşəcək və siz susacaqsınız».

33 Dördüncü dəstə Levi, Qad və Aşer övladlarından ibarət idi və onlar Misirliləri çaşdırmaq üçün onların arasına girməyə qərar verdilər. Musa onlara dedi: «Mövqelərinizdə qalın və qorxmayın, yalnız Rəbbə dua edin ki, sizi onların əlindən xilas etsin».

34 Bundan sonra Musa xalqın arasından qalxıb Rəbbə dua etdi və dedi:

35 Ey bütün yer üzünün Allahı Rəbb, Misirdən çıxardığın xalqını xilas et və qoy misirlilər güc və qüdrətin onlarındır deyər öyünməsinlər.

36 Rəbb Musaya dedi: «Niyə Mənə fəryad edirsən? İsrail övladlarına de ki, yola düşsünlər. Əsanı dənizin üzərinə uzadıb dənizi yar ki, İsrail övladları oradan keçsinlər».

37 Musa belə də etdi və əsasını dənizin üzərinə qaldırıb onu yardı.

38 Dənizin suları on iki hissəyə bölündü və İsrail övladları, hazırlanmış yoldan keçən bir adam kimi, ayaqqabıları ilə piyada keçdilər.

39 Rəbb Musa və Harunun əli ilə Misirdə və dənizdə möcüzələrini İsrail övladlarına göstərdi.

40 İsrail övladları dənizə girəndə Misirlilər onların ardınca düşdülər. Dənizin suları yenidən onların üzərinə gəldi və hamısı suda batdı. Fironun başqa heç kim qalmadı. Firon Rəbbə şükür etdi və Ona iman gətirdi. Buna görə də Rəbb onu o vaxt Misirlilərlə birlikdə məhv etmədi.

41 Rəbb bir mələyə onu Misirlilərin arasından götürməyi əmr etdi. Misirlilər onu Nineva torpağına atdılar və o, uzun müddət orada hökmranlıq etdi.

42 O gün Rəbb İsraili Misirlilərin əlindən xilas etdi. Bütün İsrail övladları Misirlilərin həlak olduğunu gördülər və Rəbbin Misirdə və dənizdə etdiyi böyük işləri gördülər.

43 Rəbbin Misirliləri onların qarşısında məğlub etdiyi gün Musa və İsrail övladları Rəbbə bu nəğməni oxudular.

44 Bütün İsraililər birlikdə oxuyub dedilər: «Rəbbə nəğmə oxuyacağam, çünki O, çox ucalıb, atı və süvarisini dənizə atıb. Budur, bu, Allahın Qanun kitabında yazılmışdır».

45 Bundan sonra İsrail övladları yola düşüb Marada düşərgə saldılar. Rəbb İsrail övladlarına Marada qanunlar və hökmlər verdi. Rəbb İsrail övladlarına Onun bütün yolları ilə getməyi və Ona qulluq etməyi əmr etdi.

46 Onlar Maradan yola düşüb Elimə gəldilər. Elimdə on iki su bulağı və yetmiş xurma ağacı var idi və uşaqlar orada, suların kənarında düşərgə salmışdılar.

47 Onlar Elimdən yola düşüb Misirdən çıxdıqdan sonra ikinci ayın on beşinci günündə Sin səhrasına çatdılar.

48 O vaxt Rəbb İsrail övladlarına yemək üçün manna verdi və Rəbb İsrail övladları üçün göydən günbəgün yemək yağdırdı.

49 İsrail övladları səhrada olduqları müddətdə qırx il ərzində manna yedilər, ta ki Kənan torpağına sahib olmaq üçün gələnə qədər.

50 Onlar Sin səhrasından yola düşüb Aluşda düşərgə saldılar.

51 Onlar Aluşdan yola düşüb Refidimdə düşərgə saldılar.

52 İsrail övladları Refidimdə olanda Sefonun qardaşı Esavın oğlu Elifazın oğlu Amaleq İsraililərlə döyüşməyə gəldi.

53 O, özü ilə səkkiz yüz bir min sehrbaz və sehrbaz gətirdi və Refidimdə İsrailə döyüşə hazırlaşdı.

54 Onlar İsrailə qarşı böyük və şiddətli bir döyüşə başladılar və Rəbb Amaleqi və onun xalqını Musanın və İsrail övladlarının, eləcə də Musanın qulu Efrayımlı Nun oğlu Yeşuanın əlinə təslim etdi.

55 İsrail övladları Amaleqliləri və onun xalqını qılıncdan keçirdilər, lakin İsrail övladları üzərində döyüş çox şiddətli oldu.

56 Rəbb Musaya dedi: «Bu şeyi özün üçün xatirə olaraq bir kitaba yaz və qulun Nun oğlu Yeşuanın əlinə qoy və İsrail övladlarına əmr edib de: “Kənan torpağına çatanda Amaleq xalqının xatirəsini göyün altından tamamilə siləcəksən”».

57 Musa belə də etdi və kitabı götürüb üzərinə bu sözləri yazdı:

58 Misirdən çıxdığınız zaman yolda Amaleqlilərin sizə nə etdiyini yadınıza salın.

59 Yolda qarşına çıxdın, Arxada zəif olanları, taqətdən düşüb yorğun olanda onları vurdu.

60 Buna görə də Allahınız Rəbb sizə miras olaraq verəcəyi torpaqda ətrafınızdakı bütün düşmənlərinizdən qurtulmaq və sizə rahatlıq verəndə Amaleq xalqının xatirəsini göydən siləcəksiniz, onu heç vaxt unutmayacaqsınız.

61 Amaleqə, onun xatirəsinə və ya nəslinə rəhm edən padşahı Mən ondan tələb edəcəyəm və onu xalqının arasından silib atacağam.

62 Musa bütün bunları bir kitaba yazdı və İsrail oğullarına bütün bu şeylərə riayət etməyi əmr etdi.

FƏSİL 82

1 İsrail övladları Misirdən çıxdıqları üçüncü ayda Refidimdən yola düşüb Sina səhrasında düşərgə saldılar.

2 O vaxt Musanın qayınatası, Midyanlı Reuel qızı Sipporah və iki oğlu ilə gəldi, çünki Rəbbin İsrailə etdiyi möcüzələri, onları Misirlilərin əlindən qurtardığını eşitmişdi.

3 Reuel Musanın düşərgə saldığı səhraya, Allahın dağının olduğu yerə gəldi.

4 Musa qayınatasını qarşılamağa böyük şərəflə çıxdı və bütün İsraililər onunla idi.

5 Reuel və oğulları uzun müddət İsrail övladları arasında qaldılar və o gündən etibarən Reuel Rəbbi tanıyırdı.

6 İsrail övladlarının Misirdən çıxmasının üçüncü ayının altıncı günündə Rəbb Sina dağında İsrailə On əmr verdi.

7 Bütün İsraililər bütün bu əmrləri eşitdilər və o gün bütün İsraililər Rəbdə çox sevindi.

8 Rəbbin izzəti Sina dağında qaldı və O, Musanı çağırdı. Musa buludun içində gəlib dağa qalxdı.

9 Musa dağda qırx gün-qırx gecə qaldı; nə çörək yedi, nə də su içdi. Rəbb İsrail övladlarına öyrətmək üçün ona qanunları və hökmləri öyrətdi.

10 Rəbb İsrail övladlarına əmr etdiyi on əmri iki daş lövhə üzərinə yazdı və Musaya İsrail övladlarına əmr etmək üçün verdi.

11 Rəbb qırx gün-qırx gecənin sonunda Sina dağında Musa ilə danışığını bitirdi. Rəbb Musaya Allahın barmağı ilə yazılmış daş lövhələr verdi.

12 İsrail övladları Musanın dağdan enmədiyini görəndə Harunun ətrafına toplaşib dedilər: «Bu adam Musaya nə olub, bilmirik».

13 İndi qalx, bizim üçün bir allah düzəlt ki, qarşımızda getsin və sən ölməyəsən.

14 Harun xalqdan çox qorxdı və onlara qızıl gətirmələrini əmr etdi və xalq üçün ondan tökmə buzov düzəltdi.

15 Musa dağdan enməzdən əvvəl Rəbb ona dedi: «Aşağı düş, çünki Misirdən çıxardığın xalq özlərini pozub».

16 Onlar özlərinə tökmə buzov düzəldib ona səcdə qıldılar. İndi isə Məni tərk et ki, onları yer üzündən yox edim, çünki onlar inadkar bir xalqdır.

17 Musa Rəbbə yalvardı və düzəltmələri buzov üçün xalq üçün Rəbbə dua etdi. Bundan sonra o, dağdan endi və əlində Allahın israililərə əmr etməsi üçün verdiyi iki daş lövhə var idi.

18 Musa düşərgəyə yaxınlaşıb xalqın düzəltdiyi buzovu görəndə qəzəbləndi və dağın altındakı lövhələri sındırdı.

19 Musa düşərgəyə gəldi. Dana götürüb odda yandırdı, narın toz halına gələnə qədər üyütdü və suyun üzərinə səpib İsrail övladlarına içirdi.

20 Dana heykəlini düzəldən təxminən üç min nəfər xalqın bir-birinin qılıncından öldü.

21 Ertəsi gün Musa xalqa dedi: «Mən Rəbbin hüzuruna çıxacağam. Bəlkə Rəbbə qarşı etdiyiniz günahları kəffarə edə bilərəm».

22 Musa yenə Rəbbin hüzuruna çıxdı və qırx gün-qırx gecə Rəbbin yanında qaldı.

23 Qırx gün ərzində Musa İsrail övladları üçün Rəbbə yalvardı və Rəbb Musanın duasını eşitdi və Rəbb İsrail övladları üçün ona yalvardı.

24 Sonra Rəbb Musaya dedi ki, iki daş lövhə yonub onları Rəbbin hüzuruna gətirsin. Rəbb də onların üzərinə On əmri yazsın.

25 Musa belə də etdi. O, enib iki lövhəni yondu və Sina dağına, Rəbbin yanına çıxdı. Rəbb lövhələrə On əmr yazdı.

26 Musa yenə qırx gün-qırx gecə Rəbbin hüzurunda qaldı və Rəbb ona İsrailə öyrətmək üçün qanunlar və hökmlər verdi.

27 Rəbb ona İsrail övladları haqqında əmr etdi ki, Rəbbin adı orada qalsın deyə bir müqəddəs yer tiksinlər. Rəbb ona müqəddəs yerin və onun bütün əşyalarının surətini göstərdi.

28 Qırx gün bitdikdən sonra Musa əlində iki lövhə ilə dağdan endi.

29 Musa İsrail övladlarının yanına gəlib Rəbbin bütün sözlərini onlara danışdı və Rəbbin ona öyrətdiyi qanunları, qanunları və hökmləri onlara öyrətdi.

30 Musa İsrail övladlarına Rəbbin sözünü çatdırdı ki, İsrail övladları arasında yaşamaq üçün onun üçün müqəddəs bir yer tikilsin.

31 Xalq Rəbbin Musa vasitəsilə onlara dediyi bütün yaxşı şeylərə görə çox sevindi və dedi: «Rəbbin sənə dediyi hər şeyi edəcəyik».

32 Xalq bir nəfər kimi ayağa qalxdı və Rəbbin məbədinə səxavətli ianələr gətirdi. Hər kəs məbədin işi və bütün xidməti üçün Rəbbə ianələr gətirdi.

33 Bütün İsrail övladları Rəbbin məbədinin işi üçün öz mülkündə olan hər şeyi – qızıl, gümüş, tunc və məbəd üçün istifadə edilə bilən hər şeyi gətirdilər.

34 İşlə məşğul olan bütün müdrik adamlar gəlib Rəbbin əmr etdiyi kimi, hər kəs öz işini gördüyü kimi Rəbbin məbədinə tikdilər; bütün müdrik adamlar Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi məbədi, onun avadanlığını və müqəddəs xidmət üçün lazım olan bütün əşyaları ürəkdən düzəldilər.

35 Müqəddəs məkanın işi beş ayın sonunda tamamlandı və İsrail övladları Rəbbin Musaya əmr etdiyi hər şeyi etdilər.

36 Rəbbin Musaya göstərdiyi kimi, İsrail övladları da müqəddəs məkanı və onun bütün avadanlığını Musanın yanına gətirdilər.

37 Musa işi gördü və onlar bunu Rəbbin ona əmr etdiyi kimi etdilər. Musa onlara xeyir-dua verdi.

FƏSİL 83

1 On ikinci ayın iyirmi üçüncü günündə Musa Harunla oğullarını götürüb onlara geyimlərini geyindirdi, onları məsh etdi və Rəbbin ona əmr etdiyi kimi onlara etdi. Musa Rəbbin o gün ona əmr etdiyi bütün təqdimləri gətirdi.

2 Bundan sonra Musa Harunla oğullarını götürüb onlara dedi: «Yeddi gün müqəddəs məskənin qapısında qalın, çünki mənə belə əmr olunub».

3 Harun və oğulları Rəbbin Musa vasitəsilə onlara əmr etdiyi hər şeyi etdilər və yeddi gün çadırın girişində qaldılar.

4 İsraililərin Misirdən çıxmasının ikinci ilində, birinci ayın birinci günü olan səkkizinci gün Musa müqəddəs məkanı tikdi və çadırın bütün avadanlığını və müqəddəs məkanın bütün avadanlığını yığdı və Rəbbin ona əmr etdiyi hər şeyi etdi.

5 Musa Harunu və oğullarını çağırdı və onlar Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi özləri və İsrail övladları üçün yandırma qurbanını və günah qurbanını gətirdilər.

6 Həmin gün Harunun iki oğlu Nadav və Avihu yad bir od götürüb onlara əmr etməmiş Rəbbin hüsuruna gətirdilər. Rəbbin hüsurundan od çıxıb onları məhv etdi və onlar həmin gün Rəbbin hüsurunda öldülər.

7 Musa müqəddəs məkanı tikib qurtardığı gün İsrail övladlarının rəhbərləri qurbangahın təqdisi üçün Rəbbin hüsuruna təqdimlərini gətirməyə başladılar.

8 Hər bir başçı bir gün, hər gün bir başçı on iki gün ərzində təqdimlərini gətirdilər.

9 Hər kəs öz dövründə gətirdiyi bütün təqdimlər: yüz otuz şəkəl ağırlığında bir gümüş lavaş, yetmiş şəkəl ağırlığında bir gümüş kasa; hər ikisi taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə qarışdırılmış narın unla dolu idi.

10 Buxurla dolu, on şəkəl ağırlığında qızıl qaşiq.

11 Yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu.

12 Günah qurbanı olaraq bir keçi gətirin.

13 Ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş keçi və beş birillik quzu.

14 İsrailin on iki hökmdarı, hər biri öz dövründə, hər gün belə edirdi.

15 Bundan sonra, ayın on üçüncü günündə Musa İsrail övladlarına Pasxa bayramını qeyd etməyi əmr etdi.

16 İsrail övladları Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi, ayın on dördüncü günündə Pasxa bayramını öz vaxtında qeyd etdilər, İsrail övladları da belə etdilər.

17 İkinci ayın birinci günündə Rəbb Musaya dedi:

18 Sən, qardaşın Harun və İsrailin on iki rəhbəri olan iyirmi və ondan yuxarı yaşda olan bütün İsrail övladlarının kişi başçılarını say.

19 Musa belə də etdi. Harun İsrailin on iki rəhbəri ilə gəldi və Sina səhrasında İsrail övladlarını saydılar.

20 İsrail övladlarının nəsilələrinə görə sayı iyirmi və yuxarı yaşda altı yüz üç min beş yüz əlli idi.

21 Lakin Levi övladları öz qohumları olan İsrail övladları ilə birlikdə siyahıya alınmadı.

22 Bir aylıq və yuxarı yaşda olan İsrail övladlarının bütün kişi sayı iyirmi iki min iki yüz yetmiş üç nəfər idi.

23 Bir aylıq və yuxarı yaşda olan Levi övladlarının sayı iyirmi iki min nəfər idi.

24 Musa Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi kahinləri və Leviləri hər birini öz xidmətinə və yükünə görə məskənin müqəddəs yerinə xidmət etməyə təyin etdi.

25 Ayın iyirminci günündə bulud Şəhadət çadırından götürüldü.

26 O vaxt İsrail övladları Sina səhrasından yola düşdülər və üç gün səyahət etdilər. Bulud Paran səhrasının üzərində dayandı. Orada Rəbbin İsrailə qarşı qəzəbi alovlandı, çünki onlar Rəbbi qəzəbləndirərək Ondən yemək istəmişdilər.

27 Rəbb onların səsini eşitdi və onlara bir ay ərzində yemək verdi.

28 Lakin bundan sonra Rəbbin qəzəbi onlara qarşı alovlandı və onları böyük bir qırğınla vurdu və onlar orada, orada basdırıldılar.

29 İsrail övladları o yeri Kebrot-Hattaava adlandırdılar, çünki orada əti istəyənləri basdırırdılar.

30 Kebrot-Hattaavanı tərk edib Paran səhrasında olan Hazerotda düşərgə saldılar.

31 İsrail övladları Xazerotda olanda Rəbbin qəzəbi Məryəmə Musaya görə alovlandı və o, qar kimi ağappaq cüzamlı oldu.

32 Cüzamından sonra yenidən gətirilənə qədər yeddi gün düşərgədən kənarda qaldı.

33 Bundan sonra İsrail övladları Xazerotdan yola düşüb Paran səhrasının kənarında düşərgə saldılar.

34 O vaxt Rəbb Musaya dedi: «İsrail övladlarından hər qəbiləyə bir nəfər olmaqla on iki nəfər göndər ki, Kənan torpağını araşdırsınlar».

35 Musa on iki nəfəri göndərdi və onlar Kənan torpağına gəlib oranı araşdırdılar. Sin səhrasından Xamota çatana qədər Rexova qədər bütün torpağı araşdırdılar.

36 Qırx gündən sonra Musa ilə Harunun yanına gəldilər və ürəklərindəki kimi ona bir xəbər gətirdilər. Kişilərdən on nəfər İsrail övladlarına araşdırdıqları torpaqlar barədə pis bir xəbər gətirərək dedilər: «Misirə qayıtmağımız əhalisini məhv edən bu torpağa getməkdən yaxşıdır».

37 Torpağı araşdıranlardan Nun oğlu Yeşua və Yefuneh oğlu Kalev dedilər: «Torpaq çox gözəldir».

38 Əgər Rəbb bizdən razı qalarsa, bizi bu torpağa gətirib bizə verəcək, çünki ora süd və bal axan bir torpaqdır.

39 Lakin İsrail övladları onlara qulaq asmaq istəmədilər və ölkə haqqında pis xəbər gətirən on nəfərin sözlərinə qulaq asdılar.

40 Rəbb İsrail övladlarının deyindiyini eşitdi və qəzəbləndi və and içərək dedi:

41 Bu pis nəsilən iyirmi yaşında və ondan yuxarı yaşda olan heç kim torpağı görməyəcək, yalnız Yefuneh oğlu Kalev və Nun oğlu Yeşua.

42 Amma bu pis nəsil bu səhrada məhv olacaq və övladları torpağa gəlib onu ələ keçirəcəklər. Buna görə də Rəbbin qəzəbi İsrailə qarşı alovlandı və onları qırx il səhrada gəzdirdi, ta ki o pis nəslin sonuna qədər, çünki onlar Rəbbə tabe olmadılar.

43 Xalq uzun müddət Paran səhrasında yaşadı və sonra Qırmızı dəniz yolu ilə səhraya getdi.

FƏSİL 84

1 O vaxt Levi oğlu Kehat oğlu Yetser oğlu Qorah İsrail övladlarından çoxlu adam götürdü və onlar qalxıb Musa, Harun və bütün icma ilə mübahisə etdilər.

2 Rəbb onlara qəzəbləndi və yer ağzını açdı, onları, evlərini, onlara məxsus olan hər şeyi və Qorahın bütün adamlarını uddu.

3 Bundan sonra Allah xalqı uzun müddət Seir dağı yolu ilə dolandırdı.

4 O vaxt Rəbb Musaya dedi: «Esav övladlarına qarşı müharibə başlatma, çünki onlara məxsus olan heç bir şeyi, ayaqlarınızın altına düşə biləcək qədər sənə verməyəcəyəm, çünki Seir dağı Esava irs olaraq verdim».

5 Buna görə də Esav övladları keçmişdə Seir övladları ilə vuruşurdular. Rəbb Seir övladlarını Esav övladlarının əlinə təslim etmiş və onları gözlərindən ötürmüşdü. Esav övladları bu günə qədər onların yerində yaşayırlar.

6 Buna görə də Rəbb İsrail övladlarına dedi: «Qardaşlarınız Esav övladlarına qarşı döyüşməyin, çünki onların torpağında sizə məxsus heç nə yoxdur. Onlardan pulla yemək alıb yeyə, su alıb içə bilərsiniz».

7 İsrail övladları Rəbbin sözünə əməl etdilər.

8 İsrail övladları səhrada uzun müddət Sina dağı yolu ilə gəzdilər və Esav övladlarına toxunmadılar. Onlar həmin ərazidə on doqquz il qaldılar.

9 O vaxt Kittim övladlarının padşahı Latinus hakimiyyətinin qırx beşinci ilində, İsrail övladlarının Misirdən çıxmasının on dördüncü ilində öldü.

10 Onu Kittim torpağında özü üçün tikdirdiyi yerdə dəfn etdilər və Abimnas onun yerinə otuz səkkiz il padşahlıq etdi.

11 O günlərdə, on doqquz ilin sonunda İsrail övladları Esav övladlarının sərhədini keçdilər və gəlib Moav səhrasının yolundan keçdilər.

12 Rəbb Musaya dedi: «Moavlıları mühasirəyə alma və onlara qarşı döyüşmə, çünki Mən sizə onların torpağından heç nə verməyəcəyəm».

13 İsrail övladları on doqquz il Moav səhrasında yol getdilər və onlarla döyüşmədilər.

14 İsrail övladlarının Misirdən çıxmasının otuz altıncı ilində Rəbb Emorluların padşahı Sihonun ürəyini vurdu. O, müharibə etdi və Moav övladlarına qarşı döyüşməyə çıxdı.

15 Sihon, Misir padşahının məsləhətçisi, Bilam oğlu Yaneas oğlu Beora və oğlu Bilamın yanına qasidlər

göndərdi ki, Moavı lənətləsinlər və Sihonun əlinə təslim edilsinlər.

16 Qasidlər gedib Yaneas oğlu Beoru və oğlu Bilamı Mesopotamiyanın Petor şəhərindən gətirdilər. Beor və oğlu Bilam Sihon şəhərinə gəldilər və Emorluların padşahı Sihonun qarşısında Moavı və onların padşahını lənətlədilər.

17 Sihon bütün ordusu ilə birlikdə Moavın üstünə getdi və onlarla vuruşdu və onları məğlub etdi. Rəbb onları onun əlinə verdi və Sihon Moav padşahını öldürdü.

18 Sihon döyüşdə Moavın bütün şəhərlərini aldı; Heşbon da onlardan aldı, çünki Heşbon Moav şəhərlərindən biri idi. Sihon öz əmirlərini və əyanlarını Heşbona yerləşdirdi və Heşbon o dövrdə Sihona məxsus idi.

19 Buna görə də məsəl danışanlar Beor və oğlu Bilam bu sözləri söylədilər: «Xəşbona gəlin, Sixonun şəhəri tikilib möhkəmlənəcək».

20 Vay halına, Moav! Ey Kemoş xalqı, yolunu azdın! Bax bu, Allahın qanun kitabında yazılıb.

21 Sihon Moavı fəth etdikdən sonra Moavdan aldığı şəhərlərə keşikçilər qoydu və Moav övladlarının xeyli hissəsi döyüşdə Sihonun əlinə keçdi. Sihon onların çoxlu oğul və qızlarını əsir götürdü və onların padşahını öldürdü. Beləliklə, Sihon öz torpağına qayıtdı.

22 Sihon Beora və oğlu Bilama çoxlu sayda gümüş və qızıl hədiyyələr verdi. Bilam da onları yola saldı və onlar Mesopotamiyaya, öz ölkələrinə qayıtdılar.

23 O vaxt bütün İsrail övladları Moav səhrasından keçib geri qayıdıb Edom səhrasını mühasirəyə aldılar.

24 Beləliklə, bütün icma Misirdən çıxdıqdan sonra qırxıncı ilin birinci ayında Sin səhrasına gəldi. İsrail övladları orada, Sin səhrasının Qadeşində yaşadılar. Məryəm orada öldü və orada dəfn edildi.

25 O vaxt Musa Edom padşahı Hadada qasidlər göndərib dedi: «Qardaşın İsrail belə deyir: “Rica edirəm, torpağından keçməyimə icazə ver. Biz nə tarladan, nə də üzüm bağından keçəcəyik, quyunun suyundan içməyəcəyik, padşahın yolu ilə gedəcəyik”».

26 Edom ona dedi: «Mənim ölkəmdən keçə bilməzsən». Edom İsrail övladlarının qarşısına güclü bir xalqla çıxdı.

27 Esav övladları İsrail övladlarını torpaqlarından keçirməyə razı olmadılar. Buna görə də israillilər onlardan uzaqlaşdılar və onlara qarşı döyüşmədilər.

28 Çünki bundan əvvəl Rəbb İsrail övladlarına əmr etmişdi: “Esav övladları ilə döyüşməyin”. Buna görə də İsrail övladları onlardan uzaqlaşdı onlara qarşı döyüşmədilər.

29 İsrail övladları Qadeşdən yola düşdülər və bütün xalq Hor dağına gəldi.

30 O vaxt Rəbb Musaya dedi: «Qardaşın Haruna de ki, orada öləcək, çünki İsrail övladlarına verdiyim torpağa gəlməyəcək».

31 Harun Rəbbin əmri ilə qırxıncı ilin beşinci ayının birinci günündə Hor dağına çıxdı.

32 Harun Hor dağında öləndə yüz iyirmi üç yaşında idi.

FƏSİL 85

1 Cənubda yaşayan Kənanlı Arad padşahı İsrail övladlarının casusların yolu ilə gəldiyini eşidəndə qoşunlarını İsrail övladlarına qarşı döyüşmək üçün düzdü.

2 İsrail övladları ondan çox qorxdular, çünki onun böyük və ağır ordusu var idi. Buna görə də İsrail övladları Misirə qayıtmaq qərarına gəldilər.

3 İsrail övladları Arad padşahından çox qorxduqları üçün üç günlük Maserat Beni Yaakon şəhərinə qayıtdılar.

4 İsrail övladları yerlərinə qayıtmaq istəmədilər və Beni Yaakonda otuz gün qaldılar.

5 Levi övladları İsrail övladlarının geri qayıtmadıqlarını görəndə Rəbbə paxıllıq etdilər. Ayağa qalxıb soydaşları İsrail övladlarına qarşı vuruşdular və onlardan böyük bir dəstəni öldürüb öz yerlərinə, Hor dağına qayıtmağa məcbur etdilər.

6 Onlar qayıdanda padşah Arad hələ də İsraililərə qarşı döyüşmək üçün ordu qurub qurmuşdu.

7 İsrail nəzir edib dedi: «Əgər bu xalqı mənə təslim etsən, şəhərlərini tamamilə məhv edəcəyəm».

8 Rəbb İsrailin səsini eşitdi və Kənanlıları onların əlinə təslim etdi, onları və şəhərlərini tamamilə məhv etdi və o yerin adını Horma qoydu.

9 İsrail övladları Hor dağından yola düşüb Ovodta düşərgə saldılar. Ovodtan da yola düşüb Moav sərhədindəki İye-Abarimdə düşərgə saldılar.

10 İsrail övladları Moavlılara xəbər göndərər dedilər: «İndi sənin torpağından keçib öz yerimizə gedək». Lakin Moavlılar İsrail övladlarının öz torpaqlarından keçməsinə icazə vermək istəmirdilər. Çünki Moavlılar İsrail övladlarının da onlara amorilərin padşahı Sixonun etdiklərini, torpaqlarını ələ keçirib bir çoxlarını öldürdüklerini düşünüb qorxurdular.

11 Buna görə də Moav İsrail övladlarının öz torpağından keçməsinə icazə vermədi. Rəbb İsrail övladlarına əmr edib dedi: «Moavla döyüşməyin». Beləliklə, İsrail övladları Moavdan uzaqlaşdılar.

12 İsrail övladları Moav sərhədindən yola düşüb Moavla Emorlular arasında, Moav sərhədi olan Arnonun o biri tərəfinə çatdılar və Qedemot səhrasında, Emorluların padşahı Sihonun sərhədində düşərgə saldılar.

13 İsrail övladları Emorluların padşahı Sihona qasidlər göndərər dedilər:

14 Bizə sənin torpağından keçməyə icazə ver. Biz tarlalara və üzüm bağlarına girməyəcəyik. Sərhədini keçənə qədər padşahın yolu ilə gedəcəyik. Lakin Sihon İsrail övladlarının oradan keçməsinə icazə vermədi.

15 Sihon bütün Emorluları topladı və İsrail övladları ilə qarşılaşmaq üçün səhraya çıxdı və Yahazda İsraililərlə döyüşdü.

16 Rəbb Emorluların padşahı Sixonu İsrail övladlarının əlinə təslim etdi. İsraililər bütün Sihon xalqını qılıncdan keçirib Moavluların qisasını aldılar.

17 İsrail övladları Aramdan Yabuka qədər olan Sihon torpağını, Ammon övladlarının bütün şəhərlərini ələ keçirdilər və şəhərlərin bütün qənimətini götürdülər.

18 İsrail bütün bu şəhərləri ələ keçirdi və İsrail bütün Emorluların şəhərlərində yaşadı.

19 Bütün İsrail övladları Ammon övladlarına qarşı vuruşmaq və onların torpaqlarını da ələ keçirmək qərarına gəldilər.

20 Rəbb İsrail övladlarına dedi: «Ammon övladlarını mühasirəyə almayın və onlara qarşı döyüşməyin, çünki Mən sizə onların torpağından heç nə verməyəcəyəm. İsrail

övladları Rəbbin sözünə qulaq asdılar və Ammon övladlarına qarşı döyüşmədilər».

21 İsrail övladları dönüb Başan yolu ilə Başan padşahı Oqun torpağına qalxdılar. Başan padşahı Oq İsraililərlə döyüşə çıxdı. Onun yanında çoxlu igid döyüşçülər və Emorlulardan çox güclü bir qoşun var idi.

22 Başan padşahı Oq çox güclü bir adam idi, amma oğlu Naaron ondan da güclü, həddindən artıq güclü idi.

23 Oq ürəyində dedi: «Bax bütün İsrail ordugahı üç parsa yer tutur, indi onları qılınc və nizə olmadan bir anda qıracağam».

24 Oq Yahaz dağına çıxdı və oradan üç parsa uzunluğunda böyük bir daş götürdü və onu başına qoydu. O, İsrail övladlarının düşərgəsinə atıb bütün İsraililəri o daşla öldürmək qərarına gəldi.

25 Rəbbin mələyi gəlib daşı Oqun başına dəşdi və daş Oqun boynuna düşdü. Oq boynundakı daşın ağırlığından yerə yıxıldı.

26 O vaxt Rəbb İsrail övladlarına dedi: «Ondan qorxmayın, çünki Mən onu, bütün xalqını və bütün torpağını sizin əlinizə verirəm və Sihona etdiyinizi onun başına gətirəcəksiniz».

27 Musa İsrail övladlarından bir neçə nəfərlə birlikdə onun yanına endi. Musa Oqun ayaqlarının topuqlarından çubuqla vurub öldürdü.

28 Bundan sonra İsrail övladları Oq övladlarını və bütün xalqını təqib etdilər, onlardan heç kim qalmayana qədər onları qırıb məhv etdilər.

29 Bundan sonra Musa İsrail övladlarından bəzilərini Yazeri kəşfiyyata göndərdi, çünki Yazer çox məşhur bir şəhər idi.

30 Casuslar Yazerə gedib oranı araşdırdılar. Casuslar Rəbbə güvəndilər və Yazerlilərlə döyüşdülər.

31 Onlar Yazeri və onun kəndlərini ələ keçirdilər və Rəbb onları onların əlinə verdi. Onlar orada olan Emorluları qovdular.

32 İsrail övladları İordan çayının o tayında, Arnon vadisindən Herman dağına qədər olan altmış şəhər olan iki Amor padşahının torpağını ələ keçirdilər.

33 İsrail övladları yola düşüb İordan çayının bu tayında, Yerixo şəhərinin yanında yerləşən Moav düzənliyinə çatdılar.

34 Moavlılar İsrail övladlarının iki Amor padşahı Sihon və Oqa etdikləri bütün pislikləri eşitdilər və bütün Moavlılar İsrail övladlarından çox qorxdular.

35 Moav ağsaqqalları dedilər: «Budur, dünyanın bütün padşahlarından daha güclü olan iki Emorlu padşahı Sihon və Oq İsrail övladlarına qarşı dura bilmədilər, bəs biz necə onların qarşısında dayana bilərik?»

36 Doğrudan da, onlar bizə əvvəllər də xəbər göndərmişdilər ki, yollarında torpağımızdan keçək, amma biz onlara icazə vermədik, indi isə ağır qılıncı ilə üstümüzə hücum edib bizi məhv edəcəklər. Moav İsrail övladlarına görə narahat idi və onlardan çox qorxurdular. İsrail övladlarına nə ediləcəkləri barədə məsləhətləşdilər.

37 Moav ağsaqqalları qərara aldılar və öz adamlarından birini, Moavlı Sippor oğlu Balaqı götürüb o vaxt özlərinə padşah etdilər. Balaq çox müdrik bir adam idi.

38 Moav ağsaqqalları qalxıb Midyan övladları ilə sülh bağlamaq üçün onlara xəbər göndərdilər, çünki o günlərdə Moavla Midyan arasında böyük bir döyüş və düşmənçilik

olmuşdu. Edom padşahı Bedad oğlu Hadad Moav çölündə Midyanlıları məğlub etmişdi.

39 Moav övladları Midyan övladlarına xəbər göndərdilər və onlar onlarla sülh bağladılar. Midyan ağsaqqalları Midyan övladları üçün sülh bağlamaq üçün Moav torpağına gəldilər.

40 Moav ağsaqqalları canlarını İsraildən qurtarmaq üçün Midyan ağsaqqalları ilə məsləhətləşdilər.

41 Bütün Moav övladları Midyan ağsaqqallarına dedilər: «İndi İsrail övladları ətrafımızdakı hər şeyi öküz çöl otunu yediyi kimi yeyir, çünki bizdən güclü olan iki Emorlu padşahın başına belə gəldilər».

42 Midyan ağsaqqalları Moavlılara dedilər: «Eşitmişik ki, Emorluların padşahı Sixon sizə qarşı vuruşanda, sizi məğlub edib torpaqlarınızı ələ keçirəndə Mesopotamiyadan Yaneas oğlu Beora və oğlu Bilamın yanına adam göndərmişdi. Onlar gəlib sizi lənətləmişdilər. Buna görə də Sixonun əli sizə qalib gəlib torpaqlarınızı ələ keçirmişdi.

43 İndi isə oğlu Bilamın yanına göndərin, çünki o hələ də öz torpağında yaşayır və ona haqqını verin ki, gəlib qorxduğunuz bütün xalqı lənətləsin. Moav ağsaqqalları bunu eşidib Beor oğlu Bilamın yanına adam göndərməyi xoşladılar.

44 Moav padşahı Sippor oğlu Balaq Bilama qasidlər göndərərək dedi:

45 Budur, Misirdən bir xalq çıxıb, Yer üzünü örtüb, Mənim qarşımda məskunlaşıb.

46 İndi gəl, bu xalqı mənim üçün lənətlə, çünki onlar məndən çox güclüdürlər. Bəlkə də onlara qarşı vuruşub onları qovmaqda qalib gələrəm. Çünki eşitdim ki, xeyir-dua verdiyin adam xeyir-dua alır, lənətlədiyin adam isə lənətlənir.

47 Balaqın elçiləri Bilamın yanına gedib xalqı Moavla döyüşmək üçün lənətləmək üçün Bilamı gətirdilər.

48 Bilam İsraili lənətləmək üçün Balaqın yanına gəldi. Rəbb Bilama dedi: «Bu xalqı lənətləmə, çünki onlar bərəkətlidir».

49 Balaq hər gün Bilamı İsrailə lənət oxumağa təhrik edirdi, lakin Bilam Rəbbin Bilama dediyi sözə görə Balaqa qulaq asmırdı.

50 Balaq Bilamın istəyini qəbul etmədiyini görəndə qalxıb evinə getdi. Bilam da öz torpağına qayıtdı və oradan Midyan torpağına getdi.

51 İsrail övladları Moav düzənliyindən yola düşüb İordan çayının kənarında, Bet-Yesimotdan Moav düzənliyinin qurtaracağına yerləşən Avel-Şittimə qədər düşərgə saldılar.

52 İsrail övladları Şittim düzənliyində məskunlaşanda Moav qızları ilə fahişəlik etməyə başladılar.

53 İsrail övladları Moav torpağına yaxınlaşdılar. Moav övladları çadırlarını İsrail övladlarının düşərgəsinin qarşısında qurdular.

54 Moav övladları İsrail övladlarından qorxdular. Moav övladları onların gözəl və yaraşlıq bütün qızlarını və arvadlarını götürüb qızıl, gümüş və bahalı paltarlar geyindirdilər.

55 Moavlılar həmin qadınları çadırlarının qapısında oturdular ki, İsraililər onları görüb onlara tərəf dönsünlər və Moavlılarla döyüşməsinlər.

56 Bütün Moav övladları İsrail övladları ilə belə etdilər. Hər kəs arvadını və qızını çadırının qapısına qoydu. Bütün

İsrail övladları Moav övladlarının hərəkətini gördülər. İsrail övladları Moav qızlarına tərəf döndülər və onlara tamah saldılar. Onlar da onların yanına getdilər.

57 Bir ibrani Moav çadırının qapısına gəlib Moavlı bir qızı görüb ürəyində ona meyl salır və çadırın qapısında istədiyini onunla danışır. Onlar birlikdə danışarkən çadırdakı kişilər çıxıb ibrani ilə bu sözləri deyirdilər:

58 Bilirsən ki, biz qardaş, hamımız Lutun və qardaşı İbrahimin nəslindənik. Bəs niyə bizimlə qalmırsan, niyə çörəyimizi və qurbanlarımızı yemirsən?

59 Moav övladları onu öz sözləri ilə çaşdırıb yaltaq sözləri ilə aldatdıqdan sonra onu çadırdə oturdular, onun üçün yemək bişirib qurban kəsdilər. O da onların qurbanından və çörəklərindən yedi.

60 Ona şərab verdilər, o da içib sərxoş oldu. Onun qarşısına gözəl bir qız qoydular. O, çoxlu şərab içdiyi üçün nə etdiyini bilmirdi.

61 Moav övladları Şittim düzənliyində İsraililərlə belə etdilər. Rəbbin qəzəbi bu işdən ötrü İsraililərə qarşı alovlandı və onların arasına vəba göndərdi. İsraililərdən iyirmi dörd min nəfər öldü.

62 Şimeon övladlarından Salunun oğlu Zimri adlı bir adam bütün İsrail övladlarının gözü önündə Midyan padşahı Surun qızı Midyanlı Kosbi ilə əlaqə qurdu.

63 Kahin Harun oğlu Eleazer oğlu Pinhas Zimrinin etdiyi bu pis işi gördü. O, nizə götürüb qalxdı və onların ardınca düşdü, hər ikisini deşib öldürdü. Beləliklə, İsrail övladlarının arasında vəba dayandı.

FƏSİL 86

1 Vəbadan sonra Rəbb Musaya və kahin Harunun oğlu Elezerə dedi:

2 Bütün İsrail övladları icmasının başçılarını, iyirmi və yuxarı yaşda döyüşə gedənlərin hamısını say.

3 Musa və Eleazer İsrail övladlarını nəsillərinə görə siyahıya aldılar və bütün İsraililərin sayı yeddi yüz yeddi yüz otuz nəfər oldu.

4 Bir aylıq və yuxarı yaşda olan Levi övladlarının sayı iyirmi üç min nəfər idi və onların arasında Sina səhrasında Musa ilə Harunun saydığı adamlardan heç kim yox idi.

5 Çünki Rəbb onlara səhrada öləcəklərini demişdi, ona görə də hamısı öldü. Yefuneh oğlu Kalev və Nun oğlu Yeşuadan başqa onlardan heç kim qalmamışdı.

6 Bundan sonra Rəbb Musaya dedi: «İsrail övladlarına de ki, qardaşları İsrail övladlarının qisasını Midyanlılardan alsınlar».

7 Musa belə də etdi. İsrail övladları aralarından hər qəbilə üçün min nəfər olmaqla on iki min nəfər seçib Midyana getdilər.

8 İsrail övladları Midyanlılarla döyüşdülər və bütün kişiləri, eləcə də Midyanın beş başçısını öldürdülər. Beor oğlu Bilamı isə qılıncı öldürdülər.

9 İsrail övladları Midyanlıların arvadlarını, uşaqlarını, mal-qaralarını və onlara məxsus olan hər şeyi əsir götürdülər.

10 Onlar bütün qəniməti və bütün qəniməti götürüb Moav düzənliyinə, Musa ilə Elezerə apardılar.

11 Musa, Eleazer və icmanın bütün rəhbərləri onları sevinclə qarşılamağa çıxdılar.

12 Onlar Midyanın bütün qənimətini bölüşdürdülər və İsrail övladları qardaşları İsrail övladlarının qisasını Midyanlılardan almışdılar.

FƏSİL 87

1 O vaxt Rəbb Musaya dedi: «Budur, günlərin sona yaxınlaşır. İndi qulun Nun oğlu Yeşuanı götür və onu çadıra qoy. Mən ona əmr edəcəyəm. Musa da belə etdi.

2 Rəbb çadırdan bulud sütununda göründü və bulud sütunu çadırın girişində dayandı.

3 Rəbb Nun oğlu Yeşuaya əmr edib dedi: «Möhkəm və cəsarətli ol, çünki İsrail övladlarını and içərək onlara verməyi vəd etdiyim torpağa aparacaqsan və Mən sənənlə olacağam».

4 Musa Yeşuaya dedi: «Möhkəm və cəsarətli ol, çünki İsrail övladlarını torpağı irs olaraq alacaqsan. Rəbb sənənlə olacaq, səni tərk etməyəcək və tərk etməyəcək. Qorxma və ruhdan düşmə».

5 Musa bütün İsrail övladlarını çağıraraq dedi: «Allahınız Rəbbin səhrada sizin üçün etdiyi bütün yaxşılıqları gördünüz».

6 İndi bu qanunun bütün sözlərinə əməl edin və Allahınız Rəbbin yolu ilə gedin, Rəbbin sizə əmr etdiyi yoldan nə sağa, nə də sola dönməyin.

7 Musa İsrail övladlarına Rəbbin ona əmr etdiyi kimi ölkədə əməl etmələri üçün qanunları, hökmləri və qanunları öyrətdi.

8 O, onlara Rəbbin yolunu və qanunlarını öyrətdi; budur, onlar Musa vasitəsilə İsrail övladlarına verdiyi Allahın Qanun kitabında yazılmışdır.

9 Musa İsrail övladlarına əmrini bitirdikdən sonra Rəbb ona dedi: «Abarim dağına çıx və orada öl və qardaşın Harun kimi öz xalqına qoşul».

10 Musa Rəbbin ona əmr etdiyi kimi çıxdı və İsrail övladlarının Misir torpağından çıxmasının qırxıncı ilində Rəbbin əmrinə Moav torpağında öldü.

11 İsrail övladları Moav düzənliyində Musa üçün otuz gün ağladılar və Musa üçün ağlayıb yas tutma günləri başa çatdı.

FƏSİL 88

1 Musanın ölümündən sonra Rəbb Nun oğlu Yeşuaya dedi:

2 Qalx, İordan çayını keçib İsrail övladlarına verdiyim torpağa get və İsrail övladlarını torpağa miras qoy.

3 Livan səhrasından böyük Perat çayına qədər ayaqlarınızın altına basacağınız hər yer sizin sərhədiniz olacaq.

4 Ömrün boyu heç kim sənə qarşı çıxma bilməz. Mən Musa ilə olduğum kimi sənənlə də olacağam. Yalnız Musanın sənə əmr etdiyi bütün qanunlara riayət etmək üçün güclü və cəsarətli ol. Etdiyin hər işdə uğur qazanmaq üçün yoldan sağa və ya sola dönmə.

5 Yeşua İsrail məmurlarına əmr etdi: «Düşərgədən keçin və xalqa əmr edin ki, özünü azuqə hazırlayın, çünki üç gündən sonra torpağı ələ keçirmək üçün İordan çayını keçəcəksiniz».

6 İsrail övladlarının məmurları belə də etdilər, xalqa əmr etdilər və Yeşuanın əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdilər.

7 Yeşua Yerixo torpağını kəşf etmək üçün iki adam göndərdi və onlar gedib Yerixonu kəşf etdilər.

8 Yeddi gündən sonra onlar düşərgəyə, Yeşuanın yanına gəlib dedilər: «Rəbb bütün torpağı bizə təslim edib və orada yaşayanlar bizdən qorxaraq əsəbiləşiblər».

9 Bundan sonra Yeşua səhər tezdən durub bütün İsraililərlə birlikdə Şittimdən yola düşdü. Yeşua və bütün İsraililər İordan çayını keçdilər. Yeşua İsraililərlə birlikdə İordan çayını keçəndə səksən iki yaşında idi.

10 Xalq birinci ayın onuncu günündə İordan çayından qalxdı və Yerixonun şərq küncündə, Qılqalda düşərgə saldı.

11 Musanın Qanununda yazıldığı kimi, İsrail övladları ayın on dördündə Yerixo düzənliyindəki Qılqalda Pasxa bayramını keçirdilər.

12 Pasxa bayramının ertəsi günü manna kəsildi və İsrail övladları üçün artıq manna qalmadı. Onlar Kənan torpağının məhsullarından yedilər.

13 Yerixo İsrail övladlarının qarşısında tamamilə bağlı idi, oradan heç kim çıxıb-çıxmırdı.

14 İkinci ayın birinci günündə Rəbb Yeşuaya dedi: «Qalx, budur, Mən Yerixonu bütün əhalisi ilə birlikdə sənə əlinə verirəm. Bütün döyüşçülərin şəhərin ətrafında gündə bir dəfə dolanacaqlar, altı gün belə edəcəksən».

15 Kahinlər şeypur çalacaqlar. Şeypur səsinə eşidəndə bütün xalq ucadan qışqıracaq ki, şəhərin divarları uçsun və bütün xalq hər kəs öz düşməninə qarşı çıxacaq.

16 Yeşua Rəbbin ona əmr etdiyi hər şeyi etdi.

17 Yeddinci gün onlar şəhəri yeddi dəfə dolandılar və kahinlər kərəmay çaldılar.

18 Yeddinci döyüşdə Yeşua xalqa dedi: «Çığırın, çünki Rəbb bütün şəhəri bizə təslim edib».

19 Yalnız şəhər və onun içindəki hər şey Rəbbə lənət olsun. Özünü lənətlənmiş şeylərdən çəkinin, yoxsa İsrail düşərgəsini lənətə gətirib ona bəla gətirərsiniz.

20 Lakin bütün gümüş, qızıl, tunc və dəmir Rəbbə həsr olunacaq və onlar Rəbbin xəzinəsinə daxil olacaq.

21 Xalq şeypur çalıb böyük bir hayqırtı qopardı. Yerixonun divarları uçdu. Bütün xalq qalxdı, hər kəs düz onun qarşısında idi. Şəhəri ələ keçirib orada olan hər şeyi – kişi və qadın, cavan və qoca, öküz, qoyun və eşşək – qılıncdan keçirərək tamamilə məhv etdi.

22 Bütün şəhəri yandırdılar; yalnız gümüş, qızıl, tunc və dəmir qabları Rəbbin xəzinəsinə qoydular.

23 Yeşua o vaxt and içib dedi: «Yerixonu tikən adama lənət olsun! O, ilk oğlunun təməlini qoyacaq və darvazalarını kiçik oğlunun üzərində qoyacaq».

24 Yəhuda oğlu Zerah oğlu Zabdi oğlu Karmi oğlu Akan lənətlənmiş şeyə xəyanət etdi və lənətlənmiş şeydən götürüb çadırdan gizlətdi. Rəbbin qəzəbi İsrailə qarşı alovlandı.

25 Bundan sonra İsrail övladları Yerixonu yandıraraq qurtardıqdan sonra Yeşua Ay şəhərini kəşf etmək və ona qarşı döyüşmək üçün adamlar göndərdi.

26 Adamlar qalxıb Ay şəhərini kəşf etdilər və geri qayıdaraq dedilər: «Qoy bütün xalq sənənlə Ay şəhərinə getməsin, qoy üç minə qədər adam gedib şəhəri qırsın, çünki oradakı əhali azdır».

27 Yeşua belə də etdi. İsrail övladlarından təxminən üç min nəfər onunla birlikdə qalxıb Ay əhalisinə qarşı vuruşdu.

28 İsraililərlə döyüş şiddətli oldu. Ay şəhərinin sakinləri otuz altı İsrailini öldürdülər. İsrail övladları Ay şəhərinin sakinlərinin qarşısından qaçdılar.

29 Yeşua bunu görəndə paltarını cırdı və Rəbbin hüsurunda üzüstə yerə yıxıldı. İsrail ağsaqqalları başlarına toz tökdülər.

30 Yeşua dedi: «Ya Rəbb, bu xalqı niyə İordan çayından keçirdin? İsraililər düşmənlərinə arxa çevirdikdən sonra mən nə deyim?»

31 İndi bu torpağın sakinləri olan bütün Kənanlılar bunu eşidib bizi mühasirəyə alacaq və adımızı siləcəklər.

32 Rəbb Yeşuaya dedi: «Niyə üzüstə düşürsən? Qalx, rədd ol, çünki İsrail övladları günah işlədib lənətlənmiş şeylərdən götürüblər. Əgər onlar arasından lənətlənmiş şeyləri məhv etməsələr, Mən artıq onlarla olmayacağam».

33 Yeşua qalxıb xalqı topladı və Rəbbin əmri ilə Urim gətirdi. Yəhuda qəbiləsi seçildi, Karmi oğlu Akan isə seçildi.

34 Yeşua Akana dedi: «Mənə danış oğlum, nə etdin?» Akan dedi: «Qazan malı arasında gözəl bir Şinar paltarı, iki yüz şekel gümüş və əlli şekel ağırlığında bir qızıl külçə gördüm. Onlara tamah salıb onları götürdüm və budur, hamısı çadırın ortasında, torpağın içində gizlədilib».

35 Yeşua adam göndərüb onları Axanın çadırından götürdü və onlar da Yeşuanın yanına gətirdilər.

36 Yeşua Akanı və bu əşyaları, oğullarını, qızlarını və ona məxsus olan hər şeyi götürüb Akor vadisinə apardı.

37 Yeşua onları orada odla yandırdı və bütün İsraililər Akanı daşqalaq edib onun üstünə daş yığdılar. Buna görə də o, həmin yeri Akor vadisi adlandırdı və Rəbbin qəzəbi yatdı. Bundan sonra Yeşua şəhərə gəlib oraya qarşı vuruşdu.

38 Rəbb Yeşuaya dedi: «Qorxma və ruhdan düşmə. Budur, Ay şəhərini, onun padşahını və xalqını sənə əlinə verirəm. Yerixo və onun padşahına etdiyini kimi onlara da edəcəksən. Yalnız onun qənimətini və mal-qarasını özünüz üçün ov edəcəksiniz. Şəhərin arxasında pusqu qurun».

39 Yeşua Rəbbin sözüə görə də hərəkət etdi. O, döyüşçülər arasından otuz min igid adam seçib onları göndərdi. Onlar şəhərin ətrafında pusquda durdular.

40 O, onlara əmr etdi: «Bizi görəndə hiyləgərliklə onların qarşısından qaçaçaq və onlar da bizi təqib edəcəklər. Onda siz pusqudan qalxıb şəhəri ələ keçirəcəksiniz və onlar belə də etdilər».

41 Yeşua döyüşdü və şəhər adamları İsraililərə tərəf getdilər, çünki onların şəhərin arxasında pusquda durduqlarını bilmirdilər.

42 Yeşua və bütün İsrail övladları onların qarşısında yorğun göründülər və hiyləgərliklə səhra yolu ilə qaçdılar.

43 Ay şəhərinin adamları israililəri təqib etmək üçün şəhərdə olan bütün xalq topladılar. Onlar çıxıb şəhərdən uzaqlaşdılar, heç kim qalmadı. Şəhəri açıq qoyub israililəri təqib etdilər.

44 Pusquda duranlar yerlərindən qalxıb şəhərə tələsdilər, şəhəri ələ keçirib ona od vurdular. Ay şəhərinin adamları geri döndülər və gördülər ki, şəhərdən tüstü göyə qalxır və onlar geri çəkilmək üçün bir yol tapa bilməyiblər.

45 Ay şəhərinin bütün adamları İsraililərin arasında idilər. Onlardan bəzisi hər iki tərəfdə, bəzisi isə o biri tərəfdə idi. Onları qırdılar, heç biri sağ qalmadı.

46 İsrail övladları Ay şəhərinin padşahı Meloşu diri tutub Yeşuanın yanına gətirdilər. Yeşua onu ağacdən asdı və o öldü.

47 İsrail övladları şəhəri yandırdıqdan sonra şəhərə qayıtdılar və orada olanların hamısını qılıncdan keçirdilər.

48 Rəbbin Yeşuaya dedi ki, Ay şəhərindən həlak olan kişi və qadınların sayı on iki min nəfər idi; yalnız mal-qaranı və şəhərin qənimətini özlərinə götürdülər.

49 İordan çayının qərbindəki bütün padşahlar, Kənan padşahlarının hamısı İsrail övladlarının Yerixo və Ay şəhərlərinə etdikləri pislili eşidib İsraililərlə döyüşmək üçün bir araya gəldilər.

50 Yalnız Gibeon sakinləri İsraililərlə döyüşməkdən qorxurdular, çünki onlar həlak olmamaq üçün hiyləgər davranırdılar. Onlar Yeşuanın və bütün İsraililərin yanına gəlib dedilər: «Biz uzaq bir diyardan gəlmişik, indi bizimlə əhd bağlayın».

51 Gibeon sakinləri İsrail övladlarına hücum etdilər. İsrail övladları onlarla əhd bağladılar və onlarla sülh bağladılar. İcma rəhbərləri onlara and içdilər. Lakin sonradan İsrail övladları onların qonşu olduqlarını və aralarında yaşadıklarını bildilər.

52 Lakin İsrail övladları onları öldürmədilər, çünki Rəbbə and içmişdilər və odun kəsən və su daşıyan oldular.

53 Yeşua onlara dedi: «Niyə mənə aldadıb bizə bunu etdiniz?» Onlar ona cavab verib dedilər: «Çünki bütün Emorlu padşahlara etdiyiniz bütün şeylər qullarınıza bildirilmişdi və biz canımız üçün çox qorxduq və bunu etdik».

54 Yeşua həmin gün onları odun yonmaq və su çəkmək üçün təyin etdi və onları bütün İsrail qəbilələrinə qul etmək üçün ayırdı.

55 Yerusəlim padşahı Adonisedek İsrail övladlarının Yerixo və Ay şəhərlərinə etdiklərini eşidəndə Xevron padşahı Hohama, Yarmut padşahı Pirama, Lakiş padşahı Yafiaya və Eqlon padşahı Deverə xəbər göndərüb dedi:

56 Yanıma gəlin və mənə kömək edin ki, İsrail övladlarını və İsrail övladları ilə sülh bağlayan Gibeon sakinlərini məğlub edək.

57 Onlar bir yerə toplaşdılar və beş Emorlu padşahı dəniz sahilindəki qum qədər çoxlu sayda olan qüdrətli bir xalqla birlikdə bütün ordugahları ilə birlikdə çıxdılar.

58 Bütün bu padşahlar gəlib Gibeonun qarşısında düşərgə saldılar və Gibeon sakinləri ilə döyüşməyə başladılar. Gibeonluların hamısı Yeşuaya xəbər göndərüb dedi: «Tez yanımıza gəlin və bizə kömək edin, çünki bütün Emorluların padşahları bizimlə vuruşmaq üçün bir araya gəlib».

59 Yeşua və bütün döyüşçü xalq Qilqaldan çıxdılar. Yeşua qəfildən onların yanına gəldi və bu beş padşahı böyük bir məğlubiyyətə uğratdı.

60 Rəbb onları İsrail övladlarının qarşısında çaşdırdı. İsrail övladları Gibeonda onları dəhşətli bir qırğınla məğlub etdilər və onları Bet-Xorona, Məqqedaya gedən yolda təqib etdilər. Onlar İsrail övladlarının qarşısından qaçdılar.

61 Onlar qaçarkən Rəbb onların üzərinə göydən dolu daşları göndərdi və İsrail övladlarının qırğından daha çox dolu daşlarından öldülər.

62 İsrail övladları onları təqib etdilər və onlar yenə də yolda onları qırıb-çatdılar.

63 Onlar qırdıqları zaman gün batmaq üzrə idi. Yeşua bütün xalqın qarşısında dedi: «Ey günəş, millət düşmənlərindən qisas alana qədər Gibeonun üzərində dayan, ay Ayalon vadisində olsun».

64 Rəbb Yeşuanın səsini eşitdi və günəş göylərin ortasında dayandı, otuz altı saniyə dayandı, ay da dayandı və bütün günü batmağa tələsmədi.

65 Nə ondan əvvəl, nə də sonra Rəbbin insan səsini eşitdiyi belə bir gün olmadı, çünki Rəbb İsrail uğrunda vuruşdu.

FƏSİL 89

1 Rəbbin Emorluları Yeşuanın və İsrail övladlarının əlinə verdiyi gün Yeşua bütün İsraililərin gözü qarşısında bu nəğməni oxudu:

2 Ya Rəbb, Sən qüdrətli işlər gördün, böyük işlər gördün. Sənin kimisi varmı? Dodaqlarım Sənin adını tərənnüm edəcək.

3 Xeyrixahlığım, qalam, uca qülləm, Sənə yeni bir nəğmə oxuyacağam, Sənə şükürlə oxuyacağam, Sən mənim xilasımın gücüsən.

4 Bütün yer üzünün padşahları Sənə həmd edəcək, Dünyanın şahzadələri Sənə nəğmə oxuyacaq, İsrail övladları Sənin qurtuluşuna sevinəcək, Qüdrətini nəğmə oxuyub tərifləyəcəklər.

5 Ey Rəbb, Sənə etibar etdik, dedik ki, Sən bizim Allahımızsan, Çünki Sən düşmənlərimizə qarşı sığınacağımız və möhkəm qalamızsan.

6 Sənə fəryad etdik və utanmadıq, Sənə güvəndik və xilas olduq; Sənə fəryad etdiyimiz zaman səsimizi eşitdin, canlarımızı qılıncdan qurtardın, bizə lütfünü göstərdin, bizə xilasını verdin, gücünlə qəlblərimizi sevindirdin.

7 Sən bizim xilasımız üçün irəli çıxdın, xalqını qolunla qurtardın, müqəddəs səməllərindən bizə cavab verdin, bizi on minlərlə insanın arasından xilas etdin.

8 Günəş və ay göydə dayandı, Sən isə zülmkarlarımıza qarşı qəzəblə dayandın və onlara hökmlərini əmr etdin.

9 Dünyanın bütün şahzadələri ayağa qalxdı, millətlərin padşahları bir yerə toplaşdı, Sənin hüsurunda sarsılmadılar, Sənin döyüşlərini arzuladılar.

10 Qəzəblə onlara qarşı qalxdın, qəzəbini onların üzərinə yağdırdın, qəzəblə onları məhv etdin və ürəyində onları məhv etdin.

11 Millətlər Sənin qəzəbinlə məhv oldu, Qəzəbin ucbatından padşahlıqlar tənəzzülə uğradı, Qəzəb günündə padşahları yaraladı.

12 Qəzəbini onların üzərinə tökdün, qəzəblə dolu qəzəblərini бүürdün, şər əməllərini onların üzərinə çevirdin və şər əməlləri ilə onları məhv etdin.

13 Onlar tələ qurdular, ora düşdülər, Gizlətdikləri torda ayaqları ilişdi.

14 “Qılıncıları ilə ölkəni ələ keçirdilər, qolları ilə şəhərdə yaşadılar” deyən bütün düşmənlərinə qarşı əlin hazır idi. Sən onların üzünü xəcalətlə doldurdun, buynuzlarını yerə yıxdın, qəzəbləri ilə onları qorxutdun və qəzəbi ilə məhv etdin.

15 Onların üzərinə yağdırdığın fırtınanın səmindən yer titrədi və sarsıldı, Sən onların ruhlarını ölümdən saxlamadın, canlarını məzara endirdin.

16 Onları fırtınanda təqib etdin, qasırğanda məhv etdin, yağışlarını doluya çevirdin, Dərin çuxurlara düşdülər, qalxa bilmədilər.

17 Onların cəsədləri küçələrin ortasına atılan zibil kimi idi.

18 Onlar Sənin qəzəbində məhv olub məhv oldular, Sən Öz xalqını qüdrətinlə xilas etdin.

19 Buna görə də qəlbimiz Səninlə sevinir, qurtuluşunla ruhlarımız ucalır.

20 Dillərimiz Sənin qüdrətini danışacaq, Möcüzələrini tərənnüm edib tərifləyəcəyik.

21 Çünki bizi düşmənlərimizdən xilas etdin, bizə qarşı çıxanlardan bizi xilas etdin, onları qarşımızda məhv etdin və ayaqlarımızın altına saldın.

22 Ey Rəbb, bütün düşmənlərin belə məhv olacaq, Pislər küləklə sovrulan saman çöpü kimi, Sevdiklərin su kənarında əkilən ağaclar kimi olacaq.

23 Yeşua və onunla birlikdə bütün İsraililər bütün padşahları məğlub etdikdən sonra Qılqaldakı ordugaha qayıtdılar. Onlardan heç kim sağ qalmadı.

24 Beş padşah döyüşdən təkbəşinə piyada qaçdı və bir mağarada gizləndi. Yeşua onları döyüş meydanında axtardı, amma tapa bilmədi.

25 Sonra Yeşuaya xəbər verildi: «Padşahlar tapılıb və budur, onlar mağarada gizlənilər».

26 Yeşua dedi: «Mağaranın ağzında onları qorumaq üçün adamlar təyin edin ki, özlərini aparmasınlar». İsrail övladları da belə etdilər.

27 Yeşua bütün İsraililəri çağıraraq döyüş rəislərinə dedi: «Ayaqlarınızı bu padşahların boynuna qoyun». Yeşua dedi: «Rəbb bütün düşmənlərinizin başına belə edəcək».

28 Bundan sonra Yeşua əmr etdi ki, padşahları öldürüb mağaraya atınsınlar və mağaranın ağzına böyük daşlar qoysunlar.

29 Yeşua həmin gün yanında olan bütün xalqla birlikdə Məqqedaya getdi və oranı qılıncdan keçirdi.

30 O, şəhərdə yaşayan hər kəsi tamamilə məhv etdi və Yerixoda etdiyini padşahın və onun xalqının başına gətirdi.

31 Oradan Libnaya keçib oradakılarla döyüşdü. Rəbb onu Libnaya təslim etdi. Yeşua şəhəri və oradakı bütün adamları qılıncdan keçirdi. Yerixoda etdiyi kimi, Libnaya və onun padşahına da etdi.

32 Oradan Lakişə hücum etmək üçün getdi. Qəzzə padşahı Horam Lakişə kömək etmək üçün gəldi. Yeşua onu və xalqını heç kimi sağ qoymayana qədər qırdı.

33 Yeşua Lakişi və onun bütün əhalisini aldı və Livnada etdiyi kimi orada da etdi.

34 Yeşua oradan Eqlona keçdi və oranı da aldı, oranı və bütün əhalisini qılıncdan keçirdi.

35 Oradan Xevrona keçdi, oraya hücum etdi, oranı ələ keçirib tamamilə məhv etdi. Bütün İsraililərlə birlikdə oradan Devirə qayıtdı, oraya hücum edib onu qılıncdan keçirdi.

36 O, oradakı bütün insanları məhv etdi, heç kimi sağ qoymadı. Yerixoda etdiyini oranın və onun padşahının başına gətirdi.

37 Yeşua Qadəş-Barneadan Azaya qədər bütün Emorluların padşahlarını məğlub etdi və onların torpaqlarını dərhal ələ keçirdi, çünki Rəbb İsrail üçün vuruşmuşdu.

38 Yeşua bütün İsraililərlə birlikdə Qılqaldakı düşərgəyə gəldi.

39 O vaxt Xasor padşahı Yavin Yeşuanın Emorluların padşahlarına etdiyi bütün şeyləri eşidəndə Midyan padşahı Yovata, Şimron padşahı Lavana, Akşaf padşahı Yefala və bütün Emorluların padşahlarına xəbər göndərərək dedi:

40 Tez yanımıza gəlin və bizə kömək edin ki, İsrail övladları bizə hücum etməzdən əvvəl onları məğlub edə.

Onlar Emorluların digər padşahlarına etdiklərini bizə də etməzdən əvvəl onları məğlub edək».

41 Bütün bu padşahlar Xasor padşahı Yavinin sözlərinə qulaq asdılar və bütün orduları ilə birlikdə yola düşdülər. On yeddi padşah da dəniz sahilindəki qum qədər çox idi. Atları və döyüş arabaları saysız-hesabsız idi. Onlar gəlib Merom sularında birlikdə düşərgə saldılar və İsrailə qarşı döyüşmək üçün bir araya gəldilər.

42 Rəbb Yeşuaya dedi: «Onlardan qorxma, çünki sabah bu vaxtlar hamısını qarşında öldürüb təslim edəcəyəm, atlarının dişlərini doğrayacaq, döyüş arabalarını isə odda yandıracaqsan».

43 Yeşua bütün döyüşçülərlə birlikdə qəfildən onların üstünə hücum edib onları qırdı və onlar əllərinə düşdülər, çünki Rəbb onları İsrail övladlarına təslim etmişdi.

44 İsrail övladları bütün bu padşahları ordugahları ilə birlikdə təqib etdilər və heç kim qalmayana qədər onları qırdılar. Yeşua Rəbbin dediyi kimi onlara da etdi.

45 Yeşua o vaxt Xasora qayıdıb oranı qılıncla qırdı, oradakı bütün insanları məhv etdi və odla yandırdı. Yeşua Xasordan Şimrona keçib oranı qırdı və tamamilə məhv etdi.

46 Oradan Akşafa keçdi və Şimrona etdiyini orada da etdi.

47 Oradan Adulama keçdi və oradakı bütün xalqı qırdı. Akşaf və Şimronda etdiyini Adulama da etdi.

48 O, onları tərk edərək məğlub etdiyi padşahların bütün şəhərlərinə keçdi, sağ qalan bütün xalqı qırdı və tamamilə məhv etdi.

49 İsraililər yalnız qənimətlərini və mal-qaralarını özlərinə əsir götürdülər, amma vurduqları hər insanı sağ buraxmadılar.

50 Rəbb Musaya necə əmr etmişdisə, Yeşua və bütün İsraililər də elə etdilər, heç bir şeydə qüsura yol vermədilər.

51 Beləliklə, Yeşua və bütün İsrail övladları Rəbbin onlara əmr etdiyi kimi bütün Kənan torpağını qırdılar və otuz bir padşahı öldürdülər. İsrail övladları isə bütün torpağını ələ keçirdilər.

52 Bundan əlavə, Musanın bir çox şəhərləri ələ keçirdiyi İordan çayının o tayındakı Sihon və Oq padşahlıqları da bunlar idi. Musa onları Ruvenlilərə, Qadlılara və Menaşşə qəbiləsinin yarısına verdi.

53 Yeşua İordan çayının qərb tərəfində olan bütün padşahları məğlub etdi və onları doqquz qəbiləyə və İsrail qəbiləsinin yarısına irs olaraq verdi.

54 Yeşua bu padşahlarla beş il müharibə etdi və onların şəhərlərini israililərə verdi. Emorluların və Kənanlıların şəhərlərində döyüşdən sonra ölkə sakitləşdi.

FƏSİL 90

1 İsrail övladları İordan çayını keçdikdən sonra beşinci ilində, İsrail övladları Kənanlılarla müharibədən dincəldikdən sonra, Edomlularla Kittim övladları arasında böyük və şiddətli döyüşlər başladı və Kittim övladları Edoma qarşı vuruşdular.

2 Kittim padşahı Abianus hakimiyyətinin otuz birinci ilində, yəni həmin ildə Kittim oğullarından olan igid döyüşçülərdən ibarət böyük bir qoşunla birlikdə hücumla keçdi və Esav oğulları ilə döyüşmək üçün Seirə getdi.

3 Edom padşahı Hadad onun xəbərini eşidib çoxlu qoşun və güclü bir ordu ilə onun qarşısına çıxdı və Edom çölündə onunla döyüşə girdi.

4 Kittim oğlu Esav övladlarına qalib gəldi və Kittim övladları Esav övladlarından iyirmi iki min nəfəri öldürdülər. Esav övladlarının hamısı onların qabağından qaçdı.

5 Kittim övladları onları təqib etdilər və onların qabağında qaçan Edom padşahı Hadada çatdılar. Hadad onu diri tutub Kittim padşahı Abianusun yanına apardılar.

6 Abianus onun öldürülməsini əmr etdi və Edom padşahı Hadad onun hakimiyyətinin qırx səkkizinci ilində öldü.

7 Kittim övladları Edomluları təqib etməyə davam etdilər və onları böyük bir qırğınla məğlub etdilər. Edom Kittim övladlarına tabe oldu.

8 Kittim övladları Edom üzərində hökmranlıq etdilər və Edom o gündən etibarən Kittim övladlarının əlinə keçdi və tək bir padşahlıq oldu.

9 O vaxtdan etibarən onlar artıq başlarını qaldıra bilmədilər və onların padşahlığı Kittim övladları ilə bir oldu.

10 Abianus Edomda zabitlər yerləşdirdi və bütün Edom övladları Abianusa tabe oldular və ona xərəc verdilər. Abianus isə öz torpağı olan Kittim şəhərinə qayıtdı.

11 Qayıdanda hakimiyyətini yenilədi, özү üçün geniş və möhkəmləndirilmiş bir saray tikdi və Kittim və Edom övladları üzərində etibarlı şəkildə hökmranlıq etdi.

12 İsrail övladları bütün Kənanlıları və Emorluları qovduqdan sonra, o günlərdə Yeşua qocalıb yaşa dolmuşdu.

13 Rəbb Yeşuaya dedi: «Sən qocalmısan, ömrün çoxalıb, torpağın böyük bir hissəsi isə hələ də mülk olaraq qalıb».

14 İndi bu torpağı doqquz qəbiləyə və Menaşşə qəbiləsinin yarısına irs olaraq bölün. Yeşua qalxıb Rəbbin ona dediyi kimi etdi.

15 O, bütün torpağı İsrail qəbilələrinə onların bölgülərinə görə miras olaraq bölüşdü.

16 Lakin Levi qəbiləsinə miras vermədi, çünki Rəbbin Musa vasitəsilə onlara dediyi kimi, Rəbbin təqdimləri onların mirasıdır.

17 Rəbbin Musa vasitəsilə dediyi kimi, Yeşua Xevron dağına Yefuneh oğlu Kalevə qardaşlarından bir pay daha çox verdi.

18 Beləliklə, Xevron bu günə qədər Kalevin və onun övladlarının irsi olaraq qalıb.

19 Yeşua Rəbbin əmr etdiyi kimi bütün ölkəni bütün İsraililərə irs olaraq payladı.

20 İsrail övladları öz miraslarından Levililərə şəhərlər, mal-qaraları üçün otlaqlar və mülklər verdilər. Rəbb Musaya əmr etdiyi kimi, İsrail övladları da böyük və kiçik olmasından asılı olmayaraq, torpağı püşklə bölüşdürdülər.

21 Onlar öz sərhədlərinə uyğun olaraq torpağı irs olaraq almaq üçün getdilər. İsrail övladları isə Nun oğlu Yeşuaya öz aralarında irs olaraq torpaq verdilər.

22 Rəbbin sözü ilə ona istədiyi şəhəri, Efrayimin dağlıq bölgəsindəki Timnat-Serahı verdilər. O, şəhəri tikib orada yaşadı.

23 Kahin Eleazer, Nun oğlu Yeşua və qəbilələrin nəsil başçıları Şiloda, Rəbbin hüsurunda, çadırın girişində İsrail övladlarına püşklə payladıqları miras torpaqları bunlardır. Torpağı bölməyi dayandırdılar.

24 Rəbb torpaqları İsrail övladlarına verdi və onlar Rəbbin onlara dediyi və atalarına and içdiyi kimi oraya sahib oldular.

25 Rəbb İsrail övladlarına ətraflarındakı bütün düşmənlərdən rahatlıq verdi və heç kim onlara qarşı çıxa

bilmədi. Rəbb bütün düşmənlərini onların əlinə verdi və Rəbbin İsrail övladlarına dediyi bütün yaxşı şeylərdən heç biri əskik olmadı, bəli, Rəbb hər şeyi yerinə yetirdi.

26 Yeşua bütün İsrail övladlarını çağırdı, onlara xeyir-dua verdi və Rəbbə ibadət etməyi əmr etdi. Sonra onları yola saldı. Hər kəs öz şəhərinə, hər kəs öz irs torpağına getdi.

27 Yeşuanın bütün ömrü boyu İsrail övladları Rəbbə qulluq etdilər. Rəbb onlara ətraflarından dinclik verdi və onlar öz şəhərlərində əmin-amanlıq içində yaşadılar.

28 O günlərdə Kittim padşahı Abianus hakimiyyətinin otuz səkkizinci ilində, yəni Edom üzərində hakimiyyətinin yeddinci ilində vəfat etdi. Onu özü üçün tikdiyi yerdə dəfn etdilər və Latinus onun yerinə əlli il padşahlıq etdi.

29 Hakimiyyəti dövründə bir ordu topladı və gedib Yavan oğlu Elişə övladları olan Britaniya və Kernaniya sakinlərinə qarşı vuruşdu, onları məğlub etdi və xərac etdi.

30 O, Edomluların Kittim əsarəti altında üsyan qaldırdığını eşitdi. Latınlar onların üstünə gedib onları məğlub etdi, tabe etdi və Kittim övladlarının əlinə verdi. Edom bütün gün Kittim övladları ilə bir padşahlıq oldu.

31 Uzun illər Edomda padşah yox idi və onların hakimiyyəti Kittim övladları və onların padşahları ilə birlikdə idi.

32 İsrail övladlarının İordan çayını keçdikdən iyirmi altıncı ildə, yəni İsrail övladlarının Misirdən çıxmasının altmış altıncı ilində Yeşua qocalıb yaşlandı. O günlərdə yüz səkkiz yaşında idi.

33 Rəbb bütün İsraililəri ətrafdakı bütün düşmənlərdən rahatlıqla qurtardıqdan sonra Yeşua bütün İsraililəri, onların ağsaqqallarını, hakimlərini və məmurlarını çağırdı. Yeşua İsrail ağsaqqallarına və hakimlərinə dedi: «Baxın mən qocalmışam və yaşlanmışam. Rəbbin qarşınızdan qovduğu bütün millətlərə nə etdiyini gördünüz, çünki sizin üçün vuruşan Rəbbdir».

34 İndi isə Musanın Qanununun bütün sözlərinə riayət etmək və onları yerinə yetirmək üçün özünüzü möhkəmləndirin, ondan sağa və sola yayınmayın, ölkədə qalan millətlərin arasına girməyin, onların tanrılarının adını çəkməyin və bu günə qədər etdiyiniz kimi Allahınız Rəbbə sadıq qalın.

35 Yeşua İsrail övladlarını bütün ömürləri boyu Rəbbə ibadət etməyi çox nəsihət etdi.

36 Bütün İsraililər dedilər: «Biz, övladlarımız, nəvələrimizin nəvələri və nəsimiz əbədi olaraq Allahımız Rəbbə bütün ömrümüz boyu qulluq edəcəyik».

37 Yeşua həmin gün xalqla əhd bağladı və İsrail övladlarını yola saldı. Hər kəs öz mülkünə və öz şəhərinə getdi.

38 O günlərdə İsrail övladları öz şəhərlərində əmin-amanlıqda yaşadıkları zaman Misirdən gətirdikləri əcdadlarının qəbilələrinin tabutlarını hər kəs öz övladlarının mirası olan yerdə basdırdılar. İsrail övladları Yaqubun on iki oğlunu hər kəs öz övladlarının mülkü olan yerdə basdırdılar.

39 İsrail övladlarının Misirdən çıxardığı Yaqubun on iki oğlunu basdırdıkları şəhərlərin adları bunlardır.

40 Ruven və Qadı Musanın onların övladlarına verdiyi Romada, İordan çayının bu tayında basdırdılar.

41 Şimeon və Levini Şimeon övladlarına verdiyi Mauda şəhərində dəfn etdilər. Şəhərin ətrafı Levi övladlarına məxsus idi.

42 Yəhudalıları Betlehemin qarşısındakı Binyamin şəhərində basdırdılar.

43 İssakar və Zebulun qəbilələrinin sümüklərini Sidonda, övladlarına düşən payda basdırdılar.

44 Dan oğullarının şəhərində, Eştəldə, Naftali və Aşer qəbilələrini isə Qadəş-Naftalidə, hər biri öz oğullarına verdiyi yerdə basdırdı.

45 Yusifin sümüklərini Şekemdə, Yaqubun Xamordan satın aldığı və Yusifə miras qalan tarlada basdırdılar.

46 Binyaminliləri Yerusəlimdə, Binyamin övladlarına verilən Yevusluların qarşısında basdırdılar; İsrail övladları atalarını öz övladlarının şəhərində basdırdılar.

47 İki ildən sonra Nun oğlu Yeşua yüz on yaşında öldü. Yeşua İsrailə iyirmi səkkiz il hakimlik etdi. İsrail ömrünün bütün günlərində Rəbbə xidmət etdi.

48 Yeşuanın digər işləri, döyüşləri, İsraili danladığı məzəmmətləri, onlara əmr etdiyi hər şey və onun dövründə İsrail övladlarının sahib olduğu şəhərlərin adları Yeşuanın İsrail övladlarına yazdığı sözlər kitabında və Musa, Yeşua və İsrail övladlarının yazdığı Rəbbin müharibələri kitabında yazılmışdır.

49 İsrail övladları Yeşuanı Efrayimin dağlıq bölgəsində, ona verilən Timnat-Serahda, onun irs torpaqlarının sərhədində dəfn etdilər.

50 O günlərdə Harun oğlu Eleazer öldü və onu oğlu Finneya məxsus olan Efrayimin dağlıq bölgəsindəki bir təpədə basdırdılar.

FƏSİL 91

1 Yeşuanın ölümündən sonra Kənanlılar hələ də torpaqda idilər və İsrail övladları onları qovmaq qərarına gəldilər.

2 İsrail övladları Rəbdən soruşdular: «Kənanlılarla vuruşmaq üçün bizim üçün kim birinci qalxacaq?» Rəbb dedi: «Yəhudalıları qalxacaq».

3 Yəhuda övladları Şimeona dedilər: «Bizimlə birlikdə torpaq sahəsinə çıx, biz də Kənanlılarla vuruşacağıq, sən ilə birlikdə torpaq sahəsinə çıxacağıq». Şimeon övladları Yəhuda övladları ilə birlikdə gətdilər.

4 Yəhuda övladları çıxıb Kənanlılarla vuruşdular. Rəbb Kənanlıları Yəhuda övladlarının əlinə təslim etdi və onlar Bezeqdə on min nəfəri qırdılar.

5 Onlar Bezeqdə Adonibezeqlə vuruşdular, o isə onların qarşısından qaçdı. Onlar onu təqib edib yaxaladılar və tutub baş barmaqlarını və ayaq barmaqlarını kəsdi.

6 Adonibezeq dedi: «Baş və ayaq barmaqları kəsilmiş altmış yüz padşah süfrəmin altında yemək yığırdı. Mən necə etdimsə, Allah da mənə elə cavab verdi. Onu Yerusəlimə gətirdilər və o, orada öldü».

7 Şimeon övladları Yəhuda övladları ilə birlikdə gedib Kənanlıları qılıncdan keçirdilər.

8 Rəbb Yəhuda övladları ilə idi və onlar dağı ələ keçirdilər. Yusif övladları Bet-Elə, yəni Luza çıxdılar və Rəbb onlarla idi.

9 Yusif övladları Bet-Eli axtardılar. Gözətçilər şəhərdən çıxan bir adamı görüb onu tutdular və dedilər: «İndi bizə şəhərin girişini göstər, sənə yaxşılıq edirik».

10 Həmin adam onlara şəhərin girişini göstərdi. Yusif övladları gəlib şəhər sakinlərini qılıncdan keçirdilər.

11 Kişi ailəsi ilə birlikdə yola saldılar. O, Xetlilərin yanına getdi və bir şəhər saldı və adını Luz qoydu. Beləliklə,

bütün İsraililər öz şəhərlərində, İsrail övladları isə öz şəhərlərində yaşadılar. İsrail övladları Yeşuanın bütün ömrü boyu və Yeşuadan sonra ömrünü uzadan və Rəbbin İsrail üçün etdiyi böyük işləri görən ağsaqqalların bütün ömrü boyu Rəbbə qulluq etdilər.

12 Yeşuanın ölümündən sonra ağsaqqallar on yeddi il İsrailə hakimlik etdilər.

13 Bütün ağsaqqallar İsrail övladlarının Kənanlılara qarşı döyüşlərində iştirak etdilər və Rəbb İsrail övladlarının torpaqlarına yerləşdirmək üçün Kənanlıları İsrail övladlarının qarşısından qovdu.

14 O, İbrahimə, İshaqa və Yaquba dediyi bütün sözləri, Kənanlıların torpağını onlara və onların övladlarına vermək üçün and içdiyini yerinə yetirdi.

15 Rəbb atalarına and içdiyi kimi bütün Kənan torpağını İsrail övladlarına verdi və ətraflarındakılardan onlara rahatlıq verdi. İsrail övladları öz şəhərlərində əmin-amanlıqda yaşadılar.

16 Rəbbə əbədi olaraq alqış olsun, amin və amin.

17 Özünüzü möhkəmləndirin və Rəbbə güvənən hər kəsin ürəyi cəsarətli olsun. Son.